



33. 3e2.

3332 f.





ANIMADVERSIONES  
IN  
ATHENAEI  
DEIPNOSOPHISTAS

POST  
ISAACUM CASAUBONUM  
CONSCRIPSIT  
IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

ARGENTORATENSIS

INSTITUTI SCIENTIAR. ET ART. POPULI GALLO-FRANG. SOCIUS

ANTIQUAR. LITERAR. IN SCHOLA ARGENT. PROF.

---

TOMUS PRIMUS.  
ANIMADVERS. IN LIB. I ET II.

---

ARGENTORATI  
EX TYPOGRAPHIA SOCIETATIS BIPONTINAE  
ANNO IX. (1801)





## AEQUO LECTORI S.

**A**THENAEI DEIPNOSOPHISTAS, tam multiplici eruditione refertum opus, quam vix aliud ullum ex his quae aetatem tulerunt, duobus prioribus Libris & initio Tertii truncatum ad nos pervenisse; quae autem desiderabantur, ea suppleta esse ab Editoribus ex EPITOME eiusdem Operis, incerto auctore iam complura ante secula confecta; dictum est in Praefatione, primo Tomo ipsius operis praemissa. Ibidem & de *Editionibus Athenaei*, ad hunc diem in lucem emissis, & de *Interpretum Latinorum* meritis, denique de *Codicibus mssis*, aliisque praesidiis, quibus in adornanda nostra Editione usi sumus, quantum satis videbatur, exposuimus. Quare nil opus est, ut in limine harum ANIMADVERSIONUM novo praefamine moremur Lectorem. Quas quod *post Isaacum Casaubonum* me conscripsisse in titulo professus sum, non vereor ne ita interpretentur iussi rerum aestimatores, quasi post Homerum Iliadem scribere praesumissem: id unum significare in ipsa fronte volui, me eisdem his Animadversionibus, quidquid in suis

*Animadv. Vol. I.*

A 2

Casaubonus five ad illustrandum Athenaei opus, five ad emendandum, contulisset, fideliter inseruisse. Neque vero, quae ab aliis doctis Viris, five ante Casaubonum, five post illum Athenaei fospitatore, ad nostram usque aetatem, eundem in usum collata sunt, (quoad quidem vel innotuere mihi, vel patuere) neglecta a me esse, intelliget eruditus Lector. Quibus copiis si quid de mea penu, quo se adiutos studiosi harum Literarum homines in Athenaei lectione senserint, potuero adiicere; & ipsi Athenaeo, & mihi gratulabor. Quae ex aliorum observatis a me adnotata sunt, eorum laudem ad suum cuiusque retuli auctorem. Sicubi veluti meo nomine aliquid adnotavero, quod ab alio ante me occupatum compererit studiosus Lector; non id eo consilio a me factum profiteor, ut de cuiusquam docti Viri meritis detractum quidquam vellem; sed quod aut ita in medio positam observationem iudicassem, ut cuilibet id agenti occurrere debuerit; aut quod non meminero, vel omnino compertum non habuerim, fuisse id ipsum ab alio iam adnotatum.

---

# ANIMADVERSIONES IN ATHENAEUM

---

## IN EPITOMEN LIBRI PRIMI.

Ed. Caf.  
p. 1.

**E**PITOME Primi Libri in ed. Ven. hanc inscriptionem habet: ΕΚ ΤΩΝ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ. Tum initio Libri secundi nihil aliud praemittitur, nisi 'Εκ τοῦ βιβλίου δευτέρου. initio tertii Libri, ἐκ τοῦ τρίτου βιβλίου. Easdemque inscriptiones, ut pleraque alia, ex ed. Ven. tenuit Editor Basileensis. Casaubonus, cum Introitum huius Epitomes, qui ex nostra distributione duo priora Capita cum initio tertii Capituli (ad illa usque verba, οὗτοι γοῦν ἀρχεται) complectitur, non ex Athenaei Praefatione excerptum, sed de suo ab Epitomatore adiectum existimaret, introitum illum multo minoribus literarum formis atque omnino ita excudi curavit, ut a reliqua Epitome prorsus distinctus videretur; nullumque alium Titulum nisi hunc praemisit: ΤΙΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: qui titulus quidem etiam in manuscriptis codicibus comparet, at non tamquam Inscriptio, sed tamquam indiculus ad oram adpositus, qui indicet, qua de re hoc loco agatur; quemadmodum paulo post in eorundem codicum ora alius notatur indiculus, Διατυμένον κατάλογος, dein Ἐγκώμιον τοῦ ἐπτιώτερος, & sic porro. Deinde deum in ed. Casaub. sequitur Inscriptio Libri primi huius-

modi: ΕΚ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ. Ubi commodius factum fuisset, si post ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ punctum fuisset interpositum, quo intelligeretur, duplicem esse Inscriptionem; primam generalem, quae ad universam Epitomen pertineret, ἐκ τῶν Ἀθηναίου Δειπνοσοφιστῶν alteram particularem, quae ad solum Primum Librum spectaret. Παρεκβολὰς alicubi ipsum Epitomatorem vocare suum laborem, docuit Casaubonus in Animadv. ad Lib. I. cap. 1. id vero est, *Excerpta*: quod ipsum adeo nomen Παρεκβολὰ ad ista verba Ἐκ τῶν Ἀθηναίου Δειπνοσοφιστῶν, tum rursus ad illa Ἐκ τοῦ α' vel β' βιβλίου, subintelligi debet. Nam Παρεκβολὰς, itemque Ἐκλογὰς, & Ἐπιτομήν vel Ἐπιτομὰς insignire scripta huius generis consueverant docti illi viri, qui circa decimum fere post Christum natum seculum veterum graecorum Auctorum opera, Historicorum maxime, (prudenti quidem per se atque utili consilio, sed funestum tamen habituro exitum, magnaeque parti ipsorum vetustorum doctrinae monumentorum interitum illaturo) in Compendium redigere instituerunt. In *manuscripto codice olim Sedanensi*, nunc *Parisiensi*, (quem in hisce Adnotationibus nota *Cod. a.* insignivi) uno illo quem Parisiensis Bibliotheca possidet, qui *totam Athenaei Epitomen* complectatur: in illo igitur codice Titulus generalis totius operis hic praemittitur: Βίβλος ἡ λεγόμενη Δειπνοσοφιστής. tum sequitur Ἀθηναίου ἐκ τοῦ α' βιβλίου & sic deinceps initio cuiusque libri, Ἀθηναίου ἐκ τοῦ β'. (γ'. δ'. &c.) βιβλίου. Nobis, quo lector in ipsa statim fronte simul verum titulum ab ipso Athenaeo operi huic impositum (de quo paulo post dicetur) ob oculos haberet, simul vero meminisset, se in prioribus libris non ipsum Athenaei opus, sed solam Epitomen ex illis excerptam habere, visum est, generale titulum istum praepone, Ἀθηναίου Δειπνοσοφισταὶ κατ' ἐπιτομήν eique particularem illum, Ἐκ τοῦ πρώτου βιβλίου (scil. Παρεκβολὰ) subiicere.

#### A D C A P. I.

Ἀθηναίος μὲν ἡ τῆς βίβλου πατήρ. Cum hic introitus totius operis in codicibus msstis, ut paulo ante significavi, adiectum indiculum haberet, Ἐπίθεσις τοῦ συγγράμματος, id est, *Totius Operis Argumentum*; ἢ *Argumentum hoc, ait*

a *Casaubonus*, scripsit is, qui totius operis Epitomen confecit. — Nempe totum Prooemium, quod usque ad tertii Capituli initium progreditur, prorsus ab Epitomatore de suo adiectum, & ipsi Epitomae praemissum esse, sibi persuaserat vir doctus: quod mihi quidem non probavit. Quidni enim crederemus, ab ipso Athenaeo praemissum esse Operi suo Prooemium, in quo instituti sui rationem exposuisset? quo sane prooemio opus praesertim tam varii tamque multiplicis argumenti, tamque mira arte dispositum, vel in primis indigebat. Ego certe, quamquam, nonnihil de suo adiecisse Epitomatorem, non negaverim, tamen causam nullam intellexi, cur non persuasum haberemus, sicut totam Epitomen ex reliquo Athenaei opere, sic & hoc Prooemium ex eiusdem Auctoris Praefatione esse excerptam. Quid quod ipse Epitomator satis clare id, quod dico, indicare videtur, cum, quemadmodum in reliqua Epitome (saep̄ verbo φασί) utitur, significans *Athenaeum id dicere*, sic & in hoc Prooemio (p. 1. c. & f. edit. Casaub.) eodem verbo eadem ratione utitur. Accedit quod Suidas, quem non Epitome, sed integro Athenaei opere usum esse constat, ex ipso Athenaei Prooemio verba nonnulla, quae ab Epitomatore praetermissa sunt, citavit, ut paulo post, ubi de Ulpiano agetur, (ad p. 1. e.) videbimus. Atque etiam ipsa illa verba, quae idem ipse Suidas sub voce Δειπνοσοφισταί initio posuit, βιβλίον ἐστὶν οὗτος ἐπιγραφόμενον Ἀθηναῖος δὲ ὁ γεγραφὼς ὄνομα, ex Athenaei Praefatione decerpta mihi visa sunt. Nam, quod Epitomator, cum & ipse bellus scriptor vellet videri, ὁ τῆς βιβλίου πατὴρ dixit, laudavit quidem eam dictionem, ut elegantem, Casaubonus; quae mihi adflectata & inelegans, in ipso praesertim libri exordio, visa erat; & probato admodum scriptore, qualem Athenaeum cognovi, indigna: nam aliud est, quod ex Galeno Casaubonus citavit, cum δόγματος aut λόγου τινὸς πατὴρ (doctrinae alicuius aut systematis philosophici parens) aliquis dicitur; aliud, cum βιβλίου πατὴρ, libri pater. Puto igitur, & ipsum verbum γεγραφὼς ex Athenaeo summissee Suidam, & adiectum nomen ὄνομα: quo scilicet discrete indicaverat auctor, ΑΘΗΝΑΙΟΣ proprium sibi nomen esse, non gentile; quae quidem nomina accentu etiam distinguebant Graeci, alterum Ἀθηναῖος pronuntiantes, alterum Ἀθηναῖος.

Πρὸς Τιμοκράτην. Nihil per se incommodi habebat Τιμο-

κράτη, quod erat editum: sed quoniam non modo hic in a terminationem ην, sed & deinde p. 3. a. in Πολυκράτην, Νικοκράτην, Ἀριστοτέλην consentiebant nostri codices, tenendam illam formationem putavi. At in ipso nomine scribendo erratum in manu exaratis libris; quorum alter e nostris Ἐχικράτην habet, alter Ἐχεκράτην, quemadmodum in aliis pariter codicibus & hic & multis aliis locis scriptum reperiri adnotavit Casaubonus. At nostri quidem statim cap. 3. (p. 2. a.) in Τιμοκρ. recte consentiunt; quod idem nomen deinde in fine libri II. & III. in quarti initio & fine, & sic porro in plerorumque sequentium librorum partim initio, partim fine, recurrit. Est autem error iste, verum si quaeris, doctior, quam ut librariorum gregi imputandus videatur. Scilicet quoniam Platonis Phaedon, in quo sunt *Echecratis* partes, fere ab eisdem verbis (ut est etiam a Casaub. observatum) incipit, a quibus apud Athenaeum (cap. 3.) fit disputationis initium; animo eius, qui errorem istum innoxit, cum esset in Platonis lectione versatus, obversabatur *Echecratis* nomen, quod ab eo imprudente pro *Timocratis* nomine hic positum est. Ac potuit ea hallucinatio ipsi Epitomatori obrepere; cui non hoc uno loco tale quid accidisse compertum habemus. Inde in omnes codices is error manavit. Nam quod *Timocratis* nomen recte h. l. in ed. Ven. est positum, id non tam emendationi codici manuscripto, quam docti prudentisque Editoris consilio acceptum referendum videtur.

Δειπνοσοφισταὶ δὲ ταύτη τοῦτομα. Haud dubie mendosum erat Δειπνοσοφιστῆς in sing. quod cum editis h. l. tenebant scripti libri omnes. Pluralem oportuisse & res ipsa docet, & quotquot supersunt paulo vetustiores auctores, a quibus Titulus huius operis nominatim citatur: Stephanus Byzant. in Ἀκόνας, in Γάγγρα, in Γαστρούλοι, in Ἰβηρία &c. Etymologus in Βράβηλα: Suidas, in Ἀθηναῖος, in Δειπνοσοφισταί, in Δαμύξενος, in Διδάσκαλος, in Ἐπιγυνής, Λύσιππος, Σώπατρος, Σωτάδης, Τιμοκλῆς &c. denique Phorius in Biblioth. p. 175 extr. ed. Hoefsch. Eustathius quidem in Commentariis in Homerum, licet quavis fere pagina loca ex Athenaeo proferat, nusquam tamen, quod meminerim, titulum operis prodidit: & plerumque ne auctorem quidem nominat; ubi vero nominat, nude vel *Athenaeum* vel *Deipnosophistum* vocat: nisi forte id ipsum nomen Δειπνοσοφιστῆς pro titulo libri



a usurpavit Eustathius, ab *Epitomatore* deceptus, cui ipsi imputandus iste error videtur, non librariis.

*Λαύρενσιος*. *Laurentium* latine vocat Dalechamp. impro-  
bante Fabricio Bibl. Graec. T. III. p. 631. not. d. nulla  
quidem adiecta causâ. Equidem illud video, *Λαυέρτιον*  
græce dicere potuisse Athenæum, si Laurentium volu-  
isset. *Laurentem* ipse Fabricius vocat l. c. nec vero, cur sic  
maluerit, quam eam nominis formam retinere, qua Athe-  
naeus usus est, declaravit. Equidem *LARENSII* nomen te-  
nui; quod quidem verum-ne, an fictum ab Athenæo sit,  
non definiam. Equidem fictum putem: in Romanae certe  
antiquitatis monumentis vix reperitur, quamquam a *Lau-  
rento*, vetusto Latii oppido, quod *Larentum* nonnullis vo-  
catur, tale aliquod nomen facile formari potuerit. Caete-  
rum quisquis ille fuerit sive *Larensius*, sive *Laurentius*,  
sive *Laurenſis*; praeter reliquum viri elogium, quod mox  
cap. 3. continetur, illud notemus, quod avus eius, sive  
proavus, sive omnino progenitor, (*προπάτωρ*) Romano-  
rum ille doctissimus Varro fuisse perhibeatur, qui Menip-  
peas fabulas scripserat: IV. 160. c. tum quod ipse *Prae-  
ses* sive *Praefectus augustalis Myſiae* olim fuisse dicatur lib.  
IX. p. 398. e. De eodem vero scire velim quid *CASAUO-  
NUS* olim commentatus sit; qui in fine Praefationis suae  
ad Athenæum promisit Lectoribus suis *Prolegomena*, iam  
tum confecta, moxque edenda, quibus *de Athenæo operi-  
ſque* huius argumento, nec non de convivatore *Larenſio*, & omni-  
bus convivis, prolixè a se actum esse declaravit: quae tamen  
*Prolegomena* numquam, quod sciam, in lucem emissa sunt.  
Caeterum subinde & ipsi huic convivatori partes aliquas,  
ut par erat, sed breves quidem illas plerumque, in Dei-  
pnosophistarum colloquiis tribuit Athenæus; veluti II. cō.  
f. IV. 160. b. & e. V. 221. f. IX. 381. f. 389. b. XIII.  
353. c. — 358. e. XIV. 648. c. &c.

*ἐν τοῖς ἑαυτοῦ διατημέλαις ποιούμενος*. *ἐν τοῖς ἑαυτοῦ*,  
scil. *δωματί*, domi suae. *ἐν τοῖς αὐτοῦ* habet noster cod.  
a. eodem sensu. In ipsa autem urbe Roma celebratum id  
convivium fingitur, ut ex lib. I. p. 3. c. & ex III. 121. f.  
intelligitur. Nec vero *unius diei* fingitur fuisse convivium,  
(in quo absurdum foret omnia ista disputantes inducere  
convivas, quae hoc opere disputantur) sed *plurium dierum*;  
ut cum aliunde adparet, tum ex lib. V. extr. & XIV. 613. e.

*ἵχθῦς* — — καὶ τὰς τούτων χρείας. » Intelligit (inquit



et te partes; ipsi scilicet *Deipnosophistae*, quos vocat, id est, docti viri, quos erudito illi convivio apud Larensum simul secum interfuisse finxit Athenaeus. Et hos quidem, quo & iucundiore & utiliore varietate, probabili quadam ratione, distinguerentur sermones ab eisdem instituti, variis professionum generibus addictos fecit, & e diversis terrarum regionibus oriundos. Sunt autem in his nomina quaedam aliâ quoque illustria; caetera, nobis quidem, obscuriora. Nos eorum singulos breviter hic percurremus, diversa loca ex ipso opere (quoad quidem a nobis, aliud agentibus, citra summam diligentiam olim adnotata sunt) declarantes, quibus locis Deipnosophistarum quisque verba faciens ab Athenaeo nostro inducitur. Ac de duobus quidem prioribus huius operis libris statui in hoc genere nihil potest, quoniam in eis Personas nominare, quas disputantes Auctor induxerat, plerumque supersedit Epitomator.

Primus MASURIUS nominatur, *legum interpres*, id est, Iurisconsultus, in omnibus disciplinis diligenter versatus. Quem si celebrem illum *Masurium Sabinum* statuit Athenaeus, Augusti aetate clarum, (de quo conf. Vossium de Histor. Lat. lib. I. cap. 21. & Io. Bertrandum de Iurisperitis lib. I. p. 38 sqq.) qui, cum multa ad Ius civile pertinentia scripsit, tum *Memorabilium* libros, Plinio & A. Gellio frequenter laudatos; pridem etiam mortuos homines simul cum vivis eidem epulo fecerit adcumbentes: quod quidem ad id, quod ipsi propositum erat, parum aut nihil incommodi habebat. Sed fortasse illo *Masurii* nomine alium *Sabinum*, sua aetate clarum, cui quidem Fabio nomen erat, designatum voluit; qui cum Ulpiano & Paulo aliisque Iurisconsultis in Alexandri Severi Imp. consilio fuit, *Cato sui temporis* dictus; (ut Lampridius docet, in Alex. Sever. sub fin.) puto, cum ob morum severitatem, tum ob multiplicis doctrinae copiam. Quidquid sit, *Masurium* eum, qui hic nominatur, Athenaeus noster libro XIV. ubi de Musica, tam graviter, quam erudite disputantem facit, (p. 623. c. — 639. b.) tali prosequitur elogio: *Μασούριος ὁ πάντα ἀριστος καὶ σοφός· καὶ γὰρ νόμον ἐξηγῆται εὐδαιμόνως δεύτερος, καὶ περὶ μουσικὴν ἐνδιατρίβων ἀεί.* Eundemque Libro quinto, quo fere toto verba facientem inducit, rursus τὸν πάντα ἀριστον Μασούριον vocat. (p. 185. b.) *Μασούριος* duplici litera *σσ* scribitur VI. 271. b. & XIV.

634. b. & 639. a. non minus recte quam alibi simplici si-  
bilante litera.

Μάγρος [ — — Μυρτίλος ] ποιητὴς &c. Μόριος ποιη-  
τὴς dabant edd. Μόριος ποιητὴς mssti nostri; nec ve-  
ro vel Magni nomen vel Myrtili usquam hoc loco vel in  
edd. vel in msstis comparebat. At in toto Athenaei opere  
nec Μόριος, nec Μόριος usquam nominatur; nec in io-  
ta antiquitate ullibi, quod sciam, nomen tale reperitur.  
Nam quem Monum medicum Aëtius nominat apud Fabric.  
Bibl. Graec. T. XIII. p. 341. is haud dubie Nonus ille est,  
de quo idem Fabric. T. XII. p. 685 sq. egerat. At Magni,  
(quem natione Syrum facit Athenaeus lib. XIII. 571. a.)  
haud postremae sunt inter *Deipnosophistas* nostros partes.  
Disputans ille quidem inducitur libro III. ab ipso fortasse  
initio, quod non integrum ad nos pervenit, usque ad p.  
79. a. tum rursus p. 113. f. — 115. b. porro IV. 160. e. —  
164. e. denique XIV. 615. e. — 616. b. five qua sunt alia  
fortasse loca, quae enotare neglexeram. Igitur cum haud-  
quaquam probabile esset, viri illius nomen in hac convi-  
varum recensione fuisse ab Athenaeo praetermissum, cum-  
que vox manifeste corrupta Μόριος five Μόριος ad Μάγρος  
proxime accederet, non dubitandum duxi, quin hoc no-  
men in illius locum substituerem. At quae Moni five Mo-  
ni nomen proxime sequebantur praedicata, ποιητὴς, ἀνὴρ  
καὶ τὴν ἁλλήν παιδείαν &c. talia sunt, ut in *Magnum*, qua-  
lem quidem hunc Athenaeus nobis notum fecit, non satis  
apie convenire videantur. Est vero alius ex *Deipnosophi-  
starum* numero, MYRTILUS, cuius nomen multo etiam mi-  
nus, quam Magni nomen, praeteriri in hoc recensu de-  
buit, quippe cuius sunt etiam partes in eruditissimis convi-  
varum sermonibus insigniores atque frequentiores: cuius  
nomen hic simul cum Magni elogio, sive libroriorum cul-  
pa, sive per ipsius Epitomatoris incuriam, perperam omis-  
sum esse suspicatus eram; adeoque suum in locum resti-  
tuendum (cum ea tamen cautione, quam adhibui, ut un-  
cis includerem) putavi. *Thessalus* fuisse perhibetur is *Myr-  
tilus*, cum alibi, tum III. 127. a. & XIII. 568. e. Verba autem  
faciens ab Athenaeo inducitur I. 11. b. III. 83. a. 106.  
f. 119. b. 125. a. b. VII. 276. e. 308. b. c. IX. 384. d.  
385. c. 386. e. XIII. 563. d. 587. f. XIV. 616. b. &c. Et  
positam quidem fuisse nusquam alibi ab Athenaeo diserte  
proditum memini; nisi quod cum cognomine vetere poë-

c ta Myrtilo comparatur XIII. 566. f. Sed quod de *πολυμυθεία* praedicatur, & de studio cum in reliqua παιδείᾳ posito, tum in ea quam ἑγκύκλιον graeci vocabant, (id est, ut perspicue Casaub. interpretatur, cum in reliquis disciplinis, tum in philologia & humanioribus omnibus literis) eam quidem laudem in MYRTILUM merito cadere, e variis sermonibus, qui huic convivae tribuuntur, abunde adparet. Sigillatim vero ut acris disputator designatur I. 11. b. VII. 308. b. tum diserite & πολυμάθεια viri, & felix memoria, & mira ingenii linguaeque volubilitas laudatur, qua & veterum poetarum loca protulerit, &, de quacumque re vellet, disputaverit. XIII. 587. f. 610. b. Quare etiam, sive serio, sive per iocum, διδάσκαλον eundem adpellat Ulpianus IX. 386. e. Ad MAGNUM ut redeam, quis fuerit ille, aut cuius, aut cuius professionis, quem eo nomine insignitum Deipnosophistam Athenaeus voluit, nusquam ab auctore declaratum memini. Medicos eius nominis complures Fabricius recensuit in Bibl. Graec. T. XIII. p. 313 sq. quibus adiici potest (nisi est eorundem unus) Μάγνης ille Emesenus Syrus, cuius apud eundem Fabric. T. X. p. 484. num. 58. fit mentio, ubi ιατροσοφιστής adpellatur. Et sunt quidem ea, quae disputantem Magnum suum Athenaeus facit, a Medicorum scientia minime aliena; sed tamen ut philologus magis, quam ut medicus, ille inducitur. Medici vero, qui in Deipnosophistarum numero fuisse finguntur, paullo inferius separatim in hoc recensu nominantur.

Πλούταρχος. PLUTARCHUS, quem dicit, non Chaeronensis philosophus est & historicus; sed Alexandrinus Grammaticus. Vide III. 118. f. IV. 158. d. tum 83. b. IV. 134. d. VI. 234. c. — 248. c. VII. 276. a. IX. 190. d. XI. 460. a. — 503. f. XIII. 562. a. De quo viro Fabricius, Bibl. Graec. T. III. p. 370. ubi varios recenset Plutarchos, quorum ad nos memoria pervenit, nihil aliud compertum habuit, nisi quod eum colloquentem in Deipnosophistis induxerit Athenaeus: nec nobis quidquam amplius constat; ac nescio, an prorsus ficta ab Athenaeo persona sit.

Neque magis caeteroquin noti sunt, qui porro nominantur Grammatici, quamquam τῶν Γραμματικῶν οἱ χαριστάτοι (id est, elegantissimi, cultissimi, politissimi, solertissimi) adpellantur. (δοκμώτατοι, id est, probatissimi, celeberrimi, dicuntur iidem III. 116. d.) LEONIDES, Eleus, disputans

inter Deipnosophistas inducitur lib. III. 96. d. 116. a. IX. c. 367. e. XI. 504. b. XIII. 558. c. AEMILIANUS, ὁ Μαυροῦ-  
 εῖτος, id est *Maurus*, (nam graeca forma *Maurusius* apud La-  
 tinos nonnisi poëtae utuntur) verba facit apud Athenaeum  
 lib. III. 83. b. 126. b. 127. a. IV. 169. a. VI. 228. e. & seq.  
 (ubi p. 229. c. de *Iuba* rege scriptoreque loquens, ὁ ἰμὲρ  
 'λόβας dicit, id est, *popularis meus.*) tum IX. 405. e. 406.  
 a. X. 448. b. XIV. 634. b. ZOILUS *Grammaticus* disputans  
 commemoratur VII. 277. d. & IX. 366. d. quem coniecta-  
 vit Fabricius Bibl. Gr. T. I. p. 367. intelligendum fortasse  
 Cedraensē illum Zoilum, cuius meminit Etymolog. M.  
 in 'Αῶος.

Sequuntur in hoc recensu *Philosophi*, qui simul *polyhistores* d  
 fuisse finguntur, PONTIANUS, & DEMOCRITUS, ambo *Ni-  
 comedienſes*: quorum ille verba faciens inducitur lib. III.  
 109. b. 123. c. VI. 231. b. X. 443. c. d. 445. c. XI. 504. c.  
 XIII. 561. c. XIV. 640. c. hic vero lib. III. 83. c. VI. 248.  
 c. d. — 270. a. VIII. 331. c. — 347. c. IX. 406. d. 407. d.  
 X. 426. c. — 443. c. XV. 669. d. (ubi *μουσικῶτατος* adpel-  
 latur, id est, *elegantioribus literis eruditissimus*) rursusque p.  
 671. f. &c.

Dein nominatur PHILADELPHUS, *Ptolemaënsis*, cum sin-  
 gulari elogio viri non modo in *philosophica contemplatione*  
*innutriti*, verum etiam in *universa vita probati*; quo praedi-  
 cato videtur Athenaeus aliquem e suis familiaribus, quem  
 magni fecerat, insignitum voluisse, licet proprium ac ve-  
 rum eius nomen consulto cum alio permutasse videatur.  
 At vero hunc eundem Philadelphum, quisquis is fuerit,  
 in toto reliquo Athenaei opere nusquam memoratum me-  
 mini: quare, nisi fortasse observationem meam in caeteris  
 libris effugit huius nomen, oportet eum in altero e duo-  
 bus prioribus inductum fuisse verba facientem; quibus in  
 libris qui loquentes inducti erant Deipnosophistae, eorum  
 nomina reſecuit brevitatis studiosus Epitomator.

Sequuntur *Cynici philosophi*, quorum plures erant. Nam  
 quamvis ambigue dictum videri posset τῶν δὲ Κυνικῶν εἶς  
 εἶς, quo & significari poterat, e *Cynicis philosophis*, qui ad-  
 erant, unum fuisse, quem *Cynulcum* Athenaeus vocat, & e  
*Cynicis philosophis nonnisi unum Cynulcum* interfuisse illi con-  
 vivio; tamen ambiguitatem tollit quod mox de ἐγώπει, i.  
 e. *coetu Cynicorum* subiicitur; &, plures utique ex hoc  
 genere hominum praesentes fuisse Athenaeum, ex ipso

d pariter operis decursu adparet. Quare etiam communi nomine, ὡς ἄνδρες κύνες, festive nonnumquam compellantur, ut IV. 160. b. Quin &, praeter Cynulcum, alius etiam Cynicus, HESPERIUS, (Dalechampium quidem si audias, quem Ionsius secutus est, de Script. Hist. Phil. III. 7. 8. & Fabric. Bibl. Gr. T. II. p. 363.) nominatim inducitur libro VII. p. 307. f. At ibi quidem, cum ait Athenaeus τῶν κυνικῶν τις ἑσπέριος ἑλθὼν, verum si quaeris, non est proprium viri nomen ἑσπέριος, sed adpellativum quod aiunt grammatici, ut ἑσπέριος ἑλθὼν dicatur *qui sub vesperam advenerat*: quibus verbis indicare voluisse videtur auctor invocatum convivam, (cf. IV. 164. a.) qui, cum auditu aut etiam naribus percipisset lautum convivium celebrari apud Larensum, sub vesperam etiam tum adcurrisset: simul vero, respectu habito ad illud Homericum de Cyclope, ἑσπέριος ἦλθεν, (Odyss. l. 336.) cum Cyclope quodammodo conferens Athenaeus hunc Cynicum, feritatem hominis ac voracitatem notare voluisse videtur. Sed Cynicorum partes uni maxime prae caeteris, etiam velut illorum duci atque principi, tribuit, quem CYNULCUM vocat, quasi diceret *canes post se trahentem*; nomine ducto (ut intelligitur ex IV. 156. e.) e Parmenisci scripture, cui titulus τῶν κυνικῶν συμπόσιον. Rationem nominis ipse Athenaeus reddit, cum ait: *quem non modo, ut Telemachum concionantem, duo canes strenui comitabantur*, (vide Odyss. β. 11.) *sed multo plures quam Aëtaonem*. (de quo vide Ovid. Metam. III. fab. 2. aliosque auctores, quos Heynius laudavit ad Apollodori Bibliothec. III. 4, 4.) *Canes* autem ipsum Cynicorum gregem dicit, qui illum veluti ductorem sequebantur. Fingit autem idem Athenaeus, proprium quidem nomen aliud fuisse homini, scil. THEODORUS; (vide XV. 669. e. & 691. b.) sed verum suum nomen dissimulasse ipsum, & Cynulcum adpellari maluisse. IV. 160. d. Huic igitur Cynulco adeo frequentes in convivarum sermonibus partes tribuit auctor, ut nemini fere frequentiores; quamquam raro admodum longiorem aliquem sermonem instituentem inducit. Facit autem erudite quidem (ut reliquos omnes convivas) nec sine sale disputantem, caeterum sic, ut Cynici personae, illorum praesertim temporum, conveniebat; scilicet, ut fidentem hominem, atque etiam gnaviter impudentem, conviciis non parcentem, & in primis voracem. Verba faciens Cynulcus inducitur,

cum per saepe aliās, tum III. 97. c. IV. 156. a. 158. d. d. 159. e. 164. e. 165. b. &c. Paulo etiam longiorem sermonem instituit VIII. 347. d. & seqq. (ubi *Megalopolitanum* se esse significat, p. 347. e.) rursusque XIII. 566. f. & seqq. ubi in Myrtilum contumeliose invehitur.

Eminent porro in Deipnosophistarum numero **ULPIANUS, Tyrius**: quem ait perpetuo insectatum esse cum alios, qui aliquid diserebant, tum Cynicos praesertim, &c. Nam ὃν pronomen, ubi ait ὃν κατέτρεχε, ad Cynicos, quos proxime nominavit, referendum; non ad Rhetores, quorum nullus nec in hoc Prooemio nominatur, nec, quod mireris, in toto operis decursu (si recte memini) verba faciens inducitur. Verbum κατέτρεχε, pro quo nonnullis (ut adnotavit Casaub.) κατήρχε placuerat, nihil habet difficultatis. Est enim κατατρέχειν τινός, insectari aliquem, reprehendere, traducere, perstringere; qua notione idem verbum apud Nostrum eodem modo constructum I. 10. e. V. 220. c. VII. 278. f. recurrit. Sed illud & inficere dictum mihi visum erat, & ambigue, ὃν κατέτρεχε μετὰ καὶ τῶν ἄλλων: ubi haud satis scias, dicar- ne, illos alios simul cum Ulpiano traduxisse Cynicos, an, simul cum Cynicis traductos ab Ulpiano. Equidem cum interpretibus in posteriorem partem accepi, suadente ipso operis decursu. Nam » Toto opere (ut ad h. I. ait CASAUB.) » inducitur Ulpianus, & alios quidem, » sed maxime Cynicos suis interrogatiunculis vexans, » crucemque illis figens. « — Caeterum nihil ad rem facere videtur, quod κατέτρεχον pro κατέτρεχε habet noster codex & in terminatione verbi peccans, quo nullum erratum librariorum frequentius. Neque ulla difficultas inest illis verbis, ἔσχον ἔνομα τοῦ κυρίου διασημώτερον, nec in eis quidquam variant libri. Quare recte monuit Casaubonus, praeter rationem factum esse, quod in Aldina editione vocabulum κυρίου asterisco notatum est. Quod de ludicri nominis Κεῖτοῦ Κεῖτος ratione mox advertitur, οὗτος ὁ ἀνὴρ ὅν μιν εἶχεν ἰδίων, μηδὲν δὲ ἀποτρέγειν, πρὶν εἰπεῖν, κείται; ἢ οὐ κείται; vocabulum ἰδίων, ut sub contextu etiam indicavi, cum abesset & in edd. & in Epitomes codicibus missis, e Suida (voc. Δειπνοσοφισταί, & Κεῖτοῦ Κεῖτος) recepi: non quod Suidam in suo codice Epitomes (ut innuere videtur Casaubonus) illud invenisse putarim: sed quod in ipsius Athenaei Prooemio, quod operi integro olim praefixum erat, legisse illud Suidas mihi visum erat. Loco



e verborum κείται; ἢ οὐ κείται; quae sic ex eodem Suida restituenda iam olim Paul. Leopardus (Emend. VI. 20. in Gruteri Thef. Crit. T. III. p. 121.) monuerat, eodemque modo Casaubonus suis e membranis, consentientibus nostris, edenda curavit, corrupte prorsus in ed. Ven. legebatur κείται ἢ οὐκ εἴται, quod editor Basileensis sua de coniectura in κείται ἢ τοῦ κείται mutavit, respiciens fortasse III. 38. b. c. IV. 165. d. IX. 366. a. & similia loca, ubi vel παρὰ τίνι κείται, vel ἰδίᾳ ipsum τοῦ κείται legitur. At eodem fere modo, quo Epitomes libri mssti consentiente Suida hic dabant, legitur in ipso opere III. 97. c. d. τὸν χρόνον ἅπαντα περὶ ταῦτα κατετρέψης, ζήτων, κείται; οὐ κείται; εἴρηται; οὐκ εἴρηται; Porro vero, quum post ἡμέρας μηνῶν; vulgo illa statim sequerentur verba, ἢ εἰ μήτρα &c. perspecte idem Leopardus monuit, inferenda esse ista καὶ εἰ ὁ μήνησος ἐπὶ ἀνδρῶν; quae apud Suidam duobus locis, paulo ante laudatis, eodem prorsus modo (haud dubie ex integro Athenaei Prooemio, quo ille cum reliquo huius auctoris opere usus erat) interferri leguntur; quae cur hoc loco restituere auctori dubitarem, causam nullam vidi. In proxime sequentibus verbis, εἰ ἢ μήτρα κείται, veram istam scripturam, quam edidi, ambo nostri dedere codices. Prorsus corrupte rursus in ed. Ven. scribebatur, εἰ εἰ μὴ κείται, quod Basileensis in ἢ εἰ μὴ κείται mutavit, Casaubonus in ἢ εἰ μήτρα κείται. Mox ibidem omnes vulgo editi scriptique libri ἐπὶ τῶν ἰδωδίων βρωμάτων in plurali numero dabant, parum commode; pro quo ἐπὶ τοῦ ἰδωδίου βρώματος in sing. ex Suida recepi. Id ipsum etiam, aut ἐπὶ τοῦ τῶν ἰδωδίων βρωμάτων, quam vulgatum, malle se professus erat Casaub. in Addendis ad Animadv. Praeterea vero etiam nunc illud (per Epitomatoris, puto, culpam) turbatum est, quod, postquam dixisset, morem fuisse Ulpiano, nihil cibi degustare, quin prius quaesisset, scriptum-ne, an non, legeretur nomen, continuo subiicitur, veluti, an vocabulum ὥρα scriptum reperiat de parte aliqua diei. Absurde sane; quasi cibi genus quoddam ὥρα esset. Multo profecto commodius apud Suidam digesta haec leguntur. Nam, cum dixisset, Κεῖ τοῦ κείτορος adpellatum fuisse Ulpianum διὰ τὸ συνεχῶς προβάλλειν, (ista quidem, ἐν ταῖς ἀγωναῖς &c. quae commodum tenuit Epitomator, consulto Suidas, ut suum ad propositum nihil admodum facientia, praetermisit) εἰ κείται ὥρα

ἐπὶ τοῦ τῆς ἡμέρας μορίου καὶ εἰ ὁ μέθυτος ἐπὶ ἀνδρός καὶ ἢ μήτρα ἐπὶ τοῦ ἐδωδιμου βρώματος· σύαγρός τε εἰ καίται ἐπὶ τοῦ σὺός· tum demum haec subiicit: καὶ ὅμμεν εἶχον ἰδίον, μηδένδε ἀπετρώγειν, πρὶν εἰπαῖν, καίται ἢ εὐ καίται.

Superfunt quaedam hoc loco de singulis nonnullis verbis notanda. » Verbum καίσαι (ut monuit CASAUB.) eo » sensu, quo hic sumitur, frequens in Graecorum inter- » pretum libris. Dicunt enim καίσαι παρὰ τῷ δαῖνι, quae » nin eius scriptis leguntur.<sup>1</sup> » Graecorum commentariis, » τὸ Κείμενον est praepositus iuxta ad interpretandum, ut » fieri amat ab interpretibus. » Quo de usu etiam nos nuper in Notis ad Simplicii Comment. in Enchirid. p. 193. monuimus. Quod ad illam Quaestionem spectat, Εἰ καί- » ται ὥρα ἐπὶ τοῦ τῆς ἡμέρας μορίου; id est, *An reperiatur in scriptis veterum Graecorum ὥρα, pro diei parte?* » Certum » nest, inquit CASAUBONUS, neque Platonis, Aristotelis, » & aequalium saeculo, neque aliquanto post tempore, » has diei partes, quas horas vocamus, fuisse in usu. Qua- » re vocabulum ὥρα in antiquorum illorum scriptis illa no- » tione legi non potuit. Ideo Pollux libro primo [cap. 7. » sect. 68 sqq.] voces recensens quibus diei notisque par- » tes designantur, dictionis ὥρα non meminit. Sed mox » scribit idem: [sect. 71.] ὥρα δὲ, καὶ ἡμῶριον, σημεῖον, » οὗς Μένανδρος, ἀνομάζετο παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Et sane ita » est: quod posterioribus Graecis Latinisque hora signifi- » cat, id priores, qui gnomonum sciotericorum tantum » usum habebant notum, σημεῖον & στοιχεῖον dixere. Non » nescimus, Batonem comicum in fabula Ἀνδροφόνῳ [apud » Athen. III. 163. c.] nominasse ὁρολόγιον: sed inter νέας » κομωδίας poëtas fuit hic Bato. » — Haec ille: cum qui- » bus conferri possunt, quae de eodem argumento disputa- » vit Menag. ad Laërt. II. 1. & fuse, ut solet, Salmasius ad Solin. p. 451 sqq. Caeterum, sicut alias quaestiones, quae mox deinde commemorantur, in ipso Athenaei opere tractatas videmus, sic & hanc ibidem tractatam fuisse, non dubito: quod quum in reliquo opere nusquam factum compareat, in duorum priorum Librorum altero, quos non habemus integros, agitatam arbitror hanc quaestionem ab Ulpiano fuisse; cui movendae opportunam dare occasi- » nem illud poterat, quod lib. I. p. 8. c. de diei partibus ex umbra olim definiri solius ex Eubulo comico adferebatur. Sed illam quidem disputationem, ut alia multa, praeter-

e misit Epitomator. Neque vero magis alteram quaestionem, quam a Suida commemoratam adiecimus, (scilicet, an vocabulum *μάβυσος* hâc forma de viro usurpatum apud veteres Græcos reperiatur) in ea operis parte, quae integra ad nos pervenit, tractata est; quare & hanc quaestionem primo Libro, ubi fuse de vino & de potu agebatur, agitatam fuisse suspicor. Multam de vocabuli illius usu controversiam olim fuisse inter Grammaticos, satis adparet ex eis, quae de eodem cum apud Pollucem VI. 25. apud Thomam Mag. apud Moeridem, & Phrynichum leguntur, tum quae ab horum interpretibus adnotata sunt. Conf. Graev. ad Luciani Soloecist. cap. 5. &, qui plena manu quae ad eandem quaestionem pertinent profudit, Wetsten. ad I. Corinth. V. 11. De vocabuli *μάβυς* usu quaestionem movet Ulpianus apud Nostrum lib. III. p. 96. f. coll. p. 100 sq. ubi videmus, haud postremis in deliciis illud edulium fuisse veteribus. De *σύντροφος* vocabulo quaestio, quae hic commemoratur, ea lib. IX. p. 401. med. & seq. agitata est.

Iam, ut ad ipsum ULPIANUM paulisper redeamus, Tyrium hunc facit Athenaeus, adeoque & Phoenicem passim adpellat: ut prorsus videatur celebrem illum Iurisconsultum Domitium Ulpianum, coevum suum, quem Phoenicem Tyrium fuisse constat, designare voluisse: de quo dubitavit quidem Fabricius in Bibl. Graec. T. III. p. 632. nullam tamen dubitandi causam adferens; pro certo autem sumserunt cum alii viri docti, tum Cuiacius Observat. lib. XXIV. cap. 39. & Io. Bertrandus lib. I. de Iurisperitis p. 122. Id si verum est, habebimus certam temporis notam, quo scriptum ipsum hoc opus ab Athenaeo est. Nam, cum per se etiam probabile esset, viros sibi coevos non nisi post eorum obitum inducere eum voluisse ficto a se convivio adcumbentes, eaque disputantes quae nunquam illi locuri erant; ecce, disertis verbis commemorat ipse Auctor, (XV. 686. c.) *Ulpianum illum suum paucis post id convivium diebus subita morte fuisse oppressum; quam mortem ipsi quidem optimo viro (sic adpellatur Ulpianus, ὁ πάντα ἀριστος, IX. 398. b. & ἀνδρῶν λῆστος, IV. 176. f.) felicem, quoniam cum nullo morbo ei fuit colluctandum, familiaribus autem ipsius perquam luctuosam ait accidisse. Occisus autem est Ulpianus Ictus circa A. U. 981. post C. N. 228. De cuius caede, a militibus ob disciplinae severitatem, cum esset praefectus praetorio sub Imp. Alexandro Severo, patrata,*

vide Dionem sive Xiphilin. T. II. p. 1369. ed. Reim. & quos ibi editor laudavit auctores. Quae nota temporis sicut optime convenit cum eis quae sunt a viris doctis de Opiriani Cilicis, Ἀλιευτικῶν auctore, & de Aeliani aetate, qui Varias Historias & Animalium Historiam scripsit, disputata; quos inter auctores medius Athenaeus suos Δειπνοσοφιστῶν libros edidit: (vide Athen. I. 13. b. Scalig. ad Euseb. p. 122. Perizonii Praefat. ad Aeliani Var. Hist. & Fabric. Bibl. Gr. T. III. p. 625 sq.) sic eadem nota vicissim ad eorundem duorum, quos dixi, auctorum iudicandam aetatem valuerit. Iam mirum quidem videri poterat, de Iurisprudentiae laude in Ulpiano suo prorsus tacuisse Athenaeum, & tamquam egregie quidem doctum virum, sed maxime tamquam ἐνοματοθήραν (quo nomine passim adpellatur) eundem induxisse. At idein ipsum nomen ἐνοματοθήρας, id est, vocabulorum venator, haud ita male convenisse in ICum Ulpianum, nec immerito ei tributum ab Athenaeo esse, ipse eruditissimus Iurisconsultus Cuiacius (loco paullo ante citato) iudicavit: cuius iudicio facile subscribet, quisquis nonnam Legem Digest. lib. XXXIII. tit. 6. perlegerit, quae ex Ulpiani libris ad Sabinum decerpta est; quos libros si integros hodie haberemus, multas fortasse eiusdem generis subtiles vocabulorum distinctiones in eis eramus deprehensuri. Nec vero putandum est, nonnisi cum aliqua contemptus significatione (ut ex III. 98. a. & XV. 671. f. colligat fortasse aliquis) nomine ἐνοματοθήρας adpellari hunc virum apud Athenaeum: nam apud eundem Athenaeum & Democritus philosophus, facete quidem, at sane non per contemptum, quem modo ὁ καλὸς μὲν λογιστὰς adpellarat, mox dein eundem Ulpianum isto nomine καλὸς ἐνοματοθήρας compellat, XIV. 649. b. & Alcides musicus in eadem disputatione, qua cum observantiae haud vulgaris significatione adloquitur Ulpianum, titulisque honorificentissimis (Ὀὐλπιανὸς σοφώτατος, IV. p. 175. b. & ἀνδρῶν λῶστος, 176. e.) prosequitur, eundem eodem pariter nomine Ὀὐλπιανὸς ἐνοματοθήρας compellat, p. 184. b. Ulpianum porro suum Athenaeus Στοίχαις disciplinῆς alumnus facit, (VII. 308. a. coll. XIII. 563. e.) quod ab ICTi Ulpiani professione minime alienum videri debet. Iam, quod simul ut iucundum festivumque, simul ut varia doctrina imbutum convivam, Ulpianum suum induxit auctor noster; percommode id congruit cum eo, quod de Dominio Ulpiano Lampridius in Alexandri

e Severi vita c. 34. refert. *Cum inter suos (inquit) convivatur Alexander, (quem & ipsum in iocis dulcissimum, in fabulis amabilem, in conviviiis comem fuisse ait c. 44.) aut Ulpianum, aut doctos [aut alios, puto, dixit doctos] homines adhibebat, ut haberet fabulas [confabulationes intellige] literatas, quibus se recreari dicebat & pasci.* Ac in his quidem quae de Ulpiano Bertrandus in eius Vita commemoravit, aut quae alibi de hoc Iuriconsulto scripta legi, nihil memini me reperire de singulari Graeci sermonis atque Atticae praesertim puritatis studio huius viri: & pertinere poterat hoc ad dramaticam Athenaei fictionem, qua totum suum opus instruxit exornavitque, ut prae caeteris φιλαρχαίων hunc virum fingeret, id est, ita antiquitatis studium, ut videri vellet nihil eloqui nisi quod Attici esset sermonis, ut ait III. 126. e. Quare & Συρατικόν, id est, Syrum Atticum, passim eum compellatum facit, III. 126. f. IX. 368. c. & 398. b. ipsumque inducit de Eleusine, adeoque de ipsis Athenis, ita loquentem, tamquam ibi vel patriam vel certe sedes laresque suos haberet. IX. 406. e. Sed ne opus quidem videtur, ut ista prorsus ficta arbitremur: nimis pauca sunt quae aliunde de Ulpiano novimus, quam ut negare possimus in eum ista cadere. Immo vero, Ulpianum Ictum, quamquam Romanorum sermone de Iure Romano & responsa & libros edidit, tamen Graeco sermone ut patrio usum esse, vel ipsa patria Tyrus, ubi Graeca lingua vigeat, declarat: fuisse autem Graecis literis haud vulgariter eruditum, ex eo colligi potest, quod idem, de quo iam dixi, imperator Alexander Severus, qui Graecarum literarum inprimis amans atque studiosus fuisse proditur, nullius viri magis, quam eiusdem Ulpiani, familiaritatem coluerit, ita ut & patris loco habuerit, &, quum compluribus viris doctissimis & omni genere virtutum praestantissimis amicis uteretur, (Lamprid. c. 68.) nullum tamen ex his umquam solum ad se, nisi Ulpianum, admiserit. (idem, cap. 31.) Sed satis de ULPIANO; pergendum ad alios. Modo, post loca iam citata, alia adhuc nonnulla notabimus, ubi inter Deipnosophistas verba ille faciens ab auctore inducitur. Vide igitur, si lubet, II. 49. a. III. 96. f. 99. c. 115. b. 127. a. IV. 165. b. d. VII. 284. e. XI. 459. a. XIV. 613. d. XV. 671. b.

Sequuntur in Deipnosophistarum catalogo *Medici*, quo-

rum primus DAPHNUS *Ephesus*; cuius verum-ne, an fictum nomen sit, non definiam. Video quidem apud Fabric. Bibl. Graec. T. XIII. p. 135. Ephesium Daphnum in Medicorum recensu relatum, sed uno Athenaeo auctore. Disputantem illum Daphnum auctor noster inducit, cum alibi fortasse, (nec enim singula loca notavi) tum II. 51. a. III. 79. a. 116. f. 120. b. VII. 276. e. VIII. 355. a. — 359. d. Ad elogium viri quod spectat, cum ait Athenaeus, *ἱερὸς τὴν τέχνην καὶ κατὰ τὰ ἦθη, τῶν Ἀκαδημαϊκῶν ἀγῶν οὐ παρεργῶς ἀπτόμενος*: haec monuit CASaubonus: » Id est, vir, sive artem ipsius spectes, sive mores, divinus. » Male vir eruditus, [Dalechampius interpret: ], *divinos honores ob artis suae peritiam meritus*: quasi esset idem *ἱερὸς* » & *ἀνιστοῦναι* vel *ἀποθεοῦναι*. Proprie dicitur *ἱερὸς*, homo » *θεῶ ἀνακείμενος*, ut apud Iudaeos Levitae, qui etsi non » erant omnes *ἱερεῖς*, erant tamen *ἱεροί*. Dicuntur etiam » *ἱεροί*, homines religione ipsa tui, Latinis *sacrosancti*: quales olim habitii populi quidam, ut Elei: [de quibus vide Polyb. IV. 73. 9 sq. & auctores ibi a nobis citatos:] quales item apud Romanos Tribuni plebis libera republica, » postea Imperatores: apud omnes gentes legati & κήρυκες. Dio Chrysostomus: *πολὺ τῶν στονδοφύρων καὶ τῶν κηρύκων ἱερώτερος*. Sed & pro homine sancto, atque excellentis virtutis, accipitur. Eo sensu *ἱερὸς τὴν τέχνην καὶ τὰ ἦθη* Daphnus medicus hic dicitur, & Hippocrates libro IX. [p. 399. b.] *ἱερώτατος*. Verus scriptor apud Suidam [in *Ἰακώβου ἱατροῦ*.] de Iacobo medico, vere Christiano: *οἱ ἱατροί*, inquit, *διέβαλλον αὐτὸν ἀεὶ, καὶ ἐλοιστοῦντο, εἴ τινα οὐκ ἱατρὸν, ἀλλὰ θεοφιλῆ τινα καὶ ἰσχυρόν*: hoc est, *ceu divinum aliquem virum, qui non arte homines sanaret, suaeque industria, sed favore numinis*. Sic Platonem vocat *ἱερώτατον* [Athenaeus] lib. XV. [p. 670. f.] » Et Lucianus in Fugitivis de eodem, *ὁ ἱερὸς ἄκείνος*. [sect. 18. T. VIII. ed. Bip. p. 320. itemque de Amorib. sect. 31. T. V. p. 293.] Eiusdem successores in schola ἀνθρώπους *ἱερούς καὶ φιλολόγους* alius apud Suidam [in *Πλάτων ὁ φιλόσοφος*] nuncupat. Dio Cocceius vocem latinam *sacerrimus* vertit *ἱερὸς*, ut ad Suetonii Domitianum [cap. 10.] notabamus. Paulo aliter scriptor incertus in Suidae collectaneis, *πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἱερώτατος ἐγγράφει*, de Antonio monachorum principe. » [Nempe ibi *ἱερὸς* idem valet ac *εὐσεβὲς*, de qua notione Suidas

e in ἱερὸς monuit.] » Interpretes, qui post τέχνην distin-  
 » guunt, & sequentia verba uno spiritu cum reliquis huius  
 » periodi connectunt, [sic scil. Dalechampius, editionem  
 » Basileensem secutus;] suam sententiam nobis non pro-  
 » bant. Atque haec eo sunt a nobis pluribus exposita, ne  
 » quis temere pueret pro ἱερὸς esse hoc loco ἱατρὸς τὴν τέχνην  
 » scribendum. «

GALENUM Pergamentum, medicum philosophumque ita clare  
 designavit auctor, ut nullum dubitationi locum reliquerit.  
 Quod vero ait ἐκδίδωκε συγγράμματα φιλοσοφία τε καὶ  
 ἱατρικὰ, adnotavit CASAUBONUS: » Praetermittit scri-  
 » ptorum Galeni genus illud, quod maxime adfinē est sub-  
 » iecto istius operis; quod quidem philosophicum proprie  
 » non est, ἱατρικὴν autem multo minus. Suspicebam, scri-  
 » ptum prius fuisse φιλοσοφία τε, vel φιλοσοφικὰ, καὶ φι-  
 » λογικὰ, καὶ ἱατρικὰ. « [In eandem quidem sententiam  
 Suidas, de eodem Galeno loquens, πολλὰ συντάχων,  
 inquit, ἱατρικὰ τε καὶ φιλοσοφία, ὅτι τε γραμματικὰ καὶ  
 ἱστορικὰ.] » Multa Galenum scripsisse ad philologiam per-  
 » tinentia, ipse testis est nobis. Tales erant, de Diëtioni-  
 » bus Atticis libri XLVIII. Nominum πολιτικῶν, quae apud  
 » Aristophanem, libri quinque: (quid autem appeller civi-  
 » lia nomina, declarat hic eiusdem Galeni locus e tertio  
 » Commentario in Epidem. Hippocratis: φαίνεται ἰσχυ-  
 » ρατὴς συνθεσάτοισ τε καὶ διὰ τοῦτο σαφὲς τοῖς ἰσχυ-  
 » ρασι ἀνεξημένους, ἀ καλεῖν ὅσος ἔστι τοῖς ἱστορικοῖς πο-  
 » λιτικά.) Eorum quae apud Cratinum, libri duo: De vo-  
 » cibus quae sunt Comicis propriae, liber singularis; &  
 » similia his alia. « — Rarius tamen, quod quidem vel  
 meminere vel in commentariolis meis adnotaverim, hunc  
 tantum tamque eruditum virum verba facientem induxit  
 auctor noster, De Vinorum Italicorum variis generibus  
 virtutibusque differentem facit lib. I. p. 26 seq. dein de Pa-  
 nibus, placentis, & polenta, III. 115. c. — 166. a.

f RUFINUM Nicensem, quem in Medicorum veterum  
 Elencho nonnisi ex hoc Athenaei loco Fabricius Bibl. Gr.  
 T. XIII. p. 385. posuit, nusquam in toto operis decursu  
 commemoratum memini: de quo idem, quod supra de  
 Philadelpho Ptolemaënsi, dicendum est; nisi me memoria  
 aut observariunculae meae fallunt, videri hunc in eis libris,  
 quorum nonnisi Epitome superest, commemoratum fuisse  
 ab Athenaeo.

Postremum Ἀλεξίδης, ALCIDEM, nominat, *Alexandri- f num, arte musicum*: qui de instrumentis musicis, aliisque rebus ad illam artem pertinentibus, libro IV. p. 174. b. usque ad finem eiusdem libri disputat.

Praeter eos vero, qui haecenus nominati sunt, *alios* insuper nonnullos *Deipnosophistas*, quos in hoc recensu silentio praeteriit Athenaeus sive eius Epitomator, in ipso opere commemoratos, atque etiam verba facientes, reperio; quorum adponere nomina non erit ab hoc loco alienum. Διονυσιοκλῆς, DIONYSIOCLE, *Medicus*, disputans nonnulla inducitur lib. III. p. 96. d. & 116. d. - 118. d. Eodem loco, (III. 118. d.) post Dionysioclem, sermonem excipit *Grammaticus*, qui in editis quidem libris ad hunc diem insolito nomine Οὐδρως, (id latine UDER foret) in optimis vero Veneto - Parisiensibus membranarum Οὐάρος, id est VARUS, adpellatur; quod nomen Casaubonus ex aliis etiam mssis nonnullis enotatum reperit. De quo quidem Varo nihil aliud compertum habemus; nisi forte *Grammaticum* Athenaeus adpellavit, quem *sophistam* alii dixeret, *Laodicensem*, Polemoni *sophistae* (qui sub Antonino Pio vixit) *aequalem*; cuius Suidas meminit in Οὐάρος, & uberius Philostratus in *Vitis Sophistar.* lib. II. p. 615. ut ad Suidam Kusterus adnotavit. Commemoratur porro, & disputans nonnulla inducitur, Ἀρρίανδρς, ARRIANUS, *Grammaticus*, III. 113. a. qua sub persona quis lateat nescio: illud vix dubitandum, certum aliquem virum isto nomine insignitum voluisse Athenaeum; nam postquam pauca eum de diversis *panis* generibus disputantem fecit, primum ipse faceto sale hominem traduci, dicens: (p. 113. d. e.) Ταὐτ' ἐκτεμένον τ' ἀριστάρχεια δόγματα τοῦ Τωμαίων μεγαλοσχεϊστοῦ, id est, *Haec Aristarcho-digna placita quum exposuisset primarius Romanorum Sophista*: tum de eodem haec facit exclamantem Cynulcum: *Quanta, o diva Ceres, hominis ista sapientia est! Non frustra sane discipulos habet arenam numero aequantes admirandus hic Blepsias*, [quasi *Acute-cernens* diceret] *divitiisque sibi paravit ex hac praeclara sapientia tantas, ut opibus Gorgiam ac Protagoram superet.* & quae ibidem sequuntur. Denique semel, (IX. 397. a.) inducitur brevia nonnulla verba inter *Deipnosophistas* proferens Παλαμήδης, ὁ Ἐλεατικός, PALAMEDES *Eleaticus*, quem ὀνοματολόγος dicit Athenaeus, id est, *Vocabulorum collectorem explanatoremque*. Fuit autem verum illud



f *Palamedis* nomen, *Grammatici* alicuius, qui Athenaei aetate vixisse videtur, aliunde etiam nobis cogniti; de quo vide Hemsterh. ad Aristoph. Plut. p. 98 sq. Et Ὀνοματολόγος (ut ex Suida in Παλαμίδης intelligitur) proprie titulus erat, quem Grammaticus ille Lexico aut Onomastico a se edito praeposuerat.

Sed in *Deipnosophistarum* numero fuerat etiam ipse noster ATHENAEUS; qui, cum illorum se convivio interfuisse dicat, (mox cap. 3. lib. I. p. 2. a.) sermones ab illis habitos hisce libris sese exposuisse profitetur. Verumtamen in toto operis decursu non memini Athenaeum usquam sibi ipsi in *Deipnosophistarum* colloquiis partes aliquas tribuentem: quod ille verecundia ductus fecisse videtur, quasi ipsum decuisset, inter viros illos, eruditione partimque etiam aliis laudibus inprimis insignes, attenti auditoris magis personam agere, quam eius qui & ipse suas dicendi partes haberet. Eadem, puto, modestia factum, ut in omni sermonum copia varietateque, quos inter se convivae illi miscant, nonnisi bis (quod meminerim) ipsum Athenaei nomen, & id quidem obiter admodum, commemoratum reperiatur: scilicet lib. V. p. 211. a. ubi Masurius *Deipnosophista* mentionem facit *libri ab ATHENAEO de Syriae regibus scripti*; & lib. XI. p. 480. e. ubi Plutarchus *Deipnosophista*, de Poculorum variis generibus nominibusque disserens, ait: *Conficiuntur etiam eximia pocula in convivae nostri Athenaei patria Naucrati*. Ac disputat quidem interdum nonnulla Athenaeus, tamquam suo nomine loquens: at tunc non ait, ista a se in illo Eruditorum confessu dicta esse, sed recta ad suum Timocratem, cui totum opus dedicavit, dirigit sermonem. Sic initio Libri quarti, ubi narrationem instituit splendidissimi epuli nuptialis a Carano praebiti, eique narrationi deinde alia nonnulla (usque ad p. 134. d.) subiicit; ibi non ad convivas tamquam ipse unus e *Deipnosophistis* dirigit orationem, sed ad Timocratem, & quidem non modo in ipso Libri illius exordio, (ut fere solet cum iditio, tum in fine, singulorum Librorum) verum etiam in media sua disputatione, p. 130. e. Pari fere modo lib. III. p. 85. c. ubi doctam ingreditur disputationem *de Ostreis aliisque testas incolentibus animalibus*, quae usque ad p. 94. c. progreditur, suo quidem nomine videtur loqui, sed ita, ut orationem suam ad lectorem aut

ad Timocratem suum unice convertat, non quasi ipse in-  
ter Deipnosophistas ista disputasset. *Adposita deinde sunt*  
*nobis, inquit, multa ostrea aliaque testacea, quorum pleraque,*  
*quae quidem memorabiliora sunt, apud Epicharmum reperio ver-*  
*sibus illis comprehensa: &c.* Attamen aliquanto post, ubi  
finita illa disputatione ad aliud genus rerum pergit; post-  
quam dixit, *Circumlatis autem patinis multa carne elixa onu-*  
*stis; veluti suae illius rationis oblitus, subito Ulpianum*  
*compellat, & sic loquitur, tamquam in medio Deipnoso-*  
*phistarum coetu adcumberet.* At ibi vereor, ne per libra-  
riorum culpam turbatus sit gressus orationis, aut nonni-  
hil interciderit: nam aliàs quidem minime absurdum, im-  
mo vero satis etiam solertem artificem cum in signandis  
personis, tum in earum partibus distribuendis, & in ser-  
vando toto orationis dramatico colore tenoreque, Athe-  
naeum nostrum reperiet aequus quisque peritusque lector.  
Rursus libro XII. quo toto disputatur de *his qui ob Luxum*  
*deliciasque, quibus indulserant, famosi olim fuisse, universam*  
*illam disputationem nulli alii e convivis tribuit; ut videatur*  
*significare velle, esse eam symbolam a se ad Deipno-*  
*sophistarum sermones collatam; nec tamen id aperte pro-*  
*fitetur, sed Timocratem suum compellans ait: (XII. §10.*  
*b.) Quoniam obtixe a me contendisti, ut sermonem etiam de*  
*his qui ob Luxum celebrantur, de eorumque Luxuria, adicerem,*  
*hunc quoque adponam.* Subinde vero etiam, ubi suo nomi-  
ne loqui videri poterat, (quemadmodum libro VII. quo  
de singulis *Piscium generibus, nominibus secundum litera-*  
*rum seriem dispositis, copiose eruditeque disputatur*) id  
ita fecit auctor, ut diserte primum praefatus sit, (VII.  
277. b. c.) se nonnisi ea repetere, quae a Deipnosophi-  
stis fuerint disputata; sed ob differentium multitudinem,  
quorum alius aliam symbolam ad eum sermonem contu-  
lisset, noluisse se ad singulas disputationis particulas no-  
men adponere conviviae, cuius illa symbola fuisset.

Peracto *Deipnosophistarum recensu*, haec in Contextu sub-  
iiciuntur verba: *Καὶ ἢ ὁ κατάλογος οὗτος στρατιωτικὸς,*  
*φησὶ, μᾶλλον, ἢ συμποτικὸς.* Ubi verbum *φησὶ* ab Epito-  
matore adiectum intelligi debet, & ad Athenaeum relatum.  
*Athenaeus ait, (inquit Epitomator) tantum fuisse conviva-*  
*rum numerum, ut eorum recensensus videatur militum magis esse ca-*  
*talogus, quam conviviarum.* Quibus verbis ad Arcestrati  
versus illos respexerat, quos paullo inferius ipsos adposi-

tos legimus, p. 4. f. ubi poeta praecipit, *convivas ad summum quinque esse debere; maiorem enim numerum, militum consuburno magis, quam convivio, convenire.*

### AD CAP. III.

<sup>a</sup> Αὐτὸς, ὃ Ἀθήναις, &c. In ed. Ven. & Bas. est TI αὐτὸς, ὃ Ἀθ. ubi non de TI pronomine interrogativo esse cogitandum, sed literas initiales nominis Τιμοκράτης intelligendas, monuit H. Stephanus, Schediasm. lib. II. c. 1. At ne sic quidem adiecta illa nota TI. opus erat, quam & ignorant codices nostri, & omisit Casaubonus, recte, & ex usu qui in Platonis dialogis obinet. Nam quoniam nomina personarum, Τιμοκράτης, Ἀθήναις, superne adscripta sunt, satis hoc esse poterat ad intelligendum, eam personam, cuius nomen priori loco posita est, dicendi facere initium. Imitatum autem hic esse Athenaeum exordium Phaedonis Platonici, iam supra notavimus, ubi de Timocrate dicebamus, & ante Casaubonum monuerat H. Steph. l. c. Simile vero etiam exordium Convivii Platonici reperies, paullo post prima dialogi illius verba: intelligique, utrumque Platonis locum in animo habuisse Athenaeum, cum haec scriberet.

Τοῖς ἑταίροις διαξήσεις. In ἑταίροις consentiunt codices *missi cum editis*; quem consensum in notulis contextui subiectis a me semper indicari voce *vulgo*, ad scripturam ibi adlatam adiecta, sciat teneatque Lector, cuius interest fundum diversarum lectionum cognitum habere. Istud ἑταίροις si quis tenendum fuisse contenderit, teneat illud, fruaturque, quoniam sic placet. Nec ego quidem abieci, sed ad oram seposui; consulto & lubens Casaubono, ἑταίροις scribere monenti, obsecutus; non quidem quod a Platone hoc accepisse Athenaeum, ut Casaubono visum erat, putarim, (quamquam in prooemio Convivii Platonici reperiri verba huiusmodi, τοὺς τοῦ ἑταίρου λόγους ἀπαγγέλλειν, bene novi) sed quod id huius esse loci habuerim persuasum.

τῶν καλῶν ἐπιχυλικίων λόγων. Non damno ἐπιχυλικίων, quod erat editum; sed nostros codices sum secutus. De ipsa dictione monuit CASaubonus: »Graecum »dicendi genus una voce expressit, quo usus Plato, λέγειν ἐπὶ τῇ κύλινκ. Verba illius sunt in Convivio, [T.

» X. p. 254. ed. Bip.] οὕτως οὕτε τι λέγομεν ἐπὶ τῇ κύλικι, α  
 » πούδ' ἐ τι ποδομεν; Alii scriptores pro eo dixerunt ἐπὶ τοῦ  
 » ποτηρίου, ut Theophrastus & Plutarchus. α — Sic ille:  
 » plura de eadem dictione dabit Hemsterh. ad Luciani Ti-  
 » mon. c. 55.

» Τρις δ' ἀπομαξαμένοισι θεοὶ διδάσιν ἄμεινον ὥς πον  
 » φησιν ὁ Κυρηναῖος ποιητής. » Scribunt multi veteres codd.  
 » τρις δ' ἀποδεξαμένοισι. Quam παραδίδωσιν non dubito  
 » ab illis profectam, qui veram scripturam non intellige-  
 » bant, pridem expositam nobis ad Theophrastum. Omni-  
 » no enim ad veterem circumferendi & lustrandi ritum allu-  
 » sit poeta, huius versiculi auctor, sive is Callimachus, si-  
 » ve Eratosthenes. Proprie id significatur hac paroemia,  
 » quod aliis verbis Cicero extulit, cum ait, *Omnia levius*  
 » *casura rebus divinis procuratis*, de Divinat. libro II. [c.  
 » 10.] Longius deinde proverbii usus extendi coepit, &  
 » tunc quoque usurpari, cum ad iterum subeundum exha-  
 » stum iam laborem hortari aliquem vellent. Sic hoc loco ac-  
 » cipitur a Timocrate: eodem plane sensu atque illud vulgo  
 » notum, *δὲς καὶ τρις τὰ καλά*. Verebatur enim ille, ne  
 » grave esset Athenaeo, longum adeo sermonem, narra-  
 » tum iam aliis, retexere, &, ut poeta ait,

αὐτὶς ἀριζήτως εἰρημένα μυθολογούειν.

» Haec loci huius mens, hic proverbii istius usus: quod  
 » etiam confirmat anus illa, quae apud Antiphanem co-  
 » micum stimulus ipsa sese ad bibendum, φέρε, inquit,  
 » μέχρι τριῶν γάρ φασι τιμᾶν τοὺς θεούς. Ritui circumla-  
 » tionis, quae voce ἀπομάττεσθαι declaratur, similis  
 » fuit veterum illa superstitio, quae in XI. Geoponico-  
 » rum [cap. 18.] legitur, tergendi oculos tribus rofarum  
 » calyculis; quod dixit ille auctor τριεὶ ῥόδων κάλυξεν  
 » ἀπομάττεσθαι τὰ ὄμματα. Similia his multa item alia  
 » apud veteres, parum iis observata, qui adeo absurdas  
 » versiculi huius παροιμιάδους interpretationes sunt com-  
 » menti. α Sic ad hunc locum commentatus est CASAU-  
 » BONUS. Ubi illud statim moneo, prudenter fecisse doctum  
 » commentatorem, quod versiculum istum, de quo agi-  
 » tur, non pro certo ad Callimachum auctorem retulerit;  
 » quem eundem versiculum Bentleius, nescio quo docu-  
 » mento nitens, citra ullam dubitationis significationem,  
 » Callimacho auctori tribuit, in Fragmentis illius Poetae p.  
 » 512. ed. Ernest. num. 189. Erat quidem utique Cyrene

a oriundus Callimachus, potueratque adeo isto nomine Cyrenaei poëtae designari; quem ipse etiam Casaubonus in Notis ad Theophr. intelligendum h. l. censuerat: at nusquam aliàs ea adpellatione utentem Athenaeum, ubi de Callimacho loquitur, memini; contra lib. II. p. 36. f. ubi rursus τὸν Κυρηναῖον ποιητὴν laudat Noster, haud dubie Eratosthenem dicit, ut ad illum locum videbimus. Nec vero adsecutus sum, idem Bentleius quid sive in mente sive ob oculos habuerit, cum in eodem versiculo, ubi Athenaei locum in Nota adfert, ἀπομαξαμένοις scripsit, quasi ita apud Athenaeum editum esset, ac tunc demum monuit, ἀπομαξαμένοις legendum; quam ipsam tamen scripturam (ἀπομαξαμένοις) omnes quae exstant Athenaei editiones, Aldina, Basileensis, & tres illae quae Casauboni nomen praeferunt, communi consensu tenent; in qua nec nostri codices manuscripti quidquam mutant, pariter & illam quam Bentleius adtulit scripturam ἀπομαξαμένοις nescientes, & illam ἀποδεξαμένοις, quam in nescio quibus vetustis codicibus Casaubonus se reperisse professus est. Ad sententiam versus quod adinet, eam Dalechampius latino hoc versiculo expressam voluit:

*Scilicet abstergis ter, Dii donant meliora.*

A quo parum discessit Bentlei: *Ter autem se abstergentibus Dei dant melius.* ERASMUS in Adagio, *Faciem perficere, & Frontis perficere*, (artic. *Imprudencia*, p. m. 316.) cum monuisset; „*Frontem aut faciem perficuisse* dici, qui pudorem omnem dedidicerunt, velut absterso manu a fronte pudore;“ eodem fortasse pertinere ait ista verba ab Athenaeo e Cyrenaeo poëta adducta, & „Subindicat,“ (inquit) ni fallor, *impudentius id postulari*, ut quae sint acta in convivio, narret. „Quem potissimum in animo habuisse Casaubonum, cum *absurdas* nonnullorum interpretationes diceret, ex eiusdem ad Theophrasti Charact. notis p. 304. intelligitur. Paulo tamen propius ad Casauboni interpretationem idem ERASMUS alio loco accedit, (tit. *Modestia*; Adag. *In tuum ipsius sinum inspuet*. p. m. 307.) ubi eundem locum, de quo agimus, spectans, ait: „Indicat Athenaeus, *priscos ad depellenda mala solitos ter abstergeri*.“ — Planius vero & apertius praeiverat Casaubono ADR. LUNIVS, qui in Adagio *Beatis bona obtingunt* (artic. *Industriae*, p. m. 369.) locum nostrum sic interpretatur: „Postularat Timocrates communicari sibi sermones

» eruditos in mensa variis de rebus habitos, neque pa-  
 » tiebatur se excludi ab ea auditione tanquam profanum,  
 » & mysteriorum cognitione indignum. Solebant vero an-  
 » tea quam sacra attingerent, lustrari ter se lavando aut  
 » circumferendo: quod ipsum antiquum est sacrorum ver-  
 » bum, pro purgare &c.« Ac videtur utique verbum  
 » ἀπομάττειν (ut ad Theophrasti Charact. cap. περὶ Δεισι-  
 » δαιμονίας p. 304. adnotavit Casaub.) de lustratione sive pur-  
 gatione usurpari apud Demosth. pro Cor. p. 506. ed. Harl.  
 ubi ait, καθαίρων τοὺς τελευμένους, καὶ ἀπομάττειν τῷ πη-  
 λῷ καὶ τοῖς πειτύροις, id est, (ut idem interpretatur Ca-  
 saub. a quo tamen in omnia alia discessit Taylor in Notis  
 ad eadem verba, p. 304 seq. ed. Reisk.) *purgans initiatos,  
 & abstergens luto & fursuribus.* Igitur »Sic accipiendum (ait  
 Casaub. ad Theoph. ib.) » & in illo Callimachi, ut pu-  
 » to, versiculo, initio Athenaei, - - quem locum non  
 » recte Erasmus & alii aliorum conati sunt trahere, cum  
 » ex hoc ritu sit explicandus.« — Eumque ritum spectas-  
 se poetam, cuius est ille versiculus, magis etiam proba-  
 bile videri poterat e verbis adiectis θεοὶ δ' ἰδὼσαν ἄμεινον,  
 quae adludere videbantur ad formulam illam in eisdem  
 purificationibus sollemnem, quam & Demosthenes ibidem  
 continuo adiecit, ἔφηνον κακὸν, εὖρον ἄμεινον. Sed in hanc  
 partem accipiendo verbo ἀπομάττειν, oportebat illud  
 hoc loco non ad Athenaeum, verum ad Timocratem re-  
 ferre, totumque locum eadem ratione interpretari, qua  
 ab Adr. Iunio (haud sane ita absurde) factum vidimus.  
 At orationis connexio videbatur tamen potius desiderare,  
 ut ad Athenaeum referretur argumentum huius versiculi,  
 quo in hanc sententiam usus esset hoc loco Timocrates, ut  
 Athenaeo diceret, postquam is iam uni aut alteri amicorum ex-  
 posuisset doctos illos sermones convivales, melius etiam ei rem  
 cessuram, ac feliciter, exactiusque cum singula, quae disputata  
 a Deipnosophistis fuissent, & memoria secum repetiturum esse,  
 & verbis expressurum. Et tali quodam modo accipiendum  
 istum versum perspete quidem vidit Casaubonus: sed,  
 quo pacto ea sententia verbis poetae aut inesset aut subiici  
 posset, parum feliciter declarasse mihi visus est, cum ait:  
 usum proverbii, quo de lustrationibus proprie agebatur, la-  
 tius deinde extendi coepisse, ut usurparetur illud etiam de  
 iterum subeundo labore iam exhausto. Nam, quum latioris  
 illius usus nullum aliud protulerit exemplum, sed ex hoc

■ uno Athenaei loco illum satis firmatum censuerit; frigidum atque etiam violentum quodammodo videri debebat, statuere, illud, *qui ter se abstergit*, idem hic valere ac *qui ter eundem subit laborem*. Quid enim aut *abstergerendi* notio commune habet cum notione *eundem laborem iterandi*? aut quo tandem pacto *repetitio sermonum convivalem*, quam ab Athenaeo postulat Timocrates, cum *lustrandi caerimonia* potuit conferri? Id docere debebat Casaubonus, quo suam illam interpretationem probasset Lectoribus, quos non unice in verba iurantes magistri sibi proposuisset. Atqui, non per latiore sive longiore, ut Casaubonus ait, proverbii extensionem, sed per proprium & inprimis usitatum verbi ἀπομάττεσθαι significatum, id ipsum dicit poeta, quod ab eo dici cum eodem Casaubono intelligimus. Scilicet, praeter *abstergerendi* notionem, alia inest verbo ἀπομάττεσθαι, non minus pervulgata, qua idem valet hoc verbum ac ἀποτυπῶν, ἐκτυπῶν, ἐκμάττεσθαι, id est, *imprimendo typum aliquem vel sigillum in ceram vel lutum exprimere eam figuram quam praeibat typus*, adeoque *imitando repraesentare, effingere*; & generatim, *imitari, iterare, repetere*: quam in partem complura ex pluribus auditoribus exempla cum ab H. Stephano in Thef. Gr. Ling. T. II. col. 802. f. tum ab Hemsterhusio ad Pollucem p. 1116. prolata sunt. Quo & spectat quod Hesychius habet, Ἀπομάττεσθαι ἀναλαβεῖν, μιμήσθαι: & Suidas, Ἀπομάττεσθαι ἀναλαβεῖν, μιμήσθαι, καὶ ἀποτυπῶν &c. ubi verbum ἀναλαβεῖν non, ut vulgo (in Kusteri certe editione) factum video, *suscipere* vertendum erat, sed *repetere, iterare*; quae notio illius verbi non praetermissa est a Lexicographis. Haud vero alienum videtur, quod Casaub. monuit, respici simul ad illud proverbium, Δις καὶ τρίς τὸ καλόν. id est, *χρὲ τὸ καλὸν πολλάκις λέγειν*, ut cum Zenobio III. 33. interpretatur Suidas in Δις ἐπὶ τὸ &c. At nunc hoc amplius dicit poeta, *ubi iertia vice effingitur exemplum, de prototypo exemplari ductum, meliori ac feliciori successu id fiet*. Sermones a Deipnosophistis habiti, *exemplar* sunt *prototypum*; cuius ἀπόμαγμα est narratio & repetitio eorumdem sermonum ab Athenaeo facta fodalibus, quos eosdem & sibi nunc repeti cupit Timocrates.

## A D C A P. IV.

b Quod ait πολλοὺς τῶν ἀπὸ παιδείας, pervulgatae sunt

dicendi formulae, οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς, Stoici, οἱ ἀπὸ τοῦ περιπάτου, Peripatetici, IV. 151. c. 153. f. & his similes aliae: sed paullo insolentior ista videri poterat, οἱ ἀπὸ παιδείας, eruditi, literati. Simillima vero ratione & οἱ ἀπὸ τῶν μαθημάτων mathematici dicuntur, & οἱ ἀπὸ φιλοσοφίας καὶ λόγων, philosophi & literarum studia trañantes.

Οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις. Sic editt. vett. consentientibus mssis. αὐ μόνον edidit Casaub. praeter necessitatem a librorum scriptura discedens.

Quod ait μετὰ κριτικῆς καὶ Σωκρατικῆς ἐπιστήμης, nota omnibus est admiranda illa Socratis in interrogando solertia: κριτικὴν vero recte monuit Casaub. non ad eam artem hic referri, unde Critici dicti Eratosthenes, Aristarchus, alique veterum; sed ad animi facultatem κριτικὴν, id est, ad iudicium & acumen. Commodius igitur verba ista latine sic reddi poterant, cum sagaci (vel, cum solerte) & Socratica quadam scientia. τῶν ζητήσεων τὴν τήρησιν quaestionum subtilitatem ac inventionem interpretatus erat Dalechamp. Commodius miram quaestionum seriem Casaub. Proprie observationem quaestionum, id est, ordinem rationemque quam in eis proponendis ille tenebat. Paullo inferius τήρησις τῶν δογμάτων est observatio & studium senatusconsultorum sive edictorum.

Ἐπὶ τοῦ πάντ' ἀρίστου βασιλέως Μάρκου, ab optimo maximo Imperatore Marco. Cum prima haec nota esset, quae in Athenaei opere occurreret, e qua de aetate auctoris coniectura quaedam capi posset, inde factum puto, ut ipsum Athenaeum Suidas Marci Imperatoris aetate vixisse proderet; quod tamen ex hoc loco haud satis certa ratione colligebatur. Videtur enim Larensum suum Athenaeus fingere se ipso aetate grandiolem: &, quod hunc ait ab Imp. Marco sacris fuisse praefectum, id iam olim factum statuere potuit. Similiter rursus alibi (lib. I. p. 20. c.) sive ipse Athenaeus, sive potius Deipnosophistarum aliquis, qui ab eo loquens inducitur, Memphim saltatorem, qui sub Imperatore Vero, Marci collega, claruit, sua aetate ait vixisse.

Ἄστροπαῖον τινα. Heroëm Aleropaeum περιδελίων fuisset ait Homer. Iliad. φ'. 163. quod ambidextrum interpretantur, nempe ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ δεξιῶς χροόμενον. Eam adpellationem festive Athenaeus ad utriusque linguae scientiam, graecae latinaeque, adcommoðavit. Quod autem



c dicit ἐπίσης ἀμφοτέρων τῶν φωνῶν προϊστάμενον, id est, quasi antistitem utriusque pariter linguae, significat, exquisitam perfectamque ac minime vulgarem in hoc viro fuisse utriusque sermonis peritiam.

Mox dein ἱερουργίων scripsi, ut postulabat usus, praecunte Brunckio, qui in ora sui libri hoc notaverat. Vulgo omnes ἱερουργίων, nescio quo sive casu sive consilio. Πομπηλίου, ut par erat, correxit editor Venetus, cum Πομπηίου mendose darent libri.

d Ἐτι δὲ νόμον συναγωγῆς, (οὗς ἔτι διδάσκουσιν,) οὗς τὰ Πινδάρου ὁ κομφιδιοποῖος Εὐπολὶς φησιν, ἥδη κατασκευασμένον ὑπὸ τῆς τῶν πολλῶν ἀφιλοκαλίας. Pro συναγωγῇ ἢν, quod erat in edd. & mssis, συναγωγῆς correxi, praecunte Turnebo (qui primum Athenaei librum olim speciminis causa separatim ediderat, suis coniecturis emendatum) & Brunckio: quam emendationem connexio orationis necessario desiderare visa est, ut genitivus συναγωγῆς (pariter atque ἡφιστάτων & δογμάτων) penderet a nomine τηρέσεως. Scilicet iuris civilis scientiam comparasse sibi Larensum ait ex observatione (sive notatione ac studio) veterum plebiscitorum ac senatusconsultorum, (sic enim ἡφιστάματα & δόγματα interpretari licet; sive magis generaliter malueris, decretorum edictorumque) tum etiam ex studio collectionis legum &c. Istam autem collectionem veterum legum, quas adhuc in scholis doceri ait, vulgo non amplius legi solitas, & quamquam per se praeclarae essent, tamen veluti vetustate oblitteratas & neglectas; istam, inquam, veterum Legum collectionem Athenaeus, ut mihi quidem videtur, XII Tabularum leges dixerat. Cum quo fere convenit quod apud Ciceronem de Legib. I. 5. legitur: ubi, postquam de fontibus iuris naturalis Tullius dixerat, respondet Atticus: Non ergo a praetoris editto, ut plerique nunc, neque a XII tabulis, ut superiores, sed ex intima philosophia hauriendam iuris disciplinam putas. Ab hac nostra emendatione interpretationeque in omnia alia discedens CASAUBONUS, haec ad hunc locum commentatus erat, quae adponere non gravabor, ut penes Lectores integrum maneat iudicium. „Ait Athenaeus, ἔτι δὲ νόμον συναγωγῆς, οὗς ἔτι διδάσκουσι. Inest orationi vitium: deest enim verbum, sine quo non potest esse ὁ λόγος ἀρτίπους: puta ποιῆσαι, aut aliud simile. Imo vero ita scribendum est, ἔτι δὲ νόμους συναγωγῆς, & paulo post, ἥδη κατασκευασ-

Animadv. Vol. I.

C

» μένους: nam κατασσεργασμένοι in nostram editionem e  
 » mssis male irrepit. « [Scilicet κατασσεργασμένους erat in  
 ed. Ven. & Basf. quod ex editoris Veneri ingenio profectum  
 videtur; nam in genitivum casum consentiunt nostri mssī  
 cum eis quibus Casaub. usus est: & ferri hoc potuit, adeo-  
 que debuit, verba ista εὐς ἔτι διδάσκουσιν velut in paren-  
 thesi posita intelligendo, quare & signis parentheseos ea in-  
 clusimus.] » Quae sequuntur verba, εὐς ἔτι διδάσκουσιν,  
 » Athenaei non esse evincit particula ἔτι: neque enim sic  
 » esset locutus de re paucis ante instituta annis. Sunt vero  
 » Abbreviatoris, qui post Iustiniani tempora natus, & in li-  
 » beralibus quam Iuris civilis studiis versatior, putavit  
 » falso, Corpus legum quae in utraque Roma & Beryti  
 » ipsius aetate docebantur, id ipsum esse quod a Lauren-  
 » tio compositum ait Athenaeus. Nos non dubitamus, si  
 » quem Romanarum legum Codicem Laurentius unquam  
 » composuit, delituisse eum in privatarum bibliothecarum  
 » aut etiam fortasse propriis ipsius forulis. Nam si lucem  
 » vidissent illae Pandectae, aut in Iuris scholas semel fuis-  
 » sent admissae, extaret haud dubie illius hodieque in Iu-  
 » risconsultorum libris aliqua mentio: sicut perpetui Edi-  
 » ti, quod a Salvio Iuliano iisdem fere temporibus fuit  
 » compositum. Adrianus Turnebus, acerrimi iudicii vir  
 » & profundae eruditionis, emendabat olim, ἔτι δὲ νόμον  
 » συναγωγῆς: ingeniosissima coniectura, quam equidem  
 » neque probem neque improbem temere, priusquam do-  
 » ctiorum super ea fuerint habita comitia. Pindarum dixit a  
 » Eupolis comicus κατασσεργάζεσθαι, id est, non solum  
 » legi, sed silentio quasi obrui a sui temporis hominibus.  
 » Certum est, dictum hoc fuisse ab Eupolide corruptam  
 » suorum hominum disciplinam & vitam obiurgante, quod  
 » mollia & lasciva aliorum poetarum erotopaegnia Pin-  
 » daricae Musae, hoc est, foedam plumbi scoriā puro  
 » puto auro anteponerent. — Haec ille: quibus unum  
 hoc, ad Eupolidem quod spectat, adicere liceat, ver-  
 sum huius poetae, quem spectaverat Athenaeus, videri  
 huiusmodi fere fuisse:

ἔδῃ τὰ Πινδάρου κατασσεργασμένα.

Illa autem verba ὑπὲρ τῆς τῶν πολλῶν ἀφιλοκαλίας suo  
 nomine Athenaeus videtur adiecisse.

Βιβλίον -- ἀρχαίον Ἑλληνικόν. Copulam τε, quam ad  
 Ἑλληνικόν adiectam habent editi libri, ignorant mssī; re-

a ἔτε, ut mihi visum erat. Scilicet Latino sermone scriptos libros parum curat Graecus scriptor Athenaeus, solum Graecorum voluminum habens rationem. Mox dein Πανκράτην & Νικοκράτην & Ἀριστοτέλην scripsit, codices nostros secutus, cum litera ρ in fine abesset in editis.

Εὐκλείδην τε τὴν καὶ αὐτὴν Ἀθηναίαν. » *Euclides*, qui inter antiquissimos supellectilis librariae collectores nominatur, archon fuit Athenis non multo post institutum id genus magistratus. Is est enim de quo exstat proverbium, πρὸ Εὐκλείδου, vel ὑπὲρ Εὐκλείδου. » CASAUB. — De eo *Euclide* vide Fabric. Bibl. Graec. T. II. p. 368, not. c. & auctores ibi laudatos.

καὶ τὴν τὰ τοῦτου διατηρήσαντα βιβλία Μηλία· παρ' οὗ πάντα, φησὶ, πριάμενος ὁ ἡμεδαπὸς βασιλεὺς Πτολεμαῖος, Φιλάδελφος δὲ ἱππικὴν, &c. „Lege τὰ τοῦτου, non τὰ τοῦτου. Unius enim, quod sciam Aristotelis bibliotheca, a Theophrasto prius possessa, ipsius dein Theophrasti testamento ad Neleum pervenit. Nota historia » ex Strabone, [lib. XIII. p. 608 sq.] Plutarcho, [in *Sylla*, p. 468. ed. Francof.] Diogene. [V. 52.] Discas » ex Strabone, quomodo illud παρ' οὗ mox sit capiendum; & quam sit verum, emisse Ptolemaeum a Neleō, » aut eius posteris, libros philosophi. » CASAUB. — Nisi post Ἀριστοτέλην τε τὴν φιλόσοφον, sive Epitomatoris culpā, sive librariorum, interciderunt quaedam verba huiusmodi, καὶ τὴν τοῦτου μαθητὴν Θεόφραστον, haud dubie τοῦτου pro τοῦτων fuit corrigendum. Gallicus quidem Athenaei interpres, τοῦτων tenens, inter Aristotelis Neleique nomina *Theophrasti* nomen medium interferere non dubitavit. Nempe, Aristotelem Theophrasto, Theophrastum Neleo suas bibliothecas testamento reliquisse, satis constat: & quemadmodum probabile erat, Aristotelis bibliothecam post eius obitum auctam fuisse a Theophrasto, sic etiam Strabo, de *Theophrasti bibliotheca* loquens, disertis verbis ait, in ea comprehensam fuisse *Aristotelis bibliothecam*. Caeterum, istam Theophrasti Aristotelisque bibliothecam a Ptolemaeo Philadelpho emtam esse, nemo, quod sciam, praeter Athenaeum nostrum, tradidit: quin potius clare docere videntur Strabo & Plutarchus, bibliothecam illam, diu absconditam & situ squaloreque corruptam, ad extremum ab aliquo e Nelei posteris Apelliconti Teio venditam esse, & post huius obi-

tum a Sylla Romam delatam: cum quibus etiam ipse <sup>a</sup> Athenaeus lib. V. p. 214. d. e. consentire videtur. Quos auctores cum Athenaeo, ipsumque Athenaeum secum, si conciliare oportet, statuendum erit, (quod & ipse Strabo & Plutarchus significare videntur) ipsorum maxime duorum philosophorum scripta, Aristotelis & Theophrasti, a Nelei posteris, nempe ut longe pretiosissima *κειμήλια*, studiose recondita fuisse, nec prius e manibus emissa quam situ & humiditate ad extremum corrupta fuissent: quod non impedit quo minus credere possimus, iam olim ipsum Neleum (quemadmodum dicere Athenaeus videtur) grandem fortasse natu, & lucri amore captum, aut eius proximum haeredem, reliquam bibliothecam, quae Aristotelis Theophrastique fuerat, Ptolemaeo Philadelpho vendidisse. Ad graeca verba quod spectat, haud satis commoda videtur δὲ particula post *φιλάδελφος*, quae nihil prorsus quo referatur habet; nisi forte ante ista verba intercidit aliquid, verbi causa, ὁ δεύτερος, αὐτ βασιλεὺς δεύτερος Πτολεμαῖος, quemadmodum pater eius Πτολεμαῖος ὁ πρῶτος adpellatur V. 203. a. In *Νελία* recte consentiunt mssii cum ed. Ven. & sic restitutum est in ed. 3. Cas. cum in ed. 1. & 2. perperam *Πηλία*, in ed. Basf. vero *Νιλία* fuisset excusum.

In ANTIPHANIS *versu posteriori* recte ἔπου τσ habent <sup>b</sup> edd. ubi particula τσ, quam desiderabat metrum, deest nostris mssis. Talia pleraque (ubi in eandem mendam uterque noster codex consentit, cum veram aut certe probabilem lectionem editio Venera habeat) ex docti editoris Musuri ingenio emendata esse sciendum est: plures enim myriadas sphalmatum ex Athenaeo ab illo viro sublatas esse, ipse titulus editionis Aldinae profitetur. Versibus Antiphanis latinam Grotii versionem subieci ex eiusdem Excerpt. p. 632. THEBANUS *poëta*, PINDARUS est; cuius versiculi ducti sunt ex Ode Olymp. I. 22.

ἔχοντι τοῖς φίλοις. Perperam ἔχοντα mssii. Mox pro *καμφοδισπιδν* est *καμφοδισπιδν* in ed. 3. Cas. *καμικδν* vero in nostris codd. quarum scripturarum nulla per se improbanda. Sed quam mediam posui, ea in hunc locum casu aut per operarum incogitantiam irrepsit, adeoque non fuit nobis repetenda. Vocabulo *καμικδν* Epitomator solet uti, ubi locus e *comico poëta* adducitur: ipse vero Athenaeus (ut quidem loca quam plurima ex eis libris, quos inte-

c gros habemus, declarant) istam vocabuli formam, quam h. l. ex ed. Ven. & Bas. & prima Casauboniana tenui, *καμψιδιοπεῖς* frequentaverat; in quam eandem etiam paulo superius in ipsa Epitome (p. 3. a.) libri omnes consentiebant.

Pulcros APOLLONIORI versiculos recepit Grotius in sua Excerpta p. 806 sq. unde latinam versionem adscivi. Eosdem laudarunt, ac partim emendarunt, cum alii, tum Toup ad Theocr. p. 328. & Valckenaer ad Theocriti Adonias. p. 353. *Vers. 5.* ἔστιν utique malueram cum Toupio, quam formam aoristi primi verborum in *αἰνω* Atticis praesertim frequentatam esse docent grammatici. Sed quum in *ἔστιν* nihil discrepant libri, ferendum hoc cum Grotio & Henr. Stephano (in Schediasm. II. 1.) putavi. At, quod sequebatur, *ὑπάντησέ τις*, id vero nec orationis connexio ferebat, nec metrum. Quare non dubitavi Grotii emendationem adoptare, quam eandem & Toupius suam fecit, (sive ipse in eam inciderat, sive, unde accepisset, oblitus erat:) & Valckenaer suo calculo adprobavit.

## A D C A P. V.

d Cum sic legeretur vulgo, consentientibus libris, *Τοιοῦτους ἴδαι καὶ τοὺς λοιποὺς εἶναι πλείους*, CASAUBONUS: "Aut ego fallor, inquit, aut non est oratio ista Graeca. "Scribo καὶ τῶν λοιπῶν. Potest & alia emendationis ratio iniri, mutata voce *πλείους* in *πολίτας*." — Mihi vero, sicut nec vulgata scriptura placuerat, sic neutra ex emendationibus a Casaub. propositis faciebat satis: quarum loco cum ab Adamo, qui ante Villebrunium gallicam Athenaei versionem instituerat, *πλείους* istud in *πλευσίους* mutatum vidissem; temperare mihi, quin hoc ipsum reciperem, non potui: nec veritus sum, ne eam emendationem cuiquam paulo subtilioris iudicii lectori minus essem probaturus.

Quod vulgo legebatur, *Τί μικρολογεῖς*; non serendum duxi. Nec enim graecum verbum est *μικρολογέω*, sed *μικρολογέομαι*, *μικρολογῶμαι*. Itaque ex imperito corrigendi studio ortam istam scripturam suspicatus sum, cum *μικρολογεῖ* atticā formā pro *μικρολογῶ* scriptum fuisset. Quamvis vero praecise Casaubonus pronunciet, falli eos, qui ex aliquo poeta sumta ista verba putant; tamen

ita plane adducuntur illa ab auctore nostro, ut a drama- d  
tico aliquo poeta utrique mutuata mihi videantur. Ea qui-  
dem quae sequuntur, *πλαῖαί τινι οἶνον κλισίας* &c. disiecta  
membra sunt duorum Homericorum versuum ex Iliad. l.  
70 sq. coll. II. n. 475.

*Κλισίαν δὲ* — — *τειχίστας τὴν Πειραιᾶ*. Rem narrat Xe-  
nophon Hist. Graec. lib. IV. p. 404. & 419 sq. (ed. Bas.  
1569.) rum Diodor. Sic. XIV. 83 & 85. & Cornel. Nep.  
IX. 4. Nec vero *hecatombes* hi mentionem faciunt; quam  
vere, non falso nominatam, sacrificasse Cononem ait Athe-  
naeus; id est, *centum se vera bobus mactatis*. Notus est enim  
varius apud veteres vocabuli ἑκατόμβη usus, de quo con-  
suli Grammatici possunt, Hesychius, Etymologus, & Eu-  
stath. ad Iliad. α. p. 36 extr. & sq. Apud Suidam, in  
Ἀθηναίῳ, ubi nonnulla ex hoc sermone de *municipis conui-  
uatoribus* decerpta leguntur, perperam haec, quae ad Co-  
nonem spectabant, ad *Alexandrum M.* referuntur, verbis  
nonnullis per amanuensis culpam praetermissis.

*Ἀλκιβιάδης δὲ, Ὀλύμπια νικήσας ἄρματι πρῶτος καὶ  
δευτέρως καὶ τέταρτος*. Sic „Thucydides (VI. 16.) scribit,  
„Alcibiadem ex ludis circensibus Olympicae solennitatis  
„palmam reportasse primam, secundam & quartam. Eu-  
„ripides vero, ut observat Plutarchus, [ in Alcibiad. p.  
„196. ed. Francf.] *tertiā dixit, loco quartae*.” CASaub. —  
Conf. quae Dukerus notavit ad Thucyd. l. c. Quod ait,  
*εἰς αὖ νίκας καὶ Εὐριπίδης ἔγραψεν ἐπινίκιον*, ex illo Eu-  
ripidis carmine Plutarchus l. c. hos versiculos citavit, quos  
& Musgravius in Euripidis Fragm. p. 607. retulit:

*Σὺ δ' αἰείσῃμαι, ὦ Κλεινίου καί.*

*Καλὸν ἂν νίκα' καλλίστον δ'*

*(ὃ μηδεὶς ἄλλος Ἑλλάνων)*

*ἄρματι πρῶτα δραμῶν*

*καὶ δεύτερα καὶ τρίτα,*

*βῆναι δ' ἄτοκον*

*δὲς στεφάνῳ' ἐλαίᾳ*

*κάρυκι βῶν παραδόνται.*

Paulo post, *πανήγυριν ἄπασαν* erat editum; percom-  
mode id quidem: sed *πᾶσαν* dedere nostri codices, quos  
securus sum. Habet tamen *ἄπασαν* Suidas etiam in Ἀθη-  
ναίῳ.

In scribendo nomine *Λεόφρων* (cum in *Λεόφρων* con-  
sentirent edd. & mssii & Suidas l. c.) Casaubono obtem-

e peravi, monenti sic scribendum, ut *Λαοπρόκτῃς* & *Λαοκρόκτορ*, aliaque nomina hominum Atheniensium ad id exemplum; aut *Λαόκροκτῃς*, ut *Λαοκρόκτορ*.

De *Empedoclis* bove conf. Diog. Laërt. VIII. 53. ibique Menag. Ex melle & farina confectum illum bovem Laërtius tradit. Sic olim Pythagoras, cuius sectam secutus Empedocles est, post inventum theorema de laterum trianguli rectanguli ratione, bovem e farina effictum Diis sacrificasse fertur, (ut narrat Porphyry. in eius Vita cap. 36.) abstinens scilicet animalibus, ac nonnisi farre, libo, thure ac myrrha placare numen solitus.

ξ 'Ελάτῃ τῶν Ἀθηναίων ἔδωκε Χίου κεράμιον. *Atheniensium cuique Chii vini plenum fictile donavit.* CASAUBONI iudicio stert, cuius est ad hunc locum Animadversio huiusmodi: » Narrat deipnosophista, Ionem Chium tragicum, » Athenis coronatum contra suos antagonistas eiusdem » generis poëtas, viritum cuique civium dedisse Χίον κεράμιον, *fictile Chium*: neque interpretibus, neque aliis » viris doctis, qui hunc locum tractarunt, ulla oborta » mendi suspicio in his verbis. Ac fieri potest, ut recte » habeant. Acrius tamen cogitanti mihi de auctoris mente, videtur legendum Χίου κεράμιον, *vini Chii plenum fictile*, non Χίον. Iudicii huius causas habeo istas: » primum, quod inter raræ cuiusdam munificentiae exempla » recensetur haec Ionis divisio. Egregiam vero liberalitatem, testis Atheniensis donare, populum celsi animi, & » altum adeo spirantem! Accedit eo, quod *Chiarum figulina- rum* tam altum apud veteres scriptores silentium, quam » frequens in eorum scriptis *vini Chii* habetur mentio. Quid » quod fictilium palma penes Athenienses fuit illis temporibus? qua de re vide infra cap. 22. (p. 28. c.) Itaque » figulina Athenas ex Chio asportare, id vero fuisset quod » Attici scurrae dicebant, *Noctuum Achenas*. » — De Atheniensium arte vasa e terra fingendi conferri possunt, quae ex Eratosthene apud Macrob. Saturn. V. 21. ex Plutarch. T. II. p. 41. d. & ex Aristoph. Acharn. 901 sq. adnotavit Jacobs ad Anthol. Vol. I. P. II. p. 141. De vocabulo κεράμιον notasse hoc loco iuvabit errorem in Suidae editionibus corrigendum. Ibi, in Küsteri quidem editione, sic legitur: Κεράμιον. ἀγγύιον. τὸ δὲ κύριον Κεράμιον, διὰ τοῦ ε. εἰ μὴ πρόκειται τὸ ἀγγύιον. καὶ κεράμια τρύχῃ. Quae latine sic vertunt: Κεράμιον. *Cum de vase dicitur,*

(significans figlinum, per *si* scribitur.) At nomen proprium  $\epsilon$   $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\nu$ , per *i*. Nisi addatur  $\acute{\alpha}\gamma\gamma\epsilon\iota\omicron\nu$ . Et  $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\alpha$   $\tau\epsilon\upsilon\chi\eta$ , vasa figlina. Qua in versione quot verba, tot fere errores. Dele in Graecis punctum post  $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\nu$ , ut cohaereant verba  $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\nu$   $\acute{\alpha}\gamma\gamma\epsilon\iota\omicron\nu$ , quemadmodum in fine iuncta sunt ista,  $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\alpha$   $\tau\epsilon\upsilon\chi\eta$ . Tum vero post  $\kappa\acute{\upsilon}\rho\iota\omicron\nu$  scribe  $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\nu$ , minuscule litera initiali, non maiuscula. Denique sic verte:  $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\nu$   $\acute{\alpha}\gamma\gamma\epsilon\iota\omicron\nu$ . Figlinum vas. [ Scilicet adiectivum vocabulum per diphthongum *si* scribitur. ] Substantivum vero,  $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\nu$ , per simplicem vocalem *i*, ubi non adiectum est nomen  $\acute{\alpha}\gamma\gamma\epsilon\iota\omicron\nu$ . Pari modo  $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\alpha$   $\tau\epsilon\upsilon\chi\eta$  dicuntur figlina vasa. Conf. Athen. XI. 473. b. & IV. 154. b. At libriorum vulgus, quo & nostri sunt referendi, sicut omnino vocales *si* & *i* usque deque habent, sic & in his vocabulis distinctionem illam, de qua Suidas monuit, parum curare soliti sunt. Recte vero apud Hesychium scribitur:  $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\nu$   $\tau\acute{\omicron}$   $\tau\omicron\upsilon$   $\sigma\iota\rho\upsilon$   $\eta$   $\acute{\upsilon}\delta\alpha\tau\omicron\varsigma$   $\sigma\tau\epsilon\upsilon\mu\iota\omicron\nu$ . Caeterum dissimulare non debeo, scripturam  $\chi\acute{\iota}\epsilon\nu$ , quam habent hodie libri omnes pro  $\chi\acute{\iota}\omicron\nu$ , iam ante Epitomatoris aetatem codices Athenaei occupasse. Sic certe iam & Suidas, quem integris duobus prioribus Athenaei libris usum esse probabile fecimus, hic legerat, & Aristophanis Scholiastes ad Pacem vs. 835. Eademque scriptura, quam in voce  $\text{Ἀθηναίος}$  secutus est Suidas, ubi plura hinc verba citavit, rursus apud eundem Suidam in voce  $\chi\acute{\iota}\omicron\nu$  repetitur; ubi alterum quoque vocabulum corrupte  $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\nu$  scribitur, cum priori loco recte  $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\nu$  esset scriptum. Porro videndum est, ne Aristophanis Scholiastes ipsa Athenaei verba pleniora repraesentaverit, quam vel Epitomator, vel Suidas, apud quem in his, quae ex hac disputatione decerpta exhibentur, multa partim scribarum errore turbata sunt, partim consulto ab ipso Lexicographo in brevius contracta. Sic igitur scribit Comici interpret. l. c.  $\phi\alpha\sigma\iota$   $\delta\epsilon$   $\alpha\upsilon\tau\acute{\omicron}\nu$   $\eta$   $\delta\epsilon$   $\mu\epsilon\upsilon$   $\delta\iota$   $\theta\acute{\upsilon}\rho\alpha$   $\mu\epsilon\theta\epsilon\upsilon$   $\kappa\alpha\iota$   $\tau\omicron\upsilon$   $\gamma\epsilon\gamma\epsilon\mu\epsilon\upsilon\tau\omicron\varsigma$   $\acute{\alpha}\gamma\omega\upsilon\sigma\acute{\alpha}\mu\epsilon\upsilon\tau\omicron\varsigma$   $\text{Ἀθηναίους}$ ,  $\kappa\alpha\iota$   $\nu\acute{\iota}\kappa\acute{\eta}\sigma\alpha\upsilon\tau\alpha$ ,  $\acute{\epsilon}\kappa\alpha\sigma\tau\omicron\upsilon$   $\tau\omicron\upsilon$   $\text{Ἀθηναίων}$   $\delta\omicron\upsilon\tau\omicron\iota$   $\chi\acute{\iota}\omicron\nu$   $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\nu$ . Sed istud quidem minime urgebo: nihil est enim quod magnopere nobis persuadeat, ex Athenaeo potius, quam ex alio auctore, ista sumsisse doctum illum interpretem, nisi forte hoc ipsum, quod eum cum Athenaei codicibus in eandem scripturam  $\chi\acute{\iota}\omicron\nu$   $\kappa\epsilon\rho\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\nu$  consentientem videmus. Qui si ex alio auctore sua hausit, habebit hoc ipso scriptura illa, quae mendi a no-



f bis damnata est, novum patronum, cuius fide auctoritateque sese tueatur. Et, ecce, dum haec scribo, ac mecum ipse dubito, an prudentius fortasse fuisset facturus, si suo loco servassem vulgatam illam & tam miro consensu comprobata scripturam, opportune incurrit in oculos supplementum aliquod superioris Animadversionis CASaubONI, quod in prima editione Casauboniana, qua potissimum uti consuevi, (quae una ab ipso Casaubono curata est) cum aliis Addendis ad calcem voluminis reiectum, adhuc effugerat meam observationem. Ibi igitur doctus Animadversor sic scribit: „Post verba *Noctuam Athenas* adde: *Χίου καράμιον* igitur, ut apud alios *κάδος Χίου*. Hedyllus: [apud Athen. XI. 473. a.] *ἀλλὰ κάδος Χίου με κατάβροχε*. „Sed & *Χῖον* servari potest, manente ea quam asserimus sententia. Sic *Χία κύλιξ* apud Hermippum, pro *Chii vini calyx*. & *Κλεωναίας ἰξύδες*, apud Aristophanem, *acetii Cleonaei acetabula*. & Machon, *Παρὴν ἔχων δύο Χία, Θάσια τέτταρα*, nempe *καράμια*. Atque ita recitantur verba Athenaei in Aristophanis scholiis, & apud Suidam non semel. « — Ubi e tribus locis a viro docto pro adstruenda vulgata scriptura *Χῖον* adlatis, priores quidem duo non admodum movere nos debent. Nam Aristophanis verba de *Cleonaeis acetabulis* (apud Athen. II. 67. d.) ipsa controversa sunt, & ex ingenio a Casaubono ita, ut ea produxit, emendata. In Hermippi verbis vero (apud eundem Athen. XI. 480. e.) *Χία κύλιξ* non est *calix Chii vini*; nec enim is (quod ibi Hermippus dicit) *e clavo suspenditur*; sed *calix in Chio insulis confectus*: quamquam eo ipso, quod ibidem *Chii calices laudantur*, labefactatur id, quod de auctorum silentio super Chiis vasibus superius dixerat Casaubonus. At Machonis versiculus, quem tertio loco (ex Athen. XIII. 379. e.) citavit, tutissimum utique praesidium scripturae illi, quam e contextu in oram relegavimus, offerre videtur; licet dubitari etiam nunc possit, an in soluta quoque oratione & in historico stylo eadem loquendi forma fuerit usitata. Quidquid sit, his perpensis, lubens suam in sedem remigrare vocem positam patiar, & *Χῖον καράμιον* legam; quod simul *vas e Chia terra* sive *Chio lapide confectum*, simulque illud *Chio vino repletum*, possit intelligi.

Τοῦ γὰρ τις ἄλλου &c. „In elegantissimis versibus AN-TIPHANIS de usu opum legitimo, scripsimus παραβουθεῖν ex

» libris, pro *παρασπονδῶν*, quod ante fuit; voce neque huic  
 » loco apta, neque usu recepta. Το *παρασπονδῶν* elegans  
 » est & usu tritum verbum, de vicinis proprie usurpatum,  
 » qui mutuas sibi operas opemque praestant, ut quemque illo-  
 » rum premis necessitas. Postremorum versuum sententia  
 » neque in illis plane continetur, neque ab interpretibus  
 » recte est expressa. Est autem haec: Si magnarum opum  
 » possessio nihil aliud earum dominis afferret commodi, praeter  
 » illam quae esu potuque percipitur voluptatem, causam esse  
 » nullam cur divitias quisquam expetat. Nam illam, quam di-  
 » ximus, voluptatem, divitum inopumque ex aequo esse com-  
 » munem, pariterque ab utrisque percipi. Quippe sedari famem  
 » non qualitate exquisitarum dapum, sed conveniente cuiusque  
 » alimentii quantitate. Quid est igitur, dicat aliquis, cur ἐν τοῖς  
 » μέλλουσιν ἀπαιτοῖς omnium suffragiis divitiae censeantur?  
 » Nempe hoc, quod possessores suos; liberales, velint modo,  
 » praestent & munificos. Ex superioribus Antiphanis versi-  
 » bus, & sermone Athenaei, hanc esse patet sententiam.  
 » Nae dignus erat hic locus, qui pluribus a nobis expo-  
 » neretur: est enim illustris, & plane philosophicus. Si-  
 » milia legas apud Senecam multa, & in Theocriti Cha-  
 » ritis, quae inde petant studiosi. CASAUBONUS. —  
 Eandem horum versuum verissimam sententiam, quae  
 quidem non admodum recondita fuerat, commode Gro-  
 tius expressit, cuius versionem ex Excerpt. p. 634. graeco  
 contextui subieci. Ad verba quod spectat: *Vers. 1.* ha-  
 bent codices nostri Τοῦ δὲ γὰρ τις, ubi particulam δὲ,  
 ut nec sententiae nec metro aptam, omisi, praecedentibus  
 superioribus editoribus. *Vers. 3.* recte codices nostri cum  
 Casaubonianis in *παρασπονδῶν* consensunt, ubi perperam  
*παρασπονδῶν* erat in Ven. & Bas. *Vers. 6.* Particulam δὲ post  
 οὐχὶ restitui ex codicum nostrorum cum editione Ven. &  
 Bas. consensu. Nam & sententiae apta erat, nec repugna-  
 bat altera coniunctiva particula γὰρ in fine versus, quae  
 cum δὲ iuncta eandem vim habet ac latinorum *sed enim*;  
 nec refragabatur metrum; nam admittit apud Comicos  
 iambicus versus in quarta sede anapaestum, & in οὐχὶ  
 ultima syllaba brevis est, potest certe brevis haberi. Li-  
 cer enim praecipiant grammatici longum esse iota parago-  
 gicum in adverbis & pronomibus, eā tamen regulā ad-  
 verbium οὐχὶ non tenetur, quod apud Homerum quidem  
 Iliad. 6. 716. π. 762. υ. 255. ultimam brevem habet. Me-

fmini quidem Machonem comicum apud Athenaeum nostrum XIII. §82. a. (ex optimi nostri codicis Veneti scriptura) eandem particulam εὐχ) ultimā longā usurpare; at ibi ob caesuram produci vocalis brevis poterat: quod ni ita esset, nil aliud tamen inde colligere liceret, nisi in utramque partem accipi in hac voce posse ultimam vocalem.

Ὅτι Ξενοφάνης — — — συμποτικὸς νόμος ἔγραψεν. Totam istam ῥῆσιν ignorant superiores editiones. Commodiori loco posita videri posset, si paulo inferius post ista, quae de *Gellia* mox traduntur, inserta fuisset: sed hoc ipso loco eam inferunt duo codices, quorum ad me notitia pervenit; alter, noster cod. a. nunc Parisiensis, olim Sedanensis; alter, qui olim Ger. Corselii fuerat, Icti Lovanienensis, e quo codice eadem verba in lucem primus produxit Andr. Schottus, Observation. Humanar. lib. I. c. 6. p. 9. Conf. infra notata ad p. 14. f. Quod autem in utroque illorum codicum legebatur βασιλικὸς νόμος, id quidem ab hoc loco prorsus esse alienum facile adparebat; certam vero erroris correctionem nobis offerebat ipse noster Athenaeus lib. V. p. 186. b. ubi ait: τοῦ γούν Ξενοκράτους ἐν Ἀλαδημίᾳ, καὶ πάλιν Ἀριστοτέλους, συμποτικοὶ τινες ἦσαν νόμοι.

■ Ἀλλὰ μὲν καὶ ὁ Ἀκρεγαστίνος Τελλίας. Cum Τελλίας vulgo consentientibus libris legeretur, haec adnotavit CASAUBONUS: » Malim Τελλίας, non Τελλίας. Hic » est ille mortalium munificentissimus *Gellias*, de cuius » φιλοξενία, & in omnes hospitalitate, multa Diodorus Siculus libro XIII. [c. 83.] nec pauciora Valerius Maximus libro IV. cap. ult. Sic rescripserat olim in ora sui » codicis & Nicolaus Sturio, Belga, vir doctissimus. Caeterum quae hic narratur historia, paene ad verbum e » libro XV. Timaei [teste Diodoro l. c.] est desumpta. Praetermittendum tamen non est, Eustathium non semel aut iterum, sed saepius, ex isto loco *Telliam* vocare istum, » non *Gelliam*: ut scias, non hodie atque heri depravata » esse Athenaei exemplaria. « — Casauboni emendationem probavit Wesseling. ad Diodor. l. c. ac perfacile sane ex Γ in Τ aberrare librarius potuerat. *Gillias* viri nomen scribitur apud Valerium Maximum. Apud Eustathium nomen Τελλίας nonnisi semel reperi, eo loco quem Index monstrabat, scil. ad Od. γ'. p. 133. 24. Aliibi legere non mo-

mini. Sed apud Suidam bis atque ter idem corruptum nomen occurrit; primum in Ἀθηναιο, tum in ipsa vocabulorum serie a T litera incipientium. Athenaeum non nisi ex Epitome cognitum habens Eustathius, certe sola Epitome constanter utens, exemplo usus est haud multo minus vitioso quam sunt codices, qui hodie supersunt: quorum errorum alii quidem scribis utique imputandi, quorum opera Epitome haec in vulgus emanavit & posteritati transmissa est; alii vero per ipsius Epitomatoris negligentiam aut festinationem commissi sunt; haud exigua vero pars etiam ex ipso codice integri operis, quo haud parum mendofo usus Epitomator erat, (conf. II. 61. a.) in Epitomen propagata est. Certe in sequentibus Athenaei libris videbimus bene multis locis veram Athenaei scripturam in optimis nostris membranarum Veneto-Parisiensibus conservatam, ubi corruptus Epitomatoris codex fuerat. Et, hunc etiam errorem, qui in Gelliae nomine admissus est, e vetere quodam codice in Epitomen transiisse, Suidas fidem facit, qui eandem corruptam scripturam in suo invenerat exemplo. Quo loco; quod ad Fragmenta spectat a Suida ex Athenaeo collecta, non debeo praetermittere, esse eorum nonnulla, quae videri possint non ex integro Athenaei opere, sed ex Eclogarum collectione desumpta. Quod non eo dico, quod per saepe Athenaei verba in brevius contracta exhibeat hic Lexicographus; id enim consulto ipse facere potuerat, ea seligens, quae pro suo consilio potiora visa essent: sed quod subinde verbis ab eo citatis adhaerentem in fronte videmus formulam illam ὅτι, qua constanter uti consueverunt hi, qui Eclogas e veteribus scriptoribus collegerunt: quod etiam de Fragmentis ex Appiano ab eodem Suida citatis olim adnotavi in Notis ad illum auctorem, T. III. p. 898 sq. Sic eodem loco ubi de Gellia hoc, sive Tilia, ut ipse vocat, ex professo Suidas agit, in hunc modum legitur: Τιλίας. ὅτι Τιλίας ὁ Ἀκραγυρτίος &c. At potuit pariter ipse Suidas, aut amanuensis cuius opera ille in excerpendis auctorum fragmentis usus est, illam particulam ex more aliorum compilatorum adiacere; (quemadmodum in artic. Ἀθηναιο sub finem bis factum videtur:) potuit vero etiam alia quidem loca ex integro Athenaei opere excerpere, alia rursus ex Eclogarum collectione aliqua depromere. Denique etiam si omnia ex Eclogarum collecti-

a one hausſſe cum ſtatuas, illud certum manebit, fuiſſe eam Collectionem diverſam a noſtra Epitome, & multis in locis hac pleniorẽ auſtiorẽque.

Καὶ πάστας πωλυῶν. Tria iſta verba & Euſtathius & Suidas prætermiſerunt. In Epitome vero, uno conſenſu καὶ πάστας πωλυῶν habent libri omnes; quod Dalech. interpretatus eſt, *cunſtis hoſpitiſibus ædium ſuarum valvas aperiens*. CASAUBONUS vero: « Nove dictum, (inquit,) πάστας πωλυῶν, pro ſtare ad fores ut omnes prætereuntes invites. πωλυῶν eſt τῶν πωλῶν ὄραν ποιεῖν, id eſt nuſae habere curam: hic vero aliter, &, ut dixi, nove; nimo, ut cenſeo, barbare. Aſſentior enim divino viro « Adr. Turnebo, qui correxit olim πολυῶν, omnes ſua cura dignans, & ſtudio amplectens. Eo verbo utitur Athenæus & lib. V. [p. 211. b.] ἐπολυῶντες εὖν αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ πᾶς ὄντα τῷ βίῳ θαυλόν. » — Videri quidem poterat vulgata ſcriptura ad id referri, quod apud Diodorum l. c. his verbis expreſſum eſt: πρὸς ταῖς πόλεις ἔταττον εἰλέτας, εἰς παραγγελλόμενον ἢ ἅπαντας τοὺς ξένους καλεῖν ἐπὶ ξενίᾳ. Sed, quod perſpecte Caſaubonus monuit, barbare id, non graece, diſtione iſta πάστας πωλυῶν fuiſſet expreſſum. Turnebi emendatione, a Caſaubono commendata, nihil verius, nihil certius iudicabunt puto omnes, quorum iudicium in huiuſmodi rebus aliquo in numero debet haberi. Qui plura verbi πολυῶν exempli deſiderat, abunde ei ſatisfaciet H. Stephani Theſaurus Tom. IV. col. 797 ſq. Mox deinde recte ἐκ Γέλας editum eſt, ut apud Diodorum, e quo fortaiſſe correxit editor Venetus. Noſtri quidem codices corrupte (ſic) εἰ ἀγέλας habent. Satis notum Siciliae oppidum, Gela.

#### AD CAP. VI.

Priora huius capitis verba in ed. Ven. ſic ſcribuntur: Ὁ τρεχέδειπτος φησὶ σοφιστὴς. Κλέαρχος Χάρμων τὸν Συρακ. Quae verba Natalis Comes ſic vertit: *Clearchus ſophiſta conviviorum frequentator, Charmum Syracuſum ſcribit &c.* quaſi ante Κλέαρχος non præceſſiſſet maior orationis diſtinctio. Ad eandemque ſententiam dein Baſileenſis editor ipſa Graeca adcommoſavit; Ὁ τρεχέδειπτος φησὶ σοφιστὴς Κλέαρχος, Χάρμων τὸν Συρακ. Inde rurfus Dalech. ſic interpretatus eſt hunc locum: *Clearchus ſophiſta, quem*

τρεχιδειπτοι vocarunt, *Charmum Syracusium tradidit* &c. Quae ab his, quae aut Athenaeus aut etiam Epitomator scripsit, prorsus aliena esse, recte a Casaubono monitum est. *Clearchum, Solensem, Aristotelis discipulum*, cuius libros περὶ Βίῃς, aliosque bene multos, frequenter laudavit Athenaeus, numquam nisi cum honore nominat auctor noster; apud quem etiam (XV. 701. c.) οὐδενὸς δευτέρου τῶν τοῦ σοφοῦ Ἀριστοτέλους μαθητῶν idem philosophus polyhistor nominatur: de quo consuli merentur quae doctae collegit Ionsius de Scriptorib. Histor. Philos. I. 18. p. 113 sq. Recte vero distincta oratio erat in ed. Ven. sed illud male habebat, quod post κλέαρχος omissum fuerit verbum φησὶ, quod ibi suis e codicibus adiecit Casaub. cum quibus & nostri duo consentiunt. Rursus tamen idem CASAUBONUS illud incommode fecit, quod vocabulum σοφιστὴς a sequente κλέαρχος non nisi commate, adeoque levissima distinctione, seiunxerit. Nempe is verba ista (quae non Athenaei esse, sed Abbreviatoris, recte viderat) sic vertenda censuerat: *Sophista coenarum adfector ait, Clearchum narrare, &c. Sophistam autem τρεχιδειπτοι, intelligebat Theodorum Cynulcum; cuius voracitas (inquit) « & λιχυσία multis operis huiusce locis perstringuntur. »* Quod mihi paulo aliter se habere visum erat. Scilicet e sequente apud Nostrium sermone satis adparet, disputare hoc loco coepisse Athenaeum (sive, quod perinde est, aliquem de Deipnosophistis, quem ille loquentem induxerat) de invocatis conviviorum festatoribus, quo quidem e genere utique Cynulcus & alii Cynici (ut supra ad cap. 2. ubi de Cynulco agebamus, monuimus) erant. Id igitur hominum genus, qui *Παρασίτι* vulgo dicebantur, (quorum multi, ut mox dein ait, Larentii convivio aderant) festive aliquis apud Athenaeum τρεχιδειπτοι vocavit, perapto & e re ipsa ficto vocabulo; quod novum tunc, nec admodum certe usitatum fuisse, e Plutarchi Sympos. VIII. 6. intelligitur. Eodem rursus vocabulo pro synonymo τοῦ παρασίτου uritur Noster VI. 242. d. Indeque proprium nomen famelici parasiti fecit Alciphron lib. III. Epist. 4. Id igitur vocabulum cum placeret Epiomatori nostro, adnotavit illud hic homo; diligens scilicet non rerum modo, de quibus apud Athenaeum disseritur, verum etiam verborum & nudorum subinde vocabulorum observator. Sic idem paulo post (p. 4. c.) notavit dictio-

nem illam, τὴν βίον εὐσταθῆς, οὐκ ἐγχειρογράφους. Sic p. 20. b. adnotavit, *Romam* apud auctorem nostrum *οἰκουμένης* ἤμῶν adpellari. Sic II. 47. a. monuit, ἀπατίθεσθαι apud eundem pro ἀναβάλλεσθαι usurpārī: & quae sunt eiusdem generis alia. Igitur σοφιστής, quem dicit Epitomator, ipse *Athenaeus* est; quem eundem alibi τὸν ῥήτορα vocat, ut II. 50. f. alibi τὸν φιλόσοφον, ut II. 50. d. sed & haud semel τὸν σοφιστήν: ut I. 26. c. II. 49. a. Commodius quidem utique fecisset h. l. Eclogarius noster, si pro φησὶ σοφιστής, adiecto articulo φησὶν ὁ σοφιστής scripssisset: ac fortasse sic ille scripserat, articulus vero per librariorum intercidit negligentiam. Habemus tamen locum, huic simillimum, I. 20. c. ubi pariter omisus articulus est: Τὸν ἐφ' ἡμῶν, φησὶ φιλόσοφος, ἐρχομένην, Μίμῳ-φιν ἐκάλεισαν. quem quidem locum corrumpere librarii, ex saltatore philosophum facientes. Porro turbare nos aliquantulum poterat, quod ὁ τρεχέδειπνος in recto casu ponitur; cum commodius videri posset τὸν τρεχέδειπνον φησὶν ὁ σοφιστής. At quoniam materialiter, ut aiunt Grammatici, vocabulum illud h. l. accipitur, ubi ipsa vox magis, quam eius significatus spectatur, recte positus nominativus casus censeri debet: parique ratione mox infra (p. 4. d.) vocabulum ἐγχειρογράφους in primo casu ponitur. Licebat vero suspicari, non Ὁ, sed Ὅτι τρεχέδειπνος scripsisse Epitomatores: nec enim ulla vis h. l. inest illi articulo; & voculam ὅτι, pro more Eclogariorum, simili occasione passim usurpat noster, veluti I. 22. d. 23. c. 24. b. 27. d. & nonnumquam ita compendiose scripta vocula illa in veteribus codicibus reperitur, ut de ea nihil ferme nisi prima vocalis e adpareat; unde etiam factum I. 20. b. ut ex ἔφα ὅτι, quod ibi scripsisse videtur Epitomator, ἔπος fecerint imperiti librarii. Caeterum laetor, in interpretando hoc loco in eandem me sententiam incidisse, quam Viro exquisitae doctō & in Athenaei lectione versatissimo FRANCISCO LAPORTE-DUTHIEL probatam video; cuius inter Notas ad hunc auctorem spectantes, quas pro sua benevolentia mecum communicavit, hanc reperio: *« se penche à croire, que ces mots ('Ὁ τρεχέδειπνος φησὶ σοφιστής.') n'ont rien de commun avec ce qui suit, & qu'ils forment un excerptum séparé. « L'Abbreviateur aura voulu noter le mot τρεχέδειπνος. Conf. « Scaligerum, de Emend. Temp. lib. V. pag. 457. »*

Quid eo loco ad id, de quo quaeritur, contulerit Scaliger, (cuius liber nunc mihi, dum haec ad prelum paro, non est ad manus) viderint quibus otium est.

E versiculis, a Charmo Syracusio ad fercula epularum accommodatis, primus ille, ἥλω λιπὼν &c. sumtus est ex initio Troadum Euripidis. Eundem versum Menander in Nauclero suo mutuatus est, ut docet Athen. XI. 474. c. Alter, Χαίρετε κήρυκες, ex Iliad. ε. 334. ductus, ludit in ambiguitate vocabuli κήρυξ, quod & buccinum ex conchyliorum genere, & praeconem denotat.

Τὴν χορδὴν, quae dein commemoratur, cum Daleb-  
chamio flexuosas lasses interpretatus sum; &, quo planius esset quid intelligeretur, adieci agnorum & hoedorum. Suidas quidem in Χορδῇ, τὸ παχὺ ἔντερον τῶν προβάτων, crassum intestinum ovium, interpretatur; sed idem in Χέρδους generatim ait: τὰ ἔντερα τῶν τετραπόδων, χορδὰς καλεῖσιν: quae verba ex Schol. Aristoph. ad Eq. 214. desumpta sunt; ubi etiam alius Scholiastes ait, χορδὴ γὰρ ἔστι τὸ λεπτὸν ἔντερον. E quibus satis adparet, qualibet intestina quadrupedum χορδὴν vel χορδὰς fuisse nominata; quae nimirum, vario modo a coquis parata, mensis adponebantur: conf. Scholia Aristoph. modo citata, & Athen. III. 94. f. & 95. a. Praecipue vero hoedinae & agninae lasses laudabantur: (lasses enim latine intestina in cibum parata dicebantur) quarum meminit Athen. VII. 390. c. & VI. 269. d. Sed istud edulium haud satis ad palatium fuisse videtur parasito Charmo, qui ad illud accommodat verba ista ex Euripidis Androm. 448. ἐλικτὰ, κοῦδ' ἐν ὑγίει. ad quae CASAUBONUS: » Euripidis, inquit, ver-  
sus est ex Andromacha, ubi sic legitur: [scil. in AL-  
dina. edit. Eurip.] ἐλικτὰ, κοῦδ' ἐν ὑγίει, ἀλλὰ πάντα  
» περίξ φρονεῖντες, mendose dubio procul. Guilielmus Can-  
» terus - - emendabat, ἀλλὰ πάντ' ἀπρίξ. Puto verius  
» quod venit nobis nunc primum in mentem: [quod do-  
» inde, consentientibus etiam mssis, in contextum rece-  
» ptum est:] οὐδ' ἐν ὑγίει, ἀλλὰ πᾶν περίξ φρονεῖντες.  
» Idem significant ἐλικτὰ φρονεῖν, & πᾶν περίξ φρονεῖν,  
» habere consilia obliqua & curva, nec recta. Cicero ad At-  
» ticum [II. 25.] de Varrone: Ego mallet ad illum scri-  
» psisses, mihi illum satisfacere; non, quo faceret; sed,  
» ut faceret: mirabiliter enim moratus est, sicut nosse:  
» ἐλικτὰ, καὶ οὐδέιν. - - Simile apud Aristotelem in Rhe-



b »toricis, [III. 14. 37. aliis quidem III. 9. 3.] λέγειν τὰ  
 » κύκλω, *ambagibus uti, neque rem dicere ipsam*. Apud Ly-  
 » cophronem, [vñ. 1466.] ἑλικτὰ κατὰλλειν. Sic accipit  
 » τὸ ἑλίττειν Galenus non raro. Libro VI. de Dogmatis  
 » Hipp. & Plat. ἄνω καὶ κάτω τοὺς λόγους ἑλίττειν, ἀπε-  
 » σαφῆς δὲ οὐδέν. In libro de Missione Sanguinis contra  
 » Erasistr. οἱ δὲ περιέπλεον μὲν ἄνω καὶ κάτω τοὺς λόγους ἑλίτ-  
 » τονται, ἐπείρωσι δὲ οὐδέν. — Ad Euripidis locum ex  
 » Androm. referenda videtur Hesychii glossa, 'Ελικτὰ στρε-  
 » βλὰ, *σκαμβά*. quam ad Levit. VI. 21. retulerat Bielius,  
 » ubi tamen rectius alii ἑρικτὰ vel ἑρεικτὰ legunt.

Εἰς δὲ τὴν ἀνθυλευμένην τρυβίδα· Σοφὴ, σοφὴ, σύ. Rus-  
 » sus Euripidis versum esse, statim se suspicatum ait Ca-  
 » saub. cum ex repetitione vocabuli σοφῆς, quo nullum  
 » poëtam frequentius Euripide usum esse constat, tum e  
 » συγματισμῷ, fatali eiusdem poëtae vitio. Est autem ex  
 » eodem dramate Androm. vñ. 244. ubi

Σοφὴ, σοφὴ σύ· καθανεῖν δ' ἔμολε σε δεῖ.

» Porro, qualis ciborum (inquit idem CASaub.) paratura  
 » fuerit ὑνθυλευσις, sive μυρθυλευσις, (nam utrumque di-  
 » citur) parum explicate docent nos Graeci grammatici.  
 » Hesychius ἀνθυλευμένην ἄρτυμα interpretatur τὸ διασταγ-  
 » μένον, *condimentum (olei vel aceti) gustis irrogatum*. Sed  
 » non displicet viri & Graecarum literarum & naturae  
 » totius callentissimi Conradi Gesneri coniectura, pro δια-  
 » σταγμένην scribentis διασσεαγμένην. [De Aquarilibus, c.  
 » Historiae Animalium libro IV. p. 497. quem super hoc  
 » loco consuluisse neminem poenitebit.] „Quod si doctis  
 » probemus, erit ἀνθυλευμένη τρυβίς, quae Antiphani σα-  
 » κτὴ nominatur: eam interpretor *farctam: & ὑνθυλεύειν*,  
 » *indere impensam, sive farctum*. Mirum condimenti genus  
 » excogitavit interpres [Dalechamp.] qui sic vertit, *loli-  
 » ngo atramento suo perfusa: nobis neque sapit condimen-  
 » tum, neque placet commentum*. Quid? putavit doctis-  
 » simus vir, ὑνθυλεύειν proprium esse *habentium atramentum*  
 » verbum, puta loliginum aut sepiarum? Atqui σπλῆνα  
 » ἵπτων μυρθυλευμένον reperimus libro sequente. [II. 49.  
 » f.] & ἰάρκην ἀνθυλευμένην, [VII. 314. d.] & ἀρα σύμ-  
 » πλεκτον ἀνθυλευμένον libro octavo. [. . .] In XIV  
 » [661. b.] γαστρίον ἀνθυλευμένον. Libro autem VII. [324.  
 » a.] ὑπόσθαγμα σπῆις apud Hippocratem dicitur fuisse  
 » expositum a nonnullis τὸ μέλαν τῆς σπῆις: id Dale-

*Animadv. Vol. I.*

D

»campius probavit, & ad ἐνθύλευσιν retulit. Haud sane b  
 »dehuit: nam Athenaeus ipse improbat, & longe aliter  
 »explicat. Lege eius verba, & compone fodes prolatum  
 »ibi locum Alexidis de sepiarum conditura cum alio, qui  
 »eodem libro offertur ex eodem poëta de loliginum ἐνθυ-  
 »λεύσει [ p. 326. e. ] intelliges, non aliud esse ἐνθύλευ-  
 »σιν quam id, quod diximus. Doctissimus Criticorum He-  
 »sychius, cum verbum βομβυθυλεύειν interpretatur εἶν τῇ  
 »ὄνθῃ ἀρτύειν, duorum simul nos admonet: non aliud ef-  
 »se βομβυθυλεύειν, quam ἐνθυλεύειν: & hoc proprie si-  
 »gnificare cibos condire immixta ὀνθο. Quid autem per ὄν-  
 »θον intellexerit is Grammaticus, vellem nos docuisset:  
 »non enim id, opinor, quod Homerus Iliad. Ψ. [ 775  
 »sq. scil. *stercus*, *simum bubulum*. ] Verius cenfeo, origi-  
 »nem dedisse huic voci coloris aliquam similitudinem in-  
 »ter condimentum ita vocatum & veram ὄνθον. Hesychii  
 »locum, & mutilum, & corruptum, ita scribe: βομβυθυ-  
 »λεύματα, τὰ μαγειρικὰ ἀρτύματα περιττῶς κατεσκευασ-  
 »μένα ἐνίοι, τὸ εἶν τῇ ὄνθῃ ἀρτύειν. » Haec Casaub. —  
 Cum quibus, praeter ea, quae ab aliis viris doctis ad He-  
 sychium adnotata sunt, conferendus Pollux VI. 60. & 91.  
 tum quae notavit Hemsterh. ad Aristoph. Plut. p. 394 (sq.  
 & quae ad Athen. X. 442. a. monuit Heringa, Observ.  
 cap. 24. p. 208. quorum uterque pro βομβυθυλεύματα apud  
 Hesychium βοθυλεύματα legendum censuit, sed id rursus  
 ex μεθυλεύματα corruptum Hemsterhusius iudicavit. De  
 cuius verbi proprio significato quum mihi non constiterit,  
 generatim interpretatus sum de exquisita & artificiosa ratio-  
 ne cibi parandi, Pollucem scilicet secutus, qui VI. 60. cum  
 Hesychio fere consentiens ait, τὰς περιττὰςσκευασίας  
 ciborum, ἐνθυλεύσεις & μεθυλεύσεις (sive βοθυλεύσεις, ut  
 habebat codex Falckenb.) adpellatas esse. Rursus τευθίς  
 ὠνθυλευμένη commemoratur VII. 293. c.

Quum ἐψῆτοι sint minuti pisciculi varii generis, ὥραιον ve-  
 ro *salsamentum ex piscibus*, i. *pisces salsi*, nec vero satis sci-  
 rem quid esset *salsamentum in pisciculis*; τὸ ἐν τοῖς ἐψῆτοις  
 ὥραιον, hariolando magis, fateor, quam certam rationem  
 secutus, *salsamentum ex minutis pisciculis* interpretatus sum:  
 suspicatus scilicet, erratum fortasse esse nonnihil in ver-  
 bis; aut fuisse illud ipsum nomen, quo indigitaretur vulgo  
 id ferculum, de quo h. l. agitur. Et habent quidem ἐψῆ-  
 τοι nomen παρὰ τὸ ἐψῆιν, a coquendo vel elixando; puta,

b quod multi vulgo simul elixarentur, nec propter parvitatem varia genera seligerentur, ut monuit Rondelet, apud Gefner. de Aquatil. p. 71. cf. Eustath. ad Iliad. x'. p. 814. 9. Sed obtinuisse videtur usus, ut eodem nomine adpellarentur, quacumque demum ratione fuissent parati. Itaque apud Athenaeum nostrum lib. VII. p. 301. ubi de ἑλκτοῖς ex professo agitur, istius derivationis a verbo ἑλκω, aut proprii significatus inde ducti, ne sit quidem mentio: & Helychius ἑλκτοῖς (pro quo ἑλκτοῖς legendum recte monuerunt interpretes) generatim τὰ μικρὰ ἑλκτοῖς interpretatus est. Varia pisciculorum genera, isto nomine comprehendi solita, recenset Dorion apud Athen. VII. 300. f. τὰ ὀπαῖον *salsamentum piscium* esse, sive *salsum piscem*, inter omnes constat; de quo multa Noster lib. III. pag. 116 sq. Nominis ratio haud satis perspicua. Videri enim possunt a *maturitate* dicta ὀπαῖα, utpote nec recentiora, nec vetustiora, quam par sit; ut ait Gefner de Aquat. p. 973. l. 41. sive a pulcritudine, *tamquam pulchra & speciosa*, ut ait idem pag. 817. 6. sive κατ' ὀψημίσκου modestiore elegantioreve nomine ὀπαῖα dicta, pro ὀψαῖα, παρὰ τὴν ὀψῖν, ut intelligantur *salsamenta de partibus caudae proximis*, ut tradit idem pag. 817, 7. & 819, 28. Sic Dalechampi h. l. accepit, ipsum etiam nomen mutans, cum vertit: *Epsetis, salsamento quod ὀψαῖον vocant admixtis*. Quem eo nomine reprehendit CASAUBONUS, scribens: » Ex libro tertio discimus, & ὀψαῖον & ὀπαῖον genus aliquod *salsamenti* fuisse apud veteres: ut mirer interpretem non necessario sine libris hoc loco rescribentem ὀψαῖον. » — At ego quidem in tertio Athenaei libro vocem ὀψαῖον me legere non memini, nec ibi eam nunc quaerenti usquam reperire mihi contigit: libro septimo vero p. 303. e. & f. ὀψῖν vel ὀψῖδος ὀψαῖον (scil. τάρμαχος) nihil aliud utique dici videtur nisi *thyngi frustum de partibus caudae proximis*: neque aliter accipienda *urata cybia*, Plinio memorata lib. XXXII. 11, 33. conf. Harduin. ad Plin. T. I. p. 306 sq. not. 10. Helychio si credimus, (cui quid obftet, non video) ὀπαῖον, scil. τάρμαχος, eo dictum est quod verno tempore confici solitum esset. Caeterum non negaverim, nonnisi fere de *matoribus piscibus* dictum τὰ ὀπαῖον reperiri: quem usum spectans hoc loco CASAUBONUS, postquam verba illa εἰς τὰ ἐν τοῖς ἑλκτοῖς ὀπαῖον sic interpretatus est, cum in paropside pisciculis mi-

nutis plena inferretur *salsamentum* ὠρεῖον, pergīt in hunc b  
modum: »Subiectus versus, Homeri est:

»Οὐκ ἀπ' ἑμοῦ ἀκαδάσσει ὄχλον ταλατοῖς πρέσβη;  
»Facete ὄχλον vocat pisciculos & minulos & viles, qui  
»Graecis ὀλτοί. At vocabulo πρέσβη innuitur non mi-  
»nus facete *salsamentum salsum e grandibus cetis*, &, quan-  
»do capti sunt, *vetulis*. In omnibus libris postrema ver-  
»ba Homerici versus sunt omīssa. Ego non dubito, in-  
»tegrum fuisse & pronunciatum, & ab auctore scriptum,  
»eo quem diximus sensu. « — Quae si vera est docti Com-  
mentatoris interpretatio, (quod ego nec spondere ausim,  
nec negare) non idcirco opus est ut statuamus, integrum  
versum debuisse vel ab isto parasito pronunciarī, vel ab  
Athenaeo adponi. Caeterum, quonam loco apud Home-  
rum legerit istum versum Casaubonus, pervelim scire.

»Ultimum Charmi facetiarum exemplum est hoc: Ἰ-  
»n lata anguilla, cui fuerat detracta cutis, dixit Charmus: Οὐ  
»προκαλυπτομένα βοστρυχόδεα. Scribendum βοστρυχό-  
»δεος. Est in Phoenissis Euripidis, [v. 1493.]

»Οὐ προκαλυπτομένα βοστρυχόδεος  
»ἀβρὰ παρῖδος.

»Adi Scholiasten. CASAUB. — Confer quae ad eundem  
Euripidis locum a Valckenario adnotata sunt.

»Addit Athenaeus, Laurentii convivii plures Charmo  
»similes interfuisse, ὥσπερ συμβολὰς κομίζονταί τὰ ἀπὸ  
»τῶν στρωματοδέσμων γράμματα. Inepte prius editum  
»στρωματοδεσμένων. [Veram scripturam tenent nostri  
codd. Paulo ante vero, Λαρίσιον habent pro Λαρίσιον:  
alibi vero saepius Λαρίσιον scribunt.] »Vocant Graeci  
»στρωματοδέσμων, stragulae vestis involucrum: Augustinus  
»in XXII. de Civitate Dei, colligatum involucrum. Solitos  
»veteres stragulam vestem pellibus involvere & loris con-  
»stringere, etiam Iurisconsulti sunt testes, titulo de Su-  
»pellectile legata. στρωματοδέσμος, involucrum ipsum est,  
»non lorum. Appianus III. Belli Civilis, [immo lib. IV.  
»cap. 40.] in Proscriptionis historia: Ἄντιον ἢ γυνὴ στρω-  
»ματοδέσμῳ κατέκλινε, καὶ ἐπέθηκε τοῖς μισθοῦ φέρονται.  
»Similis apud Plutarchum historia, [in C. Caesare, p. 731.  
»d. ed. Francf.] de Cleopatra, quae & ipsa periculum fu-  
»gens, stragulorum in modum involuta στρωματοδέσμῳ,  
»exempta noxae, & ad Caesarem est delata. Constat au-

b ntem ex veterum lectione, & stragula superiora, & involucrum istud, quod antiquiores *στρωματόδισμον*, recentiores *στρωματεῖς* vocarunt, variis coloribus distincta fere fuisse. Inde translatae eae dictiones ad res significandas *varietate insignes*: cuiusmodi fuit piscis *στρωματεὺς* dictus, ob coloris aurei virgas per totum ipsius corpus productas, inquit Athenaeus lib. VII. [p. 321. a.] Similiter & viri docti *Excerpta* sua ex variis auctoribus, aut propria etiam scripta, sed veterum referta testimoniis, soliti *Στρωματόδισμα* vel *Στρωματεῖς* appellare: ut Clemens Alexandrinus, [vide *Stromat.* lib. IV. haud procul initio p. m. 347. med.] Origenes, Plutarchus, [conf. Fabric. *Bibl. Gr.* T. III. p. 369.] alii. Pari ratione Mnaseas Colophonius, qui Paegnia ediderat, *Σάλας* (nomen hoc est piscis, diversi coloris maculis distincti) nomen invenit, διὰ τὸ ποικίλον τῆς συναγωγῆς, auctore Athenaeo. [VII. 321. f.] Ita hic accipio vocem *στρωματοδίσμων* & τὰ ἀπὸ τῶν *στρωματοδίσμων* *γράμματα* interpretor veterum scriptorum *χρῆσας*, quas convivae symbolarum loco ex suis quisque *Adversariis* promebant. Ipse auctor explicat se, scribens lib. VII. initio, [p. 277. b.] οἱ δειπνοσοφισταὶ πάντες συνεισέηγον καὶ εἰς αὐτοὺς τὰς ἐκ βιβλίων συμβολὰς. Et in Octavo quoque ait idem, [p. 331. b. c.] viros doctos, ad Laurentii convivia ventitantes, praeter *λογάρια* nihil afferre solitos. Sed in hoc ipso libro [I. 8. d.] locus alius est, qui hanc istius esse sententiam luce meridiana clarius facit. Unus enim convivarum, recitatis multis poetarum versibus, *En*, inquit, *mercedem, quam domo huc attuli; ne quis putet, venisse me in hoc convivium nihil habentem quod pendam στωματομένον loco.* CASAUBONUS.

ὅτι ὁ Χάρμος - - εἰδὼς τοῖς Μεσσηνίοις πεπαιδευμένος εἶναι. Articulum ante nomen *Χάρμος* ignorat noster cod. a. *Μεσσηνίος*, apud quos futile commento eruditi viri existimationem collegit Charmus, *Messanii* Siculi fuisse, Romanis dicti Mamertini; non Messenii in Peloponneso. CASAUB.

c Καλλιφάνης, ὁ τοῦ Παραβρύκοντος κληθεὶς. Dalech. *Caliphanes*, cognomine *παραβρύκων*. Rectius CASAUBONUS: *Calliphanes*, qui solitus appellari *Parabrycontis*, filius videlicet; ut *Θουκυδίδης* τοῦ Ὀλίβου. Non erat causa cur mutaret hanc lectionem Dalecampius, & membranarum

η& Suidae suffragiis probatam. Parabrycon, ut Paracrenchon apud Festum, *Non omnibus dormio*: & παραμασούτης pro parasito non semel in sequentibus libris.<sup>14</sup>

— Scilicet, sicut παράσιτος, & παραμασούτης VI. 242. c. vel παραμασούτης IV. 134. b. convivam denotat invocatum, qui absque symbola ad convivium venit; sic nomen παραβρύκων (a verbo βρύκω, mordeo, rodo, deglutio,) eundem habet significatum. Quod vero adiectum est verbum κληθεῖς, quo non erat opus si verum illud fuisset patris nomen, indicare videtur, non admodum quidem dissimile, sed paululum tamen diversum fuisse patris nomen, & per iocum ita mutari detorquerique solitum, ut filii mores isto veluti paterno nomine designarentur. Duo verba καὶ λόγων, id est, & orationum, post ποιημάτων, desunt vulgo in edd. & mssis, praetermissa scilicet ab Epitomatore nostro. Adieci ex Suida, qui in Καλλιφάνης locum hunc sive ex integro Athenaei opere sive ex aliis plenioribus Excerptis recitavit. Pro ἐγγραφάμενος autem apud eundem Suidam συγγραμμένον legitur, & deinde sic pergitur: ἄχρη τριῶν ἢ τεσσάρων στίχων ἀπαγγέλλον, πολυμαθείας δέξαν προσποιεῖτε. Quae cum Epitome nostra conferens, suspicor, pro ἀνελκῆδες ἀπ᾿ ἡγέλλαι, hoc est, cum tres aut quatuor versus memoriae mandasset, (id est enim ἀναλαμβάνειν) recitare hos solebat.

Πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι διὰ στήματος εἶχον τὰς ἐν Σικελικῇ μυραῖνας &c. Ut indicare videtur Athenaeus, ita est: pae-ne in proverbium abiit iste recens eduliorum quorundam ab iis locis insignitorum, quibus quodque genus prae caeteris excellere existimabatur. Vide Clementem Alex. Paedag. II. 1. p. m. 103. & Pollucem VI. 63. quos & Casaubonus laudavit auctores. Sic ibi Clemens: Οἱ δὲ ἐξυμετῶν οὐκ αἰσχύνονται τὰς σφετέραις ἡδυπαθείαις τὰς ἐν τῷ πορθμῷ τῆς Σικελικῆς σκυραῖνας πολυπραγμοσύντες, καὶ τὰς ἐγγέλοις τὰς Ματαιόδρους, καὶ τοὺς ἐν Μίλῳ ἐρίφους, καὶ τοὺς ἐν Σκιάθῳ κιστρῆς, καὶ τὰς Πελορίδας κήγχας, καὶ τὰ ὄστρεα τὰ Ἀβυδηνά. οὐ παραλείποντες δὲ τὰς ἐν Λιπάρα μαιίδας, οὐδὲ τὴν γαγγύλην τὴν Μαρτωνικὴν, ἀλλ' οὐδὲ τὰ παρὰ τοῖς Ἀσκραίοις τεύτλα. &c. Pollux: Παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὐδεκίμων, μύραινα ἐκ πορθμοῦ, καὶ μύραινα Τερπασία, καὶ δύνες Τύρις, καὶ κιστρῆς ἐκ Σκιάθου, καὶ ἐρίφος ἐκ Μίλου, καὶ κήγχαι Πελορίνας· ἴθιεν ἴσως καὶ

c αὶ τῶν καλούμενων Πελορίδες ἀπαλάσθων· τεύτλαν ἐξ Ἀσκαρς, μαιτίδες ἐκ Λιπάρας, γογγύλαι ἐκ Μαντινείας, &c. Quas Athenaeus πλατὰς ἐγγέλλει dicit, non videntur esse diversae a ταῖς μυραίναις, sed diversum nomen eiusdem piscis: sunt enim μύραιναι (sive, quod perinde est, σμύραιναι: Romanis muraenae) ex anguillarum genere, & πλατὰ, (fluat) nominantur, quod in summa aqua fluitare amant. Quare & πλατὴ μύραινα dicitur ab Archestrato apud Nostrum VII. 313. a. & Pollux l. c. quas initio μυραίνας ἐκ πορθμεῦ dixit, easdem paulo post ibidem τὰς πλατὰς ἐγγέλλει ἐκ Σικελίας videtur dicere. At distinxit tamen Macrobius, Saturnal. III. 15. sic scribens: Accersébantur muraenae ad piscinas nostrae urbis ab usque freto Siculo, quod Rhegium a Messana despicit. Isthic enim optimae a prodigijs esse creduntur, tam hercule quam anguillae. Et utraque ex illo loco Graece πλατὰ vocantur, latine fluatæ; quod in summo supernantes &c. Quod ait Athenaeus τῶν Παχύνου (sive τῶν ἐκ Παχύνου malueris) θύνων τὰς ἡτριάδας, pro θύνων perperam θύνων habent codices nostri; sub quo tamen nihil aliud, nisi illud ipsum, videretur latere: quamquam aliàs thynnus ex Pachyno non memini prae caeteris laudatos reperire. Polybius tamen (lib. XXXIV. cap. 2. nostrae edit.) gregatim in Sicula maria adventantium thynnorum facit mentionem. τὰς ἡτριάδας in τὰ ἡτριά mutatum voluit Casaubonus, praeter necessitatem. Nam a τὰ ἡτρων, id est imus ventris, formatur quidem adiectivum ἡτριάς, unde τὰ ἡτριάς, sc. τέμαχος, frustum ex imo piscis ventre, III. 104. f. IX. 374. f. Quo spectat quod Pollux habet II. 170. ἀπὸ δὲ τοῦ ἡτρων καὶ ἡτριάς τεμάχον (sic enim ibi scribendum recte hoc loco ab eodem Casaub. monitum est) οἱ κομῶδες λέγονται. Sed eadem notione pariter substantivum foeminini generis ἡ ἡτριά usurpatur, ut diserte Etymologus in ἡτρων monuit; quam vocem nostro III. 96. d. & 110. f. restituiamus. Sunt igitur τῶν θύνων αἱ ἡτριάς idem ac τὰ ὑπογάστρια, quae in thynnis praecipue laudantur VII. 302. τοὺς πεστρίδας, id est, mugiles, ait, laudari, τοὺς ἐκ Συμαίθου. Est autem Symaethus vel Symaethum Siciliae oppidum, ad cognominem fluvium situm, vix aliàs notum, nisi quod cives Symaethii apud Plinium III. 8, 14. commemorantur. Id autem oppidum eo minus hoc loco dictum intelligi poterit, si verus est situs, quem ei tabulae

geographicae (nescio quidem quo iure) in mediterraneis designant. Quod si vera librorum apud Athenaeum scriptura, oportebit de *fluminis Symaethi ostio*, quod haud procul Caiāna est, accipere. Sed quum & Clemens & Pollux *Sciathum* pro *Symaetho* nominent, inde corrigendos nostros codices censuit Casaubonus; ita tamen, ut ubique *Σκυάθῃ* per *υ* scribendum contendat, itemque in fine huius libri (p. 30. f.) *Σκυάθῃ* pro *Σκυάθῃ* corrigere iubeat, scilicet Ptolemaeum & veteres Plinii editiones securus. At in emendationibus Plinii editionibus, IV. 12, 23. & ubique aliās, apud Strab. IX. p. 436. d. apud Apollonium Rhod. I. 583. apud Stephanum Byz. & alios, constanter *Σκυάθῃ*, *Sciathus* scribitur; quae est Aegaei maris insula, ad Thessaliam, ex adverso Magnesia, prope Euboeam. *Νῆες ἢ Σκυάθῃ* *ἔστι* (ait Scholiastes Apollonii l. c.) *τῆς Θεσσαλίας, ἐγγὺς Εὐβοίας*. Quo accedit quod Palmerius ad Athen. VII. 309. c. notavit, *πλῆτας* (id *κροστῆας*) *Σκυάθῃ* nil aliud ibi esse nisi *mulas ex Sciatho insula*. Quo magis fit probabile, *ἐν Σκυάθῃ* h. l. scriptum oportuisse. Verumtamen quoniam mirum utique videri debuit, librariorum, a vera scriptura longe aberrantes, forte fortuna incidisse in nomen obscurum quidem, & incognitum illis hominibus, sed quod per se tamen nec vitiosum esset, & ferri etiam fortasse posset; loco movere constantem librorum scripturam non sum ausus. Quid quod etiam *ἐν Συμαίῃ* suspicari licebat; erat enim *Σύμαϊθα*, ut Stephanus Byzant. docet, Thessaliae oppidum; quod fortasse haud procul a Sciatho insula aberat, ut, quos pisces alii a *Sciatho insula* denominare adsueverant, alii a *Symaetha oppido* nominare potuerint.

*καὶ τῶν ἀδύξων δὲ, τὰς Πελοπίδας κίχχας.* » Id est, » & inter ea quae viliora sunt [edulia,] celebrabant *Deipnosophistae conchas Pelori*. Non dicit, inter conchas parvi aestimari quae capiuntur ad Pelorum: sunt enim *Peloridae* in genere concharum nobiles. Sed inter ciborum genera *conchae* sunt ignobiles, item *maenides*, & quaecunque deinceps hoc loco nominantur. Falluntur & qui aliter interpretantur, & qui pro *ἀδύξων* volunt scribi *ἐνδύξων*. CASAUB.

In isto ludicro, *ἔρχεται πρὸς μοι*, faciunt sequentia verba *καὶ τὸ πρόδικος σκῆλος* cum praecedentibus istis iustum senarium: sic & ista, ἢ *πλακούντα* &c. cum praecedenti-



d bus Ἀμίδα δέτω τις. Sed quo pacto posteriora hemistychia cum prioribus, quod ad sententiam spectat, cohaereant, videat doceatque qui me est ingeniosior. In postrema editione Casauboniana post καὶ τὸ, ante Πέρδικος σχελος, comma insertum video; consulto-ne, an casu, nescio. Caeterum docent graeci interpretes Aristophanis ad Aves vs. 1292, proverbii loco usurpata olim fuisse dictionem illam, Πέρδικος σχελος, in hominem pede claudum, a caupone claudicante, cui Perdix nomen fuerat. Quo & spectare videtur Περδικαῖος ποῦς apud Suidam; ad quae verba nihil adnotavit Küsterus. Sed quid ad hunc locum istud proverbium faciat, haud satis perspicio.

Τὸν βίον, φησὶν, εὐσταθεῖς, οὐκ ἐγχειρογαστορες. Haec verba, & quae sequuntur usque ad finem capitis, sic vertit aut (verius dicam) pervertit Dalechampius: *Aristophanes esse nonnullos ais in degenda vita constantes ac frugales, abdomini ventrique minime servientes, plebiscitorum quiescentes & vinacea gestantes.* Errorum erroribus in ista versione cumulatorum primus ac praecipuus fons fuit, quod non animadverterat vir doctus, priora illa verba, quae supra posui, cum sequentibus nihil commune habere, sed separatam continere observationem Epitomatoris, qui dictionem illam, τὸν βίον εὐσταθεῖς, οὐκ ἐγχειρογαστορες, quae apud Athenaeum occurrebat, adnotavit; simili prorsus ratione, qua supra (initio huius cap.) vocabulum τρεχέδειπνος adnotaverat. Quid sit autem quod dicit τὸν βίον εὐσταθεῖς, minime obscurum videtur; nempe, ad verbum, quibus firmus vitae status est, id est, quibus suppetit probabilis rei familiaris copia, qui certos unde vivant redditus habent, ut non a fortunae casibus pendeat eorum victus. Hesychius: Εὐσταθής βίβαιοι, & καλῶς ἰστώς. Nec video, cur sollicitata sit ea vox a viris doctis, in qua nullus est, quod sciam, librorum dissensus. Alios εὐσταθείς legere, adnotavit Dalech. quod etiam a Brunckio in sui libri ora adnotatum vidi. KÜSTERUS in ora exempli editionis Casauboniana, quo is olim usus erat, monuit: »Lege εὐπαθεῖ. Harpocrasion in Παρουσία· ἔχοντες εὐπαθεῖ βίον.« Quae per se quidem haud incommoda erant, sed minime necessaria. Tales igitur, inquit, non sunt ἐγχειρογαστορες, id est, qui manuum suarum opera victum quaerere coguntur, ut interpretatur Hesychius, (apud quem fugit docti editoris aliorumque interpretum diligentiam

locus hic Athenaei) & Eustath. ad Iliad. β. p. 216, 45 d sq. & ad Odysf. ι. p. 346, 16. Alias, eadem notione, vulgo magis in usu fuisse videtur vocabulum minus compositum χειροχάστωρ.

Γυργάθους ψηισμάτων φέροντες, Ἀριστοφάνης φησὶ. Sic, Γυργάθους, recte scriptum in ed. Ven. & mssis, non Γυργάτους, quod ex operarum errore, in ed. Bas. primum admissio, in primam Casaubonianam, indeque in nonnulla huius nostrae editionis exempla irrepsit. Idem error fraudi fuerat Dalechampio, ut γυργάτους corrigeret, & nescio quae vinacea huc inveheret. « Γύργαθοι proprie dicuntur reticula quibus usi veteres in portando pane & aliis » id genus, ut dictum nobis alibi. [ad Theophrasti Char. n. p. 297.] At facetissimus Aristophanes gestare ait suos cives ψηισμάτων γυργάθους: perstringens vel in universum Athenienses, ut litibus & iudiciis deditos nimis; quod nemo nescit qui historiam Atticam non plane ignorat: » vel privatim Demagogos, qui in legibus & senatusconsultis figendis ac refingendis erant toti. » CASAUB. — Tum IDEM in Addendis: » Porro extat ipse hic Aristophanis locus apud Iul. Pollucem, lib. X. cap. 35. [sect. 158.] » ubi tractans de vasis ad usum fori, Προσθετός, ait, τούτοις καὶ γύργαθοι καὶ δῶκος Ἀριστοφάνους ἐν Δαιταλεῦσιν εἰπόντος, Ἥ μὴ δίκων τε γύργαθοι, ψηισμάτων τε δῶκος. » — Apud Pollucem, pro δῶκος, quod selam denorat, recte dein ex mssis δῶμος receptum est, id est, acervus.

#### AD CAP. VII.

Συρακούσιος ἢ Γελῶς. » Scripti habent γελοῖος, male: » sed potest etiam Γελῶς scribi. Vide Stephani Ἑθνικά. » CASAUB. — In nostris codd. ad latus mendosae vocis γελοῖος, scripta est littera φ, veram scripturam indicans, de qua consulendi Stephani Interpretes, &, qui ab his laudatus est, Cluverus in Sicilia Antiq. Conf. Athen. IV. 162. b.

ἐν τῇ, ὡς Χρύσιππος ἐπιγράφει, Γαστρονομία. Sic edidi codicum nostrum auctoritate; cum ante ἐπιγράφομένῃ Γαστρ. editum esset. Istud Archestrati carmen, quod frequenter a Nostro citatur, praeter titulos hic commemoratos, etiam Γαστρολογία passim indigitatur, ut III.

e 104. b. IV. 162. b. VII. 272. a. Ipsum hominem Casaubonus »ganeonum infamem lanistam, non malum alio-» quin poetam« dixit.

ὅς δὲ Λυκαῦς καὶ Καλλιμάχος. Bentleius in Callimachi Fragmentis ( p. 471. ed. Ern. ) retulit hoc ad illud Callimachi scriptum, cui titulus fuit Πίναξ παντοδαπῶν Συγγραμμάτων, id est, *Tabula Librorum omnis generis*.

ὅς δὲ Κλέαρχος, Δειπνολογία. Bene apud Suid. in 'Αθήναιος, post Κλέαρχος additur ὁ Σελεύς: de quo viro iam superius dictum. Mirā vero negligentia (cuius quidem & simile exemplum iam ad pag. 3. d. observavimus) apud eundem Suidam ibidem haec cum illis, quae superiori capite de Charmo Syracusio dicta sunt, ita iunguntur, quasi carmen, de quo agitur, Charmi esset. Ὅτι Χάρμος ὁ Συρακούσιος εἰς ἕκαστον τῶν ἐν τοῖς δειπνοῖς παρατιθεμένων στιχίδια καὶ παραμίας ἔλεγεν. Κλέαρχος δὲ ὁ Σελεύς Δειπνολογίαν καλεῖ τὸ ποίημα &c. Et, quod magis etiam mireris, eadem eodem modo apud eundem in Χάρμος repetuntur.

Quod ad exordium carminis ARCHESTRATI spectat, cuius primum versum hunc citat Athenaeus,

Ἱστορίης ἐπίδειγμα ποιοῦμενος Ἑλλάδι πάσῃ;  
secundum versum his fere verbis conceptum fuisse concessit Casaub. ex eis quae lib. VII. p. 278. e. leguntur:

λέξω ὅπου κάλλιστον ἅπαν βρωτῶν τι ποτὶν τι.

In alio abhinc versu eiusdem Archestrati, pro ἢ τέσσαρες, perperam ἢ ἕξ habet cod. a. Quod dein ait ἢ τῶν πέντε γὰρ μὴ πλείους, id rursus in memoriam revocat Athenaeus XV. 671. a. Praeterierat hoc Archestrati praeceptum Erasmi diligentiam in expositione proverbii, *Septem convivium, novem convivium*. Confer quae de convivarum numero M. Varro praecepit apud A. Gellium XIII. 11. *Ad postremum versum, μισθοφόρον ἀρπαξίβ. &c.* spectabat id, quod in fine Prooemii p. 1. 2. de catalogo militari dixit Athenaeus.

Quod subiicit, ἐν τῷ Πλάτωνα συσσιτίῳ ἔκτὸ καὶ εἰκοσι ἦσαν, pro ἔκτὸ, quod e mssis restituit Casaubonus, corrupte ὅς τινες legebatur in ed. Ven. & Bas. In ἔκτὸ vero consentiunt nostri codices & ii, quibus Naralis Comes usus erat, & Suidas in 'Αθήναιος. Sed habet quod nos turbet ipse ille numerus *viginti octo convivarum apud Platonem*. Certe in Dialogo Platonis, cui e re *Convivium* est

nomen inditum, plures decem aut duodecim convivas e posse numerari merito pernegavit CASAUBONUS; recteque pronunciavit, interpretes, de *Convivio Platonis* haec interpretatos, auctorem mendacii reum fecisse. Vellem, clarius mentem suam explicasset idem vir doctus, cum se nihilo minus numerum illum, quem praeibant libri, probare professus est, hac una observatione adiecta: »*Συσπείτιον* est contubernium, & hominum eadem quadra viventium coctus. Confortes eiusdem *συσπείτιου* Charondas in Legibus suis *ἑκασπείτους*, Epimenides Cretensis *ἑκακάτους*, » Pythagoras *κοινεβλους* dixere.« — Ego vero apud Platonem τὰ *συσπείτια* quidem vel *Συσπείτια* commemorata saepius novi, velut de Repub. lib. III. sub fin. de Legib. VI. p. 272. (T. VIII ed. Bip.) rursusque p. 308. & 309. VIII. 415. Numeri vero convivarum nusquam mentionem factam reperire me memini. At de Legib. VI. p. 297. ubi de *convivio nuptiali* agit Philosophus, (quam quidem *ἑστίασιν* ibi, non *συσπείτιον*, vocat) vult ad illud adhiberi non amplius quinque e numero amicorum, quinque e numero amicarum, totidemque e numero cognatorum & cognatarum; unde prodit numerus viginti convivarum; cui si sponsum sponsamque, & utriusque parentes, & avum aut aviam, si forte in vivis fuerint, adiiicias, numerus *viginti octo* unā epulantium complebitur. Sed fortasse alius illustrior Platonis locus, quem respexerat Athenaeus, observationem meam praeteriit. Illud vero insuper notatum velim, Suidam l. c. non vocabulo *συσπείτιον*, sed *συμπόσιον* uti. Ὅτι ἐν τῷ *συμπόσιον* Πλάτωνος, inquit, εἰκοσιόκτὼ ἦσαν δαιτυμένους.

ANTIPHANIS lepidi versiculī, de *parasitiis*, tamquam *μυθῆαις*, ad epulas civium, quas dextre odorantur, *advolantibus*, in ed. Ven. & Bas., ut in mssis, veluti soluta oratione sic scribebantur: Οἷτοι δὲ τὰ δειπνα τῶν ἐν τῇ πόλει ἀφορῶσι. καὶ πέτονται δεξιῶς ἐπὶ ταῦτα ἄλλῃτοι. (Mendose vero ἄλλῃτοι habent nostri codd.) Eadem verba, nihil caeteroquin mutans, ita excudenda curavit Casaubonus, quasi duo versus essent, quorum prior ab Οἷτοι, alter a καὶ πέτονται inciperet: quibus tamen nec metrum nec rhythmus inerat. Ego ita suppletos distributosque dedī, ut praeiverat Toup in Append. Notar. in Theocr. p. 14. Rectius fortasse facturus eram, si Salmasium effem securus, qui nullo ne verbo vel adiecto vel demtro,

paucis leviter transpositis, sic scripsit :

— — Οὗτοι δὲ τῶν ἐν τῇ πύλῃ  
τὰ δεῦν' ἀφορῶσι, καὶ πέτονται δεξιῶς  
ἐπὶ ταύτ' ἀκλήτοι.

Mox, pro καὶ ἐπάγει, Casauboni membranae καὶ συνά-  
γει dabant: nostri libri verum tenent. Proxima verba,  
οὗς ἐκ κοινῶν ἴδει τρέφειν τὸν δῆμον, cum Casaub. ut so-  
luta metri vinculo scripsi; consulto ab Athenaeo vel omis-  
sa nonnulla verba vel disiecta existimans. Pro κοινῶν  
potueram κοινῶν scribere cum nostris codicibus; sed te-  
nuī istud, in quod cum editis consensisse videntur Ca-  
sauboni libri. Dein veluti duo iustos versus idem edi-  
tor ista verba scripsit, 'Αἰὶ θ' ὅσπερ — ποιῶν, & βού-  
— πανταχοῦ: quorum versuum quum prior iusto esset  
longior, nec alioqui metrum ei constaret, priora verba  
ἀἰὶ θ' ὅσπερ superioribus iunxi, ut maneret iustus sena-  
rius. Sententia olim paulo fuerat obscurior, quum prio-  
ri versu τὰς μνίας scriberetur, & posteriori τοῦς ἀκλή-  
τους. Casaubonus vero, quum in membranis τοῖς ἀκλήτοις  
reperisset, recipiendum hoc monuit, & in priori ταῖς  
μνίαις e coniectura corrigendum. Ac ferendum quidem  
τὰς μνίας videri potuerat, quoniam verbum ποιῶν etiam  
cum accusativo casu (in illis quidem dictionibus, εὖ ποιῶν,  
κακῶς ποιῶν τινὰ) construi solet: sed quoniam non modo  
in τοῖς ἀκλήτοις, verum etiam in ταῖς μνίαις consentiunt  
duo nostri mss̄i, haud cunctanter utrumque debui reci-  
pere. Porro, pro 'Ολυμπιάσι, quod penacure scribeba-  
tur, quasi brevis esset penultima, antepenacure 'Ολυμπία-  
σι scripsi ex diserto Scholiastis monito ad Aristoph. Vesp.  
1373. Nam penultimam syllabam longam facit ea vox,  
quare etiam cum circumflexo 'Ολυμπιάσει scripta reperit-  
ur in Aristophanis Lysistr. vs. 1133, quam scripturam &  
Brunckius tenuit, quamquam disertis verbis monuerit  
praedictus scholiastes, 'Ολυμπιάσι penultima circumflexa  
scribi ubi de tempore agitur per Olympiades definito; (vel-  
uti δέκα 'Ολυμπιάσι:) 'Ολυμπιάσι vero, antepenacure,  
ubi de loco agitur. In transcurso vero notemus, eandem  
vocem 'Ολυμπιάσι per librariorum errorem praetermissam  
videri apud Stephanum Byzant. ubi τοπικὰ adverbia, ad  
Olympiam urbem pertinentia, nonnisi duo commemoran-  
tur, 'Ολυμπίαθεν, & 'Ολυμπιάζε. Iam, verbis poetae  
recte constitutis, prodit sententia, ut perspicua, sic festi-

va, quam perspete CASAUBONUS exposuit: » Ait poeta, a  
 » Bonum factum fore, si parasitii isti alieno sumtu alantur, fiat-  
 » que illis quod solet muscis Olympiae; hoc est, ut non prius  
 » teneantur ab iis, qui volunt una esse, convivis, quam in gra-  
 » tiam parasitorum bovem mactaverint. Hoc enim illud est,  
 » quod fieri ait muscis Olympiae. Plinius lib. XXIX. cap.  
 » 6. [sect. 24.] de muscis loquens: Nullum animal minus  
 » docile existimatur, minorisve intellectus: eo mirabilis est,  
 » Olympiae sacro certamine, nubes earum, immolato tauro,  
 » Deo quem Myioden vocant, extra territorium id abire. Reli-  
 » gionis originem narrat Pausanias in Eliacis: [lib. V. cap.  
 » 14.] traditum ab Hercule institutum tenuisse Eleos, &  
 » Iovem cognomento Ἀπήμενον [id est, Muscarum Αβαλλο-  
 » rem] coluisse, ἐλαύνοντα τῆς Ἥλαιας Ὀλυμπίας τὰς μυίας.  
 » Alius Deus Myiagrus ab iisdem Eleis cultus, referente eo-  
 » dem Plinio, X, 28. [40.] aut si non est alius a Myiode  
 » Myiagrus, parum sibi constat Plinius. Illud admodum sua-  
 » ve, quod sacrificium in honorem Iovis muscarum aver-  
 » runcatoris fieri solitum sic iste [poeta] interpretatur,  
 » quasi in illarum gratiam fieret, ut esset muscis unde  
 » laure & daprice accipiantur. — De Myiagro, quem  
 ex Plinio commemoravit vir doctus, consule Pausaniam  
 in Arcadicis, VIII. 26. p. 653. De muscis vero Olym-  
 picis confer quoque, si lubet, quae scripsit Aelianus de  
 Nat. Animal. V. 17. & XI. 8. Superiora ista verba, οὐς  
 ἐκ κοινῶν &c. ad metri leges in hunc modum cogendas  
 praecedentibusque iungendas censuerat Salmasius:

ἐπὶ ταῦτ' ἄκλητοι, εἴσι ἐκ κοινῶν ἔδει  
 περὶν τροφὴν τοῖς δῆμον, αἱ δ' ὅσπερ  
 Ὀλυμπίαισι φασὶ &c.

#### AD CAP. VIII.

Syracusium poetam nonnumquam Epicharmum dicit Athe-  
 naeus, ut VIII. 362. d. coll. VII. 308. c. nunc vero Theo-  
 critum, apud quem Idyll. XI. 58. verba ista leguntur:

Ἀλλὰ, τὰ μὲν θέρους, τὰ δὲ γίγεται ἐν χειμῶνι.

Qui versus quo consilio hic adlatus sit a Deipnosophista, ex eis, quae continuo subiiciuntur, satis intelligitur.

De Scriptoribus, qui δειπνοῦς ἀναγραφὰς, coenarum de-  
 scriptiones composuerunt, quemadmodum & de aliis qui-  
 buscumque Auctoribus ab Athenaeo citatis, consulendus

a *Index Auctorum* a Dalechampio olim compositus, & in Ca-  
saubonianis editionibus repetitus; quem nos, multis par-  
tibus auctum, plurimisque in locis emendarum, in fine  
huius Operis, Deo volente, cum Lectoribus communica-  
bimus. De scriptoribus, qui hoc loco commemorantur,  
nonnulla sive ex integro Athenaei opere excerptis, sive  
e plenioribus quibusdam Eclogis depromsit Suidas in *Τι-  
μαχίδας*: sed in his quaedam (ut fere solet) imperite;  
veluti illud statim, quod de *Timachida Rhodio* ait, *αὐτὸς  
δείπνον ἀναγράφας ποιεῖται*. Ista enim dictio apud Athe-  
naeum ad omnes simul auctores, quos nominat, refertur.  
De uno *Timachida* dicendum erat, *δείπνον ἀναγράφῃ πο-  
ιεῖται*, vel uno vocabulo *δείπνον γέγραφε αὐτὸς ποιεῖται*:  
nam *δείπνον* inscriptum erat eius carmen, undecim  
libris comprehensum, cuius quartus liber citatur a Nostro  
III. 82. d. e. & XV. 684. f. itemque nonus VII. 283. c.

NUMENIUS *Heracleota Ἀλιευτικὸν* scripsit soluta oratione;  
ut docet Athen. I. 23. b. eumque librum frequenter idem  
Noster in testimonium advocavit. τὸ *δείπνον*, αὐτὸ *δείπνον  
ἀναγραφὴν* eiusdem auctoris nusquam, nisi hoc loco, me-  
moratur. Apud Suidam l. c. legitur καὶ *Νουμίνιος, ὁ ψαρ-  
τυτικῶν*. Quasi existisset illius opus, *Ὁ ψαρτυτικὰ* in-  
scriptum: nec tamen Athenaeus inter bene multos *Ὁ ψαρ-  
τυτικῶν* auctores, quos cum alibi, tum lib. XII. 516. c.  
nominat, Numenit huius fecit mentionem. De *Dieuche  
Medico*, cuius discipulum fuisse Numenium ait, consuli  
possunt auctores a Fabricio Bibl. Graec. T. XIII. p. 141.  
laudati.

Καὶ *Μητρίας ὁ Πιτταναῖος, ὁ παρωδός*. METREAS  
istum nemini alii, nec ipsi Athenaeo alibi nisi hoc loco,  
memoratum reperiō. Suidas *Μαστρίας ὁ Πιτταναῖος* habet:  
qui haud dubie *Ματρίας* debuit, quod nomen ab isto  
*Μητρίας* non diversum. Nec vero confundendus hic MA-  
TREAS cum illo circulator eiuſdem nominis Alexandrino,  
quem & Romanorum & Graecorum in se admirationem  
Iudicris suis artibus convertisse ait auctor noster lib. I. p.  
19. d. Immo vero & τοῦ παρωδοῦ adpellatio, quam ad-  
dicit Athenaeus, & scriptionis genus, quod isti homini h.  
l. tribuitur, satis arguit, sub isto nomine *Μητρίας* aut *Μα-  
τρίας* latere MATRONEM illum *Parodum*, cuius *Παρωδίας*  
frequenter ab eodem nostro Athenaeo citantur; de quo  
vide Fabric. Bibl. Graec. T. I. p. 354. cuius *Parodiarum*

*Reliquias*, ex Athenaeo collectas, post H. Stephanum editit Brunck in *Analect.* T. II. p. 245 sqq. In huius Parodiis una erat, *Δείπνον* inscripta; quam fere totam operi suo inseruit Athenaeus lib. IV. p. 134 sqq. *fere totam*, dico: nam intercidisse nonnulli versus videntur, in his ille quem ex eiusdem *Μάτρινος τοῦ παρμίδου τῷ Δείπνῳ* idem Athenaeus II. 62. c. citavit. *Matronis* patria nusquam aliàs declarata legitur: ex hoc loco discimus, *Pisaná*, quae Aeolidis oppidum erat, oriundum fuisse. Nam eundem quidem esse *Metream* hunc sive *Matream* ac *Matronem* illum, non est quod dubitemus: sit-ne vero a librariis corruptum h. l. nomen, an utroque nomine perinde adpellatus ille fuerit, haud definiam.

Eriam HEGEMON *Thasius*, ut *Matron*, *Parodias* scripsit: (Athen. IX. 406. e. XV. 699. a.) quarum una fortasse, sicut eiusdem *Matronis*, in describenda *Coena* versabatur. Quod de *ἀρχαῖα κομωδία* dicit, cum eo confer locum modo cit. XV. 699. a.

\*Ὅτι Ἀρτεμίδωρος -- συνήγαγε. Haec, quae deerant in editis, inserta hoc loco habet codex noster a. Eademque eodem modo superioribus verbis subiecit Suidas in *Τιμαχίδας*, & separatim rursus exhibet in *Ἀρτεμίδωρος*. Huius *Artemidori* Grammatici *Ὁψαρτυτικὰς λέξεις* subinde laudat Athenaeus; ipsum vero alibi non *Ψευδαριστοφάνειον*, sed *Ἀριστοφάνειον* adpellat, ut IX. 387. d. XI. 485. e. XIV. 662. d.

Τοῦ Φιλοξένου τοῦ Λευκαδίου Δείπνον. Duo memorantur *PHILOXENI*, parasiti & catillones; iidemque poëtae, alter *Leucadius*, cui *Δείπνον* tribuitur, carmine heroico scriptum, saepe citatum nostro; alter *Cytherius*, Lyricus & Dithyrambicus poëta, Dionysii Syracusii parasitus, de quo I. 6. e. f. & 7. a. Saepe vero alter cum altero iam a veteribus confusus, ut discimus ex I. 5. f. ita quidem, ut idem carmen, τὸ Δείπνον, quod plerumque *Leucadio* *Philoxeno* auctori tribuitur, nonnumquam etiam *Cythereo* adscriptum videamus, ut IV. 146. f. De utroque & aliis *Philoxenis* consuli possunt *Reinesius* Var. Lect. lib. III. p. 362 sq. *Perizon*, ad *Aeliani* Var. Hist. VIII. 9. & *Harles* ad *Fabric. Bibl. Gr. T. II. p. 134*. De eisdem agens, multa turbavit *Suidas*, de quibus paulo inferius nonnihil monebimus.

Πλάτων ὁ κομωδιοποιὸς μέμνηται ἐν τῷ Φάωνι. Cum ti-



bulos Fabularum, quas citat Athenaeus, omittere consueverit Epirotator, hoc loco titulum illum *ἐν τῷ Φάωνι* ex IV. 146. f. & VII. 325. a. adiciendum putavi. De vocabulo *καμψιδιοποιός* idem prorsus h. l. notandum, quod supra ad p. 3. c. monui. Scil. ex edit. Ven. aliisque (excepta postrema Casauboniana, in qua *καμψοδοποιός*) tenui istud, pro quo *καμικός* nostri habent mssii.

PLATONIS *Comici versum primum* & initio non esse integrum adparet, & in medio contra metri leges peccare: nam nec spondaeus *ἐν τῷ* in quarta senaril sede, nec trochaeus *ἐνθάδ'* in tertia, ferri potest. Quibus vitis medebimur, si *ἐν τῇδε τῇ ἱρῆνι*, legamus. *Versum 6.* Ἀρξομαι ἐκ βολεῖο &c. hinc citans Eustath. ad Iliad. σ'. p. 1223. 27. confert cum Homérico Il. l. 97. ad cuius similitudinem elictum quodammodo & inversum ait.

Ad *Versum 7* sq. cum sic vulgo legeretur:

c *Ἐπὶ θύοντες; οὐκ οὐν τῆς τελευτῆς πολὺ  
κράτιστον ἱσταῦθα τετάχθαι τάξιν.*

monuit CASAUBONUS: "Scribe *τελευταίας*, vel *παρὰ πολὺ*: notum etuditis genus dicendi. Seq. vñ. *ἱσταῦθαι* postulant Hellenismus & lex metri, pro *ἱσταῦθα*. « — Ubi de metri lege nullum dubium; cur autem Hellenismum etiam dicat *ἱσταῦθαι* postulare, mihi non liquet. Porto vero ad *πολὺ* (vel *παρὰ πολὺ*) *κράτιστον* necessario desiderari articulus *τὸ* videretur: quem quoniam in priori versu non admittit metrum, vide an inter *πολὺ* & *κράτιστον* interfuerit, & initio posterioris versus praeponi possit. Metrum quidem ibi non erat repugnaturum, quia *τὸ* cum duabus prioribus syllabis vocis *κράτιστον* anapaestum efficeret, a quo percommode incipi senarius iambicus potest. Pro *τετάχθαι* fortasse *τάσσεται* aliquis mallet; non memor scilicet, ad tales infinitivos verbum *ἔδει* vel *ἔχρη* subintelligi. *Vers. 9.* teneri ionicum *σποδῆν* poterat; sed *σποδῆ* dedit uterque noster codex.

*Vers. 10.* Posterius hemistychium nude sic exhibebant editiones veteres cum manuscriptis, *τὸ γὰρ δέμας ἀνορθῷ*. In Casaubonianis sic scribitur, *τὸ γὰρ δέμας . . . ἀνορθῷ*. Quo refertur quod CASAUBONT'S in *Animadv.* ait: "In vacuo spacio deest vox, quam neque exarati manu co-  
"dices habent. Imitemur nos sapientissimam Naturam, quae pari vacuum non potest. Scribendum aio, *τὸ γὰρ δέμας οὐ τὸς ἀνορθῷ*, vel *ἀνδρὸς ἀνορθῷ*. Utere, ia-

*Animadv. Vol. I.*

E

nquit, *bulbis multis: conducunt enim rationibus Veneris. Ca-*  
*ve credas, bulborum esu corpus firmari, quod aiunt*  
*interpretes. Facere ad ἀφροδίσια ἔργα quis nescit? Sed*  
*Dalecampium fefellit vox δέμας, poëtica hic posita*  
*pro viri natura. Consuleret Eustathium, cuius sunt haec:*  
*[Iliad. χ'. p. 1390. 11.] οἱ σεμνότεροι δέμας τὸ αἰδοῖον*  
*καλοῦσι. καὶ κατήρξεν εἰς τοῦτο, Πλάτων ὁ κομικὸς, εἰπὼν*  
*περὶ βολβοῦ, ὅς ποτὶς ἐν Ἀθήναις φέρεται, ὅτι τὸ δέμας*  
*ἀνδροβοῦ τούτ' ἐστὶ, τὸ αἰδοῖον ἐκτείνει. Haec ille; ubi vi-*  
*des eius incogitantiam: tribuit enim Platoni, Philoxeni*  
*versus, quia illos Plato in una suarum comoediarum*  
*descripserat.* — De *bulborum virtute aphrodisiaca* conf.  
 quae inferius adfert Athenaeus II. 63. e. f. In versu,  
 quem tractamus, illud δέμας ἀνδρὸς ἀνδροβοῦ ante nos  
 amplexus Valckenaer ad Theocr. p. 222. phrasin hanc in-  
 terpretatus est per istam, ἐπεργείρει τὸν ἔμβολον, quam ex  
 Aristophane citavit Noster l. 29. a.

Quae sequuntur verba, ἢ ᾤω, δέμας ἐστὶ eo loco  
 inserta dedit noster cod. a. Quae suspicari quidem pote-  
 ras ex docti cuiusdam viri adnotatione marginali in con-  
 textum irrepsisse. Sed quum ista vox ᾤω, qua vocabu-  
 lum δέμας declaratur, haud admodum ipsa in vulgus no-  
 ta sit, Aristophani quidem aliquoties usurpata; quumque  
 tota ῥησις poëticum quemdam colorem habeat, referatque  
 hemistychium dactylii versus; videri debucere haec ver-  
 ba poëtae potius esse, quam Grammatici: nec aspernari  
 debui oblata a codice, qui & alia passim nonnulla haud  
 spernenda exhibet, quae in plerisque aliis codicibus deside-  
 rantur. Potuerunt autem haec verba initium esse versus,  
 qui in Philoxeni carmine proxime sequebatur; cuius ver-  
 sus reliqua pars cum aliis fortasse nonnullis, qui ante istum  
 καὶ τὰς μὲν sequebantur, consulto ab Epitomatore aut  
 etiam ab ipso Athenaeo fuerit praetermissa. Poruit vero  
 etiam (quod mihi probabile visum erat) Comicus poëta  
 eum actorem, qui Philoxeni versus praelegebat, festive  
 haec verba de suo, sed quasi & ipsa Philoxeni essent, ad-  
 dicientem facere, quibus amico suo sententiam vocabulū  
 δέμας a poëta usurpati declararet.

καὶ τὰς μὲν δὲ ταῦτα. &c. Hic versus, ut modo mo-  
 nuī, in ipso Philoxeni carmine non videtur proxime illum  
 secutus esse, ὅς πλείστους &c. Sed alii nonnulli, ac for-  
 tasse bene multi, interiecti fuisse videntur. Certē si totum

carmen ab illo versu initium cepit, Ἀρξομαι ἐκ θαλάσσης, non poterat poeta statim quarto abhinc versu dicere, καὶ τὰδε μὲν δὴ ταῦτα: nec dicere poterat θαλάσσης δ' ἐς τέκε' ἄννιμι, id est, *redeo ad maris alumnos*. Quae causa etiam fuisse videtur, cur Brunckius noster in suo Athenaei exemplo (nescio, suo- ne ex ingenio, an ex alterius cuiusdam docti viri coniectura) ἄννιμι pro ἄννιμι adnotaverit, id est, *abeo, pergo*. Quod si quidem ante hunc versum praetermissos alios statuamus, nil causae est cur verbum ἄννιμι sollicitemur.

Οὐδὲ λοιπὸς κακὸν ὅστις ἄτάρ τὸ τάχηνον ἄμεινον. Perspecte Hemsterh. ad Polluc. p. 1273. monuit, λοιπὰ δα ἡ l. *cautum* esse intelligendum, τάχηνον vero *stixum*. Videtur autem proverbii loco fuisse hoc dictum, aut eius simile: apud Eustathium quidem (Od. τ. p. 692. 13.) mutatis nonnihil verbis sic legitur, ἄτάρ τοι τὸ τάχηνον ἄριστον: qui si hunc Athenaei locum in mente habuit, τοι particulam refragante metro adiecit; & ἄμεινον in ἄριστον mutavit, quoniam priorem hemistychii partem tacuit.

Ὅρξων, αἰολίαν, &c. De his piscibus, ut & de aliis cuiuscumque fere generis, ex professo agit Athenaeus libro septimo. αἰολίαν perperam Dalechampius pro adiectivo accepit ad ὅρξων referendo, cum ὁ αἰολίας sit substantivum nomen diversi piscis, quem cum coracino eundem esse coniecit auctor noster VII. 308. e. Ad μὴ τέμνειν intelligendum esse imperativum θέλει, ut μὴ θέλει sit latinorum *noli*, vel tironibus notum est: nec talibus adnotandis morabimur lectorem.

d Πουλίποδος πλεκτὴ δ' ἄν, ἐπεὶ λήψῃ κατὰ καιρὸν. Sic bene edd. Sed Πολύποδος, & dein ἂν ἐπιλήψῃ, habent nostri codd. quorum utrumque metro adversatur. De *Polypro*, cum de ipso animali, tum de graeco nomine, passim multa Auctor noster adnotavit, praefertim VII. 316 sqq. Et de nomine perspecte Brunckius monuit, (ad Fragm. Aristoph. p. 234.) Comiciis, ubi metri ratio primam produci flagitaret, pro πολύπους perinde licuisse πουλύπους dicere: cui scripturae hic utique erat locus. Deinde pro πλεκτὴ, πλεκτὴν malebat CASaub. licet & πλεκτὴ ferri posset professus sit. Porro: »Poëticum, inquit, vocabulum est »πλεκτὴ, pro πλεκτάνη: & πλεκτὴ πολύποδος poëtica periphrasis est: *cirius polypodis, pro polyopus [cirrosus.]* Bis »Ἡρακλέους, pro *Hercules [fortis:]* Sententia Catonis; Cato. α

Τρίγλῃ δ' οὐκ ἐθέλει νῦρον ἐπιήρατος εἶναι. » *Mullum ne-  
 » xat esse Veneri amicum.* Studiosi lectionis Platonis agno-  
 » scunt genus dicendi Atticum, οὐκ ἐθέλει, pro οὐ πέφυκε,  
 » non est ea indoles illius & natura. ἐπιήρατος εἶναι, adiu-  
 » vare, favere. Homerus, ἐπίηρα φέρειν, vel ἵρα. Inter-  
 » pres accepit pro ἐπὶ βολος εἶναι, & νῦρα funem inter-  
 » pretatur. [nullo vult sese fune ligari.] Tu cape ut in illo  
 » Iuvenalis, [IX. 34.] — mensura incognita nervi : & apud  
 » Hippocratem μωρὰ νῦρα, quae non possunt ἐκταῖσθαι :  
 » & in proverbio, Οὐδ' ἐν σ' ἔνθεσι βολβός, ἄν μὴ νῦρ' ἔχῃς.  
 » [apud Athen. II. 64. b.] Ita interpretor in Theopompi  
 » comici versu apud Pollucem, [II. 234.]

» ἄπυρος, ἄνευρος, ἀσθενὲς, ἀνέντατος.

» Hinc Aristophani νανευρῶσθαι, pro στῦναι. [Lysistr. 1080.  
 » ubi conf. Schol.] Eustathius : [ad Iliad. χ'. 1395. 9.]  
 » δοκεῖ καὶ ἡ τρίγλη ἄστυς εἶναι, ὥς διήλον ἐκ τούτου, οὐκ  
 » ἐθέλει νῦρον ἐπιήρατος εἶναι ὥσθ' ἔραστρια τοῦ κατ' ἀν-  
 » ἄνθρωπον σπασμακτικοῦ νῦρου. Propter istam nervi significa-  
 » tionem, κακισφάτως & comice loqui censet Hierony-  
 » mus eum, qui dicit cum Terentio, nervos intende. —  
 » Auctor Vitae Origenis : φασὶν αὐτὸν νῦρον ἀποτετυμ-  
 » κέναι διὰ τὸ μὴ ἡδονῇ παρενοχλεῖσθαι. Igitur nullus qui-  
 » dem, auctore Philoxeno, *Venerem* nihil adiuvat : *Scor-*  
 » *pious vero piscis etiam extinguit penitus.* Addit namque :

» σκόρπιος αὖ παύσειέ γε, σὺ τὸν προκτὸν ὑπελθών.

» id est, *Scorpius instar pessi per anum subiens, facile extin-*  
 » *guat in te Venerem, sive νῦρου τάσιν, aut simile quid.*  
 » Legibus Atheniensium, adulteri ἐν ἔργῳ deprehensί ποε-  
 » na fuit ῥαφανίδωσις. [vide Schol. Aristoph. ad Nub.  
 » 1079. & ad Plut. 168.] Raphani loco utebantur non-  
 » nunquam mugile pisce, interdum scorpio. De mugile  
 » norum illud Iuvenalis : [X. 317.] — *quosdam moechos &*  
 » *mugilis intrat. Scorpione quoque abusus in eam rem vete-*  
 » *res, colligimus ex hoc loco.* Nam quid aliud dicamus  
 » significare ista, τὸν προκτὸν ὑπελθών? — Eodem modo,  
 » ante Casaubonum, istud de *scorpione* pisce interpretatus  
 » erat doctissimus perspicacissimisque Gellnerus, de Aquatil.  
 » p. 851. Idemque, quae superioribus versibus de mullo pi-  
 » sce dicuntur, recte interpretatus erat ibid. p. 575. a. Eos-  
 » dem de mullo versus repetit Athen. VII. 335. a.

## A D C A P. IX.

d Ἀπὸ τούτου τοῦ φιλοξένου &c. Ex historia quae hoc capite persecutus est Athenaeus de *Philoxeni ingluvie*, nonnulla excerptis Suidas in Ὀλοφάγος, ubi recte *Philoxenus* ille ὁ Λευκάδιος dicitur, quod nomen alibi apud eundem corruptum est: plura idem habet in Τιμαχίδας, usque ad illa verba πυρὶ τομαχίους. p. 5. f. (nostr. edit. p. 21.) denique quae inde sequuntur, usque ad finem capitis, habet idem in Φιλέξενος Λευκαδίου.

e Ἐγὼ κατέχω τινὰ ὀλοφάγον. » Dalec. *Domi lurconem* » habeo. Imo vero, *memini*, [ *novi*. ] Latini *repero*, ut Plinius in Epistolis saepe; vel *teneo*, ut A. Gellius; vel *desineo*, ut ad Herennium lib. III. *si formam eius desinebimus*; si τὸ εἶδος αὐτοῦ κατέχομεν, vel κρατήσομεν; » nam & κρατῶ idem. Libro VII. [ pag. 275. b. ] κρατῶ » καὶ τὴς λέξεως. At κατέχω usus & Theophrastus, in » editis nuper a nobis, [ cap. 27. ed. Cal. περὶ Ὀλιγαρχίας. ] καὶ τῶν Ὀμήρου ἑπῶν τούτου ὅν μόνον κατέχουσιν. » Lycophron Menedemo, [ apud Athen. X. 420. b. ] δεῖ » πινεν οὐδὲν τοιούτου κατέχω δεδειπνηκώς. Infra libro VI. » [ p. 230. c. ] οὐδὲ τὴν ἀριθμὸν τῶν ἀσμάτων κατέχει. » Sic accipiendum esse hic, probant sequentia, ἔφασαν γὰρ » αὐτόν. Ita igitur vertendum erat: *Memoria teneo, lurconem* » quendam fuisse, quem tantum aberat ut aliorum puderet quoniam ingenio uteretur, ut palam in balneis manum in calentem demittens aquam, affusaceret calidis, & os quoque calida collueret; eo videlicet fine, ut minus ipsi calidi cibi essent molesti. Solum hunc narrabant cocos clam demereri, ut » omnia mensis quam calidissima inferrent, ut cuncta solus ipse » comederet, cum non possent caeteri praecedentem sequi. » CASAUBONUS. — Eundem verbi κατέχειν usum notavimus nuper in Indice Graecitatis Episteti, ex Dissert. III. 10. 4.

Ἐπὶ τοσούτοις ἐκπεπτοκότες τοῦ μὴ ἐντρέπεσθαι τοὺς πλεονασμοὺς. » Negatio hoc loco sine damno sententiae, ut & » alibi, potest abesse. ἐκπεπτοκότες τοῦ ἐντρέπεσθαι, alius » nus ab omni pudore, impudentissimus. » CASAUB. — Pleonasmī negativae particulae, post negandi quidem verba, obvia ubivis exempla: velut illud apud Polyb. II. 55. 9. ἐξαρροῦνται μὴ φῶναι παρὰ σφίσι. Quo de genere plura collegit Berglerus ad Alciphronem pag. 215. in his unum ex Athenaeo nostro, XIV. 626. c. ἀρροῦνται τι μὴ εἰδέναι.

ται. At insolentius videri poterat quod h. l. habemus, *ἐκπεπτωκὺς τοῦ μὴ αἰδεῖσθαι*, quod eam prorsus speciem habet, ut contrarium videatur significare; quandoquidem *ἐκπεπτωκὺς τοῦ αἰδεῖσθαι*, absque negandi particula, ut recte a Casaub. monitum est, significat *qui pudorem exuit*. At, subtilius si spectes, eandem huius dictionis, de qua quaerimus, rationem cum superioribus reperies: scilicet, ante negandi particulam supplendum ubique verbum oppositum ei, quod expressum adest, *ἐξαρρύνται μὴ φῦναι*, idem valet ac *ἐξαρρύνται, καὶ λέγουσι μὴ φῦναι*, sine, ex loquendi more Graecorum, *καὶ μὴ λέγουσι φῦναι*. ἀρρύνθαι τι μὴ εἶδέναι, idem valet ac ἀρρύνθαι, καὶ λέγειν μὴ εἶδέναι τι, vel, καὶ μὴ λέγειν εἶδέναι τι. Simillima igitur ratione, *ἐπὶ τοσούτοις ἐκπεπτωκῆτα τοῦ μὴ ἐντρέπεσθαι*, idem valebit ac, *ἐπὶ τοσούτοις ἐκπεπτωκῆτα*, (scil. τοῦ ἐντρέπεσθαι) καὶ *ἐπὶ τοσούτοις προβεβηκῆτα* (quod est verbum isti oppositum) τοῦ μὴ αἰδεῖσθαι: ubi illud unum insuper observandum, quod genitivus τοῦ non a verbo regatur, sed a dictione *ἐπὶ τοσούτοις*: est enim *προβαίνειν ἐπὶ τοσούτοις τοῦ μὴ αἰδεῖσθαι* id ipsum quod latine eo *impudentiae progredi* dicimus. Similiter in illo Euripidis (Orest. 1065. ed. Musgr.) *ἠύλαβεῖτο μὴ σώζειν οἴλους*, non opus est eis ambagibus, quas Scholiastes quaesivit; (ad v. 1059. ed. Barn.) sed intelligendum, *ἠύλαβεῖτο καὶ μὴ ἐτάλαε σώζειν*.

Quid sit, quod sequitur, *ἐπὶ τοῖς γινόμενοις*, hand satis adparet; ac vereor, ne non satis sit emendandum: nam, quod in latina versione posui, *in his quae agebat*, id quidem non sonant proprie graeca ista verba. Exhibebant autem ea ita, ut cum Casaubono edidi, nostri msssi cum Casaubonianis. Olim in ed. Ven. & Bas. legebatur *τοὺς πλείους ἐπὶ τοῦτο γινόμενους*, quod Casaubonus (*in Addendis ad Animadv.*) interpretatus est *eos qui prope ipsum accumbebant ad epulandum*. Paulo post, pro *παραιτιῶσι* perperam *περιτιῶ* erat in ed. Ven. Veram scripturam exconiecit. dedit editor Bas. quam tenuit Casaubonus suffragantibus mssis.

Tὰ δ' αὐτὰ καὶ περὶ τοῦ Κυθ. Particulam καὶ, quae de f erat editis, dedere nostri codices. Archytas, qui deinde commemoratur, idem videtur esse qui in numero eorum, qui Ὀψαρτυτικὰ scripsere, recensetur Lib. XII. § 16. c. Caeterum, quis fuerit, haud liquet. De variis Archytia

f conferri possunt Menag. ad Laërt. VIII. 82. & Fabric. Bibl. Graec. T. I. pag. 495 sq. a quibus praetermissum video Athenaei locum III. 82. a. ubi citatur Euphorion vel *Archytas ἐν Τερένῳ*.

Τὸς δακτύλους διπλοῦν Ἰδαίους ἔχον. » Scriptum » erat ἰδαῖους, quae vox Graeca non est. [Immo, non » ἰδαῖους, sed ἰδάλους erat in ed. Ven. & Bas. literis αἰ » perperam pro αλ acceptis.] Vera lectio ex mssis [qui- » bus adsentiuntur nostri] & Suida revocata in suum lo- » cum. Is Grammaticus [in Ἰδαίους, rursusque in Τιμα- » χίδας & in Ὀψοθάγος] τὸ Ἰδαίους exponit ψυχροῦς, » frigidos. An quia putabat derivatam ab Ἰδ» vocem? » quod nomen est apud Geographos Phrygiῖ montis: » [itemque Cretensis:] apud poetas, cuiusvis. Certum » est, alludere poetam ad *Idaios Dactylos*, quorum nota » industria & inventa. Sic nominatos scribunt a strenui- » tate ministerii, quod matri Deū exhibebant; ὅτι καὶ οἱ » τῆς χειρὸς δάκτυλοι τεχνίται τε καὶ πάντων ἐργάται, » Pollux inquit. [II. 156.] Itaque *digiti Ἰδαῖοι*, sunt ex- » mercitarii & docti. Sunt e veteribus qui tradant, ferri me- » tallum ab istis primum in Ida monte [Cretae] fuisse » inventum. Quid si igitur *digitos Ἰδαίους* hic *ferreos* in- » terpretemur? Turnebum ita olim interpretatum esse ac- » cepimus. « CASAUB.

In illo versu, καὶ τὴν λάρυγγ' ἥδιστα πυρίῳ τεμαχίῳ, nil mutant libri, nisi quod pro πυρίῳ corrupte πυρεῖῳ scribant nostri codices, & eorum alter etiam τεμαχίῳ. τεμαχίῳ recte tenuit Suid. in Τιμαχ. sed mendose τεμαχίῳ scribitur apud eundem in Ὀψοθάγος: pro λάρυγγ' vero, utrobique apud Suidam φάρυγγ' scriptum.

Κλέαρχος δὲ ἐπὶ Φιλόξενον προλούμενον, ἐν τῇ πατρίδι &c. Habet haec, & quae sequuntur, Suidas in Φιλόξενος Λευκαδίου. Casaubonus quid spectarit nescio, cum in Ad- dendis ad Animadv. scriberet: » Libri meliores προλαου- » μένον, non προλούμενον, αὐτὸ προλούμενον. « — Illud vi- deo, in ed. Ven. & Bas. προλούμενον esse excusum. Ipse Casaub. προλούμενον edidit, quod & ego tenui, consentientibus nostris mssis & Suida: nec in hoc quidquam desideravi, quandoquidem participium praesentis temporis, quod vocatur, perinde de praeterito etiam tempore (imper- fecto certe) usurpatur. Illud προλαλούμενον in ora, puto, exempli alicuius edit. Ven. vel Bas. a nonnemine adnota-

tum (qui sic scribendum pro προλούμενος censuisset) reperit Casaubonus, eamque adnotationem pro scriptura e vetere quodam codice excerpta accepit. Caeterum percommodum ipsum προλούμενος foret, si darent libri; quum λούμενος pro λυνόμενος dixisse Atticos constet; de quo infra ad III. 97. e. monebitur.

SEX voces, ἐν τῇ πατριδί καὶ ἄλλαις πύλασι adieci ex Suida in Φιλοξ. Λευκαδ. Mox, ubi οἶνον, γάρον, ὄζον a scripsi, οἶνον καὶ ὄζον erat editum: γάρον, ὄζον, habebat Suidas, omissa voce οἶνον. Omnia tria οἶνον, γάρον, ὄζον, iuncta dedit noster cod. a. pro quibus mendose οἶνον γάρ ὄζον scriptum in cod. b. Et eodem scriptum modo, puto, suo in codice repererat Venetus editor; quod ei sic corrigendum visum erat, ut γάρ in καὶ mutaret. Continuo dein, pro εἰς τὸν ἀλλότριον οἶκον, quod perincommode editum erat, recte εἰς τὰς ἀλλοτρίας οἰκίας dedere nostri mssii cum Suida. Porro τὰ ἐφύμενα erat in edd. pro quo commodius ἐφύμενα cum eodem Suida dedere codices nostri.

Εἰδ' οὕτως ἀνακύψαντα εὐνοχίσθαι. » Scriptum est » ἀνακάψαντα, fidem secuti mssorum. ἀνακάπτειν, den'g'uare. Malim ἀνακάπτουσα. Priores editiones, & interpretes, ἀνακάμψαντα, domum reversum; quod damno. u CASAUB. — In ἀνακύψαντα cum Casauboni mssis consentiunt nostri: quod verbum nobis tamen non magis satis fecit, quam fecisse Casaubono videor. Nec vero magis placuit ἀνακάμψαντα: nec enim domum rediisse puto hominem; sed cum hero aedium, in quibus erat, epulis adcubuisse: eam scilicet mercedem se mereri ratam cum pro condimentis, quae ipse adtulisset, tum pro opera sua arteque parandis cibis impensa. Cum apud Suidam (in Φιλοξ. Λευκ.) εἰς αὐτὸν κύψαντα legeretur, id quidem quid esset haud percepi: sed, collata Suidae scriptura cum ea quam dabant libri nostri, verissimam prodire lectionem ἀνακύψαντα, quam & Brunckius noster in ora sui libri commendaverat, iudicavi. Dicitur autem ἀνακύπτειν is, qui, postquam incurvatus & versus terram inclinatus fuerat, erigit se, & caput attollit; tum metaphorice, qui e molestiis & aerumnis se recipit, reficit, recreatque: quae notio perapta huic loco videtur, ut, qui curvato corpore adhuc culinario labori fuerat intentus, dein, opere perfecto, caput erexisset & ex labore se recepisse dicatur. De cuius verbi usu, praeter ea quae a Lexicographis observata sunt, mul-



ta, quae hunc locum illustrare possunt, collecta dedit Wetsten. ad Evang. Luc. XIII. 11. & XXI. 28.

## A D C A P. X.

**b** Θεόφιλος δὲ φασὶν Οὐχ ὡς περ Φιλίξενον τὸν Ἐρύξειδεσ· *Theophilum* istum satis adparet, non *Comicum* esse, saepe aliàs ab Athenaeo citatum. Fuerit igitur *Historicus* ille & *Geographus*, de quo consulendus Vossius lib. III. de *Historicis Graecis*. *Philoxenum*, *Eryxidis filium*, ut insignem gulonem, nominat etiam atque describit Plutarch. Sympos. IV. 4. p. 668. c. & de *Occulte Vivendo*, p. 1128. b. Fuerit-ne is *Leucadius Philoxenus*, an *Cytherius*, an ab horum utroque diversus, dubitari potest, neque inter ipsos veteres constituisse videtur. Quod h. l. ex Theophilo de *Philoxeno Eryxidis filio* narratur, *gravis sibi gustur eum optasse*, id Philoxeno Ἐρίξειος filio tribuit Aristoteles Eihic. ad Nicom. III. 10. ubi Ἐρύξειδεσ corrigendum ex Athenaeo & Plutarcho: eandem rem vero Machon *Comicus* apud Athen. VIII. 341. d. *Cytherio* tribuit Philoxeno. Fuit autem *Cytherius Philoxenus*, Suidae si credimus, *Euletydae filius*. Idem vero Suidas id ipsum quod de *Eryxidis filio* h. l. Theophilus ait, ad *Leucadium Philoxenum* refert. E quo, eundem *Leucadium Philoxenum* fuisse *Eryxidis filium*, licebat colligere; nisi mox rursus novas turbas idem Suidas daret, illam pariter totam historiam quae deinde cap. 11. de *Cytherio Philoxeno* narratur, ad eundem referens *Leucadium*.

**c** Κλέαρχος δὲ Μελάμβιόν φησι τοῦτ' εὐχασθαι. De *Me-lanthio*, Tragico, cuius *ingluviæ* ab Aristophane aliisque comicis traducta est, vide Fabric. Bibl. Gr. Tom. I. p. 683. & Athen. VIII. 343. c. & XII. 549. a. In duabus posterioribus editionibus Casaubonianis sic h. l. legitur: Κλέαρχος δὲ Μελάμβιος ἦτοκε &c. sex verbis per operarum errorem omisiss.

ὁ μὲν γὰρ (Τίθωνε) ἀθανάσιος ἐπιθυμήσας, ἐν τάλάρῳ κρέμαται, πάντων ὑπὸ γήραος ἰσχυρμένους τῶν ὀδόν. De *Tithono* auctores vide ab Heynio ad Apollodor. p. 755. citatos, & Athen. XII. 548. f. Quod autem hic legebant omnes, ἐν θαλάμῳ κρέμαται, quod Dalechampius vertit in *geniali toro pendens iacet*; miratus sum, eam ῥῆσιν praeteruisse Casauboni animadversionem. *Genialis* enim το-

rus qui convenit ei, qui *prae senectute nulla amplius voluptate frui potest*? Aut in nuptiali toro quis umquam audivit *suspensum* aliquem *iacere*? At Tithonus (ut docent Eudociae Collectanea p. 396. & Tzetzes ad Lycophr. v. 16.) ita confectus erat senio, ὥστε ἐν ταλάρῳ καὶ λίκτρῳ, (ἦτοι κοιτῶν, ut ait Eudocia, i. e. in incunabulo; cf. Schol. ad Callimachi Hymn. in Iovem v. 48. & Etymol. in Λεῖκρον, p. 562.) περιστρεφόμενος δίκην βρεφουλίου, καθύδιν. Scilicet in *fiscella* vel *corbi* cubabat; quæ, sicut infantum cunae, e fune vel vinculo *suspensa* erat, ut circumagi posset, quo facilius sopiretur, quemadmodum consopiri infantes solent. Denique apud Eustath. ad Od. δ'. p. 213. 30. plane sic legitur: ἀνρεῖ δὲ ὁ μῦθος περὶ Τίθωνος καὶ ὅτι διὰ γῆρας ἐν ταλάρῳ — ἐκρεμάσθη. Quæ omnia satis causæ esse mihi visa erant, cur & ab Athenæo h. l. non ἐν θαλάμῳ, sed ἐν ταλάρῳ scriptum fuisse mihi persuaderem, & in textum hoc recipere non dubitarem: idque iam feceram, quum eandem scripturam ex Eustathii auctoritate ADAMO etiam, viro docto, qui ante Villebrunium Gallicam Athenæi versionem instituerat, probatam intellexi.

ἢ ὅτι πλεῖστον τοῖς ἡδέειν ἐνδιατρίβῃ. quo diutius ipse *duraret voluptatis sensus*. Huc respexit apud Lucianum Nigrinus, (T. I. c. 33. p. 54.) cum ait, *gulae voluptatem non nisi ἐν παρόδῳ, in transitu percipi: longissimum autem hominis guttur non nisi quatuor digitorum longitudine esse.*

Πίθυλλον, — οὐ περιγλωττίδα μόνον ὑμενίστην φορεῖν; &c. »Lepidissima historia est, quam refert ex Clearcho »Athenæus, de Pithyllo *figuratore*: qui, ut cibos *serventissimos* posset vorare *sine offensione linguae*, non solum *membrano tegmine* eam *involvebat*, sed hoc amplius *crustam illi cem* »*loricam inducebat*. Sic interpretamur τὸ προσελυτροῦν. Ac »placebat initio scribi, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐλυτροῦν τὴν γλῶτταν. Sed vulgatam lectionem habet Suidas & in Πίθυλλον & in Περιγλωττίς. Proprie ἐλυτρον est *involucrum* »alicuius rei, aut *theca*: ut in Symposiacis Plutarchi, »παυλιχίων ἀργυρῶν, ξυλίσσις ἐγκειμένων ἐλύτροις. In quinto Sermone Stobæi [p. 66.] quidam *populus* narratur »τὰ κεράμια τῶν χρηστέων ἐν χρυσεῖς ἐλύτροις φυλάττειν, in *theis* aureis *servare testacea vasa*: non *osacula*, »ut inepte vertunt. [conf. Polluc. X. 11.] At in hac »narratione ἐλυτροῦν accipimus pro *involutare*, sicut fit in

c »figlinis vasis: Galli hoc dicunt verniffer. Graeci proprie  
 »περιπταλῶν. — — — Non vero solum Pirhyllum, sed  
 »omnes gulae proceres, ferventes cibi olim iuvabant.  
 »Seneca Epist. 95. Quid? illa purulenta, & quae tantum  
 »non ab ipso igne in os transferuntur, iudicas sine noxa in ipsis  
 »visceribus extinguī? Ea sine foculi sunt inventi, quibus  
 »in mensam pruna infertur. Seneca Ep. 85. Circa coena-  
 »tionem eius tumultus coquorum est, ipsos cum opsoniis focos  
 »transferentium: hoc enim iam luxuria commenta est. Ne quis  
 »interepescat cibis, ne quid palato iam calloso parum serveat,  
 »coenam culina prosequitur. Sic loquitur quali ipsius aetate  
 »foculorum usus coepisset: quod non ita est, neque sic  
 »eius verba accipienda. Apud Aristophanem Acharnens.  
 »[v. 887. ed. Br.] cupiens quidam conspectam anguil-  
 »lam posse statim vorare, δμῶς, ait, ἐξενέγκατε τὴν  
 »ἰσχάραν μοι δούρο καὶ τὴν ῥιπίδα, id est, heus, famuli,  
 »ex aedibus huc afferte foculum & stibellum. Ait ibi Grae-  
 »cus interpres, dici vulgo hoc genus ἰσχάρας, ἀρουλῶν,  
 »hoc est, arulam. Hesychius recte interpretatur πυροφέρων  
 »σκεύος. Clemens quoque Alexandrinus inter luxus in-  
 »strumenta ἰσχαρίδας ἀνθρώπων recenset. Meminit & Plu-  
 »tarchus in Crasso, sed in diverso usu, cuius aliud ex-  
 »emplum apud Tullium pro Domo sua. «CASAUBONUS.  
 — Mihi, fateor, quae de linguae involacro hic narrantur,  
 haud satis esse perspicua: & suspicor, per iocum id de  
 homine isto dici solitum, qui ferventissimos cibos ita citra  
 noxam vorare sciret, ut linguam habere eum diceres fer-  
 rea lamina obductam. Nil mutant libri nostri, nisi quod  
 mendose προσεχυντροῦν pro προσελυτροῦν habet cod. a. quod  
 eo moneo, ne quis miretur sicubi deinde fortasse in alio  
 pariter vocabulo literas istas λ & χ permutatas a librariis  
 dixerimus. Quod de digitalibus adicitur, ea verba repe-  
 tit Suidas in Δακτυλίβρα, ubi ὡς θερμώτατος pro ὡς θερ-  
 μώτατα legitur.

Ἄλλοι δὲ φίλεχυν τὸν Φιλόξενον φασίν. Sic commodè  
 codices dedere nostri, pro καὶ αὐτὸν Φιλόξ. quod erat edi-  
 tum. Ἀριστοτέλης δὲ φιλόδειπνον ἀπλῶς. Isto nomine  
 Philoxenum ubi adpellaverit Aristoteles nescio: ἰσοφάγον  
 hominem dixit Ethic. Nicom. III. 10. Alibi, ubi eiusdem  
 fecit mentionem, (Problem. XXVIII. 7.) neutra adpella-  
 tio adiecta.

κατατρίβουσιν ἕλην τὴν ἡμέραν ἐν τοῖς θαύμασι. π τὰ

»*δαίματα* esse *praestigiatorum officinas*, & *δαυματοποιίας*, d  
 »deceptoſque perſaepe in ea voce fuiſſe interpretes &  
 »Athenaei & aliorum auctorum, monebamus in Comm.  
 »Theophrasti. « CASAUB. — Vide ad Theophr. cap. 6.  
 vel 7. *περί Ἀποποιίας*, pag. 182. ed. Casaub. Hefychius :  
*Θαύματα· ὧς οἱ δαυματοποιοὶ ἐπιδείκνυνται*. Conf. infra  
 VIII. 452. f.

Φιλοξένου Δειπνον οὐχ ἔλεον. »Scribo cum Dalecampio,  
 »καὶ τοῦτο οὐχ ἔλεον, vel οὐχ ἔλεον οὐδὲ τοῦτο. « CASAUB.  
 — Malles utique καὶ τοῦτο οὐχ ἔλεον: sed nil mutant libri,  
 & adquiescendum in vulgato putavi.

## A D C A P. X I.

Φανίας. *Phanias*, Eresius, Aristotelis discipulus; de  
 quo videndus Vossius, in *Historicis Graecis*, lib. I. cap.  
 9. Perinde vero & Φανίας & Φαινίας effertur nomen, ut  
 diserte Suidas adnotavit: & promiscue utraque scriptura  
 apud Athenaeum, qui saepius hunc citat auctorem, oc-  
 currit. Ac interdum dissentiunt libri in scriptura; hic ve-  
 ro in Φανίας concordant. Potuit autem istam rem tradere  
 Phanias sive in *Libris περί Παιπτῶν*, quorum secundum  
 citavit Athen. VIII. 352. c. sive in libro *de Siciliae tyranni-*  
*nis*, qui laudatur VI. 232. c. Quae vero diserte h. l. de  
*Cytherio Philoxeno* narrantur, ea a Suida (in *Φιλῶξετος Λευ-*  
*καδ.*) ad cognominem *Leucadium* referri, iam paulo ante  
 monui: rursus vero apud eundem Suidam, in *Φιλοξένου*  
*γραμματίου*, eadem res ad Cytherium Philoxenum refertur.  
*μεγάλων τρίγλων*. Paulo inferius τὴν τρίγλυν scri-  
 bitur: utrumque recte, nec aliud quid e mssis enotarum  
 video. Apud Suidam quidem utrobique *τρίγλων* per α  
 scriptum editur: quamquam, Grammaticos nonnullos si  
 audias, quorum praeceptum ipse Athenaeus noster VII.  
 305. b. & 324. c. d. probare videtur, sola forma per α  
 legitima fuerit.

τὴν δὲ ἡρωτημένην ἀποκεκρίσθαι, διότι νεωτέρα ἀλοιή  
 &c. Quum sic olim esset editum, τὴν δὲ ποτε ἡρωτη-  
 μένην οὐκ ἀποκεκρίσθαι, διότι νεωτέρα ἀλοιή, &c. in  
 contextu quidem nihil mutavit CASAUBONUS, sed in *Ani-*  
*adversionibus* haec adnotavit: »Non concoquo ista, τὴν δὲ  
 »ποτε ἢ. οὐκ ἀποκεκρ. Negat, pusillum hunc mullum *Phi-*  
*loxeno* responsum petenti voluisse dare. Quod verum esse

«negamus nos. Quid? nonne clara illius responsio videtur tibi inesse in his verbis, *διότι νεώτερα ἄλσις δὴ μὴ παρακολουθεῖν*, & sequentibus? Mihi quidem videtur. «Scripturus Philoxenus de Amoris Cyclopi & Galatææ, «nullillum sibi appositum de rebus Nelei, Galatææ patris, interrogavit. Is respondet tandem, *se iuvenem caprum; propria interesse iis rebus non potuisse, neque ea scire, quæ sciscitaretur Philoxenus: at illum alterum scire grandem natu nullum, qui Dionysio esset appositus: eum igitur non interrogaret.* Omnino sic sunt ista accipienda, tollendæque negatio ante ἀποκρισθαι. Lego, τὴν δὲ πολλὰ κίς ἡρωτημένην οἱ ἀποκρισθαι, *διότι νεώτερα ἄλσις.* Non est hic «τὸ διότι particula αἰτιατικὴ, sed pro ὅτι accipitur, ut «sæpe. De Cyclope autem Philoxeni eadem cum Athenæo «Aelianus, variae Historiæ lib. XII. cap. 44. Scholiastes «Aristophanis aliter, in illa e Pluto [vi. 290.] *ἔρεττα πτελὲ τὸν Κύκλωπα μιμούμενος.* u — Pro τὴν δὲ ποτὶ ἡρωτημ. quod (ex Musuri puto ingenio, Aldinae editionis præsidis) editum erat, codex noster b. *δισπότην* habet, quod ex δὲ σπουδῇ ἡρωτημ. corruptum suspicari licebat, studiose a se interrogatum. Sed quoniam neutrum (nec ποτὶ, nec σπουδῇ) satis convenire visum erat, nude τὴν δὲ ἡρωτ. præeunte cod. a. scripsi: neque opus esse putavi, ut πολλὰ κίς cum Casaub. interfererem. Sic vero & Suidas nude τὴν δὲ habet: corrupte autem idem ἐρωμένην, pro ἡρωτημένην. In mendosum οὐκ ἀποκρι. consentiunt nostri libri: sed negandi particulam, quæ ferenda utique non erat, recte Suidas ignorat. Non equidem improbavero, si quis οὐκ ex οἷ, dativo pronominis, corruptum ratus, οἱ h. l. cum Casaub. interposuerit: sed & hac vocula percommode caveri posse putavi, & negandi particulam ex scioli cuiusdam παραδιωρθῶσει, qui loci sententiam parum percepisset, deliberatò intrusam olim fuisse suspicatus eram. Particulæ διότι, pro ὅτι usurpatæ, plura exempla qui desiderat, adeat Lexicon nostrum Polybianum & Indicem Graecitatis in Epictet. Ibidem etiam verbum παρακολουθεῖν, eadem notione, qua hoc loco, sæpius occurrens reperiet.

f τὴν τρίγλην τὴν παρ' αὐτῶ. Nihil habebat hæc scriptura, in quo quis offenderet. Igitur sicut eam ex ed. Bas. tenuit Casaubonus, nihil suis e cōdicibus adnotans; sic & ego in hanc nostram editionem irrepere passus sum.

Quum vero, quod nunc demum animadverti, τὴν παρ' αὐτῷ habeat Venera; suspicari licuerat, aliud quid fortasse sub isto monstro latere. Ecce vero τὴν παρακειμένην αὐτῷ dat uterque noster codex; quod haud cunctanter recipi debuerat. Idem verbum etiam Suidas habet, sed superiore loco pro παρατεθειμένην; hic vero nude ait, τὴν οὖν Διονύσιον γελᾶσθαι ἀποστεῖλαι αὐτῷ τὴν τρίγλυν.

ἐπεὶ δὲ τὴν ἐρωμένην Γαλάτειαν ἐφοράθη διαφθεῖραν. Aliam causam, qua offensus Dionysius in lapicidas Philoxenum coniecerit, Diodorus Sicul. reddit, lib. XV. cap. 6. scilicet nimiam poetæ libertatem in dicenda de ineptis tyranni carminibus sententia. Cum quo consentit quod Suidas habet in Φιλοξένου γραμματίων.

πρὶν τὴν Κύκλωπα. Paulo ante dixerat, γράφων τὴν α Γαλάτειαν. Itaque TOUPIUS (ad Theocr. p. 402.) ait: » Plena inscriptio huius operis fuerat, Φιλοξένου Κυκλωπ καὶ Γαλάτεια. Hinc nunc ἐν Κύκλωπι, nunc ἐν Γαλάτεια laudatur Philoxenus. » — Vide Aelian. Var. Hist. XII. 44. Mox dein, εἰς τὸ παρ' αὐτῶν scripsi, codices nostros secutus; ubi παρ' αὐτῶν habebant edd. De pronomine isto, persaepe ab editoribus contra librorum fidem mutato, vide Lexicon nostrum Polyb. in Αὐτός. num. 3. & Indicem Graecitar. Epictet. in Αὐτοῦ.

#### AD CAP. XII.

Ἐγένετο δὲ κατὰ τοὺς Ταβερτίου χρόνους ἀνὴρ τις Ἀπίκιος. » TRES Roma tulit APICIOS, gulæ studio omnes infames. » Horum trium duos unus Athenæus nobis tradit. Pri- » mus is est, qui vixit cum Rutilio Rufo, qui nomen de- » dit anno Urbis DCXLIX. & aliquot annis post, adni- » tente vel occasionem certe præbente Apicio isto, in » exilium est actus, [Athen. IV. 168. d. e.] Alter in » maiore fama & fuit vivus & nunc quoque est, quam » ut pluribus sit nobis indicandus. Sub Tiberio vixisse » eum narrat hic Auctor: & consentiunt Seneca, Con- » solatione ad Albinam matrem, [ad Helviam, cap. 10.] » & alibi; Plinius lib. XIX. cap. 8. [sect. 41.] & Dio » Nicaeus libro LVII. [Dio Cass. LVII. 19.] Fortasse hic » est, de quo scripserat Appion grammaticus, cuius librum » παρ' τῆς Ἀπικίου τρυφῆς laudat noster in septimo. [VII.

a » 295. f.] *Tertius*, sicut & *primus*, Athenaeo soli memoriam nominis sui debet. Vixit sub *Traiano*, ut statim sequitur. [cap. 13. nostrae ed. pag. 7. d. ed. Casaub.] Non enim possumus de lectione nostrorum librorum dubitare, cum *Suidas* in voce *Θοστρεα* non aliter eum describat. Errant qui *duos* [solum] fuisse *Apicios* scribunt: vide ad librum IV. De nomine primi *Apicii*, scribit *Auctor*, fuisse nominatas *placentas Apicias*, divisas in γένη πολλὰ, id est, *species*. In hoc potissimum deliriarum genere gulae proceres studium posuisse, alibi docemus. Caeterum *placentas Apicianas* alibi quam apud hunc librum XIV. [p. 647. c.] legere adhuc non memini, sed *condimenta*. *Tertullianus*, De Anima: Si ita iudicabitur, nonne illa anima plus solatii quam supplicii relatura est, quod supus inter coquos pretiosissimos invenit, quod condimentis *Apicianis* & *Iurconianis* humatur. u CASaubONUS. — De tribus *APICIIS* eadem fere, quae *Casaubonus*, iam ante eum adnotaverat *Lipsius* ad *Taciti Annal.* IV. 1. *Libelli* auctorem de *Obsoniis* & *Condimentis* s. de *Arte Coquinaria*, qui sub *Apicii* nomine hodie existat, videri hominem esse tribus istis *Apiciis* longe posteriorem, qui *Apicii* nomen mentiris sit, recte a doctis viris observatum est. Quae de *Apicio* eo, qui *Tiberii* aetate vixit, hic narrat *Athenaeus*, ea *Suidas* etiam habet in *Ἀπικίαις*, sed foedis nonnullis inquinata vitiis, quae non moror: illud tamen mireris, quod mendosa nomina, quae ibi leguntur, ἐν Κιντούροις τῆς Γαλατίας, eodem modo apud eundem in *Κιντούροις* repetantur. Sed haud rara apud illum *Grammaticum* id genus monstra. Nostri mss. recte cum edd. in *Κιντούροις* & *Καμπανίας* consentiunt: pro *πάλαι* vero est *πάλαι* in cod. a. quod percommodum foret, si δὲ particula abesset.

b κατὰ Λυβίν. Operarum erratum e *Casauboniana* prima irrepsit, meosque & *lynceos* docti *Viri* oculos, qui typographico praeest, fefellit. Corrige κατὰ Λυβίν. τὰς καλλίστας καρίδας. Perperam h. l. ἀκαρίδας habent ed. Ven. & Bas. cum nostris mss. Numquam ita auctum ab initio vocabulum istud in usu fuisse *Graecis* legimus: licet in aliis quibusdam nominibus similis pleonasmus literae α locum habuerit, ut docet auctor noster II. 47. a. Mox pro istis verbis, ἐπύθετο εἰ μείζονες ἔχουσιν, & nonnullis quae sequuntur, breviter apud *Suidam* legi-

tur, *θεασάμενος δὲ αὐτὰς μικράς*. CASAUBONUS si *μείζους* εὐκ ἔχουσιν scribi voluit: » restituta negatione, inquit, quae occasione proxime praecedentis syllabae est *νομίστα*. » — Ego, sicut lubens acciperem eam voculam, si libri darent; sic non necessarium putavi, invitis illis sumere.

ἀφ' οὗ καὶ καλὴν τις καλεῖται Ἀριστόξενος. » Legendum c. » Ἀριστοξένιος. Nam alienissimum est ab auctoris mente, » quod finxere interpretes, quasi fuerit Aristoxenus cog- » nominatus Καλὴν. Hoc Athenaeus non dixit: sed ge- » nus quoddam καλήνων, [ *reptatum*, vel *reusponum* ] sin- » gulari modo nescio quo paratorum, *Aristoxeneum* ab eo » denominatum esse. Καλὴν Ἀριστοξένιος sic dictus, ut » *πλάκους Φιλοξένιος*, de quo fecit modo mentionem. » CASAUB. — At, in librorum consensu, nihil impedire ratus eram, quo minus crederemus, ipso etiam Ἀριστοξένου nomine insigniri vulgo solitum esse istud edulium. Quae inde sequuntur, ὑπὸ τῆς ἀνυπερβλήτου &c. reperies etiam apud Suid. in Ἀριστόξενος Κυρη.

### AD CAP. XIII.

Τραϊανῷ — Ἀπίκιος ὅστρεα τεσσάρη &c. Locum hunc excerptum dedit Suidas in Ὀστρεα. De tribus, quorum mentionem Athenaeus fecit, *Apicius* vide quae paulo ante dicta sunt. Mox pro ὑπὸ σοφίας nil causae est cur ἀπὸ σοφίας malimus cum Listero ad Apicii de Re Coquinar. lib. I, cap. 12.

Νικομήδει τῷ Βιθυνῶν βασιλεῖ. Insulse vulgo τῷ Βιθυνῷ τῷ βασιλεῖ edd. & mssti: pro quo non dubitavi τῷ Βιθυνῶν βασιλεῖ ex Suida recipere, quod iam commendaverat Casaubonus. Dedit hoc Suidas in Ἀφύα, ubi illud quidem per consuetam huius Grammatici incogitantiam factum, quod pro μάγειρος τις, quod mox sequitur, Ἀπίκιος ὁ ἐφοράγος sit positum. Sunt autem ἀφύαι, latine *aruae*, minuti pisciculi, qui fricti potissimum mensis solebant adponi: de quibus videndus noster Athen. VII. 285. f. & seq. ubi etiam docet auctor, tam plurali numero, τὰς ἀφύας, quam singulari, τὴν ἀφύην, (nempe hoc, collectiva notione) dici. Qua ratione & h. l. postquam primum in sing. ἐπιθυμήσαντι ἀφύης dixit, & μιμησάμενος τὸ ἡχθύδιον, deinde pluralem numerum



d subiicit, *παρέθηκεν* (*adposuit* scil. *edulium* vel *ferculum*) *ὡς ἀφύας*, veluti *apnas*. Potuerant, perspicuitatis causa, postrema ista verba sic distingui: *μάγοις τις, μινεσάμενος τὸ ἑχιδνίου, παρέθηκεν ὡς ἀφύας*.

Quo pacto *pisciculos* illos imitatus fuerit coquus, EUPHRONIS Comici verbis, qui coquum loquentem induxit, dehinc exponitur. Versus istos in Excerpta sua recepit Grotius p. 687. cuius latinam versionem etiam maximam partem tenui, quatenus cum Graecis consentiebat. *Vers. 1. Σωτηρίδου. Soterides coquus rursus memoratur IX. 377. d. ex eiusdem Euphronis Synephebis.*

e *Vers. 3.* Cum sic editum fuisset, *ἰδὼν ἀπέχοντι πρῶτον*, CASAUBONUS: »Offendit me vox *πρῶτον*, inquit. Et omnino, si quid iudico, corrupta ea est. Corrigo sine dubio, *πρὸς ἄρκτον*. Erat tum Nicomedes in Scythia, quae regio est ultra Pontum versus Aquilonem. Fuisse in Scythia, probat sequens vs. [12.] *πρὸς τὰν Σαυθίαν ἤλυσε τὴν ἱτιομήϊαν*. Ergo *πρὸς ἄρκτον. u* — Grotius & levi transpositione & murata distinctione verborum levandam difficultatem censuerat, sic scribens:

— — — *Νικomedῆς δαδὼκα*

*ἰδὼν ἀπέχοντι ἡμερῶν, πρῶτῳ ποτὶ*  
*ἀφύας ἱτιομήϊαστι, &c.*

Quaestionem omnem praeciderunt nostri codices, *πρῶτος* scribentes; scilicet, *primus* invenum illud excogitavit Soterides: quem postea alii, puta, coqui subinde imitati sunt.

*Vers. 5.* Pro *ἡδίστῃ*, Brunckius ad sui exempli oram *ἡδίστας* adnotavit: nescio an e msto codice. In nostris schedis nihil ad hanc vocem notatum. Quidquid sit, perinde est. Sed, quo referendum sit hoc ipsum vocabulum, dubitari poterat. Grotius, *suaves* interpretans, ad *apnas* retulit: quem ego in distinguendis Graecis secutus, post *ἡδίστῃ* comma posui; sed simul ante eam vocem, quemadmodum idem Grotius in suis Latinis fecit, minutam distinctionem (ab operis quidem nostris neglectam) interpositam volueram, ut ellet:

*παρέθηκεν, ἡδίστῃ, ὥστε πάντας ἀνακραγαῖν.*

id est: *adposuit*, ut omnes exclamaverint, *suaves eas esse*; vel, ut omnes, *quam suaves!* exclamaverint. Sic nempe; quamquam *ἀφύας* in sing. numero praecessit, tamen *ἡδίστῃ*, scil. *ἀφύας*, in plurali sequi posse iudicaveram; quia, ut

paulo ante monui, perinde & αἰ ἀφύαι & ἡ ἀφύη dici so-  
let. At idem Grotius in Graecis eandem distinctionem te-  
nuit, qua Casaubonus (praeunte Dalechamio in latina  
versione) usus erat. Nam, cum in ed. Ven. & Bas. (ac  
puto etiam in msstis) nulla esset distinctio in medio ver-  
su posita, Casaubonus sic scripsit:

παρέθηκεν, ἵνα εἴς ὥστε πάντας ἀνακραγῇν.

Quae ratio mihi, hunc locum iterum iterumque retractan-  
ti, magis nunc adridet: ut dicatur id, quod his latinis  
verbis Dalechamius expressit:

apposuit, ut prae gaudio omnes exclamarent.

sive, ut laeti omnes exclamarent. Nam eodem modo, pro  
laetus, accipi interdum vocabulum ἡδὺς, H. Steph. Thes.  
Gr. Ling. T. I. 1431. h. pluribus exemplis probavit.

Vers. 6. Potueras ista, Πῶς δὲ τοῦτο δυνατόν; ad prae-  
cedens verbum ἀνακραγῇν referre: scilicet, omnes exclama-  
vasse, At, qui hoc fieri potest? nempe, ut his in regionibus  
media hieme apuae nobis adponantur. Sed tutius visum est,  
cum interpretibus aliam personam haec dicentem quae-  
rentemque statuere. Ibid. & vers. sq. Γογγυλίδες (id est,  
rapas sive napos) in masculas & foemininas distribuisse  
Graecos, e Theophr. VII. 4. docet Athen. IX. 369. e.  
Conf. Plin. XVIII. 13, 34. & XIX. 5, 25. Plura dabit  
Bodaeus a Stapel ad Theophrast. p. 772. Vers. 7. εἰς  
λεπτὰ σφόδρα. Bene haec habent; sed ex docti editoris  
Veneti ingenio prognata videntur, quo compleretur ver-  
siculi mensura. Nostri certe codices ambo nonnisi λεπτὰ  
agnoscunt, omisiss voculis εἰς & σφόδρα. Suidas in Ἀφύα,  
soluta utens oratione, ἔταμεν, αἶτ, εἰς μακρὰ καὶ λεπτά:  
commode.

» Versu nono, legit Dalechamius ἀποζέσαι: [vertens  
» scil. Fervens oleum affudit.] Ego non video cur necesse fue-  
» rit, oleum serveturi priusquam in sartagine infunde-  
» retur. Lego igitur, ut editum est, ἀποζέσαι δ' ἑλαιον ἐπι-  
» γείας, id est, infuso oleo, ut serveret in eo & coqueretur  
» ista falso credita apua: ἀποζέσαι, pro ὥστε ἀναποζέσαι,  
» vel πρὸς τὸ ἀναποζ. ut inferveret, vel infervesceret. [vo-  
» luit puto, vel infervesceret.] Scripti quidam ἀποζέσαις, pro  
» ἀποζεῖν ποιήσας, significatione τοῦ Hiphil Hebraeorum:  
» non probo. CASAB. — In ἀποζέσαι cum editis con-  
» sentiunt nostri mssti, & alii puto omnes. ἀποζέσαις unus  
» Suidas habet: sed is, ut modo monebam, quae verbis

e complexus erat poëta, soluta oratione reddidit, & in brevius contraxit.

*Vers. 10.* μουσικῶς, *pererudite*, ut reddidit Grotius; five, *scite, dextre, apta proportionē*. conf. VII. 291. a. Sic μουσικώτατος ἀνὴρ saepe, non solum de poëta, ut III. 116. d. sed de quovis viro doctiore, cultiore, & literis humanioribus egregie erudito. II. 49. b. III. 115. b. VIII. 361. ε. σαρῶς ἀρτύσῃ, ait coquus apud Sophoclem, cuius verba refert Noster II. 68. a. Verba ista, μήκρος ἐπιπάσας αὐτο cum roto sequente versu transiluerat in latina versione Grotius; cuius adeo versionem ea parte, utcumque potui, supplevi. ἐπιπάσας editum erat, duplicata praeter necessitatem sibilante litera. Equidem, licet nihil e codicibus enotatum repperim, tamen ἐπιπάσας cum Grotio corrigendum duxi: pro qua quidem scriptura Suidam, qui ita habet, nolim testem invocare; non modo quia suo iudicio is potuit uti, sed quod soluta prorsus oratione haec expressit. *Papaver pro condimento olim adhiberi solitum* declarant μακωνίδες (vel μικωνίδες) ἄρτοι, III. 110. f. ubi vide quae a Casaubono adnotata sunt.

*Vers. 12.* περὶ τὴν Σκυθίαν ἔλυσεν τὴν ἐπιθυμίαν. Quem duodecim dierum intervallo a mari abfuisse supra dixerat, eum nunc in Scythia tunc versatum significat: in quo nihil video quod offendere quemquam merito possit. Nec tamen ea scriptura GROTIO placuit, qui & nomen istud & proximum verbum ita mutavit, ut ex ingenio rescriberet:

περὶ τὴν σκοτίαν ἐκάλεσεν τὴν ἐπιθυμίαν.

Quae latine sic expressit:

— — — quo facto aulicae  
gulae aviditatem invitat multo vespere.

In *Notis* vero ait: »In tenebris; quo expeditius falleret. »Est autem elegans locutio ἐκάλεσεν τὴν ἐπιθυμίαν, id est, cupidus invitavit.« — Quam quidem audaciam, in quo prorsus loco admissam, divino viri ingenio, reliquique summis in quamplurima Graecorum poëtarum loca meritis, facile condonabimus.

f *Vers. 15.* Οὐδὲν ὁ μάγιστος &c. Eiusmodi magniloquentiae coquorum alia exempla bene multa in sequentibus adferet noster Auctor: quo de genere vide praesertim lib. VII. p. 290 sqq.

## A D C A P. XIV.

\*Οτι παρὰ Περικλέους φησὶν Ἀρχίλοχος. Eundem superiore Periclem adloquitur Archilochus in Elegiae fragmento, quam ex Stobaeo in Analesta Graecorum Poëtarum recepi Brunck Tom. I. p. 40. De cuius poetæ cum illo Pericle primum familiaritate, dein inimicitiiis, vide quae post Schneiderum adnotavit Iacobs ad Anthol. Vol. I. P. I. p. 148.

Μυκόνιον δίκην δοκοῦσι δ' οἱ Μυκόνιοι &c. Cum Μυκόνιον & Μυκόνιος esset editum, monuit Casaubonus, licet codices h. l. & Zenobius (Proverb. Centur. V. 21.) & Suidas (in Μυκόνιος γείτων) ita habeant, tamen rectius per o breve scribi id nomen. Scilicet ab ἡ Μύκονος, quae est una e Cycladibus insulis, Μυκόνιοι dicuntur, ut Sio-phanus Byz. alique docent. Et nostri quidem ambo codices h. l. veram illam scripturam per o breve dederunt. Habui autem hunc Athenaei locum ob oculos Suidas l. c. itemque Hesychius in Μυκόνιον, & Photius in Lexico, cuius verba citavit doctus Hesychii editor. Pro πλασιονεξία, Suidas & Zenobius μικροπροπειρία vel μικροπροπειρία habent, quod videtur ab Athenaeo esse; pro quo vocabulo Epitomator noster, pro suo more, alterum magis vulgatum πλασιονεξία posuerit. De Ischomacho conf. VIII. 452. f.

CRATINI versus ita distributos dedi, ut in omnibus reperi editionibus. Metrum, quod illis inest, mihi haud satis compertum esse profiteor. In vers. 1. haud incommode, post Πῶς ἄν, commate distincta fuisset oratio. Ibid. pro Μυκωνίου, quod habebant editi libri, rursus Μυκόνιον per o breve scripsi, licet ibi nihil e nostris codicibus adnotatum invenerim. Vers. 2. Ἀγαθὸς ἄν. Ἀγαθὸς ὦν legendum suspicor, ac paene persuasum habeo. Respicitur autem proverbium, quod ex Plaione Athenaeus refert IV. 178. b. ἀγαθὸν ἐπὶ δαΐτας ἴασιν αὐτῆματος ἀγαθοί.

ARCHILOCHI versus, neglecto prorsus metro, multisque inquinati erroribus, sic erant editi:

Πολλὰν δὲ πίνον καὶ χαλίκρητον μεθύων οὔτε τι [οὐτ' ἔτι ed. Ven. & Bas.]

Τίμον εἰσήμενος, οὐδ' ἂν κληθεὶς ἦλθες, εἴα δὲ φίλος.  
ἀλλὰ σε γαστήρ ἰῶντε καὶ φρένας παρήγαγεν εἰς  
ἀναιδείην.

a Ubi suis ex codicibus nihil subsidii expromsit Casaubonus: nostri vero, alioqui nil mutantes, illud tamen recte, quod *τι* post *οὔτε* ignorant; & sub finem *ἴον τε* pro *ἴοντες* habent. Monuit vero ex ingenio Casaubonus, *χαλίκρητον μέθυ* scribendum, non *μέθυον*. » Vinum enim, » inquit, *χάλιν* vocant poëtae. Hipponax: *ἐλίγα φρονέουσιν ὃ χάλιν πιτωκότες*. Ea ratione sic dictum vinum, » qua Bacchus *Λυαῖος*, & poëtis *λυσιμαλῆς*. Veteres Aethienses sic τὸ ἀκρατον vocasse scribit Apollonii interpres, » [ad Argon. l. 473.] *χαλίκρητον μέθυ*, *temetum vino temperatum*, id est *meracum*; & ut elegantissime ait D. Ioannes in Apocal. [c. 14, 10.] *οἶνος κεκορασμένος ἀκρατος*. Apollonius: [Argonant. l. c.] *Πῖνε χαλίκρητον λαπρὸν μέθυ*. — Conf. Eustath. ad Odyss. γ'. p. 132. 14. Hesych. in *Χαλιν*, & Etymol. in *Χαλίφρων*. Tum vero sic pergit CASaubonus: » Possumus minima mutatione » senarios aliquot ex illis Archilochi constituere; quae fuit » Turnebi sententia. Ita scribemus:

Πολλὸν δὲ πίνων καὶ χαλίκρητον μέθυ;  
ὣν οὔτε τιμὴν εἰσένεγκας, οὔτε μὴν  
κληθεῖς ἐσθλὸς, οἷα δὲ φίλος· ἀλλὰ σε  
γαστήρ ἴον τε καὶ φρένας παρήγαγεν  
ἐς ἀταιδίην. —

Quae ratio constituendi huius loci ita mihi non modo probabilis, sed certa visa est, ut totam adoptandam iudicarem; excepto quod vsf. 2. pro *οὔτε μὴν*, servatum *οὐδὲ μὴν*, quod dabant libri, & *iod. versf.* pro *εἰσένεγκας*, *εἰσενέγκας* in participio scriptum voluerim, quod & metri ratio, & orationis constructio connexioque necessario postulare videbantur. Et in *εἰσένεγκας* quidem recte paruere operae; sed particularum *οὔτε* & *οὐδὲ* sedes inter sese perperam permutarunt. Itaque alterum illum versum sic rescriptum velim:

ὣν οὔτε τιμὴν εἰσενέγκας, οὐδὲ μὴν  
κληθεῖς &c.

Atque sic mihi optime curatus hic locus visus erat, & ut dicam quod sentio, adhuc nunc videtur. Aliter vero iudicavit Iacobs, Vir doctus, qui in Animadversf. ad Anthol. Graec. Vol. I. P. I. p. 148. sic restituendos suis numeros versus istos censuit:

Πολλὸν δὲ πίνων καὶ χαλίκρητον μέθυσσε  
οὐ τίμιον εἰσενέγκας οὐδὲν, οὔτε κληθεῖς,

ἔπεισπέπαικας, οἷα δὲ φίλος, ἀλλὰ σε γαστὴρ  
ρίον τε καὶ φρένας παρήγαγ' ἔς ἀναιδέειν.

Una hac adiecta Nota: »Pro ἔπεισπέπαικας, quod genuinum esse arguunt verba Athenaei supra posita, in contextum venit glossema ἥλας, languidum verbum, quod »metrum iugulat. Cf. Aristoph. Plut. 805. Sophocl. Oedip. »T. 1275.«

Sequuntur EUBULI festivi *versus*; quorum quatuor priores exhibuit Grotius in Excerptis. *Vers.* 1. Φιλοκράτης καὶ Φιλοκλήτης erat in ed. Ven. & Bas. in quod & nostri mss̄ti & alii puto omnes, qui hodie existant, consentiunt. Recte vero CASAUBONUS: Φιλοκρ. καὶ Φιλοκράτης edidit, adiecta hac Animadversione: »In hoc versu bis ponendam »esse vocem Φιλοκράτης, docuit in Lectionibus suis eruditissimus Muretus. Nos in ea Libri primi editione, quam »ὁ Θαυμαστότατος Turnebus ante editum illum a Mureto »librum Lutetiae curavit, locum restitutum invenimus. »Uter utri praeiverit, facile eruditi iudicabunt, non solum »ex ratione temporis, sed & morum ac scriptorum »utriusque comparatione.« — *Ibid.* Ad verba ἐπὶ δειπνον ἄμαχοι notavit idem CASAUB. »Duo quos nulla vi aut »coria ciborum expleveris, aut herbam porrigere coëgeris. »Aelianus, principio Variarum: [ I. 1.] καὶ πᾶν ὃ τι οὖν »φάγειν ἄμαχοι: paulo aliter; nam Eubulus quantitatem »ciborum spectavit, Aelianus magis qualitatem.« —

Quum *Versus* quartus esset iusto minor, quintus vero ὑπερμετρικ; (nam in fine scribebatur πρὸς φίλου τινος,) Casaubonus sic rescribendum censuerat:

ἵνα γὰρ ἔκείνον ὄντα, ὡς ὄντας δύο  
λογίζομαι, τὴν Δία, μεγάλους, μᾶλλον δὲ τρεῖς.  
ὅν φασι παρακληθῆντα πρὸς φίλου τινος ἔσε.

Equidem nil opus esse duxi, ut complere quartum versum tentarem, quem ipse Athenaeus in fine abruptum citare potuit: quamquam non me praeterit, ipsum illud hemistichium, quod superest, μεγάλους, μᾶλλον δὲ τρεῖς, siquidem prius hemistichium senarii esse statuatur, mendo non vacare, ob spondaeum secundam sedem occupantem. Quinto vero versui certissimum fore remedium iudicavi, si inutile pronomen τινος rescicaretur: quod ex interpretatione temere adiectum fuisse, fidem etiam facere videbantur codices nostri: quorum alter (cod. a.) duo etiam adiecta pronomina habet, φίλον αὐτοῦ τινος;

alter *b.* sic habet, φάινει....τῆς, vacuo spatio relicto, cum in exemplari suo vocem αὐτοῦ perspicue legere non valeret librarius. Utroque sane, & αὐτοῦ, & τῆς, percommode carere potuimus.

c *Vers. 7.* Dixerat Timocrati amicus convivator, *Venire ad coenam, quando*

εἰκοσι πόδων μετροῦντι τὸ στοιχίσον ἦ.

id est, *quum umbra ipsi metienti futura esset viginti pedum.* Nempe (ut ex Polluce VI. 44. & Hesych. in Δεκάπουν στοιχίσον, in ἑπτάπους σκιά, & in Δωδεκάπδες, partim Casaubonus docuit, ad Athen. VI. 243. a. partim Salmasius ad Solin. p. 446 & 455. cum quibus conferendus Ioh. Matth. Gesnerus ad Luciani Saturnal. cap. 17. T. IX. p. 340. ed. Bipont.) vulgo olim Athenis horam diei umbræ longitudine aestimabant definiebantque. Umbram autem spectabant, quam mittebat sive suum cuiusque corpus, sive gnomon aliquis erectus aut columella, cui altitudo esset corporis humani mediae fere staturae: eamque umbram metiebantur pedum numero. Umbram ipsam, sive terminum umbræ, non modo τὴν σκιάν vocabant, sed & τὸ στοιχίσον, quasi eam partem sive lineam scalæ per pedes divisæ, quam tangebant extrema umbra: στοιχίσον enim in quaque re dicuntur singulæ partes, e quibus constare totum intelligitur. Atque, ista ratione definiendæ horæ diei præferim usos esse Athenis, reperimus, in indicando tempore quo adesse iuebantur convivæ ad coenam vocati. Erat autem tempus coenæ varium, ut mos cuiusque ferebat aut commoditas. Itaque alius convivator adesse suos convivas iubebat ὅταν ἢ ἑπτάπους ἢ σκιά, ut apud Aristoph. in Athenæi Supplemento a Casaub. edito in Animadv. ad lib. XI. cap. 14. alius ὅταν ἢ δεκάπουν τὸ στοιχίσον, ut apud eundem Aristoph. Eccles. 648. alius, δεκάπδες, (scil. οὗτος τῆς σκιάς, aut οὗτος τοῦ στοιχίσου,) ut ex Menandro refert Athen. VI. 243. a. Convivator autem, de quo nunc Eubulus loquitur, heluonem Philocratem ad coenam vocans, dixerat ei, *adesset quando metiens umbram reperisset esse viginti pedum;* id est, paulo ante solem occidentem. At famelicus heluo, cui non in mentem venerat, posse aliquem (cui præferim lauta res domi esset) tam sero diei coenam capere, persuaserat sibi, lautas epulas solido de die atque etiam primo mane initium sumpturas; &, quod de pomeridiana

umbra dixerat convivor, de antemeridiana & matutina c umbra interpretatus erat. Igitur oriente sole, cum umbrae longitudo adhuc amplius XXII pedum esset, veritus, ne fero veniret, aut etiam civilius fore ratus, si non ad ipsum horae momentum quo ad epulas adcumberetur, sed honoris & obsequii causa aliquanto maturius praesto esset, adcurrit homo; seque etiam, quod non maturius venisset, excusat.

Caeterum in poetae verbis parum aut nihil difficultatis inest. *πλείν* *vers.* 10. nota forma atica & poetica pro *πλείον*, quod ipsum *πλείον* h. l. perperam habet cod. *a.* *Vers.* 11. *φᾶναι* an pro *φῆναι* recte dici possit, nescio. Oportebat penultimam esse longam: alias *φάναι* scribi potuisset, consueta praef. & imperf. infinitivi forma. *Vers.* 12. sic vulgo legebatur:

*Δ' ἀσχολίαν παρὶν' ἤκων ἄμ' ἡμέρᾳ.*

quod ob spondaeam in quarta sede non ferebat iambici metri ratio. Itaque transposui verba, ut monuerat Hermannus de Metris p. 165.

AMPHIDIS duobus illis *versiculis*, 'Ἀσμβόλου δαίτην &c. quatenam potissimum vis aut sententia inest, minus me percipere fateor. Eos latine sic reddidit Grotius in Excerptis p. 522.

*Deferere qui audet coenam immunem a symbola,  
hunc & fugacem in acie ne dubites fore.*

Brunckius (ut ex notulis cognovi ad oram libri ipsius scriptis) duos istos versus ad superiores referendos censuit, & dein sic scribendum: 'Ἀμφίς φησὶν ὁ κομικὸς· Ἀσμβόλον κώτυνα μὴ παραλίμπανε. Χρύσιππος δὲ φησὶν· Κώτων δ' οὐ — — διακτὸς. Ἀρτιφάνης δὲ &c.

Χρύσιππος δὲ φησὶν. Ἀσμβ. &c. Perperam Χρύσιππος mss. nostri. Duos versus, qui sequuntur, ἀδεσπότερος esse, monuit Casaubonus, ut plerisque proverbiales; Chrysippo vero h. l. tribui, quia ex eius philosophi libris sumti sunt a Deipnosophista. In eisdem verbis vitiolē *παραλίμπανε* &c. *παραλίμπας* legebatur in ed. Ven. & Bas. quae e suis mss. correxit Casaub. quibus adsentiuntur nostri. Qua occasione de frequenti librariorum lapsu, vocular illas *παρὰ* & *περὶ* cum in Athenaei libris, tum in aliis scriptoribus, perperam inter se permutantium, conqueritur idem Vir doctus. Quod genus erroris & a nobis in Polybii, in Epicteti, in Simplicii codicibus aliisque, frequenter notatum est.



d In ANTIPHANIS *priori versu*, *πρόθεν* habent editiones omnes; nec e mssis aliud quid enotatum. Nec incommoda sententia: *alicunde*, vel *undecumque*. Grotius vero (cuius versionem Graecis subieci, ex Excerpt. pag. 636.) *πρόθεν* scripsit: quod si consulto ab eo factum, construxit cum infinitivo *δειπνᾶν*, *habes unde coenes*, id est, *facultatem habes coenandi*.

Duo alii qui sequuntur, eiusdem ANTIPHANIS *versus*; sic editi legebantur:

Μακάριος ὁ βίος, ὃ δαῖ μ' ἀεὶ καὶ πρὸν πόρον,  
εὐρίσκειν, ὡς μάσθημα ταῖς γράβοις ἔχω.

» Locus (inquit CASAUBONUS) mendii manifestus. In » utroque versu laborat modulus metri: tum autem sententia absurda. Quenam, obsecro, *felicitas*, subinde *fortuitum esse de invenienda aliqua nova parandi victus ratione*? Praeterea falsum est, id Antiphanem sensisse: qui » contrarium potius voluit, ut ex praecedentibus clarum, » & ex instituto ab auctore nostro sermone. Corrigo:

» Μακάριος ὁ βίος, οὗ δαῖ μ' ἀεὶ καὶ πρὸν πόρον  
εὐρίσκειν, ὡς μάσθημα ταῖς γράβοις ἔχω.

» Fortunam suam praedicat parasitus. *Beatam*, inquit, *vitam!* nihil mihi opus, *novam quos diebus rationem inire qui habeant quod edam.* u — Quam emendationem, cum certius nullum remedium male adfecto loco suppeteret, adoptavi; nisi quod *μάσθημα*, praecuntribus editis & mssis, simplici litera σ scripsi, qua nil opus erat duplicata. Illud quidem nonnihil addubitaveram, debuerint-ne forsan verba Μακάριος ὁ βίος ironice dicta intelligi, ut non opus fuerit *negante particula*. Peius vero etiam, quam editi, habent mssis nostri, Μακάριος ὃ βίος ὃ δαῖ &c. nisi quis forte ingeniosior in ipso hoc monstro aliquam lucis scintillam perspiciat.

Ταῦτα εἰκόθεν ἔχον, εἰς τὸ συμπόσιον ἦλθον, -- ἵνα καὶ τὸ στεγατόμιον κομίζων παραγένομαι. » Epitomae auctor omnem sermonum seriem & operis totius faciem » ita corrumpit, ut quid a quo & quorsum dicatur in illius » Excerptis nulla coniectura possis assequi. Omisit enim » quaecumque fere decori & nexus gratia, ut fieri amat in » Dialogorum textura, erant addita, tamquam vesti prae- » texta. Si quid eiusmodi non est omisum, scias, aut » verbi alicuius venustatem, aut dicti novitatem, fecisse » ut id excerptetur: quod nos cum alijs non paucis ob-

servavimus locis, tum in hisce, *Ταῦτα οἰκοῦντες* &c. Pro-  
 nuntiabat ista unus convivarum, post longam & testi-  
 moniis antiquorum plenam orationem. Haec, ait, domo  
 ad hoc convivium attuli: iam ante meditatus, qui possem  
 hic accedere cum parata mercede quam hospiti meo darem.  
*στρυγίλλου* apud Atticos (nam alii aliter) ea dicitur  
 merces, quam hospes ex hospitio discedens pendit sta-  
 bulario. [vid. Hesych. h. v.] Latine, pretium mansionis.  
 Apuleius: Quin imus, & itineris matutini gratiam carpi-  
 mus? Sumo sarcinulam, & pretio mansionis stabulario per-  
 soluto, capeffimus viam. Editum erat *παραγένομας*. Culpa  
 librarii errorem genuit interpretis posterioris; [Dale-  
 champii, qui, ut hospitii mercede non persoluta evadam,  
 vertit:] nam mirum, Natalem legisse recte, & non  
 male sententiam expressisse. In editione Turnebi pro  
 versibus habentur haec omnia & distinguuntur: magno  
 profecto errore. Neque hoc dico, ut magni viri, quos  
 veneror, manes violem: sed ut aequioribus utar doctis  
 viris, si quando in tam longo opere somnus irrepens  
 nos opprimat. Haec CASAUB. — Et ego quidem (ut  
 inde pergam, in quo ille desit) pariter, in toto huius  
 operis decursu, eo me loco versari intelligo, ut profiteri  
 debeam, hanc veniam me petere dareque vicissim. Athe-  
 naei hunc locum iam tetigerat Vir doctus in Animadvers.  
 ad p. 4. b. ubi de symbolis agebatur, quas Deipnosophistae  
 e commentariolorum suorum fasciculis conferebant. Verbum  
*παραγένομας* nostris in codicibus recte scriptum.

*Ἄκαπτα γὰρ αἰεὶ ἀοιδὸι διόμεν.* Vetus dictum est,  
 cuius auctoritate factum suum tuetur iste conviva, qui  
 dixit modo, se, pro symbola, auctorum locos recitasse. Ius  
 namque est hoc, inquit, cantorum & poetarum, ut sacri-  
 cent sine fumo; hoc est, laute epulentur nullo suo sum-  
 tu. *Διὸς* hic potius τὸ εὐχρισθῆναι, quam sacrificandi  
 actum, significat; quia rem sacram convivium opiparum  
 sequebatur. Ἄκαπτα quae dicantur proprie, docent nos  
 & Iurisconsulti. In hoc proverbio denotat ea vox τὸ  
 ἀδύπνων: quia dapilium epularum symbolum apud  
 poetas est ignis aut fumus, ut in hoc auctore saepe vi-  
 des, & testatur dictum vetus in scholiis Aristophanis,  
 τὸ πῦρ εὐχρίας σπουδιώτερον. Sic igitur dictum istud *παρα-  
 γένομας* auctor noster usurpat: alii scriptores aliter. Leo-  
 nida, poeta epigrammatarius, versuculos Caesari offe-

«rens muneri, Καλλιόπης γὰρ, inquit, ἄκαπτον αἰεὶ δῶκε.  
 » [Analect. Brunck. Tom. II. p. 193. num. 17.] Michaël  
 » Pfellus, in Epistolis pereruditus, quae lucem opinor nec-  
 » dum videre, [cf. Fabric. Bibl. Gr. T. I. p. 438.] loquens  
 » de solemnitate nuptiarum, cui admixta severitas philo-  
 » sophica: εὐ γὰρ ἦδεν ταῖς Ἐλευσινίαις (nempe τελευ-  
 » νταῖς, & fortasse addenda vox ea nostro codici) μᾶλλον  
 » προσεῖναι, καὶ μυστηρίοις ἀτεχνῶς ἀπαντήσεσθαι, καὶ  
 » πᾶντα καὶ ἀχορδὸν ἑορτάσαι πανηγύρεα, καὶ δῶσαι ὅ  
 » ῥασι ἀκαπτα.» CASAUBONUS. — Conf. Erasmus in  
 » Adag. *Sacrum sine fumo*; ubi ex Luciani Amorib. c. 4. T.  
 » V. p. 260. idem proverbium his verbis citatur: ταῖς ἀκά-  
 » πτοις, ἥς φασί, τῶν θυσιῶν ἥκιστα τερπόμεναι. Verba ab  
 » Athenaeo prolata, si post γὰρ inserta γι aut ται parti-  
 » cula esset, perfectum efficerent senarium:

Ἄκαπτα γὰρ γ' αἰεὶ (aut τ' αἰεὶ) αἰεδοὶ δῶμεν.

Ac sunt haud dubie e poeta aliquo desumpta.

Ὅτι τὸ μορφασεῖν ἔστιν ἐν χήρῃ τοῖς παλαιοῖς.  
 » Solent fere singula in Excerptis capita incipere a voce  
 » Ὅτι: ut in Epitome Strabonis nunquam non: hic ve-  
 » ro nonnunquam. [De quo iam aliquoties a nobis mo-  
 » nitum est.] Cum ista legas, Ὅτι τὸ μορφασεῖν ἔστιν ἐν  
 » χήρῃ τοῖς παλαιοῖς, non aliud arbitreris, nisi de usu  
 » verbi μορφασεῖν monuisse Athenaeum. Ego tamen  
 » aliter censeo. Puto enim, Athenaeum isto sane quam  
 » opportuno loco (bona siquidem primi & secundi libri  
 » pars *Veterum mores circa mensam* continent) de consue-  
 » tudine antiquorum egisse, qui soliti in suis conviviis  
 » suas singuli separatim elcas comedere, nec in commu-  
 » ne convivari, verum ἰδίαις μερίδας ἔχοντες. Talia fue-  
 » re illa Heroum apud Poëtam convivia. Quam ob causam  
 » Plutarchus, [Symposiacōn II. 10.] Ὅμηρικὰς δαι-  
 » ντας & Ὅμηρικὰ δειπνα agitari ab iis scribit, qui habent  
 » quisque suam sibi appositam μερίδα. Sunt alii codices  
 » magni eius scriptoris, in quibus scriptum Ὅμηρικὰς &  
 » Ὅμηρικὰ: eamque γραφὴν doctissimi viri sunt interpre-  
 » tati: sed liquet mihi, alteram veram esse, hanc falsam.  
 » Nam, Homericarum epularum eam esse omnium ratio-  
 » nem, sciunt omnes: de iis autem loqui Plutarchum sa-  
 » ntis ipse indicat, cum eadem convivia στρατιωτικὰ καὶ  
 » παρεμβολικὰ, *militaria & castrensia* nominat. Ita igitur  
 » veteres; postea coepere in commune apponi cibi; in

»quo humanitas esse maior visa est. Caeterum de vocibus *μοροφάγῃς* & *μοροφάγος*, libro II. cap. 8. « [ad pag. 47. c.] CASAUBONUS. — Eodem vero loco ad quem hic provocat vir doctus, (Animadv. ad II. 47. c.) ipse tamen sic scribit: »Libro priore observabatur, extare in veterum scriptorum monumentis verbum *μοροφάγῃς*.» Ac sane, verbi illius usum adnotare h. l. ex Athenaeo voluisse videtur Epitomator; (alioquin non ἔστιν ἐν χρείᾳ dicturus erat, sed ἢ ἐν χρείᾳ: cui non modo non repugnat, verum etiam consentaneum utique est, ut de re pariter hoc loco dixisse Athenaeum credamus; quamquam de portionibus aequalibus infra rursus agit, cap. 31. nostrae ed.

Cum convicio isto, quod in hominem *μοροφάγος* ingeritur in Ameipsiae versu, Ἐπὶ ἐν κέρασιν &c. commode idem Casaubonus, praedicto loco, confert illud Senecae dictum: *Visceratio sine amico, vita leonis ac lupi est*. Epist. XIX. In istis Ameipsiae verbis irrepsit in nostrum exemplum ex edit. Casaub. scriptura parum legitima *τεῖχων*, accentu in antepenultima syllaba posito. Rescribe *τεῖχων*, quod recte in ed. Ven. & Bas. expressum.

#### AD CAP. XV.

Post ista verba, καὶ τερχαρίχῃς, in quibus finem fecimus superioris capituli, sequebantur in ed. Ven. & Bas. haec: Περὶ τοῦ τῶν ἡρώων κατ' Ὀμηρον βίου. Ὅτι Ὀμηρος ἔργων τῶν σωφροσύνης &c. Ubi ista, Περὶ τοῦ — βίου, merito e contextu sustulit CASAUBONUS, monuitque in ANIMADVERS. »Erant illa verba *Titulus sequentis sermonis*, ex ora libri in contextum translatus. Sunt autem, »quae disputantur hoc loco de Heroum apud Homerum vita, »sumta ex Dioscoridis opere, cui erat index, Οἱ παρ' Ὀμήρῳ νόμοι, id est, *De Legibus & Institutis quae apud Homerum observantur*. Didici hoc docente me Suida, qui »in Ὀμηρος plurima ex Athenaeo descripsit; neque auctorem tacuit, unde haberet Athenaeus; quod fecit »Eclogarius. Hic est Dioscorides, Isocratis discipulus, ut paullo post dicitur. Laudatur Athenaeo & Dioscorides »ἐν Ἀπομνημονεύμασι: qui non est, opinor, alius. — Titulus iste, Περὶ τοῦ — βίου, in nostro cod. b. non compareret: in cod. a. vero rubro scriptus adest. Commode vero facturus fuisset Epitomator, si sic scripsisset:

e Περὶ τοῦ τῶν ἡρώων καθ' Ὁμήρου βίου φησὶ Διοσκουρίδης, ὁ Ἰσοκράτους μαθητὴς, ἐν τοῖς παρ' Ὁμήρῳ Νόμοις ὅτι Ὁμήρος ὁρῶν &c. Certe, ex Dioscoride sumtam esse eam, quae hinc sequitur, disputationem, ipse Epitomator sub finem, (p. 11. a.) at nonnisi in transcurso, significavit. At Suidas (ut est a Casaub. observatum) in Ὁμήρος, si-  
ve integro Athenaei opere usus, si-ve diversis a nostra Epitome Excerptis, eis-que passim paulo locupletioribus, ita scribit: Ὅτι Διοσκουρίδης ἐν τοῖς παρ' Ὁμήρῳ νόμοις φησὶν, ὡς ὁ ποιητὴς ὁρῶν τὴν σωφροσύνην &c. Unde hunc locum initio paulo auctiorem dedi, quam vulgo ex Epitome nostra editus erat, ubi ex abrupto sic scribebatur: Ὅτι Ὁμήρος ὁρῶν &c.

Mox dein ὅτι δὲ ἀρμύζουσας erat editum, ubi ἀρμύζουσας dedere nostri codices cum Suida. ἐμφῦσαι πᾶσιν αὐτὴν bene edidit Casaub. cum πάλιν αὐτὴν haberent ed. Ven. & Bas. & sic fere Suidas, πάλιν ἐμφῦσαι αὐτήν. Ubi adnotavit CASAUB.: »Verius est πᾶσιν αὐτῶν παισίν.« — nulla msstorum facta mentione. At in ipsum πᾶσιν recte consentiunt nostri codices.

f τὴν ζῆλον ἐν τοῖς καλοῖς ἔργοις. ἐπὶ τοῖς edd. & cod. b. quod quidem cum sequenti verbo ἀναλίσκασι minus conveniebat. ἐν recte dedit Suidas; quae vocula & olim in Epitomae codicibus fuisse videtur, sed absorpta dein a litera ν, in quam definit vox praecedens: itaque praepositio prorsus deest nostro codici a. in aliis codicibus (ut in nostro b.) ex coniectura parum felici suppleta. εὐεργετικοὶ καὶ κοινωγικοὶ rursus ex Suida recepti. Perperam κοινωγιοὶ edd. cum mss. Ex eodem Suida supplevi ista verba, καὶ πρώτας, ὅτι δὲ καὶ ἐμφύτους οὖσας, quae omisit noster Epitomator. Latine: *uirpote quae & primae atque etiam congenitae essent.*

a Quae pag. 32. & seq. nostrae editionis (ubi ad oram interioriorem notata est p. 9. a. editionis Casaub.) paulo uberiora, quam vulgo ibi legebantur, ex Suida edidimus, ea ab Epitomatore nostro sic erant in brevius contracta: Ἀπλὴν οὖν ἀποδέδωκε τὴν δίαίταν πᾶσι, καὶ τὴν αὐτὴν ὁμοίως βασιλευσθαι, ἰδιώταις, νόις, πρεσβύταις, ὅππῃ παρατιθεῖς πᾶσι κρία, καὶ ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βόεια, ἐν τε ἑρταῖς καὶ γάμοις καὶ ἄλλῃ συνόδῳ. καὶ οὐ θρία καὶ κανδύλην, καὶ ἄμντας, μηλίπηκτά τε &c. — τὴν ψυχὴν. Λιγνὰ

οὗ ( ubi καὶ Αἶαντα οὗ Suidas dedit ) μετὰ τῆς μορο-  
μαχ. - - - κρέας ὅπτην ( omiffa voce βοὸς, quam Suidas  
adijecit ) δίδωσι, καὶ Ἀλλίην δὲ, τῇ τὴν τρυφερὴν ἡρμείου  
βίον, ἀφιστῶν ἡμᾶς τῶν ἀτάκτων ἐπιθυμιῶν. καὶ  
Μενέλαος δὲ ( sic nonnulla hoc loco inferuit Epito-  
mator, quae superius Suidas paulo ampliora posuit ) τοὺς  
τῶν παίδων γάμους πειῶν, Τηλεμάχῳ τῷ-  
τον βοὸς παρέθηκεν

ὅπτη τὰ βᾶ οἱ γέρας πάρεσσαν αὐτῷ,  
καὶ Νέστορ δὲ βῆας δύνει &c. Neque in istis omnibus dissen-  
tiant ab editis libris nostri mssci; nisi quod pro ἡρμείου βίον,  
perperam ἡρμείων βίον habent; pro τῷ τὸν βοὸς vero, re-  
de τῷ τὰ βοὸς παρέθηκεν. Vide Odyss. δ'. 65 sq. ubi &  
versus ille legitur, quem decurtavit Epitomator, integrum  
vero Suidas adposuit, ὅπτη ἐν χερσὶν ἔλδον, &c. Quod de  
affis carnis ait, idem pariter a Platone observatum libro  
III. de Repub. adnotavit Casaubonus: εἶσθε γὰρ, ἔτι ἐπὶ  
στρατιᾷς, ἐν ταῖς τῶν ἡρώων ἐστιάσεσιν, οὔτε ἰχθύσι αὐ-  
τοὺς ἐστιά ( "Ομηρος, ) καὶ ταῦτα ἐπὶ Θαλάττῃ ἐν Ἑλλη-  
σίῃ ὄντας, οὔτε ἐρῶσις κρέαςιν, ἀλλὰ μόνον ἐπτοῖς, &c.  
quae verba leguntur in edit. Massey T. I. p. 210. Conf.  
quae apud Nostrium idem Dioscorides paulo post ait, p.  
9. d. Pro κανδύλῃν, quod in Epitome vulgo agnoscunt  
libri omnes, rectius Suidas κάρυδνλεν dedit. Est autem  
ὁ κανδύλες, placenta ex amylo, caseo, lacte & melle confecta.  
Nec aliam nominis formam, nisi masculini generis, agno-  
scunt Pollux, Hesychius & Suidas. Apud unum Etymo-  
logum κανδύλην reperitur. De Αἰδέε quod commemora-  
tur, est ex Iliad. η'. 321. Quod de Νέστορε & Phoenixe  
refert Epitomator, ( nam de Phoenixe quidem tacet Suidas,  
haec tantum adponens verba, καὶ τῷ Νέστορι γηραιῷ ἔντι  
κρέας ὅπτην βοὸς δίδωσι ) id unde ductum sit, haud satis  
mihi compertum: videtur autem illud de Νέστορε ad Odyss.  
γ'. 33. respicere; istud vero de Phoenixe ad Iliad. ι. 206.  
ubi tamen bubulae carnis non fit mentio, sed ovinae, ca-  
prinae & suillae: quare vocabulum βοὸς rectius fortasse  
a nobis isto loco fuisset praetermissum. Eodem loco ista  
Ἀλλίην δὲ &c. uterque habet, & Suidas & Epitomator:  
nec tamen in epulo, quo Ulysses excepit Alcinous,  
carnium prae caeteris, nedum bubulae carnis, mentioem  
video factam, sed ( Odyss. η'. 175. )

εἶτον δ' αἰδέειο ταμὴν παρέθηκε φέρονσα,

εἶδατα πολλ' ἐπιθεῖσα, — — —

*fercula multa adronens.* Superius, ubi post eundem verbum, σῖτον δ' αἰδοῖν ταμῖν &c. a Suida ex Diofcorido prolatum, sequebatur iste,

δαστρὸς δ' κρείων πίνακας παρέθηκεν ἀσπρας,  
erat is ex Odyss. α'. 141.

- b Quod dein ait Epitomator, καὶ Νέστορα δὲ βίους δῖος &c. de hoc vide Odyss. γ'. 5 sqq. & de filiis Nestoris ibid. vl. 32. Eorundem verborum loco haec habet Suidas: Καὶ Νέστορα δὲ ποιεῖ παρὰ τῇ θαλάσῃ τῷ Ποσειδῶνι κοχχρισμένην τιγὰ θυρίαν ἐπιτελοῦντα, καὶ πολλοὺς ἔχοντα, (disces ab Epitomatore nostro, quid sit quod hic apud Suidam intercederit,) τὰ δὲ παρακλυόμενον

'Ἄλλ' ἄγ', ὁ μὲν παδίωνδ' ἐπὶ βουνῷ ἴτω.

καὶ τὰ ἐξῆς. Tum continuo apud eundem Suidam sequuntur ista: Καὶ Ἄλλιους δὲ τοὺς τρυφερωτάτους &c. usque παρατίθεται τραπίζας. quae, ab Epitomatore praetermissa, isto loco e Suida inferui, ducta ex Odyss. θ. 59 sqq. Tum pergit idem Suidas: Καὶ τοὺς μυστήρας, ὑβριστὰς ὄντας, & reliqua, quae eadem habet Epitomator ad usque verba μαγειρικὰς μαγγανίας, in quibus definit apud Suidam istud fragmentum ex Athenaeo excerptum. Nonnulla ex his, quae hoc loco Epitome habet, excerptit etiam Eustath. ad Odyss. μ'. p. 492, 9 sqq.

- c ὥς ὁ Μένανδρος φησιν, ὑποβινητιῶντα βρώματα. Menander, in fabula cui titulus Trophonius; ut docet idem noster Athen. IV. 132. f. & XII. 517. a. ubi ipsos Menandri versus adposuit.

Καὶ τὸ παρὰ πολλοῖς λασταυροκάκαβον καλούμενον βρῶμα. »Scribendum, addito articulo, καὶ τὸ παρὰ τοῖς πολλοῖς λασταυροκάκαβον καλ. βρ. Aliud, παρὰ πολλοῖς, »a multis: aliud, παρὰ τοῖς πολλοῖς, a vulgo. Est sane infimae atque estricis plebis dictio, λασταυροκάκαβον: »qua neque os suum, neque suas chartas inquinarent »elegantiores. Nam Chrysippi τὸ συρφετῶδες ex Seneca »novimus & Galeno. Locus autem sumtus est ex illius »Περὶ Καλοῦ καὶ Ἠδονῆς. Etiam λασταυρος, pro satillone, »plebeia vox. Critici veteres ob dictionem ἡμιλάσταυρος »Menandrum exagitarunt, [Pollux VI. 161. nec tamen tam ob vocem ipsam, quam ob eius compositionem] »literarum subtilitati sine aemulo genitum. » CASAUENUS. — Emendationem istam παρὰ τοῖς πολλοῖς, proba-

vit Brunck in ora sui libri: quae, quamquam non ita certa, ut in contextum recipi debuerit, (potuit enim etiam *παρὰ πολλοῖς*, *apud multos*, *a multis*, scribere Chrysippus; & sic quidem ista verba etiam ex hoc loco citavit Eustath. ad Od. μ'. 492. 13.) tamen eam habet speciem, ut pro coniectura utique probabili sub contextu nostro adnotari potuisset. De vocabulo *λάσταιρες* videat, cui lubet, Suidam b. v. & Eustathium ad Iliad. β. p. 196. 18. alibique passim; tum Hesychii interpretes ad vocem *Λάσταιροι*, & Pauw ad Pbyrich. p. 84. Usus est eo vocabulo Theopompus, apud Athen. IV. 167. b. & apud Polyb. VIII. 11, 6. haud delicatus utique in eligendis digressionibus scriptor. Compositum nomen *λασταιροκάκαβος* duplicata in medio litera *κ* scribitur apud Eustath. Od. μ'. 492. 14. itemque apud Suidam hac voce; ubi eundem hunc Athenaei locum respiciens ait: *βρωμά τι ἐστὶ παρὰ Χρυσίππῳ εἰρημένον, ἐν τῷ Περι Καλοῦ καὶ Ἡδονῆς ὡς ἂν τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ οὔσης περιεργωτέρας.* (quo ex Suidae loco titulum scriptionis Chrysippi, quam dixerat Athenaeus, adiecimus in Athenaei contextu, in quo, cum pro suo more omiserat Epitomator.) Pari ratione & simplex nomen *κάκαβος* & (quam formam Atticis praefertim in usu fuisse legimus) ἢ *κακάβη*, duplici plerumque litera *κ* in medio scriptum reperitur, & id quidem rectius, cf. Athen. IV. 169. c - f. sed & subinde simpliciter, ut apud Poll. VI. 90. apud Moeridem, (in cod. msto citato ab editore p. 206.) & alibi passim: quare ferendam putavi scripturam *λασταιροκάκαβον*, quam editam h. l. consentientibus mstis repereram. Si quis tamen duplicatam literam *κ* maluerit, facile equidem patiar.

#### AD CAP. XVI.

*Πρῆμος δὲ &c.* Vide Iliad. α'. 262. *Φιλόχορος δὲ ἱστοροῖ.* Puto ἐν Ἀτθίδι, i. e. in Libris de *Rebus Atticis*, qui alibi passim ab Athenaeo laudantur.

*Ἀπέκτου ἀρὸς μηδὲνα γείεσθαι, ἐπιλατούσης ποτὲ &c. d*  
*n* De lege Atheniensium, qua vetabatur ἀρὸς ἀπεκτίτου *n*efus, conferendus auctoris hic locus cum alio libri IX. *n* [p. 375. c.] ubi ex eodem Philochoro & Andronione *n*melius hac de re & plenius. ἀπεκτον ἄρρα cum recte essent interpretati *agnum intonsum*, mirum cur addiderint



d ineptam appendicem *impejumve*. Diverſo enim ſenſu  
 „uſurpatur τὸ πίκαιον, de pecude, & de Lana. Ἀπικτος  
 „agnus dicitur *tenellus*, anniculo minor, nondum πεκίχ-  
 „νεις, ut ait Theocritus, cui nec vulſa nec tonſa lana eſt.  
 „Lana ἀπικτος, non peſſita, non carminata, nec praeparata.  
 „Similis fuit huic legi Valentis conſtitutio, de qua Hie-  
 „ronymus contra Iovinianum libro II. *Imperator Valens*  
 „nuper legem per Orientem dederat, ne quis vitulorum carnibus  
 „veſceretur, uſilitati agriculturae providens. Nota etiam vetu-  
 „ſſima lex de non maſtando bove aratore, cuius &  
 „Graeci faciunt mentionem, & Varro in libris De re Ru-  
 „ſtica. « CASAUB. — Eufſtathius ad Iliad. ω. p. 1481, 12.  
 hunc locum citans, pro ἐπιλοιπούσης legit ἐπιλοιπού-  
 „σης, commodè. Ibidem, ἀπικτος δὲ ἄρια, inquit, ἡ ἰστο-  
 ρία ἐστὶ τὸν μὴ πω παχύντα, ἥ γουν καρύντα.

Ἑλλήσπορον δὲ Ὅμηρος ἐχθύνοντα προσαγορεύων. Iliad.  
 ι. 360. Conf. infra, lib. IV. pag. 157. b. & Plat. de Rep.  
 III. p. 210. ed. Maſſ.

e Ὀρχη -- ἐπ' Ὀρχη. Sic h. l. mſſti noſtri, ut eſt in  
 Odyſſ. η'. 120. Ὀρχη -- ἐπ' Ὀρχη erat in edd. quam ſcrip-  
 turam deinde p. 24. f. etiam cōdices noſtri tenent.

Eis ἐλευθερίαν καὶ αὐτάρκειαν ἐξαιρέτως τοὺς βασι-  
 λεῖς ἀποκαθιſτηſει. Quam ſuſpicionem in Notula  
 contextui ſubieſta ſignificavi, duo illa verba βασιλεῖς ἀπο-  
 καθιſτηſει nonniſi ex ingenio primi editoriſ prognata eſſe, ea  
 mihi hunc locum nunc retractanti ita confirmata eſt, ut  
 prorsus non dubitem eſſe hunc ipſum locum de numero  
 illorum plurium *myriadum*, quibus in manuſcripto exemplo  
*male adſectis* ingenium doctiſſimi viri MUSURI attuliſſe remedium  
 praedicatur in ipſa fronte Aldinae editionis. Verae ſcriptu-  
 rae veſtigium haud dubie codex noſter α., ut multis aliis  
 in locis, ſic & hic ſervaviſſe mihi videtur: perſuaſumque  
 habeo, ſic fere olim ſcriptum fuiſſe, eis ἐλευθερίαν καὶ  
 αὐτάρκειαν ἐξαιρέται τοὺς πρώτους. id eſt, in liberta-  
 tem & vitam paucis contentam priſcos illos homines vindicat.  
 eis ἐλευθερίαν ἐξαιρέσθαι, in libertatem vindicare, quaſi exi-  
 mere, uſitata phraſis Demoſtheni, Lyſiae, & Iſocrati,  
 cuius diſcipulus fuit Dioſcorides, e quo deſumta haec  
 diſputatio.

f Καὶ τοὺς ἀνθρώπους δὲ ποιῇ τιμῶντας αὐτοὺς (τοὺς θεοὺς)  
 ἀπὸ τῆς διαίτης. „Homerus facit homines numen colen-  
 ntes ἀπὸ τῆς διαίτης, parte viſtus ſui, iis quibus veſcuntur

»ἱπρσί. Graeci dicerent, ταῖς τῶν δειπνῶν ἀπαρχαῖς. Li-  
»bationum veterum ritus nemo ignorat. u CASAUB. —  
»Διαίτα non modo *victus rationem* & *victuandi genus* significat,  
sed etiam *epulas*, *coenam*. Sic παρὰ τὴν διαίταν apud No-  
»strum XII. § 19. b. idem valet ac παρὰ τὸ δειπνῶν, XII.  
§ 37. d. *inter coenandum*, *dum cibum capiunt*. Sic ἐπὶ τῆς  
»διαίτης, & ἐπὶ διαίτη, apud Appianum. Nonnumquam  
etiam ipsum *victum* denotat ac *cibum*, quem quis capit:  
quo respexit Seleucus Grammaticus, cum δαῖτα per lie-  
»rarium transpositionem dici ait pro διαίταν. I. 24. b.

»Αὐτὰρ ἐπεὶ πῶσιος &c. Respicit Odyss. α'. 150 sqq. δ'.  
626 sq. ρ'. 168. Paulo ante, pro ἀφαιρεί, dant ἀφαι-  
»ροῦσι codices nostri, ad εἰ κρᾶτιστοι τῶν ἱατρῶν referen-  
tes verbum.

### AD CAP. XVII.

»Ἀφλεγμάντους εἶναι τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχάς. Da-  
»lech, *nec animo turgere, nec corpore*; quem fere fecutus  
sum. Monuit quidem ad h. l. CASAUBONUS: »Φλόγμα  
» & φλεγμὴν latiore significationem habere in libris  
» Hippocratis, aliorumque veterum, quam in recentiorum  
» scriptis, saepissime docet Galenus. Athenaeus [immo Diof-  
» corides] pro morbo ἀπλῶς usurpat; ut, cum scribit hoc  
» loco, *victu parco fieri homines ἀφλεγμάντους τὰ σώμ.*  
» καὶ τὰς ψυχ. id est, *sanos & corporibus & animis*. Et  
» paulo post, *οὔτε φλεγμονήν, οὔτε ἀκρᾶσίαν πεποιθότες*  
» τῶν εὐ βεβιωκότων. u — At eisdem vocabulis, ita usur-  
patis, inesse tamen utrique simul videtur aliqua *tumoris at-*  
» *que inflammationis* notio; ut docent loca a Foessio in Oc-  
» conom. Hippocr. sub voc. Φλόγμα & φλεγμονή collecta.  
Ipseque Galenus in Lexico Hippocr. Φλόγμα, inquit,  
» εὐ μένον τὸν χυμὸν τοῦτον τὸν λευκὸν καὶ ψυχρὸν, ἀλλὰ καὶ  
» τὴν φλόγῳσιν δηλοῖ. Et, ut concedam Casaubono, ἀφλεγ-  
» μάντους h. l. generatim *sanos* dici; tamen altero, quem  
citat, loco (qui mox eadem pag. lit. e. legitur) φλεγμο-  
» νή diversum quiddam, nempe *libidinis inflammationem*, sa-  
tis perspicue dicere videtur. Et paucis post eundem, in  
quo versamur, locum lineis, αἱ φλεγμοναὶ haud dubie  
sunt *inflammationes*, & *tumores inde oriundae*. Plura, ad  
eorumdem vocabulorum usum pertinentia, commode col-  
legit Iunius in Adagio, *Turgida nomina*.

- a Quod sequitur, εὐχρηστον καὶ κοινὸν, accepi pro κοινὸς πρὸς πάντα εὐχρηστον, ad omnia pariter utile. Ad finis quodammodo eiusdem vocabuli κοινὸς usus occurrit infra, V. 190. c. ὅπως δὲ μὴ δέξῃ κοινὸς εἶναι πρὸς πάντας, ubi idem valet κοινὸς ac κοινῶς διακείμενος, pari modo erga omnes adfectus.

Νέστορα πεποιήμε Μαχάονι &c. Vide Iliad. λ'. 105 sqq. & dein v. 637 sqq. Μοκ προφέροντα οἶνον dabant edd. nec e mssis aliud quid enotatum. Et erunt quidem, qui tenendum id contendunt: neque ego negaverim, posse istam scripturam, si quis pertinaciter id agat, utcumque defendi; hac notione, *promentem*, *expromentem*, aut etiam *offrentem* vinum. At de cibo & potu quemadmodum προσφέρεισθαι dicunt graeci, *capere* vel *sumere* cibum potumve; sic, qui alteri *offert* traditque, *προσφέρειν* dicitur. Quam frequenter vero in confundendis oculis πρὸ & πρὸς errarint sive librarii sive etiam ipsi editores, quamque proclivis fuerit errandi causa, nemo ex his, quorum in hoc genere audienda sententia est, ignorat. Denique Eustathius, hunc locum respiciens, ad Iliad. λ. p. 813. lin. 13. exerte οἶνον δὲ προσέφερε scriptit. Quo minus dubitavi, προφέροντα h. l. recipere. De *Pramnio* vide infra, I. 30. d.

- b Σὺ μὲν, φησὶ, καθήμενος πῖνε. Desumpta verba ex Iliad. ζ'. 5. sed a primo Editore, ut videtur, correctā & suppleta. Nostri quidem codices (quos non deteriores sane eis comperimus, quibus usus Musurus est) καθισόμενος habent, & πῖνε carent. Quare videndum, ne & alia hic vel turbata sint vel omissa. Ego, quo cohaereret utcumque oratio, verba ista, οὐ διψήσεως -- πῖνε, parentheseos signis intercepti. ἐπιθύοντα τυρὸν αἶγαιον. Iliad. λ. 638. ἐπὶ δὲ, κρήμνον ποτῶ ὕψον. Ibid. 629. cf. Eustath. p. 813, 43. ἀλλαχού λέγον, τὴν οἶνον ἐκλυσιν &c. Iliad. ζ'. 264 sq. Ἐκάβη οἰομένη μένειν αὐτὸν, &c. Iliad. ζ' 258 sqq.

- c Μετὰ ἀσθματος ἦκον, ἀπαθείται. Sic recte noster cod. a. Corrupte ἀποθείται cod. b. quod cum & in suo invenisset (ut videtur) editor Venetus, ἀπαθεί edidit, idque tenere posteriores editores. At media verbi forma utique desiderabatur.

Οἷτ' τὴν χασδὲν ἔλκοιτα αὐτὸν βλάπτεισθαι φησὶ. Odyss. φ'. 294. ubi quidem αἶμι χασδὲν ἔλῃ legitur, ut ἐλόγεται h. l. suspicari possis oportuisse. At potuit percommo-

de etiam verbo ἔλκοντα uti Dioscorides. Quod ait οἶε, va-  
let ἐν οἶε, scil. in illis verbis quibus dicit, vel illo loco ubi  
dicit. In cod. a. post βλάπτεισθαι legitur ἐν ἰδ. cum ad-  
haerente nescio quo scripturae nexu: quae valent, ni fal-  
lor, ἐν Ὀδυσσεΐα.

Ζωρότορον καρφαίρειν δεικέλευε. Il. i'. 203. Corrupte  
καρφαίρας ed. Ven. & Basf. tum δεῖν ἔλεγε edd. omnes,  
ex Musuri puta emendatione. In nostro cod. a. corrupte  
δεῖσται (sic) scribitur, in b. δε...; quae mihi ex δεικέλευε  
(quo quidem nihil commodius occurrebat) sive decurtata  
sive corrupta visa erant. Mox, pro κράσεως, quod recte  
tenet cod. b. cum editis, corrupte κολάσεως habet eod. a.

ἴσως οὖν οὐκ ἐγίνωσκεν &c. Quo pacto haec cum se-  
quentibus conveniant, haud satis mihi liquet. Nam, quem-  
admodum mox dicit, *Medicos cum vino miscere σιτῶδες τι*,  
sic dein etiam apud Homerum *misceri vinum* ait μετ' ἁλ-  
φίτου. Iliad. λ'. 638 sq. Itaque suspicatus sum, aut inter-  
rogative accipienda ista verba, ἴσως οὖν οὐκ &c. aut pro  
οὐκ ἐγίνωσκεν oportuisse καὶ ἐγίνωσκεν, & deinde ἀλλὰ  
καὶ ἐκείνος, pro ἀλλ' ἐκείνος.

Τοῖς γοῦν καρδιακοῖς μετὰ οἶνου σιτῶδες ἀναμίσθουσι δ  
τι. » Quod ait de vino cardiacis [id est, qui dolore oris  
ventriculi laborant; conf. Foef. Oeconom. Hippocrat. in  
Καρδιαλγία.] » propinari solito, cui sit aliquid σιτῶδες im-  
» mistum, verissimum est. Sic enim medici praecipiunt, ut  
» Trallianus; cuius apponam verba illustrando huic loco.  
» Is libro XII, syncopes varia genera explicans, & earum  
» curationes docens, praescribit saepius ἄρτον εἰς οἶνον κα-  
» κρᾶμένον, remem in vinum intinsum: sed temerate eo, quod  
» inscribitur Περὶ τῶν ἐπὶ φλεγμοναῖς πυρετώδεσι λειποθυ-  
» μούντων, ita praecipit: Οἶνον διδόναι, μάλιστα δὲ εἰς  
» χύδρον ἐσθλὸν οἶνον ἐπιχέοντα προσφέρειν εἰ δὲ καὶ ἄρ-  
» τον ἄντὶ τοῦ χύδρου ἐπιδοῦναι, τὸ αὐτὸ δύναται. Ex his  
» potest intelligi, quid significet auctori huic τὸ σιτῶδες. α  
CASAUBONUS.

Ἀπὸ τῶν σιτίων. ἀπὸ τῶν σίτων. cod. a. » Οἷ δὲ κ'  
ἀνὴρ &c. Iliad. τ'. 167. τῷ δὲ καθνηζομένῳ &c. Citat  
Eustath. ad Od. β'. p. 100, 50. ἐν δὲ πίθει &c. Odyss.  
β'. 340.

## A D C A P. XVIII.

Ποιῖ δὲ Ὅμηρος καὶ τὰς κῆρας - - λουούσας. Odyss. δ'. 49. & 252. ζ'. 209 sq. κ'. 348 sqq. λουούσας erat editum, quod fortasse defendat aliquis; sed casu irrepsisse puto: non sicut quidem cod. uterque λουούσας dabat. οὔτε φλεγμονὴν οὔτε ἀκρᾶσίαν πασχ. Vide paulo superius notata ad vocem ἀφλεγμάντους p. 10. 2. Verba καὶ σωφρόνως ἀπτομένας connexa cum superiori participio λουούσας intellexi. Deesse vero nonnihil existimaverat CASAUBONUS. » Sententia auctoris, inquit, huiusmodi lectionem flagitat: » τῇ καὶ ποιῖ σωφρόνως ἀπτομένας: quam ob rem foeminas » inducit Homerus hospites castris attrectantes. u — Si quid ego desiderassem, non id erat futurum, quod docto viro placuit.

Λούουσι γοῦν καὶ αἱ Κωκάλου θυγατέρες - - τὸν Μινω. » Cocali filiae, cum vitae Minois insidiarentur, occasione » publici moris usae sunt, ut eum interficerent. Advenien- » tem de more lavantes, 'calidae loco picem ferventem » infuderunt. Zenobius: Μινωὶ τῇ Κρητὸν βασιλεῖ αἱ Κω- » κάλου θυγατέρες ἐπέχαιαν ζέουσας πίσσαν. Recte colli- » git hinc Athenaeus, [Dioscorides apud Athenaeum] » fuisse illis temporibus morem, ut virgines honestae pe- » des adventantium hospitum lavarent. Quare, cum apud » Homerum similia inveniuntur, neque mirandum, neque » succensendum maximo varum. u CASAUBONUS. — Dio- » dorus Sicul. IV. 79. narrans Minois interitum, filiarum Co- » cali non meminit: Minoem, inquit, cum lavaret, (λουομένου αὐτοῦ) Cocalus nimis diu in calida detinens interemit. Uno verbo filias Cocali Minoem occidisse, commemoravit Hygi- » nus Fab. 44. Quam ex Zenobio historiam opportune adpo- » suit Casaubonus, commodè facturus fuerat, si, quo loco apud Zenobium legeretur, declarasset lectori. Legitur au- » tem in Proverbio Λούσαιο τὸν Παλίαν, Cent. IV. num. 92. Nimis parcus, pacne invidens dixerim, fuit magnus ille Animadversor in patefaciendo lectoribus suis aditu ad fontes, e quibus ipse suae eruditionis copias hauserat.

Quae sequuntur de Cyclope, tum de Ulyssis sociis apud Circen, nota sunt omnibus ex Odyss. ε'. & κ'. De Eurytione f Centauro, habes Od. φ'. 295 sqq. De Elpenore, Od. κ'. 552 sqq. De Antinoo, Od. φ'. 293. & χ'. 8 sqq. De Graecis, cum de solvenda classe ageretur, vino madidis, Od. γ'. 139. De Aetnea, cum vino indulisset, audacius loquente, Iliad. v. 84 sqq.

» Agamemnonis verba, quibus fateitur culpam admittam in velitatione cum Achille, proferebantur ab Athenaeo in hunc modum:

» Ἄλλ' ἐπεὶ ἀσάμην φρεσὶ λευγαλέῃσι πύθισας,

» ἢ οἶνον μεθύων, ἢ μ' ἐβλάψαν θεοὶ αὐτοί.

» Posteriorem horum versuum nulla hodie editio agnoscit, neque Iliad. i. [v. 119.] neque ῥαψ. τ'. [137.]

» Priorem leges in nono Iliadis, atque ei geminum Iliad.

» τ'. ἀλλ' ἐπεὶ ἀσάμην, καὶ μεν φρένας ἐξέλετο Ζεὺς.

» Ne Athenaei quidem temporibus aliter habuere vulgati

» codices Homeri. Ideo subiicit statim, cum ita locum

» poetæ profert, sequi se *Dioscoridem*, qui sic emendaverit. Lego ex libris, quibus olim usus est Eustathius,

» εἰς τὴν αὐτὴν τιθεὶς πλάστιγγα τὴν μέθην τῷ θεομηνίᾳ,

» non τῇ μαρίᾳ: perspicue enim illo versu, ἢ οἶνον με-

» θύων, ἢ μ' ἐβλάψαν θεοὶ αὐτοί, denotatur vis maior &

» ira numinis. « *CASAUB.* — Ex *DIOSCORIDE* totam hanc

desunttam esse disputationem, supra monitum est ad p. 8.

e. (initio capitis 15. nostrae edit.) Ubi sicut a nobis

e Suida nomen huius auctoris adiectum est, sic haud dubie

ab ipso Athenaeo ibidem adiectum erat: quo spectat,

quod pro ep, quod vulgo h. l. nude Οὕτω δὲ τὰ ἔπη le-

geretur, codex noster a. οὕτω δὲ καὶ τὰ ἔπη dederit. Eustathius

ad Iliadis libri Noni versum 119. cui versui alterum

illum subiectum a Dioscoride Athenaeus ait, alterius

istius versus non meminit: sed ad Iliad. τ'. v. 137. (p.

1240. l. 14 sq.) scribit, post istum versum, Ἄλλ' ἐπεὶ ἀ-

σάμην, καὶ μεν φρένας ἐξέλετο Ζεὺς, (qui tamen differt

nonnihil a superiore) adiectum a Dioscoride fuisse illum,

ἢ οἶνον μεθύων &c. Quod ibidem idem Eustath. τῇ θεομηνίᾳ

habet, non equidem damno; neque tamen illud vulgatae

apud Athenaeum scripturae praeulerim. Nam quum

θεοῦ βλάπτοντες dicunt graeci, *furorem* (μαρίαν) intelli-

gunt a Deo quodam incussum; ipsumque *furorem* θεοβλά-

πτειαν dicere confueverunt. Librarii nostri quid in mente

habuerint, (si quid modo habuerunt) haud adsequor,

cum in priori versu pro ἀσάμην alter a. sic ἀκῶ, alter

ἀκο... scriberet. Illud haud ita male, quod ante istum

versum, pro περὶ αὐτοῦ &c, quod ad τὴν μέθην referebatur,

περὶ αὐτοῦ habent, quod idem ac περὶ αὐτοῦ va-

let, de se ipso.

Οἰοβαρεῖς, &c. Iliad. α'. 325.

b. Ταῦτ' εἶπε τὸ Θετταλὸν σοφισμα, ἥτοι ὁ ἐκ Θετταλίας σοφιστής. παίζει δὲ &c. Particulam ἥτοι, (quae, nempe, scilicet, sonat) cum deesset ea editis, percommode dedit postea cod. a. Eiusdem voculae vestigium in cod. b. superest; ubi in fine mutila . . . scribitur. Caeterum, quod recte animadvertit CASAUBONUS: »Placuit elegantia dictionis (Ταῦτ' εἶπε τὸ Θετταλὸν σοφισμα) Excceptoriori: quare in Eclogas suas retulit, adiecta etiam interpretatione, ὁ ἐκ Θετταλίας σοφιστής. παίζει δ' ἴσως πρὸς τὴν παροιμίαν ὁ Ἀθηναῖος. Hoc vult: τὸ Θετταλὸν σοφισμα nihil esse aliud quam *Sophista Thessalus*: ita autem videri locutum Athenaeum, ad vetus proverbium alludentem. Vetus enim fuit adagium, Θετταλὸν σοφισμα, »Thessalicum commentum, apud Hesychium & paroemiographos. » [Adde Suidam in Θεττ. σοφ. & Schol. Eurip. ad Phoeniss. 1116. ibique Valckenar. denique Erasmi Adag. in Thessalorum Commentum.] » Myrtilum intelligi, certum, » tam ex libro III. extremo, [p. 127. a.] ubi Thessalus dicitur fuisse, quam ex simillimo huic alio libri septimi loco: [p. 308. b.] σὺ δέ μοι εἶπὲ, ὃ Θετταλὸν παλαισμα Myrτίλῃ. Graecanicae genus est elegantiae, σοφισμα pro σοφιστής. παλαισμα, pro luctatore & disputatore cauto. Sic apud Lycophronem, [vf. 113.] Παρίδις ψυχρὸν παραγκάλισμα, Helena. Troilus [apud eundem Lycophr. 308.] τερπνὸν ἐπαγκάλισμα συγγόνων. Aelianus epitola quadam, ἀργαλίος εἶ, καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, ἀλμυρὸν γειτόνημα, id est, γείτων. Sic b. Chrysostomus martyrem Babylam vocat ἰδολὶ κακὸν γειτόνημα, malum vicinum. Basilii foeneratores, κακὸν συνάντημα ἰορτής: » hominem improbum & nemini utilem, τὸ μηδὲν ὠφέλημα: vilem & abiectum, πάτημα. --- Eustathius, [ad » Iliad. β'. p. 351. 6.] postquam exposuit pluribus antiquum proverbium, Θετταλὸν σοφισμα, adiecit: Σόφισμα δὲ Θετταλὸν φάναι τὸν ἐκ Θετταλίας σοφιστὴν, ὃς παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ κεῖται, μεταλήψις ἐστὶ τοῦματος εἰς νόημα ἑτεροῖον παρὰ τὸ σύνθετος. καὶ εἰσι πολλὰ τοιαῦτα » ζηλωτὰ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὅποῖον καὶ τὸ, σὺ δέ μοι εἶπὲ, ὃ Θετταλὸν παλαισμα, ἀπὸ τοῦ, ὃ Θετταλὸν ἐλεγ- » κτικῶς ῥηθὲν πρὸς ὁμοιότητα τοῦ Θετταλὸν πῆδημα, καὶ » σοφισμα, καὶ τῶν ὁμοίων. --- In his & similibus exem- » plis, huius formae nomina modo active, modo passive » sunt exponenda. » CASAUBONUS. — Eiusdem generis est

Homericum illud κακ' ἐλέγχεα, Iliad. β'. 237. ε'. 787. & b Δίδε ξείνου σέβας in Scolio apud Athen. XV. 696. d. quorum istud passively dictum, pro ἐλεγχεῖς vel ἐλεγχοί; hoc vero active interpretantur, ut valeat idem ac σεβάζων, colens, cultor.

# AD CAP. XIX.

Πρῶτον μὲν τῷ καλουμένῳ. Desunt duo priora verba nostro codici a. quae recte tenet cod. b. cum edd.

ἀκρατίσματος, ὃ λέγει ἄριστον &c. » Recte probat auctor, ientandi consuetudinem fuisse apud Veteres, ex » Homeri loco Ὀδυσσ. π'. [ vñ. 2. ] Sed in eius versu magna ineuria omissum id quod maxime ad rem faciebat, » αὐμ' ἡοῖ. Locus, qui esse dicitur unicus in tota Iliade, c » extat ultimo libro; [ vñ. 124. ] sed est obscura admodum » ientaculi ex illo versu probatio. Clarissima ex Antiphane, » cuius verba ita concipimus: Ἄριστον ἐν ὅσῳ ὁ μάγειρος » ποιεῖ εἰτ' ἐπάγει. Συνακρατίσασθαι πῶς ἔχεις μετ' ἑμεῦ; » id est: Interea dum cocus prandium parat: & mox: De » ientando tecum quid animi tibi est? vis - ne tecum ienta- » re? Praetermisit Athenaeus quae inter utrumque ver- » sum erant a poeta interiecta, quae ad propositum ni- » hil faciebant: fortasse illis describebatur prandii appa- » ratus. Πῶς ἔχεις ἀκρατίσασθαι, ἀπὲρ τοῦ, πρὸς τὸ ἀκρατ. » Idem comicus alibi, Πρὸς ἀμυνδάλαι δὲ πῶς ἔχεις; » Εἰρηνικῶς. « CASAUB. — Plurcula ex hac Athenaei disputa- » tione in suos ad Od. π'. commentarios p. 589, 39 sqq. » retulit Eustathius. In versu ex Il. ω. 124. citato, in ἐσσυ- » μένος τε πένοντο consentiunt apud Athen. mssii cum edd. » ubi ἐσσυμένους ἐπένοντο editur apud Homerum. Ibidem » quod ἐν τὸ ὑνευτο ἄριστον scribitur, virtiose factum pro- » nunciavit Clarkius ad eum locum; quia enim prima in » ἄριστον longa est, oportebat ( sicut in versu ex Odyss. » π'. 2. citato ) ἐν τὸ ὑνευτ' ἄριστον, ut esset penultimus » pes spondaeus, pro dactylo. Ubi tamen recte Ernestus » monuit, haud ita male in veteribus Codicibus manu exa- » ratis verba in fine plena ( absque elisione ) scribi solita esse, » & pronunciandi rationem iudicio lectorum relictam. » Quem eundem morem frequenter, ubi ad integros Athe- » naei libros accesserimus, in vetustis nostris membranis » Veneto-Parisiensibus observabimus. In ANTIPHANIS ver-



c *su priori iustam metri rationem requiro. Alter, senarius est, cui demus pes postremus. Eo in versu particulam πως, ut in omnibus editionibus (puto etiam in mssis) factum, enclitice scribere, & indefinite accipere malui, quam Casaubonum sequi, qui πως interrogative acceptum voluit. Aliud est, πως ἔχεις πρὸς τοῦτο; aliud, ἔχεις πως ποιεῖν τοῦτο; ubi ἔχεις cum infinitivo valet potesne hoc facere? & πως particula eam fere vim habet, quam Gallico idiomate adiecta particulā bien exprimeres: pour-rais - tu bien déjeuner avec moi?*

d Φιλ. δέ φησιν, ὅτι τρεφᾶις ἐχρῶτε. Ferri hoc potuit: sed rectius puto, quod habet Eustathius, hunc locum respiciens ad Odyss. π', pag. 589 extrema, τρεφᾶις τέτταρσι: quod fortasse in contextum recipi debuerat. Verumtamen ibidem nec in proxime antecedentibus, nec in sequentibus, prorsus ad verbum citatus hic locus ab Eustathio est.

τὴν μὲν οὖν ἀκρατισμὸν, διανηστισμὸν ἔλεγον. »Miramur vocem διανηστισμὸς, pro eo quod dicimus nos Francoceltæ plane ad verbum *déjeuner*. Sed nobis ratio constat: est enim quasi *deiciunare*, pro *ieiunium solvere*; ut *deonerare*, & *dearmatus*. Sæpe ita accipimus τὴν δε: »Graeci, quod sciam, τὴν δια nunquam. *Ieiunare* Graecis νηστεύειν & νηστιζεσθαι: *frangere ieiunium*, ἀπονηστίζεσθαι. Hesychius: Ἀπονηστίσασθαι ἀπὸ νηστιαίας ἐπὶ πρώτῃν ἡλθείν. Scribebam ἐπὶ ἰδωδὴν: sed vulsit aurem magnus nostrarum Musarum ἀρχιερεὺς, qui in septimo divini operis De Emendatione Temporum aliter interpretatur Hesychii verba, & ad ritus veteris Ecclesiae Christianae refert; quod eo nobis probabilius videtur, quia doctissimum illum Grammaticum scimus fuisse Christianum, contra quam sit quibusdam visum. Quis credat, alienum hominem a pietatis nostrae sacris tot locos utriusque Foederis expositurum? Praeterea Epiphanius bis laudat; Cyrillum semel: *videtis* explicat τὸ ἄγιον βάπτισμα: meminit etiam Ἀντιχρίστου, & Apostolorum aliquot nomina interpretatur. Christianus nigiur Hesychius. Proprie διανηστισμὸς est *ieiunii continuatio*: διανηστιζεσθαι, *ad finem usque ieiunare*. Qui apud Graecos primi auctores huius moris fuere, facti invidiam verbo isto levatum iverunt; quasi non tam levi hoc cibo infitrio ieiunium frangerent, quam illud

»praestarent, ut ad praescriptum moribus aut religione d  
»ieiunii finem possent durare.« CASAUB. — Quid- ni  
praepositioni *διὰ* tribuamus vim satis usitatam in verbo-  
rum compositione, *inter* : ut sit *διανηστισμὸς* ex ipso veri-  
verbio, interruptio ieiunii, nempe modicus cibus *inter* ieiun-  
andum *capus*, priusquam scilicet ad iustam coenam ac-  
cedamus. Pari quidem ratione Angli *ientaculum* suo idio-  
mate *breakfast* vocant. Graecum vocabulum ex hoc loco  
reperiit Eustath. ad Odyss. π'. p. 190, 2.

τὸ δ' ἀριστον, δαρπιστὸν. Sic percommode ed. Ven.  
cum mssis & Eustath. l. c. Pro quo temere, citra ne-  
cessitatem certe, *δαρπιστὸν* posuit editor Bas. quem  
secutus est Casaub. Vide Hesychii interpretes ad vocem  
*Δάρπιστος*, & Brunck. ad Aristoph. Vesp. 103.

ἔστι δ' ἡ τάξις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ τῶν ὀνομάτων. Acce-  
peram quasi dixisset ἔστι δ' ἡ αὐτὴ τάξις. Est autem idem  
ordo. Rectius fortasse fuerit, pro ἥδε ἡ τάξις accipere :  
Est autem etiam apud Aeschylum ordo nominum huiusmodi.

AESCHYLI duos priores versus sic corrigendos censue-  
rat CASAUBONUS :

καὶ ταξιάρχας, καὶ στρατάρχας, καὶ ἑκατον-  
τάρχας ἑταῖρα· σῖτον αὖ διώρισα.

Valckenaer ad Phoeniss. p. 204. nil mutans in secundo  
versu, sic legebat :

καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ λόχους  
ἑταῖρα· σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα.

Corn. Pauw in Notis ad Aeschyli Fragm. p. 1109 sq. vo-  
cem *στρατάρχας* e varietate lectionis in contextum irre-  
pisse iudicavit, primumque versum sic scribere suaserat :

καὶ ταξιάρχας καὶ ἑκατοντάρχας —

ut indicaretur, deesse aliquid in fine versu, quod ab ipso  
fortasse Deipnosophista fuisset omissum. Quem ego ita  
sum secutus, ut lacunam tamen, inserta voce *στρατῶ*,  
complevere auderem. Poteras vero, pro *στρατῶ*, etiam *ἐγὼ*  
suspicari. Dixerat Casaubonus in *Addendis*, posse etiam  
primum versum cum Ios. Scaligero (ad Manil. p. 320.)  
sic concipi :

καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ ταγούς.

At, id ferri non posse, docuit Valcken. l. c. nempe ob  
penultimam vocis *ταγούς* longam.

Tertium versum sic scripsit Valckenaer l. c.

ἀριστα, δόρυπα, δειπνὰ ἢ αἰμαῖσθαι τρία.

e atque, ter sic scriptum legi eum versum apud Eustath. nempe ad Iliad. ω. p. 1494, 2. Od. β'. p. 76, 47. Od. π'. p. 390, 10. Atqui tribus istis locis non δέρπα, δειπνά θ', sed δειπνα δέρπα θ' scripsit Eustathius, prorsus ut apud Athenaeum consentientibus libris editum est. Quare istam verborum seriem imprudenti excidisse viro docto putem. Pro τρία autem, quod tribus istis locis Eustathius habet, magis placuit τρίτα, quod non modo apud Athenaeum agnoscunt libri omnes, sed ipse etiam Eustathius probavit alio loco, (nempe ad Iliad. β'. p. 183, 36.) qui est a Casaubono ad hunc Athenaei locum prolatus; ubi, postquam dixerat: δειπνον, τὸ πρῶτον ἀμβρωμα λέγεται. — δῆλον δὲ ὅτι δειπνον καὶ τὸ πρὸς ἑσπέραν ἐλέγτο, — καὶ ἀπλῶς δὲ πᾶσα τροφή haec dein subiicit: Τὸ δὲ παρ' Αἰσχύλῳ,

ἄριστα, δειπνα, δέρπα θ' αἰρεῖσθαι τρία, ἢ μάλιστα τρίτα κατὰ τοὺς παλαιούς, κακῶς ἐπὶθῆναι κρίνουσιν οἱ παλαιοί. οὐδὲ μνηστῆρες γὰρ, φασίν, εὐδὲ κύκλωψ, τρισὶ τροφαῖς ἐχρῶντο. De Palamede Plinius scribit lib. VII. cap. 56. (scilicet 57. ed. Hard. p. 416.) Ordinem exercitius, signi dationem, iesseras, vigiliis Palamedes invenit Troiano bello.

ὅν δ' ἔρχο δειελίσας. Odys. δ'. 599. Recte vero apud eundem nostrum Athenaeum lib. V. p. 193. a. b. exploditur ea, quae hic traditur, loci istius Homericus interpretatio: doceturque δειελίσας idem valere ac τὸν δειλινὸν διατρίψας χρόνον.

δειπνον δὲ, τὸ μεσημβρινόν. Articulum τὸ, quem ignorabant editi, recte dedere nostri mssti.

Μὴ ποτε δὲ καὶ συνωνυμῇ τὸ ἀρίστην τῷ δειπνῷ. «Μὴ ποτε δὲ cum dicunt Graecorum grammatici, nihil affirmant, sed suas tantum dubitationes proponunt.» CASAUB. — Est tamen aliquid amplius quam nuda dubitationis significatio; indicatque, inclinare in illam sententiam eum qui id dicit: itaque latine rectissime per fortasse exponitur. Frequenter eam dictionem nuper in Simplicii Commentario in Enchiridion observavimus, atque etiam in ipsius Episteti Dissertationibus: & de ea, quae commodum videbantur, diximus in Indice Graecitat. ad Epistolum p. 392. Sed hoc quidem loco etiam particula ποτὶς propriam sibi vim habere videtur, ut dicat, An vero aliquando; vel, vide vero, ne aliquando; id est, Fortasse γε

ro aliquando. Quin etiam, si prorsus abesset h. l. μὴ particula, sola *ποτὶ* sufficere poterat, ut plane adfirmanter dixisset, *Aliquando vero*. Certe in Homericō versu, quem continuo adiit ex Iliad. θ'. 53. satis perspicue τὸ *δειπνον* idem valere videtur ac aliās τὸ *ἄριστον*: nisi ibi generatim (ut Eustathius loco paulo ante citato interpretatus est) pro τροφή accipias. Iuvabit vero meminisse hoc loco veriverbii, quod inesse in eodem vocabulo *δειπνον* moneant Grammatici; cum dictum illud esse aiunt ἀπὸ τοῦ *δει* *πεινῶν*, quod post cibum captum ad *opus faciendum* debeamus accedere.

In fine huius Cap. *προέρχονται εἰς τὴν μάχ.* scripsi cōf dicum nostrorum auctoritate. *προέρχοντο* erat editum.

### A D C A P. X X.

τῷ γούν Μέντη &c. Vide Odyss. α. 138. quo loco ista ex Athenaeo excerpfit etiam Eustath. p. 34. lin. 35 ἰqq.

δύναται γὰρ ἡ Ἀθηναῖα ἀπὸ τῆς Τηλεμάχου τροπῆς δαίνεσθαι. » Haec verba sic interpreto: *fieri posse, ut ea quae dicitur Minervae sive Mentori apposita, mensa esset Telemachi*: illa nempe, unde fumeret cibum Telemachus, » quoties separatus a procis solus, vel cum amicis veris, » coenaret. » CASAUB.

κατὰ Ἀνακρέοντα. Fragm. 104. edit. Barnes.

ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ἤρον καὶ τράπεζαν καὶ δέπα. Ex Odyss. τ'. 61. ubi sic editur:

Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ἤρον, ἥδ' ἐ τροπῆας,  
καὶ δέπα. — —

Apud Athenaeum, qui consulto se metro non adstrinxit, in *τράπεζαν* consentiunt hodie libri; qui tamen fortasse pariter *τροπῆας* debuerant, quemadmodum in *δέπα* consenserunt codices nostri, pro quo *δέπας* editum erat. Pro *πολὺν*, quod est apud Homerum, potuit utique suo arbitrari Athenaeus (aut is auctor, e quo ille haec sumsit) *πάλιν* scribere, quod h. l. libri omnes agnoscunt: & rectius ego fortasse, cautius certe, facturum fuisset, si intus reliquisset. At facile etiam credi poterat, fuisse *πολὺν* a librariis in *πάλιν* mutatum. Pro *ἤρον* vero, quod ab *αἶρω* est, tanto commodius hic auctor *ἤρον*, imperfectum verbi *αἶρω*, ponere potuerit,

a quod αἶρειν τὸν τράπεζαν vulgatissima loquendi formula erat.

Ἰδιάζον δὲ παρὰ Μετελάμ &c. Vide Odyss. δ'. 65 ἰσφ. & 212 ἰσφ.

τῷ δὲ μὴ αἶρεσθαι τὰς τραπέζας ἐναντιοῦσθαι δοκεῖ. Pleonastici simulque elliptici usus particulae negativae exemplum ex eodem genere, de quo supra ad p. 5. e. diximus. τῷ μὴ αἶρεσθαι τὰς τραπέζας ἐναντιοῦται τοῦτο, idem valet ac τοῦτο ἐναντιοῦται τῷ αἶρεσθαι τὰς τραπέζας, καὶ διδάσκει (vel δεικνύει) μὴ αἶρεσθαι αὐτάς.

τὸ ἐν Ἰλιάδῳ ω'. τὸ ἐν Ἰλιάδι. edd. Quibus verbis cum in codicibus nostris litera ω. (sic) subiiciatur; istud, quod b dedi, debuisset librariorum exitimavi. Est autem Iliad. ω'. vñ, 476. ubi vide quae notavit Ernesti, & Eustath. p. 1496. qui hunc Athenaei locum non neglexit. CASAUBONUS: »Homeri locus, inquit, a nonnullis proferri solitus, ut »probaarent, finitá coená mensas non fuisse sublatas, sic ha- »bet apud Poëtam:

» — — Νέον δ' ἀπέληγον ἐδωδῆς

» ἐσθον καὶ πίνον, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.

» Atque haec sic interpretabantur: Modo a cibo sumendo de- »nserat: ab edendo inquam & bibendo: & erat adhuc mensa ap- »posita. τὸ ἔτι adhaerere posteriori membro volebant. » Contra, legi iubet Athenaeus [immo auctor, nescio quis, e quo hoc depromsit apud Athenaeum aliquis e Deipno- »sophistis,] » ἐσθον καὶ πίνον ἔτι, καὶ παρ. Utrovis mo- »do legas, vera Athenaei, falsa aliorum sententia. u —

Ζωμὸν δέ. Utrique ad orationis connexionem commodior videri debebat γὰρ particula. Sic etiam commodus proditurus erat primus senarius ANTIPHANIS, in hunc modulum:

ζωμὸν γὰρ οὐκ ἐποίησιν, οὐδ' ἦν κρέα.

c οὐδ' ἐγκέφαλον. Cerebri esum plane non in usu fuisse veteribus, observavit Plutarch. Sympos. VIII. 9. ἔπτα δὲ καὶ τὰς κοιλίας. Intellige ἔπτα δὲ πάντα, καὶ (atque etiam) τὰς κοιλίας. Scilicet apud sequiores ἐφθαὶ κοιλίαι in deliciis erant, quas non noverat Homerus. Οὕτω σφῆδρ' ἦν ἀρχαῖος. Vulgo σφῆδρα ἦν: non male; (vide notata ad verba ἐντύνοντο ἄριστον, p. 11. c.) sed elisionem vocalis α volui indicare.

## A D C A P. X X I.

Ἡδὲ μὲν δαιτὶς κεκορήμεθα θυμὸν εἶπες. Pro θυμὸν c vulgo, consentientibus libris, perperam vox δαιτὶς repetebatur; cuius in locum istam ex Odyss. θ'. 98. reposui. Ad eundem locum ait Clarkius: »pro priori δαιτὶς alios θυμὸν scribere, & deinde δαιτὶς εἶπες: « quae ipsi probabilior visa erat scriptura. Quinam autem sint illi αἱ, non declaravi: in Barnesii quidem edit. nulla adfertur discrepantia a vulgata scriptura, in quam & Aldina editio & vetustissima Florentina & Eustathius consentiunt. Χαῖρ' Ἀχιλλεῦ &c. Iliad. ι. 225. In eiusdem sine versus, perperam ἐπιδέουσιν scribitur in postrema editione Athenaei Casauboniana: recte ἐπιδέουσιν in ed. Ven. & aliis.

Ἐκ τούτων δ' ἐπίσθην Ζηνόδοτος, δαῖτα εἶπεν τὴν ἀγαθὴν λέγεσθαι: ἐπεὶ γὰρ ἡ τροφή τῷ ἀνθρώπῳ ἀγαθὴ δ (vulgo ἀγαθὴ) ἀναγκαῖον ἐν, ἐπεκτείνας, φησὶν, εἰρηκὼν εἶς ην. Zenodotus, Grammaticus Alexandrinus, unus ex Homeri olim editoribus & ( si Deo placet ) διορθωταῖς: de quo vide Fabric. Bibl. Gr. T. I. p. 272 sq. De eodem vide mox rursus Nostrium hac pag. lit. e. f. Est autem ad hunc locum CASAUBONI Animadversio huiusmodi: quam, longiorem licet, totam tamen huc transcribere eo minus me pigebit, quo frequentius accidere mihi pariter solet, ut similibus harum, de quibus hic queritur Vir magnus, difficultatibus impeditum me in hoc suscepto labore sentiam. » Utinam, inquit, liceret mihi difficultatem horum » verborum dissimulare: invitum enim & alio properantem tricae grammaticales morantur: sed interpretatorem Athenaei semel professus, exedam quod mihi intrinvi. Superior sententia εἶπεν δαῖτα interpretabatur εἶπεν, » aequaltem; quod in partes aequales δαῖτα distribuerent. » Hic dicit: Zenodotum exposuisse ἀγαθὴν: & ait, ἐκ τούτων ἐπίσθην, his impulsus. Illa quae sunt? nihil enim » video in praecedentibus, quae Zenodotum eo impellent: aut ego artem συλλογιστικὴν non teneo. Sed » erant, credo, alia in Athenaei oratione, quae nunc in » Excerptis nulla sunt. Hanc primam crucem fixit nobis » iste Eclogarius. Quid illa? ἐπεὶ γὰρ ἡ τροφή - - εἰρηκεν εἶπεν. Tarditatem ingenii mei necesse est confitear: nihil enim hic intelligo. Erat docendum, cur ἐπ-

d » *ισον* exposuisset Zenodotus ἀγαθόν: id ego ex istis ver-  
 » bis nullus disco. Deinde autem, quae ista est ἐπέκτα-  
 » σις? Quia, inquires, pro ἴσων dixit ἴσων. Ergo eadem  
 » Zenodoti interpretatio cum superiore: ergo male ex-  
 » ponebat ἀγαθόν. Nam aliud ἴσος, aliud ἀγαθός. His  
 » difficultatibus ut me liberarem, ita statuebam: Voluisse  
 » Zenodotum dici δαῖτα ἴσων, non quasi ἴσων, *atque*alem,  
 » sed quasi ἴσων, *bonam*. ἴσος & ἴος voces sunt antiquae,  
 » idem significantes atque ἀγαθός, notae ex poetis. [ De  
 » ἴσος satis notum: de forma ἴος vide Etymol. M. in 'Εὐς. ]  
 » Itaque legebam: ἐπεὶ γὰρ ἡ τροφή τῷ ἀνθρώπῳ ἀγα-  
 » θόν, ἀναγκαῖον ὅν, ἐπακτεῖνας, φησὶν, εἰρηκεν ἴσων: id  
 » est, nam quia alimentum res est homini bona, facta pro-  
 » ductione, quia erat necesse, ait Zenodotus, dixit ποῖτα ἴσων.  
 » Necessitatem intellige metricam: Grammatici dicere so-  
 » lent, διὰ μέτρον ἀνάγκη. Emergisse videbar mihi; &  
 » emergeram profecto, nisi iterum demersisset Eustathius  
 » cum edita lectione consentiens, & de hoc loco ita scri-  
 » bens: [ ad Odyss. α'. p. 34. l. 46. ] Δαῖς ἴσων, ἄλλως  
 » μὲν κοινότερον, ἢ ἰσόμοιρος κατὰ δὲ Ζηνόδοτον, ἢ ἀγα-  
 » θόν ὡς ἱστορεῖ Ἀθήναιος, λέγων, ὅτι, ἐπεὶ ἡ τροφή τῷ  
 » ἀνθρώπῳ ἀγαθόν ἀναγκαῖον, ἐπακτεῖνας εἰρηκεν ἴσων.  
 » Audeamus dicere, errasse etiam hic Eustathium, eo  
 » quod non Athenaeum ipsum, sed eius supposititium ad-  
 » hibuisset in consilium? — Haec CASaubonus. Iam,  
 » ad priora ista auctoris verba quod adinet, ἐκ τούτων δ'  
 » ἐπεὶ οὕτως &c. video ea quidem a Gallico interprete ad duos  
 » versus Homericos proxime citatos referri; sic enim ille  
 » in ipsa versione posuit: *Ces passages ont fait croire a Ze-*  
 » *nodote*. Ego vero Casaubono adfentior, nihil neque in  
 » istis versibus, neque omnino in praecedentibus apud  
 » Athenaeum verbis reperiri, unde intelligi possit, quid ef-  
 » fet quod Zenodotum ad amplectendam istam, quae dein  
 » exponitur, sententiam commoverit. Ac fieri utique potest,  
 » ut nonnihil, quod huc fecisset, temere praeternitissum fue-  
 » rit ab Epitomatore. Sed vide, ne istud ἐκ τούτων non ad  
 » praecedentia, sed ad sequentia debeat referri; ita ut γὰρ  
 » particula, quae sequitur, ex vulgatissimo Graeci sermo-  
 » nis usu vim explanandi habeat, laine per scilicet expo-  
 » nenda. Sic sententia fuerit huiusmodi: Zenodotus vero,  
 » hac *caussa* commotus, δαῖτα ἴσων interpretatus est ἀγαθόν,  
 » id est, bonam: scilicet quoniam *cibus est bonum homini*

*necessarium, ideo Homerum ait, dilatato vocabulo, εἶσεν δ τὰς δαῖτας dixisse.* Quo facit, quod Eustathius apud Athenaeum non ἀγαθὸν legit, (ut erat in edd. & mssis nostris) sed ἀγαθόν, quod in contextum recipere non dubitavi. Pro ista autem sententia commodius facturus fuisset, si Ἐκ τούτων maiusculā primā literā scripsssem, ac dein ante ἐπὶ γὰρ non maiori (quod dicunt) puncto, sed minori, distinxissem orationem. Quod vero Ἐκ τούτων in plurali numero, non Ἐκ τούτου, dicit; duplicem respicit causam, quae in eam sententiam adduxerit Zenodotum: alteram, quod *cibus sit bonum necessarium homini*; alteram, quod *vox εἶσεν ex alia voce dilatata sit, (sive producta, prolongata)* unde fiat ut *idem valeat ac ἀγαθόν*. Quibus ita positis, superest (fareor) illa ipsa quaestio, quae Casaubonum turbaverat: scilicet, quae nam sit illa vox, cuius ex ἐπεκτάσει formatum vocabulum εἶσος idem valeat ac ἀγαθός: nam, quae nam fuerit illa vox, praedictis verbis non declaratur. ERNESTUS quidem cum ad Iliad. α'. 468. veluti pro auctoritate edixit, se Zenodoti probare iudicium, εἶσεν per ἀγαθόν exponentis, (conf. eundem ad Iliad. α'. 306.) vellem rationem explicasset, qua notio haec ita nude & simpliciter isti vocabulo tribui possit. Nam quod ad Iliad. δ'. 48. idem ait, δαῖτα εἶσεν, Deo oblatam, nihil aliud denotare posse nisi *cibum bonum, opimum*; id quidem gratis ille sumit: sicut enim νῦν εἶσος percommode monent interpretes ab aequalitate & iusta proportionē partium dici; sic & nihil prohibet, quo minus δαῖτα εἶσεν Iovi oblatam cum plerisque interpretibus convenientem cibum intelligamus; quum praesertim cum aequalitatis notione, ex omnium linguarum usu coniuncta sit notio eius quod aequum & conveniens est. Denique omnino, si Homericum εἶσος cum aliis interpretibus ab εἶσος deduxit Zenodotus, non magis ego, quam Casaubonus, adsequor, quo pacto illud pro synonymo τοῦ ἀγαθοῦ habere potuerit hic Grammaticus. Et in hanc quidem partem id, quod de Zenodoto dixit Athenaeus, interpretatus est Eustathius; non tam utique in illis verbis, quae Casaubonus citavit, quam in his quae continuo adiecit idem Eustathius, ubi ait: (Odyss. α'. p. 34. l. 48.) Ἐπεὶ σημειώσαι τὸ ἐπεκτείναι ὡς τοῦ Zenodότου ἐπέκτειν δολιχότερος καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ ἰσεν εἶσεν εἶσεν. Id est: *Hoc loco (scilicet in Athenaei ver-*



d his, de quibus quaerimus) *observa verbum ἐπέκτασις: scil.* quod Zenodotus hoc etiam per ἐπέκτασιν fieri putavit, ut pro ἰσεν diceretur ἰσεν. Quibus in verbis illud temere ac praeter rationem factum ab Eustathio, quod vocem illam, e qua per ἐπέκτασιν formatum Homericum ἰσεν sibi persuaferat Zenodotus, esse statuit ἰσεν: illud vero bene recteque, quod miratus sit, quo pacto sive Athenaeus sive ipse Zenodotus dixerint, Homerum ἐπέκτασιντα formasse ἰσεν ex ἰσεν, adeoque tale genus mutationis ad illam figuram grammaticam, quae ἐπέκτασις vocatur, retulerint. Scilicet ubi in vocis initio adicitur syllaba, ἀφάρσις hanc formationem vocare Grammatici solent: ἐπέκτασιν autem (id est, ex ipsa vi vocabuli, dilatationem, productionem, prolongationem) nonnulli quidem intelligunt syllabae in medio insertionem; (vide Erasmi Schmidt de Dialectis Graec. p. 148.) sed veteres, & cum his ipse Eustathius, ἐπέκτασιν intelligebant vocis prolongationem syllabā in fine adiectā. vide Eustath. ad Iliad. α. 23, 14. & p. 89, 27. Itaque, quoniam non dixit Athenaeus, Zenodotum vocem ἰσεν ab ἰσεν formatam ab Homero statuisse, sed prolongando (per ἐπέκτασιν) ita formatam, ut idem atque ἀγῶν valeret; contrario modo rationes suas subducere debuerat Eustathius, & sic ratiocinari: »Formatio vocis ἰσεν ex ἰσεν non fit per ἐπέκτασιν. Sed Zenodotus ἰσεν per ἐπέκτασιν formatum esse statuit, ut valeat ἀγῶν. Ergo Zenodotus » statuit, ἰσεν non ex ἰσεν esse ab Homero formatum. » Atque ista haud dubie fuerat Alexandrini Grammatici sententia, ἰσεν non factum esse ex ἰσεν, sed ex ἰσ, (idem valente ac ἀγῶν) prolongata scilicet voce in fine. Qui quo iure, quo iudicio, quave analogia id statuerit, iam non quaero; illud unum adiicio: quo aliquam veri speciem conciliaret illi sententiae Zenodotus, necessarium videri, ut simul scripturam vocis corruptam vulgo esse statuerit, contenderitque, non ἰσεν, sed ἰσεν aut ἰσεν ex Homeri mente scriptum oportuisse, scilicet quod ex ἰσ productum novum vocabulum ἰσεν vel ἰσεν formasset poëta. — Sed de isto Grammatici Alexandrini commento satis superque dictum: de quo statuat quisque pro suo iudicio. De scriptura huius loci illud monendum superest, quod in ed. Ven. & Bas. pro ἀγῶν αἰον nude ἀα .... scribitur, vacuo nonnullo spatio

relictō. Lacunam istam Casaubonus ex Eustathio, fortasse etiam e mssis suis, ( quorum tamen nullam h. l. mentionem fecit ) supplevit: nostri quidem codices in ἀταγ-  
καίον consentiunt.

Ἐπεὶ οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι &c. Rursus h. l. paulo obscurior videri poterat connexio orationis, quae fortasse per Epitomatoris incuriam nonnihil turbata est. Interim, particulā ἐπεὶ ( ut saepe aliās in disputationibus ) pro Cacterum, sed enim, atqui, quidquid sit, acceptā, illud satis perspicue mihi visus eram intelligere, Athenaeum, misso facto isto Zenodoti commento, redire ad eorum sententiam, qui δαῖτα ἴσεν ( ut in aprico erat. ) pro ἴσεν dictam statuunt; docereque, commode illud epitheton ab Homero usurpatum esse, quo indicaret, quantum eā aetate, cuius mores ille descripsit, iam abfuerit vita hominum a superiorum temporum feritate. Quo magis miratus sum CASaubonum ad eundem hunc locum talia commentantem: »Tertia est sententia, derivantium ἴσεν ab εἶμι, invado vel invado; quia, inquiunt, primi illi agrestes homines, cum non abundarent alimentorum copia, sicunde apparuisset quod ederent, ἀβρόν ἐπ' αὐτὴν ἰόντες βίξ ἡρπάζον, impetu facto id rapiebant. Etiam in conviviis antiquissimorum aliquid huius feritatis. Iamblichus, de vita Pythagorae: Τὸ ἀρχαῖον βαρβαρικῶς πάντες ἐπὶ ἕνα ἥρτων συνίσταν οἱ φίλοι. Inde ἀτασθαλία dicta est, inquit »Athenaeus, quasi ἀτη θαλία. Lege Eustathium, qui »hoc fuse prosequitur.« — Ego vero scio, fuisse veterum nonnullorum Grammaticorum opinionem, εἶσεν δαῖτα a verbo εἶμι dictam fuisse, scilicet ὥς διὰ παντὸς τοῦ σώματος, id est, quod per totum corpus transeat, totum corpus pervadat; cuius sententiae Eustathius meminit ad Iliad. α'. p. 103, 23. & 122, 4. At illius interpretationis, quam h. l. Casaubonus videre sibi visus erat, ( quae quam foret absurda, si cuiquam in mentem venisset, nil adtinet dicere ) nullum equidem vestigium nec apud Athenaeum nec apud Eustathium deprehendi.

Διὸ ἄρτου τοῦ ἐπίνοια, πύμματος τοῦ εἰς ἴσον διαμεμομένου ραμμένου. Sic uterque noster codex. Participium in plurali cum editis habet Eustathius, ( loco saepius iam laudato, ad Od. α'. pag. 34. lin. ult. ) sed in alia connexion: scribit enim, πάντων εἰς ἴσον διαμεμοιρασμένων.

καὶ γὰρ ταῦτα εἰς ἴσον χοροῦντα ἐγίνετο. nam & haec

(pocula) *pari capacitate erant*. Poterat dicere ἴσον χωροῦν-  
τα, absque praepositione, *parem quantitatem capientia*. Vo-  
cula vero ἐς, nī fallor, eādem ratione hic ponitur, qua  
in illis dictionibus, ἐς δύο, ἐς τρεῖς &c. scilicet *distributive*,  
perinde atque ἀνὰ particula. Igitur hoc dicit, *po-  
cula haec fuisse quodque pari capacitate*.

f μόνου ἀνθρώπου χωροῦντος τὸ ἴσον ἐκ τῆς πρόσδεσ  
bias. Editi libri ἐκ τῆς προαιρετικῆς bias: quod mendo-  
sum esse perspete CASaubonus vidit, & cum nulla  
statim commoda medicina ei occurrisset, ad extremum in  
Addendis: » Quid si, ait, ita concinnemus? ἐκ τῆς προ-  
ντήρας αὐτοῦ bias, loco prioris violentiae. Hoc vult:  
» homines initio ferarum more vitam egisse per rapinas &  
» violentiam: postea mansuetam, acquabilem, & bonis  
» politam moribus. « — Atque sic ad verum proxime ac-  
cessit vir doctus: nam in eandem prorsus sententiam am-  
bo nostri codices ἐκ τῆς πρόσδεσ bias dederunt. Con-  
radus Gesnerus (ut docet idem Casaub.) ἐκ τοῦ προαι-  
ρικῆς βίου correxerat: e quo intelligo, codicem msum,  
quo usum esse Gesnerum constat, eodem errore h. l. la-  
borasse, quo is e quo Veneta editio confecta est. Prae-  
positionem ἐκ perinde est, sive loco aut pro cum Casau-  
bono, sive *propt*, interpreteris.

## A D C A P. XXII.

a Καὶ ἰχθύσι δὲ Ὅμηρος ποιεῖ χρημένους. Nemo haec cum  
eis conferens, quae supra cap. 16. p. 9. a. dicta sunt, in-  
constantiae Athenaeum accuset, & ipsum sibi repugnare  
clamet. Nam ibi Dioscoridis sententiam Myrtilus expone-  
bat: hoc loco alius ex Deipnosophistis loquitur, nescio  
quem alium auctorem, qui contra Dioscoridem disputa-  
verat, sequens. *Homeri versus*, qui mox adferuntur, sunt  
ex Od. μ'. 331. ubi ignorant vulgo coniunctionem &,   
b quam post φίλας commode Athenaeus inseruit. τοὺς ὑπὸ  
τῆς Σκύλλης ἀρπαζομένους. Odyss. μ'. 251 sqq. Mox, pro  
ἰχθύσι -- ἀλισκομένοις -- βιπτομένοις, perperam nostri  
codices habent accusativos, ἰχθύς -- ἀλισκομένους --  
βιπτομένους.

Καί κίλιον λέγω. Καί κλον vulgo edd. & mssci.  
(In ed. Ven. quidem prorsus murilum nomen sic καί κλ.)  
Suidas, Athenaei hunc locum respiciens, (quem sive in

integro opere, sive in locupletioribus Excerptis legerat) b sic habet: *Κικίλιος, Ἀργεῖος, ἑποποιός, Ἀλιευτικὰ γεγραμμένος* &c. id est, *Cicilius, Argivus, poeta epicus, qui de Re Piscatoria scripsit*, &c. Ubi, quoniam sua in literarum serie istud nomen *Κικίλιος* positum est, intelligi debet, ita scriptum illud nomen reperisse Suidam sive in suo Athenaei codice, sive in suis Collectaneis: nec tamen inde colligitur, veram istam esse nominis scripturam. Librorum nostrorum scriptura cum ista collata, quae apud Suidam obtinet, offerebat nomen *Καικίλιος*, id est *CAECILIUS*. Ac fortasse is idem est *CAECILIUS* medicus, cuius Commentarios citavit Plinius lib. XXIX. cap. 4. sect. 27. num. 11. Idem *Caecilius* apud eundem Plinium libro primo citatur in numero *Auctorum externorum*, e quibus haustae sunt res libro XXVIII expositae; rursusque in *Auctoribus Romanis*, quibus usus est Plinius in rebus libro XXIX expositis: unde probabile fit, virum Argivum, civitatem Romanam nactum, simul alios graeco sermone, alios latino libros edidisse, atque etiam nomine Romano (tale enim est *Caecilius*) usum esse. Contra Plinianorum vero codicum consensum Editor Parisiensis Plinii Latino-Gallici (*Poinssinet de Sivry*) T. I. p. 176. in catalogo Scriptorum externorum libri XXVIII. pro *Caecilio*, *Caeclio* posuit, Athenaei hoc loco nissus. Confer Harduin. in Indice Auctorum, libro primo Plinii subiecto.

*Παγκράτης τῶν Ἀρκάδων*. Vulgo quidem h. l. *Παγκράτιον* legebatur, consentientibus libris. At non modo apud Suidam in *Κικίλιος*, ex eodem hoc Athenaei loco, *Παγκράτης Ἀρκᾶς* scribitur: verum etiam apud ipsum Athenaeum nostrum idem baud dubie auctor, plus semel citatus, constanter aliàs *Παγκράτης ὁ Ἀρκᾶς* vocatur: VII. 283. a. 305. c. 321. c. f. quibus ex locis simul discimus titulum operis, de quo hic loquitur Athenaeus, scilicet *Θαλάσσια ἔργα*. Quo minus dubitavi, suum huic poetae nomen h. l. restituere. Confer. Brunck in Notis ad Anthol. p. 57. Plura de hoc, ut & de aliis Auctoribus ab Athenaeo laudatis, in Indice Auctorum dicentur.

*τῶν ὀλίγων πρὸς ἡμῶν γινόμενον Ὀππιανὸν τῶν Κίλικα*. c *Halieutica* sua scripsisse *Oppianum* imperantibus simul *Septimio Severo* & *Antonino Caracalla*; haud multo vero postquam solus imperare *Caracalla* coepisset, e vivis excessisse, satis constare videtur. Habemus igitur insignem

c aliquam notam, e qua, cum aliis nonnullis collata, de Athenaei nostri aetate iudicium facere liceat: quae nota mire convenit cum his quae de Ulpiani morte, ab Athenaeo lib. XV. p. 686. b. c. commemorata, supra ad cap. I. (p. 1. d.) monuimus. Quo minus opus est, ut cum Viro docto, Belin de Ballu, ( in Prolegom. ad Oppian. p. 11 sq. ) statuamus, verba ista de *Oppiano*, quae hic leguntur, non Athenaei esse, sed ab Epitomatore de suo fuisse adiecta; cum praesertim nusquam aliàs tale aliquid ab illo homine de suo adiectum norimus.

τῷ Σελεύκῳ τοῦ Ταρσέως, intellige ( e superioribus ) συγγραμμάτι. *Seleucum Tarsensem* solutà oratione de *Piscibus* scripsisse, consentit Suidas in *Κικίλιος*. Citatque eundem rursus Athenaeus VII. 320. a. At idem Suidas in *Σέλευκος*, praetermisso hoc Seleuco, Emesenum *Seleucum Grammaticum* commemorat, cui adscribit Ἀσπαλιευτικά, ( quod idem ac Ἀλιευτικά valet ) epico carminis quatuor libris comprehensa.

καὶ Ἀγρὼκλέους τοῦ Ἀτρακίου. Huius auctoris nomen, quod apud Suidam ( in *Κικίλιος* ) reliquis ab Epitomatore nostro hic nominatis adiectum est, restituere Athenaeo non dubitavi; de quo iam Casaubonus quoque monuerat. Erat *Atrax* vel *Atracia*, Thessaliae oppidum. Caeterum nec alibi Athenaeo, nec alii cuiquam scriptori, quod sciam, memoratus ille auctor est.

οὐδὲ τῆς τῶν νεογόνων ἱερῶν ( τρωφῆς. ) » Observamus, » graecos scriptores ἱερῶν appellare non solum victimas, » quae vere ἱερῶνται, & in sacrificiorum usum maculantur; » verum omnia quaecunque ad comedendum iugulantur anima- » lia. Satis constat tam ex sacris quam aliis literis, primis » temporibus, ignota hominibus carniū manducatione, » tantum in honorem numinis mastari solitas hostias. Pi- » guit postea mortales olerum, & τῆς ἀπύρου τρωφῆς : » itaque coepere & ipsi carniū vesci, sed parce initio, & » fere non nisi salitis. Iuvenalis, [ XI. 82 sqq. ]

*Sicci terga suis rarâ pendentia cratē  
moris erat quondam festis servare diebus,  
& natalitium cognatis ponere lardum,  
accedente novâ, si quam dabat hostia, carnē.*

» Nunquam autem ullum animal in proprios usus mastabant, quin eius aliquam partem Deo consecrarent adolendam. Qui secus facerent, proverbio notati, ἀβύτη

ἢ ἱερὰ κατεσθίει: quod de homine impio improboque solitum dici. Factum hinc, ut, quodcumque animal in cibum μεταλλάσσει, ἱερῶν vocarent. Sic Galenus carnem definit, ἡ τῶν ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἐσθιομένη: quae descriptio, nisi ita, ut diximus, sumas vocabulum ἱερῶν, ridicula est. Xenophon, Ascensus Cyri libro IV. ἐνταῦθα εἶχον πάντα νέπετῆδαια, ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ, ἱερῶν, σίτον, οἶνον, παλαιούς. Libro V. ὅθεν κατιόντες τινὲς καὶ ἱερῶν ἐπώλουν ἡμῖν καὶ ἄλλα ὧν εἶχον. Libro VI. καὶ πολλοὶ ἐξ Ἡρακλείας ἦκον, ἀλφίτα ἄγον, καὶ ἱερῶν καὶ οἶνον. Theopompus: τούτῳ δὲ πρὸς τεταρχευμένα πατροδαιῶν ἱερῶν, ὥς σωρὺς αὐτῶν γενέσθαι. Polyb. lib. II. [15, 3.] lib. V. [39, 1.] His in locis & in aliis sexcentis, apud historicos & medicos, ἱερῶν sunt animantes, quorum vescimur carnibus. a CASAUBONUS. — Conf. Xenoph. Cyrop. I. 4, 17.

ἢ μάλ' ἐλαφρὸς &c. Iliad. π'. 745 seq. ubi vulgo ὥς δῖα editur, sed codices nonnulli ὥς habent, quod apud Athenaeum libri omnes agnoscunt.

#### AD CAP. XXIII.

παράκειται πο[τήριον. Δημόδοκον] γούν παρατίθεται κά-  
τεον, καὶ τράπεζα καὶ δέπας. Quod in ed. Ven. legeba-  
tur, παράκειται. παρτὶ γούν παρατίθ. &c. id repeti-  
ere posteriores editores. »Sed vitii [sic monuit CASAUB. in  
»Animadv.] locus suoapte indicio manifestus: deest enim  
»velut basis cui insisteret verbum παράκειται. Conabar ali-  
»ter paulo implere quod videbam deesse: nunc sequor  
»membranas, & scribo, παράκειται ποτῆριον παρτὶ  
»γούν. — Iurares, id ipsum in membranis suis reperisse  
hunc Interpretem: de quo ego quidem valde dubito. E no-

stris libris enotatum est, παράκειται ποτῆριον. Suspicio πο-  
esse, aut tale quid: quod cum Casaubono ποτῆ-  
ριον lego. παρτὶ vero, aut alius dativus, qui hoc loco  
desiderabatur, abest. Illud ipsum igitur παρτὶ, quod edi-  
ti libri habent, a Veneto editore ex ingenio adiectum  
fuisse puto; & id quidem parum felici conatu. Valet  
enim παρτὶ (si modo bene graece in hac connexionem ita  
dici potuit) idem ac praecedens ἐκάστη: atqui ex his  
quae sequuntur, & cum superioribus per γούν particulam  
conneſcuntur, intelligi par erat, aliud quoddam nomen

d hic poni debuisse, ex singulari quadam historia ductum. (Sic paulo post, Ἀλλήλους γούν, ait; tum, Τυδείδης γούν, &c.) Illud autem nomen quodnam esset, ex ipsis verbis proxime adiectis liquido adparet, quae ducta sunt ex Odyss. ℓ. 69 sq. ubi cum dixisset Poëta, praeconem Pontonoum Demodoco, caeco cantori, in medium convivarum apud Alcinoium producto, sellam posuisse argenteis-clavis-distinctam, haec adiicit:

— πὰρ δ' ἔτιβι κάνον, καλὴν τε τράπεζαν,  
πὰρ δὲ δίπας οἶνοιο, πειῖν ὅτε θυμὸς ἀνέγχοι.

Quae verba quisquis cum Athenaei verbis contulerit, vix dubitare poterit, non παντὶ, sed Δημοδίκῳ h. l. scriptum oportuisse. Ubi quidem illud non me praeterit, nec negare velim, parum apte conclusam videri rationem verbis istis comprehensam. Nam ex eo, quod coeco cantori adposita fuerit separata mensa, & canistrum, & poculum, non sequitur, eadem omnia singulatim adposita fuisse cuique convivarum: quemadmodum etiam a Clario ad illum Homeri locum monitum est. At nobis prima quaestio esse debuit, non, recte-ne an secus rationes suas collegerit Deipnosophista; sed, quid h. l. scriptum ab Athenaeo fuisse consensaneum esset ex reliquis eius verbis. Caeterum non mensam aut canistrum cuique convivarum separatim adpositum dicit Deipnosophista, sed de solo poculo nunc agitur: quod si vel sic minus apte cohaeret ratio, potuit errare Athenaeus; potuit vero etiam error is esse illius auctoris, e quo ista disputatio a Deipnosophista prolata est; potuit denique (quod nimis saepe usa venit) per intempestivum brevitatis studium Epitomariorum turbari orationis connexio. Illud, πειῖν ὅτε θυμὸς ἀνέγχοι, recte sic apud Athen. editum, ut apud Homerum. ἀνέγχοι quidem habent codices nostri, minus commode.

Ἐπιστέφονται &c. Iliad. α'. 470. Od. α'. 149. & saepe alias. Quod dein διὰ τοῦ ποτοῦ legebatur, de quo corrigendo monuit Clark. ad Il. α'. 470. is error proprius erat duarum posteriorum editionum Casaub. Recte superiores editiones διὰ τοῦ ποτοῦ.

e Καὶ ταῦτα ἔπρασσον, πρὸς οἰκτοῦ τιθέμενοι. Idque faciebant boni ominis gratia. » Haec verba pluribus explicantur. » ab Eustathio: cuius propterea locum huc transferemus: » [ad Odyss. α'. p. 36, 20 sqq.] Ἰστέον, ὅτι τὸ οὕτω τοῦτο » κρατήρας ἐπιστέφουσαι, ὥς διὰ τοῦ ποτοῦ ἐπιστέφουσι.

νσθαι, καὶ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι, ἔπρασαν οἱ παλαιοὶ πρὸς  
 τοῖς οἰνοῦσι φησὶ τίθεμενοι, ταυτίστιν οἰσιζόμενοι. ἢ δὲ ἴσως  
 πρὸς οἰνίσματα, εἰς ἑταλὲς εὐδαιμονίας συμβολῶν καὶ πληρί-  
 νστατον ἔπερ ἅπ' ἐκαστίας τῇ καταγωγῇ ἐστί. τὸ γὰρ ὅς  
 ἡ ἑρμῆθι ἐπιστεφὲς, κυκλώματι ἔοικε σφαιροειδῆ· τὰ δὲ  
 ἡ τοιαῦτα σχήματα καὶ τέλειά ἐστι καὶ πολυχόρητα· καὶ  
 ἡ δὲ αὖ τοῦτο προσφῶν τῇ εἰρημένῳ οἰνίσματι τῷ ἐπὶ βίῳ εὐ-  
 νδαίμονι. Quia putarunt veteres & dicta & facta omen ha-  
 bere, id cavebant summa cura, ne in factis suis disti-  
 ve inesse aliquid ominosum videretur. Quare multa sunt  
 in utraque lingua dicendi genera, multa item prisca in-  
 stituta, quorum causa aliunde quam ab hac supersti-  
 tione peti non debet: quod facit recte hic Athenaeus.  
 Et Iamblichus, rationem explicans symboli Pythagorici,  
 [de vita Pythag. sect. 86.] Ἄρτος μὴ καταγύναι· οἱ δὲ  
 ἡ ἰνκνῖ, ὅτι οὐ δεῖ οἰνῶν ποιεῖσθαι τοιοῦτον, ἀρχόμενον  
 ἡ καταγύναι καὶ συντρίβοντα. Ait existimasse quosdam,  
 ideo Pythagoram vetuisse panem frangere, quia omnia  
 res haberet, cum coenam inchoes, frangere aliquid &  
 comminuere. οἰνίζεσθαι, πρὸς οἰνοῦ τίθεσθαι, & οἰνῶν  
 ποιεῖσθαι, parum differunt. Vide & libro seq. cap. 2.  
 [nempe Adnot. ad p. 38. d.] «CASAUBONUS.

Κῦροι δὲ διατίμουναι &c. Iliad. α'. 470 sq. γ'. 175 sq. Od.  
 γ'. 340 sq. Erant ista verba Κῦροι δὲ διατίμουναι πᾶσιν  
 ἑταρῇ. διατίμουναι in ed. Casaub. sic iuncta, quoniam unum  
 iunctum verbum efficerent. Quo spectat, quod idem CA-  
 SAUB. dein monuit: «Locos Homeri ab Aristophano hic al-  
 teratos & expositos, apud ipsum Poëtam leges saepe pau-  
 lo scriptos aliter: nam poëtae verbis sua vel substituit  
 » vel inserit more suo Athenaeus. Atque hoc diligenter  
 » in hoc auctore est observandum.

Μένου δὲ τῶν οἰνίσμων πᾶσιν. μένου δὲ πᾶσιν ed. Ven. μένου  
 δὲ πᾶσιν ed. Bas. Μένου τῶν οἰνίσμων πᾶσιν ed. Casaub. ut apud  
 Homerum Od. ν'. 179. & γ'. 50 sq. Μένου δὲ ἢ πᾶσιν  
 cod. noster b. Μένου δὲ ἢ τῶν οἰνίσμων πᾶσιν cod. a. quod ipsum  
 si cui probatur, non repugno: equidem δὲ τῶν οἰνίσμων ex δὲ τῶν  
 οἰνίσμων corruptum iudicaveram. Satis adparet, metri ra-  
 tionem hic non curasse Deipnosophistam: quare pro sim-  
 plici verbo poruit compositum ponere. Mox Νόμισμα δ'  
 ἀρετὴ &c. Od. ν'. 183. γ'. 54. Τυδείδης γούρ--καὶ πλεῖστοις  
 διατίμουναι τιμᾶται. Iliad. θ'. 162. In versione nostra lati-  
 na h. l. ex Dalechampii interpretatione adhaesit pluri-



*bus poculis*, pro *plenis poculis*: de quo errore, cum & Homeri versiones obsedisset, monuere Clark. & Ernest. ad illum locum. Pari ratione, paulo post, in eadem nostra versione, (p. 51. lin. 1. nostrae edit.) pro *pluribus semper poculis*, *plenis semper poculis* erat ponendum.

f Καὶ ἅπας τωτ. διον. γεραιρεται. Perperam γεραιρεῖ cod. a. (idemque paulo post male Μενέλαος pro Μενέλαῳ.) Rem habes Iliad. v. 321. Καὶ εἰ βασιλεῖς δὲ τοῖς αὐτοῖς, intellige γεραιροῦται, honorantur. Νῦντα βόδε &c. Odyss. δ'. 65 sq.

Καὶ Ἰδομενείᾳ δὲ καὶ Ἀγαμέμνονι πλείῳ ἄελ δέπαϊ τιμᾷ. Vulgo omnes πλείονι δέπαϊ τιμᾷ, quod ferri non poterat: si enim *pluribus* dicere voluisset, oportebat πλείοσι δέπασσι vel δειπάσσει: si pleno poculo, πλείῳ δέπαϊ oportebat, sicut paulo ante πλείοις δειπάσσει dixit. Dubitationem ipse Poëta sustulit, apud quem Iliad. δ'. 262 sq. ad *Idomeneum* verba dirigens *Agamemnon* ait: σὺν δὲ πλείον δέπας αἰεὶ ἔστυχ', ὥσπερ ἡμεῖ. Quo ex loco, quem haud dubie respexit is, qui apud *Athenaeum* ista dixit, correxi mendum. Ex eodem loco simul intelligitur, verbum τιμᾷ ad ipsum Poëtam referri: τιμᾷ, scil. δ' Ὀμηροῦ: quod nō placebat, scribendum fuerat, καὶ Ἰδομενείᾳ δὲ Ἀγαμέμνονι πλείῳ ἄελ δέπαϊ τιμᾷ. De corrigenda h. l. latina nostra versione, paulo ante monui.

Σαρπηδὼν δὲ παρὰ Λυκίῳις. Hoc praerull, quod nostri codices dederē: παρὰ Λυκίῳις ante erat editum. Rem narrat apud Poëtam ipse *Sarpedon*, Iliad. μ'. 310 sqq.

ἢ δέ τις - - διὰ τῆς προπίσεως. Nude διὰ τῆς πίσεως cod. a. truncato vocabulo. εἰ γοῦν δεξι χροστοῖς δειπάσσει &c. Iliad. δ'. 3 sq. καὶ τις δὲ δεῖδεκτ' Ἀχιλλεύᾳ. » Re- » spicit libri noni locum [Iliad. l. 224. ubi vide Schol.] » ubi *Ulysses*, πλεσάμενος οἴνοιο δέπας, δεῖδεκτ' Ἀχιλλεύᾳ. » Caeterum Interpretationes *Athenaei* *Homericorum* ver- » borum aut dictorum, descriptas saepe pluribus reperias » in *Eustathii* *Commentariis*: Lector studiosus conferat, » nec poenitebit operae: nobis in his citius haerere non » est animus. » CASAEUS.

Ἐδωροῦντο δὲ καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν μοῖρας. Perperam vulgo omnes ἀπὸ τῶν αὐτῶν μοῖρας: nec aliud quid e nostris codd. adnotatum. Sed haud cunctanter τῆς pro τῶν corrigere debui. Bene *Eustathius* ad Odyss. θ'. p. 322, 23. ἢ δέ φασι παλαίῳ ἴθις, ἱλαστον ἀπὸ τῆς αὐτῶν μοί-

ρας διαρείσθαι οἷς ἐβούλετο. Quod de *Ulyssē* mox comme a morat Noster, ductum scilicet ex *Odyss.* θ'. v. 475.

#### AD CAP. XXIV.

Καὶ παρὰ *Μανελάμ.* *Odyss.* δ'. 17 sqq. de quo loco confer quae infra dicuntur, lib. IV. p. 180. c. d. & 181. d. *μολπῆς δὲ, ἐντὶ παιδιᾶς.* Particulam δὲ, quae deerat editis, commode nostri dedere codices. Notemus vero quod ait, *μολπὴν* generatim pro *παιδιᾷ* dici, scilicet pro illa *παιδιᾷ* de qua ibi agitur, nempe de saltatione cum cantu. Similiter de verbo *μιλπεσθαι* notavit Scholiastes ad *Iliad.* η'. 240. valere illud proprie quidem *παίζειν* aut *τέρπεσθαι*, (*ludere*, aut *oblectari*) ibi vero *κινεῖσθαι εὐχρῶς καὶ ἑμπείρους*, expedire & decere sese movere. Pari ratione, ubi *Nausicaam* inducit poeta pila cum suis puellis ludentem, (qui ludus & ipse cum saltatione quadam erat coniunctus, ut mox docet *Athen.* p. 14. d.) ait, *τῇσι δὲ Νηυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς* id est *παιδιᾶς*, praebat, *regibat ludum.* Eodem spectabat glossa apud *Hefychium*, corrupta quidem vulgo, nec emendata ab interpretibus. *Μολπῇ. ὡδὴ, παιδεία.* Oportebat haud dubie, *παιδεία.* *Σῶφρον δὲ τι ἢ τὸ τῶν ἀοιδῶν γένος,* » Poetas initio » fuisse temperantiae, atque omnium virtutum magistrōs, » multi e veteribus scriptoribus testantur. Scholiastes vetus *Homeri Odyss.* γ'. [267.] verbis paene iisdem: *Τὸ ἀρχαῖον οἱ ἀοιδοὶ φιλοσόφων τάξιν ἐπέχον.* Multa in hanc » sententiam *Strabo* primo libro *Γεωγραφικῶν*; [p. 7. » a. & 15. d. & sq. ed. *Casaub.*] & *Quintilianus* lib. I. » cap. 10. Propterea poetae olim σοφοὶ & σοφισταὶ dicti. » *Pindarus* *Isthmionicarum* ode V. [v. 36 sq.] *μολέταρ* » δὲ σοφισταῖς Διὸς ἑκάτι προσβάλλον σφιβίζμενοι. *Enarrator* illius: *Σοφιστὰς καὶ σοφὸς ἐλεγον τοὺς ποιητάς.* » Vide *Clementem Alexandr.* *Stromat.* lib. I. [p. 237.] a *CASAUB.*

*Ἀγαμέμνων οὖν* &c. Sic nostri mss. γ. οὖν edd. quod b minime equidem sperno. Rem narrat Poeta *Odyss.* γ'. 267 sqq. *διατρίβειν παρέχον ἡδείας. ἢ διατρίβειν παρέχειν ἢ δέειν, oblectare aliquem, & facere ut hilariter & iucunde tempus transigat.* Passim apud *Strabonem*, *Plutarchum*, & alios, *διατρίβειν* pro *τέρπειν* & *ψυχαγωγία*. a *CASAUB.* —

- b Gallice diceres, *un passetems agréable*. Pari modo apud Polyb. X. 19, 5. ἡδίσται ἀπολαύσεις καὶ διατριβαί.

ἀπεπλάνα τὴν διάκρισιν φαύλων ἔπινοιῶν. ἀποπλανᾶω, proprie *aberrare facio*: cuius verbi rariorem usum, in *bonam partem* hoc loco accepti, notavit vir doctus in Miscellis Observat. Vol. V. Tom. I. p. 32. Aequivalet nostro verbo *detourner*, *distrainre*. In eandem sententiam Eustathius: (ad Odyss. α. p. 60, 43.) ἢ κατὰ ἀκοὴν ἢ δὲ πρὸς πολλὰ τῶν παθῶν ἐπὶ χεῖρ, ἐπασχολεῦσιν τοὺς ἀκροαμένους εἰς ἑαυτὴν. Mox δὲ παρὰ τοῖς μνηστ. αἰδέων ἀνάγκη, Phemius est: Odyss. α. 154.

- c τοὺς λοιδοὺς αἰδέιντες &c. Ἄοιδοι, ait Odyss. θ'. 480. τί μῆς ἔμποροι εἰσι καὶ αἰδέυντες, οὐ γὰρ ἄρα σφέας &c. Προσῦνεν, apud Athenaeum mssri & editi in τοὺς γὰρ consensunt. Ὁ δὲ παρὰ Φαίᾳξ Διμήδοκος. Odyss. θ'. 266 sqq.

τὰ πρὸς ἀνάπαυσιν προσφέρων. πρὸς ἀνάπαυσιν, intellige τῶν παραθύμων ὀρέξεων. In verbo προσφέρων, *proferens*, id est, *recitans*, *cantans*, nihil per se desideres: nec e codicibus nostris varietas lectionis enotata est. Reperit tamen Casaubonus in membranarum προσφέρων, idque se malle profiteretur: notavitque eandem scripturam in ora sui libri Brunckius, nescio utrum e Casauboni Animadvers. an quod eam in nostro cod. b. (qui ab eo olim tractatus est) repererit. Notum est, quam levi discrimine duae voculae πρὸς & πρὸς in mssis codicibus distinguuntur. Ego vero, sicuti supra (p. 10. a.) vulgatum προσφέροντα in προσφέροντα (diversa quidem notione) mutavi, sic & lubens hoc loco προσφέρων, oblatum a libris, eadem qua προσφέρων notione accipiam. Eodem quidem fere modo προσφέρει apud Polyb. usurpatur, apud quem alterum verbum, προσφέρουσαι, eadem notione in medio potius, quam in activo, ponitur.

- d ἔδει πρὸς τὴν αὐτῶν βουλὴν ὁ Φήμιος. Vide Odyss. α'. 326. Quid sit vero πρὸς τὴν αὐτῶν βουλὴν, mihi non liquere professus sum. Dalechamp. quod *volabant & mandaverant* interpretatus erat: at id quidem non sonabat ista dictio. Ipsam autem Athenaei scripturam acu me tetigisse, cum συμβουλὴν coniecerem, minime contenderim. Pro ea sententia, quam Dalechampius expressit, βούλησις oportebat.

αἱ Σειρήνες &c. Odyss. μ'. 184 sqq. Ἰσσα γέννται, sic

ut est apud Homer. l. c. vf. 191. sic hoc loco ambo nostri codices dederunt pro ὅσσα γίνεται, quod erat editum.

# AD CAP. XXV.

Τῶν κυβιστήρων. Sicut supra (hac pag. a.) κυβιστήρας dixit, sic h. l. utique κύβιστηρων expectasies, quod & analogia & usus sermonis desiderabat: & sic expressum quidem est hoc ipso loco in prima ed. Casaub. Sed κυβιστήρων, quod ex Veneta habent aliae editiones, tenent ambo nostri codices: quod mutare non debui, cum & ab Erymologo eadem forma nominis ὁ κυβιστῆρ adnotata sit, & eandem Hesychius agnovisse videatur, quem vide cum ipsius interpretibus in κυβιστήρας. Legitur etiam τῶν κυβιστήρων apud Suid. in Χορείαν ex eodem hoc Athenaei loco: sed apud eundem quidem in Ὀρχήσεις est κυβιστητήρων.

Διὰ τῆς σφαίρας vertunt cum *pila*, i. e. *pilae ludo mixto cum saltatione*. Simili ratione οἶνος δι' ἀρωμάτων, IV. 168. s. est *vinum aromatibus mixtum*. Quod si σφαῖραν h. l. ipsum *pilae ludum* intelligas, erit ἡ ὄρχησις διὰ τῆς σφαίρας, *saltatio in pilae ludo*. Sic mox dein (in fine huius cap.) τὸ διὰ σφαίρας ἀρπαστὴν, *harpastum quod in pilae ludo vocatur*.

Ἀγᾶλλις ἡ Κερυραία, γραμματικὴ. Nil variant in ista scriptura nec nostri libri, nec ii quibus usus Casaubonus est. »Suidae tamen (ut monuit CASAUB.) Ἀνάγᾶλλις dicitur, [cum in hac voce,] ubi mendi suspicionem tollit series literarum, [tum & in Ὀρχήσεις, & in Σφαῖρα: & in Suidae quidem edit. Mediol. sub voce Σφαῖρα] (sic) Ἀνάγᾶλλις scribitur.] Fieri potest, ut *anagallidi* herbae fuerit cognominis, sicut Cicero *ciceri*, *Piso piso*, »*Lentulus lentii*, *Thermus θερμῶ*, alii aliis vel herbis vel »leguminibus. u — Vulgaræ vero apud Athenaeum scripturae favet simillimum nomen *Grammatice* pariter *Corcyraei*, Ἀγᾶλλις, Scholiastæ Homeri ad *Iliad.* σ'. 491. commemoratum, & Eustathio ad *Iliad.* p. 1213, 6.

Ναυσικᾶ ἀπατίθῃσι. Sic scripsi cum Suida in Ἀναγᾶλλις & in Ὀρχήσεις, ut ferebat Homeri usus: & sic puto esse in libris mssis. Perperam Ναυσικᾶ ed. Casaub. Sed Ναυσικᾶ ed. Ven. & Basl. quod tamen & ipsum ferri fortasse potuerat. In sequentibus non video quid CASAUBONUM commoverit, ut moneret: »Scribendum

d » *μοχ*, ut ne sis clauda oratio, *Δικαίρχος μὲν Σικυωνίου*, *Ἰσπασος δὲ Λακεδαιμονίου* ταύτην τε καὶ » τὰ *γυμνάσια* πρώτους: supple *φασὶν εὐρεῖν*. Potest et *etniam* sic, ταύτης τε καὶ τῶν *γυμνασίων* πρώτοις, nempe » τῶν *εὐρεῖν ἀνατίθαι*. Prior emendatio placet magis. « — Quidni enim dativos *Σικυωνίους* & *Λακεδαιμονίους* ex communi a verbo *ἀνατίθαι* pendere dicamus? Aut quidni in ista verborum connexionе peraeque ταύτην & τὰ *γυμνάσια* dicere potuerit auctor, atque ταύτης & τῶν *γυμνασίων* εὐρεῖν? Sed eadem verba *Δικαίρχος* --- πρώτοις velut in parenthesi positā intelligi debebunt, quo commodius id quod sequitur, ταύτην δὲ μίσην, ad *Nausicaam* possit referri. *Nausicaam* *πῖλ᾽* ludentem induxit Poëta *Odysf.* ζ'. 100 sq. ubi quod ait ἤρχετο *μολπῆς*, de ea dictione confer superius notata ad p. 14. a.

*Διαβέητοι δὲ ἐπὶ σφαιρικῇ. σφαιριστικῇ* utrique malles cum *Toupio* Emend. in *Suid. Part. III. p. 461. ed. Lips.* Est enim illud proprium huius artis nomen, ad analogiam similium nominum ab artificis nomine (ὁ *σφαιριστής*) deductum. Sed quamquam illam nominis formam minime ignorarunt nostri librarii; (vide paulo post, lit. f. & p. 15. d. nempe lin. 3. nostrae edit. p. 57.) tamen & hoc loco in *σφαιρικῇ*, & p. 15. d. (lin. 1. nostrae ed. p. 57.) in *σφαιρικὴν* pertinaciter consentiunt libri omnes: quare mutare ista non sum ausus. Habes eandem nominis formam etiam apud *Suidam* in *Σφαῖρα*, sed eius loco apud eundem in *Ὀρχήσεις* & in *Χορεία*, altera forma (*σφαιριστικῇ*) ponitur.

ὁ *Θεογνίδης* τοῦ *Χίου* σοφιστοῦ ἀδελφός. *Theognidem* hunc *Chium*, *sophistam*, tamquam satis notum hominem nominat: cuius tamen apud neminem alium auctorem mentionem factam reperio. De *Megarensi* poeta hic non esse cogitandum, in aprico est. *Theognidis*, nescio cuius, librum secundum περὶ τῶν ἐν *Ῥόδῳ* *δυσιῶν* citat *Athenaeus* noster VIII. 360. b. qui possit idem esse cum hoc *Chio sophista*. Sed ne ille quidem ita vulgo notus fuisse videtur, ut ab ipsius adiecto nomine frater insignior redderetur. Ni *σοφιστὴν* diceret hominem, (quod nomen nonnihil me conturbat) suspicarer, de frigido illo tragico poeta agi, qui etiam unus e triginta tyrannis fuerat, quem traduxit *Aristophanes* in *Acharnens.* De quo vide *Fabric. Bibl. Graec. T. I. p. 692 sq.* & quos ille laudavit, *Scho-*

liaſt. ad Ariſtroph. Acharn. vſ. 11. & 140. & Suidam in *Θείῳις*. Ac fuiſſe *Chio* ortum malum illum poëtam a nomine quidem proditum video: ſed, quod traducendae mediocritatis cauſſa *χίων* (*nix*) eſt cognominatus, id factum ſuſpicari licebat per paronomāſiam, ut pro *Χίος*, *χίων* diceretur. Praeterea monitum paulo ante (ad iſta verba *Σωφρον δὲ τι* p. 14. a.) vidimus a Caſaubono, olim *σοφιστὰς* etiam nonnumquam dictos eſſe poëtas.

ὅς ἀσελγεί τιμι νέμ παρακολουθῶν, οὐ διαλέγεται μὲν.  
 » Iuvenis ille, a quo divelli Chaerephanes non poterat,  
 » cum tamen alloqueretur eum nunquam, *impudicus* fuit  
 » & muliebria pati ſolitus: nam hoc ſignificat *ἀσελγής*,  
 » non *petulantiam*, ut verſum perinepte. Omnino ea voce  
 » deſectam aliquam & *παρὰ φύσιν* Venerem intelligi con-  
 » ſtat ſatis: etſi quid proprie ſit *ἀσελγεία*, varie expli-  
 » cant antiqui grammatici. « CASAUBONUS. — Vide Suid.  
 & Etymol. & Heſychii interpretes in iſta voce: de cuius uſu qui plura deſiderat, ei plena manu dabit Wetſten.  
 ad Evang. Marci, cap. 7, 22. e quibus quidem intelligitur, non ſemper ea poſſimum notione uſurpari id vocabulum, quam hoc loco recte illi tribuit Caſaubonus. Verbum *διαλέγεσθαι* non vulgato ſenſu cum Caſaub. aliisque interpretibus, ſed de *conſuetudine veneris* eſſe hic accipiendum, auctore Valckenario monuit Pierſon ad Moerid. p. 132. qui de iſto uſu huius verbi conſuli poteſt.

\*Ὅτι τὸ φουάλλικον καλούμενον &c. Haec uſque ad verba *Πομπηίου Μάγνου*, cum in ediis Athenaei libris non comparerent, ex codice mſto Ger. Corſelii, ICrI Lovanienſis, primus edidit Andr. Schottus, *Obſervationum Humanar.* lib. I. cap. 6. p. 9. ubi quidem mendose *τι τὸ φουάλλικον*, & deinde *σφαιρικόν τι*, ſcribebatur: quae ita, ut emendanda ſuſpicatus eram, emendate ſcripta in noſtro cod. a. leguntur. Et erant quidem iſta tam in hoc noſtro, quam in illo Corſelii codice, loco paulo iniquiore inferia, ſcilicet poſt iſta verba paulo ſuperius poſita, *Δικκίαντος δὲ Σικαννίου*. p. 53. noſtrae edit. lin. penult. Quo ex loco ea huc transferenda putavi. Eadem ratione potueram debueramque fortasſe fragmentum illud *Ὅτι Εποφάνης* &c. quo ex eiſdem codicibus ſupra pag. 13. huius ed. noſtrum Athenaeum auxi, poſt iſta verba *Ἀλλὰ μὲν - - - ἰμάτιον* reponere, quae cum ſuperioribus aprius cohaerebant. Scilicet huius generis fragmentorum ea

f ratio est, ut postquam ab Epitomatore primum neglecta fuissent, deinde demum sive ab eodem ipso, sive ab alio viro cui opus integrum, e quo confecta Epitome fuerat, ad manus erat, orae libri inscripta fuerint. Tum vero insequenti tempore librarius, qui eiusmodi codicem describat, eadem fragmenta, ut par erat, in ipsum contextum recepit; sed nonnumquam, cum non satis adverteret animum quo loco deberent inseri, iniquo loco posuit. Exstat vero etiam eiusdem fragmenti nostri clarum satis vestigium apud Suidam, nemini (quod sciam) adhuc observatum aut explicatum. Φουάλικλον, ait ille Grammaticus, εἶδος παιδιᾶς. Ubi, quid esset Φουάλικλον, ignorare se ostenderunt interpretes, ipsam graecam vocem *Phualicon* in latina versione tenentes. Ego vero nullus dubito confirmare, esse a Graecis hominibus, corruptum ipsum latinum vocabulum *folliculus*, quod legitur apud Sueton. in Aug. cap. 83. diminutivum τοῦ follis: quo nomine insigniebatur pilae genus, nostris *ballonibus* simile, cuius vulgarissimus apud Romanos erat usus; Martiali saepe memoratus, cum alibi, tum in Epigr. 47. lib. XIV. ubi ipsum *Follem* inducit loquentem:

*Ite procul, iuvenes! Mihi mihi convenit aetas:*

*folle decet putros ludere, folle senes.*

*Follem* igitur, seu *folliculum*, inventum ait ab *Attico* quodam, patria *Neapolitano*, *paedotriba*, id est, *exercitiorum magistro*. Sed hoc loco, cum in cod. msto nulla distinctione intercepta esset oratio, parum commode me fecisse intelligo, quod post *Νεαπολίτης* quidem *comma* posuerim, nec vero post *παιδοτριβης*: quasi *παιδοτριβης* cum sequentibus cohaereret *γυμνασίας ἕνεκα Πομπηίου Μάγνου*. Rectius foret, (ut quidem nunc stat sententia) constructionem sermonis talem concipere, ut *γυμνασίας ἕνεκα Πομπ. Μάγν.* ad *εὔρεν* referretur: *Ἀττικὸς Νεαπολίτης, παιδοτριβης, εὔρεν τὸ Φουάλικλον γυμνασίας ἕνεκα Πομπηίου Μάγνου*. *Atticus Neapolitanus, paedotriba, folliculum invenit, exercitationis causa Pompeii Magni, sive, quo exercitaretur Pompeius Magnus*. Sed ad sententiae quidem summam parum utique interest.

Τὸ δὲ καλούμενον διὰ τῆς σφαίρας ἄρπαστον. διὰ τῆς σφαίρας, in pilae ludo: vide paulo ante, initio huius capituli. De *Harpasto*, Martialis, cum saepe aliàs, tum Epigr. 19. lib. IV.

*Sive harpasta manu pulverulenta toris.*

ubi interpretes vide. Adde Pollucem IX. 105. & auctores ibi ab Interpretibus laudatos, quibus addendus Burette, in *Memoire pour servir à l'histoire de La Sphéristique des Anciens*; quae commentatio inserta est in *Memoires de l'Académie des Inscriptions*. T. I. p. 166 sqq. De graeco nomine *Φαινίστα* paulo post dicitur.

## AD CAP. XXVI.

Τὸ τε κατὰ τοὺς τραχηλισμοὺς ῥωμαλεόν. «Pilae lusum commendat auctor maxime propter τὸ κατὰ τοὺς τραχηλισμοὺς ῥωμαλεόν, id est, cervicis agitationes vehementes & crebras. Proprie artis palaestricae aut gymnasticae verbum est τραχήλινον: inde ad pilae lusum transfertur venisse. Galenus huc explicat pluribus: Ὅταν γὰρ, inquit, συνιστάμενοι πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀποκλύνοντες ὑφάρπασαι πτῶν μεταξὺ διαπυνῶσι, μέγιστον αὐτὸ καὶ σφοδρότατον πικρὸν γίνεται, πολλοῖς μὲν τραχηλισμοῖς, πολλὰς δ' ἀντιπλήψεις παλαιστικαῖς ἀνιμμιγνύμενον, ὥστε κεφαλὴν καὶ πᾶν ὄργανον πυνεῖσθαι τοῖς τραχηλισμοῖς.» CASAUB. — Galeni verba, citata a Casaubono, leguntur in libello Περὶ τοῦ διὰ μικρὰς Σφαίρας γυμνασίου. Tom. IV. operum Galeni p. 301. ed. Basil. 1538. Agitur ibi de pilae parvae ludo; quem eundem, qui aliàs harpasti ludus & pheninda dicebatur, intellexit ibi Galenus, ut docuit Hier. Mercurialis lib. II. de Arte Gymnast. cap. 4. conf. Polluc. IX. 105. Ἀντιφάνης Οἰμοί — ὡς ἔχω. Haec vulgo ab omnibus praetermissa, & ne ab Andr. Schotto quidem e Corsellii codice (de quo paulo ante dictum) prolata, opportune dedit noster cod. a. & percommode quidem eodem quo posuimus loco inserta.

In istis, qui deinde sequuntur, eiusdem ANTIPHANIS versiculis, verba illa τοῦ δ' ἐξέκρουσε latine sic reddidit Dalech. *alium extruxit*; bene, si esset τὸν δ' ἐξέκρ. Nam τοῦ δ' ἐξέκρουσε non aliud denotare videtur, quam quod in versione posui, huius (scil. pilae) *repulit vel propulsi*; quemadmodum in calculorum ludo (infra p. 17. a.) ἐκκρούειν est *calculus alterius propellere*. At id quidem vereor ne huic loco minus conveniat. Videntur enim, qui isto ludo se oblectabant, una tantum pila uti soliti: duae autem videntur fuisse ludentium partes, quarum qui ab utra-



a vis stabant, id agebant, ut, siue sublime iacta esset pila, siue humum cecidisset, concursu contra adversarios facto impedirent, ne in manus alterius partis veniret, sed ut praeriperent eam illis, rursusque alicui suarum partium mitterent: inde varia genera contentionis, de quibus hic agitur. Quare utique τὸν δ' ἔκρουσε legi malim cum Mercuriali l. c. pag. 121 sq. hac sententia, *hunc expellis, vel loco deturbas*. Quod dein sequitur τὸν δ' ἀνίστησι πάλιν, possis cum eodem Dalech. intelligere, *rursus alium lapsum erigit*; tumque accipies de collusore earumdem partium. Sed rectius fortasse contraria notione (quam recipit idem verbum) accipietur, *alium vero etiam evertit, prosternit*; cum quo aptius convenit quod continuo adiicitur, *κλαγκταῖσι φωναῖς*.

Duos postremos versus Ἐξω, μακρὰν &c. rursus e Corfe-  
lii codice olim ediderat Andr. Schottus l. c. p. 9. his ver-  
bis: »Post verba Antiphanis κλαγκταῖσι φωναῖς subiecta  
»sunt: ἔξω μακρὰν παρ' αὐτὸν, κάτω, ἀπὸ βραχύναν ἀπὸ  
»δοσιν ἰγκαταστρέψαι. Ubi ταχύναν suspicor legendum.«  
— Quo loco cum deessent verba ὑπὲρ αὐτὸν, integros dein  
duos versus, a Ruhnkenio olim ex eodem codice Parisien-  
si qui a nobis *cod. a.* insignitur, descriptos, secumque a  
Ruhnkenio communicatos, edidit Koppiers in Observ. Phi-  
lolog. p. 50. sed ita, ut, quid de eis faceret, plane incer-  
tum haberet. »Sint ne haec Antiphanis, inquit, & quid  
»sibi velint, expectabo qui me doceat.« — Et ego qui-  
dem verborum illorum vim singulatim ac certa ratione  
explicandam pariter eis relinquere debeo, qui & me do-  
ctiores sunt in hoc genere, & quibus plus otii est: sed  
illud satis perspicue mihi visus eram intelligere, esse hos  
eiusdem poetæ versus, ad idem cum superioribus argu-  
mentum pertinentes; quibus variae illae voces & exclama-  
tiones (κλαγκταῖσι φωναῖς) contineantur, quas iactare solent  
hi qui isto ludo contendunt. Ex eodem genere sunt ista  
verba, quae nuper apud Epictetum observavimus, ubi  
pariter de eorum contentione agitur qui pila ludunt, Dis-  
sert. II. §. 17. ὁ μὲν ἔρρι, βάλε! μὴ βάλῃς! ὁ δὲ, μίαν  
ἔβαλες! ubi ad illustranda postrema verba μίαν ἔβαλες (nisi  
forsan μοι ἂν ἔβαλες oportuit) facere videntur ista βάλῃς  
τὴν ἑτέραν apud Athen. nostrum l. 17. a.

Ἐκαλεῖτο δὲ φαινίδα ἀπὸ τῆς ἀρέσκους τῶν σφαριζόντων.  
»Falsa & absurda est vocis φαινίδα notatio. Phae-  
Animadv. Vol. I.

» *ninda*, inquit, nomen invenit ἀπὸ τῆς ἀφίσεως. Quid a  
 » hoc putidius? nam quid simile, unica litera excepta?  
 » Sed non ita fatuus Athenaeus, ut hoc saltem probabile  
 » putaret: non ita inconfultus, ut in literas referret. Le-  
 » ngo: Ἐκαλεῖτο δὲ ἐρετινδα ἀπὸ τῆς ἀφίσεως, (vel ἐφέ-  
 » σεως) τῶν σφαιριζόντων. Eustathius [ad Odyss. ζ'. pag.  
 » 251, 14.] Ἐρετινδα λέγεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὅταν  
 » ἄλλοι προδίδασκεν τῶν σφαῖραν ἄλλω ἐφῶσιν. Scribit idem  
 » natio loco, [ad Od. δ. 315, 41.] Φαιρινδα derivasse ve-  
 » nientes ἀπὸ τῆς φενακίσεως: quod etsi videtur absurdum,  
 » quia tamen nihil tam a ratione alienum fingi potest,  
 » quod auctorem non invenerit, potest [apud Athen. h.  
 » 1.] scribi, Ἐκαλεῖτο δὲ φαιρινδα ἀπὸ τῆς φενακίσεως. «  
 CASAUBONUS. — Turbatus utique, ac mutilatus (ut  
 videtur) locus, sive librorum culpa, sive ipsius Epi-  
 tomatoris incuria. Sed nonnisi multis ambagibus restitui  
 in integrum posse videtur, scilicet tali quodam modo le-  
 gendo: Ἐκαλεῖτο δὲ ἐρετινδα μὲν, ἀπὸ τῆς ἀφίσεως (si-  
 ve ἐφίσεως) φαιρινδα δὲ ἀπὸ τῆς φενακίσεως. Quidquid  
 sit, ad illustrandum hunc locum facit quod est apud Pol-  
 lucem IX. 105. ἢ δὲ φαιρινδα εἴρηται ἢ ἀπὸ Φαιρινδου τοῦ  
 πρώτου εὐρέτος, ἢ ἀπὸ τοῦ φενακίζειν, (a decipiendo) ὅτι  
 ἑτέρω προδίδασκες, ἑτέρω πίπτουσιν, ἐξαπατῶντες τὴν  
 οἰόμενον. (quoniam aliud se missuros simulantes, aliam in par-  
 tem mittunt pilam, decipientes credulum.) tum quod habet  
 Etymologus, in Φερνίς, pag. 790. ubi, Φερνίς inquit,  
 παιδιὰ διὰ σφαίρας γενομένη. ὅστι καὶ φερινδα, ἀπὸ τοῦ  
 φενακίδα, κατὰ συγκοπὴν, ἀπὸ τῆς ἀφίσεως τῶν σφαι-  
 ριζόντων ἢ ἀπὸ τοῦ φενακίζειν ἐν τῷ πίπτειν, καὶ μὴ πίπτειν  
 ἐκείσε, ἀλλ' ἐτέρωσιν ἢ ἀπὸ φερεστίου, τοῦ ἐφευρότος αὐ-  
 τῶν. Idem Etymologus in Ἐρετινδα, cum hanc vocem  
 per φενακικῶς interpretatur, docet esse eam proprie suā-  
 que naturā adverbium, quemadmodum scilicet & φαιρινδα,  
 & id genus alia, quorum ad formam & ὁτρακινδα for-  
 mavit Aristophanes in Equit. 851. Quare non ἢ φαιριν-  
 δα dicitur, quasi esset φαιρινδα nomen substantivum pri-  
 mae declinationis, sed ἢ φαιρινδα παιδιὰ: pro quo etiam  
 brevius dixisse videntur τὸ φαιρινδα, neutro genere;  
 quo forsitan referendum quod mox ait εὐρετὴς αὐτοῦ,  
 scil. τοῦ φαιρινδα, ut non opus sit αὐτῆς corrigere. Re-  
 cte vero ἢ ὅτι εὐρ. dedere libri nostri, pro ὅτε εὐρετὴς,  
 quod habebant editi absque ἢ particula. Eandem scri-

a pturam ἢ ὅτι Casaubonus etiam (in *Addendis*) suis e scriptis libris laudavit.

Continuo sequens *versus Antiphanis*, sic vulgo scribebatur contentientibus libris,

Φαῖνδα παῖζον ἥ τις ἐν Φαιστίου.

Ubi Valckenar. ad Phoeniss. p. 384. corrigere iussit,

Φαῖνδα παῖζον ἥ τις ἐν Φαιστίου.

cui ego, παῖζον quidem tenendum ratus, in *ἥ τις* obsecutus sum. Rectius fortasse facturus eram, si, quod Casaubonus suaserat, ἥ τις ἐν Φαν. scripsissem.

b Ἐφρίτζον δὲ εὐρυθύμιος οἱ σφαίρις. Sicut in omnibus corporis motibus, ita & in pilae lusu, εὐρυθύμιος, id est, motuum concinnitatum inprimis spectabant Graeci. Quo etiam percommode adlusit Epictetus, Dissert. II. 5, 16 & 20.

Ἀμύξενος. DEMOXENUS, idem qui *Damoxenus*; comicus poeta, laudatus ab Athen. III. 101. f. & XI. 458. f. Huius priores *versiculi* sic concepti distributique in edd. legebantur:

Νεανίας τις ἐσφαίριζεν ὡς ἐπὶ (mend. ἐπὶ ed. Ven.)

ἵστος ἐπτακαίδεκα,

Κῶος Δεῦρος &c.

Libri autem nostri, pro ὡς, dabant εἰς (sic) sive εἴς: quo accepto, primos duos *versus*, ita, ut edidi, concinnandos duxi; participium *γενόμενος*, utpote e coniect. a me adiectum, uncis includens.

Ad *vers.* 3. Δεῦρος γὰρ οὐκ εἶναι ἢ νῆσος φέρεται, haec adnotavit CASAUBONUS: "Videtur *Deos* appellare homines " *Coos*, qui virtute sua coelum sibi aperuerunt. Sic propter Bacchum & Herculem dictae olim Thebae Δεῦρος " φέρεται, ut est apud Dicaearchum. Con insulam magnos " aliquos tulisse viros, testis historia. Coos quippe Hippocrates, qui vir, si quis unquam mortalium, veteri digno fidem fecit, homo homini Deus. Natus ibidem & Protemaeus Philadelphus, immortalis memoria princeps dignissimus." — Sic ille: mihi poeta solam corporis formam spectasse visus erat, qua eximios *Deorumque* similes fuisse homines *Coos* ait. Eiusdem *versus* initio, rectius Κῶος, quam Κῶος, scriptum fuisset.

*Vers.* 6. ἢ δὲ δὲ εὐρυθύμιος pro vulgato ἢ δ' εὐρυθύμιος monente Casaubono scripti; de eiusdemque sententia *versu* seq. verba ἢ το χαίρει inserui. τὴ τ' ἴδους (pro τὸ δὲ ἴδους, quod habent mssu nostri) ex ed. Ven. recte tenuerant aliae

omnes. Satis vero commode nunc omni ex parte sic emendatos illos versiculos, equidem non spondeam.

*Vers.* 8. Pro *ἐν τῷ τι λέγειν ἢ πράττειν*, quod non ferebat iambici metri ratio, recte Casaub. monuerat, inverso ordine scribendum,

*ἐν τῷ τι πράττειν ἢ λέγειν ἐφαίετο.*

Quod & ego sic editum hoc loco volueram: sed non paruerit operae. Id erratum cum dein observationem praeterierit meam, nunc studiosum lectorem, ut corrigat, moneo.

*Vers.* 9. *πῆρας ἔστι κάλλους.* *πῆρας* ἔτι habebant edd. & mss. Corrigendum ἔτι, idem CASAUBONUS docuit. « Graeci, inquit, ut summam pulcritudinem aut temperantiam denotent, *ἔρος ἔστι κάλλους* aut *σωφροσύνης* » solent dicere: sic accipitur hic τὸ *πῆρας*. — Eodem modo vocabulum *τέλος*, & latino sermone *finis*: ut in illo, *finis bonorum*, pro *summo bono*: atque etiam *extremum*, aut *ultimum*, (quod est proprie τὸ *πῆρας*) eadem notione dicimus: ut in illo, *extremum malorum*; aut in illo Taciti, *Sicut vetus aetas vidit, quid ultimum in libertate esset; ita nos, quid in servitute.* (Vita Agric. cap. 2.)

*Vers.* 10. οὗτ' ἰώρακα erat scriptum: ubi aut *ἰώρακα* oportebat, ut voluerat Dawes in Misc. Crit. p. 202. aut *ἰορακα*, ut Tyrwhit ibid. p. 454 sq. Conf. infra, II. 49. e. & f. IV. 154. f. VI. 244. d. VII. 279. b.

*πολλοὶ διὰ τὴν σφαιρικὴν αὐτῷ συναπιδύοντο.* « Multi cum eo se exercebant, atque in pilae lusus certamen cum ipso descendebant. Nam a consequenti, [quia, qui in arenam descendunt athletae, vestes exuunt] *αποδύεσθαι*, est *exercere se: συναποδύεσθαι τινι*, in arenam cum aliquo descendere. Frequens verbum in ore Atticorum hominum, » CASAUB. — Confer Suid. in *Ἀποδύτης*. De vocab. *σφαιρικὴν*, pro *σφαιριστικὴν*, vide notata ad p. 14. e.

CTESIBIUM *Chalcidensem*, de quo hic agitur, fuisse Menedemi Cynici discipulum, docet noster Athen. IV. 161. f. quo ex loco de reliquo hominis ingenio iudicium facere licet. ANTIGONUS rex, Gonatas ille fuisse videtur, qui, cum multis philosophis conversari solitus, Zenonem Stoicum numquam nisi timidus adfuisse proditur. Vide Epictet. Dissert. II. 13, 14. & ibi notata. Pro πολλοὶ est πολλὰ nostris in libris: quae si vera fuerit scriptura, in sequentibus necesse est aliquid esse turbatum.

## A D C A P. XXVII.

c Quae hoc Capite, & nonnullis sequentibus, rursus de *Homerici institutis* disputantur, ea omnia Casaubono, visa erant ex eodem Dioscoridis libro desumpta, de quo supra (ad cap. nostr. 15. p. 8. e. ed. Cas.) dictum est. At post istam Dioscoridis disputationem, ab uno e convivis prolatam, iam pridem alium Deipnosophistam ac fortasse plures etiam deinceps loquentes induxit Athenaeus, qui *Homerica* illa instituta sub alio rursus atque alio adpectu proponebant; ac partim, quae a Dioscoride praetermissa essent, supplebant; partim etiam, quae ab illo minus vere recteque dicta iudicassent, refellere conabantur. De qua tractatione illius argumenti planius nobis iudicare liceret, si integrum hac parte Athenaei opus superesset.

Οἱ Φαίακες δὲ παρ' Ὀμήρου καὶ ἀνευ σφαίρας ἀρχοῦντο.  
 » Viris doctis, qui ista sunt ante nos interpretati, nulla  
 » in istis verbis menda suboluit: nobis latere ulcus vi-  
 » detur. Nam cum duorum generum saltationes Phaeacibus  
 » poeta tribuat, cum *pila*, & *sine pila*; non dubitamus,  
 » aut utriusque saltationis mentionem fecisse Athenaeum;  
 » aut, si alterius tantum, eius potius quae cum pila ex-  
 »ercebatur. Nam quid novum aut mirum, saltasse *Phaeac-*  
 » *cas absque pila*. Quin tu potius, dicat aliquis, quod &  
 » difficilius & rarius, & auditu iucundius, id narra: *pila*  
 » simul lufisse *Phaeacas & saltasse*. Quare ita scribimus, καὶ  
 » ἀνευ σφαίρας καὶ μετὰ σφαίρας ἀρχοῦντο. Emendatio-  
 » nem confirmant sequentia verba, quae ad saltationem  
 » pertinent τῶν μετὰ σφαίρας. Eius descriptionem habes  
 » apud summum vatem, *Odyss. 8.* Ibi reperies τὰρφα  
 » ἀμειβομένη &c. « CASAUBONUS. — At non meminisse  
 » videtur, cum haec scriberet, vir doctissimus, disertam men-  
 » tionem τῆς ἀρχῆς διὰ τῆς σφαίρας παρ' Ὀμήρου  
 » iam fecisse Deipnosophistam initio capitis nostri XXV.  
 » (p. 14. d.) ubi etiam *Nausicaae pila ludentis* meminit. Istis  
 » igitur verbis nunc perapte respondent haec, Φαίακες δὲ  
 » παρ' Ὀμήρου καὶ ἀνευ σφαίρας ἀρχοῦντο: id est, *Phae-*  
 » *aces vero apud Homerum etiam absque pila saltabant.*  
 » Neque vero (quod idem Casaubonus sibi persuaserat)  
 » saltatio ea, de qua nunc hic loquitur Deipnosophista,  
 » erat μετὰ σφαίρας: sed e contrario, sicut a Deipnophi-

sta, (ex vulgata verborum scriptura, in qua nihil desideratur,) ita & apud ipsum Poëtam, satis perspicue ab ista distinguitur: primum enim de ὄρχησσι μετὰ σφαίρας dixerat poëta, Odyss. θ'. v. 370-376. tum, illā peractā, (v. 377 seq.) aliam narrat saltationem, quae nimirum absque pila peragebatur, de qua nunc loquitur Deipnosophista. Turbasse Casaubonum videtur, quod non animadverterit, ipsum pilae lusum, in quo nimirum variet corporis motus concinna quadam ratione peragi debebant, Graecis dictum esse saltationis quoddam genus: qui usus verbi ὄρχησθαι & vocabuli ὄρχησις cum ex ipso Homero intelligi poterat, tum ab Athenaeo etiam infra (p. 21. a.) diserte adnotatus est.

Ἐπικροτούντων τοῖς λιχαῖνις δακτύλοις, ὃ φησι ληκεῖν. d. Apud Homerum est, κούροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι, Odyss. θ'. 379. »Cur vero placeat auctori, ληκεῖν esse κροταῖν τοῖς »λιχαῖνις δακτύλοις, manus alterius indice digito, quem »λιχαῖνόν vocant Graeci, palmam alterius tundere, neque »video equidem causam, neque puto ullam esse. Nam »ληκεῖν Ionicum est pro λακεῖν: hoc autem manifeste »cittium verbum est, ut κτυπεῖν, δουπεῖν, ἰσοεῖν, σημαρῶν, κελαρύζειν, φλεῖσθαι, & alia multa.« CASAUB. — ἐπικροτούντων τοῖς ποσὶν interpretatus est Scholiastes. Satis autem notum est, sonum fere quemvis inarticulatum, crepitum, plausum, verbo λακεῖν sive ληκεῖν denotari. Athenaei interpretationem (sive quisquis sit auctor, e quo ducta est haec pars disputationis) ex hoc loco repetit Eustath. ad Odyss. p. 316, 36.

Δημοδόκου γούνη ᾄδοντος &c. Vide Odyss. θ'. 262 seq. καὶ ἐν τῇ Ὀπλοποιίᾳ δ' &c. »Subiicit auctor, καὶ ἐν τῇ Ὀπλοποιίᾳ δὲ, παῖδες κιθαρίζοντες, ἄλλοι δὲ μαρτῇ μολπῇ τ' ὄρχησθαι τε ἔσκαλλον: quae ita vertes: Et in »Armorum fabricatione, puero citharam pulsante, alii conferentis manibus cum cantu & saltatione pedes movebant. Poëtae »verba sunt in Iliad. σ'. [v. 569 seq.]

»τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισιν πᾶσι φέρμιγγι λιγυρῇ  
»ἡμερόεν κιθαρίζει λίνον δ' ὑπὸ καλὴν ᾠδὴν  
»λεπταλὴν φωνῇ· τοὶ δὲ ῥήσσορες ἡμαρτῇ  
»μολπῇ τ' ἰὺμῳ τε (Athenaeus legit ὄρχησθαι) πο-  
σὶ σκαίροντες ὕπεντο.

»Quis nescit, hanc istius rhapsodiae partem peculiari nomine Ὀπλοποιίας e re solitam appellari? Tamen inter-

d »pretes longe aliter eam vocem accepere, etiam paullo  
 »post, [ pag. 16. b. ] prorsus viris doctis indigno errore.  
 » In prioribus editionibus erat scriptum, ἄλλοι δ' ἐν μα-  
 »ρίᾳ: idque probatum interpretibus. Nos ex ipso fonte  
 »[ nempe ex Homero ] scripsimus ἄλλοι ἑμαρτῇ: « [ in  
 »contextu vero editionum Casaubonianarum ἄλλοι δ' ἑμαρ-  
 »τῇ excusum: ] »miramur tamen, aliter in omnibus mssis  
 »haberi. Sed non dubitamus verum esse quod iam nobis  
 »venit in mentem: nam Athenaeum scripsisse censemus  
 »ἐν ἁρμονίᾳ: unde illa insana lectio ἐν μαρίᾳ fluxit,  
 »posteaquam semel vocis ἁρμονία syllaba prima fuit de-  
 »perdita & intercepta. Solet auctor, cum veterum poë-  
 »tarum locos describit, obscuriores voces interdum omit-  
 »tere aut notioribus commutare. Sic igitur pro ἑμαρτῇ,  
 »quam dictionem varie interpretantur veteres magistri,  
 »dixit ἐν ἁρμονίᾳ, aut σὺν ἁρμονίᾳ, quo etiam modo ex-  
 »plicat τὸ ἑμαρτῇ antiquus poëtae scholiastes. » CASAU-  
 »BONUS. — ἄλλοι ἐν μαρίᾳ est in ed. Ven. & Bas. ( non  
 »δ' ἐν μαρίᾳ, ut in notula contextui nostro subiecta di-  
 »ctum.) ἄλλοι δ' ἑμαρτῇ, ut paulo ante dixi, est in ed.  
 »Cas. Codex noster b. nonnisi ἄλλ' ἐν . . . habet, ( sic )  
 »sequentibus quatuor punctis. In cod. a. qui multis in lo-  
 »cis, ubi vel mutili sunt alii codices, vel prorsus corrupti,  
 »verae scripturae vestigia servavit, est ἄλλοι ἐναρ-  
 »τῆσι: ( non δ' ἐναρτῆσι: ) in quo quid lateat, nisi  
 »placet nostra coniectura ἄλλοι ἐναρτῆσι ἀλλήλοισι, videant  
 »qui feliciori sunt ingenio. Quod si ἐναρτῆσι dedisset is  
 »codex, haud cunctanter id in contextum recepissem, in-  
 »tellexissemque ἐναρτῆσι ἀλλήλοισι. At vel sic quoque, non  
 »nimis temere facturus fuero, si id ipsum, quod in No-  
 »tula posui, ἐναρτῆσι ἀλλήλοισι, in contextum rece-  
 »pissem. Haud dubie enim Athenaeus, ut passim alibi,  
 »sic & hic, duo Poëtae loca in unum contraxit; & pro  
 »ἑμαρτῇ, quod Iliad. σ'. 571. legitur, illud ἐναρτῆσι ἀλλή-  
 »λοισι ex Iliad. λ'. 67. huc transtulit. Similiter infra, lib.  
 »XIV. 632. e. duos versus ( alterum ex Od. μ'. 423. alte-  
 »rum ex Il. γ'. 375. ) in unum contractos videbimus: rur-  
 »susque XIV. 627. e. in unum contracti sunt Odyss. ρ'.  
 »271. & θ'. 99. Caeterum Homericum ἑμαρτῇ antiquus  
 »Scholiastes θεοῦ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ interpretatur, nusquam  
 »vero ( quod sciam ) his verbis utitur σὺν ἁρμονίᾳ, quae  
 »apud eum reperisse Casaubonum diceret. Pro ἑσκαίρω

مندوفة εύκαιρον ed. Ven. & Basf. quod Turnebus, in d Athenaei libro primo separatim a se edito, in εύκαιρον mutavit, *operam dabant* intelligens. Recte Casaub. verbum Homericum restituit, quod & nostri tenent codices.

ὁ ὑπορχηματικὸς τρόπος, (perperam ὁ ὑπερχηματικὸς τρόπος ed. Ven. & Basf. cuiusmodi lectionum monstra si non semper cuncta in his Animadv. adnotavero, facile condonabunt lectores.) ὅς ἠρθῃσεν ἐπὶ Ξενοδῆμου καὶ Πινδάρου. n *Hyporchematicae poëseos & saltationis auctores duos n fuisse scribit, Xenodamum, & Pindarum.* De utroque plurimè in libro De Musica Plutarchus, atque inter alia haec: n [ T. II. Opp. p. 1134. c. edit. Francof. ] Ἄλλοι δὲ Ξενοδάμων ὑπερχηματῶν ποιητὴν γεγονέναι φασί, καὶ οὐ παιδιῶν, καθάπερ Πρατίνας. καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ Ξενοδάμου ἀπομνημονεύεται ᾄσμα, ὃ ἐστὶ φανερόν ὑπερχημα. κέχρηται n δὲ τῷ γένει τῆς ποιήσεως ταύτης καὶ Πίνδαρος. u CASaubonus. — Quemnam dixerint veteres τὸν ὑπορχηματικὸν τρόπον mox ipse explicat auctor, rursusque infra XIV, 628. d. e. Cum quibus locis confer Lucian. de Saltat. c. 16. & quae ibi a Viris doctis notata sunt, T. V. Opp. edit. Bipont. pag. 453. Plura etiam dabit Iigen, in Disquisitione de Scolorum Poësi, p. 34 sq. not. 31. & Schneider ad Pindari Fragm. p. 26-28. Pratinæ ὑπερχημα exhibet Athenaeus noster lib. XIV. 617. c.-f. Ad verba, quae hic sequuntur, μίμησις τῶν ὑπὸ τῆς λέξεως ἐρμηνευομένων πραγμάτων, Brunckius in ora sui libri ista adnotavit, τῆς ὑπὸ τοῦ λέγοντος ἐρμηνευομένης πραγματείας, nescio ex alio-ne auctore ducta, an emendationis causa ab ipso proposita. Libri quidem scripti nil mutant; & percommode se habere vulgata scriptura mihi visa erat.

Ξενοφῶν ὁ καλὸς ἐν τῇ Ἀναβάσει, ἐν τῷ παρὰ Σούῃ τῷ e Θρακὶ συμποσίῳ. Memoria Athenaeum, cum haec scriberet, fefellit. Quae hoc loco ex Xenophonte narrat, gesta sunt apud Corylam, Paphlagoniae praefectum, exposita a Xenophonte initio sexti libri. De convivio apud Seuthen Thracem differit Xenophon libro septimo Ἀναβάσεως, qui liber recte citatus est a Nostro lib. II. p. 49. b.

ὡς πᾶσι δοκεῖν. Sic recte edd. vet. cum Xen. & mssis. ὡς πᾶσι δοκεῖ ed. Casf. καὶ πάντες ἀνέκραγον. In cod. a. inter lineas adiecta sunt ista verba οἱ συνδείπν. Παφλ. Apud Xenoph. habes ἀνέκραγον οἱ Παφλαγόνης. ἔδον Σιτάλκαν. Non male Dalech. *Sitalcae laudes canens*; scil. Thra-



ciae regis. Sed & ipsi cantilenae nomen *Sitalcas* fuisse videtur. Μετὰ τοῦτο, pro vulgato μετὰ τοῦτο, e Xenoph. haud cunctanter reponendum iudicavi. Mox quam τὴν Καρπαίαν idicet cantilenam, ea unde nomen habuerit, continuo ipse exponit. Καρπαίαν penacutè scripsi, ut apud Xenoph. pro Καρπαίαν, quod apud Athen. erat editum. Pronomen ὅδε abesse utcumque poterat: commodè tamen e Xenoph. adiectum est in ed. Casaub.

μάχεται πρὸ τοῦ ζεύγους. Articulum τοῦ, qui aberat a vulgo, adiciendum unique ex Xenoph. putavi. καὶ ταῦτα πάντα ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὴν αὐλὴν ἵκται. E Xenoph. haec ita correxit editor Bas. quum in ed. Ven. legeretur καὶ ταῦτα πάντα ῥαθυμῶς πρὸς τὴν ῥυθμὸν ἵκται: quae ex ingenio erant editoris; nam mssri corrupte sic habent, καὶ ταῦτα πάντα ῥυθμῷ πρὸς τὴν ῥυθμὸν ἵκται. Mox dein iidem mssri cum ed. Ven. ἐν οὐκ ἴσταντο habent, pro ἵκται ὠρίσαν, quod e Xenophonte accitum ab editore Bas. tenui cum Casaubono.

## A D C A P. X X V I I I:

Ἀγαμέμνων αὐλῶν συνίγγων τ' ἐνοπὴν ἀκούει. Rectè b ἐνοπὴν mssri nostri. ἐνοπὴς edd. Vide Iliad. κ'. 13. ἐν τῇ Ὀπλοποιίᾳ. Iliad. σ'. 495.

Ἐσπερίδον δὲ ἀπὸ τῶν δαίμων ἀκαλύπτεις -- Ἐμῷ. Vide Od. ῥ. 137. ibique Schol. & (quem ibidem laudavit Clark.) Plutarch. Sympos. VII. 9. Athenaei verba adposuit Eustath. ad Odyss. γ'. p. 132, 32 sqq. Ab eo more etiam ipse extremus potus Ἐμῶς adpellatus est, ut docet Pollux VI. 100.

Διὶ τέλει, Iovi consummatori, Iovi perfectiori: cui scilicet nomen a perficiendis hominum votis; ut est apud Aeschyl. in Agamemn. 982.

Ζεῦ, Ζεῦ Τέλει, τὰς ἐμὰς εὐχὰς τέλει.

Conf. Spanhem. ad Callim. p. 728 sq.

σπίνδουσι δ' αὐτῷ καὶ ἐπὶ ταῖς γλώσσαις, ἐκ τῶν δαίμων ἀκίβητες. nld est, soliti facere libationes super linguis, necum e convivio discederent. Linguas intellige, quas Mercutio adolebant veteri instituto. Docti vertunt ἐπὶ γλώσσαις, ob linguas commercium: neque enim meminerant n. versiculi istius maximi vatum, (Odyss. γ'. 341.)

ἡ Γλῶσσαι δ' ἐν πυρὶ βάλλον ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειπον.

η Quid est *ἐπιλείβειν*, nisi *σπένδειν* ἐπὶ γλώσσαις? u. CASAUBONUS. — Quod in edit. Casaub. 2. & 3. legitur, *σπένδουσι δ' αὐτὸ*, errore operarum factum: recte superiores editiones δ' αὐτῶ. De re conf. Schol. ad Odyss. γ'. 332. & Schol. Apollon. Rhod. I. 517.

λέγει γοῦν ἐδωδὴν παντοίην. Odyss. ζ'. 76 sq. ὅψα οἶα εἶδουσι διατρεφ. βασιλ. Odyss. γ'. 480.

οἶκον μὲν οὖν λαμπρότατος ὁ Μινελάου. Odyss. δ'. 43 sqq. rursusque vl. 71 sqq. τοιούτων δὲ τινα ὑρίσταιται — Πολύβιος ἱστέρος τινας βασιλέως οἶκον. Cum praecedente τοιούτων nullo modo stare poterat οἶκον, quod hic quidem agnoscunt libri (quod sciam) omnes. Quare aut supra τοιαύτην oportebat, aut hic οἶκον. Poterat vero etiam nullo incommodo prorsus omitti h. l. substantivum nomen, cum satis esset quod superius τοιούτων ad praecedens οἶκον λαμπρότατος referebatur. Locum hunc retuli in Polybii Historiarum Reliquiis lib. XXXIV. 9, 14. τὴν τὴν Φαιάκων τρυφήν. Vide Odyss. η'. 84 sqq. & θ'. 248 sq. unde in proverbium quodammodo abiit *Phaeacum luxus*, saepe notatus ab Athenaeo. Conf. Aelian. Var. Hist. VII. 2. Perperam pro τρυφήν est τρεφήν in codd. nostris: quae voces frequenter permutantur a librariis.

\*Ομηρος δὲ τοπογραφῶν καὶ τὴν Καλυψοῦς οἰκίαν. Vide id Odyss. ε'. 54 sqq. Αἰεὶ γὰρ ἡμῖν &c. Od. θ'. 248. conf. Athen. VIII. 336. b. ubi sicut reliqua huius versus verba cum versu sequenti adiecta sunt, sic & hic eadem videntur ab Athenaeo adscripta fuisse, ac nonnisi ab Epitomatore brevitatis causa praetermissa, qui eorum loco istam formulam καὶ τὰ ἐξῆς (quemadmodum alibi subinde) adposuit. Quod vero post eadem verba καὶ τὰ ἐξῆς, ista statim cum in edd. tum in mssis sequebantur, & ἔπειτα Ἐρατοσθένους &c. illud quidem παράγραμμα festinationi veteris allcuius librarii, qui hanc Epitomen descripsit, tribuendum puto. Adscripserat haud dubie Athenaeus, sicut lib. IV. p. 192. c. d. (conf. II. 40. d.) integros tres Homeri versus ex Odyss. ι. 5 sqq. prout illi vulgo apud Poëtam tunc legebantur & hodiernum leguntur:

Οὐ γὰρ ὅγωγε τι φημι τέλος χαρίεσταιον εἶναι,  
ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατὰ δῆμον ἅπαντα,  
δαιτυμνέες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκούζονται κοῖδοι.

Epitomator vero, brevitati studens, horum versuum (quemadmodum in istis fecerat, de quibus modo dictum)

d non nisi priora quaedam verba adposuit, subiecta rursus eadem formulā καὶ τὰ ἐξ ἧς. Cuius formulae repetitio fraudi fuit festinanti librario, qui à superius posita formula ad inferius positam aberrans, interiecta omnia praetermisit. Quae quum haud dubie fuerit erroris origo, debueram ego citra dubitationis significationem verba praetermissa, certe initium prioris versus adponere, tum vero pro illā notā κ. τ. λ. istam formulam καὶ τὰ ἐξ ἧς adicere. Quod ad *Emendationem ab Eratosthene propositam* adinet, qui loco verborum illorum κατὰ δῆμον ἅπαντα, ista posita voluit, κακότητος ἀποιύσης: merito illam improbat CASAUBONUS, aitque: » Probo ut editum est in nostris libris hodie,

» ἢ ἔταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα :

»elegantè, & plane Ὀμηρικῶς, pro κατέχῃ δῆμον ἅπαντα.« — Alii quidem, commodius fortasse, ἔχῃ neutraliter accipiunt, obineat per universum populum.

e οἱ μάλιστα φίλοι εἰσι θεοῖσιν, ὥς ἡ Ναυσικάα φησὶ.  
Quum ὁ Ναυσικράτης vulgo legeretur, haec adnotavit CASAUBONUS: »Phaeacas Dīs charos fuisse, ex *Nausicaae* auctor scribit. Poëta iste fuit comicus, non semel »Athenaeo nominatus. Sed cur hac in re aliud testimonio »potius, quam Homérico, utitur? Nam in septimo Ulyx »xeae gloriatur Alcinoüs, non solum amicos, sed etiam »cognatos Dīs esse Phaeacas suos: ἱεὶ σφισιν ἑγγύθεν εἰ- »μὲν, inquit ille.« — Sic quidem Alcinoüs ait Odyss. ἦ. 205. at nimium inter se distant nomina Ἀλκίνοος & Ναυσικράτης, quam ut alterum cum altero permutari facile potuerit. *Nausicaa* vero, de Phaeacibus loquens, Odyss. ζ'. 203. ait, μάλιστα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν: quem locum haud dubie respexit Athenaeus; quare ἡ Ναυσικάα corrigere non dubitavi. Ac fortasse etiam ipsum vocabulum ἀθανάτοισιν tenuerat Athenaeus, pro eoque Epitomeator demum θεοῖσιν substituit. Nam in sequentibus huius operis Libris, ex collatione nostri codicis a. (qui nonnisi *Epitomen* continet) cum integro Athenaei opere, satis cognovi, frequenter illum hominem pro verbo aliquo aut vocabulo paulo rariore aut exquisitiore, quo usus erat Athenaeus, aliud vulgatiùs substituisse. Quem morem illius haud fuerit alienum hac occasione notasse, dum in legenda explicandaque Epitome versamur.

## A D C A P. X X I X.

πιστεύει προπάρουσι θυράων ἑταρπ. Odyss. α. 107.

οὐ παρὰ τοῦ Μεγαλοπολίτου Διοδώρου ἢ Θεοδώρου. Mireris hunc locum in Animadversf. silentio praeteritum a Casaubono, a quo tamen in contextu alterum e duobus nominibus insigniter mutatum video. Nam Διοδώρου ἢ Θεοδώρου habebant ed. Ven. & Bas. & Natalis Comes in versione, qui quidem interpres pluribus codicibus mssis se usum esse gloriatus erat. Θεοδώρου primus Casaubonus edidit, & id quidem consentientibus mssis, ut e nostris duobus intelligo. Caeterum, quis aut cuius fuerit ille sive *Diodorus* sive *Theodorus*, equidem non definiam. *Megalopolitenum* certe nullum equidem, nec in Diodororum numero, nec in Theodororum, a Menagio ad Laërtium aut a Fabricio in Bibl. Graec. recensorum, reperi. Ac illud ipsum Μεγαλοπολίτου, quod hic editum est, sicut quam plurima alia, ingenio utique Veneti Editoris deberi videtur, aut certe e corrupto codice ductum est; quandoquidem meliores nostri duo in μεγάλου Διοδ. consentiunt. *Megaricum* Diodorum (quem eundem putant philosophum, cui *Crono* cognomen fuit) commemorat Eustathius in eiusdem loci Odyssaeae interpretatione, de quo hic agebatur; (ad Odyss. α. p. 28. l. 45.) sed ita eum commemorat, ut non videatur hunc Diodorum dicere, quem hoc loco Athenaeus nominavit: certe, ubi *Megaricum* Diodorum Eustathius nominavit, ibi non respexit hunc Athenaei locum. Denique parum utique nobis refert, nosse quis porro aut cuius fuerit ille homo, quem nonnisi ut insignem in calculorum ludo artificem nominavit auctor noſter: &, ut dicam quod sentio, causſam video nullam, cur non ipsam codicum nostrorum scripturam μεγάλου probemus, intelligamusque festiva quadam ratione *magnum Diodorum* dixisse Athenaeum, qui magnus fuisset in illo ludo artifex.

ὡς φησι Φαρίας. Non improbandum per se est *Φαρίας*, quod edidit Casaub. Sed nil causſae erat, cur ille scripturam *Φαρίας* mutaret, quam consentientibus h. l. mssis dabant ed. Ven. & Bas. In nostro quidem cod. *α. Φαρίας* est, sed id *Φαρίας* valet. De hoc nomine supra dictum est ad p. 6. e. de quo diserte. Suidas etiam monuit, perinde & *Φαρίας* & *Φαρίας* scribi.

a εἰ τις βέλοισι. εἰ τις βέλλοισι adnotavit Brunck, nescio an e cod. msto. Silent h. l. notulae, nostri caussa e mssis excerptae.

καὶ κληρουμένων τὴν λαχόντα &c. κληρουμένον erat in ed. Ven. Inde κλήρου μὲν τὴν λαχ. de suo ingenio fecit editor Bas. quod tenuit CASAUBONUS, dein vero in *Addendis* ad Animadv. haec adnotavit: » Praeferunt libri » quidam, non καὶ κλήρου μὲν τὴν λαχόντα, sed καὶ κλη- » ρουμένων τὴν λαχόντα. Alii, καὶ κλήρω μὲν τὴν λαχόν- » τα. Utrumque dicunt Graeci, & κλήρω λαχεῖν, & λαγ- » νήσας κληρούμενος. » — Istud κλήρω μὲν, quod dicit Casaubonus, non erat puto e msto codice enotatum; sed erat coniectura docti cuiusdam Viri, qui sic emendan- dum id censuisset, quod in edit. Bas. legebatur. κληρουμέ- » νων est codicum scriptura, quam auctori restituiimus. Eandem etiam tenuit Eustathius ad Odyss. α. p. 68, 28, sed perspicuitatis caussa pronomen ἐκείνων adiecit, per- commodae sic scribens, καὶ κληρουμένους ἐκείνων, στε- » χάζεσθαι ταύτης τὴν λαχόντα. Idem Eustath. continuo deinde, pro τὴν Πηνελόπην, τὴν ψῆρον Πηνελόπην scrip- pit: & hoc commode factum; nec tamen idcirco Ca- saubono obtemperandum duxi, eodem modo apud Athe- naeum scribere iubenti.

ἐπιτίθεσθαι τὴν ἑαυτοῦ. Sic scripsi cum cod. a. & Eustathio. τὴν αὐτοῦ ed. Ven. & Bas. τὴν αὐτοῦ ed. Ca- saub. & cod. b. Quae omnia perinde haberi poterant.

καὶ πάλιν ἐκεῖ στήντα &c. Ad haec verba Brunckius ista adnotavit: καὶ ἐκεῖ στήντα, πάλιν τὴν Πηνελόπην βάλλειν ἐν ᾧ τοδεύτερον ἔγένετο χωρίον· εἰ δὲ τύχοι — Commode utique: sed satis esse duxi, si, accitā ex Eu- stathio voculā ἐκεῖ, reliquam scripturam vulgatam, ver- bis apte distinctis, tenerem. Et consentiunt in eam scriptu- ram libri omnes, nisi quod pro βαλεῖν τὴν ἑτέραν sic βαλεῖν τὴν ἑαυτοῦ in cod. a. quod non probo, quam- quam & in aliis quibusdam libris id reperiri ait Casau- bonus. Modo enim dicebatur, *ipsius calculum* (τὴν ἑαυτοῦ) eo loco fuisse depositum, unde extrusa fuisset Pene- lope: nisi sorte iunctam hic oportebat utramque scriptu- ram, βαλεῖν τὴν ἑαυτοῦ ἑτέραν. Quod pro τὴν ἑτέ- ραν suspicatus eram τῇ ἑτέρα (scil. ἡσθ) oportuisse; in eandem cogitationem olim incidisse Turnebum, atque etiam sic edidisse, docuit idem Casaubonus. Cogitaveram

olim, si τὴν ἑτέραν (scil. ἡῆρας) esset vera scriptura, oportuisse paulo ante εἰς τὴν Πηνελόπην: quoniam non videbatur verbum βάλω cum duplici accusativo construi posse. At fortasse nihilo minus recte se habet utraque scriptura, ad τὴν vero non ἡῆρας intelligendum, sed βολήν: ut τὴν ἑτέραν (scil. βολήν) idem valeat ac ἑτέρε βολή, repetito iactu, iterum. Et eodem modo fortasse accipiendum erat illud μίαν ἔβαλες apud Epistet. Diff. II. 5, 17. ut, qui istud clamat, hoc dicat, iam tu unum iactum iecisti; iam semel iecisti! nunc alterius sunt vices! Ipsa ista duo verba, τὴν ἑτέραν, in hoc loco tractando praetermisit Eustathius.

εἰ δὲ τύχηι. εἰ δὲ τύχη scripsere nostri librarii, vocales η & α pro suo more confundentes. πλείστας εἰληφῆναι τοιαύτας νίκας ταύτῃ τῇ παιδίᾳ. Sic Eustath. l. c. (Odyss. α'. p. 68, 32.) Duae voces quum in Athenaei libris deessent, alteram νίκας ex Eustathio recipiendam monuerat Casaub. Et contenti ea esse poteramus: ac fortasse commodius in finem reiecta ea vox fuisset, quod Brunckio placuit, πλείστας εἰληφ. ταύτῃ τῇ παιδίᾳ νίκας.

εὐελπιν εἶναι τῷ γάμῳ. »Durum est hoc, pro magna in nfe esse ducturum se Penelopen. a CASAUB. — Nil vero mutant libri: & eadem verba ex hoc loco repetiit Eustathius; adiiciens quidem, velut illustrationis causa, ἐπιδόξον ἔντα λαβεῖν τὴν βασιλείαν. (ubi fors. τὴν βασιλείαν, reginam, scriptum oportebat.) Monuit vero Abresch, in Animadv. ad Aeschyl. p. 33. non debuisse structuram illam adiectivi εὐελπῖς offendere Casaubonum; eandem scilicet, quam habet verbum ἐλπίζω in illo Thucyd. III. 97. τῇ τύχῃ ἐλπίσας, & id genus aliis dictionibus.

τὰς χεῖρας αἱ μνηστῆρες ἔχουσιν ἀπαλάς. Odyss. φ'. 150 sq.

Οὐ καὶ κινυμένοιο &c. Iliad. Ε'. 173 sq. ubi τοῦ καὶ &c. Sicut vero pro Ionico τοῦ, commune εὐ posuit Athenaeus, sic & alia (in codd. quidem nostris) in vulgarem sermonem translata sunt. Habent enim ambo εὐ κινυμένου, & dein δῶμα, non δῶ: quorum in locum poëticas formas substituit editor Venerus, quas tenuere posteriores editores.

Ἀρήτη Ὀδυσσεὶ ὑποστρωμνύειν κελεύει. Odyss. η'. 335 c sqq. ὑποστρωμνύται (sic) erat editum. ὑποστρωμνύειν de-

dere nostri codices. καὶ Νέστωρ αὐχέει &c. Odyss. γ'. 346 sqq. Mox pro εὐπερεῖν, est ἀπερεῖν in cod. a. frequenti confusione literae α cum scripturae nexu quo exprimitur diphthongus eu.

## A D C A P. XXX.

- d καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀχαιῶν Συνδείπτη. » Aeschyli & » Sophoclis descripti versus hoc loco ea sunt inter se si- » militudine, ut alterum alterius instillisse vestigiis, natu » minorem videlicet grandioris, negari non possit: quod » mirum ei non videbitur, qui apud Clementem & Euse- » bium τὰ περὶ κλοπῆς [de furtis] veterum Graeciae scri- » ptorum legerit. « CASAUB. — Vide Clement. Alex. Strom- » matum lib. VI. pag. 447 sqq. ed. Leuncl. & Euseb. Prae- » par. Evang. lib. X. cap. 2. Quibus adde quae de eodem » genere concessit Taylor in Lektionib. Lyfiacis, pag. 227 » sqq. ed. Reiskii Oratorum Graecor. Vol. VI. Similium pla- » giorum exempla, magis minusve manifestorum, habes » apud Athenaeum nostrum, lib. I. p. 25 extr. & seq. III. » 84. b. c. VI. 262. c. d. X. 454. b-f. XIII. 560. a. & 562. » e. SOPHOCLES *drama*, quod hic citatur, *Satyricon* fuisse, ex hoc ipso loco intelligi monuit Valckenae ad Theocr. p. 358. De eodem vide Fragmenta Sophoclis a Brunckio collecta, Vol. II. p. 10 sq. Cum Aeschyli, tum Sophoclis versus, ex hoc loco reperiit Eustath. ad Odyss. ρ'. p. 642. lin. 40 sqq.

*Vers. 1.* Ἀλλ' ἄμφι θυμῷ. » Valet ἄμφ' ἐμοί, ut ex » comparatione versus Aeschylei constat. Mihi videbatur » σκληρὰ φράσις, & genio Sophoclis οὐ πρέπουσα: sed » non aliter scriptum inveni apud Eustath. Odyss. ρ'. « CASAUB. — » Ἀμφι θυμῷ valet *prae ira*, quod Casau- » bonum fugisse miror. Vide quae notavi ad Apollon. » Argonaut. II. 96. « BRUNCK. — Nempe similiter Apol- » lonius alique ἄμφ' ὀδύνη, *prae dolore*, dixerunt. Parique » ratione (ut est ab Henr. Stephan. in Thes. adnotatum) » ἄμφι φόβῳ Euripides pro διὰ τὸν φόβον dixit. *Vers. 3.* οὐ » μύρου πνέον. Perperam πλέον scribitur apud Eustath.

Εὐπολὶς δὲ τὸν πρῶτον εἰσπληνόμενον τὸ τῆς ἀμίδος ὄνο- » μα ἐπιπλήττει. Eupolis vero cum qui primus matulae no- » men invenit, perstringit. » Non de vocabulo, sed de re sensit » EUPOLIS: hoc est, de eo qui primus inter pocula ma-

»*utulam poroscit.* Ita interpretor in eius *Versu* [5.] *τίς*  
 »*εἶπεν ἀμίδα πᾶμπρωτος;* Sic erit illud verum, [vers. 4.]  
 »*πολλὴν γὰρ λακκοπρωκτίαν ἐπίσταισθ' ἡμῖν εὐρών.* ubi  
 »perperam editum [atque etiam in codd. nostris scri-  
 »ptum] *ἐπίσταθ' ἡμ.* pro *ἐπίσταίτο.* Sciae, inquit,  
 »*nille qui primus morem τῶν ἐπιπίνων* (hoc est, *poscendi mai-*  
 »*oribus poculis finita coena*) *& in triclinio matulas inferendi*  
 »*exemplum dedit, se invenisse & eis τὸν βίον invenisse ma-*  
 »*gnam obscenitatem & turpitudinem.* *λακκοπρωκτίαν*, facta  
 »ad *Laconum* nomen allusione, dixit pro *εὐρωπρωκτίαν*:  
 »quod notum quid sit, & quibus competat proprie; hic  
 »non aliud, quam quod diximus, [nempe *obscenitatem &*  
 »*turpitudinem,*] significat. Ut redeam unde sum digressus,  
 »hoc ita verum, si Eupolidis reprehensionem sic accipia-  
 »mus, ut ante diximus. At illi, qui *nomen* tantum *ἀμι-*  
 »*δες* invenit primus, quae potest iure exprobrari *εὐρω-*  
 »*πρωκτία*? Igitur in superioribus Athenaei verbis τὸ τῆς  
 »*ἀμίδος ὄνομα* more Atticorum positum pro τὴν *ἀμίδα*:  
 »sicut τὸ *Θηβαίων ὄνομα* apud Aeschinem, pro *Thebani*;  
 »*Romanum nomen* apud Livium, pro *Romani*; & his simi-  
 »lia. CASAUBONUS. — De *matularum usu in convivis*,  
 (quod Sybaritarum inventum fuisse perhibetur apud Athen.  
 XIII. p. 519. e.) disseruit Gataker, *Adversar. Miscellan.* lib.  
 II. c. 5. T. I. Opp. pag. 293. citatus a Brunckio ad *Fragm.*  
*Sophocl.* p. 10. num. 2. Pro istis verbis, *Εὐπάλει δὲ τὸν*  
*πρῶτον εἰσηγησάμενος*, perperam in ed. Ven. & Basf. legeba-  
 tur *Εὐπάλει δὲ πρῶτος εἰσηγησάμενος*: quae tacite corre-  
 xit Casaubonus, suos puto codices secutus, quibus ad-  
 sentiuntur nostri. EUPOLIDIS *versus* primus & tres po-  
 sterioriores sunt manifeste Iambici tetrametri cataleptici:  
 quare consentaneum est, secundum & tertium eiusdem  
 fuisse generis, sed decurtatos & corruptos; quos ego nec  
 complere, nec in ordinem cogere tentabo. Illud unum,  
 etsi vereor ne toto coelo me aberrasse deprehensuri sint  
 doctiores, dicam tamen, mihi hos versus vifos ex Ari-  
 stophanis Equit. 877 sqq. (ed. Brunck.) nescio quo mo-  
 do adumbratos esse, aut certe ad illum Comici locum re-  
 spectum aliquem habere: quo facilius etiam suspicatus  
 sum, pro vulgato *πολλὰς* vs. 2. *πολλοὺς* oportuisse. Vo-  
 cabulum etiam *λακκοπρωκτία* Aristophanicum est, ex Nub.  
 1330. efficitur: in quo potest quidem (ut Casaubono pla-  
 cuit) adiutro inesse ad *Laconum* nomen; sed proprie a



e λάκκος, fossa, fovea, puteus, deductum vocabulum adparet. Verbum λακονίζειν (vers. 1.) in vicinia verbi ταγνιζειν, quod proprie de frigendis in sartagine piscibus usurpatur, videri poterat de coena Laconica, id est, parca & ienai (conf. Il. 67. d.) accipiendum: sed, quae dein sequuntur, docent eo sensu hic dictum esse id verbum, de quo Suidas (pariter ex Aristophane) monuit, cum παιδικαῖς χρῆσθαι interpretatus est. Ad vers. 6. consuli possunt Erasmi Adag. in Palamedeum inventum; tum Aristoph. Ran. 1499. (ed. Küst.) & ibi Schol. Athen. XIV. 614. c. & Bergler ad Alciph. p. 283 sq.

Οἱ παρ' Ὀμήρῳ δὲ ἀριστοί. Commode Brunck in ora sui libri: Παρ' Ὀμήρῳ δὲ οἱ ἀριστοί. Sed quum nihil (quod sciam) mutent scripti libri, tenendum fuit vulgatum. De re vide Iliad. β'. 402 sqq. & 430 sqq. rursusque Iliad. η'. 313 sqq.

εἰ δ' ἐν Ὀδυσσεΐᾳ φιλονεικοῦσιν &c. Vide Odyss. θ'. 75 sqq. ibique Scholia min. & Eustath. p. 294. Duae voces εἰ δ', cum deessent vetustis editionibus, tacite adiecit Casaub. cui suffragantur nostri mssii & Eustathius. εἰ λόγῳ ἢ μάχῃ. εἰ particula deerat h. l. & editis & nostris codicibus. Sed recte dedit eam Eustathius pag. 294. l. 36. qui etiam vocabulum λόγῳ tuetur, pro quo suspicari potuisses δόλῳ oportuisse. λόγῳ maluerat Gallicus interpres.

f πῆδ' α βόειον ἐπὶ τὴν Ὀδ. ῥιπτοῦμενον. Verbi formam dedere nostri libri; quam eandem passim cum apud Aethnaeum, tum apud alios auctores, temere mutatam ab editoribus observavi. Sic h. l. ῥιπτόμενον ediderant. De bubulo pede habes Odyss. ν'. 299.

#### AD CAP. XXXI.

Ἐστίων οὖν ποτὲ ἡγεμόνας εἰς ἑξακισχιλίους, ἐκάθισεν &c. Pro his, in editionibus omnibus sic legebatur, τετρακοσίους οὖν ποτὲ ἡγεμόνας ἐστίων ἐκάθισεν &c. id est: Quadrigenos duces cum aliquando exciperet convivio, super argenteis sedilibus sedere eos fecit. Ubi CASaubonus: n Eustathius [inquit] numerum hic positum mire amplificat: λέγεται ὅς καὶ Ἀλέξανδρος ποτὲ εἰς ἑξακισχιλίους n ἡγεμόνας ἐκάθισεν ἐπὶ δίφρων ἀργυρῶν. Pro quadringentis, n ait sex millia. Invenimus etiam nos in quibusdam mssis n loco vocis ἐστίων, sic, εἰς ζ ζ, hoc est, sexies mille

Animadv. Vol. I.

K

»*et septem.* Demiror unde haec tanta librorum diversitas: f  
 »nam mutatione magna opus, ut duae istae lectiones  
 »concilientur.« — Ego vero miror, unde *quadringentos*  
 suos arripuerit primus Editor, nisi suo prorsus ex ingenio.  
 Nam in nostro quidem cod. *b.* qui cum eo, quo ille  
 usus erat, plurimam adfinitatem habet, prorsus *omissus*  
 est *numerus*, cuius notam quippe librarius in exemplari,  
 quod ante oculos habebat, discernere non valuerat. Sic  
 igitur ille: *ἑστιῶν οὐκ ὅτε ἡγεμόνας εἰς . . . ἐκάθισεν.*  
 In altero vero cod. *a.* qui tot locis, ubi in mendo iacent  
 vulgati libri, veterem veramque scripturam servavit, sic  
 scribitur: *ἑστιῶν οὐκ ὅτε ἡγεμόνας εἰς ζ ἐκάθισεν.* quod id

ipsum valet quod Eustathius (teste Casaubono; nam ipsum  
 Eustathii locum, ubi ista legerat Casaubonus, reperire  
 adhuc mihi non contigit) omnibus elementis expressit, *εἰς*  
*ἑξακισχίλιους.* E quo simul illud intellexi, quod Casaubonus  
 ait, in quibusdam mssis loco vocis *ἑστιῶν* sic scribi  
*εἰς ζ*, id parum adcurate dictum esse. Codices illos

mssos, quos Casaubonus dicit, ipse non inspexerat, aut  
 parum quidem diligenter inspexerat. In mssis istis illud  
*εἰς ζ* non loco vocis *ἑστιῶν* positum erat, sed suo loco;

verbum autem *ἑστιῶν* paulo ante eo loco stabat, quo  
 editor Venetus suam vocem *τετρακισίους* posuit. Porro  
 quod in eisdem mssis post figuram ζ Casaubonus ait po-

sitam esse literam ζ, quam ille *septem* interpretatur; id  
 quoque perperam acceptum est. Erat illa figura, non li-  
 tera ζ, sed nexus ille scripturae satis alioqui notus, quo  
 indicatur syllaba *ουε*, superne a dextro latere ad figu-  
 ram ζ adpositus; qui nexus etiam nostro in cod. *a.* eo-

dem modo adpositus conspicitur, quo scilicet terminatio  
 ipsius vocis *ἑξακισχίλιους* indicatur.

*καὶ ταῦτα ἐαυτοῖς σκευάζοντες.* Sic nostri msssi. *αὐ- a*  
*τοῖς* edd.

*Ὀδυσσεὺς γούν, δαιτρεῦσάι τε &c.* Vide Odyss. *é. b*  
 320 sqq.

*Καὶ ἐν Λιταῖς δὲ Πάτροκλος οἰνοχοεῖ, καὶ Ἀχιλλεὺς*  
*πάρτα εὐτρέφει.* Od. *é. 201* sqq. Nam brevis inscriptio

b libri i. id est, libri Noni Iliadis, est Αἰνι: Supplicatio, Preces. Poterat autem fortasse teneri vulgata scriptura, verbum οἰνοχοῖ nesciens, & verbum singulare εὐτραπέζει ad utrumque, Patroclum & Achillem, referens. Quoniam vero aliae sunt Achillis partes, qui cibos parat; aliae Patrocli, vinum fundentis; πάντα εὐτραπέζει ad unum Achillem retuli, ad Πάτροκλος vero verbum οἰνοχοῖ supplevi. Ubi si cui videbitur, praepropere a me temereque illud verbum in contextum esse repositum, non negabo culpam; praesertim cum eundem Patroclum non modo vinum fundentem, verum etiam paulo post (ibidem vs. 216.) panem videam distribuentem. Itaque si modo pro Patroclo peculiari verbo opus erat, magis generale illud esse debuerit, & loco οἰνοχοῖ, aptius fuerit διακορεῖ, ministrat, aut aliquod simile verbum.

ὁ ρυμπίος Μηνυπάρχης οἰνοχοῖ. Odyss. 6. 141. Confer autem Athen. IV. 180. c.

# AD CAP. XXXII.

c In ANTIPHANIS vers. 2. perinde esse videtur, ἀποκνίσσεις legas, an ἀποκνίσσεις: utrumque fert metri ratio, & idem fere valent κνῶω, κνῆνω, κνίζω, rido, scalpō, vello, pungo: certe perpetuo ista confunduntur a librariis. Praestabit tamen fortasse ἀποκνίσσεις, nempe τὸ δάμα, (quod e vers. sq. hic intelligendum) avellat cutem. Sic quidem ἀποκνίσας τὰ κράνια, VII. 293. d. avulsis capitibus. Vers. 4. Οὕτω στερεόν τι πρᾶγμα. Vocolam τι, quam ignorabant edd. & mssti, adici Casaubonus iusserat, fulciendo versui necessariam.

d αἱ τῶν περὶ τὰ τέμματα δημιουργίαι. Si abesset articulus τῶν, nemo eum desideraret. At agnoscunt eundem, quod-quidem sciam, libri omnes. Intellige igitur τῶν περὶ τὰ τέμματα γινόμενων, qui circa bellaria versantur, qui iis parandis occupantur. δημιουργίαι sunt artificia. Sic ex eodem fere genere hominum commemoratur τραπέζιοις δημιουργοίς, IV. 170. e. artifex struendae mensae peritus.

Θεόφραστος δ' οὕτω φησὶ τινὰς ὀχυρικὰς δυνάμεις εἶναι. nHoc est: eam esse cuiusdam herbae facultatem vires n in Venerem sufficiens, ut septuageno coitu duret libido. δυνάμεις vertit Dalechampius medicamenta. Sed Veneream

» herbam, de qua sentiebat Theophrastus, quis vocet *medicamentum*? quamquam *φάρμακον* recte dixeris. Ita enim » Graeci nominant, Galeno auctore, *πᾶς ὃ τι περ ἐν ἡ* » *ἀλλοιωτικῇ τῆς φύσεως*. Vocis latinae alia notio atque » ratio. Sic dixit Chrysippus libro V. de Honesto & Vo- » luptate, [apud Athen. VIII. 335. c.] *δυνάμεις βρωτικὰς* » *καὶ συνουσιακὰς*. Proprie *δυνάμεις* est *facultas alicui rei* » *indita*: in his & similibus locis *res ipsae* vocantur *δυνά-* » *μεις*. Scribit vero Theophrastus, *eam herbam*, cuius ne- » que nomen neque speciem posuit, *ab Indo quodam fuisse* » *in Graeciam allatam*. In libris Indicarum navigationum » aliquot herbarum simili virtute praeditarum historiam » reperias: cuiusmodi sunt *amfiar*, *agnacat*, *tambor*, si- » ve *betel*, *aliae*. « CASAUBONUS. — Ego vero non du- » bitavi, *medicamenti* nomen, cum Dalechamptio, eodem » medio significatu quem habet graecum *φάρμακον*, adhibere. Sic enim probatos uti auctores, vulgata etiam hodie » Lexica docent: e quorum auctorum numero unum Plin- » nium nominare liceat, qui lib. XXVII. cap. xi. sect. 96. » sic scripsit: *Sagittas in venatu tingunt medicamento, quod ve-* » *nenum cervarium vocant*. Theophrasti locus exstat in Hist. » Plantar. IX. 20. conf. Plin. XXVI. 10, 63. In nostro cod. » a. perperam deest vox *δυνάμεις*, quam recte tenet cod. b. » cum editis. Vocabulum *δυνάμεις* eodem, quo hic, signi- » ficatu positum habes in CEBETIS Tabula, cap. 5. 14. & » 19. nostrae edit. ubi pariter *medicamentum* verti latine po- » terat: intelligitur vero ibi non *simplex* per se *herba*, sed » *potio medicata*. Et hoc loco, cum in mentionem illius li- » belli, qui vere aureolus mihi semper visus est, inciderim, » liceat errorem notare, qui in eo ad fidem codicum mssto- » rum nuper recognoscendo expoliendoque imprudenti mihi » exciderat; quem errorem quum iam pridem commodiore » loco temporeque corrigere constituissem, mox oblatam » occasionem, instituti oblitus, temere praetermiseram. Sci- » licet cap. 27. ubi pro corrupta vulgo scriptura, *οἱ δὲ* » *ἀστεφάνωτοι*, *οἱ μὲν ἀπεγνωσμένοι*, lectionem unice ve- » ram, *οἱ δὲ, ἀστεφάνωτοι, λύπης καὶ παραχῆς*, e Mediceo » codice in contextum recepi, nihil ibi opus erat vocabulo » *μιστοῖ* mea de coniectura adiecto; quandoquidem geniti- » vi *λύπης* & *παραχῆς*, simul cum praecedenti *εὐφροσύνης* » *τινός* haud obscure a verbis *ἡμφασιν ποιῶντες* pendebant. » *Φύλαρχος δὲ Σανδρόκοττιόν φησι ὅς.* » *Sandrocottus is*

d »est, de quo Strabo, [lib. XV. p. 702. c. & 724. b. ed. » Caf.] & nos olim ad illum: nam alii *Androcoium* indi- » gerant: *Sandropycton* Dalecamp. nescio unde: nam aliter » hoc nomen corruptum in prioribus editionibus, quarum » mendum Natalis recte correxerat. « CASAUB. — *Σαν- » δρόκυπτος* ed. Ven. & Bas. *Σανδρόκυπτος* nostri mssii. Conf. Appiani Syriac. cap. 56. & quos ibi citavimus au- » ctiores.

e ἀποστελεῖν τινὰς δυνάμεις στυτικάς τοιαύτας. » Scri- » bo στυτικάς: non, ut hodie legitur in omnibus, στυ- » πτικάς. Quo enim ista *adstringentia*? An, quia *τονω- » τικά* sunt quae adstringendi vim habent, ideo existiman- » dum ad Venerem proniores iis homines fieri? nugae » nugacissimae. Nam dubium non est, scripsisse Athenaeum » δυνάμεις στυτικάς, hoc est, *herbas natas aptas ad muti- » num arrigendum*; id est enim *στυγεῖν*: unde *στύματα μι- » νειῶν*, l. 5. d. & *ἄστυτος οἶκος* alibi in his libris. [II. 63. »] « CASAUB. — In mendosum στυπτικάς contentiunt » nostri mssii cum editis; in quo corrigendo utrique obtem- » perare viro docto debui. Conf. Bochart. Hieroz. P. II. » lib. I. cap. 18.

οἷς μὲν ὄρεας ἐμποιεῖν ὀρνέων δίχην, οὗς δὲ καταπαύειν. » In aliis appetentiam Veneris excitasse qualis est in gallis gal- » linaceis: in aliis Venerem inhibuisse. *Ἐνεργεῖων* contraria- » rum causam, in utendi modo puto fuisse positam. Nam » & vinum, modice sumtum, animum exhilarat, omnes- » que vires corporis reficit: immodice potum, amentiam » inducit, & corporis robur exhaurit. ὀρνέων δίχην Dale- » campius vertit, *passerculorum more*. Velim scire, quis » omnium Graecorum ὄρεας appellavit ἀπλῶς quos vellet » *passeres* intelligi. At, de *genere gallinaceo* eam vocem pe- » culiari notione usurpari, omnes sciunt. Sed salacitatem » passerum respiciens vir eruditus ita vertendum censuit: » ceu vero non & gallinaceorum gallorum par esset salaci- » tas: cuius rei testis quotidiana experientia, & Aristote- » les etiam, qui in primo historiarum ἀφροδισιαστικά κατ' » ἐξέχην animalia appellat τὰ τῶν περδίκων καὶ ἀλεκτρού- » νων γένος. « CASAUBONUS.

ἢ περὶ τὰς — ὑποδέσεις ἐπὶ ἡμέρας πολυτέλειαν. Eandem » in calceamenris sumtuositatem, haud multo ante Athenaci » aetatem, notaverat Epictetus in *Enchirid.* cap. 39.

## A D C A P. X X X I I I.

Ὀμῆρος δὲ &c. » *Unguentis illitum Parin* ab Homero in-  
» duci probat auctor allato eius versu ex Iliadis ραϛ. γ'.

» [392.] Sic enim poeta de Alexandro :

» κείνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ καὶ διωτοῖσι λέχσσει,

» κάλλει τε στιλβον καὶ εἵμασιν. —

» Athenaeus κάλλει hic putat *unguentum* significare : &  
» alium affert locum poetae, [Odyss. ε'. 191.] ubi dici-  
» tur de Venere, κάλλει τὰ πρόσωπα καθαίρει, h. e. un-  
» guento faciem nitere facit : sic veteres critici exposuere  
» apud Homerum ; non faciem purgat simpliciter, ut so-  
» nant verba. Hefychius Κάλλει τῷ μύρῳ τῷ τῆς Ἀφρο-  
» διτης. Adi Eustathium. [ad Odyss. ε'. p. 664.] « CASAUB.

» Ἄλλ' εὐδὲ στεφανομένους εἰσάγει &c. » *Coronarum* poe-  
» ta nusquam fecit ullam mentionem : neque in ullo eius  
» versu utriusque poematis στεφανος, pro *corona*, aut  
» στεφανῶν, in propria significatione legitur. An igitur  
» poetae omnicio *coronarum usus* fuit incognitus ? Mini-  
» me ; inquit Athenaeus. τῷ γὰρ ἐκ τῆς μεταφορᾶς ὁμοίῳ εἰ  
» ἡματι σημαίνεται, ὅτι ἴδαι τὸν στέφανον : id est, *similitu-*  
» *do rerum, de quibus metaphorice usurpat Homerus τὸ στέ-*  
» *φανος & στεφανῶν, arguit, non ignorasse illum quid sit*  
» *corona*, quod proprie significat dictio στεφανος. Probum  
» & validum argumentum : nam propria cuiusque vocis  
» significatio naturā prior est, quam translatitia. *Aries*  
» enim & *corvus* in usu & notitia hominum ante versata  
» sunt pro dominantibus verbis, & certorum animalium  
» appellationibus, quam in suos usus ea mechanici accom-  
» modarunt. Eadem ratio caeterorum. « CASAUBONUS.

Proximus *Homeri versus* est ex Odyss. κ'. 195. ubi Νῆ-  
» σος ἦν scripti cum nostris codicibus. Νῆσον δὲ τὴν legitur  
» apud Poetam ; unde Athenaei editores Νῆσον ἦν dede-  
» rant : qui, sicut ἦν ex Athenaei libris tenuere, sic & Νῆ-  
» σος tenere poterant ; quia nihil impediebat, quo minus  
» credibile esset sic scripsisse Athenaeum. Tenuere quidem  
» omnes ( *in fine versus* ) ἰστέφανωτο, quod dabant Athenaei  
» libri, quum ἰστέφανωτο scriptum esset apud Homerum.  
» Alter *versus* est ex Iliad. ι'. 736. ubi verba σε πέρι, quae  
» vulgo hic deerant, ex Poeta adieci, quia ad rem, cuius  
» causa citatur iste *versus*, ( scilicet, ad declarandum usum  
» & notionem vocabuli στεφανος ) pertinere videbantur :

functi tamen inclusi, quibus indicarem, non legi ea in Athenaei libris, ac fortasse ab ipso etiam auctore fuisse praetermissa. Prorsus corrupte vero πολέμοις habent nostri codd. pro πολέμοις.

ὅτι ἐν μὲν Ὀδυσσεΐ ἀποριζόμενοι τὰς χεῖρας ποιεῖ. Sic rectissime ambo nostri codices; de qua scriptura Casaubonum mireris nihil omnino suis e libris monuisse, corruptamque superiorum editionum tenuisse scripturam, ἔταν Ὀδυσσεΐ ἀποριζόμενοι τὰς χεῖρας ποιεῖ. Locum hunc Athenaei ob oculos habuit Eustath. ad Odyss. α. p. 34. a lin. 28 sqq. διὰ λουτρῶν καὶ κατασιμμάτων. λουτροῖς καὶ κατασίμασι scribit Eustath. l. c. Utramque nominis formam analogia tuetur: κατάνισμα, a verbo κατανίζω: κατάνιμμα, a κατανίπτω. Sic idem Eustath. pag. 33, 45 sqq. plus semel ἀπνίμμα habet.

Ἡρόδοτος δὲ &c. Herodot. lib. I. cap. 94. Quod autem ait Athenaeus, non recte ab Herodoto Lydos regnante Atys priores ludorum inventores dictos esse, quandoquidem Atys vetustiora fuerint heroica tempora, ab Homero descripta; non Herodotum errasse, sed Athenaeum, docuit FRERET in Recherches sur la Chronologie des Rois de Lydie, in Mémoires de l'Acad. des Inscript. T. V. p. 23. Atys enim, ex Herodoti rationibus, quibus suffragatur etiam Dionysius Halicarnasseus, antiquior fuit bello Troiano: nam posteris Atys regnum eripuerunt Heraclidae.

Καὺθ', ἀλλὰ, &c. Verba ista, tamquam proverbium vulgo iactatum protulit etiam Eustath. ad Iliad. ε'. p. 990, 2. & Plutarch. de Fraternali Amore, T. II. Opp. p. 483. d. edit. Francf. Penacutē ἀλλὰ editum erat apud Athen. & apud Plut. Rectius putavi ἀλλὰ, acute, ut apud Eustathium; quod latet etiam in corrupta codicum nostrorum scriptura καὺθ' ἀλλὰ πολ. Pari ratione ἀλλὰ & ἀλλὰν acute scribitur apud Aristoph. Pro ἐγγίαν, corrupte ἐγγίαν est in ed. Ven. & Bas. Veram scripturam cum ed. Casaub. & cum Eustathio tenent nostri libri.

#### AD CAP. XXXIV.

τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως συσφαιριστήν. Sic Suidas duobus in locis, in Σφαῖρα, & in Χορσία. Nude τὴν Ἀλεξάνδρου σφαιριστήν edd. & mssii nostri: & sic iam olim in suo Epitomes exemplo repererat Eusta-

thius. unde is Ἀλέξανδρον τὴν Καρύστιον σφαιριστὴν ἐκ-  
sculpsit, in Comment. ad Odyss. θ'. p. 315. lin. 45. Rurfus  
vero etiam tertio loco Suidas verba τοῦ βασιλέως adiecit,  
in Ὀρχοῖσι; sed ibi quidem simplex vocab. σφαιριστ. ha-  
bet. Mox ἀνδριάντα ἀνίστησαν correxi, pro vulga-  
to ἀνίστασαν: haec enim verbi forma, quod quidem  
sciam, nonnisi neutralem habet significationem. Activa  
notione, ἀνίστησαν oportebat; in quod omnes libri pau-  
lo post (p. 19. c.) contentiunt. Et Eustathius, hunc ipsum  
Athenaei locum respiciens, ἀναστήσαντες habet.

Ἰστιαίῃς οὖν καὶ Ὠρεῖται. » Quando scribit Athenaeus b  
» Ἰστιαίῃς οὖν καὶ Ὠρεῖται, perinde loquitur ut si quis  
» dicat, Epidamnii & Dyrrachini, aut Byzantii & Constan-  
» tinopolitani. Quod dicendi genus cum insolens sit, scri-  
» bebam, Ἰστιαίῃς οὖν οἱ καὶ Ὠρεῖται. Sed editam γραφὴν  
» etiam Eustathius [ad Odyss. θ'. p. 316, 1.] agnoscit:  
» sicut paulo ante, εὐχὴ ὥς ὕστερον, editi scriptique codi-  
» ces & Eustath. pro εὐχὴ ὥς οἱ ὕστ. ut legitur in com-  
» mentariis, ubi describitur ille locus. » [Vide quae ad hanc  
Casauboni observationem continuo deinde notabimus.]  
» Histiaeae, vetus Euboeae oppidum, recentiori nomine  
» dictum Oreum. Strabo, [X. 445. d.] Ὠρεῖται μεταπολι-  
» τεισάσας ὕστερον οἱ Ἰστιαίῃς. In Stephani Gentilibus, vo-  
» cec Ἰστιαία, scribe, τὴν δὲ καλεῖται Ὠρεῖς: non, ut est  
» perperam editum, Ὠρωπῆς. Apud Eustathium, haec  
» Athenaei verba recitantem, Ἐστιαίῃς scriptum, non  
» Ἰστιαίῃς. Utroque modo scribi solitum id nomen, do-  
» cet idem secundo ad Iliadem Commentario. [p. 212,  
» 10 sqq.] De ea re sic scribe Stephani verba, male vul-  
» ngo concepta: Ἰστιαίωντες, ὁ τῆς Θετταλικῆς ἢ δὲ τῆς  
» Εὐβοίας διάφορος κατὰ τὴν γραφὴν, καὶ διὰ τοῦ ι, καὶ  
» διὰ τοῦ ε φησὶ. » CASAUBONUS. — Qua ratione sic,  
divisis simul, simulque iunctis nominibus, Ἰστιαίῃς καὶ  
» Ὠρεῖται dici potuerint, ostendit id quod Eustath. docet ad  
» Iliad. β'. 212, 20. ubi, postquam dixerat, Strabonem tra-  
» dere, Histiaeam posterioribus temporibus Oreum, & Histiaeen-  
» ses Oritas fuisse nominatos, sic pergit: οἱ δὲ οὐ τοὺς αὐτοὺς  
» ἐξ ἀρχῆς φασιν εἶναι, ἀλλὰ ἰδίᾳ ὄντας τοὺς Ὠρεῖτας, συν-  
» οικήσαι τοῖς Ἰστιαίῃσι καὶ συνθεῖσαν μίαν πόλιν, ἀμφο-  
» τέροις χρῆσθαι τοῖς ὀνόμασι. E quo intelligi par est, pro-  
» miscae quidem & Ἐστιαία & Ὠρεῖν fuisse nominatam ur-  
» bem; universos vero cives, τοὺς Ἰστιαίῃς καὶ Ὠρεῖτας.



b Quod de verbis *οὐχ ὥς ὕστερον* & *οὐχ ὥς οἱ ὕστερον* in superiore Animadversione adnotavit Casaubonus; mireris unque, quo valeat ista adnotatio, quove pacto istum in locum fuerit coniecta. Et omnino, verum si quaeris, ut subinde aliās, sic hoc loco, aut nimis patientem & in anquirendo scrutandoque indefessum lectorem sibi sponderat doctissimus Animadversor; aut prorsus ad suam curam nihil pertinere ratus erat, ut, quid esset, quod ipse animadversum voluisset, intelligere possent lectores. Nempe haud paulo ante eum locum, ubi nunc in Auctore nostro versamur, (p. 16. b.) ista verba legebantur, nihil commune cum his, de quibus hic agebatur, habentia, καὶ τὰς σπονδὰς ἰποιοῦντο Ἑμῶν, καὶ, οὐχ ὥς ὕστερον, Διὶ τελευτῶν. Iam docet nos hoc loco Casaubonus, in illam scripturam *οὐχ ὥς ὕστερον* consentire ibi editos scriptorūque liberos, atque etiam Eustathium; (scilicet in Odyss. γ'. p. 132, 34.) sed in Scholiis Aristophanis (nempe ad Plut. vi. 1111.) *οὐχ ὥς οἱ ὕστερον* scribi. Quo loco, quoniam in eum nos traduxit Casaubonus, intelligi debet, non absurdam fore istam Scholiastae scripturam, si e vetere quodam Athenaei codice ducta esset: at est istud ipsum Scholion non veteris Scholiastae, sed recentissimi, cuius scriptura nullam prorsus auctoritatem habere poterat. Conf. quae ad eum locum adnotavit Hemsterh. Denique, quoniam in hoc sumus, illud moneo, in eodem Aristophanis Scholio in Küsteri quidem editione non, ut in aliis, *οὐχ ὥς οἱ ὕστερον* legi, sed *οὐχ ὥς ὕστερον*, ut apud Athenaeum & Eustath.

Θεοδώρου τοῦ Ἀποκλέπτου. Theodorum istum suffragium absconditorem fecit interpret Natalis Comes; calculorum sculptorem Dalechampius, quasi Ἀπογλύπτου esset scriptum. At vulgatum tenent libri omnes, atque etiam Eustath. ad Odyss. θ'. p. 316. l. 2. Quid vero esset Ἀποκλέπτης, parum sibi notum fuisse ipse Eustathius declarat, dicens: τί δὲ δηλοῖ ὁ Ἀποκλέπτης, εἰσεται τις εὐρὺν Σοφοκλέους τὸ Κλέπτης γὰρ αὐτοῦ Ἀποποιεῖς εὐρήνης. Sophoclis ille versus est ex Aiace vi. 1135. ed. Brunck. (aliis 1154.) At quaerentem, quid hic apud Athenaeum significet Ἀποκλέπτης, nihil adiuuvare versiculum illum, recte monuit CASAUBONUS, qui certiore inira illius vocabuli exponendi ratione: ἡ Ψῆφοι, inquit, Gracis calculi dicuntur, quibus olim praefligiatores usi quidam, iis in

»totum similes, quos hodie vocamus idiomate nostro, b  
 »*joueurs de gobelets*. Solent illi calculos aut globulos in  
 »mensa palam positos, deinde acetabulis opertos, tanta  
 »dexteritate movere loco, transferreque, ut veritatis igna-  
 »ri spectatores, aut verborum quae interea funditant ef-  
 »ficaciâ, aut aliqua alia vi magica, non manibus prae-  
 »stigiatoris, fieri id sibi persuadeant. Graecis non fuisse  
 »incognitum ludicrum hoc, certum est. Suidas: Ψηφο-  
 »λόγει εἰσὶν οἱ ψηφοπαῖται. ψηφολόγοι οὖν οἱ πλατῶντες  
 »καὶ ἀπατῶντες, ὥσπερ οἱ ψηφολόγοι τοὺς ἰσχυαίμους τῇ  
 »τάχει τῆς μεταβάσεως τῶν ψήρων ἀπατῶντες συναρπά-  
 »ζουσιν. Noverunt & Romani. Glossarium vetus: Prae-  
 »stigiator, ψηφοπαίκτης; alibi, ψηφοπαίξια, praestigiae. Se-  
 »neca, Epist. XLV. Sic ista sine poxa decipiunt, quomodo  
 »praestigiatorum acetabula & calculi, in quibus me fallacia  
 »ipsa deletat. Noli igitur dubitare, ψηφολέπτην dici hic  
 »ab Athenaeo praestigiatorem huius generis, quem vulgo  
 »ψηφοπαίκτην vocabant aut ψηφολόγον. Solent κλέπτειν  
 »usurpare venustissime, quando *garium* & *clam factum esse*  
 »aliquid significant: inde κλοπαὶ πολέμων apud Xenophonem;  
 »nem; & κλέπτειν ὄρν apud eundem, pro *monies clam*  
 »*hostibus occurrere*. Sic in superioribus Suidae verbis συναρ-  
 »πάξιν calculos: & apud Artemidorum, in mentione ha-  
 »rum officiarum, ψήφους κλέπτειν. Sic ille libro III.  
 »Ψηφοπαίκτην δοκεῖν, οὐκ ἐπιστάμενον, πολλὰ ὀφελυνθῆναι  
 »σημαίνει, παραλογιζόμενον καὶ ψευδόμενον, διὰ τὸ πολ-  
 »λὰς ψήφους κλέπτειν, καὶ ταῦτα ἄλλοτε ἄλλως δεικνύειν.  
 »Auctor est Iulius Pollux, [ VII. 200. ] Lysiam oratorem  
 »dixisse ψηφοπαίκτην τὸ δίκαιον, translatione ducta a pse-  
 »phopaeētis praestigiatoribus: id autem significat *ius per-*  
 »*vertere subtilibus commentis*. Sed ipsa Pollucis verba fatius  
 »adscribere: Εἰ δὲ Λυσίου ὁ κατ' Ἀρτικλέους [ Ἀυτοκλέους ]  
 »λόγος, ἐν ᾧ γέγραπται, ψηφοπαίκτουσι τὸ δίκαιον, εἰς αὐ-  
 »καὶ ὁ ψηφοπαίκτης ἐν τέχνῃ. τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο εἰρηκὲ τις  
 »τῶν τῶν κομῶδῶν Εὐδοξὸς ἐν Ναυκλήρου (vel Ναυκλήρῃ)  
 »δράματι. α — Recte huc istam etiam Lysianam dictio-  
 »nem ex Polluce retulit vir doctus: nec enim ea dictio (ut  
 »Reiskius interpretatus est in Indice Graecitatis Lysianae)  
 »a *tefferarum ludo* ducta videtur, sed ab eorumdem homi-  
 »num, quos Casaubonus dixit, *praestigis*; ut ψηφοπαίκτην  
 »τὸ δίκαιον is dicatur, qui suis artibus efficere valet, ut,  
 »cum ab hac parte stare ius omnes censerent persuasum.

que haberent, subito illud inde evanescat, & ab altera parte stare videatur. Circularioris ψηφοπαικτου sive ψηφοκλήπτου praestigias, qui publice in theatro artes suas ostentabat, lepide descripsit Alciphron lib. III. epist. 20. ubi κλεπτίστατον hominem dixit.

c κρατὲς ἐπὶ σφετέρου. Sic recte cod. a. Mire σφετέρως edd. In cod. b. terminatio vocis dubie expressa.

χρυσίον εἰς τὸ ἱμάτιον, κοῖλον ἐν, ἐμβεσθαι. » Videtur appellare *cavam vestem*, sinum quem amiculum poderes ad statuam pedes collectum faciebatur. Nisi malis, duplicem » fuisse vestem, eamque laceram, ut facile fuerit pecuniam » inius abdere. Fuit moris olim, consecrandam numini » alicui vestem findere, ne manibus iagacibus esset obno- » xia. Hefychius: οἱ ἀνατιθέντες ἱμάτια κατέσχιζον αὐτὰ, » ἵνα μὴ ἀρβύσι παρὰ τιγῶν. Probabile est, factitium & in » statuarum amictulis idem fuisse. » CASAUB. — Quod de *fissa veste* dicit vir doctus, quid huc faciat, non video: nec Hefychii locum habeo in promptu, quem is indicare, qua parte libri legatur, non dignatus est. Scio, σχιτὲς χιτῶν in sua serie elementorum legi apud hunc Lexicographum, ubi σχιστὲς χιτῶν scriptum oportebat: sed id nihil ad rem, de qua hic agitur. Vide, ne vestis h. l. ex eo genere intelligi debeat, cantoribus & citharoedis proprio, quod στατοὺς & ἑρβοσταδίους χιτῶνας vocabant Graeci; de quo consulendus Salmasius ad Tertull. de Pallio, & Upton ad Epicteti Dissert. II. 16, 9. Eiusmodi vestis, cum absque incisione uno rigore a summo ad imum descenderet, commode ἱμάτιον κοῖλον dici potuerit. Pro τινὰ χρυσίον, corrupte τινὰ χρῆνον scriptum in nostro cod. a.

Ἐπαρελθόντα εὐρεῖν τὸ χρυσίον μετὰ ἑτη τριάκοντα. » Pen- » cuniam in sinu vestis huius depositam, inventam ibi » fuisse narrat auctor, συνοικιζομένης τῆς πόλεως μετὰ ἑτη » τριάκοντα, cum urbs restauraretur post annos triginta. Sed » aut legendum εἰκοσιν, aut negligenter hoc ab Athenaeo » pronuntiatum esse fatendum. Non enim xxx, sed xx » tantum annis iacuerunt Thebae; anno vicesimo ope » Cassandri iterum conditae. Diodorus Siculus: [XIX. » 53.] εἰκοστῷ δ' ἔτη ὕστερον Κάσσανδρος -- ἀνέστησε τὴν » πόλιν τοῖς διασωζομένοις τῶν Θηβαίων. Membranae & Eu- » stathii librarios culpa absolvunt: itaque non possumus nos Athenaeum. » CASAUB. — At non suo nomine

loquitur Athenaeus: sed quae Polemo tradidit, ea repetit: nec, *tricesimo post everſionem anno inſtauratas eſſe Thebas*, ait; ſed, *tricesimo anno Thebas reverſum illum exſulem*, qui aurum abſconderat. Ipſe ſe quodammodo correxerat CAUSAUBONUS in *Addendis*, ſuperiori Animadverſioni haec addi iubens: » Nifi lubet dicere, ſentire *Athenaeum*, de » tempore quo coepta eſt urbs reſtaurari: *Diodorum*, de » tempore quo operi tanto coronis eſt impoſita. « [Imprudenti viro docto excidit, ut ſedes nominum Athenaei & Diodori inter ſe permutaret.] » Favet verbum, quo » uſus Athenaeus, *συγκιζομένης*, id eſt, cum denuo incolis » frequentaretur. Plinius manifeſto in hac hiſtoria alios auctores ſequitur. Scribit enim lib. XXXIV. cap. 8. *Leontius fecit Apollinem citharoedum, ſerpentemque eius ſugientis conſicci: qui Dicatus appellatus eſt, quod, cum Thebae ab Alexandro caperentur, aurum a ſugiente conditum, ſinu eius celatum eſſet.* « — Plinii locum, praeſentibus miſſis, paulo aliter conſtituit Harduinus T. II. p. 651. (coll. p. 827.) ita quidem, ut iam nihil habeat, quod his, quae ab Athenaeo narrantur, adverſetur.

*Ἡρόδοτος δὲ ὁ λογιμώτατος.* » *Herodotus ὁ λογιμώτατος* videtur eſſe is, qui in Stobaei libris *Herodes* dicitur, auctor *mimiamborum*; de quo etiam accipiunt doctiſſimi viri verſus iſtos Terentiani Mauri, de ſcazonte Hipponaeo loquentis:

» *Hoc mimiambos Mattius dedit metro:*

» *nam vatem eundem eſt Attico thymo iunctum*

» *pari lepore conſecutus e metro.*

» Videtur, inquam, ita eſſe: nihil tamen auſim affirmare. » Nam apud Stobaeum conſtanter variis locis *Herodes* ille *ἡμιάμβων*, non autem *μυιάμβων* auctor dicitur: emendationem vero eruditiffimorum hominum, *μυιάμβων* pro *ἡμιάμβων* reſcribentium, ſuſpectum facit, quod non *Herodis* ſolum *ἡμιάμβωνες* laudant veteres, ſed etiam aliorum poetarum: ut *Cercidae* Stobaeus idem *Sermo* ne LVI, *Promathidae* Athenaeus libro VII. [p. 296. » b.] Suſpicamur, *ἡμιάμβωνες* appellatos fuiſſe carminis iambici genus, breviffimis verſibus conſtans. Meminit etiam *Demetrius Phalereus* *ἡμιμέτρων*, quos docti arbitrantur eſſe *μονομέτρους* alio nomine appellatos. *Iulius* Pollux lib. X. c. 4. [ſect. 83.] inter *ῥήμων καθαριστηρίων* appellationes ponit *μυιάμβωνες* & *παριαμβίδας*. An ibi

c. »quoque *ἡμιάμβων* nomen restituendum? nam quid *μυρίαμ-  
ν* βει sint divinare non possum. « CASAUB. — Mihi Athenaeus, sive Hegesander, quo auctore haec Athenaeus tradit, *Herodotum λογῆμιμον* non poetam aliquem, mimorum auctorem, dicere visus erat: sed, quemadmodum huic mox *Archelaus* sociatur *saltator*, sic fuerit *λογῆμιμος* homo ex eo genere *facetorum scurrarum*, quo cum alios multos illustri loco positos viros delectari solitos novimus, tum Romanum Cornelium Syllam, quem singulariter delectatum *μίμοις καὶ γελωτοποιοῖς* narrat noster Athenaeus VI. 261. c. Quo de genere passim etiam alibi agitur apud eundem Nostrum, ut X. 452. f. XIV. 620 sq. Confer Scalig. de Arte Poët. lib. I. cap. 10. & Vossium Institut. Poët. lib. II. c. 29. ubi sect. 5. docetur, inesse hominum illorum artem in imitatione cum sermonum, tum factorum. *Mimus* igitur, qui *varios hominum sermones* praesertim *festive imitari* novit, haud incommode *λογῆμιμος* fuerit adpellatus. Nec opus esse videtur, (quod in mentem venire cuipiam possit) ut *μυμολόγος* scriptum oportuisse suspicemur; licet apud nullum alium auctorem, quod sciam, vocabulum istud *λογῆμιμος* reperiat.

d. *Σωστράτου τοῦ αὐλητοῦ*. Idem *Sostratus* (ex verissima codicum nostrorum scriptura) infra lib. VI. pag. 244. f. *parastius* fuisse *Antiochi regis* traditur.

## A D C A P. XXXV.

*Ματρίας, ὁ πλάγος, &c.* n. *Matream* Athenaeus appellat τὸν πλάγον. Suidas [in *Ματρίας*] λέγει πλάγον, n. ex Athenaeo tamen, ut videtur. Aenigma plani huius n. ab auctore tale profertur: ἔλεγε θῆριον τρέφειν, ὃ αὐτὸ νέαντὸ κατεσθίει: &c. ait, quae sit solitum adhuc aetate sua, n. quaeenam esset illa bestia, de qua sensit Matreas. Memini n. Eustathium [ad Odyss. α'. p. 8, 22.] aenigma hoc cum n. cura explicare: neque aliquid nobis in mentem venit iis n. melius quae sunt ab illo scripta. Itaque adferam Eustathii n. verba: τὸ δὲ [θῆριον] ἢ θυμὸν ἴσως, ἢ φθόνον δηλοῖ, ἢ λύπην, ἢ καὶ τι κομικώτερον ἑμπάθος. εἰληφθῆαι δὲ δοκεῖ ὁ ῥήθηθαι τοῦ Ματρίου λόγος, ἢ ἐκ τοῦ, ὃν θυμὸν κατέδον, ἢ ἐκ τοῦ πελώριδος ὅς ἐστιν ποτε πίδα τίνδεα. Libidinem concitaram appellat Eustathius honeste κομικὸν πάθος. De n. ea potissimum sensisse Matream arbitramur. Fera ergo

»erit, τὸ στῦμα. Sed & caetera graviora animi πάθη, ut d  
»invidiam, iram, odium, & similia his, recte dixeris  
»feras se ipsas vorantes. Plato τὸ ἐπιθυμητικὸν τῆς ψυχῆς  
»μέρος appellat ποικίλον καὶ πολυκέφαλον θηρίον: τὸ δὲ  
»μοιδῶς leoni comparans. Paulo aliter discipulus Plato-  
»nis Aristoteles &c. « CASAUBONUS. — Magis etiam ad-  
»posite Ceibes, in Vitae humanae Tabula, voluptatem &  
»pravos quosvis animi adfectus θηρία vocat, ἀ κατὰ φύσιν  
τὸν ἄνθρωπον. cap. 9 & 22 sq.

. ἐποίησε δ' αὐτὸς καὶ παρὰ τὰς Ἀριστοτέλους ἀπορίας.  
»Id est, composuit hic quaestiones ad Aristotelicas: vult di-  
»cere, quae cum Aristotelis problematis comparari possint. In  
»Suida est περὶ, pro παρὰ, mendose: nam rectum est  
»παρὰ τὰς Ἀριστ. Sic loquitur Aufonius: *Et disputator*  
»ad Cleanthem Stoicum: alibi, *Grammaticae ad Scaurum at-*  
»que *Probum*. Harum quaestionum omnis & venustas &  
»obscuritas posita in dictionum paralipsis. « CASAUB. —  
Haud satis commode vim, quam habet hic παρὰ praepo-  
»sitio, expositam a viro docto arbitror: quam felicius ex-  
»pressisse Dalechampius videtur, ad instar vertens. Scilicet  
»veluti parodias quasdam fecit ille homo *Problematum Ari-*  
»stotelis: accipiendaeque praepositio παρὰ, quemadmodum  
in παρῶδες & παρῶδισιν, ut significet, non solum ad instar  
»vel ad imitationem Problematum Aristotelicorum compo-  
»sitas fuisse istas quaestiones; sed ut eadem ratio atque me-  
»thodus, qua in Problematibus suis usus Philosophus erat, ad  
»ludicrum argumentum fuerit traditum. Verbo ut absolvam;  
id ipsum vult auctor, quod nostro idiomate diceret, *il a*  
*travesti les problèmes d'Aristote*: & Graeca verba ita ac-  
»cipienda sunt, quasi dixisset, Ἐποίησε δὲ καὶ ἀπορίας παρὰ  
τὰς Ἀριστοτέλους ἀπορίας. Vocabulum ἀπορία idem sona-  
»re ac quaestionem, problema, norunt quicumque vel pri-  
»moribus labiis attigerunt Aristotelem. Ipsas ludicras quae-  
»stiones, quas adposuit Athenaeus, nulla indigere expli-  
»catione arbitror.

Ποθεῖται τῷ νευροσπάστῃ. Quod vulgo hic legebatur, e  
»νευροσπάστῃ, id ferri omnino non potuit. νευρῶσα-  
»στος, cum per ipsam vocis formationem, tum ex sermo-  
»nis usu, nonnisi passivum habet significatum; ut νευρῶ-  
»σαστον dicatur quidquid nervis sive funibus aut funiculis tra-  
»hitur moveturque. Sic bellica tormenta, quae valide intentis  
»subitoque relaxatis nervis reguntur, νευρῶσαστα dicun-

etur: & *νευροσπάστα ἀγάλματα* apud Herodotum, Xenophonem, Lucianum (citatos ab H. Steph. in Thef. II. 1045. & Budaeo in Comment. Ling. Gr. pag. 890.) sunt *imagunculae quarum membra fidiculis reguntur moventurque*; cuius vocabuli simillimum usum, ni me prorsus fallit animus, nuper apud Simplicium in Commentario in Epicteti Enchiridion, ubi de animi humani interiori proprioque motu agebatur, observavi. *Circulatores* vero illi & *prae-  
stigiatores*, (ut recte docuit Budaeus ibid.) qui *imaguncu-  
larum motus & lufunculas fidiculis moluntur*, ita ut saltare & osculari invicem sigilla ipsa & amplecti denique motus quosvis sponte peragere videantur, *νευροσπάσται* vocan-  
tur. Eam certe nominis formam & analogia grammatica, & usus ipse sermonis poscit; quam in partem illustris est locus, quam ex Aristotele de Mundo Henr. Stephanus adposuit, his verbis: *οἱ νευροσπάσται, μίαν μένινθον πι-  
σπασάμενοι, ποιοῦσι καὶ αὐχένα κινεῖσθαι καὶ χεῖρα τοῦ  
ζώου, καὶ ὄμω, καὶ ὀφθαλμὸν, ἔστι δ' ὅτε πάντα τὰ μέρη,  
μετὰ τινος εὐρυθμίας*. Legitur ille locus p. 82. ed. Batteux.

*τὴν σκηνὴν ἔδωκαν, ἀφ' ἧς ἐνεθούσιον οἱ περὶ Εὐριπίδην.*  
» Duobus exemplis probat, vanas & supervacuas artes in  
» summo etiam Athenis pretio fuisse. Alterum est, quod  
» Potheino, qui sigillaria ostendere & circumferre solitus,  
» scenam conceperint, in qua divinas suas tragoedias Euripi-  
» des doceret, aut non multo ante docuisset. Erat enim indi-  
» gnum & turpe, praestigias ibi Athenienses spectare;  
» unde solita audiri summi poëtae scripta. Alibi dixit *χο-  
» ρὸν δούναι*. « CASAUB. — Pervulgata est & tironibus no-  
ta formula, *οἱ περὶ Εὐριπίδην*, pro *ὁ Εὐριπίδης*: quemad-  
modum paulo post, *οἱ περὶ Αἰσχύλον*, pro *ὁ Αἰσχύλος*. Et  
haud dubie ea est totius *ῥήσεως* sententia, quam & Casau-  
bonus expressit, & ante eum Dalechampius expresserat.  
Sed *in scena* graece *ἐφ' ἧς*, non *ἀφ' ἧς*, sonat. Itaque  
vide, ne sic scriptum oportuerit. Quod si *οἱ περὶ Εὐριπί-  
δην* intelligi posset de his qui cum Euripide, qui Euripidis  
aetate vixerunt, defendi *ἀφ' ἧς* posset, hac sententia, a qua  
veluti divino furore correpti discere solebant Euripidis aequa-  
les. Denique bene etiam haberet *ἀφ' ἧς*, si verbum *ἐνεθου-  
σίον* posset activa notione accipi, intelligendo *τοὺς Ἀθη-  
ναίους*, hac sententia, e qua scena Euripides velut divino fu-  
rore percellere solitus erat Athenienses: sed vereor, ne nus-  
quam eo modo usurpatum hoc verbum reperiatur. Pro

τὴν σκηνὴν in nonnullis codd. τὴν σκηνὴν legi ait Casaub. e Cuius lectionis nullum vestigium e nostris mssis enotatum video.

Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Εὐρυκλείδην ἐν τῷ θεάτρῳ ἀνίστησαν μετὰ τῶν περὶ Αἰσχύλον. Tota haec ῥῆσι de erat in ed. Ven. & Bas. Suis e codicibus primus eam edidit Casaubonus, sed ita ut temere ei καὶ Εὐρυπίδην excideret, pro καὶ Εὐρυκλείδην, quod ex eisdem codicibus corrigendum deinde monuit in Animadversionibus. Et recte id ipsum cum tota ῥῆσι nostri etiam libri agnoscunt. Legerat eadem verba in codice msto Natalis Comes, eaque lepide sic interpretatus est: *atque Euryclides surrexit in theatro cum his qui erant cum Aeschilo*: quam sententiam a Natale accipiens Dalechampius, in sua versione his verbis reddidit, *tanta indignatione Euryclidis & Aeschyli, ut stomachabundi exsurrexerint & abierint*. Recte interpretatus est Casaub. *positam publice statuem fuisse ab Atheniensibus Euryclidi in theatro, & quidem ea parte ubi erat Aeschyli, sapientissimi & maximi poetae*. » Sed male de nobis meritus est (sic pergit idem » CASAUB.) vel ipse Athenaeus, vel, quod magis credo, auctor Epitomae, cum celavit nos, quo artificio » insipientis populi benevolentiam sibi *Euryclides* iste conciliasset. *δαίμοντιον* fuisse non dubito: quo generali » nomine species diversae τῶν Διόνυσου τεχνιτῶν continentur, ut dicebamus olim ad Theophrastum. « Vide vero ne idem fuerit Εὐρυκλείδης hic, atque Εὐρυκλῆς ille Aristophani memoratus in Vesp. 1014. quem ibi nos docet Scholiastes ventriloquum fuisse, *qui daemonium in ventre habere credebatur, cuius ore vaticinia ederet*. Idem enim fuisse nomen Εὐρυκλῆς & Εὐρυκλείδης videtur; quod etiam inde fit probabile, quod idem Scholiastes tradit, ab eiusdem hominis nomine deinde omnes ventriloquos Εὐρυκλείται (forsan Εὐρυκλείδαι debuerat) fuisse denominatos. Conf. Suidam in Εὐρυκλῆς. CASAUBONUS quidem in *Addendis* suspicatus est, Εὐκλείδην fortasse pro Εὐρυκλείδην scriptum oportuisse. » Videtur enim (inquit) hic ille esse *Euclidēs* » ἐπὶ γελοιόις δόξαν εἰληφώς, de quo plura ex Lynceo » narrantur libro sexto. « — At ego libro VI. nonnisi *Euclidem* ridiculum parasitum reperi, (p. 250.) qui nihil huc spectare mihi visus erat. Quemadmodum hic οἰσίστησαν Εὐρυκλείδην est *statuam Euryclidae posuerunt*, sic II. 37. e. *ιδρύσμεν ὑμᾶς, statuas vobis erigemus*.



f Νυμφόδορος ὁ θαυματοποιός. *Nymphodorum*, puto, Syracusium dicit, quem eundem ut θαυματογράφος, id est, rerum mirabilium scriptorem, passim & ipse Athenaeus noiter & Aelianus & Plinius citarunt: de quo vide Vossium in Historicis Graec. lib. III. p. 394. & Harduin. in Indice Auctorum quibus Plinius usus est, T. I. p. 63.

εἰς δειλίαν αὐτοῦ ἐγκαλεῖται πρῶτος. Si vera est haec scriptura πρῶτος, indicio erit, ita constanti fortitudinis laude claruisse Rheginos, ut nemo ante hunc imbelles aut ignavos eos dicere ausus sit. Ego vero apud Strabonem in urbis Rhegii elogio, lib. VI. p. 258. d. multos quidem viros reperio civili virtute praestantes, multos item doctrina insignes eam protulisse: bellica virtute eminuisse Rheginos, nescio an proditum sit memoriae.

a ναυαγὼν Ὀδυσσεὶα σολοικίζοντα. n *Oenonas* citharoedus *ncantasse* dicitur in scena ναυαγὼν Ὀδυσσεὶα σολοικίζοντα. n Haec lectio vetus, quam fide bona restituiamus. Edebatur ante, καὶ Ναυκός \* *Ναυκισαία* Ὀδυσσεὶα σολοικίζοντα. n Natalis legit nobiscum: neque hic *Nausicaae* nomen agnoscit. Dalecampium demiror, qui vertit *Ulysses cum Nausicaa barbare & inepte colloquentem*. Ex Homero sumtum n esse patet horum νόμων κιθαριστηρίων argumentum: nihil autem facundius aut ingeniosius fingi posse oratione n ea, qua regiam puellam naufragus Ulysses affatur, clarum certumque est. Fortasse scribendum, καὶ ναυαγὼν Ὀδυσσεὶα καλπτίζοντα. Videtur enim petita carminis hypothesis ex istis Homeri in descriptione naufragii Ulyssis,

n — — αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

n ἄμφο' ἐν δούρατι βαῖνε, κέλεθ' ὡς ἴππον ἐλαύνων. u

CASAUBONUS. — Patere ait vir doctus, ex Homero sumta esse ista argumenta. Esto. At non magis apud Homerum *cantat Cyclops*, quam *soloece loquitur Ulysses*. Ergo, si ex Homero ducta fuere ista argumenta, in aliam partem ea traduxit & detorsit facetus scurra.

Τοιαῦτα ποίων &c. Dedere istam *ῥήσιν* ambo nostri codices. Pro *Νόμῳ* autem (quod satis perspicue, licet compendiose in fine scriptum, habet cod. a.) nonnisi *νομ* (sic) habet cod. b. idem qui dein ὁ *ῥή*... scribit. Docuit etiam Casaub. in Addendis, membranas suas eodem loco ista verba praetulisse: Τοιαῦτα ποίων πόδεσσι καὶ... ὁ *ῥή*... Ἐδοξ. cum istis scilicet lacunis, ubi puncta nonnulla posuimus.

*Animadv. Vol. I.*

L.

Φιλιστίδης. Huius nomen consignavit etiam Suidas, nil ultra adiciens, nisi *proprium nomen* esse. De *Cephisodoro* vide Athen. XIV. 615. f. De *Pantaleonte*, ibid. 616. a. b. Φιλίππου δέ. Sic recte nostri libri. Perperam Φιλιστίδου δὲ edd. Vide Xenoph. Conviv. p. m. 690, 22. & Athen. XIV. 614. c. Interpres Gallicus, Φιλίππου nomen ex altero nostrorum codicum proferens, firmandae illius scripturae causa nec Xenophontem, nec alterum istum Athenaei locum in testimonium advocavit, adiacere contentus, *obscura* esse omnium istorum scurrarum nomina. Haberet *Philippus* ille a nobilissimo Xenophonte nobilitatus, si malignus esse vellet, quod reponere docto viro posset.

## AD CAP. XXXVI

Ὅτι εἰκουμένης δῆμον τὴν Ῥώμην φασί. De usu particulae ὅτι, qualis hic occurrit, & de hoc ipso loco, vide supra p. 47. harum Animadv. ad p. 4. a. τοξέωσι λέγει. Quod editum erat, τοξέωσι λέγει, ferri utcumque poterat; sed minus utique conveniebat. τοξέωσι pro τοξέωσι enotatum est e nostris codicibus: & totam dictionem τοξέωσι λέγει in suis reperisse ait Casaub. — «Quod sequitur, ἢ τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἐπιτομὴν τῆς εἰκουμένης, (monuit idem CASAUB. in *Addend.*) est Polemonis Sophistae dictum de *Urbe Roma*, ut ex Galeno discimus. — Leguntur Galeni verba Tom. V. ed. Bas. p. 585. sub finem, hoc tenore: ἐν Ῥώμῃ διέτριψα, πόλιν τοσούτων ἀνθρώπων πληθεὶς ἔχουσα, ὥστε πείσσειν Πολέμονα (ut parum dicat Polemo) τὸν ῥήτορα, τῆς εἰκουμένης ἐπιτομὴν αὐτὴν εἰπόμενα. Finitima quadam ratione *Romam*, *tertium caput*, Plinius dixit, *Histor. Nat.* III. 5, 6. Quae vero paulo inferius apud Nostrium leguntur, de *Cappadocibus*, de *Scythicis* & *Ponticis gentibus*, ea quo pacto vel valeant in urbem Romam, vel ad eius laudem pertineant, doctioribus, aut quibus plus otii est, disquirendum relinquo.

τὴν ἐφ' ἡμῶν, φασί φιλόσοφοι, ὀρχηστὴν, Μάμεριον ἐκάλεσαν ἀπαρχαῖζοντες &c. Perperam τὴν ἐφ' ἡμῶν codd. nostri. Caeterum & mss̄i & editi φιλόσοφοι ὀρχηστὴν habent, quasi eundem & φιλόσοφοι & ὀρχηστὴν fuisse diceret Athenaeus: quod minime probabile mihi visum erat, non modo quoniam *Memphius philosophum* nemo novit, verum quia ex disputationis connexionem satis

c adparet, de homine loqui Athenaeum, qui nullo alio merito eminuerit, nisi quod solers fuit *saltator*. Et talem nobis eundem hominem prodidit Iulius Capitolinus, nude *histrionem* dicens, in *Vita Veri Imp. cap. 8.* ubi, *Habuit & Agrippam*, inquit, *histrionem, cui cognitum erat Memphis*, quem e Syria velus trophaeum Parthicum adduxerat. Itaque persuasi mihi, ex librorum ingenio natam istam scripturam, cum φιλόσοφος scripsisset Epitomator, eoque nomine ipsum Auctorem designatum voluisset: de quo corrigendo errore iam supra dixi p. 47. harum Animadvers., ubi vide notata. Ad *Memphidis* cognomen quod attinet, fuerat etiam saltationis genus Μέμφις dictum, paulo inferius (eadem hac pag. 20. f.) memoratum.

περί τῆς Βακχυλίδος φησί' &c. Hunc locum Eustathius respexit, ad *Iliad. λ'*. p. 809, 23.

d Οὗτος τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν &c. Οὗτος rursus est Athenaeus. Caeterum imperite haec excerpta sunt. Referbantur ad nescio quid, quod ante dictum erat ab Arthenaco, sed praetermissum ab Epitomatore.

#### A D C A P. XXXVII.

Τῆς δὲ κατὰ τοῦτον ὀρχήσεως &c. In suos Commentarios haec retulit Eustath. ad *Odyss. ψ'*. 807, 13 sqq. Βάδουλλος ὁ Ἀλεξανδρεὺς. Ignorant articulum codices nostri: ac poterat abesse nullo utique incommodo.

νομίμως ὀρχήσασθαι. Sic & Pylades *saltasse* dicitur, ἡδὲ κατὰ τραγικὸν τέχνην (i. q. ῥήμους) μουσικῶς. Vide Brunck *Analect. T. II.* p. 127. sub fin. & quae ad illud Epigramma notavit Iacobs, Vol. II. P. I. p. 343.

Τούτων τῶν Βάδουλλον, φησὶν Ἀριστόνικος, καὶ Πυλάδης, εὐ ἔστι καὶ σύγγραμμα περὶ Ὀρχήσεως. Quum in edd. omnibus Ἀριστόνικος καὶ Πυλάδης legeretur, Πυλάδης corrigi iussit CASAVBONUS, eaque verba sic interpretatus est: «*Aristonicus ait, cuius liber extat de Saltatione, Bathyllum & Pyladem Italicam saltationem composuisse.*» [Rectius fuerat, *instituisse.*] Tum: «*Traiectio [inquit] in auctoris verbis & librariis & interpretibus erroris ansam praebuit: nam liber de Saltatione Aristonici fuit, opinor, non Pyladis: Pylades vero & Bathyllum duo fuerunt τῆς τῶν παρτομίμων ὀρχήσεως auctores & inventores primi.*» Athenaeus *Italicam* vocat eam saltationem,

» quia Romae est ab illis inventa temporibus Augusti. d  
 » Cave assentiaris eruditissimis viris qui infamis huius in-  
 » venti auctorem produnt Augustum ipsum. Suidas, scio,  
 » illis ita sentiendi auctor; [in Ὁρχήσις παντῆμιμος.] cuius  
 » haec proferunt & recensent recte: Τὴν παντῆμιμον ὄρ-  
 » χησιν ὁ Αὐγούστος ἔφευρε, Πυλάδου καὶ Βαβύλλου πρῶ-  
 » των αὐτὴν μετελθόντων. Sed quis in re Romana Suidam  
 » putet testem idoneum, solum praesertim? Ego aio, im-  
 » ponere nobis Suidam: qui, ut paucula verba lucrifā-  
 » ceret, auctoris mentem pervertit, unde illa transcri-  
 » bebat. Is dubio procul est Zosimus: quod liquido ap-  
 » parebit, si utrumque scriptorem componas & contendas  
 » invicem. Atqui Zosimus non ab Augusto, sed tempo-  
 » ribus Augusti originem habuisse scribit. ἦτε γὰρ, in-  
 » quit, de Octavio loquens, [Historiar. lib. I. pag. 4. ed.  
 » H. Steph.] παντῆμιμος ὄρχησις ἐν ἱερίοις εἰσέχθη τοῖς  
 » χρόνοις, οὐπω πρότερον οὐσα, (Πυλάδου καὶ Βαβύλλου πρῶ-  
 » των αὐτὴν μετελθόντων. Quod diximus de traiectione in  
 » Athenaei verbis, fortasse non omnibus probabimus: ac  
 » fieri potest ut liber de Saltatione hic commemoratus, Py-  
 » ladiis fuerit; non ut dicebamus, Aristonici: hoc igitur  
 » καίσθω εἰς τὸ μέσον: at Πυλάδην scribendum esse, non  
 » Πυλάδης, constanter affirmamus. — In codd. nostris  
 » terminario huius nominis ita dubie scripta, ut, Πυλάδης-  
 » ne an Πυλάδην voluerit librarius, aegre discernas. Sed il-  
 » lud utique haud dubitandum, Πυλάδην debuisse. Monue-  
 » rat etiam Pontanus ad Macrobian Saturn. II. 7. Dura ista  
 » traiectione verborum, de qua cogitaverat Casaubonus,  
 » usum esse Athenaeum, nihil est quod nobis persuadeat.  
 » Librum περὶ Ὁρχήσεως diserte Pyladi tribuit Suidas in  
 » Πυλάδης: sed ibidem alia, quae hic habet Athenaeus, ita  
 » confundisse aut detorsisse videtur Lexicographus, ut illo  
 » quidem teste in hac re non audeam magnopere uri. Quod  
 » pantomimicam saltationem (ut Casaub. notavit) ab Au-  
 » gusto inventam perperam Suidas ait, id ductum erat (puto)  
 » ex nescio quo auctore, apud quem mendose ὑφ' οὗ (a quo)  
 » scriptum erat, pro ἑφ' οὗ, id est, cuius aetate, quo im-  
 » perante. Non confundendum vero hunc Pyladem, cum vo-  
 » tustiore Pylade citharoedo Megalopolitano, post Schnei-  
 » derum monuit Jacobs in Animadv. ad Anihol. Graec. Vol.  
 » I. P. II. p. 361 sq. De tribus Saltationis generibus, quae e  
 » mox nominat auctor, confer Lucian. de Saltat. cap. 22. &

e 26. Casaub. de Satyrica Poësi lib. I. cap. 4. & qui veterum loca omnia diligenter in hoc genere (ut in aliis) collegit, Meursium in Orchestra. Sigillatim de Sicinai vide rursus Athen. XIV. 630. b. c.

· ἢ δὲ ἡ Πυλάδου ὄρχησις ὀγκώδης, παθητικὴ τὸ καὶ πολύκοπος. » Pyladis saltatio dicitur sic ὀγκώδης, ut apud » magistros dicendi genus est orationis, quam ὀγκώδης vel » ὀγκηρὰν appellant; cui inest, inquit Demetrius Phalereus, » πλάτος, μήκος, & πλάσμα. Dicitur eadem saltatio πα- » ρητικὴ τε καὶ πολύκοπος, plena affectuum, & gestus plan- » gentium probe exprimens. Sic interpretor πολύκοπος, ut » ad κατετοῦς plangentium fiat allusio. Quid si scribamus » πολύκομος? Sed non videtur necesse. De Pantomimo- » rum saltatione multa nos alibi. [Scil. in lib. de Saty- » rica Poësi.] « CASaubonus. — Eisdem pæne cum Athe- » naeo verbis Plutarchus, Sympos. VII. 8. τὰν ὄρχησιν τὴν Πυλάδειον, ὀγκώδην, αἰτ, καὶ παθητικὴν, καὶ πολυπρόσω- » πον εὔσαν. Quem locum cum ex Athenaeo corrigendum censuisset Casaub. de Sat. Poësi. I. 4. pag. 148. contra Sal- » masmus e Plutarcho apud Athenaeum πολυπρόσωπος pro πολύκοπος reponendum pronuntiavit, (in Noris ad Script. Histor. Aug. T. II. p. 828 sq.) laudatus eo nomi- » ne a Iacobs in Animadv. ad Anthol. Vol. II. P. I. p. 308.

καὶ γὰρ ὑπέρχημά τι τοῦτον διατίθεσθαι. ὑπέρχημα, saltatio cum cantu, & ad eorum quae cantantur praescriptum composita. cf. supra I. 15. d. XIV. 628. d. e. & 631. e. διατίθεσθαι videtur eodem modo accipiendum ac διατι- » θέναι in illis verbis, εἰ δέ τις ἀμέτρος διαθεῖν τὴν σχημα- » τοποιίαν, XIV, 628. d. scil. peragere, exsequi.

f οἱ δὲ ἐν ἱματίῳ φασὶ ἐν ἱματίοις cod. a. quod cum vulgato commutatum nolim.

τὴν Θάμυριν διδάσκον. » Thamyris appellatur hic Sopho- » cli fabula, quae semper alibi est Thamyras Athenaeo, » aliis Thamyris. Vide illius poetae Fragmenta a nobis col- » lecta & digesta infra libro septimo. « CASaub. — Con- » fer. Brunck in Sophoclis Fragm. p. 14 sq.

ἄκρος δὲ ἐσφαιρίσιν, ὅτε τὸν Ναυσικλῆαν ἔθνηκε. » Scri- » bendum καθεῖναι. Fabulam καθίεναι, est docere, vel εἰσά- » γην, ut paulo ante. Sic autem loquuntur Graeci. Sy- » rrianus in Hermogenem: ἐπεὶ Ἀριστοφάνης, ὡς ἄνθρωπος ἐν » τοῖς Διονυσίοις καθίεναι τὰ δράματα. Aristophanis Scho- » liastes: διὰ Φιλωνίδου καὶ Καλλιστράτου καθίει τὰ τῶν

τῶν δρᾶμάτων. Idem alibi: πρῶτον γὰρ δρᾶμα καθῆκε δὲ ἑαυ-  
 τῷ τοῖς ἰσπίας. Ibidem: αἱ διδασκαλῖαι ἴσως φέρουσι  
 πτοῦς ἰσπίας πρώτους ὑπ' αὐτοῦ καθιεμένους. Interdum  
 dicunt καθίνας εἰς ἄστν vel εἰς Λήλαια, *deserte in ludos*  
*» Astycos aut Lepaeos.* In Avium argumento: ἐπὶ Χαβρίου  
 πτὸ δρᾶμα καθῆκεν εἰς ἄστν διὰ Καλλίου· εἰς δὲ Λήλαια  
 πτὸν Ἀμφιάραον ἐδίδαξε διὰ Φιλονίδου. Simile in Alcibia-  
 de Plutarchi, καθίνας ἄρματα Ὀλυμπίᾳσι: nec multo  
 » aliter καθίνας γνάμας in Concionantibus Aristophanes.  
 » Quemadmodum autem poëtae, cum sua *dramata com-*  
*» mitterent,* dicebantur καθίνας vel διδάσκειν vel ἀναφέ-  
*» ρειν τὰ δρᾶματα εἰς ὄρχησιν χοροῦ aut εἰς σκηνήν:* sic  
 » bistrones διατίθεσθαι, *cum in scena gestus ederent.* Paulo  
 » ante, καὶ γὰρ ὑπέρχημά τι τοῦτον διατίθεσθαι. Libro  
 » XIV. [628. d.] εἰ δὲ τις ἀμείτως διαβῇ τὴν σχημα-  
 » τοποιήαν. « CASAUB. — Post tot exempla a doctissimo  
 viro collecta, nullum de usu illo verbi καθίνας dubium  
 esse potest: quare etiam iudices in hoc genere exceptione  
 omni maiores, Valckenarius Brunckiusque (ille ad Eu-  
 ripidis Hippol. p. 181. hic in Sophoclis Fragm. p. 23.)  
 unice veram esse Casauboni emendationem pronunciarunt.  
 Quorum triumvirorum iudicio utique stare me debuisse  
 intelligo: quare, quae in Notula scripti contextui sub-  
 iecta, scripta nollem. Putaveram, τίνας δρᾶμα, pro  
 καθίνας, dici etiam fortasse ( ab Epitomatore certe, quem  
 haud raro Athenaei verba suis mutasse cognoveram ) po-  
 tuisse. Porro quoniam, cum illud drama ederetur, ipse  
 Sophocles Nauficae partes egerat, ( quod & ex hoc ipso  
 loco satis adparet, & Eustathius ad Odyss. ζ. p. 250,  
 38. diserte declarat, Ναυσικάας πρόσωπον σφαίρα παίζων  
 » ὑποκρινόμενος ) si quid mutandum, διέθηκε scribendum  
 suspicatus eram; ratus, ex ΝΑΥΣΙΚΑΑΝΔΙΕΘΗΚΕ facile li-  
 brarium ΝΑΥΣΙΚΑΑΝΕΘΗΚΕ facere potuisse. Sed, ut mo-  
 do dicebam, καθῆκε utique vera fuerit scriptura. De  
 Nauficae, pila ludente, supra dictum, cap. 25. huius libri.  
 Τὸς δὲ Μεμφίδος ὀρχήστους ἦν καὶ Σακράτης. Saltatorem  
 Memphin cognominatum paulo ante vidimus. Saltationis  
 genus, Memphis dictum, an ab alio auctore, praeter no-  
 strum, commemoretur, non magis, quam quale illud fue-  
 rit, compertum habeo. Xenophontis locum de Socrate,  
 saltando corpus exercente, habes in Sympot. p. 693. cum  
 quo conf. Laërt. II. 32. & Lucian. de Saltat. cap. 25.

- a » IONIS *versus*, Ἐκ τῶν ἀέλπτων μᾶλλον ὄρχησε φρένας;  
 » non aliter scribitur apud Eustathium. [Ad Odyss. 4.  
 » p. 807, 11.] In eo notandum verbum ὄρχεσθαι, pro κι-  
 » νῆσθαι aut ἐρεθίζεσθαι: ut sit ὄρχησε φρένας,  
 » pro κατὰ φρένας, commovit se animo. u. CASAUB. —  
 Confer Hefychii Interpretes ad voc. Ὀρχεῖται.

AD CAP. XXXVIII.

- b οὐδὲ σχήματος ἐνός. Sic nostri libri. σχήματος τινός  
 edd. ἐξείραντα γλῶσσας. Si quis defendi posse edi-  
 tam scripturam ἐξείραντα censuerit, rationem promat.  
 Mihi interim unice placuerit emendatio ista, quam ad hunc  
 locum a Küstero adnotatam in ora exempli reperi, quod  
 olim docti illius viri fuerat. γλῶσσαν ἐξείρειν est linguam  
 exferre: ἐξείρειν, eximere alteri (verbi gratia vitulæ)  
 linguam.

Ἐμελε δὲ αὐτοῖς &c. Haec & sequentem Platonis lo-  
 cum habet Suidas in Ἀναλαμβάνειν, ubi Ἐμελε τοῖς φι-  
 λοσόφοις legit, quod ex ipso Athenaeo desumptum vi-  
 detur, & in contextum recipi a nobis potuerat. Ad hunc  
 locum docta est & notabilis CASAUBONI *Animadversio*  
 huiusmodi: » Maiorum instituta cum sui temporis mori-  
 » bus contendens Athenaeus, illos, ait, ne in vestitu qui-  
 » dem fuisse negligentes, sed compositos & modestos: quique  
 » secus agerent, ab illis solitos irrideri. Ἐμελε δὲ αὐτοῖς, ἵπ-  
 » quit, καὶ τοῦ κοσμίως ἀναλαμβάνειν τὴν ἐσθῆτα, καὶ  
 » τοὺς μὴ τοῦτο ποιοῦντας ἰσχυροῦς. Diogenes Laërtius,  
 » in Zenone Stoico: [VII. 22.] Δεῖν τε ἔλεγε τοὺς νέους  
 » πᾶσι (malim ἐν πᾶσι) κοσμιότητι χρῆσθαι, καὶ πορεῖα,  
 » καὶ σχήματι, καὶ περιβολῇ. In hanc sententiam lauda-  
 » tur ab Athenaeo PLATONIS elegantissimus locus. — — —  
 » Plato igitur in *Theaeteto* [p. 120. T. II. ed. Bip.] com-  
 » parans inter se hominem liberaliter educatum, & eum qui  
 » liberali cultu caruerit, notas quibus dignosci queant,  
 » profert. Ait inter alia, bonum illum bonis prognatum, si  
 » ad servilia ministeria adhibeatur, ineptum & nihili futurum;  
 » alterius mores esse, τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα δυναμένον το-  
 » ρῶς τε καὶ βῆρας διακονεῖν· ἀναβάλλεσθαι δὲ εὐκα-  
 » ρίᾳ ἐπισταμένον ἐπιδέξια ἐλευθέρως hominis qui talia quidem  
 » prompte & celeriter noverit obire ministeria; caeterum qui  
 » dextre & ut liberum docet vestem componere nesciat. Platonis

» interpretes, viri eruditissimi, vocem ἀναβάλλεσθαι aliter b  
 » acceperunt. Sed potior apud me Athenaei sententia,  
 » qui ad ἀμίσθον refert. Sic enim apud Lucianum, de  
 » Conscrib. Hist. [cap. 20.] primum argumentum ho-  
 » minis non ingenui ab indumentis & cultu sumitur: 'Εὐ-  
 » κλασιν, αἵτι, οἰκετὶ νεοπλούτῳ ἄρτι τὰ τοῦ δεσπότητος κλη-  
 » ρονομήσαντι, ὅς οὔτε τὴν ἐσθῆτα οἶδεν ὡς χρὴ περιβαλέ-  
 » σθαι. Quod Luciano περιβαλεσθαι, Platoni est ἀναβάλλ-  
 » εσθαι: quod esse ἀττικώτερον critici observant. [Suid.  
 » in 'Αναβάλλει.] Lucianus de Sectis, [in Hermotimo,  
 » c. 18. T. IV. p. 22 sq. ed. Bip.] loquens de veteribus  
 » Stoicis: ἑώραν αὐτοὺς κοσμίως βαδίζοντας, ἀναβεβλημένους  
 » εὐσταλῶς. Et mox: [ibid. p. 23.] ἀχρεῖ ἂν εὐσταλὲς ἢ  
 » ἀναβολή. Errat igitur Suidas, & reprobis usus est Athe-  
 » naei codicibus, cum legit isto loco ἀναλαβεσθαι: vixit  
 » illum in 'Αναλαμβάνειν. Pollux veram lectionem agno-  
 » scit, libro secundo; [sect. 159.] cuius verba ex Plato-  
 » ne emendabis: & Themistius Oratione prima, ubi ha-  
 » bes integrum fere Platonis locum. 'Επιδέξια valet δε-  
 » ξίως, ut explicat recte Pindari Scholiastes, Olympionic,  
 » ode VI. [ & Pollux l. c.] Minus recte Platonis & Tho-  
 » mistii editiones, ἐπὶ δέξια. At Suidas pessime duobus  
 » locis scribit ἐπιδέξιενθενός. [sub hac ipsa voce, & in  
 » 'Αναβάλλεσθαι.] Plato in convivio: δοκεῖ γάρ μοι χρῆ-  
 » ναι ἕκαστον ἡμῶν λόγον εἰπεῖν, ἵπαινον Ἐρωτος, ἐπιδέξια  
 » ὡς ἂν δύνηται κάλλιστον. Hic & tribus aliis huius libri  
 » locis ἐπιδέξια ἵπαινον dixit Plato, quomodo poetae ἐπι-  
 » δέξια οἰνοχοεῖν: quod veterum alii exposuerunt, dextre  
 » & eleganter; alii, ordine, ducto a dextris principio. In quar-  
 » to de Republica [haud procul initio] scribendum, τοὺς  
 » κεραμίας κατακλίναντες ἐπιδέξια πρὸς τὸ πῦρ: ad ignem  
 » in stratis commode & eleganter collocantes. Contrarium τοῦ  
 » ἐπιδέξια ἀναβάλλεσθαι dicunt ἵπαιστοτερα περιβεβλησθαι,  
 » senestre & indecenter vestem gestare. Artemidorus libro III.  
 » cap. 24. ἵπαιστοτερα περιβεβλησθαι, ἢ ὅπως ποτὲ γολεῖως  
 » καὶ μὴ κοσμίως, πᾶσι πονηρὸν. Ita scribi debet iste locus  
 » Artemidori. Aristophanes in Avibus: [vf. 1566.] Οὐ-  
 » τος, τί δρᾷς; ἵπαιστοτερ' εὐτως ἀμπέχη; οὐ μεταβαλεῖς  
 » δομάτιον ὡς ἐπιδέξια; Non celabo τοὺς φιλοπλάτυνας  
 » suspicionem meam in superiore loco ex Theaeteto: lo-  
 » ngo enim, ὃ ἀσκήσαντος εὐδὴ δοκεῖν, καὶ οὐ δεινῷ εἶναι  
 » οὗτος ἐς δουλικὰ ἀμπέχη διακονήματα; non, ut vulgo,



b ἢ καὶ οὐδὲν εἶναι: quod etsi aliquam prae se fert venu-  
 n statem, κίβδηλον tamen videtur καὶ τοῦ ποτηροῦ κόμμα-  
 νος, u — Usū verbi ἀναβάλλομαι pro ἐνδύομαι post  
 auctores a Casaubono citatos, adnotarunt etiam Eustath.  
 ad Odyss. α'. p. 40, 36. & Thomas Mag. in Ἀντιβαλλόμεν  
 p. 65. Attamen multo aliter accipiendum id verbum in  
 praedicto Platonis loco censuit SALLIER in *Mémoires de*  
*l'Acad. des Inscrip.* T. XIII. p. 323. ubi illud vernaculo  
 sermone interpretatur *préluider avec grace sur aucune grande*  
*vérité*; contenditque, ( ibid. p. 330. ) prorsus in alienum  
 sensum detortum illud esse ab Athenaeo & a Casaubono.  
 Pro ἐλευθερίως, quod apud Athen. ex Platone edidit  
 Casaubonus, ἐλευθερίως restitui ex nostris mssis &  
 ed. Ven. & Bas. Ac fortasse eodem modo apud Platonem  
 legendum. In ed. Ven. quidem apud Athenaeum ( partim  
 ut apud Suidam ) iunctis vocibus ἐπιδοξιολευθερίας scri-  
 bitur. Sed in huius loci scriptura aliud praeterea obser-  
 vandum. Non crederes, Casaubonum, tam multa licet ad  
 eundem locum adnotaverit, tacuisse tamen, duo a se ver-  
 ba in Athenaei contextu mutata esse, ad exemplum qui-  
 dem lectionis quae apud Platonem exstat, sed contra fidem  
 codicum Athenaei, cum quibus etiam consentiebant Sui-  
 dae codices; a quorum codicum scriptura ut discederet  
 nulla prorsus ratio cogebat. Scilicet apud Platonem qui-  
 dem, prout ibi postulabat connexio cum praecedentibus  
 verbis, recte legitur πάντα δυναμέου &c. & dein  
 ἀρμονίας λόγου λαβόντες. At Athenaeum nil impedi-  
 bat, quo minus loco istorum genitivorum accusativos po-  
 neret, δυναμένους & λαβόντας. Et δυναμένους  
 habent editiones Ven. & Bas. itemque Suidas duobus lo-  
 cis, cum in Ἀναλαμβάν. tum in Ἐπιστεῖ. Nec dubito, eo-  
 dem modo esse in mssis. Porro λαμβάνοντας habent edit.  
 Ven. & Bas. λαβόντας vero ( pariter quidem in accus. ca-  
 su ) ambo nostri msssi, cum Suida locis citatis. Casaubo-  
 nus vero, sua auctoritate, ne monere quidem de suo con-  
 silio dignatus lectorem, δυναμένου & λαβόντος edidit. Quod  
 quum nunc demum animadverterim, monitum velim le-  
 ctorem, restituendam esse Athenaeo suam scripturam,  
 δυναμένους, & λαβόντας. Deletamque velim illam  
 notulam, contextui a nobis subiectam » δυναμένου μὲν λε-  
 γο; » aut certe sic refictam malim: » δυναμένους μὲν λε-  
 γο. « Nam facile credas, particulam μὲν ibi ab Athenaeo

scriptam fuisse, intercidisse vero (ut persaepe factum observavi) ex ea occasione de qua dixi ad Polyb. V. 30, 1. & XXIX. 11, 8. Mox pro ὑμῶσαι perperam ὑπάρτῃσαι est apud Suidam utroque loco. Apud eundem Suidam in Ἀναλαμβάνειν, quod ibi dicitur ἐπὶ τοῦ ἀνέχειν dictum, notabis neglectam a Küstero necessariam emendationem ἀμπεχέειν, pro ἀνέχειν, iam olim ab H. Steph. (in Thef. Gr. Ling. II. §60. 2.) propositam. In eiusdem Küsteri editione ibidem post Ἀναλαμβάνειν temere omissa est vox αἰτιατικῇ, quam habent editi. vet. Ita negligenter subinde vir ille, quamquam eximie utique & immortaliter de Suida meritis, susceptam provinciam administravit: quod planius etiam olim patebit, ubi eidem Adolofcenti, a quo Athenaei codices Parisienses nostrae editionis causa collati sunt, consilium exsequi licuerit, quod cum maxime agitat animo, Suidam e manuscriptis codicibus diligentius emendatum edendi. Caeterum istum Athenaei Platonisque locum iam olim cum eis, quae Theophrastus in Charact. cap. περὶ Ἀγροικίας habet, contrulerat Casaubonus noster ad Theophr. p. 142 sq.

Σαπφὼ περὶ Ἀνδρομέδας σκώπτει. » Vix Athenaeum sic » locutum putem, pro Ἀνδρομέδας σκώπτει. Sed debemus, opinor, hunc Atticismum, & his similes quos facile observabit peritus linguae istius lector, horum Excerptorum confarcinatori. « CASAUB. — Utrique σκώπτειν τινὰ dicunt Graeci: sed quidni intelligere possimus, περὶ Ἀνδρομέδας λόγουσα, οὕτως σκώπτει, scilicet αὐτὴν? Andromedam istam constat aemulam SAPPHUS fuisse. Poetriae huius versiculi continua ac veluti soluta oratione scripti legebantur in editionibus omnibus: sed in Notis ad Theophr. p. 141. ita eos distinxerat Casaubonus, ut eos dedimus, & ante nos Wolfius in Sapphus Carminibus num. XLII. Priora verba mendosissime in ed. Ven. & Bas. sic legebantur, τῆς δ' ἀγροικίας δέλγει νόον. Recte Casaubonus ad Theophr. sic:

Τῆς δ' ἀγροικίας δέλγει νόον, quemadmodum dedimus, consentientibus nostris mssis. Et sic quoque Eustath. ad Odysf. χ'. 770, 37. nisi quod apud eum ἀγροικίας scribitur, nempe sicut ὁ ἀγροικίας usurpaverat Homerus. In Athenaei vero editione sic posuit idem CASAUB. τῆς δ' ἀγροικίας τοῖ δέλγει νόον. Rursus idem, parum constans sibi, paulo aliter in Animadv.

cubi quidem de scriptura verborum nil nisi hoc ait: » Sapphūs verba, *τίς ἀγροῦντι τοι δέλγει ἴδωρ*; emendata nobis ex membranis & Eustathio. « — Tum vero ibidem sic pergit: » Similis eiusdem poetriae locus, &, ut puto, » isti cohaerens, vel hic ipse, apud Maximum Tyrium, » Sermonē VIII. in comparatione Socratis & Sapphūs: » Κομφιδῆι, inquit ille de Socrate, *σχῆμά σου καὶ κατὰ κλισίῃ σοφιστοῦ καὶ αὕτη, τίς δ' ἀγροῦντι ἐπιεμένα* » (malim *ἐπιεμένα*, vel *ἐπαμμένα* doricē pro *ἐφημμένα*) » *στολόν*. [Vide Wolf. Sapph. Carm. n. LIV.] Similis item » alius locus Sapphonis, ubi *σκάπτει τὸν ἀγροίκον*, sed » aliter, apud Demetrium Phalereum. « — Demetr. Phal. sect. 167. Wolf. Fragm. Sapph. LXXXIII.

Duo posteriores versiculi sic sonant:

*οὐκ ἐπισταμένη τὰ βράκεια  
ἔλκεν ἐπὶ τῶν σούρων;*

ubi nescio quo casu factum, ut in nostro exemplo τῶν articulus, quem libri omnes communi consensu agnoscunt, fuerit praetermissus: quem suo loco restituendum moneo. Vocabulum βράκεια per πρόσθεσιν literae β ex βράκεις formatum statuit Eustath. ad Il. 168. 13. & Od. 15, 20. unde vilem lacerantque vestem sonare putes: at Hesychius tamen πολυτελὲς ἐσθῆς interpretatur. De muliebri veste maxime usurpari, ex Theocr. XXVIII. 11. cum isto Sapphūs versiculo collato coniectare licet. ἔλκεν, infinitivus doricus pro ἔλκειν. Negat igitur Sappho, posse cuiquam placere Andromedam, quae rusticarum modo vestem subductam gestet. Confer Casaub. ad Theophr. p. 140.

Φιλαίτερος ἤμφι στέρνοις φῆρος οὐ καθήσεις &c. Hoc dicit: Pallium nec circa pectus nimis demittas, (scilicet ut nudum pectus ostentes; ) nec supra genu adductum gestes, rusticorum more. Satis plana, ut mihi visum erat, sententia. Sed mire turbata erat huius loci scriptura. In ed. Ven. & Bas. sic scribitur: Φιλαίτερος ἢ ἤμφις, καλλι-στέρνων φῆρος οὐ καθήσεις. CASAUBONUS, in Comment. ad Theophr. Charact. cap. περὶ Ἀγροικίας, componens hunc locum illis Theophrasti verbis, καὶ ἀναβεβλημένος ἄνω τοῦ γόνατος καθίζανειν, haec scripserat: » Meminit huius rusticitatis & ineptitudinis vetus poeta Philetaerus sive Anphris, ἤμφιβαλλε στέρνοις φῆρος; οὐ καθήσεις (vel καθήσεις) τάλαν; μηδ' ἀγροίκως ἄνω γόνατος ἀμφεξῇ; h. e. n Ne pallium infra pectus demittas miser; nec supra genu ad-

nolvas rusticorum more. Ita legi debet hic locus apud Athenaeum ex veteribus membranis. Dein postquam in ipsius Athenaei editione eodem fere modo posuisset idem CASAVBONUS, Φιλέταιρος, ἢ Ἄμφια, Ἀμφιβάλλε στέρνοις φάρος· οὐ καθύστεις τάλαρ, μηδ' ἀγροίκως ἀπὸ γύνατος ἀμφέξῃ; in Animadversionibus primum silentio praeteriit hunc locum, in Addendis vero haec notavit: « Sequitur Φιλέταιρος ἢ Ἄμφια. ubi non temere dubitationi est locus: » nam libro VII. [ p. 295. f. ] laudatur Amphias ἐν Φιλέταιρῳ. quod ad haec verba Turnebus adnotaverat. Alii citatur ambigue Νικίστρατος ἢ Φιλέταιρος. [ Ill. 108. n. c. 118. e. ] Initio huius testimonii secuti sumus scriptam uersionem, Ἀμφιβάλλε στέρνοις φάρος. Alii libri, καλλε στέρνων φάρος οὐ καθύστεις τάλαρ; Turnebo placebat, κατὰ πτερῶν φαρ. propter sequentia ἀπὸ γύνατος. — Quod iam plus semel dixi, id nimis etiam saepe in Casauboni ratione observabimus: quos habuit ille Codices Manuscriptos, iis nimis negligenter festinanterque usus est: aliorum codicum subinde invocavit auctoritatem, quos numquam ille inspexerat, sed e quibus habebat (quemadmodum & nos e Parisiensibus codicibus) notulas excerptas, & in ora impressi alicuius exempli inscriptas; sed eas partim negligentius excerptas habebat, partim mixtas cum aliis notulis, quibus nonnisi coniecturae ( saepe parum necessariae, subinde etiam parum felices ) virorum quorundam doctorum continebantur; quas ille notulas cunctas promiscue pro veterum codicum mssorum lectionibus habuit. Hoc loco, in quo versamur, quid putas, Lector, legi in scriptis codicibus? — Id ipsum ii dant, quod in nostro exemplo posuimus, Φιλέταιρος· Ἀμφι στέρνοις φάρος οὐ καθύστεις, &c. Nihil amplius. Pariter & istud adfumentum, ἢ Ἄμφια, ( quod unde ortum sit facile adparet ) & illud βάλλε ( e quo ἀμφιβάλλε fecerunt editores ) ignorant. Sic certe non modo ambo nostri Parisienses codices: sed nec aliud quidquam in Florentinis olim reperisse Natale Comitem ex versione huius interpretis liquido intelligitur; qui, quum plerumque aliis ( licet pluribus se codd. mssis usum professus ) nimis presse Aldinum securus sit exemplum, hunc locum sic est interpretatus. » Philetærus:

» Vestimenta miser demittes? pallia circum

» Pectora conicias: nec supra genua teneto

c " *Russice.* "

Vides, *Amphidem* Philetaero adiectum non agnovisse hunc interpretem: quod vero ait, *pallia circum pectora coniciat*, partim e coniectura sic vertit, partim ut verbum impleret, quoniam versibus latinis exprimere graeca Comici voluit. Istud verbum *coniciat* ansam deinde dedit docto nescio cui viro, ut *ἀμφίβαλλε* legendum suspicaretur; quam coniecturam Casaubonus pro lectione manuscriptorum codicum accepit. Potuit comicus Amphis auctor esse fabulae, cui titulus *Φιλέταιρος*: at nec de poeta illo, nec de ista fabula nunc agebatur. Satis notus poeta *Philetaerus*, comici Aristophanis filius, comicus & ipse, cuius plures fabulae passim laudantur ab Athenaeo.

In fine verborum *PHILETAERI*, ἀμφέξῃ edebatur, ubi praeceunibus ambobus nostris codicibus Atticam formam ἀμφέξῃ restitimus. Eandem formam apud alios dramaticos poetas, sexcentis in locis (oblitteratam a librariis aut editoribus) meliorum codicum mssorum fide Brunckius restituit; veluti in simillimo apud Aristophanem loco, Avib. 1567. pro olim vulgato ἀμπίχῃ, ἀμπίχῃ posuit. In nostro Athenaei exemplo unum h. l. mutatum velim. Pro ἀμφέξῃ; scribe ἀμφέξῃ. sublato *interrogandi signo*, quod e Casauboniano exemplo in nostrum irrepsit.

Θεόκριτος τὴν Χίον ὡς ἀπαιδεύτου μέμνησθαι τὴν Ἀναξιμένην περιβολήν. " *Lego ἀπαιδεύτου, non ἀπαιδευτος.* " Est enim duriusculum, περιβολὴ ἀπαιδευτος. " *CASAUB.* — Facile probarem istam emendationem, si vel unius libri auctoritate niteretur: sed in librorum consensu nihil opus erat sollicitare scripturam, quae facile ferri poterat. De *THEOCRITO Chio*, poeta epigrammatico, qui Alexandri M. vixit aetate, vide Menag. ad Laërt. V. 11. *ANAXIMENEM*, non Ionicum philosophum, sed vel rhetorem eiusdem aetatis intellige, vel historicum, utrumque Lampfacenum, quorum meminit Laërt. II. 3. ubi vide Interpretes, & quos illi laudarunt auctores. *Chium* etiam *Anaximenum*, adeoque popularem Theocriti, nominat Lucianus in Herodot. c. Aëtione, cap. 3. T. IV. p. 118. ed. Bipont. qui an diversus fuerit a Lampfaceno rhetore, non vacat nunc disquirere.

Καλλίστρατός τε ὁ Ἀριστοφάνειος. *Callistratus* Grammaticus fuit, saepius apud Suidam, (ubi vide Küsteri Indicem Auctorum) haud semel ab Athenaeo citatus. Is Ἀριστο-

εἰρηνοῦ & h. l. & VI. 163. e. cognominatur, id est, discipulus Aristophanis Grammatici Byzantii, Bibliothecae Alexandrinae sub Ptolemaeo Philad. praefecti; de quo Aristophane vide Fabric. Bibl. Graec. T. VII. p. 53. Eiusdem Aristophanis discipulus fuerat etiam Aristarchus Grammaticus, quem a Callistrato (condiscipulo) ob neglectum in vestis habitu decorem reprehensum scribit Athenaeus. Pari ratione Artemidorus Grammaticus passim Ἀριστοφάνειος vel Ἀριστοφάνιος vocatur; atque etiam Ψευδ᾽αριστοφάνειος cognominatur, (l. 5. b.) puto quod pro Aristophanis discipulo falso habitus sit aut haberi voluerit.

» Proxima verba, φέροντίς τι τοῦ τοιούτου καὶ πρὸς παιδείας ἐξέτασιν, vertere debes, tanquam habeat illa res educationis aliquod specimen. ἐξέτασις, argumentum, specimen: ut in Apologia Apuleii, quasi ullum specimen monum sit, versibus ludere; potes reddere graece ad verbum, πῶς φέροντίς τι πρὸς ἡμῶν ἐξέτασιν τοῦ ἑρωτικῆς ποιῆν ἢ ἔπν. CASAUB. — Cum in illa Casauboni Animadversione, per errorem, pro καὶ τοῦ τοιούτου expressum esset τοῦ τοιούτου καὶ, istud erratum non modo in Animadv. tenuere hi qui duas posteriores editiones Casaubonianas curarunt, sed idem erratum etiam in ipsius contextus exemplo ad oram adnotarunt, velut emendationem a Casaubono propositam.

ALEXIDIS vers. 2. τὸ βαδίζειν ἀρήθμως. ἀρήθμως scribitur in nostris libris. De re, quae hic agitur, haec adnotavit CASAUB. » Aristophanes in Nebulis, [ Nub. 964. ned. Br. ] de antiqua disciplina verba faciens: Ἐδὲ βαδίζειν ἐν ταῖς ἰδοῖς εὐτάκτως. Plutarchus & Porphyrius περὶ Ἀποχῆς in duobus constituunt τὸ σεμνὸν τοῦ καταστήματος, id est, gravitatem illam quae in gestu spectatur: περὶ εὐτάκτου, καὶ βλήματι καθιστηνῶτι, incessu modesto, & vultu composito. In Rhodiaca Dionis Chrysostomi, incessus inter non levia Graecanicae institutionis indicia, non barbarae. » &c.

Versus 3 & seqq. sic editi legebantur:

ἔξιν καλῶς. εὖ μῆτε πράττεται τέλος  
μηδεὶς ἡμᾶς, μῆτε μὴν δόντας δι' ἐτέρων λαβοῖν.  
οἶμαι δὲ τοῖς μὴν χρημαίνουσιν εὖ  
δέξιν τιν' ὄχλον, &c.

In quibus verbis nil mutant mss. nostri, nisi quod versu 5. voculam εὖ post χρημ. non agnoscant. De qua vo-

d ce suis e libris nil monens CASAUBONUS, ad vers. 4 & 5: haec adnotavit: » Lego,

» ἡμᾶς τε μὴδ' ὄντας ἑτέρῳ δεῖ λαβεῖν.

» Quis, inquit, tanta scaevitate morum sit, ut cuius rei nec merces ulla postuletur, nec praemium ullum, sed quam potest sibi quisque praestare, (hoc significat, δεῖ λαβεῖν) eam negligat, cum sit & honesta ipsi, & aliis grata? Sequentem » versum ita concipe:

» φέροι δὲ τοῦτο τοῖσι χρωμένοισιν εὖ, — vel,

» φέροι δὲ τοῖς μὲν χρωμένοισιν εὖ τῷδε. α —

Leguntur iidem Alexidis versus, ex eodem Athenaei loco desumpti, apud Suidam in Ἀναλαμβάνειν, ubi versiculi 3-5. (omissa pariter, ut in nostris codicibus, particula εὖ in fine) sic concepti sunt:

ἔξου καλῶς. οὐ μῆποτε πράττεται τέλος  
μὴδ' ἂν γὰρ ἡμᾶς, μῆτε δὲ ἑτέρων λαβεῖν  
τιμὴν ὄντας. φέροι δὲ τοῖς μὲν χρωμένοις  
δὲξας &c.

Quos tali modo refingendos Küsterus censuit:

— — οὐ μῆτε πράττεται τέλος  
μὴδ' ἂν τις ἡμᾶς, μῆτε παρ' ἑτέρων λαβεῖν  
ὄντας τι δεῖ. φέροι δὲ τοῖς μὲν χρωμένοις &c.

Eisdem Grotius in Excerptis ex Tragoed. & Comoed.

Graec. p. 597. in hunc modum constituit:

— — εὐ μῆτε πράττεται τέλος  
μὴδεὶς ποθ' ἡμᾶς, μῆτε ὄντας τι ἕτερον  
λαβεῖν. φέροι δὲ τοῖσι χρωμένοισιν εὖ &c.

Brunckio sic placuerat:

— — εὐ μῆτε πράττεται τέλος  
ἡμᾶς τις, εὖτε δεῖ ἑτέρῳ ὄντας λαβεῖν,  
φέροι δὲ τοῦτο τοῖσι χρωμένοισιν εὖ, &c.

Mihi, in primo horum trium versuum, & in priori hemistichio secundi, Suidae scripturam (ut fecit Grotius) cum vulgata conciliando, in reliqua vero parte scripturam eiusdem Suidae fere unice sequendo, ita, ut edidimus, constituendi versiculi visi erant. Sed eum, qui in medio est, sphalma foedavit, cui ignoscet aequus lector, & pro μὴδεὶς ποθ' ἡμᾶς, quod in nostro exemplo scriptum est, μὴδεὶς ποθ' ἡμᾶς reponet. Eodem versu, ad verba μῆτε δὲ ἑτέρων λαβεῖν intelligendum δεῖ vel χρῆ. Nempe, ut decore & compositio incedas in via publica, nulla opus est arte, quam dato pretio addiscere apud magistrum oport-

σαι. Versu 5. nil opus erat adiecta εὖ particula: intelligendum enim e superioribus, τοῖς χρομένοις τῷ καλῶς βαδίζειν, aut τοῖς καλῶς χρομένοις τῷ βαδίζειν. Vers. ult. τίς οὐκ ἂν αὐτῷ κτῶτο cum Grotio tenui ex ed. Casaub. Poterat perinde αὐτῷ scribi: sic debuerat Suidas, apud quem est τίς οὐκ ἂν αὐτὸ κτῶτο. Perperam transpositis verbis est κτῶτ' αὐτῷ in ed. Ven. & Bas. similiterque κτῶτο αὐτῷ in cod. a. & κτῶτο αὐτῷ in cod. b. quae ferri non poterant, quoniam faciebant spondaeum in secunda iambici versus sede. Latini versus, quos Graecis subieci, GROTII sunt.

### AD CAP. XXXIX.

Καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξέωρε τὴν τῆς στολῆς εὐπρέπειαν &c. Notum Horatianum, in Arte Poët. 278. personae pallaeque repertor honestae, Aeschylus, &c. Χαμαιλέον γ' οὖν. οὖν habent nostri codd. Quod dein ait, f Comicoꝝ de Tragicis testimonio fidem esse adhibendam, ita puto intelligendum, si quid in laudem Tragici poetae dixerit Comicus; aut si ex deperdita Tragoedia versus aliquos verbotenus ille retulerit.

Τοὺς Φρύγας εἶδ' αὖ δαυρῶν, ὅτε τῷ Πριάμῳ συλλυσόμενοι τὸν παῖδα. Sic recte edd. Perperam συλλυσόμενοι mssri. — »Probat auctor, Aeschylum suas docuisse ipsum fabulas, » & in scena gestum egisse, quia sic loquentem Aristophanes illum inducat, τοὺς Φρύγας εἶδ' αὖ &c. Vim argumenti, quo utitur Athenaeus, corrumpit vocis unius » depravatio. εἶδ' αὖ enim legendum, non εἶδ' α. Quomodo enim dicat Aeschylus, spectatos sibi, inter spectatores sedenti, saltantes Phrygas, si verum est, ipsum » partes histronis obiisse. Sensus est: Meministi, ait » Aeschylus, spectasse in scena Phrygas multiplicēs gestus » agentes, quando Priamum comitati sunt, venientem in castra » Graecorum, ut filium Hectorem redimerent? Docuisse fabulam Phrygas Aeschylum, testimonio multorum veterum » scimus. Eius fabulae argumentum paucis hisce verbis » complexus est Athenaeus. Historiam ex Homero debuerant nosse interpretes. Hic est enim ille poeta, qui solentus dramata sua appellare μικρὰ τεμάχια ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν δαίπνων. Igitur συλλυσόμενοι valet hic, una cum » Priamo lυσόμενοι. vide ll. α'. [501 sq.] Tractaverat e



f » Latinis idem argumentum poeta Ennius eā fabulā, quam  
» e te *Lutra* (id est, λύτρα) inscripserat. « CASAUBONUS.  
— Verba ista, τοὺς Φρύγας εἶδ' αὖ θωπεῖν, potuit eloqui  
alius, qui ad superiora verba Aeschyli haec responderet.  
Sic teneri posse εἶδ' αὖ in prima persona iudicavi.

καὶ Τέλεισι δὲ ἢ Τελότῃσι. Cum Τελιστῆς acute scri-  
ptum esset in editionibus omnibus, monuit CASAUBONUS:  
» Scribendum Τελότῃσι: nam mutato accentu aliud sonat  
» Τελιστῆς vox, ut diserte notatum Eustathio. [ad Iliad.  
» τ'. 1255, 48.] Alteram huius viri appellationem [scili-  
» cet Τέλεισις] confirmat saltatio Τελισιακὴ, a *Telesie* sic  
dicta, ut scriptum libro XIV. [p. 629. d. & 670. a.] «  
— Nihil ad ista verba e mssis nostris adnotatum. Quod  
si, ut censuit doctus Animadversor, agitur hoc loco  
de auctore saltationis quam Τελισιακὴν Athenaeus XIV.  
629. d. dixit, perperam huc e sequentibus intraverint illa  
verba ἢ Τελότῃσι, & pro Τέλεισι scriptum Τελισίας oport-  
tebat; est enim hoc nomen illius ὀρχηστοδιδασκάλου, ut  
ex eodem Athenaei loco & ex Hesychio in Τελισία &  
Polluce IV. 99. discimus. Atqui alius fuit ille *Telesias*,  
Cres natione, ut Pollux l. c. docet: alius *Telestes*, sive  
*Aeschyli saltatorem* intelligas, qui continuo post comme-  
moratur, sive *dithyrambicum poetam*, alibi ab Athenaeo  
aliisque laudatum. Sed nihil hic definire ausim: videtur-  
que hic locus brevitatis studio Epitomatoris turbatus.  
Quae adiunguntur verba, ἄκρως ταῖς χερσὶ τὰ λεγόμενα  
δεικνύουσας, haud incommode Dalech. sic vertit, *manibus*  
*sam argutis*, ut quae pronunciaret omnia manifestissime *decla-*  
*rarent*. Vocem ἄκρως equidem *perfectissime* reddidi, ad si-  
gnificatum nominis τὸ ἄκρον respiciens; vereor, ne non  
satis recte: praestabat fortasse, *magna contentione*. Tamen  
& supra, p. 20. f. ἄκρως ἐσφαίρισεν haud incommode red-  
di posse visum erat, *egregie, egregia arte*. Sed VI. 248. f.  
ἄκρως μοι ἐπατίμικτος videtur esse, *maximopere, acriter*. Sic  
quidem Hesychius: Ἀκρως μεγάλως, ἐξέως.

Φίλλῃσι, ὁ Δῆλιος, — — ἐμβατηρίου καὶ χορευτικῆς.  
Hanc ῥῆσιν, quam ignorant libri antehac editi, hoc ipso  
loco insertam dedit noster codex a. eodemque loco eam  
habebat Corfeli codex, teste Schotto Observat. Humanar.  
lib. I. c. 6. Uterque codex mendose ὁ Δεῖλιος dabat: re-  
cte vero Schoetus monuit, Δῆλιος esse corrigendum ex  
Athen. XIV. 634. d. conf. p. 636. b. μικρὸς φέρειν re-  
*Animadv. Vol. I.* M

Et dedit noster codex: perperam φέρται cod. Corsel. *ἑμβατήριος κινήσις* verti *motus processionem militarem imitans*; cogitans de alio Athenaei loco, XIV. 626. c. de quo confer quae ad Polyb. IV. 20, 12. notavimus. Adde Athen. XIV. 630. f. Rectius vero fortasse h. l. abesset adiectivum *militarem*; ut *κινήσις ἑμβατήριος* in universum intelligerentur *motus ad incesum pertinentes*, a quibus distinguerentur *χορευτικά*, *motus saltatorii*. Satis - ne commodè vero hoc ipso loco inserta fuerit in praedictis codicibus haec *ῥῆσις*, an rectius factum fuisset, si vel paulo superius vel paulo inferius esset reposita, non definiam. De huiusmodi fragmentis, quae cum plerisque prorsus desint codicibus, in aliis loco minus commodò subinde inserta leguntur, cum alibi dixi, tum praesertim ad I. 14. d.

*Ἀριστεκλῆς γὰρ*. ARISTOCLIS libros de Choris laudat a Noster IV. 174. c. & XIV. 620. d. itemque de Musica, XIV. 620. e. Mox pro *Τελότης* rursus perperam *Τελότης* expressum erat in edit. φασὶ δὲ. φασὶ suspicor oportuisse: αἱ, scil. *Athenaeus*, aut *Aristocles*.

Θέσπις. Perperam *Θεσπίας* cod. a. cum editis; *Θεσπίας* cod. b. *Θέσπις* legendum monuerat Casaubonus, in memoriam etiam revocans Horatianum illud, *Dicitur & plaustris vexisse poemata Thespis*. *Καρκίος* scriptum oportuisse, non *Κρατίος*, perspicue docuit BENTLEY, in *Dissertation upon the Epistles of Phalaris* p. 234. *Cratinus* comicus fuit, cui non erat hic locus. CARCINUM, veterem poemam Tragicum, esse illum saltandi magistrum, quem dixerat Athenaeus, perspicue intelligitur ex Aristoph. Pace 782 sqq. (ubi conf. Schol.) & ex Vesp. 1488 sqq.

*Μεθύων δὲ ἐποίησε τὰς τραγῳδίας Λίσχυλος*. Vide Aeschyl. vitam anonymo auctore, & Plutarch. Sympos. I. 5. & VII. 10. itemque Lucian. in Demosthenis Encom. cap. 15. *Σεφοκλῆς οὖν* &c. Idem Sophoclis dictum refert Noster X. 428. f.

#### AD CAP. XL.

*Ὁρχήσις δὲ*. δὲ particula casu omissa erat in ed. Cas. b. Agnoscunt eam mss. nostri cum ed. Ven. & Bas. *Τροϊζηνικά*. *ἡ Τροϊζηνικά* scribit Eustathius. Verius etiam & *venustius* idem, ἢ τῶν τῆς Ὀμηριδῶν, non [ut paulo inferius habent libri nostri cum edd.] τῶν Ὀμηριδῶν τῆς α.

b CASAUB. — In Eustathii editione Basileensi, qua utor, ad Odyss. θ'. p. 316, 50. ubi hic ipse locus respicitur Athenaei, *Τροϊζηνικαί* scribitur, ut in Athenaei libris scriptis editisque. Placet vero quod ibid. lin. 46. legitur *τῶν τῆς Ὀμηρίδων*. Sic quidem solet Athenaeus, & terfiores scriptores.

*Ὁρχηστὰ, ἀγλαίας ἀνάσσειν* &c. Vide Schneideri Fragm. Pind. num. 121.

*ἐν τοῖς εἰς Ἀπόλλωνα ὕμνοις*. Homeri Hymn. in Apoll. vs. 515 sq. ubi, ut monuit CASAUBONUS: »Scribitur hodie *ἀγατὸν κιθαρίζων*; non, ut hic, *χάριεν*. Quae »videatur [inquit ille] esse interpretatio vocis *ἀγατὸν*, »pro *ἀγαστὸν*, ut *ἀδάματος* pro *ἀδάμαστος*, & similia »his; vel scribendum in nostris libris *ἀγατὸν*, quod planne est *χάριεν*.« —

c *Εὐμηλος δὲ, ἢ Ἀρκτῖνος ὁ Κορίνθιος*. »*Eumelus* & *Arctimachus*, antiquissimi poetarum ambo, Corinthii ambo. Clemens Alex. Eusebius, alii. » CASAUB. — Immo vero *Milesius* proditur *Arctinus* apud Hieronymum ex Euseb. & apud Suidam in *Ἀρκτῖνος*: nec usquam aliàs, quod sciam, *Corinthius* fuisse perhibetur. *Eumelus* vero *Corinthium* fuisse constat inter omnes. Quare transpositis verbis sic scriptum oportuisse suspicatus sum, *Εὐμηλος δὲ ὁ Κορίνθιος, ἢ Ἀρκτῖνος*: quemadmodum scriptum exstat apud eundem Nostrum VII. 277. d. quo ex loco simul discimus, de veteri illo carmine agi, quod *Τεταραμαχία* inscriptum erat. Versum ex illo carmine prolatum, ex hoc Athenaei loco, una cum sequentibus nonnullis apud auctorem nostrum verbis, citavit Eustath. ad Odyss. θ'. pag. 316, 48.

*Θεοφρ. δὲ πρῶτον φησιν*. Sic commode nostri libri. φησὶ *πρῶτος* editi. *σεκαλίζειν, τὸ ἐρχεῖσθαι*. Sic & Eustath. l. c. Longe vero aliter id verbum exponitur apud Hesych. & Suidam.

## AD CAP. XLI.

d *Ὅτι τὸ Μουσεῖον*. In nostro cod. a. sic legitur: *Ὅτι τὸ Ἀθήνῃσι τὸ ἐν πρυτανείῳ μουσεῖον*. At, de Alexandrino Museo locutum esse Timonem, ex ipsis subiectis versibus apparet.

βιβλιακοὶ χαρακίται. » βιβλιακοὶ χαρακίται non inepte d  
 » Dalecamp. *rugnales libris*. χαρακίζω, *sudibus* vel ha-  
 » *sis rugare*. Inde χαρακίτης, *velitator*. Sic κάμαξ, quod  
 » proprie idem est ac χάραξ, pro *hasla* ponunt poëtae.  
 » Leonidas: ἀκλαστοὶ δ' αἰ κλαδαραὶ κάματος. [ vide no-  
 » tata ad Polyb. VI. 25, 5. ] Malim tamen exponere βυ-  
 » βλιακοὶ χαρακίται, *scriptores librarii sive librorum*. χάραξ,  
 » pro *stylo*; sicut χαραττείν, pro *scribere*; in Epigr. λε-  
 » πτὸς τὰς ἐχάραξ δὲναξ. Apud Eustathium [ Odyss. δ'.  
 » p. 157, 51. ] βυβλιακή, *perperam*. « CASAUB. — In  
 » scriptura βιβλιακοὶ χαρακίται nil variant libri: nec in ea  
 » quidem defideres, licet lubens accepissem χαρακίται,  
 » si fuisset oblatum. Apud Hesychium habes χαρακίται οἱ  
 » ἐν ταῖς χάραξι διατριβόντες: ubi de scriptura quidem vo-  
 » cabuli dubitare licet, placet vero expositio. Ad eandem  
 » quidem rationem βιβλιακοὶ χαρακίται h. l. dicti videntur,  
 » qui inter libros veluti intra vallum habitant; libris vallati.

Μουσίων ἐν τάλαρρ. Μουσίων habent nostri libri & Eu-  
 » stath. quae forma, si quid video, nec huius loci erat, &  
 » adverbabatur metro. — » Τάλαρος Μουσίων, *quasillus Mu-*  
 » *sarum*, periphrasis est venusta Musei Alexandrini, ubi fuit  
 » doctorum coenobium. Sic latinis *quasillariae* per εὔτε-  
 » *λεσμήν* dictae, quae in gynaecio conclusae vitam dege-  
 » rent tenebrosam, pensa facientes. Tibullus: *presumptque*  
 » *quasillo scortum*. « CASAUB.

\* \* \* ὅς ἂν τῆς λογοδιάρροιας ἀπαλλαγῶσιν οὗτοι. » Ede-  
 » batur ante, ὅς ἂν τῆς λογοδηρίας ἀπαλλαγῶσι. Feci-  
 » mus λογοδιάρροιας ex mss. codd. & Eustathio, qui po-  
 » bis saepe pro optimo msto fuit. Frustra autem ista cum  
 » superioribus conantur interpretes connectere: non enim  
 » cohaerent, postquam omnem εἰρημὴν sustulit Breviator.  
 » Sunt autem Cynulci verba, tam longam sine potu ora-  
 » tionem aspernantis: ideo sequitur, [ p. 23. a. ] εὐτὼ τού-  
 » τως φασὶ καταλογίσασθαι ἐδίδην πρὸς τὴν. « CASAUBONUS. —  
 » Quo indicaretur connexionis defectus, duo asteriscos ver-  
 » bis istis praefigere placuit. Locum hunc respexit Eustath.  
 » ad Odyss. l. p. 359, 24. Casauboni libris adfentiuntur no-  
 » stri. Eandem vocem λογοδιάρροια rursus habes IV. 159. e.

In CHAMAELEONTIS vers. 2. pro ἰατρῶ, quod erat  
 » editum, ἰατρῶ scripti cum nostris codicibus. Eisdem  
 » versiculos reperies etiam apud Eusebium, Praep. Evang.  
 » V. 30. ubi χρῆσθαι ἰατρῶ editur.

e Καὶ Μνησίδης δέ. Ipſos Μνησίδης verſus vide infra, II. 36. a. b.

ALCAEI verſ. 1. Οἶνω πνεύμονα τέγγει. Sic h. l. libri omnes & Eufſath. ad Odyſſ. l. p. 331, 13. Infra vero, X. 430. b. ubi repetuntur iſti verſus, inverſe ſic ſcribitur Τέγγει πνεύμονας οἶνω. Ibidem dein recte Doricum habes, α δ' ὦρα χαλεπά. Quod ait ἄστρον περιτέλλεται, monuit Iani, in Commentatione III. de Alcaeo, eſſe proprie, circumvolvitur, id eſt, anno exαίῳ & circumvoluto ipſa quoque canicula in orbem circumvoluta redit. conf. Iliad. β'. 551. ὦρα, generatim, anni tempus; ſed ſigillarim (ut ex Gale- no adnotavit H. Steph. Theſ. Gr. Ling. IV. 792. g.) illud f anni tempus, in cuius medio canicula oriur. πάντα δὲ δι- ῥῶ. Sic Caſaubonus edidit. In ed. Ven. & Baſ. vero la- cuna eſt, πάντα δὲ δι... ὑπὸ καυμ. In noſtro cod. b. πάντα δ' ἐδ... ὑπὸ, pariter cum lacuna: in cod. a. ve- ro, πάντα δ' ἐδίφουν. In quo quid lateat, viderint do- cti: nam & in altero Athenaei loco, X. 430. b. ubi iidem verſus occurrunt, rurfus διῥῶ non agnoſcunt veteres li- bri, ſed διῥαις ibi habent vetuſtiſſimae noſtræ membra- nae cum ed. Ven.

Εὐτολὺς τε. Potueram adiciere nomen fabulae, ἐν Κί- λαξι, quod, haud dubie adiectionem ab Athenaeo, prae- termiſit ſuo more Epitomator, declaravit autem Plutar- chus, ubi eandem rem commemoravit, Sympoſ. VII. 1. itemque Macrobius Saturnal. VII. 15.

ἵνα πρὸ τοῦ κυνὸς τὸν πνεύμονα ἔκλυτον ὀφρῶ. » Non » capio iſta verba. Legerem ſic: ἵνα πρὸ τοῦ κυνὸς τὸν » πνεύμονα ἔκλυτον οὐ φρῶ: vel ἄκλυτον, quod idem eſt: » cogebatur bibere, ne etiam ante caniculam pulmonem omni » humore deſtitutum haberet. Iuvat quod ſequitur, ἡμῖν δ' οὐ » ἡμῖν δ' οὐ πνεύμων ἀπεξῆρανται. Res ſicca qui poſſit dici » ἔκλυτος, nullus video. « CASAUB. — Tum IDEM in Ad- » dendis, de ſua iſta emendatione loquens: » Proba quidem, » inquit, ſed caſſa veri ſententia. Nam apud Plutarchum » in ſeptimo Sympoſiacorum [cap. 1.] ſcriptum ἔκλυτον » πρῶ, quae vera eſt lectio. Proprie dicitur ἔκλυτος per- » tus ad lyram ineptus, quod nimio humore madaet. Poëtæ » generaliter acceperunt de quacunque re humida. Hefy- » chius enim explicat, ἔνικμον καὶ ὕγρον. Sensus eſt: ſo- » nolum Protagoræ iubere Calliam bibere, ut ſaltem ante cani- » culam & Syrii caumata pulmonem haberet humectum. Macro-

»bii libri, & nostra etiam antiqua [Athenaei] exemplaria ἡ ἰα ἑκλυτος, facili errore. « — Equidem scripturam istam, quae apud Plutarchum obtinet, si quidem commodam admittat interpretationem, hoc ipso se commendare intelligo, quod sit dictio rarioris usus, quae tanto facilius corrumpi aut detorqueri potuerit a librariis. Sed videtur τὸ ἑκλυτος per ipsam illam originationem, quam explicavit Casaubonus, vix de alia re *humida* posse dici, nisi de ea quae *humiditate corrupta* aut certe in praesens *inutilis facta* sit. Quo minus ego, praesertim in Macrobio cum Athenaei libris consensu, ausus sum istam scripturam huc inferre. Nec vero ipsum vocabulum ἑκλυτος frequens admodum est ea notione, quae hic locum habet: attamen percommode *dilutum* exponi posse visum mihi erat. Apud Hesychium vox Ἐγγαυρος, quae (pariter atque ἑκλυτος) per νετὴρ & νεκμὸν exponitur, simul etiam per ἐκλευμένον redditur, quod idem prorsus ac ἑκλυτος sonat. Paulus inferius, l. 24. c. τὴν κόπον λύειν τῇ θαλάττῃ, est *lassitudinem diluere lavando in mari*: ubi perinde ἐκλύειν dici potuisset. Vulgatum ἑκλυτος tenuit etiam Grotius, Excerpt. p. 501. qui perspicue vidit, verbis illis,

πρὸ τοῦ κυνὸς τὴν πνεύμον' ἑκλυτος φορῶ,  
iustum contineri Eupolidis senarium: πνεύμονα ἑκλυτος autem *mollem pulmonem* interpretatus est.

Ὅρῳ παραλ &c. » In ANTIPHANIS versibus pulchra inest a »parodia loci huius ex Antigone Sophoclea: [v. 712 sqq. »ed. Brunck.]

»Ὅρῳ; παραλ βῆθροισι χειμάρροις ὄσα  
»δένδρων ὑπείκει, κλύοντας ὡς ἐκσώζεται  
»τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτοπρήμ' ἀπὸ λλυνται. «

CASaubonus. — Eosdem Antiphanis versus ex Athenaeo protulit Eustath. ad Odyss. l. p. 331, 13 sqq. e quo eos (quod nunc demum animadverti) Brunckius etiam in Notas suas ad Sophoclis Antigona[m] retulit. Quod vers. 1. & 2. personarum partes distinxit, in eo praecedentem habui Grotium in Excerpt. p. 635. Poteras vero etiam (quod Brunckius fecisse videtur) statuere, eundem hominem qui quaestionem moverat, ipsum mox sibi respondere. Vers. 2. φῆμ' ἐγώ. Sic φῆμ' absque accentu ed. Cas. φῆμ' expressum est apud Eustath. φῆμ' ἐγώ in ed. Ven. & Bas. & sic quoque excudi curavit Brunck.

Vers. 3. παραλ βῆθροισι. Tenui hoc e Casauboni edi-

a rione: quod nollem factum; nam & contra librorum fidem, & praeter necessitatem, ita scripsisse editorem illum intelligo; qui sua-ne unice auctoritate id fecerit, an Turnebi secutus sit exemplum, non habeo compertum. Ne apud Sophoclem quidem vel mssti libri, vel veteres editi,  $\pi\alpha\rho\alpha\ \rho\epsilon\iota\theta\rho\iota\sigma\iota$  habent, sed partim sic scribunt  $\pi\alpha\rho\alpha\rho\epsilon\iota\theta\rho\iota\sigma\iota$ , partim  $\pi\alpha\rho\alpha\ \rho\epsilon\iota\theta\rho\iota\sigma\iota$ , quam posteriorem scripturam Brunckius, sicut probam esse docuerat in Not. ad Aeschyli Prometh. 1031., sic apud Sophoclem fide msstorum recepit. Atqui eodem modo,  $\pi\alpha\rho\alpha\ \rho\epsilon\iota\theta\rho\iota\sigma\iota$  hoc etiam loco ambo nostri codices & Eustathius cum ed. Ven. & Bas. scribunt, quod adeo teneri posuerat debueratque: quod a Grotio etiam l. c. & a Brunckio in Notis ad Anng. factum video. *Vers. 5.* Pro  $\gamma\iota\sigma\tau\alpha\iota$ , in quod consentiunt libri,  $\gamma\eta\gamma\tau\alpha\iota$  Brunckius scripsit: quod minus fuisse necessarium videtur, quoniam &  $\gamma\iota\sigma\tau\alpha\iota$  perinde primam producit syllabam. *Vers. 7.* Vulgatum  $\epsilon\chi\epsilon\iota\tau'$ , cum intelligerem metro adversari, in  $\epsilon\chi\epsilon\iota\tau'$  mutandum censueram: nunc, ubi & Grotium & Brunckium non modo pariter iudicasse, sed ipsum  $\epsilon\chi\epsilon\iota\tau'$  prorsus etiam adoptasse animadverto, idem a me factum velim.

Οὐτὼ τοῦτοις, φασί, κυτολογήσασιν. Φασί, nempe Athenaeus; ut saepe aliàs. *κυτολογήσασιν*, iocose fictum verbum, ad imitationem τοῦ *κυτολογεῖν* vel *κυτολογεῖσθαι*, quod *miscere sermones* proprie sonat. conf. Lexic. Polyb. in *Κυτολογεῖσθαι* & *Κυτολογία*. — » Recte Dalec. *κυτολογήσασιν* vertit, *locutis de aestuosa canicula*. Sic lib. III. » [79. a.] *κυτολογεῖν*, pro, *loqui de ficis*. Lib. VII. *ιχθυολογεῖν*, *loqui de piscibus*; & lib. XI. [461. e. & 480. c.] » *κυτακρηγεῖν*, pro, *loqui de calycibus aut poculis*; & *οἰτολογεῖν* in libri II. fragmentis. Sed puto factam simul allusionem ad *Cynicorum* cognomen: nam ubique de esu & potu » sollicitus fingitur Cynulcus, & propter eam causam longorum sermonum osor atque interpellator. » CASAUB.

Εὐβουλος. Σίκασι ἰγὼ &c. » Laudatur in his libris saepe » *Eubuli* fabula *Ion*: quamobrem censeo scribendum: *Εὐβουλος* ἰωνεῖ Ἐγὼ βεβρηγμ. » CASAUB. — Latebat virum doctum *Siconis* nomen, servi nequam & remulenti, apud Aristophanem & alios comicos. vide VIII. 336. e. & Toup ad Theocrit. p. 333 sq.

b Ἐγὼ πέπωνα, μὰ τὴν Δία Μαρδαίων. Vulgo πέπων ἰγὼ

μὰ Δία τὸν Μενδαῖον. Quae verba in ed. Ven. & Basf. b continuo tenore cum praecedentibus, inde ab illis Σικωρ ἐγὼ, scripta erant, quasi soluta oratione. Casaubonus vero, quasi duo essent iusti versus, sic excudendum curaverat:

Σίτων ἐγὼ βαβραγμένος ἦκα καὶ κεκοιμησμένος.

Πέτωκα οὗτος; πέτωκ' ἐγὼ μὰ Δία τὸν Μενδαῖον.

Versus, ita ut fecimus, eadem adhiberā emendatione, digressit Toup ad Theocr. l. c. Sunt autem ambigue quodammodo & festive enunciata postrema ista verba; nam Μενδαῖον proprie intelligi debet οἶνος Μενδαῖον, *Mendacium vinum*; (de quo vide infra l. 29. d. e.) enunciarum autem ita, ut putes hominem iurare *sovem Mendacium*; quasi ab eximio vino Mendaeo Iupiter ipse *Mendaeus* cognominari mereretur.

#### AD CAP. XLII.

Κυρίως ἐπὶ ψυχῆς. Sic recte nostri libri. Perperam ἐπὶ ψυχῆς edd. Θουκυδίδης. Thucyd. I. 70. Sic ἀναπίπτειν ταῖς ψυχαῖς, ταῖς ὁρμαῖς, apud Polyb. IV. 51, 8. XX. 4, 6. Ξενοφῶν ἐν Οἰκονομικῷ. Pag. 664. ed. Leuncl. Conf. Polyb. I. 21, 2. & ibi notata.

Ἀνακείσθαι δὲ φημέν. Ante haec verba Dalechampius c in versione reposuit ista, Εὐριπίδης, Κύκλωπι — αὐτὴν παρ' ἐμέ, quae paulo inferius leguntur; p. 23. e. Quam rationem suo etiam calculo probavit CASaubonus, dicens: »Euripidis & Alexidis verba alienas sedes invaserunt, suis »relictis: pertinent enim ad ea quae de verbo ἀναπίπτειν » paulo ante dicuntur. Viderunt hoc interpretes: scripti » tamen editis consonant.« — At fortasse induxerat Athenaeus, ut saepe facit, alium e Deipnosophistis, qui paulo inferius ea suppleret, quae haud multo ante praetermissa fuissent ab eo qui prius verba fecerat.

Ἀνακείσθαι — — τοὺς ἐπὶ κατακειμένους χρόμηνους τῇ λέξει, δίδουροι. Suidas quidem in Ἀνακείσθαι, postquam monuit, verbum istud ἐπὶ ἀνδριάντων (de statuis) proprie dici, κατακείσθαι vero & κατακειλιῖσθαι de adsumendo ad mensam; continuo adiicit: καὶ Ἀνακείσθαι πολλάκις, ἀπὸ τοῦ κατακείσθαι. Quod saepe (πολλάκις) factum ait Suidas, id σπανίως (raro) reperiri docet paulo post Athenaeus: nisi fortasse ibi ipse quoque Athenaeus.



c vocem *πολλάκις* posuerat, eamque sua auctoritate in *σπασίως* mutavit Epitomator. Perſaepe autem mihi viſum apud probatiſſimos auctores graecos vocem *πολλάκις* ita uſurpataſſe videre, ut non tam latinorum *ſaepe*, quam *nonnumquam* valeret.

Δίφιλος - - 'Ανάκεισο. » Poſeſt verti [verbum *ἀνάκεισο*] eſſo *ſuſpenſus*, ut in templis donaria: nam id proprie eſt *ἀνακεῖσθαι*. Acuta & plena ſtomachi vox, ut ad- » monet auctor. « CASAUB. — Nec tamen de *ſuſpendio* cogitandum videtur: nam *ἀνακεῖσθαι* potius *erectum eſſe, ſtatutum eſſe*, ſonat, quam *eſſe ſuſpenſum*. Et de *ſtatua* cogitaſſe hos, qui iſtum verbi uſum in riſum verterunt, mox clare oſtenditur per alterum quod adfertur reſponſum, Πότερον ἀνδριάτα εἰστία; Parique ratione, ut nos cum Dalech. illud *ἀνάκεισο* reddidimus, acceperat Euſtathius ad Odyſſ. α'. p. 37, 51. ubi ait, *reſpondiſſe illum*, 'Ανάκεισο, ὥς εἰ περ εἶπεν, ὅσο αὐχλος ἀνδριάς. Apud eundem Euſtath. ibid. lin. 50. *perperam* (in Baſilienſi quidem editione) *κατακείμεν* ſcriptum, pro *ἀνακείμεν*.

*κατακεῖσθαι* - - ἐπὶ τῆς τραπέζης. Tria poſteriora verba, ad intelligendum id de quo agitur neceſſaria, adſcivi e Suida in 'Ανακεῖσθαι & in Κατακεκλιῖσθαι, ubi haud dubie hunc Athenaei locum reſpexit Lexicographus.

d ὁ νοῦς γὰρ ἐστὶ τῆς τραπέζης πλεσιόν. Commode cum hoc diſto P. Viſtorius Var. Leſt. VII. 12. contulit Terentianum illud, iam dudum eſt animus in patinis.

Ἔστι δὲ εὐρεῖν - - σπασίως τὸ ἀνακεῖσθαι. *πολλάκις* habet Suidas, ut paulo ſuperius adnotavi. Σάτυρος παρὰ Σοφοκλεῖ. Vid. Brunck Fragm. Sophocl. p. 39. num. 37. Pro *παρὰ*, *perperam* *περὶ* habent noſtri codices, frequenti conſuſione. 'Αριſτοτέλης ἐν Τυρρηνῶν Νομίμοις. Τυρρηνοῖς νομ. cod. a. minus recte.

e Θεόπομπες - - κατακείμενοι &c. Quum hic ſubito ſequantur exempla uſus verbi *κατάκειμαι*, & deinde rurſus exempla verbi *ἀνάκειμαι*, ſuſpicatus ſum, induc- tum fuiſſe h. l. ab Athenaeo alium e Deipnoſophiſtis, qui partim de uſu verbi *Κατακεῖσθαι* nonnulla moneret, partim de verbo 'Ανακεῖσθαι ſuppletet quae praetermiſſa fuiſſent ab eo qui prius verba fecerat. Vide paulo ante notata ad illa verba, 'Ανακεῖσθαι δὲ φαμέν, lit. c. Ipſa THEOPOMPI verba vulgo ſic deſcripta legebantur:

Ἐπὶνομεν μετὰ ταῦτα κατακείμενοι,

μαλακώτατ' ἐπὶ τριλίνῳ  
Τελαμώνος εὐμβέζοντες ἑλληλοῖς μέλη.

Nos ita digesta dedimus, ut digerenda monuerat Toup in Appendice Notar. ad Theocr. p. 28. *Telamonis canticum*, & uno verbo *Telamon*, est titulus cantici (ex eo genere, quae *Scolia* vocantur, vulgo inter epulas cantari solita,) quo Aiæ laudes, filii Telamonis, celebrabantur: cuius mentio fit etiam infra, XI. 503. e. conf. Scholiast. Aristoph. ad *Lyfistr.* 1239. Ipsius cantici initium habes apud Nostrum, XV. 695. c.

Εὐρωπίδης, Κύκλωπι. Vers. 409. ubi vide quae notavit Barnesius. Nihil in verbis variant libri nostri. — «Athe-  
» naeus, qui ἀνέπαυσε h. l. accepit pro ad mensam accubuit,  
» parum videtur cavisse. Neque enim ad cibum sumendum  
» accumbit mensae eo loci iruculentus cyclops, sed post  
» voratos duos ex Ulyssis sociis, epulis vinoque obrutus,  
» gravia membra humi deponit, ut quiescat. u. CASAUB. de  
» *Satyrica Poësi*, l. 6. pag. 208. — Quod si integrum hac  
parte haberemus Athenaeum, nullam eius hic culpam  
esse videremus opinor.

Alexidis verba, quae sequuntur, disiecta esse adparet,  
& metro soluta.

#### AD CAP. XLIII.

Phoenicis verba, Οὐκ ἔβαλε &c. ducta ex *Iliad.* l. 482 f. sq. sed duo versus, immutatis nonnihil verbis, in unum contracti. Pro ἔβαλε, perperam ἔβαλον habent mss. nostri. Εὐθ' οἱ σπλάγγην ἔπαυ. *Odyss.* γ'. 9. Sic & Athenaei libri, & Eustathius cum in contextu, tum in Commentario; non ἔπαυ, ut vulgo apud Homerum editur.

ἀπογεύονται μένον. Sic, in vltis quidem libris, hic scribendum recte monuerat Casaub. Paulo post in ἀπογεύασθαι μένον consentiunt libri omnes. Νῦν δὲ καὶ σίτου. 2 *Iliad.* σ'. 641. καί ται ἄσπετος, ἄπαστ. *Odyss.* γ'. 788. Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τέρεθον. *Odyss.* ζ'. 99. καὶ Ἀὐτὰρ ἔπειτα πύσιος. Quatuor ista verba sua auctoritate adiecit Casaub. Non magis mss. libri, quam veteres editi, ea agnoscunt: & abiecta equidem malim, quippe quibus facile carebamur.

CALLIMACHUS: Θύμου δὲ πασαιμν. Vide Callimachi *Fragm.* p. 333. num. 261. Recepi Ruhnkenii emen-

b dationem ex Epist. Critica II. p. 187. (ed. 2.) probatam Ernesto ad Callim. I. c. Nisi de *comestione* proprie dicta (περὶ τοῦ πληρωθῆναι) hoc loco ageretur, poterat vulgatum Μὴ θοῦ defendi ex illis dictionibus, συναχίσθαι καὶ τῶν λόγων vel καὶ τοῦ λόγου, & similibus, quas collegit Casaub. ad Theophr. p. 208. Sic χέσταζέ (με) τῶν μορφῶν, infra, III. 99. f.

## AD CAP. XLIV.

Ποτίκολλῶν ἄτε ξύλον παρὰ ξύλῳ. Inseruit Schneiderus Fragmentis Pindari, num. 126. Caeterum verba ista, ita extra connexionem orationis ab Epitomatore abrupta proiecetaque, qua occasione fuerint ab Athenaeo adhibita intelligitur ex lib. VI. 248. c. Scilicet, inducebatur h. l. alius e Deipnosophistis, dicens, *se habere quae distis ab alio adduciat, ita ad idem argumentum pertinentia, & superius dictis ita arte iungenda, quemadmodum iungitur lignum ligno adglutinatum.* Caeterum in scriptura primi verbi vereor ne menda insit. Ad ποτίκολλῶν, quod ita editum ex ed. Cas. tenui, nulla quidem h. l. nostris e mssis notata varietas est; (quae, in terminatione potissimum vocis facile effugere potuerat aciem adolescentis, qui istos codices nostri caussa excussit.) sed ποτίκολλας hic habet ed. Ven. & Bas. Rursus vero VI. 48. c. editio quidem Basileensis ποτίκολλῶν habet, unde eandem scripturam & ibi & hic adoptavit Casaubonus; at ibi pariter & in ed. Ven. & in vetustissimis nostris membranarum perspicue ποτίκολλας scribitur: quae haud dubie vera scriptura est, quam restitutam auctori velim. Quemadmodum σύγκολλας graece dicitur, *conglutinatus*: sic & πρόσκολλας, *adglutinatus*, & dorico idiomate ποτίκολλας.

\*Οτι Σέλευκός φησι &c. »Ridiculum est, quod dicitur ἡ δ' αἴτα θάλασσα quam vocat Homerus, στοιχείων μετα-  
»θέσει δ' αἴτα εἶναι: magis quod sequitur, τὸ δ' ἀπὸ  
»τοῦ δ' αἴσασθαι λέγειν, βικιότερόν ἐστι. Quae ista est,  
»Deus bone, grammatica? Sed iam didici nihil in hoc  
»genere mirari. Inconstantiam notasse sit satis: nam cum  
»supra scripsisset, [pag. 12. e.] ἡ τροφή δ' αἴς ἐπὶ τῷ  
»δ' αἴσασθαι λέγεται, nunc religio nova hominem in-  
»cessit, & ait esse illud βικιότερον, id est, *durius*, vel *coa-*  
»*essum*. « CASAUB. — Mireris vero doctissimum Animad-

versorem adeo penitus oblitum instituti Athenaei nostri, b ut inconstantiae eum immeritum profecto accuset, cuius fuerat constans & perpetuum in hoc opere institutum, varias easque diversissimas atque saepe contrarias sententias, sicut aliorum auctorum poetarumque super variis argumentis, sic & Grammaticorum super grammaticis quaestionibus, colligere, & unum sub conspectum positas iudicio lectorum subicere. De voce *διαίτα* conf. notata ad pag. 9. f.

Ὅτι Καρύστιες -- ἔδειν. Insertam hoc loco ῥῆσιν istam dedit rursus optimus noster cod. a. & codex Corfeli apud Schottum, Obf. Hum. p. 9. In nostro codice mendose τὰς Κερκυραίους scribitur: recte e Corfeliiano τὰς Κερκυραίους edidit Schottus.

Δίσκοισιν τέπντο &c. Odyss. δ'. 626.

Καὶ ἐπὶ κυνηγεσίᾳ δὲ ἐξῆλθεν. » Scribe ἐπὶ κυνηγεσία: » sequitur enim, καὶ ἐπὶ θήρας παρτοίας. « CASAUB. — Nec me tamen vulgatae poenituit scripturae. ἐξῆλθαι ἐπὶ κυνηγεσίᾳ sonat *exire venandi causa*: cui structurae non obstat quod nonnullis interiectis sequitur ἐπὶ θήρας παρτοίας, *ad varia venationis genera*.

ὥς ὅτε πυργῶδον &c. Iliad. μ'. 43 sq.

λουτρά, ἀκὴ πόνων, παντοία. παντοία cum ed. Ven. & Baf. & mssis nostris, agnoscit Eustath. ad Odyss. δ'. p. 148, 7. apud quem eadem vox παντοία interpolito etiam commate distincta est a praecedentibus, quo indicaretur, non ad ἀκὴ eam, sed ad λουτρά, esse referendam. παντοίων sua auctoritate edidit Casaubon. Dictio ἀκὴ πόνων habet aliquid coloris poetici: nec tamen ea apud Homerum de balneis usurpata occurrit, sed de θείῳ, id est, de sulphure sive nescio quo suffimento, Od. χ'. 481.

κίτον μὲν θαλάττῃ λύοντες. Sic cum editis habet Eustath. Od. δ'. 148, 8. ubi etiam sequentia recitantur verba: & convenit quod μοχ αἶτ τρέπος καμάτων λύσους. Μοχ ἀναχαλῶντες & dein ξυραθέντες ex Eustath. l. c. se correxisse ait Casaub. cum ἀναχαλῶντες & ξυραθέντες olim editum fulset. Ex ἀναχαλῶντες quidem recte etiam dant libri nostri; in ξυραθέντες vero consentiunt cum ed. Ven. & Baf. Sed & pro λίπας, quod habebant editiones veteres, λίπας posuit idem Casaub. consentientibus mssis & Eustathio. Sic Iliad. κ'. 577. δ'. 350. Odyss. γ'. 467. & saepe alias Poeta ἀλείφειν δαι λίπ' ἐλαίῳ, pro λίπας; quod

d ex λιπαρὰ (idem valente ac λιπαρῶς) decurtatum, ut docent Grammatici. Paulo post, ἀπασκληρυμένα scripti cum ed. Ven. & Bas. geminata litera μ, pro qua simplicem posuerat Casaub. Formatur enim praet. αἰ. ἀπασκλήρυκα, non ἀπασκλήρυκα.

οἱ γοῦν ἀπὸ τῆς σκαπῆς &c. Iliad. κ'. 572 sqq. Pro ἀμφὶ το μῆρους, quod Venetus editor fortasse ex Homero correxit, corrupte ἀμφὶ το μακροῦς habent mss̄i nostri: sic subinde temere vagantur.

Ἔστι καὶ τῷ τῶπος ἕτερος &c. Totum locum usque εἰς ὕδαρ βληθεῖν habet Suidas in Καταιοῦσι: ubi vocem καταιοῦσιν interpretatur κατατλήσιν: in fine vero pro βληθεῖν scribit βληθεῖς, quod perinde est. Apud Eustath. qui eadem verba ex Athenaeo adposuit, βληθῶ pro βληθεῖν editur, ad Odyss. δ'. p. 148, 12. Res de qua agitur, & versus ille, Θυμῶρες κεράσσα &c. ductus ex Odyss. κ'. 362.

ἢ ἢ μή τις --- παράσχη. εἰ μή τις --- παράσχη Eustath. l. c. prorsus ut nostri libri. Potuit Epitomator particulam εἰ cum subiunctivo modo construere: sed equidem librariorum solenni confusione παράσχη pro παρὰσχοι scriptum putem.

Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Φυσικοῖς Προβλήμασι. In *Aristotelis Problematis*, quae hodie exstant, Sectione II. multae sunt Quaestiones ad *Sudorem* pertinentes: in his una, quae eam quam hic dicit Athenaeus, proxime tangit, num. 2. Διὰ τί εὐχ ἰδρῶσι τὰ ἐν θερμῷ ὕδατι μέρη; &c. (T. II. pag. 687. ed. Du Val.) sed eandem ipsam, de qua hic agitur, mihi non licuit ibi reperire.

#### AD CAP. XLV.

f παρὰ τείατον ἔρχον &c. Odyss. κ'. 127. ἐπὶ δὲ κρήμνον &c. Iliad. λ'. 629. Pro ποτῶ Brunck in ora sui exempli ποτῶ notavit: nescio an ex cod. msto: in lectionibus quidem nostri causa ex eodem, quo ille usus erat, codice excerptis, nulla adnotata discrepantia: & apud Homerum, quod sciam, in ποτῶ consentiunt omnes.

Ὅχον γὰρ ἐπ' ἔχον. Sic h. l. mss̄i cum editis, secus ac supra p. 9. e. Et quoniam hic loquitur alius conviva, alium auctorem secutus, potuit etiam aliam scripturam sequi. Nec vero omnino quidquam interest. Vide quae ad Od. κ'. 125. & 120. adnotarunt Barnes. Clark. & Ern.

"Εἶτα [δὲ] δένδρεα &c. Odyss. η'. 114 sq. "Εἶθεν δέν-  
δρεα μακρὰ &c. Odyss. δ'. 238 sq. Nihil, quod sciam,  
apud Athenaeum variant libri.

De *Tanialo* vide Odyss. λ'. 581 sqq. ἀπαλλάττεται  
placuit, quod dedere nostri codices & Eustath. ad Od. λ'.  
p. 458, 15. ἀπαλλάττετο antehac edebatur.

προσίον - - τοὺς τοιοῦτους καρπούς. Cum προσίον & b  
προίς τοιοῦτοις καρποῖς legeretur in edd. & mssis, atque  
etiam apud Eustathium loco citato; perspicte CASAUBONUS  
monuit, προσίον & τοὺς τοιοῦτους καρπούς esse  
legendum, eā sententiā quam in versione latina expressi.  
» Ommino (inquit) scribendum est προσίον, non προσ-  
» ιών: quamquam idem error apud Platonem, eo quem  
» Athenaeus imitatur loco. Ita enim Plato: [in Phaedro  
» p. 287. T. X. ed. Bip.) ὥσπερ οἱ τὰ πεινῶντα θρέμματα  
» θαλλόν ἢ τινα καρπὸν προσίοντες ἄγουσι. Sic legendum  
» hic quoque, non προσίοντες. θαλλόν vertunt baculo; ex-  
» tore infanum magno: non enim de pastorali pedo hic  
» agitur; sed de fronde, quam pastor manu tenens, ac subin-  
» de commovens, sequenti pecori ostentat: qua ratione cupi-  
» dum gregem minat ille quo lubet cumque. Gestus pecu-  
» des minantis pastoris pulcherrime exprimitur voce προ-  
» σίον, ante & in oculis pecoris quasiens. Quare ita scribi  
» debere utroque loco vero verius. Hesychius: Προσίσεις  
» προσακινύσας, καὶ εἶον ἀπαγγεῖλας ἀπὸ τῶν περιηγόν-  
» των τὰ τετράπεδα ὅπου βούλονται. τοὺς γὰρ θαλλόνες  
» σίοντες, [perspicte σίοντες legit, pro vulgato ibi σίον-  
» τας] ἐπεδίδουσαν. Lucianus verbo προδιακρίνει in ea re  
» usus: [in Hermorimo s. de Sectis, cap. 68.] οὐδὲν κο-  
» πλῦσει σε τῆς μῖνός ἡλασθαι ὑφ' ἐκάστων, ἢ θαλλῶ προ-  
» διεγχεῖντι ἀκολουθεῖν, ὥσπερ τὰ πρόβατα. Pecudes & bo-  
» ves etiam θαλλῶ alii, id est, fronde virente, adeo com-  
» mune est, ut non dubitaverit Hesychius θαλλόνες expo-  
» nere βέος τροφὴν, sive δ' ἐσθίουσιν οἱ βόες, *patulum boum*:  
» sed & pecudum, ut *carpatum*, lib. XIII. [Athen. p. 587.  
» a.] θαλλόν χιμαῖρα προσφάρων νεοσπάδα: sic esse scri-  
» bendum hunc versum, ibi docemus. Athenaeus eo in  
» libro: [ibid.] θαλλῶ χαίρουσιν αἱ αἴγες διότι οὐδ' εἰς  
» ἀκρότατον ἄνεισι τὸ ζῶον. Longus in Pastoralibus suis  
» φυλλάδα θαλλούσας pro θαλλόν solet dicere. — Per-  
» spectam Casauboni emendationem probavit, spissaque ex-  
» emplorum e variis auctoribus collectorum sylva firmavit

b Ruhnkenius ad Timaei Lexic. Plat. v. θαλλίς. Pro ἀποκρούεται corrupte ἀποκρύψαι scribunt nostri codices: sed recte ἀποκρούεται Eustath. l. c. e quo fortasse hoc adfci-  
verat Venetus editor.

Ὅχρας μοι δῶκε &c. Odyss. ω. 339.

# AD CAP. XLVI.

Σαρπηδὸν δῆλον ποιεῖ. Iliad. ε'. 487. Pro τὴν ἔλασιν, esse mssos libros ait Casaubonus, qui τὰν ἄλλα inerte scribunt. At nostri quidem verum tenent.

c EUBULI primus versus, contra metri leges, atque etiam per se inficete, in hunc modum scribebatur vulgo:

Ἰχθὺς δὲ πού γ' Ὀμηρος ἐσθίοντ' εἰρηκε γα. (sic)

Ubi tamen mssii libri γε particulam in fine repetitam ignorant. Et Casaubonus quidem in Animadv. silentio praeteriit hunc locum. Ego vero haud cunctandum duxi, quin scripturam adoptarem, quam Grotius praecivit in Excerpt. p. 659. ubi tres priores ex istis versibus exhibet.

Οὐδὲ τὸν ἀέρα δ' ἥρωες. δ' οἱ ἥρωες malueram. Ad rem quod spectat, vide Odyss. χ'. 302 sqq. & de νεφέλαις, quod est reiis genus, vide Eustath. ad Od. p. 787, 21 sqq. cuius verba citavit Clark ad Od. χ'. 304. Adde Aristoph. Av. 195 & 527.

d ἐγυμνάζοντο δὲ &c. Vide Iliad. ↓'. 852 sqq. Est autem ei libro Iliados, qui numero est tertius & vicesimus, brevis inscriptio Ἄγων ἐπιτάφιος, id est, Ludi parentales vel funebres.

Ὡς δὲ λέβης ζεῖ. Iliad. φ'. 362 sq. ubi vide quae notavit Clark, & conf. Dammii Lexic. in Μέλιον & in Κρίση. Adde Eustath. pag. 1330, 49 sqq. Habet quidem μελδόμενος noster cod. a. pro μελδέμενος, sed id temere e factum videtur. καὶ ἔκατ' Ὀδυσσεύς ἀφειδὲς &c. Odyss. υ'. 299. πίδα γὰρ βόειον. Vide Etymol. M. p. 203. in Βοὺς πίδα. Mox βόεια λέγον correxi: referetur enim ad superius καὶ τὸ, cum quo non congruebat masculinum λέγον.

καὶ Ἰταλικὰς τραπέζας. Ἀτταλικὰς τραπέζας malebat Interpres Gallicus cum Coelio Rhodigino Lect. Antiq. VII. 9 & 10. & XI. 1. At perspete docuit idem Rhodigin. IX. 26. minime sollicitandam vulgatam scripturam, desumptam ex Platonis Epist. ad Dionysii amicos: (p. 97.

T. XI. ed. Bipont.) ubi iunguntur Ἰταλιωτικαὶ καὶ Συρακούσαι τράπεζαι. Intelligitur *Italia inferior*, quemadmodum cum *Italicam Philosophiam* dicimus. Conf. Ciceronem Tusc. Quaest. V. 35.

οὐ συνέζευκται γυνή. Ignorat vocem γυνή cod. a. f

## AD CAP. XLVII.

Παλαῖον μὲν οἶνον &c. Pindar. Olympionic. 8. 73. 199.

Ἀτεπεν δέ. Sic Grotius Excerpt. p. 659. quemadmodum nostri dedere mssti. Ἀτεπέν γε correxit Casaub. in Animadv.

τὸ αὐτὸ δὲ καὶ Ἀλεξίς &c. » Quod si verum est, hos a » Eubuli versus ab Alexide ἀπαρallάκτως pro suis esse » usurpatos, possumus hoc exemplum iis adiicere, quae » de furtis Graecorum scriptorum observantur Clementi » Stromat. lib. VI. & Eusebio Προπαρασκευῆς lib. X. » CASAUB. — Vide supra notata ad I. 17. c. d. Non praetermisit istud furtum Taylor, Lection. Lyfiac. pag. 229. ed. Reisk.

Ὅστις δὲ ὁ παλαιὸς οἶνος. Articulum ὁ ignorabant edd. quem dedere nostri mssti & Eustath. ad Odyss. 8. p. 101, 6. δύναμιν γε. Et hoc e nostris codd. & Eustath. δύναμιν δὲ edd.

τὸ αἶμά γε ἐν ῥοφῇ δέ — κατασκευάζει. Apud Eustath. Od. p. 101, 8. ἐνέρευθες antepenacutè scribitur: nescio, an rectius; scilicet a masculino ἐνερσίθης. In versione latina cum Dalechampio posui, sanguinem rubrum gignit: neque aliter vocem ἐνερυθῆς interpretatus erat H. Stephanus in Thes. Linguae Graecae. Pariterque Suidas: ἐνερυθῆς, ἀπὸ τοῦ ἐρυθρός. Oportuisse vero subrubrum, modicè rubentem, rubenti affinem, rubicundum, docet CASAUBONUS; cuius tam doctam, quam prolixam, ad hunc locum Animadversionem huc transcribere non gravabor: » Nemo dubitat, (inquit) vinum bonum sanguinem bonum generare, &, ut loqui amat Galenus, χρηστοῦ αἵματος εἶναι γονητικόν. Hoc ipsum significare voluit » Athenaeus, cum vini veteris naturam his verbis explicaret: δύναμιν τοῖς σώμασιν &c. Mirum potest videri, » cur dicatur vinum vetustum sanguinem generare ἐνερυθῆν, id » est, rubrum, ut vertunt docti. Annon enim, quicumque » sanguis in corpore generatur, is rubet? aut det mihi ali-



« quis colorem alium sanguini convenientem κατὰ φύσιν  
 « ἔχοντι. Sciendum est, aliud Graecis esse ἱερνός, aliud  
 « ἐνερνός. Aëtienaeus sanguinem a vino veteri fieri ait  
 « non ἱερνόν, id est, rubrum; sed ἐνερνόν, id est, rubenti  
 « affinem, sive, & flavo rubrum. Remissam rubedinem au-  
 « thor intelligit: quem esse colorem optimi sanguinis sunt  
 « e medicis qui scribant; ut Aëtarius libro de Urinis,  
 « cap. 4. Celsus contra, sanguinem semper laudat, qui ru-  
 « bet & pellucet, Aristoteles in sano corpore ἱερνόν, Avi-  
 « cenna rubrum esse pronunciant. At ille Medicus, unde  
 « haec descripta Auctori nostro, cum Aëtario sensit:  
 « id enim clarius meridiana luce ex istius vocis recta in-  
 « terpretatione, Porro, verum esse quod diximus de diffe-  
 « rentia vocum ἱερνός & ἐνερνός, neque aliter ista ex-  
 « poni debere, vel unus hic Dioscoridis locus evincat,  
 « scribentis libro XII. de veneno araneorum: ὁ τίτος,  
 « αἷρ, ἐνερνός φαίνεται: quod statim ipse interpretatur  
 « μετρίως ὑπέρνους, ut valde dilutam rubedinem necesse ha-  
 « beamus intelligere, quae non sit ἱερνὰ, sed ὑπέρνους,  
 « [ὑπέρνους voluerat scribere:] & id quoque μετρίως.  
 « Ideo ait Nicander, vix in cute parere vulnus aranei. Ira  
 « semper accipere debes apud Dioscoridem, Galenum, &  
 « omnino ubicumque occurrit vox ἐνερνός: quamquam  
 « pauci observarunt, quam vim particula ἐν habeat in hac  
 « dictione & similibus; non enim otiosa est, neque, ut  
 « multi putant, significationem intendit, sed minuit po-  
 « tius, & id significat quod diximus. In secundo Galeni  
 « Θεραπευτικῆς μεθόδου, cum affines colores ponuntur ἱε-  
 « ρνός, & λευκός ἀκρίβως. Ex Theone gymnasta scribit  
 « idem, Τηγεῖων libro secundo, τὴν ὥλην τριπλὴν ἐνερνόν  
 « καὶ πρὸς ὀλίγον χρόνον τὴν ἐπιτάλαιαν ποιεῖν; modicam frig-  
 « orationem modice rubentem ad breve tempus cuncti reddere, ἐν-  
 « ρνόν, hoc est, ἱερνός τι ἔχοντα, ut loquitur Galenus  
 « alibi de re eadem. Dioscorides libro I. ἔστι δὲ κάλλο-  
 « νιστον τὸ καίμενον λευκόν τὸ κατὰ τὴν φύσιν τὴν ἀφρὰν  
 « ἐνερνόν ἔχον, ἔχοντα μέλαν, διαίρεσις δὲ αἰρώδης. Libro III.  
 « inde onomatopoeia, ῥιζὴν δὲ ὑπερτὴν ὑπέρνους, ἔσθρη, λε-  
 « πτον, ἐνερνός παύχην. Libro IV. sideriadjis folia dicuntur  
 « ὑπέρλευκα ἐνερνόν, hoc est, mediū coloris inter album  
 « & rubrum. Cicero Attico: Angebor, quod Tiro ἐνερνός  
 « στέρον te sibi esse visum dicatur. Sic accipe particulam banc  
 « in omnibus similibus vocibus, ut ὑγκρίσις, ἐμπόρμος,

« ὄγχλωρος, item ἔμπικρος, ὄγχλωρος, & similibus apud a  
 « Dioscoridem. In Theophrasti libello de Coloribus ἔμπικρον  
 « & λευκόπικρον eiuſdem coloris appellationes eſſe inve-  
 « nias, ut ſcripſimus in noſtro de Coloribus commen-  
 « tario. » — Polybius XXXII. 9, 8. de adoleſcentulo Sci-  
 pione loquens, timidiuſcule & verecunde ipſum com-  
 pellante, τῷ χρώματι, ait, ὑπέμεινος ἐρευνῆς: id eſt;  
 quod latine dicimus rubore ſuffuſus. Viſ ea, quam particu-  
 lae ἐς in eius generis vocabulis ineſſe monuit Caſaubonus,  
 derivatur a verbo ἔρεσσι; quod ſubintelligi debet. Sonat  
 enim, verbi cauſſa, ἐρευνῆς idem ac ἔρεσσι ἐρυθρὸν τι:  
 ἔμπικρον, ὃ ἔρεσσι πικρὸν τι, & ſic de caeteris.

καὶ τοὺς ὕπνου ἀκαρῆχους παρίχει. » Quod ait, vi-  
 num vetuſt praeflare ſonnos imperturbatos, referendum ad  
 « Inſomnia: ut contrarium eiſ intelligatur, quod vino  
 « νόνο attribunt medici; nam, τὸν νόον εἶναι eſſe δυοί-  
 « νειον, auſtor Dioſcorides. » CASAUB.

Ἐπειπεὶ δὲ Ὀμπρος τὸν ἐπιδοχόμενον ἱκανὴν κρᾶσιν: hoc  
 eſt, « quod multam aquam ferre poſeſt. Hippocrates εἰνῶδες  
 « hoc vinum & πολυφόρον ſolet appellare. Κρᾶσι in hoc  
 « loquendi genere pro aqua ſumitur. Hodie contra in idio-  
 « tiſmo Graecorum κρᾶσι eſt vinum. » CASAUB. — Vide  
 Odyſſ. i'. 196 ſqq. & 208 ſqq. — De Marone diverſo ab  
 eo, quem ibi Poëta dicit, vide infra apud Noſtrum I. 33. d.

διὰ τὸ μᾶλλον θέρμεν γίνεσθαι παλαιούμενον. » Παι-  
 « κλιτύσθαι de vino dicitur duobus modis: vel cum diu  
 « aſſervatum eſt, quod κεχρομένης vocant: vel cum veteris  
 « vini qualitatem quoquo modo eſt aſſecutum. Galenus de  
 « Antidoris libro I. Καλοῦσιν οἱ περὶ ταῦτα διανοί, παλαιού-  
 « σθαι, τὸ μεταβάλλειν ἐτάμως εἰς τὴν τοιαύτην ποιότητα  
 « τῶν παλαιουμένων. Vires autem & calorem acquirere vinum  
 « ſeneſcendo, & ſcribitur hic, & notiſſimum eſt ex libro  
 « Medicorum. Inde natum vetuſ dictum, atque, ut lo-  
 « quitur Galenus, ὁ περιφορέμενος λόγος. Πάντα τ' ἄλλα  
 « γὰρ τῷ χρόνῳ, πλὴν εἶναι. » CASAUB. — Varias artes,  
 quibus praecox gignitur vetuſtas, exponit Plinius XIV. 8, 10.

τὴν Διορύσου θυγὴν εἰς τὴν θάλασσαν. Iliad. ζ'. 130 ſqq.  
 παροχχομένης θαλάσσης. Θαλάσσα, non modo mare, ſed  
 & aqua marina. Sic infra p. 32. a. & e. Sic Polybius, de  
 navi adliſta loquens, quae multum aquae traxiſſet, re-  
 pleſtam eſſe ait θαλάσσης, XVff 5, 4.

μένον ἐν ταῖς ἕξει τῶν πινόντων πλείστοι χρόνοι. » Hoc

b »medici dicere solent, *πλεονα τῷ σώματι δίδωσι τροφήν*.  
 »Est vero ἔξι isto loco *ipsa corporis substantia*: ut libro  
 »II. [45. c.] γάρ τινι τοῦ προκαταληφθῆναι τοῦτο (τὸ ὕδωρ)  
 »πρὸς τὴν ἔξιν. Eodem libro [II. 59. b.] dicitur cucurbita  
 »ὕγραντικὴ τῆς ἔξεως: pro quo Aëlius, *τροφὴν τῷ σώματι*  
 »*δίδωσιν ὕγραν*. Alibi Athenaeus ἔγκον pro eodem dixit.  
 »Vide lib. III. cap. 5. [Animadv. ad III. 79. b.] Non  
 »quidquid in corpus admittitur, statim fit ἔξι: sed id tan-  
 »tum quod in alimentum cedit, & partibus corporis as-  
 »similatur: est enim vera *τροφὴ αὐξητικὴ τῆς οὐσίας*. Ita  
 »ἔξιν accipiunt interdum medici. Diverſo sensu *ἡλικίαν*  
 »*καὶ ἔξιν* [aetatem & exteriorem corporis habitum] in dele-  
 »ctu militum spectasse Romanos, scribit Polybius. [VI.  
 »20, 3.] Et Senecae quoque Epist. 47. *habitus militaris*,  
 »pro statura & exteriore specie: Terentio ac Ciceroni,  
 »*habitus corporis*. « CASaubonus. — Ad superioris usus  
 »exempla pertinet illud, II. 54. b. τὰ κάστανα παχύνει  
 »τὰς ἔξεις, pinguescunt corpus, corpulentos reddunt hos qui  
 »eis vescuntur. Docuit Foësius in Oeconomia Hippocratis,  
 »(voce ἔξις) distingui subinde inter ἔξιν & σχίσιν corpo-  
 »ris humani: ita quidem, ut ἔξις ad partium solidarum  
 »structuram & constitutionem referatur, σχίσιν vero ad  
 »genus venosum aliosque humores. Hoc ergo dicit, puto,  
 »Athenaeus, *rubrum vinum diutius in partibus solidis corporis*  
 »*morari*, nec tam cito partim in sanguinem diffundi, par-  
 »tim per urinam secedere. Infra, p. 32. d. ait, ἔγχρονίζων  
 »περὶ τὰ ὑπερχρόνια.

c πέντε ῥῶν, ξηραντικώτερος ὢν. πέντε & ξηραν-  
 »τικὸς ὢν notavit Brunck in ora sui libri; nescio an e msto;  
 »in nostris quidem notulis nihil ad hunc locum comparer.  
 »Pro πέντεν vero alibi plerumque apud Nostrum vel πέν-  
 »σεν vel πέντεν scribitur: sed id quidem perinde est.

## AD CAP. XLVIII.

Περὶ Ἰταλικῶν οἶνων φασὶν ὁ παρὰ τοῦτο τῷ σοφιστῇ Γα-  
 »ληνός. »Initio cum ista legerem, existimabam quae de vi-  
 »nis Italiciſ loquentem Galenum inducit Athenaeus, eadem  
 »esse cum his, quae de illis vinis in Galeni scriptis va-  
 »nriſ locis leguntur. Quod secus se habere, collatione  
 »utriusque auctoris postea deprehendi. Pauca enim repe-  
 »rias apud Galenum in nostris hodie libris, quae videri

» queat huc transtulisse Athenaeus: adeoque pleraque omnia  
 » illius non solum exposita sunt aliter, sed etiam alia. «  
 CASAUB. — Si integrum Athenaei opus haberemus, pla-  
 nius fortasse intellegendum essemus, unde ista diversitas.  
 Nonnihil tamen iuvat ipse noster Epitomator, qui non,  
 ut vulgo edebatur, *quoniam παρὰ τ. τ. σ. Γαληνὸς* scripsit, sed  
 adiecto post *ἐν τῷ* articulo, *ἐν τῷ π. τ. τ. σ. Γαληνῷ*:  
 quasi signanter dixisset, non ille Galenus cuius scripta ha-  
 bemus, id est, non Galenus in scriptis quae supersunt,  
 sed ille Galenus qui ab Athenaeo inducitur. Quod non eo  
 valet, quasi Galenus, quem loquentem Auctor noster in-  
 ducit, alius esset ab eo quem e scriptis novimus; nam  
 eundem ipsum esse, diserte in Praefatione declaraverat  
 Athenaeus: sed quod alia dicentem eum fecerit hic Au-  
 ctor, quam quae scriptis ille consignasset. Caeterum cum  
 hac disputatione de *Vinis Italicis*, quemadmodum & cum  
 ea, quae deinde de *Vinis Graecis* instituitur, conferenda  
 sunt quae concessit HERMOLAUS BARBARUS libro quinto  
*Corollariorum ad Dioscoridem*; ubi, Venetis usus codicibus  
 manuscriptis, plurima ex Athenaeo protulit, & in his  
 nonnulla emendatiora quam deinde edita sunt. Quae ad  
 Italica vina spectant, reperies ibi sect. 829 & seqq. Con-  
 ferendus item Plinius, VIII. 6, 8. & XXXIII. sect. 20  
 sq. Pleraque ex eisdem vinis celebravit Martialis lib. XIII.  
 Epigr. 109 & seqq.

*Συρρεττίνος δὲ ἀπὸ πάντε καὶ εἰκοσι ἑτῶν ἀρχεται γὰρ  
 πένθος. Surrentinum gemina litera r scribitur apud  
 Plin. ut editum est apud Athen. Sed Surrentinum, simplici  
 r, cum nostris codicibus & Galeno scribit Hermolaus. Ad  
 hunc locum ex Galeni scriptis haec depromsit CASAUB.  
 » In libro priore de Antidotis, ista leguntur: Περὶ δὲ τοῦ  
 » Συρρεττίνου τί δεῖ καὶ λέγειν; ἅπαντες γὰρ τῶν ἡδὲ  
 » γήγνεσκουσιν, οὗ σχεδόν πρὸ κ'. ἐτῶν ἐστὶν ἄπειρος.  
 » ἀκμάζει δὲ τοσούτων ἐτῶν γηγένετος, ἐπὶ πολὺ τε πα-  
 » ραμένει πένθος. Discrepantia est annorum quinque; imo  
 » fere sex, propter vocem σχεδόν: nisi aliquis dicat, in  
 » Galeno fuisse olim scriptum πρὸ κ'. ἐτῶν: de quo iudi-  
 » cium esto penes eruditum lectorem. «*

*καὶ λίαν ἀσφαρές. « Vinum Surrentinum ἀσφαρές zu-  
 » daci translatione appellat auctor, propter asperam eius  
 » naturam, &, ut sic dicam, intraslabilem atque indomi-  
 » tam: cuius gratia generosum acutum a Tiberio, nobilis*

d πνάρρα a C. Caesare vocitari meruit. [Plinio teste, lib. XIV. cap. 6. sect. 8. num. 3.] Proprio *καφάρτης* sive *καυρότης* ad qualitates tactiles pertinet, & contraria est τῇ *αγλαιοχρότητι*, friabilitas lentiori glutinosa. Optimi scriptores transferunt ad liquida. *Φαβρός ὕδωρ*, ελαυνὸν δὲ γαλῶσχος, & maris aquam *καθυρὰν* dici invenias ex Aristotele & Theophrasto. Similis metaphora in voce *καληρός*: nam vino & aqueae tribuitur *καληρότης* saepe in his libris. Theophrastus in sexto de Causis, postquam fecit mentionem quorundam odorum quos appellat *δριμύς καὶ καληρός*, quasi excusans duritiem verbi, *ἔστι γὰρ τις*, inquit, *ὥσπερ καὶ οἶνον καὶ ἀπλὸς χυλὸς καληρότης καὶ ἰσχύς*, οὕτω καὶ δριμύς. Galenus, de Differentiis Pulsuum lib. III. *Οἶνος ἔστι καληρὸν τις ἐκ μεταφορᾶς κρημνίζων* &c. -- οἶνος μὲν τοι καληρὸν, ὅταν ἰσχυρὸς ᾖ ἢ τῇ ποιότητι, καὶ πλεόντων βλαίως ἦτοι τῇ κεφαλῇ ἢ τῇ πείσῃ τὴν γαστρικὴν ὕδωρ δ' αὖ καληρὸν, τὸ δύσκατέρχαστόν τε καὶ βραδύπερον, ὅς ἐστι πλεόντων ἐν τοῖς ὑποχορδίοις μέντοι. u CASAUBONUS.

*σχιδόν μένος* ἔστι ἐπιτίθειν τοῖς χυμμένοις. Sic edd. Sed *μέρον* cod. b. puto & cod. a. quamquam de hoc quidem haud satis sum certus. Et receptum id ipsum *μέρον* velim: licet enim *μένοισ* malles cum Brunkio, persaepe tamen loco adiectivi adverbium ita positum videre memini.

e Τριφαλῖνος recte edd. & cod. b. Conf. Harduin. Emend. ad Plinii librum XIV. num. 72. Perperam Τριφαλῖνος cod. a.

ἢ δὲ *Στάταγος* τοῦ πρώτου ἔστι οἶνος. Sic ambo nostri codd. Consentit Plinius XIV. 6, 8. num. 3. ubi, *Falerio*, inquit, *contermina Statana ad principatus venire non dubie*. Conf. eundem Plin. XXIII. sect. 21. Hermolaus, Corollar. ad Dioscor. V. sect. 829. ex hoc Athenaei loco, *Falerio*, inquit, *Statinum* (sic ille) *simile est, tantum levius*. ἢ δὲ *Σετίνας* nescio utrum suo in cod. invenit primus Editor, an, cum corruptus forassee codex esset, sic corrigendum putaverit, quod notius illi fuerit *Setinum* vinum quam *Statinum*. Nam & *Setinum* in primis laudatur Plinio XIV. 6, 8. num. 1. & XXIII. sect. 21.

ἑμπερὸς τὸ Φαλέριον. Φαλέρην h. l. edebatur, & mox rursus Φαλέρην: sed sicut paulo superius in Φαλέρηνος (quae est usitata Graecis forma nominis) libri omnes

consentiebant, sic h. l. Φαλερίνῃ, & mox dein Φαλερίνου tenere codices nostri mssii.

ὁ Λαβικαῖος. Agri *Labicanī* mentionem facit Plin. lib. f. III. T. I. p. 155. l. 2. ed. Hard. *Labicanī vini* non meminit. ἡδὺς καὶ λιπαρὸς. Particulam καὶ, quam ignorabant editi, commode dedere nostri mssii.

ἡ δὲ αὐτοῦ πῶσις. Pro istis verbis, quae cum editis codex noster b. agnoscit, haec habet cod. a. ὁ δὲ ἀρχε-ται τῆς πῶσεως.

ὁ Γαύρατος δέ. Corrupte ἀγγαύρατος ed. Venet. & Basf. cum cod. b. ἀγκύρατος cod. a. Recte vero *Gauranum* ex Plinio restituit Dalech. unde & in graeco exemplo correxit Casaubonus. *Gaurum montem*, & *Gauranos montes*, & *Gauranas vires* Plinius commemorat; & de *Gaurano* praeterea vino ita scribit lib. XIV. 6, 8. num. 2. *Quidam ita distinguunt*, inquit: *summis collibus Gauranum gigni, mediis Faustianum, imis Falernum*. Mox, pro εὐτονος, perperam εὐγόνος cod. a.

Οὐλαῖος. Pro hoc, suā auctoritate *Faustianum* posuit Dalech. Quidni cum Hermolao *Urbanum*? ab Urbana colonia quam in eisdem partibus nominavit Plin. XIV. 6, 8. num. 8. Haud raro literam *u*, praesertim ante aliam consonam, mollioris pronunciationis causa in *l* mutatam novimus. Sic vicissim, paulo post, in *Βαρβίος* & in *Ερβουλος* est *ββ*, ubi latinus sermo *lb* praeferebat. κοῦφεος, πῶσις ἀπὸ ἐτῶν πέντε. Sic haud dubie transponenda fuere ista verba, quae perperam inter se mutaverant sedes.

Ὁ Ἀγκανιταῖος χρηστὸς, λιπαρὸς πῶς. Bene sic edidit Casaub. nescio an e mssis, quorum tamen nullam fecit mentionem: illud video, praevisse Casaubono Dalecham-pium in versione, qui respexerat puto Plinii verba XIV. 6, 8. num. 5. ubi *vinea* laudantur *Ancone nascentia*. Quidquid sit, istam scripturam a Casaub. receptam firmant (quod quidem sciam) codices nostri, e quibus nulla discrepantia ab ista scriptura adnotata est. Partim vero mutila, partim corrupta erat scriptura in ed. Ven. & Basf. in hunc modum, ὁ ἀσ. . . . νιτάνος χρηστὸς, λιπαρὸς πῶς. . . . Unde superior interpretes, Natalis a Comite, *Asconianum* vinum fecerat.

Ὁ Βυξαντίνος. Sic & nostri codices & Hermolaus a. Barbarus l. c. sect. 830. Erat *Buxentum*, (Straboni Pu-

a ξούς, Ptolemaeo Βούξαντον) Lucaniae oppidum; de quo vide Cellar. Geogr. Antiq. T. I. p. 907. Quod vulgo h. l. edebatur 'Ο Βικεττιός, e Veneti editoris ingenio aut παρομοίαι erat prognatum. ἡμεῖς ἔχου τῷ Ἀλβανῷ τὸ ἡμφακίας εἶναι. τῷ ἡμφακίας habent nostri codd. & carent εἶναι. Perperam omnino. Id sive ex ingenio curaverit primus Editor, sive meliorem librum secutus sit, bene hunc locum curavit.

ἔστι δὲ δύνατὶς καὶ εὐστόμαχος: Nihil in ista scriptura, si per se spectes, magnopere desiderandum videtur. Sed quod si cum eo quod habent h. l. codices nostri, (δυνάμει pro δύνατὶς scribentes) conferas consentientem paulo inferius (lit. c.) librorum scripturam, εὐκράτος τῇ δυνάμει, εὐστόμαχος &c. tum rursus p. 33. a. διὰ τὸ πολὺς εἶναι (sive ibi παχὺς oportuit) τῇ δυνάμει, facile tibi persuadebis, hic quoque δυνάμει verum esse. Et poteris quidem suspicari, inrecedisse adiectivum aliquod, cum εὐστόμαχος iungendum: at ne hoc quidem statuere opus est, si καὶ etiam interpretemur, hoc modo, *est vero sua vi etiam ventriculo commodum.*

ὁ Οὐελίτερρος. ὁ Οὐέτερος erat editum; quod etiam Natalis in versione tenuit, *Veterum* scribens: sed Dalecampius *Veterninum*. CASAUBONUS vero in *Animadv.* ait: »In »membranis reperio ὁ Οὐεστίτος δέ. *Veslini*, populus Italiae non obscurus. *Veslinum* igitur posthac id vinum dicatur: quamquam Dalecampii coniecturam stabiliunt quidam codices, in quibus scriptum ὁ Οὐέντερος. « Si msstos libros diligentius inspexisset Casaubonus, vidisset non Οὐέντερος in illis scriptum, sed Οὐέντερρος: in quo vocabulo, si cogitas quam parum interfit inter N & Al, ipsum Οὐελίτερρος haud obscure inesse videbis. *Veslternum* autem vinum percommode dicere illud potuit, quod *Veslterninum* Plinio est XIV. 6, 8. num 3. Istud Οὐεστίτος, quod in membranis se repetisse Casaubonus ait, non ipse in membranis vidit; sed, ut iam saepe observavimus, in ora exempli impressi notatum reperit, in qua ora mixtae erant lectiones e codicibus msstis excerptae & virorum doctorum coniecturae.

ἴδον δ' αὐτοῦ τὸ μὴ δοκεῖν ἀπαράχυτος εἶναι. Recte monuit CASAUB. nil opus esse, ut ἀπαράχυτος corrigamus cum Dalech. » Scio, (inquit) Galeni dictionem esse

ἡ ἀπαράχυτος: sed, & παραχυσίους dixerunt, & παραγ-  
νηχυσίους. α — Vide p. 26. b. & p. 31. f.

ὁ δὲ Στυγίους μέχρις αὐτῶν θεχόμενος. Nil variant graec- b  
cī libri, a quorum scriptura prorsus discedens Dalech. sic  
in versione posuit: *Signinum ad annum usque sextum cru-*  
*dum & nullius usus.* Tum in Notula ait: *Austeritate nimia*  
*id alvum continet, & ideo inter medicamina numeratur:* quae  
verba ex Plinio ducta sunt, XIV. 6, 8. num. 3. Rursus  
idem Plin. XXIII. (est. 21. *Alvo citae, ait, Signinum ma-*  
*xime conducere, indubitatum est.* Sic & Martial. XIII. 116.  
*Potabis liquidum Signina morantia ventrem.* Apud Athenaeum  
intercidit fortasse aliquid, sive Epitomatoris culpā, sive  
librariorum.

*Νομηντιᾶνες.* Latinis auctoribus, *Nomentanum* vinum.  
Sic Martial. XIII. 119. Et Nomentanas vites laudat Plin.  
XIV. 2, 4. num. 2. ubi vide quae notavit Harduin. Σπω-  
λητίους. Editum erat Σπωλ. per e breve, quemadmodum  
& apud Strabon. lib. V. pag. 227. d. At Σπωλητ. dedit  
nostri codices, quod rectius putavi. Certe primam in illo  
nomine syllabam longam usurpavit Martial. XIII. 120.  
Sic & Σπωλητίων recte scribitur apud Appian. de Bell.  
Civ. V. 33.

Καπωνάδες. Poeniket propemodum hanc tenuisse scri-  
pturam, quae haud dubie nonnisi ingenio debetur Veneti  
editoris. Ακωνάδες est veterum librorum scriptura;  
sub qua quidem quid lateat, an ipsa vera sit, viderint  
docti. Αικανοί esse veterum *Aequorum* nomen, satis constat;  
& *Aecanos* Plinius etiam nominat: at id quidem nihil huc  
facere viderur. *Aequanum* vinum, quasi Αικονάδες legisset,  
nominavit Hermolaus scđ. 832. at id a nemine alio e  
veteribus laudatum video, nec, unde dictum sit, habeo  
compertum. Mox Συρρεντίω παραμφερῆς & dein Φα-  
ληρίω ἐμφερῆς dedere mssī, nisi quod Συρρεντ. non  
Συρρεντ. habent. Utrumque nude ἐμφερῆς ed. Ven. & Bas.  
Συρρεντ. ἐμφερῆς & Φαληρ. παραμφερῆς edidit Casaub. in-  
verso mssorum ordine.

ὁ Βαρβίος. *Balbinum* Hermolaus nominat, ad Plinium  
provocans, qui XIV. 6, 8. num. 6. *vinum* commemorat  
*Babiae* (in inferiori Italia) *genitum*; ubi pro *Babiae*, *Bal-*  
*biae* legendum idem Hermolaus coniecit. ὁ Καν- c  
κίτης. Consentunt graeci libri: quum vero nullum ta-  
le notum sit in Italia nomen, probabiliter Hermolaus *Καν-*



c *linum* huc traxit, quod iuxta Capuam gigni Plinius loco modo citato docet. Suspiciatusque est idem Hermolaus, non diversum esse vinum Caulitum ab eo, quod Polybius ( ut docet noster Athenaeus l. 31. d. ) ἀραδενδρίτην, id est, *arbutivum* vocari tradiderat. Βερεφράτος. *Venafranum vinum*, ex Venafrano agro Campaniae, cuius oleum prae caeteris laudatum erat. Τρεβελλικός. Τρεβελλικός habent nostri libri. Sed istud verum est. Sic quidem lutini scriptores *Trebellicum* dicunt.

δ Ἐρβουλας. Graecum nomen *Herbulum* tenuit Hermolaus. Equidem Dalechampium probavi, *Helvolum* latine scribentem : permutatis inter se literis R & L ante B vel ( quae eiusdem organi est ) V. De qua permutatione paulo ante ad p. 26. f. diximus. *Herbull* vini aut agri nemo Romanus scriptor, quod sciam, meminit. *Helvolas uvae* Plinius laudavit XIV. 2, 4. num. 4. & Columella III. 2. *Helvolum vinum* Cato dixit de Re Rust. cap. 24. si vera ibi scriptura. Est autem ei non a patria nomen, sed a colore *helvo*, quem inter rubeum & album medium statuunt; ut videatur idem esse helveum & gilvum. Iam & *Maffiliense vinum* inter *Italica* refertur; puto ob frequentiorum eius in Italia usum. Pro Μασσαλιώτης, quod erat editum, Μασσαλιῦτης dedere libri nostri: quae forma nominis, apud Stephanum Byz. quidem nescio quo casu praetermissa, ex nummis vero ab Holstenio ad Stephanum commemorata, passim tamen apud scriptores Graecos cum in editis libris, tum in probatissimis mssis, reperitur. Vide Polyb. XXXIII. 4, 1. & 7, 1 seq. tum Cod. Vat. apud eundem Polyb. III. 95, 6. Diodor. Sicul. XIV. 93. Appian. in Reliq. Histor. Ital. c. 8. in Excerptis Valef. &c.

d ο δὲ Μαιερτινός --- καλεῖται Πυταλῖτος. » Postremam vocem esse mendosam nemo dubitat. Emendarunt ἡ Πυταλικός. Vera lectio Πυταλῖτος. Plinius lib. XIII. cap. 6. [immo XIV. 6, 8. num. 4.] *Mamertina vina circa Messanam in Sicilia genita. Ex iis Potulana, ab auctore dicta, in loco proximo Italiae laudantur praecipue.* u CASAUB. — Quod Plinius docet, *Potulana* vina ab auctore nomen habuisse, id ignorasse aut certe de eo non cogitasse videtur Athenaeus cum ista scriberet. Prorsus eum colorem habent graeca verba, ac si dixisset auctor, *Mamertinum vinum, extra Italiam licet genitum, tamen Ita-*

*licum solere nominari, & Italicis accenseri.* Facile quidem mihi persuasi, errorem inesse in Graecis verbis, in quibus nihil mutant mssii nostri: sed error videbatur ipsius Athenaei esse; adeoque a nobis, qui quae Athenaeus scripsit edenda restituiendaque suscepimus, non corrigendum. Suspiciamus vero etiam eram, Ἰταλιωτικὸς fortasse scripsisse Athenaeum; quae forma nominis (pro Ἰταλικὸς) paulo quidem rarior, at occurrit tamen cum alibi, tum in illo Platonis loco, quem supra ad p. 25. e. citavimus.

### AD CAP. XLIX.

ANTIPHANIS *versum* 4. cui deest posterius hemistichium, e supplere tentavit CASAUBONUS hoc modo:

Τυρὸς Σικελικὸς, ἐκ Συρακουσῶν οὔτος.

De *caeco Siculo*, inquit, Aristophanes *Vesp.* [vf. 838. ed. Br.] τροφαλίδε τυροῦ Σικελὸν κατεδήδοκα. De Syracusarum suibus, sive carnibus suillis, Hermippus paullo post, Αἱ δὲ Συράκουσαι οὔτε καὶ τυρὸν παρέχουσι. u — *Vers.* 5. μύρον ἐξ Ἀθηνῶν. Alia, quae laudantur ex *Attica*, vide infra, II. 43. h. c. *Ibid.* ἰγχνύλος βοιωτίας. Scilicet ex Copaide lacu Boeotiae, cf. II. 71. b. c. VII. 297. c. d. Ἑρμιππος δ' οὕτως. HERMIPPUS, scil. in fabula cui titulus *Φερμοφίροι*, ut docet Hesychius in *Διὸς βάλανος*, coll. cum vf. 20. quem habes pag. 28. a. Eandem fabulam infra citat Athenaeus XV. 700. d. Ex hoc quidem loco suspicari licebat, fuisse unam e *Parodiis* Hermippi. Et *primus* quidem *versus* totus ex Homero (*Iliad.* β'. 484. λ'. 218. ε'. 508. π'. 112.) translatus: e quo etiam corrigeret studiosus lector levem errorem, qui e prima ed. Casaub. & superioribus in nostrum irrepsit exemplum; scriberetque ἔσπετε, pro ἔσπετε.

*Vers.* 7. Καὶ παρὰ Σιτάλκου Ἰόραν Λακεδαιμονίῳσι. n Facetis nimis Hermippus alludit ad *expeditionem* aliquam n *Lacedaemoniorum* in Thraciam, rogatu *Sitalcae* reguli suscepam; unde aliud nihil resulerint nisi *scabiem* & alia valetudinis incommoda, quae ἐκ κακονυχίας nasci solent. n CASAUB. — Vide, ne non *Sitalcae* rogatu expeditionem susceperint Lacedaemonii, sed *adversus Sitalcam*, qui Atheniensium socius erat bello Peloponnesiaco, ut docet Thucyd. II. 29. & Diodor. Sic. XII. 50. Quod, praeter *scabiem*, alia etiam valetudinis incommoda dixit Casaubonus, respexit

e puto scripturam ante nos editam  $\psi\acute{o}\rho\alpha\varsigma$ , quasi in plurali vocabulum istud posuisset poeta. At vera lectio  $\psi\acute{o}\rho\alpha\nu$  est, in singulari, quam e mssis nostris restitutam dedimus.

*Versf. 8.* καὶ παρὰ Περδίκκου  $\psi\epsilon\upsilon\delta\eta\tau\alpha\upsilon\sigma\iota\nu$  πάνυ πολλαῖς. περὶ Περδίκκου habet cod. a. quod specie non caret; de *Perdicca*, scil. spem inanem de Perdiccae societate conceptam. Neque tamen hoc praetulerim vulgatae scripturae, cui suffragatur cod. b. In  $\psi\epsilon\upsilon\delta\eta$  consentiunt edd. nescio an & mssii, e quibus ad hunc locum nihil notatum: omnino vero  $\psi\epsilon\upsilon\delta\eta$  substantivum (*mendacia*) repositum velim. Sic etiam haud dubie Eustathius legit, exserte  $\psi\epsilon\upsilon\delta\epsilon\alpha$  scribens, ad *Iliad.* β'. p. 197, 49. ubi etiam scripturam παρὰ Περδ. recte tenuit. Haec ad verba. De re sic CASAUBONUS: «*Peloponnesiaci belli temporibus* » *Sitalcas* partis Thraciae dynasta fuit, *Perdiccas* Macedoniarum rex. Narrant autem historici, Perdiccam societate iunctum fuisse cum Atheniensibus: quorum animos cum erexisset in spem magnam auxilii, in nervum conatus erupit. Ea propter ait poeta, *Perdiccam misisse Athenas inanes auxiliarii militis, & mendacius onustas naves*. Ille quidem *Athenienses* non nominat: sed, ita exponendum esse hunc versiculum, fatebitur qui recens fuerit e lectio- ne libri secundi Thucydidis, & libri XII. Bibliothecae Diodori. Recte observat Eustathius, imitatione Homeri hoc esse dictum ab Hermippo. Ὅρα, inquit, [ad *Iliad.* β'. p. 147, 30.] τὸ,  $\psi\epsilon\upsilon\delta\epsilon\alpha\tau\alpha\upsilon\sigma\iota$  πάνυ πολλαῖς, παραξεσθὲν ἐξ Ὁμήρου, θαμμένον ἐν τοῖς ἐξῆς, δυνατὸν εἶναι νόστιμα μυθήσασθαι, ὅσα οὐδ' ἂν ἐκατόνυχος ταῦς ἀροί- το. Locus poetae est *Iliad.* ψ'. [Immo *Iliad.* υ'. 247.] « αἱ δὲ Συράκουσαι σὺς καὶ τυρὸν παρέχουσι. Non placebat παρέχουσαι, cum per se, tum ob ὁμοιότατους cum voce Συράκουσαι. Quo libentius tenui παρέχουσι, quod tacite reposuerat Casaub. Sic quidem & legisse Eustathius videri poterat: at id haud fatis certum, quoniam paulo diversa utitur verborum structura. καταλέγει, inquit, ἀστείας ἢ Ἑρμιππος, πρὸς ἄλλους, (πρὸς τοῖς ἄλλοις malim) — ὡς αἱ Συράκουσαι σῖτον καὶ τυρὸν παρέχουσι. Quibus in verbis illud notandum, quod pro σὺς, in quod (quoad mihi compertum) consentiunt cum editis nostri msti, σῖτον Eustathius posuit. De quo vocabulo CASAUBONUS: «*Cogitemus sane: inquit; Sicilia enim frum-* » *menti fertilissima. Sed metro levi mutatione consulen-*

» dum foret: *εἶτορ ἡδὲ τυπὸς.* » — Observandum tamen, f si Casauboni sequaris emendationem, oportere ut primam in *τυπὸς* brevem statuas: quam quidem constanter, ni fallor, longam usurparum Graeci; quemadmodum etiam latine *buryrum* penultima longa dicimus.

*Vers. 10 sq. καὶ Κορυφαῖους* - - - *ἔτι δὲ δίχα θυμὸν ἔχουσι.* Cum nude *ἔτι δίχα* scriberent omnes, monuit CASAUB. » Infarta syllaba scribendum *ἔτι δὲ δίχα* » *θυμὸν ἔχουσι.* locus est [ sic pergit idem ] in pronuntiatione vocis, *θυμὸν*, aut *θυμῶν*. Nam *δίπυος*, *agrestis cepa*, » qua volvebantur pauperes, ut nautae miseri. Antiphanes, [ apud Athen. II. 60. d. ] *Οὐδὲν κρεῖον παρ' ἄλλων* » *ἔσθισι θυμῶν*. Potest igitur elici haec sententia: *Male* » *periant Corcyraei, qui cepas istas agrestes, quae in ipso-* » *rum insula nascuntur optimae, sibi solis servant, neque* » *alio transmittunt, sed in suis ipsi navibus edunt. Potest* » *& ita exponi, si pronunties θυμὸν, tono in posteriorem* » *syllabam translato: Male sit Corcyraeis, qui cum caeteris* » *Graecis tempore necessario consentire non solent. Alludit ad* » *bellum Xerxis, quo tempore publica Graeciae salus* » *prodit a Corcyraeis; ut ex Herodoto explicat vere* » *Eustathius, Odyss. ii. [ p. 288, 21 sqq. ] Olim legebam,* » *νῆτι ἀνδ' δίχα θυμὸν ἔχουσι: quia in factiones divisi neque* » *in se neque caeteros Graecos quietos esse sinunt. Lege Thucy-* » *didem & Diodorum de causis conflati belli Peloponne-* » *siaci, quo attritae opes Graeciae.* » — De *δίπυος*, *cepa* » *agrestis*, cogitasse positam vix putem: quamquam praecise negare nolim, istud etiam in verbis ludicrum aliquatenus eum esse secutum. Eustathius verba Hermippi l. c. referens, pariter nude *ἔτι δίχα* scripsit. Tutissimum visum est, *δὲ* cum Casaubono supplere. Qui itacismum cogitaverit, facile intelligit quid ansam dederit omissioni illius vocalae. *δίχα θυμὸν ἔχουσι*, *diversa sentiunt*, dictio plane HomERICA, *Iliad. v. 32.*

*Vers. 12. Ταῦτα μὲν ἐστὶν.* Si haec verba non modo ad superiora, sed & ad proxime praecedentia referas, intelligere debebis, e *Corcyra* ortam inter Graecos (bello scilicet Peloponnesiaco, ut monuit Casaub.) discordiam. *Vers. 17. αὐτὰρ ἀπ' Εὐβοίας.* Si recte percepi, habet ἀπ' Εὐβοίας eod. b. Nescio an & alter. *Vers. 18. ἀνδ' Ἀρκάδας* » *ἑκινέσους.* Vide Erasmi Adag. *Arcadas imitans; & Suidam in Ἀρκάδας μιμούμενοι.* *Vers. 19. αἱ Πυλαραί* ex

missis correxit Casaub. consentientibus nostris. Perperam  
αι Ταγασαι ed. Ven. & Bas. » Nam ubi gentium (ait CA-  
» SAUB.) visae Tagasae istae? At Pagasae oppidum Phthio-  
» tidis Thessaliae, Ptolemaeo, aliis. Fuit aliquando urbs  
» ea portu nobilis & emporio: indeque, ut videtur, peti  
» solita municipia Thracica, *frontes inscripta* more gentis &  
» literata. « — Retraclavit hunc locum Palmerius Exerci-  
tat. p. 481 sq. ita tamen, ut non admodum operae pre-  
tium fecisse videatur.

2. *Vers. 20. τὰς δὲ διδὲ βάλανους. » διδὲ βάλανος sunt nu-  
» ces Ponticae, de quibus in Excerptis libri II. « CASAUB.*  
— Hesychius, in διδὲ βάλανος, postquam hunc ipsum  
versum ex Hermippi *Φερμοσίροις* citavit, hanc subiecit in-  
terpretationem: τὰ καστάνια. τινὲς δὲ Ποντικά λεγούσιν ἢ  
» *Ἡρακλεοντικά*. Vide infra lib. II. p. 53. c. & e. *Ibid. καὶ*  
*ἀμύγδαλα σιγαλέοντα. » Amygdala magna & admirabilia:*  
» vel *compuncta & parvis foraminibus distincta*. Allusio facta  
» ad Homericum *aeroneleutium*. « CASAUB. — Amavit  
» utque Homerus istud epitheton in fine versuum ponere,  
» ad indicandam rem quae suam ob praestantiam cum admira-  
» tione & silentio spectari mereatur. Et haud dubie a poetarum  
» principe istud vocabulum mutuatus est Hermippus, sed in  
» aliam fortasse sententiam traxit. Prior Casauboni inter-  
» pretatio vulgatissima; quam adnotavit etiam explicavitque  
» Eustathius, cum alibi, tum praesertim ad Iliad. 6. p. 411.  
» 12. Eademque ratione facile equidem patiar, ut *σιγα-*  
*λέοντα* apud Hermippum quoque, ut apud Homerum,  
» *praestantissima* intelligantur. Alteram interpretationem ab  
» eodem Casaub. propositam tetigit ibidem Eustathius: at  
» ea sane, si quid video, lubrico admodum niscitur funda-  
» mento, ut quae statuat τὸ *σιγαλέον*, per ellipsin literae τ  
» post σ, idem valere ac τὸ *κατεστιγμένον*. Mireris tertiam  
» interpretationem, ab eodem Eustathio ibidem propositam,  
» & ad ipsa haec Hermippi verba adplicatam, de quibus  
» agimus, silentio praetermissam esse a doctissimo Animad-  
» versore. Operae pretium videtur, ipsa Graeci Commen-  
» tatoris verba adponere: εἰ δὲ σιγαλέοντά φασιν - - - τὰ  
» *πυράλεκτα*, - - καὶ διὰ τοῦτο σιγαλὰ καὶ μὴ θρυβεύοντα  
» *ψόφῳ ἤχου. Μὲν ἀστείως καὶ ἀμύγδαλὰ τις ἔφη σι-*  
» *γαλέοντα; τὰ μὲν ψοφτικά ἐν τῷ κλάσθαι, ἀλλὰ*  
» *πισμῷ δακτύλῳ ἐνδιδόντα εἰς θρυβίσιν.* Scilicet *σιγαλέον-*  
» *τα* dici *amygdala*, quae ita sunt molli putamine, ut *sine stri-*

*piru frangi possunt, uni pressioni digitorum cedentia.* In eadem sententiam (Eustathii quidem locum citatum, ut videtur, ignorans) incidit Palmerius, in Exercit. in Aug. Graec. p. 482. ubi *molluscas* se h. l. intelligere ait *amygdalas*, de quibus Plinius loquitur lib. XV. cap. 22. (21. 24.) *quarum scilicet fragile putamen est, & ideo sine strepitu frangi & manducari possunt.*

*Vers. 21. τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτὸς.* Ex Odyss. α'. 152. *Vers. 22. Φοινίκῃ αὖ.* Sic recte duae priorēs editiones Casaubonianaē. Φοινίκῃ δ' αὖ edd. vet. & ed. 3. Cas. cum nostris mistis, quod non ferebat metri ratio. *Vers. 23. δάπιδας.* Sic edd. δάπιδας cod. a. δάπιδας cod. b. quod teneri fortasse potuerat. Licet enim vulgo nonnisi δάπιδες & τάπιδες pro legitimis habeantur forms; reperitur tamen apud Hesychium etiam δάπιδες, pro synonymo τοῦ τάπιδες.

#### A D C A P. L

*Πιδάρης &c.* Vide Schneideri Fragmenta Pindari p. 9. num. 2. In PINDARI *Vers. 2. τρέψιν πυκινώτατος ἔρπετον.* Perperam τρέψιν editur apud Eustath. ad Odyss. β'. p. 633, 39. — « *Canes* vocat Pindarus ἔρπετον, quasi dicas animal βαδιστικόν: nam ἔρπειν apud antiquissimos « Graecos *ire* significat: quae significatio vocis huius remansit apud Doras, ut Theocritum, qui ita semper accipit. Et Homerus quoque ἔρπετα pro animalia posuit, « Odyss. δ'. [418.] Etiam hominum genus ἔρπετον dici « adnotatum Hesychio. [in Ἐρπετά. ubi conf. quae adnotavit doctus Editor.] De *Lacænis canibus*, omnes graeci: de capris Scyrii Strabo. « CASAUB. — *Vers. 3 sq. Σκύρια δ' ἐς αἶγας γάλακτος αἶγες ἐξοχώτατοι.* In αἶγες & ἐξοχώτατοι consentiunt libri. Pro Σκύριαe vero est Σκύριος (sic) in ed. Ven. & Bas. Inde fortasse ansam Schneiderus cepit, Σκυρίας - αἶγας ἐξοχώτατους edendi, quo simul constructio orationis similis redderetur ei, quae in duobus versibus praecedentibus obtinet. At istud Σκύριος in ed. Ven. nil aliud, nisi manifestum erratum operarum esse videtur: ut vero constructio ubique similis heret, nulla ratio cogebat; pariter certe in Hermippi versibus praecedentibus, & in sequentibus Critiae, variatam videmus constructionem. Ac sane ad

a *ἐξοχάται* percommode verbum substantivum intelligi posse videtur. Sed id ipsum (fateor) me turbat, nec quid sit video, quod ad *foemininum αἶγες* referatur *masculinum ἐξοχάται*: nam eiusmodi superlativum generis communis esse, & in foeminino genere eandem cum masculino terminationem posse habere, non compertum habeo equidem. Itaque omnino aut *ἐξοχάται* scribendum puto, aut *ἐξοχάτορ*, intellecto e superioribus nomine *ἐρπετός*. De *Scyriis capris*, praeter Strabonem IX. 437. b. confer Athenaeum nostrum XII. 440. d. (ubi etiam *Lacaenae rursus canes* laudantur) & Zenobium Proverb. Centur. II. 18. ubi eosdem hos Pindari versiculos respexit paroemiographus. *Vers. 6.* Pro ἀπὸ γὰρ, perperam ἀπὸ τῆς habent mss̃i nostri. In eisdem, *vs. 7.* est *Σικελίας ὄχημα*, absque δὲ coniunctione. *Σικελίος ὄχος* mox etiam a Crinia laudatur.

CRITIAE *versus 1.* in ed. Ven. & Bas. nostrisque mss̃is sic scribebatur:

Κότταβος ἐκ Σικελίης χθὼς ἐκπρεπὲς εἰς ἔργον.

Quem ita, ut nunc legitur, tacite emendavit ediditque Casaubonus, deleta voce *εἰς*, & verbo substantivo ante *χθὼς* inserto. De *Cottabo* frequenter & copiose in decursu huius operis agitur; praesertim lib. XI. p. 666 sq. ubi idem etiam Critiae *versus* eodem modo, ut hic, emendatus consentientibus libris legitur. (vide p. 666. b.) Interim, cui ignotum illud nomen, vel e latinis Lexicis, quid *cottabum* veteres dixerint, petere poterit.

*Vers. 3.* Posterius hemistychium olim, etiamque a Casaubono, sic erat editum, *καλλιδαπάρη τε κρατίστη*. Et priorem mendosam vocem tenent quoque mss̃i, sed pro *κρατίστη*, *κράτιστε* habet cod. b. *κράτιστος* vero cod. a. quam posteriorem scripturam Casaubonus pariter e suis mss̃is enotatam animadvertens, ita emendandum versum monuit, ut a nobis editus est. Pentameter, qui sequi debebat tertium versum, nusquam comparet: cuius defectum suo loco transversis nonnullis *lineolis* indicavimus.

*Vers. 5.* *Θεσσαλίδες δὲ ἔρποντες*. » *Sellae Thessalicae memi.* » nit Pollux lib. X. cap. 26. [immo lib. VII. cap. 26. sect. » 112.] *κάλλιστοι ὁ Θετταλικοὶ δῖφοι. δὲ καὶ ἡ Πυθία* » *ἐφ' ὅτταλα ποικιλόδιφρα.* Lege eundem lib. X. c. XI. » [sect. 47 sq.] & Hippocratem *πρὸ Ἀρβρων.* » CASAU.

*Vers. 6.* *εὐταίου δὲ λέχους ἔξοχα κάλλος ὄχει.* Vox *ἔξο-*

χα, quam percommode exhibent editi libri, nescio unde arreptam, deest illa quidem nostris mssis. *Versf.* 8. Τυρσὴν δὲ κρατὶ χρυσέοντος φάλλῃ. Perperam Τυρσὴν edd. Monuit vero Casaubonus Τυρσὴν legendum: adicere debebat, ita dare mssos libros; sic quidem nostri. *Tuscanica opera* etiam a Plinio laudari, notavit idem Casaub. Scilicet *Tuscanica signa & simulacra*, Plin. XXXIV. 7, 16. *Coronarum Etruscarum ex auro* meminit idem XXXIII. 1, 4. & XXI. 3, 4.

*Versf.* 10. Φοίνικας δ' οὖρον γράμματ' ἀλεξίλογα. « De illo versu haec Eustathius, commentario in Ulyxeam XIV. [p. 560, 18 sqq. extremo comment. in Odyss. 8.] « Πρὸς ομοίτητα τοῦ ἀλεξάμενος χιτῶν, ἔρρεθῃ καὶ νυξὶ « ἀλεξίαν ἢ παρὰ Ἡσιόδῳ καὶ ἀλεξίκατος, ὃ κατὰ μετὰ- « πλῆξιν καὶ κεραμύντας παρὰ Δυκίφρονος ἔτι δὲ καὶ ὃ ἐν ὀνι- « γράμματι ἀλεξιβέλειος χιτῶν, ὅς ἐστι θώραξ πολεμι- « κός. Τοιαύτης δὲ συνθετικῆς δυνάμεως καὶ τὸ ἀλεξιφάρμα- « κος, καὶ τὸ ἀλεξίλογον, οἶον Φοίνικας δ' οὖρον γράμμα- « τὰ ἀλεξίλογα. Explicat autem vario: ἢ τὰ ἀλέγοντα, « ἢ γουὲ βοδυνῶντα, εἰς λόγους, quibus nimirum in sermonem: « vel, δὲ ἂν ἀποσοβαῖται τὸ πλεῖον λόγους, quatenus op- « longiorum sermonum sit compendium. Haec quidem mira « interpretatio est. Non deterius est, quod fingebamur « nos: Vocari *litteras*, ἀλεξιλόγους, propter vim orationis « in sanandis animi perturbationibus. Notum illud, Ψυχῆς « νοσήσεις εἶσθαι ἰατροὶ λόγοι: vel quia per *litteras* ablen- « tiae malis medemur; epistolis enim, ut eleganter ait « Gregorius, σκιαγραφεῖμεν τὴν τῶν ἀπόντων παρουσίαν. » CASAUB. — Mihi vero nihilo probatiores Casauboni interpretationes visae sunt, quam istae quae sunt ab Eustathio prolatae. Quod de *litterarum*, id est, *epistolarum* solatio dixit vir doctus, prorsus silentio praetereo: quae cum alia ratione, tum & ea ipsa parte peccat, qua prior eiusdem interpretatio, de vi orationis ad sanandas animi perturbationes. Est enim ea (alias rationes ut taceam) prorsus analogiae sermonis & compositionis repugnans: in istam enim sententiam oportebat ἀλεξίκατος aut aliquis similis compositio; nam vocabulum illud, quod ad ἀλεξί in fine adicitur, denotat id *malum*, cui mederi, quodve depellere debet ea res de qua agitur. Igitur si vocabulo ἀλεξίλογος usus est Crinias, de *litteris* loquens, hoc dixit: *Litteras mederi* non animi-perturbationibus, sed τοῖς λόγοις,



¶ vel, *litteras propellere τοὺς λόγους*. Et in hanc sententiam Eustathius posteriori loco vocabulum illud accepit; cuius adeo non aliam, nisi frigidam interpretationem dare potuit. Nam quod prius aiebar, interpretari nonnullos, ἀλέγοντα (id est, βοηθῶντα) εἰς λόγους, id manifeste contra analogiam est omnium vocabulorum ex ἀλεξι compositorum, quae ab ipso adlata sunt. Quibus ex rationibus conficitur, ut intelligamus, non γράμματ' ἀλεξιλογα, ut vulgo editur, aut, ut Eustathius legebat, (quod perinde erat) γράμματα ἀλεξιλογα scriptisse, sed γράμματα λεξιλογα, aut λεξιλόγα, penacutē, quod perinde esse videtur. Et perapte quidem sciteque τὰ γράμματα, (id est scripturae elementa) ita dicta mihi visa erant, quasi verbilega; scilicet quod valeant illa πρὸς τὸ λέγειν τοὺς λόγους, quod eorum opera λέγομεν (id est συλλέγομεν) τοὺς λόγους, colligimus conservamusque verba & dicta, quae absque illo admirabili invento in aëre dissiparentur perirentque. Igitur id ipsum dicit Graecus poeta, quod suo sermone percommode Lucanus Pharsal. III. 219. his versiculis complexus est:

*Phoenices primi, famae si creditur, ausi  
mansuram rudibus vocem signare figuris.*

In eandem sententiam locum hunc a Gallico interprete acceptum video, qui sic vertit: *Les Phéniciens ont inventé les lettres, qui conservent nos paroles*. Dixi perinde videri, λεξιλογα an λεξιλόγα scribas: nam adiectiva e verbo & nomine composita sunt quidem pleraque antepenacuta, ut φιλόκαλος, μισόκαλος & similia; quae vero ex verbo & nomine λόγος composita sunt, fere penacutē usurpantur, ut μισολόγος, φιλολόγος; at reperiri etiam φιλόλογος antepenacutē scriptum, adnotavit Steph. in Thef. Ling. Gr. II. 640. d. nec ita male fortasse, nam id quidem desiderare analogia videtur.

*Vers. 12. φορτηγούς δ' ἀκάτους ἑᾶρες, ἄλδς ταμίαι.* » Cares poeta vocat ἄλδς ταμίαις, veterem eorum θαλαττοκρατίαν spectans, non mercaturae habita ratione; quae » eam gentem, quod sciam, nobilem fecit nunquam. » [ At φορτηγοὶ tamen mercaturam significare videntur. ] » Maris imperium populi Graeciae atque Asiae alius alio » tempore obtinuerunt, ut scimus ex Strabone & historiciis. Cares, quo tempore Romam a se conditam regem » bat Romulus, principes maris mediterranei fuisse, Eu-

*Animadv. Vol. I.*

O

» sebius scriptum reliquit in Chronico. φορτηγῶν sive *onerariarum* inventionem attribuit Plinius [ VII. 56, 57. ] » Hippo Tyrio. « CASAUB. — Longam disputationem de variis populis, qui diversis temporibus maris olim obtinuerant imperium, idem Casaubonus post editas in Athenaeum Animadversiones instituit in Commentario in Polybium, qui numquam quidem absolutus est: sed eam illius particulam, qua ista disputatio continebatur, e viri docti schedis Iac. Gronovius suae Polybii editioni adiecit, ubi p. 194. num. X. de Carum βασιτοκρατίῃ agitur.

Vers. 13. τὴν δὲ τροχὸν γαίης τε καμίνου τ' ἔκγονον &c. Cum τροχὸν olim legeretur, haec adnotaverat CASAUBONUS: » Rotae figlinae inventores dicuntur Critiae » fuisse Athenienses: credo, propter singularem Atticorum » fictilium praestantiam: quod etiam obscurius innuit » Athenaeus, cuius verba [ proxime sequentia ] ita cape, » καὶ ἵπαινεῖται ὅτως ὁ Ἀττικὸς κέραμος, ὅτι reuera laudantur opera figlina Attica. Matro Parodus, [ apud Athen. » IV. 136. f. ] Ἀττικῶ ἐν κέραμω πέττων τρεῖς καὶ δέκα » μῦθας. Caeterum de auctore primo figlinae rotae maximi scriptores in alia omnia eunt, Strabo, Seneca, Plinius, & Diogenes quoque Laërtius. « — Veterum auctorum loca de rotae figlinae inventore curatius indicata vide apud Harduin. ad Plin. T. I. p. 414. not. 50. & Menag. ad Laërt. I. 105. Caeterum ista sic disputata retraxavit dein idem CASAUB. in *Addendis*, haec reponi iubens: » Rotae figulinae inventores dicuntur Critiae fuisse » Athenienses: sed fallunt nos depravati codices. Nam sine » controversia scribendum, τὴν δὲ τροχὸν ( non autem » τροχὸν ) γαίης τε καμίνου τ' ἔκγονον εὐρεῖ. Non dicit Critias, rotam figulorum ab Atheniensibus esse inventam: verum, » artem ipsam fingendi opera figlina; quae eleganter appellantur a poeta, *soboles* ( id est, *opus* ) *rotae*, *terrae*, & *camini*. » Sic in aenigmate, de quo libro X. cap. 17. [ p. 449. b. ] » olla dicitur τροχορυμαστεικτον κύτος, πλαστός ἐκ γαίης: » & similia alibi. Vide lib. II. cap. 23. [ ad ista verba τροχὸν χυλάτου κύτους, p. 64. 2. ] Plinius lib. VII. c. 55. [ aliis, » cap. 56. sect. 57. p. 414. ed. Hard. ] Figlinas Choroebus » Atheniensis invenit. « — In mendosam scripturam τροχὸν consentiunt nostri libri: sed necessariam Casauboni emendationem nil cunctatus iam pridem adoptavit Valcken. ad Herodot. V. 88. p. 416. not. 93. De re confer quae no-

cavit Jacobs ad Anthol. Vol. I. Part. II. p. 141. & p. 130. Adde quae supra ad Athenaeum nostrum I. 3. f. ad verba illa *Χίου κέραμια* adnotata sunt. Pro *γαιῆς τε*, libri nostri *γαιῆς τε* habent. In eisdem paulo post, pro *Μαραθῶνι*, in quod consentiunt editi libri, *Μαραθῶνος* scribitur. Aliud animo agebat Vir doctus, quem modo laudavi, cum *Marathonem* hoc loco *inventorem* perhiberi ait rotæ figlinae.

Εὐβουλος δὲ φησὶ Κνίδια κέραμια &c. Ista verba, *Κνίδια* — — *πιβάκνια*, Casaubonus ita edenda curaverat, quasi unum absolverent versum. Ego cum metri rationem, quod ei versui inesset, compertam non haberem, cum superioribus editionibus tamquam metri vinculo soluta eadem verba posui. Adnotavit ad hunc locum CASAUB. » *Κέραμια* in Eubuli versu non sunt *vasa figulina* » simpliciter, sed eorum species peculiari nomine sic dicta. » Erant *dolia minora* certae mensurae, transferendo vinum » apta, aut in usum *orcarii* ad falsamenta. *Cnidia* haec *ceramia* ( *amphoras* licet appelles: nam *κέραμια* & *ἀμφορέας* tantumdem capiebant ) laudat Eubulus; non quamvis *Cnidiam testam.* — In eam sententiam lubens equidem in versione latina h. l. pro *Cnidia figlina*, *Cnidiae amphorae*, & supra I. 3. f. pro *Chii vini plenum fictile*, *Chii vini plenam amphoram* reponi velim. Mox pro *βατάνια*, perperam *βοτάνια* habet codd. a. De illo vocabulo vide infra, IV. 169. d. f. & Hesych. in *Βατάνια*.

d Ἀντιφάνης δὲ Νάπυ Κύπρου &c. Verba ista, quae ANTIPHANI hic tribuuntur, vulgo quasi in versus distributa legebantur in hunc modum:

Νάπυ Κύπρου καὶ σκαμμωνίας ὅπην,  
κάρδαμον Μιλήσιον, κρίμνον Σαμοθράκιον,  
καυλὸν ἐκ Καρχηδόνος καὶ σίλφιον, δύμον Τμηττίον,  
ὄριγανον Τενίδιον.

Quae malui equidem continuo tenore tamquam metro soluta scribere, quam ita male claudicantes versus adponere. Poterant tamen facili negotio in ordinem cogi, praesente praesertim Polluce VI. 67. ubi leguntur quatuor hi senarii, quibus parum utique ad iustam mensuram deest:

Καὶ Νάπυ Κύπριον, καὶ σκαμμωνίας ὅπην,  
καὶ κάρδαμον Μιλήσιον, καὶ κρίμνον  
Σαμοθράκιον, καὶ καυλὸν ἐκ Καρχηδόνος  
καὶ σίλφιον, δύμον τε τῶν Τμηττίων.

Lege vers. 1. cum Athenaei libris Κύπρου pro Κύπριον, d & σκαμνίας simplici litera μ scribe; tum vs. 4. τὸν Τμήττιον lege, pro τὸν Τμηττίον; addeque prius hemistichium quinti versus,

ὁρίανον Τενίδιον.

& nihil desiderabitur amplius. Quibus in versibus cum commemoretur καυλὸς & εἰλφιον, quorum in sequentibus frequens etiam fiet mentio; (& ἔκ Κυρήνης καυλὸν paulo ante memoratum vidimus, p. 27. e.) in transcurso notabimus, & καυλὸν & εἰλφιον interdum totum illum fruticem denotare, e cuius vel caule vel radice capitur ὁπὸς, id est, succus ille, quem succum Cyrenaicum, laser, laserpitium Romani vocabant; qui tam pro medicamento, quam pro condimento, in summo honore cum apud Graecos tum apud Romanos erat. Sigillatim vero καυλὸς, caulis fruticis, εἰλφιον vero radix dicebatur; ut monuit Pollux L. c. Qui uberiora cupit, adeat Bodaeum a Stapel ad Theophr. Hist. Plant. lib. VI. cap. 3. Caeterum quum diserte versus illos ex ΕΥΒΥΛΙ fabula, cui Glaucus titulus, ductos Pollux dicat, quorum auctorem Antiphanem facit Athenaeus; incertum, poetarum-ne illorum alter alteri eos subripuerit; (de cuius generis furtis supra ad I. 17. c. d. & 26. a. dictum) an alterum ex scriptoribus, qui eos citarunt, memoria fefellerit; aut fuerit-ne apud Athenaeum per Epitomatoris aut librarium culpam aliquid hoc loco turbatum. Meursius quidem, hunc locum tractans in Reliquiis Atticis cap. 10. p. 45 sq. recta pronunciare non dubitavit, memoria falsum esse Athenaeum.

#### AD CAP. LI.

τὸν Χαλυβόνιον - - ὃν φησι Ποσειδώνιος καὶ Δαμασκῶ τῆς Συρίας γίνεσθαι. » Chalybonium vinum Strabo, Hefychius, Eustathius, nasci in Syria scribunt; Athenaeus, » si constat fides nostris libris, καὶ Δαμασκῶ τῆς Συρίας, » etiam Damasci in Syria; quasi esset illius vini regii prior » alia patria quam Damascus, cuius urbis uvas hodieque » in deliciis esse tota Europa sciunt omnes. Eustathius [ad » Od. δ'. 173, 25. eundem hunc Athenaei locum ob oculos habens] legit ἐν Δαμ., non καὶ: eum sequeretur, nisi » si alio traherent sequentia verba. In Suidae collectaneis

» Χαλιδώνιος per δ perperam. α CASAUB. — Confer auctores ad Helych. laudatos.

e Ista verba: — Καὶ ἀντίδοτον καὶ ἔγχει &c. e codice Corfeliiano protulit Schottus Obs. Hum. I. 6. p. 9. num: 6. Erant autem in ora illius codicis ita adscripta, ut in contextum h. l. reponenda esse significaretur. An eadem praeferat etiam noster cod. α. non habeo compertum: nihil quidem ex eo ad hunc locum adnotatum reperio. Erant autem in cod. Corf. continuo tenore scripta; certe sic a Schotto producta sunt: quae nos in quatuor versiculos distinximus, quorum primo deest primus pes, quarto posterius hemistichium. In vers. 2. possis legere ὅτι γὰρ pro ὅ γὰρ, sed & hoc teneri poterit. Cuiusnam vero poetæ sint isti versus, nec adnotatum erat in codice Corfeli, nec aliunde mihi liquet. — De *Thasio* vino plurima veterum testimonia collegit Lennep ad Coluthum p. 11 sqq.

In CLEARCHI verbis illis, ὅν αὐτὸς ἐποίησεν ὁ Μάρων μοι δοκῶ, si μοι ad ἐποίησεν referas, nihil difficultatis inerit: sic enim δοκῶ puto sonabit, ut frequenter aliās. Sed eam speciem praefert structura verborum, ac si cohaerent verba μοι δοκῶ. Et haud dubie iuncta haec intelligerem, nisi insolita prorsus dictio videretur. Pervulgata quidem formula, ἐμοὶ δοκεῖν vel ἐμοὶ δοκεῖν, pro ὅς ἐμοὶ δοκεῖ, ut mihi videtur: magis etiam pervulgata illa, ἐγὼ μοι δοκῶ ἰδεῖν, ἀκηκοέναι, & similia, ego mihi videor vidisse, audivisse: sed μὲν δοκῶ prorsus absolute positum, aut adiecto verbo quod ad aliud subiectum referatur, pro ἐγὼ δοκῶ vel δοκεῖ μοι, ego puto, mihi videtur, id vero infrequens admodum & paene insolitum mihi videbatur. At eiusdem tamen generis fuerint duo exempla e Galeno prolata a Wetstenio ad Aetor. 26, 9. scil. de Usu partium XI. ἐγὼ μὲν δὲ μοι δοκῶ παρ' ἑλόν ἔδην δεδεῖχθαι τὸν λόγον & de Dogmat. Hippocr. & Plat. II. ἐγὼ μὲν δὲ μοι δοκῶ τὸ καλεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Χρυσίππου πεπράχθαι: nisi forte utroque istorum locorum (quod nunc non vacat disquirere) verba δεδεῖχθαι & πεπράχθαι activa notione sint accipienda. Sed prorsus certe simile ei loco Clearchi, de quo quaerimus, est illud exemplum, quod ex Plotino Ennead. I. 6, 8. idem Wetstenius ibidem protulit: ὅς ποῦ τις μῦθος δοκῶ μοι αἰσιντταται. Denique simillimum omnino habes ex Lyncei epistola apud ipsum nostrum Athen. IV. 129. 2. ἐπεισβάλλουσιν αὐλητρίδες, - ἐμοὶ μὲν δοκῶ.

γυναι, πλὴν ἔλεγόν τινες αὐτὰς ἔχειν χιτῶνας. *Clearchus* o  
*verba*, ut h. l. apud Nostrum leguntur, sic repetiit Eu-  
 statius. ad Odyss. l. p. 347, 28. — De *Marone* vide l. 26. a.  
 ibique not. & l. 33. d.

— *Θασίσις καὶ Λεσβίσις οἶναρ.* &c. Idem *ALEXIDIS* ver-  
 siculū repetuntur II. 47. d. omīssis quidem duobus verbis  
*καὶ Λεσβίσις.* Ad vers. 2. τῆς ἡμ. τὸ λοιπ. ὑποβρέχει μέρος,  
 adnotavit *CASAUB.* »Elegans verbum ὑποβρέχειν, pro ὑπο-  
 »πίνειν, »pitissare, &, ut *Neronis* verbum usurpem, sub-  
 »bibere: nam βρέχειν pro bibere ponebant, ut ante dictum.  
 »[ l. 23. a. ] Longus Pastoral. lib. II. καὶ οἶον δὴ γέροντες  
 »ὑποβεβρογμένοι πρὸς ἀλλήλους πολλὰ ἔλεγον. α

ὁ αὐτός. Ἡδὺς ὁ Βρόμιος &c. Ad quosnam versus spe-  
 ciet in hac operis parte nomina Auctorum adscripta, per  
 Epitomatoris culpam haud satis adparet; cum alia nomi-  
 na post recitatos versus posita sint, alia deinde versibus  
 praeposita: at hoc loco utique etiam libreriorum errore  
 factum videtur, ut maior esset nominum confusio. Nec  
 vero dubitandum puto, tria deinceps prolata fragmenta,  
 (primum illud, *Λεσβίου πόματος* &c. alterum, *Θασίσις καὶ*  
*Λεσβίσις*, tertium hoc, Ἡδὺς ὁ Βρόμιος) ad eundem *ALEX-*  
*XIDEM* fuisse referenda. Sed in hoc postremo ne ipsa qui-  
 dem verba carent difficultate. Versus 1. consentientibus  
 edd. & msstis sic conceprus erat:

Ἡδὺς ὁ Βρόμιος τὴν ἀτέλειαν Λεσβίου  
 ποῦν &c. ubi τὴν ἀτέλειαν de vilī pretio acceperat inter-  
 pres Dalech. & a totius loci sententia aberraverat. Com-  
 mode vero *CASAUBONUS*: »Fingebat, inquit, *Alexis* in  
 »aliquo dramate, exiisse *Bacchi* edictum: Ne quis *Lesbiorum*  
 »alio quam *Athenas* vinum deferret vaenum: qui secus faxit,  
 »nullius bona universa *Baccho* sacra sunt. Non animadver-  
 »terunt interpretes, in primo versu Λεσβίου vitio scri-  
 »bi, cum poeta sine omni dubio scripsisset Λεσβίσις. α  
 — Quam *Casauboni* emendationem in contextum recepi,  
 memor etiam eiusdem vocabuli ἀτέλειαν simillima ratione  
 constructi apud *Polyb.* V. 58, 7. ἀτέλειαν τοῖς πρὸς αὐτοὺς  
 πλωζομένοις ἔδωκαν. Nec tamen dissiteor, quod nunc qui-  
 dem demum in mentem venit, poruisse forsitan, debuisse  
 adeo, eadem notione vulgatam etiam scripturam  
 Λεσβίου defendi, intelligendo ποῦν τὴν ἀτέλειαν Λεσ-  
 βίου ( scilicet οἶνου ) τοῖς εἰσάγωνσιν τὸν ( id est, τοῦτοι  
 τὸν ) οἶνον ἐνβάδς; qui immunitatem fecit *Lesbii* (vini) eis,

qui illud vinum huc importarent. Quae ratio si placet, (& placebit puto plerisque) id etiam commodi habebis, quod sic non solos Lesbios immunes a vestigali dixerit poeta, si vinum suum Athenas adferrent; sed quicumque naucleri aut mercatores, (sive illi Lesbii essent, sive Athenienses, sive alii) quicumque, inquam, Lesbium vinum Athenas importarent, ii nullum pro eo vino vestigal solverent.

f. Vers. 3. δὲ δ' ἂν ἐξ ἐτέρων λαφύῃ γ'. Vulgo αἰς ἐτ. ubi ἐξ scripti, metri causa. Post λαφύῃ ignorant codices nostri γ' particulam, quam recte ibi positam habent edd. Vers. 4. Corrupte κύσθεν edd. Ven. & Bas. pro κύσθεν. Tum eadem ἐγγράφον, quod recte in ἐγγράφον mutavit Casaub. pro quo perperam ἐγγράφον habent nostri msssi. De isto verbo monuit CASAUBONUS: «ἐγγράφον» fori Atheniensium vox, pro ζημιούν, multare, vel deferre multandum. Hic praegnans vox est, ut loquuntur grammatici, pro καλύνειν ἐγγράφειν: nam proprie αὐτίκτορ legis non ἐγγράφει, sed dat delatori potestatem τοῦ ἐγγράφειν τὰν οὐσίαν ἱερὰν, hoc est, denuntiandi ius fisco in acquisitum in eius bona qui leges migravit. u

In ERIPPI vers. 1. pro Πράμνον malim minuscule littera scribi, πράμνον οἶνον Λέσβιον. Debet enim ibi πράμνον appellative, ut aiunt Grammatici, accipi; sive pro nigro, sive pro viete & generoso. cf. p. 30. e. & Eustath. ad Iliad. x'. p. 818 extr. Sequens versus, Πολλὰ δὲ Λεσβία &c. ex alio eiusdem poetae loco desumptus.

In ANTIPHANIS vers. 3. prius hemistichium, Ἐν πλεονῇ γὰρ Κύπρις, ab Euripide mutuatum est. Vide Athen. VI. 270. c. In eademque fere sententiam Il. 40. b. citatur eiusdem Euripidis versus ex Bacchis: Οἶνον δὲ μήκτε' ἄτος, οὐκ ἔστιν Κύπρις.

EUBULI vs. 2. ἢ Λέσβιον γέροντα. Monuit Eustath. ad Od. β'. p. 100 extr. quum παλαιὸς proprie dicatur de vetere vino, festive poetas vocabulum γέρον, quod de hominibus proprie usurpatur, ad vinum vetus pariter transtulisse.

Μένονται δὲ οὔτος (scil. idem EUBULUS) καὶ Ψύδιον αἶνον. Ψύδιον & mox Ψύδιον dedere nostri msssi. Eodem modo Hesychius: Ψύδιον: αἶδος ἀμπέλου. ubi vide notata. Apud Plinium quidem XII. 27, 60. per ψ scriptum editur id nomen: sic & apud eundem XIV. 9, 11. ubi, Psythium, ait, & melampsythium passi genera sunt, suum saporem, non vini referentia. Ad sequentes EUBULI versus, Οἶνον

γράφει τῶν γίνεσθαι &c. haec adnotavit CASAUB. »Sensus »est: Cum mihi vini Pfythii gustum praebuisset, postea accitum »dedit, quod stomachum graviter laesit. γένειν τινά, est rei »vendendae alicui praebere γένημα. Seneca in Epistolis, gu- »stum dare. Idem alibi vocat exemplar, ut Graeci δειγμα. « — Conf. IX. 404. c. & Euripid. Cyclop. 149.

## A D C A P. LII.

»Οτι Ἀριστοφάνους τὰς δευτέρας Θεσμοφοριαζούσας &c. 2  
»Saepe olim factum, ut plures fabulas sub eodem nomi-  
»ne docerent Comici iidem. Saepe enim, quod argumen-  
»tum negligentius vel infelicius primo tractaverant, sub  
»incudem revocabant: & nova diligentia quasi recoctam  
»atque emendatam veterem pro nova fabula proferebant.  
»διασκευῶς & ἐκδιδασκασμένα δράματα proprietatis fa-  
»bulas vocabant; ut accurate docemus lib. III. cap. 26.  
»[ad p. 110. b.] Inde nata est illa distinctio Fabularum  
»eiusdem & auctoris & nominis, in Priores & Posteriores.  
»Sic Eupolidis πρῶτον Αὐτίλοχος & δεύτερον Αὐτίλοχος  
»passim invenias laudatum: Aristophanis priores & poste-  
»riores Νέβυλας; priores & posteriores Θεσμοφοριαζούσας. Prio-  
»rum meminit Clemens Stromat. lib. VI. & Aul. Gellius  
»lib. XV. cap. 10. ex quo scimus, fabulam, quae hodie  
»inter Aristophaneas extat, inscripta Θεσμοφοριαζούσας,  
»priorem esse, non posteriorem. Sed de appellatione harum  
»fabularum diversum ab aliis sentiebat DEMETRIUS Τρο-  
»ζηνίης: qui drama prius Θεσμοφοριαζούσας, Festum Ce-  
»reris celebrantes; posterius Θεσμοφοριασκούσας, Quae festum  
»Ceteris celebrant, voluit inscribi. Videtur hic criticus  
»existimasse, quam vulgo posteriores Θεσμοφοριαζούσας vo-  
»cabant, novam plane fabulam fuisse, non prioris emen-  
»dationem. « CASAUB.

Οὐ Χίον, οὐδ' ὁ Θάσιον, οὐ Πεπαρήτιον. Cum οὐ Θάσιον  
vulgo consentientibus libris legeretur, οὐδ' ὁ scripsi, quod  
metrum flagitabat, praecunte Brunckio, in Aristopha-  
nis Fragm. p. 248. Monuit h. l. CASAUBONUS: »Notan-  
»dam esse istam vini Thasii mentionem apud Aristopha-  
»nem, adversus doctissimum eius Scholiastem, qui ad  
»Achern. vs. 671. negat de Thasio vino posse [eum lo-  
»cum] intelligi, quia nondum ea aetate in pretio esset Athenis  
»vinum illud: quod falsum esse hinc liquido constat, &



- a ex eiusdem Lyfist. 196. & Concion. vf. 1111. u — Potuerat addere Plurum vL 1022. Quod *vers.* 3. τὸν ἔμβολον dicit, id τὸ αἰδοῖον interpretatur Hefychius, ad Aristoph. *Θεσμοφ.* nominatim provocans. Conf. supra p. 5. c. & ad eum locum Animadv. p. 66.

In EUBULI *vers.* 1. Μελίσσιος erat in ed. Ven. & Bas. unde Μελίσσιος ed. Caf. Reperitur-ne vero etiam alibi laudatum *Mileesium* vinum, nescio. In Μελίττιος, quod habent nostri mssii, poterat etiam μελιτίτης latere, aut eadem notione μελίττιος: ut intelligeretur *melitius vinum*, vini dulcis genus, arte factum, de quo Plin. XIV. 9, 11. & Dioscorides V. 15. citatus ibi ab Harduino. Suo arbitratu Dalechampius in versione h. l. *Messenium* vinum posuit. *Vers.* 2. Recte οἰνίσκος οὕτω πῶτιμος edd. vett. & mssii. οὕτω πῶτιμος ed. Casaub. casu puto, non consilio editoris; miror tamen, de eo sive errore, sive consilio, nil adnotatum in Animadv.

- b In ARCHESTRATI *vers.* 1. πλήρωμα Διὸς Σωτῆρος. *Positum* calicem, qui in Iovis servatoris honorem ebibebatur, πλήρωμα vocat poeta, quasi *complementum*, quo finis imponitur compositi. Vide XV. 675. b. & 692. f. & Erasmi Adag. *Servatori iertius.* *Vers.* 2. πολὺν σφίδρα κρατὰ φοροῦντα. Perperam κρατοφοροῦντα ed. Ven. & Bas. cum mssis; quod sic corrigendum perspecte monuit CASaub. n Poëtica licentia (inquit) *vetus vinum* ait caput canum gestare. u *Vers.* 3. ὕγρῳ χαίταν λευκῇ πεπνυσμένον αἶσαι. Vulgo omnes ὕγρῳ χαίτα, pro quo ὕγρῳ χαίταν corrigendum perspecte adnotavit Brunck.

*Vers.* 5. τὸν δ' ἀπὸ Φοινίκης ἵππε, τὸν βύβλινον, αἶνῳ. Aliud est βύβλινος οἶνος, quem Archestratus dicit; aliud βίβλινος, de quo deinde p. 30. f. & 31. a. Hoc quidem loco in istam scripturam βύβλινον, deinde vero in alteram βίβλ. consentiunt libri. Diserte etiam distinguuntur apud Suidam, ubi est suo loco, βίβλινος οἶνος, ἀπὸ βιβλίνης οὕτω καλουμένης θρακίας ἀμπέλου. Tum rursus sua in serie: βύβλινος οἶνος, ἐκ βύβλου πόλεως. Scio quidem, passim apud varios auctores, ubi βίβλινος scriptum oportebat, βύβλινος vulgo scribi, & a plerisque edi solitum; veluti apud Hesiod. *Erg.* 587. & Theocr. *Idyll.* XIV. 15. quae corrigenda esse iam pridem monuit Holstenius ad Steph. Byz. pag. 67. correxitque apud Hesiodum Brunck vf. 550. & apud Theocrit. idem Brunck cum Valcken. Vicissim ve-

ro apud Euripidem in Ione, cum recte Βισλ. tam ab aliis, b quam a Barnes. vl. 1195. fuisset editum, nescio qua causa Βυβλ. edidit Musgrav. vl. 1212. eandemque scripturam (ne temere ei excidisse putes) repetiit in Notis ad eum locum, nulla tamen ratione reddita istius novationis. Omni- noque magna non modo in scribendis istis nominibus con- fusio, sed & in interpretandis inconstantia iam olim ob- tinuerat. At h. l. clarum videtur, de vino loqui Arche- stratum circa *Byblum*, vetustissimam *Phoeniciae* urbem, genito. Et gignebarur quidem in Phoenicia nobile etiam e vire vinum: sed quodsi conferamus quae deinde porro de Φοινικίῳ vel Φοινικίῳ vino adiicit Athenaeus, & prae- fertim quod eiusdem vini mentionem a Xenophonte factam ait; intelligi par est, de palmeo vino, quod e palmulis expri- mere solebant populi Orientis, hic locutum esse Arche- stratum, aut saltem verba eius sic accepta esse ab Athe- naeo. De quo vino, ut alios taceam auctores, conf. Plin. XIII. 4, 9. XIV. 16, 19. num. 3. Ut dulce imprimis laudatur illud vinum paulo post *vers.* 13. Nec tamen diu admodum durat illa dulcedo, & mox in acetum vertitur vinum; ut docet nescio quo auctore Eustath. ad Iliad. λ'. p. 819. 30. Οἶνος γοῦν ἐκ φοινίκων, inquit, γλυκὺς μετ' ἡμέρας, εἴτα ἐντροπίας· καὶ ἰδοὺ ὄξος φοινίκων.

Eiusdem *Archestrati* *versui* 14. deest posterius hemisty- chium; quod suppleri posse monuit Casaub. addiuciendo ad verba, εὐ προσέχου τὸν τοῦν αὐτοῖς, ista, τὰς μυσέουσιν, vel ὡς τις ταχυσταῖς. At eo minus opus erat, hariolan- do illum versum complere, quod non modo huius ex- trema verba, sed complures etiam versus sequentes, qui in suam rem non facerent, consulto fortasse praetermi- serat Athenaeus.

*Vers.* 15. Ἔστι δὲ καὶ Θάσιος πίσις γασταῖος, ἐάν γ' ᾖ. Duas particulas, καὶ & γ', quas ignorabant libri omnes, inserui monente Brunckio, ut fulciendo versui necessa- rias, quae facile intercidere potuerint librariorum negli- gentiā. *Vers.* 16. πολλὰς προσβύων ἐτέρου &c. Quod in Notula contextui subiecta dixi »οἶνον edd. absque ἐτέ- »ρου non satis adeurate dictum. Utamque vocem ἐτέ- »ρου οἶνον sic iunctam habent editt. vet. cum mssis nostris & Eustath. Od. β. pag. 101. 3. Casaubonus vero, οἶνον tenens, ἐτέρου deleverat. Ego, praecedente Brunckio, οἶνον delendum, ἐτέρου tenendum censui.

## A D. C A P. L I I I.

d Φοινικίου δὲ οἶνου. Sic nostri codices, quos sequi debui. Φαίρικες δὲ οἶνον edd. Φοινίκιος vero οἶνον palmum vinum intelligo, quod mox & φοινίκιος & φοινικίος οἶνον nominatur. Herodotus φοινικίον vocat III. 20. (conf. Athen. XI. 473. b.) itemque I. 194. & II. 86. quod idem valet ac φοινίκιος vel φοινίκιος.

Ἐφίππος Κάρνα, ροῖας, φοινίκια, ἕτερα γυγλισμάτα, σταμνάρια τὸ οἶνον τοῦ φοινικικοῦ. Nihil in his variant libri: neque in istis verbis quidquam desiderari videbatur. Monuit vero CASAUBONUS: »Ἐφίππου Comici veterisulos» ita scribe:

»Κάρνα, ροῖας, φοινίκας, ἕτερα γύγλα·  
»σταμνάρια τ' οἶνον μικρὰ τοῦ φοινικικοῦ,  
»δάρια, ταιαῦθ' ἕτερα πολλὰ παύγια.

»Nihil hic [inquit] ex coniectura aut ingenio mutavimus: verum ex aliis ipsius Athenaei locis & Eustathio »restam lectionem restituimus. Pro Κάρνα legit βότρως Eu- »statius: sed vide librum II. ubi haec alii poetae tribuuntur. α — Haec ille: quae quo valeant, paucis videamus. Scilicet lib. II. pag. 47. citatur Antiphanis versus huiusmodi:

Βότρως, ροῖας, (sive ροῖας) φοινίκας, ἕτερα γύγλα.  
quem eodem modo repetiit Eustath. Iliad. ε'. 1222, 8. Quo e versu probabile quidem fieri poterat, nec vero certum erat, eo modo, quo dixit Casaubonus, conceptum fuisse istum Ephippi versum, quem hoc loco respexerat Athenaeus. At nil opus erat, in Athenaeum inferre ipsum Ephippi versum, cum ille poetae huius verba metro soluta voluerit proferre, quod e sequentibus etiam verbis σταμνάρια τὸ οἶνον τοῦ φοινικικοῦ, satis adparet: nam si haec quoque metro adstricta adferre voluisset, integrum versum adposuisset, ut II. 57. c. σταμνάρια τ' οἶνον μικρὰ τοῦ φοινικικοῦ. Nihil vero impediēbat, quo minus, si id ageremus, coniectare licuerit, alia atque alia ratione superiorem istum versum ab Ephippo fuisse conceptum. Denique, si vel maxime eum Antiphaneo illi quam simillimum reddere velles, nil tamen opus erat, etiam φοινίκια in φοινίκας mutare; nam diminutivum ad metrum isto loco non minus aptum erat.

Φοινικίου βῆλῃς τις ὑπαρέωγυτο. ὑπαρέωγυτο

ται habent h. l. scripti (quod sciam) & editi; quod per se non erat improbandum: sed commodius videbatur *υπερ-ανώγυτο*, quod ex XIV. 652. e. (ubi idem versus recurrit) huc reponi iussit Casaub. de quo iam antea monuerat H. Steph. in Thef. Ling. Graec. IV. 180. 2. Ex eodem loco discimus, e fabula *Ephebis* ductum esse hunc versum. Sicut vero hic in *φοινίκιον*, sic ibi in mendosum *φοινίκου* consentiunt libri. Utrobique *φοινικίου* corrigi voluit Casaub. Equidem *φοινίκιον* hic tenendum iudicavi, & ibi reponendum; in quo consentientem habeo H. Stephanum l. c. Habes etiam *φοινίκιον μύρον unguentum palmecum*, XV. 689. e. & *φοινίκιον ἔξος* apud Eust. II. λ'. p. 819. 31.

*μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ξενοφῶν Ἀναβάσει*. Xenophon de Exped. Cyri, lib. II. p. m. 220. *οἶνος φοινίκων, καὶ ἔξος ἰσχυρὸν ἀπὸ τῶν αὐτῶν*. Sequitur ibi continuo apud Xenoph. αὐταὶ δὲ αἱ βάλατοι τῶν φοινίκων, pro quo (ut in transcurso moneam) αὐταὶ δὲ legendum: ipsae vero palmatarum glandes, id est, ipsae vero palmulae &c.

*Μενδαίου δὲ*. Mendaei vini iam supra mentio facta, I. 23. b. *Μένδη*, Thraciae oppidum, cuius cives *οἱ Μενδαῖοι*, mox p. 19. f. Quod sequitur, *ὁ Κρατῖνος*, delendum articulum notavit Brunck, nescio an e cod. mso. In excerptis nostri caussa factis nihil ad hunc locum notatum. Lubens vero equidem ista caream vocula.

IN CRATINI *vers.* 1. *Νῦν δ' αἶν' ἰδοι* &c. rectius *ἰδὲ* scribetur, ob *αἶν* particulam; quod & Brunck adnotavit. Sed leviter claudicat metrum in ipso versus initio: cui vitio medebimur, si pro *αἶν* scribemus *ἦν* vel *ἔαν*, ut sit primus pes spondaeus vel dactylus, pro trochaeo. *Vers.* 3. *ἄρ' οἶσι τρία;* »Soliti Graeci multa aqua dilutum vinum bibere: multa auctor lib. X. de variis *πράξεσιν* generibus. [p. 426 sqq.] Utplurimum ita temperabant, ut crateri *τετ* tantum aquae infunderent, quantum vini. »Propterea de parum generoso vino frequens erat in ore »potatorum, *ἄρ' οἶσι τρία;* Quod cum in vino locum »habeat proprie, videtur ad alia esse translatum *παροημιακῶς*. Hesychius: *Ἀρ' οἶσι τρία;* »*Ἐπὶ οἶνου ἐλέγχτο, πῶς τὸ πάλαι ἐκίρῃτο τρία ὕδατος λαμβάνον, τὸ δὲ πῶς τῆς τῆς οἶνου.* Hodie scriptum in Hesychii codicibus, *Ἀρούσι τρία:* neque hoc tantum; sed praecedit etiam, *Ἀρούς, τὰ λιβάδια*. Nobis haec *διόμματα* videntur. Cratini versum ita debere accipi, ostendit praecedens vox

d *πεινίσκες*. Non recte sentiunt qui *εἶμαι* laetantis vocem hic » esse adnotant: [quod fecerat Dalech.] est enim miran- » tis potius, & indignantis. Appellat ἀπαλὸν vinum, quod » non est *εἰρωδες*, ut loquitur Hippocrates, sed ὑδαρὲς, » languidum & elumbe. Vocat etiam λευκὸν, non tam ut » colorem indicet, quam ut vires eius eleve; quia vina » alba plus aquae habent quam rubra, & sunt ἐλγυρο- » τέρη. α CASAUBONUS.

e *Μενδαῖον μὲν ἐπουρεύειν καὶ οἱ θεοὶ αὐτοί.* Cum οἱ arti- » culus deesset in ed. Casaub. sicut in superioribus & in » mssis, intelligens claudicare versum Casaubonus, in Anim- » adv. nihil quidem de isto vitio diserte monuit, sed ver- » sum ipsum sic repetiit, ut καὶ τοὶ θεοὶ αὐτοὶ scriberet. » Inde qui ed. 2. & 3. Casaub. curarunt, imperite sic, καὶ » τοὶ θεοὶ αὐτοί, in contextu posuerunt. Mihi ad fulcien- » dum metrum satis esse visum erat, si οἱ pro τοὶ scribe- » rem. Priora huius versus verba latine sic reddiderant in- » terpretes, *Mendacium meliunt*; quod postquam *alienum pro-* » *fus esse a poetae mente*, monuit CASAUBONUS: ἢ Ἐπειρεῖν » *Μενδαῖον* [inquit] interpretamur, *vinum Mendacium tam-* » *diu bibere, donec illum miere cogaris*. Quis nescit, stre- » nuis potatoribus hoc esse familiare? Ideo matulas in con- » vivia intulerunt, ut diximus ante. Quid poterat dici » ἐπαινεστέρον ad declarandam vini huius praestantiam? » nam, ipso Nestare, qui Deorum est potus, melius es- » se, non obscure declarat poeta. α —

*Vers. 6. Ἔστι δέ τις οἶνος, ὃν δὲ Σαπρίαν καλοῦσιν* » *δε.* » Σαπρίαν vulgo appellabant Graeci, τὸ πρὸς τῷ τέ- » *λει*, inquit Grammatici, *vinum quod inibi est ut desinat,* » paulatim exhausto folio: in nostro idiomatismo, *vin* » *has*. Chrysostomus οἶνον σσεπύτα, in Comment. Epist. » ad Roman. οὐδὲ γὰρ ὁ μεθύων εἶδε πύση τοῦ σσεπύτος » οἶνου ἢ βδελυγμία. Hermippus contra sic nominari ait » *vetus vinum*, & ut scribit Eustathius, τὸν ἀνθοσμίαν: » eum lege Odyss. β'. Mira in hac voce ἀκυρολογία & » antiphrasis. α CASAUB. — Quod ait vir doctus, dicere » Grammaticos, σαπρίαν a Graecis vulgo τὸ πρὸς τῷ » τέλει fuisse appellatum, voluit puto σαπρὸν scribere, » & τὸν πρὸς τὸ τέλος, quemadmodum iam olim ad Theophr. » Charact. p. 249. scripserat: nam nec vulgo Graecis usurpa- » tum vocabulum σαπρίας, & nulli Grammaticorum, quod » sciam, nisi Eustathio ad Od. β'. p. 200 extr. memoratum. At

ipsam etiam vocem *σαπρὸν* qui ita, ut Casaub. dicit, interpretaretur, ex omni Grammaticorum numero non nisi unum Theophrastum Mag. reperi; apud quem haec leguntur: *Σαπρὸς οἶνος ἐστὶν ὁ πρὸς τῷ τέλει ὑλώδης*, &c. Caeteri omnes uno ore *σαπρὸν οἶνον*, τὸν παλαιὸν interpretantur; & Suidas quidem diserte etiam monuit, *Σαπρὸν*, εὐ τὸ μοχθηρὸν καὶ φαῦλον, ἀλλὰ τὸ παλαιόν: & Moeris, *Σαπρὸν*, τὸν παλαιὸν οἶνον, Ἀττικῶς. ubi vide quae notavit Pierſon: conf. Hesych. & ibi notata. Aique ita vocabulum istud usurpatum apud Athen. legimus I. 31. a. & XII. 441. d. Sed nomen *Σαπρία*s, ut dixi, nusquam alibi nisi hic apud Hermippum, & ex hoc loco apud Eustathium, legitur. Ex eisdem his Hermippi verbis H. Stephanus in Theſ. III. 777. d. τὸν *σαπρία*s sic interpretatus est: *Vini genus quoddam conditi herbis in eo putrescentibus seu marcescentibus, odoremque illarum ex marcore isto concipientis.* De *ἀνθοσμία* vino, quod istis verbis describi Eustathius aiebat, vide infra ad p. 31. f.

*Vers. 7.* Pro vulgato *ἀνοίγῃς*, deberi compositum *ὑπανοίγομέναν*, monuit Casaub. in Addend. Sic paulo ante alius poeta *ὑπανοίγνυτε* dixit.

*Versus 11.* bene curatus est in editis: *Τούτου χρὴ παρίχειν πίνειν ἐν τῇσι θαλαῖς*. Perperam in libris nostris sic scriptus: *Τούτου χρὴ παρίχειν καὶ πίνειν ἐν τῇ θαλάῃ*.

*Φανίας ὁ Ἐρέσιος.* Nil mutant scripti libri: sed in ed. Ven. est *Φανίας ὁ Ἐρέσιος*.

*φαίνειν τῷ ἐλατηρίῳ.* *Elaterium* (ut ex Plinio discas init. libri XX. aliisque auctoribus ibi ab Harduino citatis) est succus e cucumere sylvatico expressus, vim habens alvi molliendi purgandique. Quare speciem utique habet, quod ad sequentia verba, *διὸ γίνεσθαι τὸν οἶνον μαλακόν*, monuit CASAUBONUS: «Scribendum *μαλακτικόν* cum » viris doctis: [nempe hoc in versione expresserat Dalech.] » nam aliud est vinum *molle*, quod opponitur *duro*, τῷ *πικρῷ*: aliud, quod *στυπτικόν* est contrarium, & *αἰνυτὸν* » *molli* ac *liquat.* u — Sic habes quidem οἶνον *κοιλίας μαλακτικόν*, p. 32. f. & p. 33. b. At non de vino medico & purgandi vim habente h. l. agi videtur, sed de nobilissimo illo vino, quem ab ipsis Diis potari dixerat modo Hermippus. Atqui illud vinum non modo dulce, sed & *molle* (*μαλακόν*) erat: quam *μαλακότητα* in vitio quidem posuit potator ille apud Cratinum, (paulo ante, lit. d.)

fputa, qui austera & valida vina amaret; sed eandem alii in laude vini ponebant, ut intelligitur ex p. 32. b. Et in hac opinione esse potuerant *Mendaei*, virtutem illam conciliari vino per eiusmodi *irrigationem*. Quare vulgatum mutare, in quod consentiunt libri, non sum ausus.

## AD CAP. LIV.

\*Οτι Θερμιστοκλῆς &c. Vide Plutarchum & Nepotem in Themistocle, & Schol. ad Aristoph. Equit. vf. 84. Περκόπη δὲ. n *Percota* Straboni, Plutarcho, & in scholiis Comicis, quae hic cum π *Percopa*: utrumque recte. Ad n Stephanum. « CASAUB.

a ὡς καὶ Δημαράτω, δούς τὰ πρότερον ὑπάρχοντα. n *Locus* n est vitii manifestus, & sententia subobscura. Videtur dicere, exegisse Persam a Themistocle, ut veste uteretur n Persica, quemadmodum a Demarato hoc ipsum ante n exegerat; quaecunque autem Demaratus in Perside dono regis prius possedisset, ea fuisse data omnia Themistocli. Minima mutatione scribo, ὡς καὶ Δημαράτω, δούς τὰ πρότερον αὐτῷ ὑπάρχοντα. « — Mentem viri docti in latina versione expressi: at retractans hunc locum, nil opus fuisse ea novatione intelligo. δούς τὰ πρότερον ὑπάρχοντα, est confirmans priora dona. Simili quadam ratione ἔχειν interdum non nude denotat habere; sed, retinere, in possessione manere; ut apud Polyb. V. 103, 7. XVIII. 30, 9. Iam δούς idem valet ac καλεῖσθαι ἔχειν, adeoque hoc loco idem ac iubens eum retinere, in possessione manere; id est, confirmans possessionem eorum quae prius ei concesserat. Casaubonum secutus erat Lederlin ad Briffon. de Regno Persar. p. 203. De *Demarato* vide Herodot. lib. VI. & VII. passim, & Suidam h. v.

καὶ στολὴν γάμβριον προσδεῖς. n *Lege* & moribus distincta erant apud Persas vestimenta: alia fuit regi propria vestis, alia regis cognatis conveniens, alia eius generis & affinibus, alia amicis & proceribus. « CASAUB. — Locum hunc spectavit Suidas, cum dictionem Γάμβριοις στολὴν, nulla quidem adiecta interpretatione, suum in Lexicon referret. Analogiae autem convenientior videtur forma nominis γάμβριος, quam habent libri nostri cum editis, quam γάμβριοις.

Πυθάρχῳ τῷ Κυζικηνῷ. *Pytharchi* illius (sive *Pizarchus*,

Πειθάρχος, (scribendum nomen) alius-ne qui hodie super- a sit scriptor meminerit, non habeo compertum. Κάμαρ, Τίον. Cum unā voce Καμάρτιον vulgo scriberetur, adnotavit CASAUB. »Camantium, quae dicitur fuisse una e septem urbibus Pytharcho donatis, nusquam invenio. Praeterea sex, non septem hic nominantur. Numerum imploraveris, & mendam codicibus, opinor, absterferis, si legas »Κάμαρ, Τίον. Notae urbis in Paphlagonia nomen Tium, »vel Tios. « — Vide Steph. Byz. in Tios. Poterit vero Κάμα intelligi oppidum praefecturae Καμαννῆς, quam nominavit Strabo XII. 534. d. in Cappadocia. Chamannenam, contra quam Strabo, per χ vel ch scripsit nomen istius praefecturae Cellarius in Geogr. Antiq. III. 8. pag. 348. Ptolemaeum secutus. — Haec scripseram, cum probabiliorē etiam emendationem ab eodem CASAUBONO in Addendis propositam animadverti; quae prae illa, quam amplexus sum, in contextum recipi fortasse merebatur. Loco verborum, quae statim posuerat »si legas, Κάμαρ, »Τίον. « haec ponenda monuit vir doctus: »si legas »Ἀκαμάρτιον, Τίον: cuius emendationis partem exco- gitavit Turnebus, partem nos. Ille scribebat Ἀκαμάρτιον, »auctore Stephano, cuius sunt verba: Ἀκαμάρτιον ἔστι πύλις τῆς μεγάλης Φρυγίας, Ἀκάμαντος κτίσμα, τοῦ »Θησέως. Nos, ut numerum perficiamus ab auctore de- finitum, Ἀκαμάρτιον, Τίον. «

Σκῆπτρα, Ἀρτύψον. »Artypsus, nisi fallor, quae geo- graphis Artymnesus: aut quae Artaca. Stephanus, Ἀρ- »τάκη, πύλις Φρυγίας, Ἀπείκες Μιλασιών. Sceptra, quae »illis Scepſis & Palaescepſis. « CASAUB.

πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὴν κίνδυνον. πρόκροσσοι, alii post alios, sive potius, alii ante alios, conferti. Homericum vocab. ex Iliad. Ε'. 35. ubi vide Eustath. p. 949, 22 sqq. item Herodoteum, VII. 188. ubi hunc Athenaei locum citans Wesseling. interpretatur, summo impetu; sive, ob- versis, qualis arietum pugna, frontibus.

Τιμᾶται δὲ παρὰ Λαμψακηνούς ὁ Πρίαπος. »Priapum si- »ve Prierum cur Lampſaceni instituerint colere, narrat »Strabo in XIII. [p. 587 sq.] « CASAUB.

ὡς Θρίαμβος. »De cognomine Thriambi, Varro lib. V. de Lingua Latina, [p. 69. ed. Bipont.] & Diodorus Si- »culus in prima. « CASAUB. — Diodori locus non est li- bro I. sed lib. IV. cap. 5. Confer Suidam in Θρίαμβος.



- b Πρόδρομος καλοῦσιν ἄλλοι δὲ πρότροπον. Absurdum adfumentum, ἢ πρόδρομον, quod adiecere libri omnes, abicere non dubitavi. Tollendum notaverat etiam Casaub. πρότροπος οἶνος proprio appellatur *mustum sponte defluens*, antequam calcetur *uvae*, ut docet Plin. XXIV. 9, 11. Sic rursus apud Athen. II. 45. e. Idem vinum Lesbii πρόδρομον vocabant, quo nomine alias *ficus praetoces* adpellabantur, ut ex Theophrasto docet Athen. III. 77. c. & Plin. XVI. 26, 49.

## A D C A P. L V.

- In AMPHIDIS *vers. 1. ἐν Γέλα φάκῃ* ἢ scripsi ex II. 67. b. ubi quidem φακῇ gravi aecentu vulgo scriptum. φακῇ ex librariorum confusione est. φακῇ, *lenticula*; φακῇ, *lens cocta*, *lenticula*; utrumque nomen collectivum, in plurali vix occurrens.
- ὁ Πράμνιος. Perinde & sic scribitur, & Πράμνιος. Priori nominis formā Homerus usus est, II. x'. 638. & Od. x'. 235. altera posterioribus scriptoribus magis frequentata, quae & paulo post saepius occurrit. Totam fere hanc de *Pramnio vino* disputationem Eustathius in Commentarium suum in Iliad. x'. p. 818, 41 sqq. retulit. De eodem conf. Perizon. ad Aelian. Var. Hist. XII. 31.
- c τὸν Ἀθηναίων δῆμον &c. Disiecta verba versuum ARISTOPHANIS ex incerta fabula; quae in numeros digerere parum felici conatu tentaverat Grotius. Vide Brunckli *Fragm. Aristoph.* p. 277. Verba ista, ἀλλ' ἀνθοσμία καὶ πίπτει νεκταροσταγῇ Casaub. in *Animadv.* sic interpretatur: *sed anthosmiam vinum probant, & novam maturam ex qua sillet in torculari nectar merum.* Cuius interpretationis incommoda notavit Palmerius, *Exercit. in Aust. Graec.* p. 482 sq. ipse πίπτον νεκταροσταγῇ intelligens *perponem* vel *melonem*, *nectareum* liquorem *stillantem*. Mihi videbatur poeta ipsum vinum ἀνθοσμίας, πίπτον dicere, & νεκταροσταγῇ, *miscem*, & nectaris *instar dulcem*. In eandem sententiam versum poetæ, quo illa verba continebantur, sic concinnavit Brunckius:
- ἀνθοσμία δὲ πίπτον, νεκταροσταγῇ.
- d Φυκεῦσαι καὶ Λεπιδεύσαι. Perperam vulgo omnes Φυκεῦσαι, contra usum pariter & formationis analogiam. Vide Steph. Byz. in Φυκεῦς. Tum Λεπιδεύσαι ed. *Animadv. Vol. I.* P

Ven. *Λαπαδοῦσσα* ed. Bas. & Cas. & sic etiam (ni fallor) d mssti: quod in *Λεπαδοῦσσα* mutari iussit Casaub. in Addend. quod non sperno equidem, quum praesertim *λεπάδας* plerumque, non *λοπάδας*, dictas legamus conchas illas, quas *patellas* latine dicimus. Sed quandoquidem corrigenda erat librorum scriptura, *Λεπαδοῦσσα* scribere malui cum Steph. Byz. In eandem initio vocis scripturam concessit Strabo XVII. 834. c. Cum *patina* vel *patella*, a qua conchulae illi nomen est, *λοπάς* graece dicatur; consentaneum est, ut conchulam quoque perinde *λοπάδα* & *λεπάδα* dictam fuisse credamus: & apud latinos quidem auctores *lopadem* adpellatam reperimus. Cacterum *Λοπάδουσα* per simplex *σ* & antepenacutis scriptum editur nomen apud Strabonem; & in singulari numero cum apud Strab. tum apud Steph.

ὕπὸ δὲ τῶν Οἰνοέων. Sic cum editis habent. mssti & Eustath. II. λ'. p. 818, 49. Sed Οἰνοαίων corrigi iussit CASAEUB. « Num ab Οἰνίη, inquit, gentile formatur Οἰνοαῖος, non Οἰνοεύς. » — Sic quidem Stephanus: Οἰνίη, μία τῶν ἐν Ἰκαρίᾳ δύο πόλεων, τὴ ἑνικὴν, Οἰνοαῖος. ἔτι οἱ δὲ ἐν τῷ καθόλου &c. ἐν τῷ καθόλου edebatur; ubi CASAEUB. « Verba sonant, Quidam ἐν τῷ καθόλου (id libri nomen) scribunt. Herodianum ἐν τῷ καθόλου laudant poetarum interpretes. An de eo sentit Athenaeus? an ventrior lectio quae apud Eustath. [Iliad. λ'. p. 818, 31.] ἐν τῷ καθόλου, in totum, generaliter? Hoc verum. » — Sic recte noster cod. a. ἐν τῷ cod. b. οἰνοὶ παραμένειον ὄντα. Sic cod. b. cum ed. Ven. Bas. & ed. 1. Cas. οἰνοὶ παραμένειον ὄντα ed. 2. & 3. Cas. οἶον δὲ παραμένειον ὄντα cod. a. οἶον παραμένει (absque ὄντα) Eustath.

#### A D C A P. L V I.

τὴν ἐξ Ἀκάνθου. Steph. Byz. Ἀκάνθος, πόλις Θερρικής, ἀκάνθαις πεφραγμένη. AMPHIDIS versiculos 1. 2. defectos olim, & perperam in unum contractos, digesti supplevi-que ut praevit Valckenaer ad Phoen. p. 205.

In ALEXIDIS versu, ubi δ γὰρ Κορίνθιος scribitur, est Κορινθία in nostris msstis, notanda confusione literae α & syllabae or. Mox, pro πιδὼν Εὐβ. perperam πιδῶν Εὐβ. iisdem mssti.

ARCHILOCHU testimonium de Naxio vino abest; sed ad-

ficitur aliud de *Ismarico*, ex *Ifinaro*, Thraciae oppido. Ibi in fine vers. 2. pro κεκλιμένος est κεκλημένος in una ed. 1. Cal. operarum errore; sed omnes ibi δερὶ habent cum mssis. At sicut vers. 1. δερὶ postulabat metrum, sic vs. 2. δερὶ oportebat, quod reposui. Cum illo, ἐν δερὶ μὲν μοι μέζω, confer Scolion quod legitur XV. 695. f. ἔστι μοι πλεύτες μέγας δόρυ καὶ ξίφος. De *Naxio* vino vide, si lubet, quae congestit Bochart in Chan. lib. I. cap. 30. p. 627 sq. ed. Cadom.

Οἷος κεκλύζει τοῖς ἰδοιπόροις πρῶτον. » Metri lex » hanc scripturam refutat. Scribo κεκλύζει οἷος. De » caupona loquebatur secundum viam posita, ut fuit prae- » ntereuntibus. κεκλύζειν [ quod proprie cuculi, atque etiam » galli cantum significat ] simpliciter pro ἔξῃος φωνῆς, ut » exponit Hesychius. Si cui hoc durius dictum videatur, » probet fortasse is coniecturam nostram, κεκλύζει aut κε- » κλύει τε scribendum esse, pro fluit uberum, live, praesto » nadeit in magna copia. Ita dixit Phetecrates libro V. αὐ- » ποτάτου ποταμοῦ ζομοῦ κεκλύει. Similia apud poetas » alios. » CASAUBONUS. — Pherecratis verba etiam H. Steph. in Ind. Thes. col. 1283. h. (unde ista Casaubonus desumpsisse videtur) citavit tamquam in libro quinto Athenaei reperiunda: existant vero lib. VI. p. 269. c. d. Apud Theocr. Id. II. 107: est, ἐκ δὲ μετόπισθ ἰδὼς μὲν κεκλύ- » δεσκεν ( al. κεκλύσκεν ) ἴσον τοῖσιαισι ἑέραις, copiose de- » fluxerat. Hesych. κεκλύειν, ὑπερχεῖν. ἐν ὑπερχεῖσθαις? Quemadmodum vero verbum κεκλύσκεν vel κεκλύδεσκεν scholiastes Theocriti onomatopoëticum esse ait, e sono factum: eodem modo κεκκλύζει, quod habent msssi nostri, e sono vini e lagena aut doliolo effluentis factum coniectare licebit.

ἴσον ἴσῳ κεκλιμένος. Vide II. 36. b. & X. 431. a. & b. Ἀχαιοὶ δὲ τὸν Βίβλινον. Ἀχαιοὶ msssi nostri, perperam. Recte Ἀχαιοὶ edd. ACHAEUS poeta, saepe citatus nostro, cuius est versus qui sequitur. Caeterum, quemadmodum supra, ubi de vino e Phoenicia agebatur, in scripturam Βύβλινον per v consentiebant apud Athenaeum libri, ( conf. Not. ad p. 29. b. ) sic hoc loco, ubi de *Biblino* Thracico, omnes constanter Βίβλινον per iota scribunt. Nam quod Eustathius, de eodem Thracico vino loquens. Iliad. κ'. pag. 819, 25. Βύβλινον scribit, id non ex Athenaei libris

duxit, sed ex Hesiodi exemplo, in quo perperam sic scriptum erat; de quo monuit Holstenius ad Steph. Byz. p. 67. a. ubi & alia, quae ad hunc locum spectant, opportune adnotata studiosus lector reperiet. Adde Barnel. ad Eurip. Cycl. v. 1195.

Ἐδεξιύτο Βιβλίον μέθυος ἐκπώματι. μέθυος edebatur, consentiente nostro cod. a. μέθους cod. b. (nisi, vice versa, μέθους cod. a. μέθης cod. b. qui solet frequentius cum editis facere.) Corrigendum μέθους monuit Casaub. idque adoptavit Holst. ad Steph. p. 66. ad quam scripturam proxime accedit ille ex nostris codicibus, qui μέθους praefert. Nil frequentius apud poetas, quam μέθυ, pro vino, metro, temeto. Monuit insuper CASAUB. »Versui su-» p̄est pes integer, si iambicum senarium esse volumus.« — Mihi videbatur verbum ἰδεξιύτο e superiore esse versu, ita ut alteri versui desit primus pes cum dimidio secundi. Idem vero CASAUB. in *Addendis*: »Sed non est dubium, (ait,) veram lectionem esse, Ἐδεξιύτο Βιβλίον μ' ἐκπώματι: sublata voce μέθους.« — Suo iudicio utatur Lector.

ἐπεὶ δὲ καὶ Φιλύλλιος. ἐπεὶ δὲ καὶ Φιλῆος edd. At *Philinus* orator erat, citatus ab Athenaeo nostro lib. X. 425. b. de quo vide Ruhnken. in Hist. crit. Oratorum Graec. in Reiskii Orat. Graec. Vol. VIII. p. 153. Fuit alius *Philinus* medicus, citatus nostro XV. 681. b. & 682. a. de quo vide Fabric. Bibl. Graec. T. XIII. pag. 365. Denique *Philinum* aliquem Pythagoreum sequioris aevi laudavit Plutarch. Sympos. VIII. 7. *PHILINUM* poetam comicum nemo novit. Nec vero Φιλῆος habent scripti libri, nostri quidem; sed Φιλυανδς, quod ex Φιλύλλιος esse corruptum facile patebat, litera A cum Λ permutata, & N cum ΑΙ, ut supra vidimus in nomine Οὐαλίτερρος, I. 27. a. De restituendo h. l. nomine Φιλύλλιος monuerat iam Ruhnkenius ad Timaei Lexic. Plat. p. 167. secundae edit. qui scilicet illam, quam dixi, librorum scripturam in eodem codice Parisiensi, qui a nobis cod. a. insignitur, observaverat. *PHILYLLIUS* autem comicus saepius a nostro citatur. Neque vero praeterire debeo, codices nostros; ante poetarum nomen, καὶ particulam ignorare: quae quidem abesse percommode poterat.

*PHILYLLII* verba sic edita legebantur: ὅτι παρὲς Λέσβου, Χίου, Πάπ\* Θάσιον, Βιβλίον, Μεγάλην, ὅς τε μὴ

a δὲν κραταλῶν. Ubi haec notavit CASAUBONUS: » Aiunt  
 » quidam reperisse in membranis Πεπαρήθιον, Θασ. Pepare-  
 » thio vino an sit locus inter illa quae hic nominantur,  
 » dubitabam: nam id abominatur Hermippus, & hostibus  
 » dari optat: [p. 29. f.] sed contra Aristophanes Pramnio,  
 » Chio & Thasio paulo supra [p. 29. a.] adiungit. At do-  
 » ctissimus vir Henr. Stephanus compendium veteris co-  
 » dicis, quem Romae diligenter contulit cum editis, σα-  
 » πρὸν significare existimabat. Esset *generosum* illud vinum,  
 » Hermippo σαπρίας dictum, [p. 29. e.] de quo superiori  
 » capite. In Turnebi editione absque ulla mutili codicis  
 » nota scriptum Ὅτι παρήξω Λέσβιον, Χίον, Πάσσαπρον,  
 » Θάσιον: atque ille existimabat, πάσσαπρον quasi *totum*  
 » *prae* id vinum dici, quod alii σαπρίας nominant. —  
 Haec Casaubonus: qui quod de Πεπαρήθιος dixit, rursus  
 docti cuiusdam viri coniecturam pro lectione e cod. msto  
 excerpta acceperat. Et erat quidem, nisi certius quid  
 darent libri, speciosa illa coniectura, ac metro perapta,  
 ut primus versus ita sonaret

Χίον παρήξω, Λέσβιον, Πεπαρήθιον.

quemadmodum constituendum illum versum Brunckius  
 suspicatus erat. Sed ecce, σαπρὸν, quod in Romano  
 codice obscurius scriptum H. Stephanus repperat, perspi-  
 cue exhibet noster cod. a. e quo illud etiam a Ruhkenio  
 (loco paulo ante citato) commendatum recepi. conf.  
 supra ad p. 29. e. notata. Sed parum commode in nostro  
 exemplo *commate* a voce Χίον separatam σαπρὸν video,  
 quod aptius fortasse cum illa voce, quam cum ea quae  
 proximo versu sequitur, conneſcebatur. Igitur *commate*  
 post σαπρὸν reposito, Χίον σαπρὸν, scriptum velim.  
 In nostro cod. b. Villebrunius πᾶξ legerat: qui si memi-  
 nisset illius compendii, quo terminationes ικος, ικος, aliae-  
 que similes indicari in vetustis libris solent, παπτικὸν ibi  
 scriptum vidisset; vocem quidem nihili, sed quae hac ipsa  
 occasione documento esse potest, quam similis ista figura  
 sit literae ξ, ita quidem ut etiam librarij interdum decipi  
 se passi sint, cuius rei exemplum paulo inferius II. 49. a.  
 videbimus. Idem vir doctus ait, Dalechampium quoque  
 (qui papae! h. l. in versione posuit) haud dubie pariter  
 πᾶξ suo in codice *manuscripto* reperisse: nec hoc uno loco,  
 sed frequenter *manuscripti* codicis, quo vult usum esse il-  
 lum interpretem, fecit mentionem. Quo ne quis turbe-

tur, aut persuaderi sibi patiat, coniecturas illas, aut a partem saltem earum, quibus frequentius indulgit Dalechampsius, manuscripti codicis niri auctoritate; contra observatum velim, non modo ex tota huius interpretis Versione & adiectis Adnotationibus perspicue adparere, sed ipsum etiam disertissimis verbis in Epistola Dedicatoria testatum facere, se nullum Athenaei codicem manuscriptum oculis usurpasse. Ut ad PHILYLLI *versus* redeam: quum ὡς τε μὲν ἐν κραίπαλλῳ esset scriptum, necessario μὲν ἐν in μὲν ἐν α fuit mutandum: quem errorem dum corripbam, nihil impendebat, quo minus simul metrum luxatum restituerem; quod feci duo verba transponendo, quod a Brunckio etiam in ora sui libri factum videram.

Ἐπίχαμος δὲ -- φησὶ αὐτὸν. φησὶν scribe. Perpetuus propemodum in his libris error iste, centies & sexcenties a nobis correctus, subinde tamen aciem effugit oculorum.

ἢν αὐθις Τισάρην καὶ Οἰσύμην. » Prima verba apud » doctos ingenue mendum profitentur. Lego ἢν Ἀντισ- » νάρην ἢ Τισάρην. Urbs fuit Thraciae, quam alii Ἀντισαρίην, alii Ἀντισάραν dicebant. Ἀντισάραν, καὶ αὐτὴ πό- » νις. (Dacenorum videlicet, qui erant Thraces.) τινὲς δὲ » Τισάρην [Τισάρην] γράφουσι. Verba sunt Stephani de Ur- » bibus, Oesyma etiam Geographis inter Thraciae oppida. » CASAUB. — In scriptura nil variant libri. Apud Athenaeum nude ἢν Ἀντισάρην καὶ Οἰσ. legendum contendit Berkel. ad Steph. satis probabiliter, ni id etiamnum turbaret, quod ἢ Βιβλία, quam modo dixerat Athenaeus, regio est, ut ipse diserte adiicit; Ἀντισαρίη vero & Oesyme, oppidorum nomina. Sed fortasse Epitomatoris culpā non nihil turbatum; & videndum, ne aut teneri αὐθις possit, aut sub eo aliud quid lateat; quum praesertim nude etiam Τισάρην dictum oppidum Stephanus doceat. Quae Βιβλία regio h. l. vocatur, ea apud Stephanum aliosque Βιβλίαν audit. Caeterum non Oesyme, ut Casaub. scripsit, sed Oesyme, Οἰσύμην, (quam scripturam tenent apud Athenaeum libri omnes) Thraciae oppidum est; quod apud Steph. quidem Macedoniae attribuitur; sed id periode est, quum saepe Thraciae maior pars Macedoniae accensetur. Vide Stephani interpretes. Apud Scylacem quidem (pag. 64. ed. Gron.) corrupte Σισύμην pro Οἰσύμην scriptum.

b τὰ πλεῖστον αὐτῆς χωρία. τὰ ἀπὸ πλεῖστον αὐτῆς habet cod. a.

Nūc δ' ἐκ Δήμωτο &c. Iliad. v. 467.

Ἰππίας δὲ ὁ Ῥηγῶς. Ἰππύς legendum non modo probabile fecit, sed evicit, ni fallor, Vossius de Hist. Graec. IV. 3. pag. 442. Is Hippus Σικελικὰ libris quinque, tum Ἰταλίας κτίσεις, aliaque scripsit, Suida teste. τὴν εἰλεὶν καλούμενην ἀμπελον. Nescio an huc spectet quod est apud Hesychium, Ἰλλοί, σταφυλῆς εἶδες. Πάλλιν τὸν Ἀργεῖον. Sicyonium facit Pollin Erymologus in Βίβλιος οἶτος, sed Argivum cum Athenaeo Pollux VI. 16. ubi quidem Πόλις simplici λ scriptum nomen; mox tamen ibid. etiam περ λλ scribitur.

εἰν αὖ οὖν ὁ παρὰ Σικελιώταις γλυκὺς καλούμενος Πόλλιος, ὁ Βίβλιος οἶτος. n Alii vocant Πολλαῖον. Iulius Pollux Lib. VI. cap. 2. [sect. 16.] Καί ποῦ καὶ γλυκὺς καὶ Πολλαῖος, ἐστὶ μὲν ἐκ Συρακουσῶν, Πόλις δ' αὐτὴν καὶ Ἀργεῖος πρῶτον (scribe πρῶτος) ἐπισκεύασται, ἀφ' οὗ καὶ τοῦτομα· ἢ ἀπὸ τοῦ Συρακουσίων βασιλέως Πόλιδος, ὅς ἐστιν Ἀριστοτέλης λέγει. Haec Pollux. α — In recentiori Pollucis editione Πόλλιος e mssis restitutum, itemque alia correcta. Conf. Aelian. Var. Hist. XII. 31. Caeterum ex hoc loco probabile fit, Βύβλινον illud vel potius Βίβλινον vinum, quod Theocritus laudavit Idyll. XIV. 15. (de quo iam supra ad p. 29. b. dictum) non Thracicum Biblinum, sed Syracusium esse intelligendum; quod mireris non observatum ab interpretibus.

Χρησμός· Πίν' οἶνον &c. Pythiae oraculum; de quo vide Plutarch. in Quaestionib. Graec. pag. 295. e. f. qui locus cum nostro conferendus. Ibidem quoque ὁδὲ γ' editur, cum ὁδὲ κ' — ἔπινες utique mallet, i. q. ὁδὲ αὖ ἔπινες. Ὑπέραν. Hyper Plinio lib. IV. sect. 23. vetus nomen insulae e Sporadibus, quae postea Amorgos.

#### AD CAP. LVII.

ἀνθεὸς ὄσδοντα, i. e. ὄζοντα, vinum florum odorem spirans. Verba ista Alcmanis citans Eustath. Od. β. p. 101. 2. monuit, divinis vocibus poëtam hunc sic adpellasse id vinum, quod alii ἀνθεσμίας dicunt.

d Οἶνον δ' Οἰνοντιάδην, ἢ Δένδιν, ἢ Καρύστιον, ἢ Οἰνολίαν, ἢ Σταβμίταν καὶ Καρύστιον μὲν, τὴν ἐκ

Καρύστου, ὅς ἐστι πηλείων Ἀρκαδίας. Pro priori Καρύστιον, Παρύστιον edebatur; deinde vero (ut sub contextu iam adποιανί) καὶ τὸν ἐκ Καρύστου, omisiss duabus vocibus, Καρύστιον μὲν. Ubi CASAUBONUS: « Multa [inquit] nobis animadvertenda in his Alcmanis verbis. Οἰνηρυττιᾶδης οἶνος recte, qui natus Οἰνυπτε, ut explicat auctor. Sed Δάφην qua ratione τὸν ἐκ Δαφνιάδων, ut modo dixit? Analogia scribendum arguit Δαφνιάδων; siquidem recte Athenaeus censet, de eo vino locutum Alcmanem. Helychio auctori δαφνίς Laconicae linguae vox est, quae vinum significat: quare nihil mutemus, sed amplius cogitemus. *Parysium* vinum neque explicatur Athenaeo, neque ego possum: sed locum censeo corruptum, & Καρύστιον legendum esse pro certo habeo: «affines literae κ & π in msstis. Quod autem sequitur καὶ τὸν ἐκ Καρύστου &c. non sunt illa Alcmanis, sed Athenaei verba. Quia poterat non admonitus lector existimare, *Carysium* vinum, cuius hic meminit Alcman, a Carysto, claro Euboeae loco, sic dictum; prudenter Athenaeus descriptis Alcmanis verbis hanc admonitionem subiungit. Itaque ponenda τελεία στιγμή post nomē Σταθμίτας, { ubi nudum comma ponebatur: } quod est postremum verborum Alcmanis: deinde legendum, «Καρύστιον λέγει τὸν ἐκ Καρύστου, ὅς ἐστι τόπος πηλείων &c. Eisi per se clarum attendenti, sic constituendum esse hunc locum; proferemus tamen locum Strabonis, qui neminem sinat de eo dubitare: verba illius sunt libro X. [p. 446. d.] Καρύστες δὲ ἐστὶ καὶ ἐν τῇ Λακωνικῇ τόπος, τῆς Ἀργυρῆς πρὸς Ἀρκαδίαν, ἀφ' οὗ «Καρύστιον εἶρον Ἀλκμάν εἴρηκε. Legendum etiam «Ὀνογλίτας, non «Ονογλίον. Ut a Stathmis, Σταθμίτας: ita «Ονογλίτας, ab Onoglis. « — Quod non nisi e coniect. corrigendum doctus Animadversor monuit, id perspicue uerque noster codex dabit, ἢ Καρύστιον. In caeteris nil mutant, nisi quod post Σταθμίτας, ubi καὶ τὸν ἐκ Καρ. cum cod. a. dabant editi, abest καὶ in cod. b. Ibi in eandem, quam voluerat Casaubonus, sententiam commodius putavi καὶ Καρύστιον μὲν supplere; ad quae verba dein referuntur ista, ἅπαντες δὲ εἶπε. De Carysto Laconicae post Strabonem, & ex ipso Strabone, monuit etiam Steph. Byz.

Πηλείους δὲ -- τὸν ἀναφαιδρίτην. Hunc locum retuli-



mus in Polybii Reliquiis ex lib. XXXIV. cap. 11, t. Eundem paulo superius tetigimus in Notis ad p. 27. b. ubi de *caulino vino* agebatur. Sed *arbusivam vitem* proprie dicebant Romani; scil. non iugatam, sed maritatham ulmo, fraxino, aut opulo: haec enim tria fere genera erant, e quibus conficiebantur *arbusia*, i. e. agri arboribus confiti, quibus arboribus maritabantur vites; vide Columell. de Arborib. cap. 16. Plin. XVII. 11, 15. & cap. 22. sect. 35. num. 12. ἀραδρίτην habet alter (nescio uter) ex nostris codd. quod haud dubie corruptum. Ἀραδενδράδα, Suidas ait adpellari *uvae genus*: quod haud diversum ab ἀραδενδρίτη videtur. Pro σταφυλῆς γένος, quod est apud Suidam, εἶδος ἀμπέλου, id est, vitis genus aliquod ἀραδενδράδα dici ait Schol. Aristoph. Vesp. 325. Quod adiecit Suidas: οἱ δὲ τὴν ἀμάμαξον οὕτω καλεῖσθαι φασιν. εὐροται δὲ καὶ παρὰ Ἐπιχάρμῳ καὶ Σαπφῶ τὸ ἵονμα: eam speciem habet, ut ista omnia ex pleniori Athenæci exemplo ducta videantur, omissa hoc loco ab Epiromatote. Vocabulum ἀμάμαξον vero etiam apud Nostrium legitur IV. 137. b. E Suida verba nonnulla in suos Commentar. transtulit Eustath. Od. ε'. p. 208. 3. ἀραδενδράδων mentio etiam apud Nostrium occurrit XV. 685. a. Apud Geopon. V. 51. ἀμπέλους ἀραδενδρίτης eadem dicitur quae ἀραδρενδῆς ibid. VII. 20.

ἢ μὲν δὲ συγκρίσσει. *Nobilia vina* (ait Plinius loco proxime cit.) *nonnisi in arbusis gigni; & in his quoque laudatiora summis, sicut uberiora imis: adeo excelsitate proficiunt.*

περὶ τὴν Ἐκείνην φασὶν εἶναι. Recte φασὶν dedere nostri codd. φασὶ ed. Ven. Operarum errore omissum verbum in ed. Bas. qui error in ed. Cas. propagatus. τὴν πρ. καλουμένην Λητοῦς, ἣν δὲ Λατορείαν. Λητούδα ed. Venet. Λητούδα ed. Bas. & Cas. Λητοῦς perspicue dedit noster cod. b. cum quo consentit Eustath. hunc locum citans ad Iliad. λ'. p. 818, ult. Eandem scripturam e nostro cod. iam citaverat Villebr. T. I. pag. 144. ubi quidem *Letious* pro *Letious* excusum est, operarum errore. In cod. a. est Λητούι (sic) aut aliquid simile; in eodemque desunt verba ἣν δὲ, perperam. In Λατωρείαν & Λατορείας nil mutant (quod sciam) libri nostri: sed apud Eustathium Λατορείαν (per o breve, & antepenacutè) & Λατορείας scribitur.

οὐκ ὑπάρχον - - παραπλήσιον τῷ γλυκεῖ. Suidas: Τρό-

χυτος οἶνος, ὁ γλυκύς. Confer Diogenem Laërtium Lib. e IV. 20.

γλύξις. Perperam γλῦσις ed. Ven. & Bas. Tacite mutavit Casaubonus; recte vero: certe in γλύξις, quod ille edidit, consentiunt nostri libri. Valet autem γλύξις idem quod γλυκύς, ut ex Hesych. discimus, apud quem utrumque vocabulum reperitur. Quod vero adicitur, ὁ τὸ ἑψήμα ἔχων, si Eustathium inspexeris ad Od. α'. pag. 32, 1. iurares, scriptum oportuisse ὁ πολὺ τὸ ἑψήμα ἔχων. At ne quid praepropere mutes, retrahet idem, quem modo citavi, Hesychius in Γλυξίς & in Ἑψήμα, ubi confer quae notarunt Interpretes, & praesertim Plinium vide XIV. 9, 11. Eandem vocem γλύξις restituendam Laërtio IV. 20. monuerunt viri docti.

Πολύζηλος δὲ αὐτίτην καλεῖ εἶναι ἐν Ῥόδῳ. »Non docet nos, quod vini genus Rhodii αὐτίτην vocarent. Critici antiqui eam vocem exposuerunt multis modis: fortasse pro diverforum populorum vel scriptorum usu. »Galenus apud Hippocratem [in Expositione Glossarum »Hippocratis] vinum horum interpretatur: αὐτίτην οἶνον, »αἷτ, τὴν αὐτᾶτίτην, τὴν ἐκ τοῦ ἰεστῶτος ἔτους. Alii, »τὴν αὐτοῦ γεγενημένην, indigenam. [Sic Suidas, τὴν αὐτο- »γενή.] Alii, τὴν ἀπαράχυστον, cui nihil infusum aquae; »[Sic Erotianus, in Lexico vocum Hippocr. in Διόνει »αὐτίτης, quod corrupte ibi sic scriptum pro Οἶνος αὐτί- »της.] ab ea significatione vocis αὐτὴς, qua ponitur pro »μῆτες, ut latine ipse, pro solus. Qua ratione Aristote- »les, ut ait Dometrius Phalereus, [de Elocut. sect. 144.] »αὐτίτην nove dixit τὴν μόνον αὐτὴν ὄντα. «CASAUB. — Duo ista verba ἐν Ῥόδῳ, quae ex ed. Ven. hic adiecta Casaubonus tenuit, cum ignorent nostri libri nescio unde Venetus editor arripuerit. Paulo ante, ubi de ὑπεχύ- »τῳ agebatur, libri omnes ea agnoscebant. Suspiciatus eram, reperisse illum editorem in ora sui libri, ἐν Ῥόδ. quo si- »gnificari potuisset, Polyzelum de ea re scripsisse ἐν Ῥο- »δικαῖς, quod opus POLYZELO tribuitur lib. VIII. 361. c. Sed αὐτίτου εἶναι mentionem fecisse comicum Polyzelum in fabula, cui titulus Διμοτυρδαίρεως, ex eodem, quem modo nominavi, Erotiano didici. Conf. Schneiderum ad Demetr. l. c. Gente Rhodium fuisse Polyzelum historicum Plutarchus in Solone docuit, notante Vossio de Hist. Graec. lib. III. p. 406. Fuerit-ne vero idem historicus atque co-

e micus, haud satis certum; de quo disputavit Hemsterhus. ad Polluc. p. 1244.

Πλάτων δ' ὁ κωμικὸς, καρνίας. » *Carnias*, si vocem » species, fumosum est latinis vinum; ut, *Nunc mihi fumo-* » *sos veteris proferre Falernos Consulis*. Sec longe alia grae- » cae appellationis ratio: nam *carnias*, vitis genus; cuius » praeter Graecos etiam Plinius meminit. » *CASAUB.* — Vide Plin. XIV. cap. 3. sect. 4. num. 7. ubi monuit Har- duinus, non a fumo, quo vinum suffitum fuerit, sed a colore quodam quasi fumi, nomen fortitam videri *carniam* vitem. Sic quidem καρνία (vel κάρνιος) ἀμπέλως, apud Suid. & Hesychium, ἢ μέλινα. Sed καρνίας οἶνος apud eundem Hesych. & in Photii Lexico ὁ κεκαρτισμένος, i. e. fumatum vinum, exponitur. Et vini fumo inveterati me- minit Plin. XXIII. sect. 22. quod quidem insaluberrimum ait esse. καρνίας οἶνος, δε γίνεται ἐν Βαυβοντῷ τῆς Ἰταλίας, ex hoc Athenaei loco habet Suidas, & Scholiast. Aristoph. Vespr. 151.

Ἄμφις δ' οἶνος, ὁ φαῦλος καλεῖται παρὰ Σωσικράτους. Hunc locum tangens Casaub. in Animadv. ad lib. III. vi- detur significare, ludere voluisse Sosicratem in *Amphidis* nomine, veteris comoediae poëtae. Adicit vero, videri ἀμφιν οἶνον id esse quod ἀμφικλήτῃ appellant alii, vi- num dubium sive ancipitius existimationis. Quidquid sit, in nomine peccatum videtur. Certe non modo apud Hesychium habes, Ἄμφιας, γένος οἶνου: sed & apud Suidam, Ἄμφιας μέτριος οἶνος. Νικόστρατος Οἰνοποιῶ, καὶ Σωσικράτης. quae haud dubie e pleniore Athenaei exem- plo hausit Lexicographus. Est vero apud Hesychium etiam Ἀμφίς οἶνου ἄνθος. οἱ δὲ, μέλινα οἶνον. ubi, nisi repug- naret interpretatio, videri posset Ἀμφίς ex Ἀμφίς cor- ruptum. οἰνάριον ἀμφίβολον habes apud Nostrum, II. 60. c.

ὁ ἐκάλουν τρίμμα. » Hesychius: Τρίμμα, ὁ ἀροματίζων. » τρίμμα ἐν γάμοις γινόμενον, καὶ ἐν δεατρικοῖς ἀγύσειν. » Deest una vox: scribe ὁ ἀροματίζων οἶνος: reliquae in- » terpretationes nihil ad hunc locum. » *CASAUB.* — Sui- das ex Athenaeo: Τρίμμα, δι' ἀρομάτων πύμα.

Θεόφραστος δὲ &c. THEOPHR. *Hist. Plant.* IX. 30. conf. f Aeliani Var. *Hist.* XIII. 6. & Plin. XIV. 18, 22. τὰς δὲ γυναικας τεκνύσας ποιῇ. » Non probo lectionem, quam » reperire libris, ut aiunt, veteribus promptam, τὰς δὲ » γυναικας τεκνύσας ποιῇ ἐξαμβλῆσαι. Hanc probo uni-

»ce, quam habent meliores libri omnes, *τεκεύσας*. Ita f  
 »olim legisse Plinium constat, qui vertit *foecunditatem foe-*  
 »*minis importat*. Neque Athenaei, sed Theophrasti potius  
 »emendandi codices, contra quam docti homines censue-  
 »runt: nam quae in eius libris obtinet lectio, plane nul-  
 »lius auctoritatis pondere firmata est. « CASAUB. — Nil  
 mutant libri nostri: cum quibus, praeter Plinium, etiam  
 Aelianus consentit l. c. ubi τὰς γυναῖκας, ait, τεκεύουσιν  
 τῆσσι. Apud Athenaeum τεκεύσας ποιεῖ, gravidas facit,  
 vertit Toup in Addend. ad Not. in Theocr. p. 8. Vide  
 eundem ad Suid. Part. III. p. 331. edit. Lips. ubi illud  
 verbum confert cum παιδεύσα vel παιδεύσα, quod ἐγχι-  
 μων Suidas interpretatur.

περὶ δὲ Κερυνίαν. Κερυνίαν apud Theophr. & Caryniam  
 apud Plin. locis modo citatis. Nihil interest. Vide Peri-  
 zon. ad Aelian. XIII. 6. & nos ad Polyb. II. 41, 8.

καὶ τῶν βοτρίων δὲ, φεῖ, θάγῃσι, ἐξαμβλεύσει. Non  
 dubitare se professus est Bodaens a Stapel ad Theophr. p.  
 1172. quin apud Athenaeum legi debeat, καὶ τῶν βοτρίων  
 οἱ κύες θάγῃσι. Scilicet apud Theophr. IX. 20. in  
 ipsius Stapelii editione sic legitur: Πάλιν δ' ἐν Ἀρχαίᾳ, καὶ  
 μέγιστα περὶ Κερυνίαν, ἀμπέλου τι γένος, ἀφ' οὗ ὁ οἶνος  
 ἐξαμβλεύει ποιεῖ τὰς γυναῖκας εὐσας καὶ αἱ κύες θάγῃσι  
 τῶν βοτρίων, ἐξαμβλεύει καὶ αὐτά. Ubi mireris non vi-  
 disse doctum virum, quam corrupta esset scriptura. In  
 Heinsii editione, quae triginta annis ante prodierat, est  
 τὰς γυναῖκας ἐγχιμύσας εὐσας, voce nescio ex in-  
 genio-ne, an e libris, adiecta: quae si ex ingenio edi-  
 toris est, poterat ille minoribus ambagibus κοτύσας corri-  
 gere, pro εὐσας. At id non satis erat: haud dubie rur-  
 sus pro αἱ κύες erat vel αἱ ἐγχιμύσες vel αἱ κύουσας scri-  
 bendum: dein in fine pro καὶ αὐτά, manifeste καὶ αὐταὶ  
 oportebat. Quis quaelo hic serio de canibus possit cogi-  
 tare? aut, ubinam locorum canes uvis vulgo vescuntur?  
 Neque sane Plinius de canibus quidquam h. l. apud Theo-  
 phrastum legerat, qui graeca verba his latinis reddidit,  
 atque etiam si uvam edant gravidas.

ὕπνηκτις. Spuria utique videntur haec vocabuli forma,  
 quam huius unius loci auctoritate in Thesaurum suum re-  
 tulit Stephanus, thema fingens ὕπναιον vel ὕπναιον, quod  
 nusquam occurrit. Unice probandum videtur ὕπναιον  
 καὶ, quod Brunckius hoc loco adnotavit: quae forma

f cum apud alios auctores, tum apud nostrum II. 69. f. reperitur. Sic etiam apud Theophr. legitur IX. 20. eodem loco, unde ista defumit Athenaeus.

## AD CAP. LVIII.

Περὶ δὲ τῆς τοῦ ἀρθωσμίου σκεύσεως. In maximis deliciis olim habebatur vinum, quod ἀρθωμίαν vocabant; de quo vide Hemsterhuf. ad Luciani Dial. Select. p. 10 sq. & ad Aristoph. Plut. v. 808. & Foessii Oeconom. Hippocr. in Ἀρθίως οἶνος. Ut auctores omittam, ab his citatos, unum Xenophontem in testimonium advocabo, qui Hellen. VI. 2, 4. (ed. Mori) ait, τοὺς στρατιώτας εἰς τοῦτο τρυφῆς ἐλθεῖν, ὥστ' οὐκ ἐθέλουν πίνειν, εἰ μὴ ἀρθωμίαν εἴη. Illius vini in superioribus non nisi semel & id quidem obiter facta mentio est, in Aristophanis verbis p. 30. c. ubi indicabatur delicatum quidem vinum & dulce, caeterum cui non nimis vigoris viriumque esset. Ἀρθωμίαν vi originis idem valet ac ἀρθεὺς ἔζων, quod paulo superius Alcman dixit, id est, quod florum odorem spirat: quale pluribus etiam verbis Hermippus (supra p. 29. e.) illud, quod σαπρίαν nominavit, descriperat; ubi vinum ἀρθωσμίου indicari Eustathius aiebat. Quod si recte Eustathius statuit, ex eisdem illis Hermippi verbis colligere licebat, multa arte, multis certe adhibitis vel florum generibus vel odoratis herbis, parari hoc vinum solitum. Atque ita subinde fuisse paratum, probabile est: (conf. II. 39. f. & Geopon. VII. 20.) nonnumquam vero etiam minoribus ambagibus ad illud conficiendum usos esse homines, ex hoc ipso Athenaei loco discimus. Quare etiam Grammatici atque interpretes ἀρθωσμίου οἶνον plerumque non nisi generalioribus his verbis, εὐπτειν, εὐοσμεν, εὐώδη, ἡδύν, exponere consueverunt.

Γλυκύη παρρυχέιται. Teneri poterat codicum scriptura, παρρυχέιται. Sed p. 26. b. ubi de eadem ratione vini dulcis parandi agebatur, dixerat ἡδύν εἶναι τὸν οἶνον παρρυχέμεναι δαλ. Mox cum περὶ πεντήκοντα εἰς δαλ. vulgo legeretur, monuit CASAUB. » Malim παρά. Deest mensurae nomen, ut saepe apud » Graecos. Sic etiam apud Dionem Chrysost. τὸν οἶνον φλυγὰ ἢ θάσον κατέπλησεν, vino deditum unus vini Thafid » hauitus liberalior repleverit. Alibi leges τρία κρέα, πρῶ,

»tribus carniū frustis: & similia multa.« — Mihi παρὰ ἀ  
 praepositio unice vera visa est: vide vero, ne pro περ-  
 τήκορτα, πέντε χούε oportuerit. Nam nimius nu-  
 merus videtur, quem vulgo praeferrunt libri. Plinius certe  
 de simili vino (ut videtur) loquens, XIV. 8, 10. *Coi*,  
 inquit, *marinam aquam largiorem miscuit; idque translatum*  
*in album mustum, leucococum appellatur.*

Τοὺς ἡμφαλόδεις συμπατησαντας &c. Nescio an huc  
 spectet ἡμφαλίτης οἶνος Dioscoridis lib. V. cap. 6. sub fin.  
 de quo Hermolaus in Corollar. 841. τὰς ἡμφαλόδεις  
 habent nostri libri; ut videatur nomen σταφυλῆς deside-  
 rari: nam ἀμπέλους quidem subintelligi nequit, quia non  
 calcantur vites, sed uvae. Mox, εἰς τὰ κέραμια cod. b. εἰς  
 τοὺς καράμους cod. a.

ἐὰν τις καράσῃ. »Reperendum ex superioribus Theo- b  
 »phraști verbis, τὴν οἶνον γίνεσθαι θαυμαστὴν τὴν ἡδονήν:  
 »alioquin desit aliquid.« CASAUB.

Μυρτίτης δὲ ἢ μυρρίνης οἶνος καίται παρὰ Πισσίδ. »Cum  
 »dicit, ἢ μυρρίνης, indicat Posidippi locum varie lectum  
 »olim. *Myrtius* vinum ex Dioscoride, Plinio & aliis no-  
 »tum. *Μυρρίνης* explicat Hesychius *vinum cui unguentum*  
*infusum*. Sed videtur Posidippus nove. h. l. *myrteum vi-*  
*num*, hoc est, τὸν μυρτίτην vel μυρσινίτην, appellasse  
 »μυρρίνην. Verum quia neque exstat hodie Posidippi fa-  
 »bula, neque satis de lectione constat, nihil possumus  
 »affirmare. *Murrina* Romanorum, & ἡ ἐσμυρνισμένης οἶ-  
 »νος apud Marcum Evangelistam aliquid sunt.« CASAUB.  
 — Vide auctores ad Hesych. in *Μυρρίνης* laudatos ab Edi-  
 tore: & interpretes ad Marci Ev. cap. 15, 23.

Καὶ Ἑρμῆς δ' εἶδος πόσιος παρὰ Στράτιδι. »Non vi-  
 »deo quorsum pertineant in tractatione de Vinorum ge-  
 »neribus & natura, verba ista. Verum est, non solum  
 »a Strattide poeta, sed vulgo olim a praeis Graecis Ἑρ-  
 »μῆν fuisse appellatam τὴν τελευταίαν πόσιν, ut docet nos  
 »Pollux. [VI. 100.] Nam cum Mercurio postrema fieret  
 »libatio, [de qua supra, p. 16. b.] etiam poculum illud  
 »quod agmen cogebat, *Mercurium* vocabant. Postea mos  
 »ille mutavit, & Iupitὴρ τέλειος in Mercurii locum asci-  
 »tus, auctore Athenaeo. [l. c.] Atquo haec quidem ita  
 »habuere: verum alienissimo loco haec posita hic, ut  
 »multa saepe in isto opere. Non adscribitur autem hic lo-  
 »cus Strattidis, quem reperies libro XI. in voce Καδίσκου.

b » [p. 473. c.] « CASAUB. — Nimis saepe iniquiorem se praebeuit Vir magnus bono Athenaeo; oblitus scilicet, quod ramen ipse nonnumquam perspecte observaverat, non posse nos in hac operis parte, quid *suo loco*, quid *alieno* positum fuerit ab Athenaeo, iudicare, cum multa refecta fuerint ab Epitomatore, & ea praesertim omnia, quae ad indicandum tenorem gressumque disputationis, declarandamque occasionem qua quaeque dicta sunt, pertinebant.

c ἀλλὰ τι καὶ λίσχης &c. Sic recte ed. Casf. Perperam λίσχης edd. vet. cum mss. satis frequenti confusione literarum υχ & σχ. Correxerat iam H. Steph. in Anthol. pag. 513. Eandem sententiam (ut monuit Casaub.) exprefferat Hesiodus in Melampodia, cuius verba citat Noster II. 40. f.

Οὐ γὰρ ἀπόβλητον Διούσιον. Cum οὐδὲ γὰρ, non οὐ γὰρ, dent mssri; quoniam teneri istud non potuit, malebam utique οὐδὲν ἀποβλ. ut esset οὐδὲν Διούσιον, scil. δῶρον, nullum Bacchi munus, aut omnino nihil quod a Baccho est. Monuit CASAUB. imitrum esse poetam Homericum illud, Οὐ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικύδεια δῶρα, ex Iliad. γ'. 65. Διούσια vero δῶρα habes apud Bacchylidem, infra II. 40. e. Caeterum putaveram eequidem, hunc versum non cohaerere cum praecedenti distycho: iunxit vero tres istos versus H. Stephanus in Anthol. I. c. eidemque SIMONIDI (is enim est *Ceus* poeta, quem Athenaeus dicit) tribuit.

## AD CAP. LIX.

Cum hoc Capite conferenda sunt quae habet Dioscorides lib. V. cap. 6. & Plinius lib. XXIII. sect. 19 seqq.

d ἐγγενεῖσι περὶ τὰ ὑποχύδρια. Hoc est quod pag. 26. b. dixerat μέντοι ἐν ταῖς ἔξισι τῶν πινόντων πλείστον χρόνον.

Μνησίδες δ' ὁ Ἀθηναῖος φησὶν ὁ μέλας εἶνός ἐστι δρεπτικώτατος &c. Varro apud A. Gellium XIII. 30. Non vides apud Menestheum scribi, tria genera esse vini, nigrum, album, medium, quod vocatur κίρρον; - - & efficere nigrum vitus, album urtiā, medium πύλην? Corrige Mnestheum; tum vires; nam δρεπτικώτατον εἶναι dicit vires efficere. Corpora alia, vires alia, dicit Plinius XXIII. 22.

ἀκραίπαλοι τε εἰσι. Abest τε cod. a. καὶ κοιλίας  
λίουσιν. κοιλίας codex uterque.

ἐμφυσήσεις τε ἐνεργάζονται. Videtur deesse negativa e  
particula. Sic certe accepisse video H. Stephanum in Thef.  
Gr. Ling. T. I. 1490. c. ubi legi ait h. l. apud Athenaeum,  
vina ἐπιμαλίστηρον τεθλαττωμένα στυδαίνας non γίγνεται,  
πες στυαίνας. ἰκανῶς δὲ καὶ ὁ Κρῆς τεθλαττωται. Vide lo-  
cum Plinii XIV. 8, 10. paulo superius citatum: & conf.  
supra p. 26. b.

ὁ δὲ Κρίδιος. » Cnidium vinum appellarunt veteres non  
» illud solum, quod in Cnidiorum vinetis gignebatur, cuius  
» auctor meminit: sed etiam illud, quod Cnidii mercato-  
» res ex Aegypto petere, & in alias regiones transferre  
» soliti &c. » CASAUB. Quod mox ait αἵματος γονυπι-  
κός, vide ne adiectum oportuerit αἵματος χρῆσται, ut  
paulo post, ubi de Chio vino loquitur.

τοῦ Χίου ὁ καλούμενος Ἀρνούσιος. Sic nostri dedere f  
mssti. Nescio an huc spectet, quod nimis breviter Suidas  
adnotavit, Ἀρνώτης, ὄνομα κύριον. Praestabat tamen for-  
tasse quod editum erat, Ἀρνούσιος. Sic quidem & apud  
Strabonem editur XIV. 645. c. & apud Galenum, quem  
citavit Harduin. ad Plin. XIV. 719. Plinium vero si se-  
quaris, aliosque Romanos scriptores, qui Arvisium scri-  
bunt, Ἀρνούσιος oportebat.

διὰ τὸ πολλὸς εἶναι τῇ δυνάμει. Cum πολλὸν vulgo lege-  
rent omnes, πολλὸς corrigendum monuit CASAUB. qua in  
voce Atticismum agnituros ait eruditos. Quum vero pau-  
lo post, in simillimo loco, ubi rursus πολλὸν erat editum,  
παχὺν dederint mssti omnes, videndum ne & h. l. παχὺς  
oportuerit. Vocabulum δυνάμει similiter de vinis usurpa-  
tum supra vidimus p. 27. a. & c.

καὶ ὁ Φαλερῆτης. Licet superius Φάληρος & in no-  
stris libris Φαλερῆνος constanter nominatum sit hoc vinum,  
non satis tamen id caussae esse mihi visum erat, cur di-  
versam istam nominis formam, quam hoc loco codices  
dabant, damnaveremus. τὴν Φαλερῆτιν nominatum legimus  
agrum Falernum apud Diodor. Sicul. XX. 90. ubi Φαλερῆτιν  
cum Wesselingio legendum videtur. Quod vero ὁ καὶ  
Φαλερ. dabant libri nostri, quasi idem esset Albanum vi-  
num & Falernum, (quae vina constanter & ab aliis au-  
thoribus & apud Nostrium pag. 26. f. distinguuntur,) id  
quidem non probavi; sed tenui καὶ ὁ Φαλ. quod ex edit.



Baf. tenuerat Casaubonus, cum in ed. Ven. inepre prorsus ὁ καὶ ὁ φαλ. excusum esset. ὁ δὲ Ἀβριαδὲ καλ. εὐπνευ. εὐπνευ. maluisse Turnebum refert Casaubonus, improbat. que merito eam coniecturam; quoniam multis locis εὐπνευ., suauiter spirans, in vini laude ponitur.

b τὸ παχὺ τῆς δυνάμεως. Sic & nostri missti, & ille quibus excerptas lectiones Casaubonus habuit. ὁ δὲ ἀπὸ Κιλικίας Ἀβάτης καλουμ. » De hoc vino Galenus in commentariolo de Bonis malisve Succis: αὐστηρὸς δὲ οἶνος πᾶμα καὶ γλυκύς, ὁ Κιλικίος δὲ Ἀβάτης, ἀπὸ χειρίου τῆς προσπορίας ἔχει. Male in quarto de Simplicium Medicam. facult. ἀλβάτης; alibi etiam deterius. » CASAUB.

c ἐν ταύταις γὰρ σκληρὰ τὰ τοιαῦτα ὕδατα. Vocem τοιαῦτα ut delendam notavit Brunck. nescio an codicis nostri auctoritate. In nostris quidem excerptis nil notatum. De aquis Athenarum vide lib. II. pag. 43. b. c. τοῖς δὲ θαλάσσιοις τῶν οἶνων. E consecutione disputationis satis patet, opponi haec vina, de quibus nunc loquitur, τοῖς τεθαλαττωμένοις. Quare quum synonyma sint (ut docuit H. Steph. Thes. T. I. 1490. b.) θαλάσσιος οἶνος & τεθαλαττωμένος; videtur utique aut ἀβελήσσιος legendum, aut aliquid aliud sub illa voce latere. Mox verba ἔτι δὲ, olim omissa, dedere nostri libri. fidem dein in ἀποδείκναι recte consentiunt, quod Casaubonus correxerat, cum ἀπίκτατα perperam ante ipsum editum fuisset.

## A D C A P. L X.

Ὡ γλῶσσα, στήσασα τὴν πολλὴν χεῖρος &c. » SOPHOCLES locum proferebat is qui sermonem de Vinis Aegyptiis inchoabat. Quis ille fuerit ē convivis, hodie sciri nequit ex his reliquis. Aegyptium fuisse liquet: fortasse Athenaeus ipse, vel Plutarchus, qui Alexandria oriundus. » CASAUB. — Εὐ γλῶσσα edebatur: pro quo φεῦ γλ. legi voluerat Casaub. Opportune Ὡ γλῶσσα dedere nostri libri; quod & in Sophoclis Fragm. p. 39. num. 38. receptum a Brunckio, qui in nostro cod. b. sic scriptum viderat. Vers. 2. pro τλήσῃ idem Brunck atticam formam τλήσει posuit. Ibidem haud cunctanter recipere debuisset eundem Viri docti emendationem, ἐπεξελεῖν, id est, enarrare, commemorare. Prorsus utique alienum ἐπεξελεῖν, quod nil aliud nisi clam egredi significat, & Animadv. Vol. I.

cum genitivo casu constituitur. *Versf.* 4. ἀνάκτορον (quod in ἀνακτόρων Grotius mutavit in Excerpti. p. 153.) tenui cum Brunckio, adiective accipiens; ut sit τὸ κρυφὴν ἀνάκτορον, *arcanum regium*. Sic τὸ ἀνάκτορον scil. δῶμα, i. q. τὸ βασιλειον; & τὰ ἀνάκτορα, i. q. τὰ βασίλεια. Vide Hesyech. in Ἀνακτόρον.

δ' Ἀλεξανδρουτικῆς. Notatur apud Steph. Byz. haec forma nominis gentilis, ut minus probata veterum auctoritate. Usus vero est eadem formā, Athenaei fere aetate Lucianus, ut monuit Holsten. ubi adici debuerat hoc exemplum ex Athenaeo; e quo eandem vocem repetiit Eustathius loco mox citando.

ἀπὸ τῆς ἐν Ἀλεξανδρίᾳ κρήνης Μαρίας. ἡ Μαρίας [Maream] σοπίζει Athenaeus nominat; lacum alii (si tatis memini) omnes, praeter Eustathium, qui Athenaei verbis loquitur. Odyss. i. [pag. 347, 29.] De eo lacu & Mareotico vino consule Strabonem. [XVII. 799. c. d.] ἢ Hoc amplius tirones observent, *Alexandriae* nomine auctorem hic intelligere, non urbem ipsam, sed eius urbis territorium: aliter illa verba, ἐν Ἀλεξανδρίᾳ, numquam capias recte. Sic loqui amat hic scriptor: vide lib. II. cap. 5. u. [scil. ad illa verba τὰς ἐν τῇ Τρωϊκῇ Λαρίσσει, p. 42. f.] CASAUB. — Possis ἐν pro πρὸς, παρὰ, vel ἐγγὺς accipere, iuxta, prope; ex multorum usu scriptorum, cuius exempla etiam nonnulla in Lexic. Polyb. adnotavimus. Stephanus Byzant. Μάρεια, πόλις καὶ λίμνη τῇ Ἀλεξανδρίᾳ παρακαίμένη.

ἢ πρότερον μὲν ἢ μεγίστη. νῦν δὲ κόμη περιλείφθη μέγεθος. τὴν προσγορίαν λαβοῦσα &c. Corrupte in edis legebatur νῦν δὲ κόμη παρείληφε μὲν τοι τὴν προσγορίαν. Ubi Casaub. ex Eustath. i. pag. 347, 30. νῦν δὲ κόμη περιλείφθη, τὴν προσγ., corrigendum monuit. Percommode id quidem: sed supererat mendosa vox μὲν τοι, a Casaubono prorsus neglecta, quam ex μέγεθος corruptam esse perspicue docuerunt ambo nostri codices. At hi ipsi alias hic turbas dant, sic exhibentes, νῦν δὲ κόμη παρείληφε μέγεθος: ubi quidem si κόμης scriptum esset, videri posset nihil amplius desiderari, ut prodiret sententia satis commoda, nunc vero vici completitur magnitudinem; (vide Lexic. Polyb. in Περιλαμβάνειν.) quamquam in eam sententiam περιλαμβάνει in praef. temp. quam παρείληφε in praeterito, maluisses. At ipsa illa scriptura,

d *κῶμην*, in nominativo casu, corruptelam testificatur: & eo facilius mihi persuasū *περιελήφης* ex *περιελείφθην* esse corruptum, quod & aliàs haud raro verba ista inter se permutata a librariis observaveram. (Villebrunius in nostro cod. *b.* *περιελήφθην* scriptum esse contendit: quod si ita est, non ego cum hoc interprete veram iudicaverim illam scripturam, sed ad veram propius accedere dixerim.) Iam igitur verba illa, *νῦν δὲ κῶμην περιελείφθην μέγεθος* ita accipienda erunt, ut *μέγεθος* pro *κατὰ μέγεθος* positum intelligamus: *nunc vero vicus relictus est*, (vel, *nonnisi ut vicus superest*,) *magnitudinem si spectes*. Videndum vero, ne vel sic *κῶμης* pro *κῶμην* scripserit auctor, eadem quidem sententiā, sed aptius ad graeci sermonis usum: ut, quemadmodum dicimus *ἔγω περιελείφθην τούτῳ*, pro *τούτῳ μοι περιελείφθην*, mihi hoc relictum est, ego hoc reliquum habeo, sic, ἡ *Μάρεια* *νῦν κῶμης περιελείφθην μέγεθος*, sit, *Marea postea aetate nonnisi vici magnitudinem reliquam habet*.

*πάνυ βρωθῆναι εὐστατος*. Sic scripsi cum cod. *a.* *βρωθῆναι* e *πάνυ* εὐστ. edd. & cod. *b.* Paulo inferius, *πρὸς τῷ ἡδύς εἶναι*, & mox deinde *ἐπιστύφον*, recte dedere ambo codices. Perperam *πρὸς τὸ*, & *ἐπιστύφον*, edebatur.

f ἡ *κατὰ Ἀγυλλαν πόλιν*. Deest ἡ cod. *a.* male. In *Ἀγυλλαν* nil mutant libri. *Ἀγυλλαν* scribitur apud Herodot. II. 98. nec aliter apud Steph. Byz. *οἱ τότε βασιλεῖς*. Poterat dicere *οἱ καὶ βασιλεῖς*, quemadmodum fere est apud Herodotum, eandem rem narrantem. Nec vero spernam *τότε*: quae particula, cum proprie *tunc* sonet, interdum pro *olim* ponitur, ellipticā quādam ratione; verbi caussa hoc loco, *tunc*, cum *Aegyptius* indigenas adhuc haberet reges, & deinde cum *Persiae* regibus pareret. Pro *eis ζῶνας*, quod dicit Athenaeus, *eis ὑποδήματα* dixerat Herodotus.

*ὡς καὶ τοῖς πυρταῖνοις*. Sic scriptum oportebat nostrorum codicum auctoritate. Perperam deest *καὶ* particula nostro exemplo & ediris omnibus.

*Σαυτὴν ἱπαινῆς, ὡς περ Ἀστυδάμας, γύναι*. Ad haec verba, quae silentio praeteriit Casaubonus, satis commodè adnotaverat DALECHAMPIUS: »Praeoccupatio: lectorem »molestè ferre non vult, quod Aegyptius ipse, nempe »Naucrates, Aegyptia vina laudet.« — Confer notata ad initium huius capitis, ad p. 33. c. Videtur vero alium rursus Deipnosophistam induxisse Athenaeus, haec respondentem ei, qui Aegyptia vina laudaverat. Versus est *Phi-*

lemonis Comici, ut docuit Suidas in Σαυτὴν, (apud quem ποτὶ pro γύνας legitur) & Zenobius Adag. Centur. V. 100. apud quem eodem modo, ut apud Athenaeum, scribitur. In proverbium abierat *Astydamantis*, *Tragici poetæ*, a putida de se ipso *gloriatio*, cum populo Athenienſi epigramma proponeret, statuae ſibi decretæ inſcribendum.

## A D. C A P. L X I.

\*Οτι Θεσπ. ὁ Χῖος. Sic bene edd. \*Οτι ὁ Θεσπ. ὁ Χῖος mſſti noſtri: ubi non placet articulus iſto modo repetitus. Hiftoriam, quæ hic narratur, eandem leges apud Pauſan. VI. 36. pag. 517 ſq. χαλκοῦς λίθους recte noſtri codd. Corrupte χαλκοῖς ed. Ven. χαλκοῖς ed. Baſ. & Caſ. Mox perperam καποῦς mſſti, pro καοῦς.

ἐν τῇ Πλινθίνῃ πόλει. n *Plinthinæ* oppidi nomen in libris n chirographis ſcriptum diverſe invenimus: Πλινθίν, & n Πλινθύν, ut apud Euſtath. quoque. Rectum eſt Πλινθίν. Stephanus: Πλινθίν πόλις τῆς Αἰγυπτίας, ἀπὸ τῆς n Σαμαρείας. Lego, πόλις τῆς Αἰγυπτίας, ἀπὸ τῆς ἐν Σαμαρείᾳ, id eſt, *Plinthinæ* vocatur urbs quædam *Aegypti*, n nomen habens ab illa quæ eſt in finibus *Samarie*. Putavit Stephanus, *Plinthinam Aegyptiam* nomen habuiſſe ab urbe *Libna*, cuius ſacra hiſtoria meminit Iſuæ cap. n 10. & alibi. Sane hebraeum *libna* eſt Πλινθίν, quaſi dicat *Lateritia*. u CASAUB. — Apud Euſtath. quidem ad Od. l. p. 363, 38 ſq. ubi eadem res ex Athenæo commemoratur, Πλινθύν ſcribitur, in editis certe libris. At in Πλινθίν noſtri codices Athenæi cum editis conſentiunt. Emendationi, quam in Steph. Byz. propoſuiſ Caſaubonus, nullum eſſe locum recte docuit Holſtenius ad Steph. ſed quod hic ait, ἀπὸ τῆς Μαρίας legendum eſſe apud Stephanum, nonnifi pars eſt emendationis adferendæ: nam ἀπὸ non, ut Holſtenius exiſtimaviſſe videtur, prope ſignificare poteſt. Haud dubie ἐπὶ τῆς Μαρίας legendum, id eſt, *ad Maream lacum ſita*. Nam ad ipſum lacum ſitam fuiſſe docet ſinus *Plinthinus*, ab oppido illo nomen habens, cuius Scylax loco ab ipſo Holſtenio prolato meminit. Conſentit Strabo XVII. 799. c.

Δίων ὁ ἐξ Ἀλεξανδρίας. Δίων Ἀλεξανδρεὺς, ait Strabo lib. b XVII. p. 796. c. ubi narrat, principem hunc fuiſſe legationis ab Alexandrinis Romam adverſus Ptolemaeum Au-

b letem missae. conf. Ciceron. pro M. Coelio, cap. 10. & Academ. II. (al. IV.) 4. Scripti vero alicuius, ab hoc Dione editi, nusquam alibi mentio occurrit. *εὐρεῖνται τε βούβη-μα παρ' αὐτοῖς*. Sic mssii. Transpositis verbis editi, *εὐρε-ῖνται τε παρ' αὐτοῖς βούβημα*.

'Αριστοτέλης δὲ φησὶ &c. Quaesivi, nec inveni, in Pro-blematum sect. III. ubi multae quidem iactantur quaestio-nes ad Vini potum & ad Temulentiam pertinentes. Qua-re sicubi bellam istam observationem proposuit Philoso-phus, fecerit id singulari libello περὶ Μήθης, quem subin-de Noster citavit.

# AD CAP. LXII.

c τὴ παρὰ μέθης αὐτοῖς, ὡς νήμιον, ἐν ταῖς δαίπνοις πρὸ πάντων ἐδεσμάτων κράμβας ἔσθαι ἐφθες, καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο παρασκευάζεσθαι. »Malim ἢ νήμιον:» ait CASAUB. hac adiecta verborum istorum interpretatione: *nos quem soli servant, comedendi ante omnes alios cibos brassicas coctas, quae etiam hodie parari solent*. Minus recte illa reddidisse ait interpretes. Scilicet Dalech. sic reddiderat: *quod apud eos canium in coenis statutum est, ante omnem cibum brassicam eli-xam comesse, & ad computationem ita sese praeparare*. Equi-dem profiteor, non satis mihi perspicua graeca verba esse; eaque ne satis quidem integra esse suspicor. Si dixisset καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο ὅ ὅ τ' α παρασκευάζεσθαι, intellige-rem, & illud institutum ad hunc diem tenere.

αἰς τὰς κατασκευαζόμενας ἀμειψύτους. »Intellige συνθέ-» σεις, ut saepe apud Galenum. Vulgo ἀμειψύτα voca-» bant. Basilius, μέθης φάρμακα. Brassicam in amethystorum » compositione locum habere, non mirum est; cum ipsa » per se sit pro ebrietatis remedio. Cato de Re Rustica, » cap. 156. Si voles in convivio multum bibere, coenareque li-» benter; ante coenam esto [brassicam] crudam quantum voles » ex aceto: & item ubi coenaveris, comesto aliqua [alia est in » edit. quā utor] quinque folia: reddent te quasi nihil ederis » biberisque: bibesque quantum voles. Eadem Varro ex Cato-» ne. Causam quaerit Philosophus istius occultae faculta-» tis, Problematum tmemate III. quaest. 18. Etiam in Geo-» ponicatorum libro septimo, caput extat de istis amethystis, » ubi non est praetermissa brassica. Ex his licet intelligere » quid appelles auctor τὰς κατασκευαζόμενας ἀμειψύτους. α

CASAUB. — Ad τὸς ἀμεθύστους possis etiam cum Henr. c Stephano (in Indice Thesauri) φαρμακείας aut πύσσις subintelligere. ἀμεθύστους (vel, quod perinde est, ἀμεθύσουσ) κατασκευὰς dixit Eustathius, hunc ipsum Athenaei locum respiciens. Εἴτερ ἐμετροῦμεν, inquit, ἑαυτοὺς οἱ ἄνθρωποι, εὐφρόνους πίνοντες, οὐκ ἂν αἱ ἀμέθυσοι περινοήσαν κατασκευὰς τοῖς παλαιοῖς ἐν οἷς καὶ σπέρμα κράμβης προσλαμβάνοντο. Caeterum non sperno emendationem e nescio cuius viri docti ingenio a Gallico interprete h. l. commendatam, καὶ πολλὰ ἑαυτοὺς κατασκευασμένοι ἀμεθύστους προλαμβάνουσι δις. sed quid eā magnopere hic opus fuerit non magis video equidem, quam quid in Casauboni adnotatione insit, quod animam movere bilem potuerit, quam eodem loco in Virum de humanioribus omnibus literis meritissimum idem homo indigno prorsus modo effundere non erubuit. De re, quae hic agitur, conf. Bodaëum a Srapel ad Theophr.

p. 774.

ἐν ᾧ δ' ἂν ἀμπελῶνι κράμβαι φύονται. Perperam ἀμπέλῳ cod. a. Recte vero uterque codex φύονται dedit, pro φύεται, quod antea edebatur.

In ALEXIDIS vers. 2. παύσῃ γάρ, intellige τοῦ κακοῦ, d scilicet τῆς κραυγῆς, liberaberis malo, nempe σκαυλῇ. Paulo post (in Anaxandridis vs. 2 sq. est παύσεται (sive παύσεται) τὸ βάρος.

EUBULI versiculos Excerptis suis inseruit Grotius p. 653. In vers. 2. pro ῥάφαν' γὰρ κομίσας, quod habent editi, in mssis est ῥάφαν' με κομίσας.

τὴν κράμβην ῥάφανος ἐκάλουν οἱ παλαιοί. Conf. infra IX. p. 369. f. & 370. f. Adde Polluc. IX. 54.

In APOLLODORI vs. 1. ὑμῖν scripsi cum Dalech.

In ANAXANDRIDIS vs. 2. pro vulgato ἐντρέγῃτε, & e metrum & sermonis usus aoristum ἐντρέγῃτε flagitabat. Monuit etiam Hermannus de Metris p. 165.

In NICOCHARIS vers. 1. post Εἰσαύριον metri causa δ' particulam inferendam putavi. Vers. 2. βαλαπίον, quod erat editum, tenuit Grotius, vertitque ut verba sonabant, balneum elixabimus. Perspice vero, ut mihi quidem visum erat, CASAUBONUS: »ἐλπίν βαλαπίον non con-»coquo. [inquit.] Noli dubitare librariorum imperitiam »monstrum illud lectionis edidisse. Scribendum, adstipu-»lantibus libris manualibus, ἐλπίον βαλαπίον. Quam

c » vim habeant adversus crapulam *glandes*, non facile dixerim: habere aliquam existimavit, qui ista loquebatur. Sed ridiculi sumus, si omnium, quae apud Comicos dicuntur, speramus causam posse reddere. « — Amygdalam *ἀμύγδαλον* esse docet Dioscor. I. 144. & Plin. XXIII. 8, 75. conf. Plutarch. apud Nostrum II. 52. d. Eandem virtutem alii *ταῖς βελάνοις* potuerunt tribuere, sive illi *glandes* quernas dixerint, sive *fagineas*, sive *castaneas*. *Ibid.* Pro ἵνα γὰρ, perperam olim ἵν' εὖν erat editum, quod facite correxit Casaub. suffragantibus nostris mssis.

AMPHIDIS duo postremi versus sic erant editi:

λύπην τιν' οὕτως. ἐξελάνει γὰρ σφόδρα  
λῆρεν, ὥστε τὰς βαφάνους οὕτω δοκεῖν.

Ubi CASAUBONUS monuit, & versum & sententiam claudicare. Et, de importuna quidem post οὕτως distinctione nil monens: » Lego [inquit] & distinguo:

» — ἐξελάνει γὰρ σφόδρα

» οἷς λῆρεν εἶναι τὰς βαφάνους οὕτως (vel ὅτως) δοκεῖν.

» Graecorum proverbium est, cum duorum alterum alteri longe anteponunt, παῖδιά φαίνοιτο ἂν εἶναι, vel λῆρος. » Sic accipiendum est hoc loco. Tantum, ait, iuvat tristis casus aliquis ad arcendam ebrietatem, ut prae eo brassicae videri queant nugae merae. « — Utrumque versum ita, ut nos edidimus, distinxit ediditque Grotius in Excerptis p. 523. nisi quod ex editis λῆρεν tenuit, pro quo nos λῆρεν posuimus, codicum nostrorum auctoritate. Grotius praecuntem se habuisse Scaligerum professus est in Notis. Particulas ὅτως & οὕτω vel οὕτως permutatas a librariis nemo mirabitur: nec id aliàs raro factum. vide IV. 137. d. 161. f. Grotii latinam versionem Graecis versibus subieciimus.

ἰστορεῖ καὶ Θεόφραστος. Theophr. Histor. Plant. IV. 20 extr.

Supplenda nonnulla, aut Corrigenda  
in Animadversionibus ad  
Epitomen libri I.

*In Animadv. ad Cap. XXI. pag. 110. med. (ad p. 12. d. ed. Caf.) post verba illa, de quo vide Fabric. Bibl. Gr. T. I. p. 272 lq. adduci haec debebant: & praesertim Fr. Aug. Wolf. in doctis ad Homerum Prolegom. Vol. I. p. 199 lq.*

*Pag. 118. lin. 10. a fine. Non, Suspicio  $\pi\omega$ , volueram; sed  $\pi\omega$ ; in quo, Ecce iterato monitus, non paruit typotheta.*

*Pag. 122. med. Post verba, Oportebat haud dubie,  $\pi\alpha\iota\delta\iota\alpha$ . Adde: Typis vix expressa haec erant, quum apud Ammonium in Lexico Homérico, voc.  $\text{Μέλπεσαι}$ , non modo eandem observationem de vocabulo  $\mu\epsilon\lambda\pi\eta$  apud Homerum pro  $\pi\alpha\iota\delta\iota\alpha$  usurpato propositam, eodemque exemplo ex Odyss. ζ. 101. petito confirmatam, verum eandem etiam emendationem ( $\pi\alpha\iota\delta\iota\alpha$  apud Hesychium pro  $\pi\alpha\iota\delta\iota\alpha$  scribendum) ibidem in Nota a Villosino nostro occupatam animadverti.*

*Pag. 130. lin. 12. a fine. Post verba ex Etymologico M. prolata, haec debebant adduci: Quae loca Grammaticorum, Pollucis, Etymologi, Eustathii, in eo consentientia, ut nomen illud, de cuius vi & origine quaeritur,  $\acute{\alpha}\pi\delta\ \tau\omicron\upsilon\ \phi\epsilon\upsilon\sigma\iota\zeta\epsilon\iota\tau$  derivent, monere nos debebant, ut intelligeremus, falsam esse scripturam illam  $\phi\alpha\iota\iota\iota\delta\alpha$ , quae Athenaei libros ubique infedit; veram hanc,  $\phi\epsilon\iota\iota\delta\alpha$ , quae apud Etymologum obrinet: quā positā scripturā, non tam utique absurda fuerit, quam Casaubono visa erat, illa derivatio. Quo accedit, quod eandem scripturam apud Pollucem ruenrur haecenus codices mssri omnes, quod  $\phi\epsilon\iota\iota$  non  $\phi\alpha\iota\iota$  praefereant; tum quod eam in Antiphanis versu, quem citat Athenaeus, merri ratio, tam in vocabulo  $\phi\epsilon\iota\iota\delta\alpha$ , quam in nomine  $\phi\epsilon\iota\iota\sigma\iota\upsilon$  (quod & ipsum sic apud Etymologum scribitur) percommode admittit. Porro ne id ipsum quidem, quod apud Athenaeum nostrum legimus, ludum ipsum nomen  $\phi\epsilon\iota\iota\delta\alpha$  invenisse  $\acute{\alpha}\pi\delta\ \tau\eta\varsigma\ \acute{\alpha}\rho\acute{\eta}\sigma\epsilon\omega\varsigma$ , tam absurdum, quam prima specie videri pot-*



erat, reperietur, si cum MEURSIUS (de Ludis Graecorum, voc. Ἐπειρίδα : Tom. VII. Thesauri Antiq. Gronov.) statuamus, non hoc voluisse Athenaeum, a voce ἀφίσεως derivatum esse nomen *φειρίδα*, sed a *re*, ab ἀφίσει ipsa; nempe a modo τῆς ἀφίσεως, scilicet a fallaci proiiciendae pilae modo, quod alii eam mitterent, cum alii missuri viderentur. Sic, correcto nomine *φειρίδα*, nil aliud porro cum aliqua specie poterit vitio verti scripturae apud Athenaeum vulgatae, nisi hoc fortasse, quod nimis concisa esse videatur: quod per Epitomatoris culpam accidisse consentaneum est. Sed ne apud Etymologum quidem satis perspicue id, quod causam continet, expressum videtur, cum ait, ἀπὸ τῆς ἀφίσεως τῶν σφαιριζόντων ἢ ἀπὸ τοῦ φεραρίζειν ἐν τῷ ἴσταν &c. ubi per particulam ἢ distinguitur τὸ φεραρίζειν a τῷ ἀφίσει, quae per illud exponi declararique debebat. Itaque vide, ne ibi ἴσταν (i. e. scilicet, videlicet) pro ἢ scriptum oportuerit, hac sententia: *φειρίδα dictum est per syncopen pro φεραρίδα, a modo quo pilam mittunt ludentes, scilicet a decipiendo in pila mittenda &c.*

---

# ANIMADVERSIONES IN ATHENAEUM

## IN EPITOMEN LIBRI SECUNDI.

Ed. Cael.  
P. 35.

### AD CAP. I.

**Q**UEMADMODUM & aliàs, cum initio, tum in fine singulorum fere Librorum, per quos distributum totum hoc opus est, colloquentem se cum suo Timocrate facit Athenaeus: sic in secundi libri initio inducebatur in opere olim integro idem Timocrates ad Athenaeum verba illa dirigens, Το πολὺ τῆς ἡμέρας &c. quae adponere hoc loco placuit Epiromatori. Quibus in verbis Το articulus non ad πολὺ referendus; quo prodiret absurda fatis sententia huiusmodi, *Maiorem (vel, Plurimam) diei partem &c.* sed naturalis structura orationis haec intelligenda, Το ἐπιμετρεῖν πολὺ τῆς ἡμέρας τῷ ὕπνῳ, *Magnam diei partem insuper (scil. iuxta cum nocte) tribuere somno.* Immo vero, subtilius etiam si spectaveris, intelliges, non ad solum verbum ἐπιμετρεῖν pertinere articulum: (quandoquidem infinitivus absque articulo recte pendebat a verbo finito οὐκ εἶσθαι μὲν) sed esse illum ad totam dictionem Πολὺ - - ὕπνῳ referendum: quae dictio cum plane habet colorem, ut e scriptore nescio quo, sive gnomico, sive alio, ad verbum ducta debeat videri. Itaque haud incommode tali quodam modo excudi distinguique exordium hoc secundi libri po-

a uisset: TIM. Τὸ π πολὺ τῆς ἡμέρας προσεπιμετρῶν τῷ ὕπνῳ οὐκ εἶναι με &c. Quo etiam spectant sequentia verba, ὕπνῳ διδόναι σχολήν. quae siue ab ipso Athenaeo adposita fuisse stauas, quod facile equidem crediderim, siue ab Epiomatore de suo interserita, (quae fuit Casauboni sententia, provocantis ad locum paulo inferius occurrentem, p. 47. a.) adiecta haud dubie sunt interpretationis causa eorum quae praecedunt, προσεπιμετρῶν τῷ ὕπνῳ. Quare consulto parentheseos signis ista intercepti. Caeterum silentio non debeo praeterire, ipsum verbum προσεπιμετρῶν tacite a Casaubono esse correctum: nam προσεπιμετρῶν habent nostri mssii cum ed. Ven. & Bas. quod possis quidem coniectare ita scriptum fuisse ab eo auctore, e quo verba ista mutuatus est Athenaeus; sed facile mihi persuasi, librariorum culpa decurtatum esse verbum.

Quae sequuntur de *Vino* & de *vini viisque inventione*; respectum habent ad eam disputationem quae sub finem primi Libri institui coepta est, ac praesertim ad ea quae proxime p. 34. a. dicta sunt.

In NICANDRI fragmento, quod e *Georgicis* excerptum videtur, notabit Lector analogiarum grammaticarum studiosus verbum ἐκλῆσεν, a themate minus usitato κλέω, unde & praeteritum ἐέκλῆκα aliaque tempora, & nomen κλῆσις & alia similia derivantur, quae ad verbum καλέω referri vulgo solent: de quo monuit Everard. Scheidius ad Lennepii Etymologicum Linguae Graecae, T. I. p. 383. Pro κοίλοις in priori versu perperam κοίλοις habent nostri codices, ac fortasse etiam alii; cuiusmodi manifestos errores, e librariorum negligentia prognatos, merito correxit vir doctus Musurus, qui Venetam editionem curavit: ipsam autem veram lectionem servavit Suidas in Οἶνῳ, ubi & haec & alia plura ex Athenaeo nostro excerpta exhibet. De Οἶνῳ Apollodorus Biblioth. I. 8. Οἶνός, αἶν, βασιλείων Καλυδόνος, παρὰ Διῶνός, φυτόν ἀμπέλου πρώτος ἔλαβε. quem ad locum vide quae ab Heynio adnotata sunt. Eiusmodi aliquid haud dubie hoc loco, in opere olim integro, scripserat etiam Athenaeus, quod adponere neglexit Epiomator.

Μελαντιππίδης ὁ Μήλιος) De duobus poetis, quibus MELANTIPPIDES nomen fuit, nil opus est ut hoc loco repetam quae vel Suidas & Eudocia tradiderunt, vel ad

Suidam a Küstero, aut in Bibliotheca Graeca a Fabricio (T. I. p. 585.) docte congesta sunt: unum locum indicaturus eram, quem ab his praetermissum observaveram, ubi dithyrambicae poëseos nomine Melanippides laudatur, scilicet apud Xenoph. in Mem. Socr. I. 4, 3. sed & hunc locum ab Harlesii diligentia (ad Fabric. l. c.) occupatum video. Superior -ne vero, an posterior *Melanippides* fuerit, e quo ductus sit versus ab Athenaeo hic prolatus, nemo facile definiverit: nisi, quoniam posterior nonnisi lyrica ac dithyrambica carmina reliquisse commemoratur, superior vero & dithyrambica, & epica, & epigrammata, & elegias, & *alia plurima*, coniecturam inde facere licet, versus nostrum, quem e dramatica aliqua fabula ductum esse adparet, auctorem habere superiorem Melanippidem. conf. quae de eodem poeta idem Fabricius in Tragicorum deperditorum Notitia (Bibl. Graec. T. I. p. 683.) adnotavit. Quidquid sit, superiorem *Melanippidem* Μελίπιδης, id est e *Melo* insula oriundum, diserte tradunt Suidas & Eudocia: posteriores patria non exserte quidem nominatur, at ex eo, quod hic non modo nepos fuit maioris illius, sed quod patri etiam utriusque idem nomen fuit Critonis, intelligi par est, eandem patriam utrumque habuisse. Quare Fabricius (loco paulo superius citato, T. I. p. 585.) non modo suspicionem movit, verum etiam liquido pronunciavit, mendosam esse apud Athenaeum scripturam cum hoc loco, quem prae manibus habemus, rum lib. XIV. p. 651. e. ubi Μελίπιδης *Melanippides* perhibetur. Cui ego non temere eram suffragaturus, quandoquidem ambigi poterat, essetne apud Suidam peccatum, cuius scrinia dein compilasse Eudociam constar, an apud Athenaeum. Sed quoniam altero illo loco (XIV. 651. e.) vetustae nostrae membranae, in quibus deesse duos priores Athenaei libros dolemus, non Μελίπιδης habent, ut ad hunc diem e corruptis codicibus editum erat, sed in Μέλιδης amice cum Suida concordant; hoc pariter loco istud Μελίπιδης, quod libros omnes vulgo invasit, halucinationi deberi librariorum mihi persuasi; quum praesertim & multo notius istis hominibus nomen Μελίπιδης quam Μέλιδης fuerit, & hoc ipso loco insuper facile etiam aberrare potuerit librarii oculus in lineam proxime sequentem, ubi Hecataei nomini recte adiecta vox Μελίπιδης legebatur.

- a In ipso MELANIPPIDIS *versu*, consulto - ne an casu factum sit nescio, ut in Casaubonianis editionibus Ἐπώνυμος scriberetur: certe nil causae erat, cur a scriptura Ἐπώνυμος, in quam cum edit. vet. consentiunt mss. libri, discederetur. Pervulgatus iste usus est graecè loquentium, ut simillima ratione adiectivum in neutro genere ponant, quod ad substantivum masculini vel foeminini generis referatur: quale ad adiectivum quemadmodum in aliis exemplis plerumque substantivum πρᾶγμα subintelligendum monent grammatici, sic nunc hoc loco in promptu erat ῥῆμα vel ὄραμα intelligere. Articulum δ, quem ignorant libri scripti, commode adiecit primus Athenaei editor, ad fulciendum labans metrum. At ne sic quidem omnibus numeris absolutus versus est, nisi ultimam vocis Ἐπώνυμος brevem excusari ex pausa alicuius ratione posse statuamus. Alioquin inserta particula δ' vel γ' opus erat: cuiusmodi quidem versusum fulcimenta perlaepe in Athenaei libris, sive ex librariorum culpa, sive quod ipse auctor parum curarit, neglecta videmus.

Quae ex HECATAEO *Milefio* profert noster, e libris Γεωγελογίων ducta videntur, qui citantur in opere integro lib. IV. p. 145. f. *Orestheum* Pausanias lib. VIII. 3. pag. 601. & Stephanus Byzant. (voc. Ὀρεσθέας) filium faciunt *Lycaonis*; quod Casaubonum commovit, ut suspicaretur, pro Δευκαλίωνος hoc loco Λυκάωνος scriptum oportuisse. At in salvo est vulgata lectio, in quam libri consentiunt. Orestheum Lycaonis filium, qui Arcadiam habitavit, non confundendum esse cum Orestheo Deucalionis filio, apud Locros Ozolas Aetoliae finitimos regnante, docet idem ipse Pausanias in Phocicis, X. 28. pag. 895. ubi eandem de hoc fabulam narrat, cuius mentionem Athenaeus facit. Pro ἐπὶ βασιλείᾳ, quod recte cum ed. Ven. habent scripti libri, temere ex ed. Bas. in Casaubonianum exemplum ἐπὶ βασιλῆα irrepsit, quod etiam Dalechampius in versione expresserat: sed veram scripturam Casaubonus in Animadv. restituit. Mox, quod ἐκέλευσαν αὐτὸν (i. e. τὸν κύνα) κατορυχθῆναι &c. vulgo scribebant omnes, id nec per se probabile erat, (nec enim ex cane, sed ex caudice enatam vitem consentaneum est;) &, ad τὸ στέλεχος referendum fuisse pronomen, perspicue ex Pausania intelligitur: quare αὐτὸν corrigere non dubitavi.

Quod ait, εἰ γὰρ παλαιὸι, φησὶν, — desit verbum

φῆναι in nostro cod. *a.* sed agnoscit alter cum edd. Nec vero satis perspicuum videtur, ad Athenaeum - ne referatur hoc verbum, ut dicat Epitomator, *monuisse hoc loco Athenaeum de usu illo vocabuli εἶναι apud veteres*; an ad Hecataeum, ut Athenaeus dicat, *esse illud ab Hecataeo monitum*. Superfunt autem hodieque eiusdem usus exempla apud Hesiod. *Erg.* 568. & 570. & in Scuto Herc. 292. Eodem vocabulo Meleager (in Brunckii *Analect.* T. I. p. 4. num. VI.) tropice pro ipso vino usus est.

PLATONIS locus, in *Cratilo*, legitur p. 276 sq. T. III. ed. c Bip. his verbis: Οἶνος δ', ἐτι οἰσῶμαι νοῦν ἔχειν ποιεῖ τῶν πινόντων τοὺς πολλοὺς, οὐκ ἔχοντας, οἰόνους δικαιοτάτ' ἂν καλούμενος. In Homeri versu, qui ex *Iliad.* ζ. 260. ductus est, pro δὲ καὶ αὐτῆς, quod Basileensi editori debetur, δὲ καὶ αὐτῆς scribunt nostri libri cum ed. Ven. & Eustath. ad Il. ζ. p. 500, 21. adponentes integras illas vocales, quae ob vocalem in proxima voce sequentem eliduntur in pronunciando: quem morem vetustae nostrae membranae Veneto-Parisienses, quae reliquos Athenaei libros integros continent, fere constanter servant. Sed ex eadem ratione, quoniam καὶ illud ex καὶ est, non ex enclitica κα, debebat δὲ καὶ αὐτῆς scribi, non δὲ καὶ αὐτῆς, quemadmodum & apud Athenaeum & apud Homerum vulgo editur. Ex hoc Athenaei loco nonnulla citavit Eustathius ad Il. ζ. p. 500.

## AD CAP. II.

Ὁ δὲ τῶν Κυπρίων φησὶ ποιητὴς, ὅστις ἂν εἴη. Post verba οἰσκαίν ἡμᾶς, ex abrupto statim sequebantur vulgo duo illi versus, Οἶνόν τοι Μενέλαος &c. Apud Suidam vero (qui sive uberiores e duobus prioribus Athenaei libris eclogas habuerat, sive prorsus etiam integro opere usus erat, nec tamen, ubi ex hoc auctore aliquid profert, singula semper verba adnumerare solet) post eadem illa verba, sub vocab. Οἶνος prolata, sequuntur haec: Ὁ δὲ Κύπριος ποιητὴς φησὶν· Οἶνόν τοι &c. Ac potuit quidem percommode ita scribere Athenaeus, quemadmodum ὁ Κυπριαὶος ποιητὴς ait I. 2. b. & II. 36. e. aut ὁ Σιδρακεύσιος ποιητὴς, I. 5. a. sive quae sunt eius generis alia. Sed quoniam in ora vetustorum Codicum (testibus H. Stephano & Levino apud Casaub.) pluribus nonnullis ver-

bis, eisque paulo magis cum aliis locis, ubi eadem *Cypria carnina* a Nostro citantur, concordantibus, sic scriptum h. l. legebatur: 'Ο τῶν Κυπρίων τοῦτ' ἔφασκε ποιητὴς, ὅστις ἀνείμα' conciliatā inter se utrāque scripturā illud dedi, quod aut ab ipsa Athenaei manu profectum, aut ad eius scripturam proxime accedere visum erat. Vide VIII. 334. b. & XV. 682. d. e. Conf. Fabric. Bibl. Gr. T. I. p. 282 sq.

d In DIPHLI vs. 1. perperam προσβλήσματος scribitur in cod. a. Versus tertius vulgo, consensientibus (quod sciam) libris, sic legebatur:

ἦταν ταπεινὸν μέγα φρονεῖν ποιεῖς μένος.

Quod haecenus quidem ferri utcumque poterat, ut effectus ille versus protasis periodi, cuius apodosis duobus insequentibus versibus contineretur. Nec tamen per se satis commoda erat ea ratio, & ad accusativum ταπεινὸν necessarius articulus requirebatur: quare non dubitavi emendationem eam adoptare, quam a Brunckio nostro in ora libri, quo ille usus est, adnotatam reperi. Sic & grammatica ratio in salvo est, & omnia fluunt facilius. Pari modo ἦ τὸν in ἦταν a Simplicii librariis mutatum nuper notavimus, T. II. nostrae ed. p. 321. Vocales vero η & θι sexcenties atque etiam millies permiscuerunt hi, qui Athenaei codices descripsere. In Grotii Excerptis, ubi Diphili versus pag. 797. exhibetur, servata vulgata scriptura ἦταν, ποιῶν pro ποιῶν editum est, quod operarum culpa admissum puto. Quod in extremo vs. 5. vulgo scribunt, τὸν δειλὸν, ἔρασόν, id ferendum non putavi. Desiderabatur verbum in infinitivo positum, quod, quemadmodum γελᾷν & τολμᾷν τι, a verbo finito συμπεθεῖς penderet. Itaque ἔρασέν probavi, quod perspece Grotius hoc loco posuit. Ad sententiam istorum versuum, & nonnullorum ex iis qui sequuntur, apta sunt quae apud Ovidium legimus, Art. Am. I. 237 sqq. *Vina parant animos; — tunc veniunt risus; tunc pauper cornua sumit; &c.* & apud Horat. Epist. I. 5, 19 sqq. *Quid non ebrietas designat? — in praelia trudit inermem &c.*

Ad PHILOXENI fragmentum haec adnotavit Casaubonus. » Vinum magna copia admissum in corpus, εὐπειν » vocavit Philoxenus Cytherius, εὐρείτας εἶνος πάμφωνος, » vinum large fluens omnis generis voces ciet. Sic saepe τὸ » ποῖν non fluere simpliciter, sed ferri cum impetu significat. » Demosthenes [ pro Coron. T. I. p. 272. ed. Reisk. ] τῷ

» Πύθωνι θρασυνομένῃ καὶ λαμπρῷ [ πολλῶ habent libri ] d  
 » ῥέσσι καὶ ἡμῶν. Et εὐρήσις αἶσμος apud poëtas, ven-  
 » tius vehemens & λαμπρός. α

CHAEREMONIS verba vulgo, veluti prorsus soluta ora-  
 tio esset, continuo tenore scribebantur. E quibus Gro-  
 tius in Excerpt. p. 849. duos senarios confecit huiusmodi :

Τοῖς χρηματίοις οἶνος παρεσκευάζεται

γάλῳτα, σοφίαν, εὐμαθίαν, εὐβουλίαν.

Quorum prior utique non erat Athenaeo a me obtruden-  
 dus; posteriorem haud cunctanter adoptare debui, εὐ-  
 μαθίαν scribendo pro vulgato εὐμαθίαν, quod  
 ipsum quidem ferri aliàs potuisset, (quemadmodum & πο-  
 λυμάθεια passim tenui ex librorum consensu,) sed nec  
 versui aptum, & alioquin analogiae minus erat consen-  
 taneum; quippe non a verbo εὐμαθίαν, quod nullum  
 est, sed ab adiectivo εὐμαθής proxime derivatum. Sicut  
 librariorum sive ignorantia sive levitas vocales ei & i fre-  
 quenter confudit, (quod nostri librarii in eam potis-  
 simum partem facere consueverunt, ut ei pro i soleant  
 ponere;) sic liberum esse debet editori, huiusmodi prae-  
 ferim minutias pro suo iudicio, ut res & locus & usus  
 postulare videtur, invitis etiam libris omnibus, fidenter  
 refingere.

» ION Chius [ sic CASAUB. ] videtur licentia poëtarum  
 » vino tribuere personam. Vocat παῖδα ἄδ' αμνον, pue-  
 » rum indomitum. Persius: [ III. 9. ] indomitum despumare  
 » Falernum. Sic scribendum, vel ἄδ' αμνον: nam ἄδ' αμνον  
 » vix Graecum est. Puerum dicit, quia Bacchi simulacra  
 » puerili aut iuvenili facie fingeantur. ταυρωτὸν, propter  
 » vini robur, aut ebriorum truculentiam: eam enim ob  
 » causam Bacchum tauro fingeant similem, ut dicitur  
 » non multo post. α — Vide infra, II. 38. e. f. Ἄδ' αμνον  
 (cum accentu in ultima, ut scribitur apud Hesychium)  
 nil cunctatus adopravit Toup Epist. Critic. p. 85. ed. Lips.  
 ac videtur illud utique rectius esse vulgato, a quo quidem  
 non recessit Grotius in Excerpt. pag. 449. Tenuit idem  
 Grotius in tertio Ionis versu vulgatum ἄδ' αμνον, pro  
 quo tamen cum Casaub. ἄδ' αμνον malles, quod ipsum  
 etiam velut exploratum Toupius accepit. Contulit cum  
 hoc vocabulo Casaubonus illud Panyssiadis verbum, quod  
 paulo inferius in supplemento ad p. 36. d. legitur, μή σ'  
 ὕβρις ἐν φρεσὶ θυμὸν ἄδ' αμνον; monuitque, emendationi suae



quodammodo favere scriptam lectionem ἀερίπνοον. At e nostris codicibus nullus a vulgata scriptura dissensus enotatus est.

- a Ad MNESITHEI vs. 8. καὶ τοῖσιν ἐλκασθεῖσιν &c. laudavit Casaubonus in eadem sententiam Dioscoridis verba, quae leguntur lib. V. cap. 6. sect. 4. πρ'. ubi περὶ Δυνάμεως τῶν οἶων agitur. Totum istud Mnesithei fragmentum satis emendatum ad nos pervenit: nonnisi levia quaedam erant corrigenda, quorum pars non tam librariorum culpa, b quam editorum, minus recte fuerat curata. Vers. 11. Sic edebatur,

εὐθυμία φέρι γ' ἢ δ' ὑπερβάλλει ὕβρι.

ubi integro pede redundabat senarius. At γ' particulam recte ignorant nostri mss: quā particulā eiectā, & voculā ἢ in ἄν mutatā, (quorum utrumque iam a Grotio ex mera coniect. factum video) iustam nunc mensuram versus habet; cum e duobus iambicis pedibus, φέρι γ' ἢ δ', factus sit unus anapaesticus φέρι ἄν δ'.

Vers. 12. Quum sic esset excusum, ἢ δ' ἴσεν ἴσῃ &c: rursus claudicabat versus: cui incommodo ita poteramus mederi, ut iterum ἄν pro ἢ scriberemus, quod Iacobs fecit in Animadv. ad Anthol. Vol. I. P. I. pag. 327. At, quoniam non potest solum, sed & solet a poetis, in hac ipsa potissimum phrasi, penultima brevi usurpari vocabulum ἴσος; (conf. I. 30. f. X. 430. f. & 431. a.) practuli eam rationem, quam Grotio etiam probatam vidi, ut nonnisi accentum mutarem, ἴσεν pro ἴσῃ scribens. Minus commode vero idem Grotius προσφέρει scripsit pro προσφέρῃ, quod rectissime dabant libri omnes, scilicet in medio genere, cui hic erat locus ex constanti sermonis graeci usu. Et in eiusdem Grotii Notas ad h. l. error irrepfit, cum ait, προσφέρει olim fuisse excusum, quod in nulla editione legitur.

Versus 13. sic vulgo efferebatur:

ἄν δ' ἄκρατον, παράλυσιν τῶν γε σωμαίων.

nec discrepantiae quidquam enotatum e nostris codicibus. Ubi pessumdatum prorsus metrum effugisse subtilissimum Grotii sensum mireris; ne dicam de γε particula, quae isto loco posita nullam omnino vim habet, & ad sententiam quidem, importune prorsus inserta est. Perspecte Bruncius noster, in ora sui libri, delendam eam particu-

Animadv. Vol. I.

R

lam, & initio versus ἐὰν pro ἀν scribendum, monuit: cui b morem haud dubie gerere debui.

*Versf. 15.* Ut εἰρηκεν cum Grotio pro vulgato εἰρηκε scriberem, clamabat metrum. Ad rem quod spectat, Athenienses fuisse illos, quos a Pythia iussos esse ait Mnesitheus Bacchum venerari Medicum, supra docuit Athenaeus I. 22. c. Latinos versus, quos Graecis Mnesitheï subiecimus, Grotii esse, facile intellexerit is cui notum est divinum viri ingenium. Ab eodem Grotio mutuatus sum Latinam interpretationem versuum Eubuli proxime sequentium.

### AD CAP. III.

Εὐβουλος δὲ ποιῶν τὴν Διόνυσον λέγοντα. Quum exstiterit EUBULI fabula, cui titulus Διόνυσος ἢ Σεμέλη erat, prae-ter Clementem Alex. & Zenobium ipsi etiam Athenaeo memorata; ( XI. 460. f. ) consentaneum est, ut, ex illa ductos esse versus hic prolatos, cum Grotio Excerpt. p. 649. statuamus. Quare, cum titulos fabularum ab Athenaeo constanter adiectos fuisse constet, & ab Epitomatore solum resectos, haud valde erat verendum, ne ab auctoris manu multum aberrarem, si in ipso contextu Εὐβουλος δ' ἐν Διονύσῳ posuissem. Versus Eubuli leguntur etiam apud Suidam, sub voce Οἶνος. Eisdem suae editioni Graecorum Gnomicorum inseruit Brunck p. 197 sq. *Vsf. 1.* mendose prorsus in cod. a. γίγεται pro γὰρ scriptum; quod eo solum adnotatum volui, quoniam & alibi fortasse, ubi non ita plana res fuerit, eadem permutatio occurrere poterit, e male accepto scripturae compendio orta.

*Versf. 3.* Pro vulgato ὕψις, quod & Suidae libri habent, cum Grotio & Brunckio ὕψις scripti, flagitante metro ob primam huius vocabuli brevem.

*Versf. 5.* Potuit ferri εἰσπύοντες, quod cum editis agnoscit nostrorum codicum alter: itaque tenui cum Gror. & Br. Nec enim, quod nusquam alibi occurrit ( quod sciam ) hoc verbum, satis id caussae, cur sperneretur, fuit; cum praesertim simillimae compositionis verbo ἐμπύοντες ( nempe τὸν οἶνον ) non modo poetae, sed etiam profaici scriptores usi sint, veluti Plutarch. Sympos. III. 3. Nec vero improbaverim, si quis, haud satis commode calicem imbibere, pro ebibere, dici existimans, al-

b teram praetulerit scripturam *ἐκπιόντες*, in quam cum Suidae libris consentit noster cod. a. qui, inter multos quidem errores, magnum numerum probatissimarum lectionum, ab aliis libris corruptarum, integras servavit. (Apud Suidam quidem in vetustis editionibus non *ἐκπιόντες*, sed *ἐκπίνοντες* legitur, quod neminem turbaverit.) Caeterum minime me fugit Criticorum ille canon, quo perspecte praecipunt, *lectionem difficiliorem*, caeteris paribus, *preferendam esse facilliori*. Sed qui observaverit, quam miris modis, quamque temere & inconstanter & fortuito saepe a planissima apertissimaque auctoris scriptura in nescio quae monstra aberrarint librarii; nae is intelliget, quanta cautione sit opus, ne ista regula abutatur, & meros carbonem pro solido auro interdum arripiamus.

c *Vers. 6.* In *βαδίζουσ'* consentiunt codd. nostri & ed. Ven. cum Suida. *βαδίζουσ'* erratum erat, ex ed. Basl. in tres Casaubonianas propagatum. *τέτρατος*, pro *τέταρτος*, ex ed. Ven. in alias omnes transferat, in vitis mssis. Utrumque tamen errorem correxit Casaub. in Animadv. In voce *τέτρατος* finem sexti versus fecerant editores, cui alium mirae longitudinis subiecere, huiusmodi:

*οὐκ ἔθ' ἡμέτερος ἔστι, ἀλλ' ὕβρεως ὃ δὲ πέμπτος βοῆς.*  
quibus quidem in verbis nihil quidquam murat Athenaei codices. At apud Suidam *οὐκ ἔτι* absque apostropho scribitur, ac dein:

*ἡμέτερος ἔστιν, ἀλλ' ὕβρεως ὃ δὲ πέμπτος βοῆς.*

Quae ob oculos habens, ut videtur, CASAUBONUS in *Animadv.* (nullam licet Suidae mentionem faciens) recte *οὐκέτι* sexto versus adiiciendum monuit, & *Vers. 7.* pro dorico *ἡμέτερος*, cui non erat hic locus, *ἡμέτερος* posuit: tum vero cum eodem Suida *ἔστιν* duabus syllabis scribens, cum longiorem iusto etiam tum videret esse verbum, duas voculas ὃ δὲ elecit. Sic prodibat iustus senarij huiusmodi:

*ἡμέτερος ἔστιν, ἀλλ' ὕβρεως πέμπτος βοῆς.*

qui percommode fluens, illud unum incommodi habebat, quod duas voces, quas communi consensu libri omnes Athenaei Suidaeque adposuerant, expulisset. Eas voces tenens Grotius, itemque *ἔστι* ex Athenaei libris servans, unius literae levi mutatione (*ὕβρεος* pro *ὕβρεως* scribens) metro consuluit. Cuius rationem mihi sequendam putavi, praecunte etiam Brunckio.

*Vers. 9.* ὃ δ' ὄγδοος, κλήτορες. Cum versui, ab ὄγδοος c vulgo & in Athenaei libris & apud Suidam incipienti, non constaret metrum; Casaub. in Animadv. praemittere duas voces ὃ δ' iussit, quod probavit Küsterus, & ego, cur improbarem, causam nullam vidi. Nam quod Grotius, ὄγδοος ἀνακλήτορες corrigens, non bono sensu κλήτορες vulgo scriptum ait, id quale sit fateor me non perspicere. Est apud Hesych. Κλήτωρ κέρυξ, ἄγγελος, ὑπέρτης: & Κλητήρ ( paulo quidem diversâ nominis formâ, sed per ipsam formam haud absumili significato ) ὃ εἰς δίκην καλῶν: & apud Suidam, Κλητήρ ὃ καλῶν εἰς τὸ δικάσθησιον, &c. Perapte igitur κλήτορες hic dicuntur adparitores, qui in ius vocant hos, qui per ebrietatem tumultuantes vulnera aliis inflixerunt: quam in eandem sententiam in latina versione, cum alioquin Grotium secutus sim, hoc loco Othani est licetis scripsi. Nam, quod Othanius relocatoris dedit Grotius, parum commodum id visum erat: ac sane, si ἀνακλήτορες libri dedissent, non alium significatum huic vocabulo (quod ipsum quidem e nullo vetere scriptore adnotatum usquam reperi) atque simplici κλήτορες tributurus eram, nitens usu verbi ἀνακαλεῖν, de quo consuli Lexicon nostrum Polybianum potest. Minus vero etiam morari me debuit, quod ἀνακλητόρων in plurali Brunckius, levi de coniectura, scripsit.

*Vs. 10.* ὥστε καὶ βάλλειν ποιεῖ. ποιεῖν scribere Grot. & Br. quod sicut lubens acceperim, si codex aliquis dedisset, sic non necessarium hoc loco putavi invitis libris obtrudere. At totam istam phrasin frigidam iudicavit vir doctus Iacobs, (in Emendationib. in Anthol. Graec. p. 14. & in Animadv. in Anthol. Vol. I. P. II. pag. 97.) & cum subsequenter minus apte cohaerentem; quam sic refingendam acute suspicatus est, ὅς γε καὶ σφάλλας πῶδας, hac sententia, decimus furorem excitat, & bibentem evertit. Brunckius quidem cum vulgata scriptura percommode contulit Aristophanis versus in Vesp. 1253 sqq. At non dissimulandum est, quod βάλλειν hic vulgo legitur, id ipsum, rem & sententiam si spectes, iam supra in illis verbis ἡδόμενος δ' ὑπαπτιών, & quidem fortius etiam, expressum fuisse. *Vs. 11.* μικρὸν ἀγγεῖον, alvum hominis dici adparet. Pariter ἀγγεῖον totum corpus humanum dixit M. Antonin. III. 3. diversa quidem ratione; scilicet quatenus quasi vas est aut animi receptaculum, ut ait Cic. Tusc.

c l. 22. De verbo ὑποσκελίζειν vers. 12. conferti potest Anthol. T. I. pag. 230. num. 38. & quae ad eum locum notavit Iacobs.

Ἐπίχαρμος δ' ἔφ' η dedere ambo nostri codices pro δὲ φησὶ, quod erat editum. EPICHARMUS verba habet etiam Suidas in Οἶσος, paucis vel omisissis, vel mutatis. Ea quum tam apud Suidam, quam apud Athenaeum, veluti soluta oratione scripta essent, minima mutatione ac sere nulla in iambicos versus tetrametros catalecticis, quales sunt fere qui supersunt Epicharmi, digessit Grotius in Excerpt. p. 481. quem in graecis maxime secutus sum, non item d hoc loco in latinis. Vers. 2. Desunt apud Suidam verba χαρίων ὥς γὰρ μοι. Apud Athenaeum χαρίων antepenacutè editum erat, contra grammaticorum legem. Vers. 3. ἐκ πῶστος Suid. ἐκ πῶστος δὲ Grot. Equidem vulgatum tenui ἐκ δὲ πῶστος, quod aequè aptum erat versui. Pro θνασία, θνασία est apud Suid. & vs. sq. θνασίας, quod neminem debet turbare. Ipsum vocabulum, quod nusquam aliàs occurrit, potest a verbo θύω esse derivatum, quatenus cum impetu veluti furibundus feror significat. Sed Helychius, ut Cas. monuit, θνασία legisse videtur, quod vocabulum ab illo, sua in serie locatum, exponitur λοιδορία, καὶ ἡ διὰ χειρὸς μάχη, quae notio perapte huic loco convenit: apud eundemque Hes. rursus hanc glossam habemus: Ἰανία τύρβη, μάχη, ὕβρις, ἀγερωχία. Et θνασία hoc loco veram esse scripturam censuere Bochart. Hieroz. P. I. lib. II. c. 34. & Ruhnken. ad Timaeum, voce Ἰανίης.

Pro his quae Vers. 4. & 5. posuimus, apud Suidam sic legitur, ἐκ δὲ θνασίας δίκη· ἐκ δὲ δίκης, πένθαι τε &c. in Athenaei libris vero ἐκ δὲ θνασίας, δίκη· ἐκ δὲ κατὰ δίκης πένθαι τε &c. unde satis adparebat, quod & alioquin suspicari licuerat, intercidisse integrum gradationis membrum, ἐκ δὲ δίκης δὲ κατὰ δίκην: quae verba hoc loco adicienda esse, post Henr. Stephanum (Thes. Graec. Ling. III. 1165. g.) Casaubonus monuit; eademque Grotius adoptavit, & in latina versione iam expresserat Dalechamp. Verbum γένετ' idem Grotius, quo versui constare mensura, voci δίκην subiecit; nec dubitare se ait, quin ita, ut ab ipso factum, scripserit Epicharmus. Vers. 5. Quid sit quod σφάκελος (gangraena, sphacelus) medius inter vincula & multam hic nominetur, non magis mihi adsequi darum est, quam cur σφάκελος in plurali numero

(nisi id ab operis peccatum) posuerit Grotius. Scio, passim apud alios auctores perperam a librariis *σφαλας* pro *φάλας* scriptum reperiri; qua de confusione Valckenarius monuit ad Ammon. p. 220 sq. Est autem *φάλας*, *fascis*, sive *fasciculus* quicumque, *lignorum* praesertim aut *sarmentorum*: conf. Suidam, & Thucydidis Interpretes ad II. 77. & Valcken. l. c. Quo vocabulo si constaret usos esse Graecos, ubi de *virgis* sive *baculis* agebatur in *fustigationis supplicio* adhibitis, posset ei percommodus videri hic esse locus. Sed quoniam nullum usquam vestigium illius usus occurrit, probabilior mihi visa est Bocharti coniectura, *σφαλας* legentis, (sive *σφαλας* malueris, ut est apud Poll.) quod *cippus* latine reddere possis, estque *compedis lignae* genus aliquod gravius & adstrictius, ut videtur, cuius meminere Hesychius h. v. & Pollux VIII. 72. ita tamen, ut quale fuerit, haud satis adpareat.

Grotii versus, quibus Epicharmi graecos latine reddidit, hi sunt:

A. *Ex sacro convivium,*

*ex convivio potatio nata est. B. Factum gaudeo.*

A. *Ex potatione lusus, ex lusu bacchatio,*

*ex bacchatione lūs, ex lite condemnatio,*

*et damnatione multa, vincla, fideratio.*

PANYASIS duos solum calices citra noxam bibendos concedit. Cum quo conferre iuvabit dictum haud inelegans, quod in Epicteti Fragmentis num. 115. nostrae edit. legitur his verbis: *Ἡ ἀμπελος τρεῖς βότρυας φέρει· τὸν μὲν πρῶτον ἡδονῆς, τὸν δεύτερον μᾶθός, τὸν τρίτον ὕβρεως. Tres uvae fert vitis: primam voluptatis, alteram ebrietatis, tertiam contumeliae*, Panyasidis versus, qui in Athenaei opere integro olim hoc loco legebantur, cum ab Epitomatore hic praetermissi essent, servati sunt cum aliis quibusdam Fragmentis in codicibus nonnullis mssis Epitomes, ubi extremo libro XIII subiecti leguntur. Ibi eos suo in codice, quem deinde ad Casaubonum misit, repererat Dav. Hoeschelius, edideratque in libello, qui Augustae Vindel. 1588. prodiit, cui titulus *S. Ioannis Damasceni Oratio Graeco-Latina* &c. p. 95. Eisdem lectoribus Athenaei promissu Casaubonus se exhibiturum in *Fragmentis Athenaei a se collectis*; quae quidem, quod sciam, lucem numquam viderunt. Nostrum in usum eisdem versus e Codice Parisiensis a. idem iuvenis descripsit, cuius diligentiae uni-

ad versum adparatum lectionum e Parisiensibus Athenaei Libris excerptarum debemus: quos ego suo loco inferens, cum superioribus verbis ope formulae  $\phi\eta\sigma\iota\gamma\omicron\upsilon\nu$ , qua similibus in locis uti solet Athenaeus, connectendos putavi.

*Versf. 1.* Planius utique nonnihil fuerat, si  $\Pi\rho\acute{\upsilon}\tau\eta\iota$  dixisset poeta, quod Hoeschelio placebat: sed videtur eadem notione  $\Pi\rho\acute{\upsilon}\tau\eta\iota$  posse teneri, ut, qui *primi* obrinuisse locum dicuntur, his *primus locus* obvenisse intelligatur. Quod vero *Versf. 2.* idem Hoesch.  $\eta\pi\epsilon\rho\ \epsilon\tau\epsilon\upsilon\chi\alpha\nu$ , pro  $\omicron\iota\pi\epsilon\rho$ , mahuit, id quidem minime probavi. Videtur is  $\epsilon\tau\epsilon\upsilon\chi\alpha\nu$  ad thema  $\tau\upsilon\gamma\chi\acute{\alpha}\nu\omega$  retulisse, ut *obtinuerunt, nacti sunt*, significaret: quod nec ad sententiam aptum erat, quoniam, postquam  $\epsilon\lambda\alpha\chi\omicron\nu\ \mu\omicron\iota\sigma\tau\alpha\nu$  dixit poeta, frigidissime atque otiose prorsus ista duo verba adiecta fuissent: nec vero significarum illum ferebat graeci sermonis usus, se-eundum quem primus ille aoristus activae vocis nonnisi activam habere notionem potest. Quare  $\omicron\iota\pi\epsilon\rho\ \epsilon\tau\epsilon\upsilon\chi\alpha\nu$  intellexi *qui* (vel *quippe qui*) *pararunt*, scil. *vinum*. Nempe *Gratias, Horas & Bacchum vinum hominibus parasse* ait Poeta. De *Horis* conf. II. 38. c. *Gratias* communem cum *Baccho* aram consecratam memorat Pausan. V. 14 extt.

*Versf. 5.*  $\epsilon\iota\ \tau\iota\varsigma\ \mu\grave{\epsilon}\nu\ \pi\iota\omicron\iota$ . Neutram scripturam, quam codices dabant, ferendam fuisse adparet, sive sensum spectes, sive metrum. In  $\mu\epsilon$ , quod habet Parisiensis codex, perspicua erant vocolae  $\mu\grave{\epsilon}\nu$  vestigia, quam recepi. Particulae  $\gamma\epsilon$  non erat hic locus. Deinde in proxima voce prior syllaba esse longa debebat, quae in  $\pi\iota\omicron\iota$  brevis erat; quare  $\pi\iota\omicron\iota$  correxi. *Versf. 6.*  $\kappa\acute{\upsilon}\rho\sigma\alpha\varsigma$  scribendum fuisse pro  $\kappa\acute{\upsilon}\rho\sigma\alpha\iota$ , nemo facile dubitaverit. *Versf. 7.*  $\epsilon\lambda\alpha\acute{\upsilon}\nu\omicron\iota$ , an  $\epsilon\lambda\alpha\acute{\upsilon}\nu\omicron\iota$  scribas, perinde fere est.  $\epsilon\tau\epsilon\ \tau\iota\varsigma$ , sequente optativo, *quoties quis sonat*; cum indicativo, *si quis*. *Versf. 9.* pro  $\kappa\alpha\kappa\grave{\alpha}$ , quod recte dedit codex noster,  $\kappa\alpha\lambda\lambda\grave{\alpha}$  erat in Hoescheliano; frequentissimo librorum errore, voces istas quamvis contrarium prorsus significatum habentes inter se permutantium.  $\kappa\alpha\kappa\grave{\alpha}$  vero Hoeschelius in ora notaverat pro sua emendatione. *Versf. 14.*  $\epsilon\sigma\delta\lambda\alpha\iota\varsigma\ \tau\epsilon\ \xi\epsilon\rho\iota\sigma\iota$  &c. Rursus nec ad sensum, nec ad metrum, ullo modo apta erat librorum scriptura. Pro simplici verbo  $\xi\sigma\tau\epsilon\iota\varsigma$ , compositum  $\epsilon\pi\iota\theta\eta\sigma\epsilon\iota\varsigma$  ex interpretamento irrepserat: praepositio vero  $\epsilon\nu$ , quam non ferebat syntaxeos ratio, haud dubie in particulam  $\tau\epsilon$ , quae eo ipso loco desiderabatur, fuit mutanda.

Proxime sequentem eiusdem PANYASIDIS versum, 'Εκ γὰρ δ  
 οἱ &c. (pag. 139. lin. 6. nostrae edit.) cum praecedenti-  
 bus verbis καὶ ἐξῆς περὶ ἀμέτρου οἴνου, iidem codices de-  
 dere. Corrige in nostro exemplo accentum: 'Εκ γὰρ οἱ  
 oportebat, non 'Εκ γὰρ οἱ. Referenda autem ἐκ prae-  
 positio ad verbum ἐπὶ δέει in fine versus, ut sit verbum  
 ἐξοπνδεῖν eadem ratione compositum, eademque notione,  
 qua ἐξακολουθεῖν, Polybio frequentatum.

EURIPIDIS versiculus, Πληγὰς ὁ κόμος &c. quam sit  
 e fabula ductus, non habeo compertum: in Fragmentis  
 quidem ex Incertis Fabulis apud Mulgrav. & Barnes. fru-  
 stra quaesivi.

## A D C A P. IV.

ALEXIDIS versus e fabula ductos esse, cui Demetrius ti-  
 tulus erat, adnotatur in ora Stobaei Serm. CXIV. de Se-  
 necutis Laude, ubi iidem versus (perperam quidem omis-  
 sis sexto & septimo, cum posteriori hemistichio quinti,  
 & priori octavi) exhibentur; unde eos, tam foede licet  
 truncatos, in suum Florilegium recepit Grotius p. 475.  
 Rursus vero eosdem integros ex Athenaeo idem Grotius  
 Excerptis ex Tragoediis & Comoed. Graec. p. 565. in-  
 seruit; cuius latinam versionem, ibidem ex adverso po-  
 sitam, lectoribus Athenaei nostri adposui. Eosdem repe-  
 tit Brunk in Gnomis Graecis p. 183.

Vers. 1. 'Ομοίωτατον scripsere Grotius & Brunk cum e  
 Stobaeo; percommode id quidem: sed quoniam, nec ma-  
 le, potuit Athenaeus 'Ομοίωτατος scribere, in quod con-  
 sentiant libri, tenendum hoc putavi. Vers. 2. pro τὸ δ  
 γὰρ, quod etiam apud Stob. editum est, καὶ γὰρ e cod.  
 msto Stobaei recepit Grot. tenuitque Brunk. Vers. 3.  
 recte apud Athen. ut apud Stob. editur πολλή γ' ἀνάγκη.  
 Nostri quidem codices πολλή τ' ἀνάγκη. habent.

Versus 4. in ed. Ven. & Bas. consentientibus nostris co-  
 dicibus sic erat scriptus:

πρώτιστον ἀφύβρισαι τε ἀπανθῆσαι πάλιν

In Casaubonianis vero edit. hunc in modum:

πρώτιστον ἀφύβρισαι καὶ ἀπανθῆσαι πάλιν,

In Animadv. vero sic corrigendum censuit Casaub.

πρώτιστον, ἀφρίσαι τε, καὶ ἀνθῆσαι, πάλιν

Apud Stobaeum tali modo legebatur:



c *πρώτιστον, ἀφουρίσαντ', ἀποιήσαντα δὲ*  
Grotius in Florileg. sic edidit:

*πρώτιστον, ἀπαρήσαντ' ἀποιήσαντά τε*  
In Excerptis vero:

*πρώτιστον ἀπαρήσαντα τ' ἀποιήσαντά τε*  
Brunckius denique, partim ex Athenaei libris, partim ex Stobaeo, ea quae utrimque res & ratio suadebat adsciscens, talem constituit versum:

*πρώτιστον, ἀφουρίσαι τ' ἀπαρήσαντα δὲ*  
Quam ego verissimam rationem iudicavi. Verbum *ἀφουρίσαι* certe nil opus erat mutare; quod, de *ferociente iuvene* dictum, respondet verbo *ἀπορῖσαι* ad vinum proprie pertinente; nec vero intelligi debet *ἀφουρίσαι*, ut in Lexicis tradiitur, *desistere a petulantia*; sed ad *satietatem indulgere petulantiae, desaevis*; quod teutonica lingua aiunt, *die lungend mufs austoben*. *ἀποιήσαι* verbum, vel *ἀποηρίζειν*, ignorat graecus sermo. *ἀπαρήσαντα δὲ σκληρὸν γένος* apte in iuvenem convenire videtur, qui, postquam primae pueritiae *flos & gratia*, quae ipsam etiam petulantiam comitabatur, *decessit*, *durus fit & acerbus*; quemadmodum & in uva aliisque arborum fructibus, postquam decidit flos, insequens fructus durus statim & acerbus est: sive ad recentis vini flores referre malueris, quibus peracta effervescentia in fundum delectis, limpidum quidem incipit fieri vinum, sed *durum* statim est *acerbumque*, donec succedente tempore mitescat.

CYRENAEUM, quem dicit, POETAM, non (ut hoc loco Dalechampius putavit, utque lib. I. p. 2. b. omnes vulgo existimant) *Callimachum* esse, sed ERATOSTHENEM, docuit Casaubonus ex Hesychio, qui in v. *Ναρθηκοπέριος* initium primi versus citans, diserte Eratostheni tribuit. Accedit Stobaei auctoritas, qui integra duo distycha habet, Seem. XVIII. *περὶ Ἀκρασίας*. Tres priores versus, tacito quidem auctoris nomine, leguntur etiam apud Clement. Alex. in Paedag. lib. II. c. 2. p. m. 115. E recentioribus edidere eisdem Grotius in Florileg. pag. 97. tum Gnomiorum poetarum editores, in his Brunck pag. 134. idemque in Analect. T. I. p. 477.

Apud Athenaeum in ed. Casaub. locus hic sic erat digestus: Κατὰ δὲ τῶν Κυρηναίων ποιητῶν,

f *Οἷός τοι πῦρ ἴσον &c.*

ubi τοι particula *Vf. 1.* e Casauboni ingenio erat adiecta:

nam in ed. Ven. & Bas. nude οἷος πυρὶ legitur, quae verba ibi non ut initium versus scribuntur, sed continuo tenore cum superioribus *Κυπριαίων πεινθήν*, commate solum interposito, iunguntur. Nec mss. libri τῶι agnoscunt, sed ὁ οἷος (praemisso articulo) habent: quo satis declarant, versus hos ita ab Athenaeo fuisse adductos, ut suis verbis soluta oratione sententiam exorsus, mox poetae verbis loqui pergeret; quod & aliàs saepe ab eo factum videmus. Casaubonus initium primi versus, quale apud ipsum poetae olim scriptum videbatur, exprimere voluit: itaque omisso articulo, quem Athenaei codices dabant, inserta vocula τῶι labans metrum suffulcit: quam particulam dein Sylburgius aliique Gnomiorum poetarum editores tenuere, cum apud Stobaeum, e quo versus hi in Gnomiorum collectionem recepti sunt, perperam Οἷος τὴ πυρὶ refragante metro editum esset. Potuerant Οἷος τῶ πυρὶ corrigere, quod ex Hesychio Grotius adoptavit, haud sane incommode. Sed, ecce, eandem illam τῶι particulam, quam contra librorum fidem Athenaeo obtruserat Casaubonus, e quinque codicibus Stobaeo nuper restitutam vidimus a viro docto Nic. Schow, in nova utilissimi libri editione; quam non esse ad finem perductam, cum felicissimis auspiciis inchoata esset, etiam atque etiam dolendum est. Denique vero apud Clementem Οἷος ὅ, δὲ πυρὶ scribitur; quod & ipsum, pro eorum ratione, quae apud poetae fortasse praecesserant, percommode dictum esse potuit. In fine vers. 1. pro ἄρδρα, quod apud Athen. & Clementem est, ἄρδρα e Stobaeo receperunt Gnomiorum editores & Grot. Vers. 3. pro *βορρῆς*, in quod apud Ath. & Stob. consentiunt libri, *βορρῆς* scriptum video apud Grot. & Br. Ionicam tamen formam etiam Clemens tenuit, apud quem mendose quidem *βορρῆς* legitur in ed. qua utor. Dein pro τὰ δὲ τῶι, eodem vs. 3. commode cum Stobaeo τὰ δὲ καὶ legunt Grot. & Gnomiorum editores; eandemque partic. καὶ apud Clementem, cum nude τὰ δὲ scriptum fuisset, adiecit editor Sylburg.

Cum ALEXIDIS versibus, qui sequuntur, consulisse iuvabit illos Eubuli, qui supra l. 25. f. leguntur. Vs. 1. Οὐδὲν γ' εἶναι. Deest in libris nostris particula post οὐδὲν, quae videtur ex ingenio adiecta a primo editore, recte id quidem. Vers. 2. Sic vulgo dabant omnes ὁ μὲν γὰρ ἀπὸ γῆς, quod & in Grotii Excerpt. p. 595. servatum. At

in Notis idem Grotius perspecte monuit, metri causa voculam γὰρ post ἀπογὰρ. fuisse ponendam. *Vf.* 4. δ' ἀκροί, *moræ*: intellige, sua asperitate & morositate offendit.

- a PANYASIDIS versus septem, Οἶος γὰρ πύρι &c. praemis undecim aliis leguntur etiam apud Stob. tit. XVIII. πρὶ Ἀκρῶσις, unde eosdem repræsentavit Grot. in Floril. p. 101. & Brunck in Analect. T. III. pag. 328. & in Gnom. p. 130. *Vf.* 1. Deest particula γὰρ nostris mssis.

*Vers.* 2. Cum per se parum commodum videri debebat illud πᾶσιν συνοπνῶν ἐν ἴῃ, tum ob nexum cum versu seq. ἐν μὲν γὰρ θαλλίῃ &c. Sed recepturum me perapram Stobaei scripturam, πᾶσιν συνοπνῶν ἀοιδῆς, retulit Suidas, qui sub voc. Οἶος priores duos Panyasidis versiculos ex Athenaeo citans, nihil a constanti librorum nostrorum scriptura recedit; unde probabile fiebat, ex ipsius Deipnosophistae stylo lectionem nostram manasse, sive is memoria lapsus ita scripsit, sive in codice suo ita scriptum invenerat. Neque deesse videbatur ratio, qua haec ipsa lectio defendi utcumque posset: quamquam Stobaei scripturam firmat etiam alius eiusdem poetæ versus, (paulo post, lit. b.) ubi ait, ᾧ (scil. οἶῳ) πᾶσιν ἐπαρμύζουσιν ἀοιδᾶι. *Vf.* 3. ἐν μὲν. Intellige ἐν τῷ οἶῳ ἔνεστι μέρος &c. Eod. ἑρὸν μέρος, pro ἐρατὸν, habet Stob.

*Vf.* 4. χοροτυπῖνς. Homericum vocab. Il. α'. 261. χοροτυπῖνς mss. nostri, invito metro. *Vf.* 5. δεδεμένον perperam mssis nostri, nescio an & alii. Perapte vero δεδεμένον edd. id est, *rigati*: qua ratione adfines verbum βρέχειν usurpatum vidimus, I. 23. a. & ὑπεβρέχειν, I. 28. e. Minus commode δεδεγμένον est apud Stob. quod tenere Grot. & Brunck. Quare versiculum hunc latine sic Grotius reddidit:

*Mente igitur grata Bacchi complectere munus.*

*Vf.* 6. βορῆς κακορμήμων. βορῆ κακαορμήμων Stob. *Ibid.* ἡὺτε παῖδα ex codicum mssorum cum vetustis editionibus consensu restitui, pro ἡὺτε γῦπα, quod ex Stobaeo praeter necessitatem invexerat Casaub.

Quinque alios versiculos, qui sequuntur, eiusdem PANYASIDIS, Οἶος δὲ θυτοῖσι &c. ex Athenaeo recepit Brunck in Analect. T. III. p. 329. itemque in Gnom. p. 130. praeunte puto Wintertonio, cuius editione Minorum Poëtarum aegre careo. *Vers.* 1. Sicut supra coniunctio γὰρ, sic hoc loco δὲ, post οἶος, abest a nostris

codicibus. Eiusmodi coniunctivas particulas initio ver-  
suum persaepe ex ingenio adiecisse videtur primus editor,  
ubi metri ratio fulcrum tale desiderabat. *Vf.* 3. ἐρχο- b  
μοι, ἐρχομαι Br. *Vf.* 4. ἀνίας ἀνδρῶν ἀλαπάξει. Trans-  
positis verbis, ἀνδρῶν ἀλαπάξει ἀνίας scripsit Brunck,  
cacophoniam inesse censens vulgatae scripturae, librario  
imputandam.

#### AD CAP. V.

Ἐκθεμαθίντας ἀπὸ τῆς μέθης. ὑπὸ μεθύω; sed &  
vulgatum ferendum putavi. Vide quae notavimus ad Sim-  
plicii Comment. in Epicteti Enchirid. ad p. 41. c. Ἐγ- d  
κλινθέντες. A verbo ἐγκλίνω, ἐγκλινθέντες oportebat,  
apud prosaicum quidem scriptorem. Tamen & alibi  
subinde formā istā minus legitimā aoristi primi passi. ver-  
bi κλίνω, aut eius compositorum, usos memini nostros  
librarios. At h. l. ipsum verbum parum commode stare vi-  
detur, cuius nullus mihi significatus innotuit qui apte huc  
quadret. Commodum vero fuerit ἐγκληθέντες, *accu-*  
*sati, ad iudicem delati;* quam ad scripturam accedunt et-  
iam nonnihil codices nostri, in quibus ἐγκληθέντες scri-  
ptum. Is cuius erat illa domus, illaque suppellectilia forās  
eiecta, & partim fracta, partim a plebe direpta, nihil prius  
habuerat, quam ut rem ad magistratus deferret; qui et-  
iam mox ipsi in rem praesentem veniunt, quid istuc rei  
esset cognituri. Itaque coram his causam suam agunt iu-  
venes, unus culpaē participationem a se amolians, alii  
necessitatem causantes. Verbum ἐπιτιμῶσαυτες h. l. ex  
eorum genere est, quae *praegnantia* a Grammaticis non-  
nullis vocantur, id est, quae alterius cuiusdam verbi no-  
tionem includunt: scilicet intelligendum, cum *increpatione*  
*monentes*. Verbum ἔφη in ista connexionione non erat fe-  
rendum; neque dubitare quemquam puto, quin recte in  
ἔφησαν mutaverim.

#### AD CAP. VI.

Οἶνος καὶ ἀλήθεια. *Vinum & veritas;* intellige, una ha-  
bitant, & in una sede morantur; ut monuit Casaub. qui &  
illud Theocriti adposuit, quo respexit Deipnosophista:  
(ex Idyll. XXIX. 1.)

Οἶτος, ὃ φίλα παῖ, λέγεται καὶ ἀλάθεια.

f Sequentia verba, *Theognidis* sunt; e distycho illo: ( vñ. 491 sq. ed. Br.)

Ἐν πυρὶ μὲν χρυσὸν τε καὶ ἄργυρον ἴδμεν ἄνδρες  
γινώσκουσ'. ἄνδρες δ' οἶτος ἔδειξε τίον.

De proverbio, *Ex tripode loqui*, magis pervulgata sententia eorum est, qui ad Delphicum tripodem illud reserunt. Utramque interpretationem Erasmus in Adagiis explicavit. Alteram etiam Athenaeus noster tangit in his, quae paulo post sequuntur.

Ἦν γὰρ τὸ ἀρχαῖον. Haec cum nonnullis, quae partim sequuntur, partim praecesserunt, ex Athenaeo repetiit Eustath. ad *Iliad.* i'. p. 635. l. 42 sq. ἑμπυριβότης. Vide *Iliad.* ψ'. 702. λωτροχόος. *Il.* σ'. 346. *Od.* θ'. 435.

AESCHYLII versiculi fortasse ex fabula *Athamante* ducti sunt, quam nominat Noster VII. 316. b. ubi quidem diserte ait, *τρίπουν λέβητα* in accusativo casu scriptum in illa fabula reperiri; quae verba vel paulo ante vel post hoc fragmentum posita esse potuerunt. In priori vers. recte *οἰκῆτος* editum: perperam *οἶκος* mssii.

a ὃ δ' ἄτερος, ὃ κρατὴρ καλεῖται. Articulus ante *κρατὴρ* delendum notavit Brunck suo in libro; Eustathium, puto, secutus, apud quem ad *Il.* i'. p. 635. l. 44. verba ista sic, ut ille voluit, leguntur. Mihi tamen ferendum, adeoque tenendum, vulgatum videbatur. Homeri verba *ἐπ' ἀπ. τριπ.* babes *Il.* i'. 122. ubi *ἀπύρους* bene Scholiastes interpretatur *τοὺς μὴ εἰς πῦρ χρησίμους*.

ὃ τῆς ἀληθείας οἰκῆτος *τρίπουν*. Deletam h. l. vocem *οἰκῆτος* Brunckius volebat; puto, quod sine vi ac sine gratia e proxime sequentibus verbis huc irrepsisse iudicaret. Cuius iudicio libenter ego subscribens, eicere tamen vocabulum, quod ferri poterat, contra librorum fidem non sum ausus.

SEMUS, *Delius*, notus Grammaticus, saepe laudatus Nostro; perperam Eleus, pro Delius, dictus apud Suidam. Proprium nomen mendose Σίμος pro Σῆμος h. l. scripsere librarii.

De vocabulo *τρίπουν* alia rursus inter Deipnosophistas incidit disputatio paulo inferius, p. 49. a. sqq. ubi is refertur illius usus, quo *mensam* denotat. Ad hanc vero disputationem, de *tripode* pro *cratere* dicto, videtur pertinuisse illud Antiphanis fragmentum, quod e cod. Paris. in calce

huius secundi libri exhibuit, in quo diminutivum *τρυβιδιον* occurrit.

*Ephippi* vericulos repetit Grot. in Excerpt. pag. 679. b *Antiphanis* idem ibid. p. 635. Utrisque subieci Grotii versionem. In *ANTIPHANIS* fragmento sententia plana; in verbis nonnihil difficultatis inest. *Versf.* 2. *ἅπαντα* bene edd. *πάντα* mss. Quod *versf.* 5. editum erat καὶ τῶν λδ. c γὰρ τ' αὖ, percommodum id quidem videri poterat: sed τ αὖ θ' (scil. ἀμφοτέρω ταῦτα) dederunt mssii libri, tam nostri, quam ii quibus Casaubonus usus est, e quibus ille eandem scripturam in *Animadv.* protulit probavitque. Tum vero *seq. versu* pro ταῦτα, quod erat in editis, τοῦτους dabant nostri codices, & vocabulum πολλοῖς prorsus ignorabant, quod e primi editoris coniectura fulciendi metri causa adiectum fuisse mihi persuasi. Itaque τοῦτους auctori restituens, lacunam, qua laborabat versus, multo aptius inserta voce αὐτοὺς (idem valente ac εαυτοὺς) expleri posse putavi; quam tamen, ut significarem nonnisi e coniectura adpositam, uncis inclusi. Denique, licet ὅστις etiam cum *indicativo* modo construi posse non ignorarem, (cf. not. p. 36. c. v. 10.) in hac tamen connexionione non ferendum fuit verbum finitum ποιεῖν, sed in ποιεῖν mutari haud dubie debuit.

#### AD CAP. VII.

Quae ex *PHILOCHORO* hic adferuntur, ducta esse ex *Ἀττικῶς* (id est, *Rerum Atticarum*) libro secundo, docet *Deipnosophista* XV. 693. d. ubi pars horum repetitur. De *Amphistione*, vini temperandi rationem a Baccho accipiente, conferendus idem IV. 179. e. & praesertim XV. 675. a. b. Alibi quidem Melampodi adscribitur illud inventum. II. 45. d. De *Horis* conf. quae ad p. 36. d. notavimus. Propriorum sacrorum, *Horis* fieri solitorum ab Atheniensibus, ex eodem *Philochoro* meminit *Noster* XIV. 656. a. Bene αὐταὶ γὰρ edd. οὗτοι γὰρ cod. a. αὐταὶ γὰρ cod. b.

Διορίσου τροφὴ αἱ Νύμφαι. Quod vulgo omnes hic dabant Μεῦσαι, id non modo constanti veterum traditioni repugnabat, *Nymphas* Bacchi nutrices perhibenti; (conf. Casaub. de Satyr. Poet. lib. I. c. 1. p. 35. & *Plutarch.* *Sympos.* III. 9 extr. & nostrum *Athen.* XI. 465.

d a. b. & V. 200. c. d.) sed & hoc ipso loco adverbatur connexioni cum his, quae proxime praecedunt. Sed quod de menda, quae locum hunc obsederat, dubitationem omnem eximebat: in gemino huic loco, XV. 693. e. ubi ex eodem Philochoro eandem rem repetiit Noster; veram scripturam Νύμφας, quam hic retitui, omnes libri tenuere.

*Bonum Deum*, τὸν Ἀγαθὸν Θεόν, quem mox dicit, ipsum esse Bacchum, diserte monetur XV. 675. b. τὸ τοῦ Διὸς Σωτήρης ὄνομα. Hinc Iovis Servatoris poculum, cum saepe aliàs memoratum Nostro, tum eo ipso loco quem modo citavi. διδαχῆς καὶ μνήμης. In ed. Ven. & Basf. sic erat expressum διὰ καὶ . . . μνήμης &c. cum lacuna inter καὶ & μνήμης. In ed. Casf. διὰ . . . καὶ μνήμης. Eodemque fere modo in libris manu scriptis. Casaubonus in Animadv. maiori mole sarturus damnum erat, διὰ τε τὸν οἰωνὸν καὶ μν. ἐν. scribendo; probavit vero dein Ioh. Levinii coniecturam διδαχῆς καὶ μν. ἐν. quae mihi & per se nulli prorsus dubitationi obnoxia visa est, & eo etiam certior, quod illius haud obscurum vestigium in nostro cod. a. superest; in quo exiguo admodum spatio inter δια & καὶ relicto, vox δια accentu caret, superne autem littera χ adscripta est.

PLATONIS locus sub finem est libri II. de Legib. p. 100. Tom. VIII. ed. Bip.

e Ἀπὸ τοῦ κατὰ μέγεθος δὲ καταστήματος καὶ ταύρῳ παροικῶν. Hinc ταυροπῶν, id est, taurino vultu instructum Bacchum vocavit Ion poeta apud Nostrum II. 35. e. Est enim κατὰ στήμα, habitus, vultus. Vide Simplic. in Enchir. p. 415. & 444. nostrae edit. collatis Epicteti Dissert. I. 25, 31. & III. 4, 16.

Insequentibus verbis ALCAEUS varios effectus vini, (ut ait Casaub.) nunc potorem exhilarantis, nunc ad iram provocantis, indicat. Quorum verborum extremum ἀρρητουμένους (sic) efferebatur in ed. Ven. & Basf. Ex quo CASAUB. sua in ed. ἀρρητὸν μένος fecit, nihil utique proficiens. Idem dein in Animadv. cum dixisset, scriptos codices ἀρρητουμένοι dare, veram lectionem esse ἀρρητουμένον pronuntiavit, hac sententia: hausto vino, aliàs dulci mellis instar, aliàs acutiore tribulis & asperiore. Statuisse igitur videtur verbum ἀρρητὸν, eiusdem significationis cum ἀρπύη & ἀρύτω: quae quidem verbi forma quod alibi nus-

quam occurrit, recte (si quid video) iudicavit vir doctus, non satis id causae esse cur a vetustis libris oblatam repudiemus. At, hoc posito, nihilo magis necessarium erat, ut primus casus pluralis numeri cum secundo singularis commutaretur: nam si ἀρτύω est *haurio*, si porro ἀρτυμένον sc. οἶνον est *hausto vino*; erit ἀρτύμενοι (sic enim, non ἀρτυμένοι dant nostri codices) in verbo medio, ad normam verborum in μι flexo, *haurientes sibi, bibentes*: quod percommode hic stare poterat, subintellecto genitivo partitivo οἶνω, pro οἶνον vel οἶνον μέρος. Nec vero dissimulo, vereri me, ne nimiae sint hae ambages; ac prope absolum ut rectā probem Levinii emendationem ἀρυτόμενοι, a Casaubono iuxta cum sua laudaram. ἀρυτομένον ad sui libri oram adnotavit Brunck, medium tenens inter Levinum & Casaub. Henricus vero Stephanus quid spectarit, cum ἀρρηκτούμενος ederet, (in Addendis ad suam Lyricorum editionem) nulla ratione adsequor. Denique, se suspicatum olim esse, significavit Casaubonus, pertinere ad hunc Alcaei locum illam Hesychii glossam, Ἀρρυγμένον, ἀπρητλημένον. Gallicus interpretis ἀρρηκτον μένος legit, *mirificam vini virtutem* intelligens: la vertu incompréhensible, ou inexprimable du vin.

EURIPIDIS versus est ex Bacch. 742. ubi non neglexere interpretes adnotare Virgilianum illud, e Graeci poetae dictione expressum, *irasci in cornua discit*. Georgic. III. 232. Ipsam graecam formulam εἰς κέρασ' θυμῷ τοις suam fecit Aelian. Nat. Anim. IV. 35. Quod vero apud Athen. in ed. Ven. & Bas. καὶ ἐκ κέρασ' pro κα' εἰς κέρασ' legitur, ex errore factum est, quem tacite correxit Casaub. consentientibus (ut videtur) in veram lectionem scriptis libris: e nostris certe nulla discessio enotata est.

#### AD CAP. VIII.

Ἀριστον δ' Κῆρ. Quod Χῖος hic legebatur, quo significabatur Chius Aristō, Stoicus philosophus, id nonnisi latinorum interpretum, Natalis & Dalechampii, ac dein editoris Casauboni arbitrio factum. Scripti libri cum ed. Ven. & Bas. in Κῆρ consentiunt; quo nomine designatur ARISTOCES, live CEUS, Peripareticus, cuius Ἐρωτικὰ Ὁμοια passim ab Athenaeo citantur: de quo consuli possunt quae collegit Bruckerus in Hist. Philos. T. I. p.



f 852. Ac rectius quidem fortasse fuerat, si ὁ Κεῖς fuisse scriptum, quemadmodum apud Nostrum lib. XIII. 563. f. & l. 3. c. (ubi de Simonide agitur) editum est: sed prior quidem loco (XIII. 563. f.) vetustae nostrae membranae ὁ Κίος tenent, in quod XV. 674. b. consentiunt libri; sive ea scriptura vetusto librariorum errori debetur, et & confundentium, sive & ipsa per se legitima fuit. Certe & apud Ptolemaeum *Ceos* sive *Cea* insula, in qua natus hic Aristo erat, Κία nominatur, ut monuit Cellar. Geogr. Anriq. T. I. p. 1284.

In ARISTONIS verbis uno quidem consensu, quod sciam, libri omnes εὐδίας tenebant, quod tranquillitatem vertunt latini Athenaei interpretes. Ac non me fugit quidem, quamquam de aëris serenitate aut maris tranquillitate, proprie usurpatur hoc vocabulum, posse tamen etiam per tropum orationis ad tranquillum reipublicae statum, atque etiam ad animi tranquillitatem perturbationibus vacui referri. At sic quidem dici potuerit animo vel vitae εὐδία inesse; vino vero, vel omnino potui, inesse εὐδίας, (ποτὸν ἅμα μὲν γλυκύτητες, ἅμα δ' εὐδίας κεινωνοῦντα) sine absurditate, si quid video, a scriptore certe, qui soluta oratione uteretur, dici non poterat. Quo minus dubitavi εὐδίας cum Gallico interprete corrigere, cum ea etiam, quae mox sequuntur, (οἶνον καὶ κηρία συκιαντάς εἰς ταῦτα, καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων εὐδία) levem istam mutationem evidenter desiderare viderentur. Conf. quae de ἀποσμικῇ vino supra notavimus ad l. 31. f. Ad vocem κηρία Eustathius, locum hunc citans, (ad Odyss. i. pag. 360 extr. & sq.) adnotavit μέλιτος δηλαδὴ.

a ANAXANDRIDIS versus, cum nonnullis sequentibus, repetit ex parte Eustath. loc. c. p. 360. l. 38 sq. Illos, disiectos olim nonnihil, & veluti soluta oratione scriptos, ita digessi, ut in Animadv. praeivit Casaubonus: nec tamen nego, potuisse Athenaeum suo arbitratu etiam illa verborum serie uti, quam libri exhibent, Τὸ πέμπτον πένυ μάττων ἐσθία. Vers. 3. ἐκάστῳ quidem per apostrophum editum erat, sed exserte ἐκάστοτε dabant codices nostri.

SAPPHUS versum posteriorem, in quo mendose ἔρπει & οἶνοχοῶν editum erat, ex Eustathio (loc. cit.) & vetustis libris corrigendum esse monuit Casaub. Nostri quidem codd. etiam recte ἔρπει dabant. Significabat autem ἔρπει vinum, Aegyptiorum sermone, ut docet Eustathius:

Animadv. Vol. I.

S

eodem vero vocabulo, praeter Lesbiam poëtriam, etiam a Lycophron usus est in Cassand. 579. & Hipponax apud Tzetzem ad Lycophr. l. c. Apud Deipnosophistam quidem X. 425. d. ubi iidem Sapphus versiculi proferuntur, ἔλπει pro ἔρειν legitur. Ex eodem vero Athenaei loco intelligitur, priorem versiculum non integrum h. l. esse adductum, scilicet initio vocem καὶ δ' esse praetermissam. Pro οἰνοχόουσαι, quod h. l. libri omnes habent, est οἰνοχόουσαι X. 425. d. Utrobique οἰνοχόουσαι vel οἰνοχόουσαι oportebat, ut est apud Eustath. l. c.

Ὁ δ' Ὀμηρος. Recte Ὁ δ' ed. Bas. & Cas. pro Οὐ δ', b quod erat in ed. Ven. & mssis. Sic statim Iliad. α'. 598. omnibus Diis Deabusque Vulcanus

οἰνοχόει γλυκὺν νέκταρ, ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσον.

Quae ex IBICO adferuntur verba, sunt disiecta membra poëtae. Eadem ex Athen. citans Eustath. ad Od. i. pag. 361. ἐννεαπλασίονα scripsit pro ἐννεαπλασίαν.

#### AD CAP. IX.

In ALEXIDIS versu primo, posterius hemistychium sic erat scriptum, ἀνθρωπὸς ἔστι καλὸς. Ubi ita, ut fecimus, transponenda esse verba recte monuit Casaub. quem etiam Grotius secutus est in Excerpt. p. 595. Vers. 2. pro συνὸν, ξυνὸν scripsit Grotius, atticā formā. Ibid. διμάτωρ Βρῆμιος. Sic Βάκχος διμάτωρ, Orph. Hym. XLIX. 1. Et Ovid. Metam. IV. 11 sq. Bacchumque vocant, Bromiumque, -- satumque iterum, solumque bimaterem. Scilicet ex fabula, secundum quam,

*Imperfectus adhuc infans genitricis ab alvo  
eripitur, patrioque tener (si credere dignum est)  
insuitur femori, maternaque tempora complet:*

ut est apud eundem Ovid. Met. III. 310. conf. Lucian. Dial. Deor. IX extr. Cuius fabulae qui physicam reddere tentarunt rationem, Diodor. Sicul. III. 62. & Phurnut. de Nat. Deor. c. 30. p. 215. his vereor ne non satis feliciter res cesserit.

Ὁ δὲ ποιήσας τὸ εἰς Κρατῖνον ἐπηγρ. »Ad oram c »vetustissimi codicis (ait CASAUB.) erat adscriptum, τοῦτο δὲ Δημητρίου τοῦ Ἀλικαρνασσίους φασὶν εἶναι. » Eisdem Demetrio Halic. tribuitur a Zenobio, Proverb. Cent. VI. 22. e quo fortasse ductum est illud scholion, a Ca-

c saubono memoratum. Ad *Nicaenetus* auctorem refertur in Anthol. ubi exhibetur T. I. p. 417. ed. Brunck. Alii (Planudes in Anthol. p. 83. ed. H. Steph. Suidas in *Τῶν δὲ πίων*, & Mich. Apostolius, Prov. Cent. XIX. 77.) aliis tribuunt auctoribus, de quibus monuit Brunck T. III. in Lect. & Emend. p. 96. Confer Iacobs ad Anthol. Vol. I. P. II. p. 230 sqq. qui & lectionis varietatem & alia huc facientia adnotavit. Idem Epigramma illustravit Toup in Addendis ad Theocr. p. 407. & ante hunc Bentlei ad illa Horatii verba, Epist. I. 19.

*Prisco si credis, Mecenas dolle, Cratino;  
nulla placere diu, nec vivere carmina possunt,  
quae scribuntur aquae potoribus.*

Cratini poetae bibacitatem passim traduxit Aristophanes praesertim in Pace vs. 700 lqq. *Vers. 1.* mendose in nostris codd. scribitur *Οἷός τι χαρίεν πίνει*. Eod. Pro *μέγας* est *ταχὺς* apud Zenobium & in eod. Var. Anthol. quod adoptarunt Bentl. & Br. *μέγας* tenuit Toup cum Athen. & Anthol. Planud. nec id male, ut mihi quidem visum erat. *Vers. 2.* *χρηστὴν οὐδὲν ἂν τίκοις*. Sic cum Athen. habet Zenob. & Apost. (nisi quod apud Zenob. *τίκοις* scribitur:) idque tenuere Bentlei & Toup. *καλὸν οὐ τίκοις ἔπος* Suid. & Anthol. Plan. *οὐδὲν ἂν τίκοι σε* Br. cum Vaticano puto codice. *Vers. 3.* *Ταῦτ' ἔλεγον*. *Τοῦτ' ἔλεγον* cod. Var. Anthol.

*Vers. 5.* Perbene *τοὶ γὰρ τῶς* habent edd. apud Athen. quod inde & Bentl. & Toup & Br. accepere. Videtur illud tamen non nisi coniecturae deberi primi editoris. Nostris quidem codices ambo *τοὶ γὰρ οὖν* habent: male id utique, & refragante metro; sed potest οὖν ex ὑπὸ esse ortum, quod habet Antholog. tam Planudea, quam Vaticana: at in his quidem dein *στεφάνους* scribitur, non *στεφάνων*, ut apud Athen. Caeterum ferat-ne, an minus, graeci sermonis usus illam verbi constructionem, *βρῆεν ὑπὸ τίνος* aut *ὑπὸ τινι*, viderint doctiores: illud interim meminerimus, in omnibus exemplis quae de usu verbi *βρῶν* adferri vulgo solent, constanter fere cum dativo casu illud constructum reperiri, perraro cum accusativo; cum genitivo nusquam, quod sciām, nisi hoc loco. Pro vocab. *δίμοις*, quod *medio vers. 5.* sequitur apud Nostrum, quodque hinc Bentl. & Toup & Br. acceperunt, *μέγας* scribitur in Anthol. Planudea & Vatica-

να, quod ex μέγαλα ortum acute suspicatus est Iacobs. c In fine eiusd. vers. κίττων, quod prius edebatur, nonnisi operarum errore in primam editionem irrepsisse videtur, in qua sic expressum κίττων, cum iota subscripto. Certe κίττω, de quo Casaub. monuit, dant ambo codices nostri: sed proxime post eam vocem nescio quas alias turbas cient iidem, ante μέτωπον alter τὰ scribens, alter παρ. De hederacea corona vide quae infra dicuntur XV. 675. c. d.

Vers. 6. οἷα ex Athen. cum Bentl. & Toupio recepit Brunck, pro ὡς περ, quod erat in Anthol. Planud. & Vat. Recte vero monitum est a viris doctis, nihil fuisse causae, cur κεκροκωμένον, quod uno consensu dant omnes libri, in κεκρικωμένον mutatum Casaubonus voluerit, quod ille interpretatus erat cinctum hederæ corona tanquam κρικῶν five anulo. Nam & croceam cognominatam hederam apud Theocr. legimus, Epigr. III. & Idyll. I. 31. & diserte Plinius Hist. Nat. XVI. 34, 62. docet, esse genus hederæ, cui semen croceatum; (id est, corymbi crocei;) cuius coronis, inquit, ποῖται utuntur, foliis minus nigris; (χλωροῖς πετάλοις καὶ κορύμβοις est apud Athen. XV. 675. d.) quam quidam Nyssiam, alii Bacchicam vocant. Cui gemina fere Dioscorides habet lib. II. cap. 210. (κε. τσν. meae ed. & CLXXI. latinae vers.) Eodemque spectat, quod Graeci nonnulli apud Plin. I. c. hederæ genus quoddam Chrysocarpion vocabant. Quare εἶχε κίττω μέτωπον κεκροκωμένον idem valet ac κίττω κροκῶντι ἰσπεμμένον, habebat frontem crocea hederæ redimitam, qualem ipse Bacchus gestaverat.

Μάττινα καὶ Κεράωνα ἦρας ὑπὸ τινῶν μαγείρων ἰδρύσθαι. Eorumdem numinum, Spartæ a coquis dedicatorum, rursus meminit Noster IV. 173. f. & sq. ubi pro ὑπὸ τινῶν μαγείρων, quod hic legitur, est ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς φειδίτιοις ποιούντων τε τὰς μάζας καὶ κεραυνύστων τοῖς οἶνον διακόνων. quibus verbis simul ratio significatur nominum numinibus illis impositorum. Nempe, ἀπὸ τοῦ μάζαν μάττειν, alterum Μάττινα vocarunt; pro quo nomine, opportune hic posito, minus commode Δαίτινα est IV. 173. f. Contra ibi recte ἀπὸ τοῦ κεραυνῆεν vel κεραῖν τὸν οἶνον, alterius nomen Κεράωνα scriptum exhibent libri omnes & Eustath. ad Od. α'. p. 50. l. 34 & 36. quod ipsum hic pro vulgato Κέρδωνα (monente etiam Meursio in Miscell. Lacon. lib. I. c. 6.) eo minus dubitavi reponere, quo proclivior librariis erat ex litera A in Δ aberratio; cum prae-

sertim notationem nullam haberet vox *Κέρδαν* huic loco admodum opportunam.

d Quae paulo post sequuntur verba, *Ἐκ τροφῆς ξηρᾶς* &c. e Poëta aliquo ducta esse existimavit interpres Dalechampius; quod equidem nec negare ausim, nec adfirmare. HOMERI verba illa *Πῶ ἔβαν* &c. ducta sunt ex II. θ. 229-232. ita quidem, ut plura omissa sint, & nonnulla etiam leviter immutata: quod & aliàs haud ita raro, non modo in Epitome, sed & in pleniori opere factum a Deipnosopbista videmus. Exhibui autem ista verba, qualia dedere nostri codices; cum quibus consentiunt editiones veteres, nisi quod in his extrema verba sic scripta, *κρητῆρας οἶνον ἐπιστεφίας*, pro quibus in *missis* est *οἶνον κρητῆρας ἐπιστεφίας*: quae postrema verba quum & ipsa sic in contextu nostro posita voluissem, per errorem factum est, ut altera scriptura irreperet. Casaubonus sua auctoritate priores duos, qui apud Homerum leguntur, versus integros edidit:

*Πῶ ἔβαν εὐχολαί, ὅτε δὲ φάμεν εἶναι ἀριστοί,*

*ἔς ὅπου' ἐν λίμνῃ κραιναίχες ἠγοράσσοι,*

tum vero duos posteriores Homericos in hunc sequeversum parum *ἀρτίποδα* (ut ipse in Animadv. faretur) redactos subiecit,

*ἔσδοτες κρέα πολλὰ, καὶ πίνοντες κρητῆρας*

*οἶνον ἐπιστεφίας.*

De ARISTARCHI censura in istum Homeri locum vide quae Wolfius monuit in Prolegom. in Homer. pag. 281. Ad verba quod spectat, *ὑπὲρ κραιναίχας* tenent libri omnes, perincommode utique; quasi *de carnis usu gloriantes Graecos faceret ille versus*. Nam *ὑπὲρ*, ut recte CASAUB. monuit, in ista locutione rem notat, quam ostentator sibi tribuit. Atqui non gloriantur apud Homerum Graeci de carniū esu, sed de sua virtute, qua unusquisque ipsorum adversus centenos ducenosque Troianorum staturum se in pugna praedicabat. Neque vero ipsa Aristarchi ratiocinatio, quae e verbis proxime sequentibus satis perspicua est, patitur, ut illum statuamus Homericoversui sensum eum tribuere, quem verba *ὑπὲρ κραιναίχας* indicabant. Nam hoc plane dicit Criticus ille, iactantiam, ludum & iocum non tam ex carniū largo usu solere nasci, quam e vino & computatione. (conf. Clark & Ernest. ad Homer. l. c.) Quare pro *ὑπὲρ* perspicue

Casaubonus ὑπὸ scribendum censuit, quo causâ notaretur, e qua ortam esse iactantiam, ex Aristarchi interpretatione, dixisset Homerus. Eâdem sententiâ praepositione ἐκ usus est, de eadem re loquens, atque eandem haud dubie Aristarchi censuram respiciens, Scholiastes codicis Veneti a Villoisfonio editus, cum ad illum vers. ἔσθοντες κρέα πολλά &c. haec adnotavit: Περιττὸς ὁ στίχος ἐκ τῶν τοῦ πίσιος, οὐκ ἐκ τοῦ ἐσθίσαι τὸ καυχᾶσθαι συμβαίνει. Eandem autem vim cum praepositione ἐκ in ista constructione sermonis habet ὑπὸ, quam cum ὑπὲρ confuderunt librarii. Nisi forsan pro ὑπὲρ apud Nostrum παρὰ προσηγάγην malueris, quod eadem ratione dici poterat, quâ παρὰ δειπνῶν dicunt Graeci, aut παρὰ τὴν διαίτην, in coena, inter epulas. Caeterum ad alia, quae hic scripsit Casaubonus, quae nunc non moror, consuli possunt (si tanti videtur) quae respondit Palmerius in Exerc. in Auctores Graec. p. m. 483.

#### AD CAP. X.

BACCHYLIDIS carmen ex Athenaeo exhibuit H. Stephanus alique in Lyricorum Fragmentis, rum Brunck in Analect. Tom. I. pag. 151. nuperque Car. Dav. Ilgen; animadversionibus illustratum, in Scoliis, s. Carminibus Convival. Graecor. num. XLVI. p. 237 sqq.

Vers. 1. ἀνάγκη recte dedere masti nostri, ut edidit Brunck, pro ἀνάγκη quod apud Athen. editum erat. Dein γενομένα habebat ed. Venet. & posteriores omnes, nisi quod temere γεγέμενα antepenacutè scriptum est in ed. Basf. indeque in prima Casauboniana. Monuit vero ad h. l. CASABON, γενομένα κυλίκων habent membranae antiquitatis venerandae: non possum interpretari, nisi praepositionem ἐκ vel ἀπὸ adicias: O dulcis necessitas quas venis & oreris e poculis; nam γενομένην nihil aliud quam πορευομένην & ἠμῶσα. Accedam lubens ad libros alios, ubi γενομένα: sed elegant doctiores. — Isti libri alii, quos dicit, fortasse non sunt alii nisi ipsae verustae, quas dixi, editiones: suspicatusque sum, lectionem istam γενομένα ingenio deberi primi editoris. Certe γενομένα cum Casauboni membranarum dant etiam ambo nostri codices: idque merito cum Scaligero ad Tibull. III. 6. & H. Stephano, tempore Brunck alique. Iungenda autem

intelligit Iacobs ad Anthol. Vol. I. Part. I. pag. 284 seq. duo verba ἀνάγκη καλλίων, totumque versum primum sic interpretatur, *Blanda illa potandi necessitas, ubi exoritur. Eundem versum Ilgen, ἀνάγκη tormentum intelligens, in hunc modum vertit, Lene tormentum, quod admovent calices; contulitque cum his illa Horatii verba, Od. III. 21, 12.*

*Tu lene tormentum ingenio admoves  
plerumque duro;*

quae tamen in longe aliam sententiam solent accipere interpretes. Mihi media via incedendum visum erat, vocabulum ἀνάγκη usitatori notione accipiendo, genitivum vero καλλίων (subintellecta ἐκ vel ἀπὸ praepositione) ad verbum συνήμεινα referendo; ubi, *suavis necessitas ingruens e calicibus, intelligeretur vis illa, qua pleni calices hominem vini amantem non invitant modo, sed pacne attrahunt ad se; cui vi nec resistere ille potest, nec vellet, si posset; siue ipsam vim vini intelligere malueris, quae potantem abripis non invitum.*

*Vers. 2. Σάλπησι θυμὸν Κύπριδος, incalescere facit animum Venere. Σάλπησι pro Σάλπει, insolentiori forma, a verbo Σάλπημι ex Σαλπείω factō, cuius vestigium servavit Etymologus in Ὀκταίῳ pag. 620. ubi confert inter se ἀκτεῖν, ῥιγτεῖν, Σαλπτεῖν. Quorum verborum sicut priora duo ex ἀκτεῖν & ῥιγτεῖν orta sunt, sic Σαλπτεῖν ex Σαλπείω natum intelligi debet; quamquam paulo aliter haec tradidit Grammaticus ille, doctrina quidem abundans, sed in explicandis analogiis saepe parum feliciter versari solitus. Ante Κύπριδος interpunxit orationem Brunckius, ut cohaerens ista verba, Κύπριδος ἐπὶ δ' αἰθύσει φρένας. Quae ratio, ut recte monuit Ilgen, minus apte convenit cum sequentibus, quae non ad Veneris spem, sed ad spem in universum, inter pocula excitatam inflammataeque, pertinent. Aliam rationem Iacobs iniit, sic scribendum proponens:*

*Σάλπησι θυμὸν Κύπριδος.*

*- ἐλπίδι αἰθύσει δὲ φρένας*

*χ. α. ρ. ἀ. μεγθυμένα Διουυσίοισι δάροις.*

Sed istos motus neutiquam desiderare hic locus videtur, satis apte commodeque se habens qualis in consentientibus Athenaei libris legitur.

Ad *Vers. 3 & seqq.* opportune adnotarunt viri docti si-

milīa latinorum poetarum dicta de Spe inter pocula mentem hominis ad quaeque sibi promittenda erigente, curasque omnes pellente; qualia sunt Horat. Od. III. 21, 17 sqq. IV. 12, 19 sq. Epist. I. 5, 19 sqq. Ovid. Art. Am. I. 237 sqq. quorum partem iam ad Diphili carmen p. 35. d. citavimus.

Ad Vers. 5 sq. adnotavit vir doctus apud Ilgen illud f Anacreontis, ἡμῶν φρονῶν μὲν αὔραις φέρειν ἔδωκα λύπας, quod exstat vs. 1035 sq. in ed. Barn. cum quo iungi possunt quae ibid. vs. 606 sqq. leguntur. Vers. 7. Αὐτὶς est solus; nempe ὁ πῖνον, ex vs. ult. vel is cui spes inter pocula animum incendit, ex vs. 3 sq. Vers. 10. Pro μεταρχέσθαι commodius & ad sensum & ad metrum iudicavit Ilgen, si μεταρχέειν scriberetur; quod ipsum & in contextum recipere non dubitavit.

Vers. 13. Ad αἰγλήντα intell. πῖνον. Eadem notione μαμμάριον ἄλλα Homerus dixit. Ista vero ellipsis si cui durior videtur, videat possit ne αἰγλήντα ad μέγιστον πλεῦτον referri: quod quidem si nullum incommodum haberet, percommode κατ' ad verbum ἄγουσι referretur, ut intelligeretur κατὰγουσι, domum advchunt, in portum advchunt. Vers. 14. pro ἀπ' Αἰγύπτου mendose ἐπ' Αἰγ. habent nostri codices. Ibidem cum in ed. Cas. ἄγουσι expressum esset, Brunckius elisā ultimā vocali ἄγουσ' edidit: quod sine causā idonea factum Ilgen censuit; versum esse monens dactylicum trimetrum hypercatalecticum, vel, si media vocis Αἰγύπτου corripatur, logaoedicum. Ego, qui in doctrina de Lyricorum metro prorsus me hospitem deo profiteor, quaestionem illam iudicare non praesumens, cum vidissem illud ἄγουσι temere ex ed. Bas. in editionem Casaub. irrepsisse, satis habui ἄγουσι e Veneta restituere.

Vers. ult. Vulgo sic scribebatur, ὥς πῖνοντες &c. pro quo ὥς edidit Brunck, pronomine ad πλεῦτον relato; parum quidem commode. Vulgatam scripturam tenendam Iacobs censuit, eadem sententiā quam in latina versione cum Ilgenio expressi: sed in hanc sententiam cum eodem Ilgenio ὥς particula accentu fuit notanda, quo idem atque οὕτως valeret.

SOPHOCLES versus iustam iambi mensuram habet, cui a primus pes dentus. Eum inter Fragm. ex incertis Fabulis retulit Brunck p. 39. num. xxxi.



- a Quod ait, *alios poëtas* (quos videtur ab Homero, rege poëtarum, quem mox nominat, distinguere) *vinum dixisse εὐφρονα καρπὸν ἀρούρης*, monuit CASAUBONUS, oblitum videri Athenaeum, verba ista in Iliade legi, (nempe γ'. 246.) Hesiodum vero (vs. 730. ed. Br.) *fruges*, non *vinum*, εὐφρονα καρπὸν adpellare. Fortasse vero alii sequiores poëtae illam ipsam dictionem ab Homero mutuati sunt.

In *principis Poëtae* verbis quae sequuntur, ista duo, quae uncis inclusi, nec veteres Athenaei editiones, nec nostri codices mssii agnoscunt: videturque illa rursus Casaubonus (quemadmodum ea, de quibus ad p. 39. d. dixi) sua auctoritate adiecisse. Potuerat ea consulto praetermittere ipse Athenaeus; potuit etiam Epitomator, ab Athenaeo adiecta, brevitatis studio relegare.

## A D C A P. XI.

Mira videri poterat dictio illa ἡ *καμφοδία εὐραστis* = *εὐράστis*: quae tamen, verum si quaeris, talis est, ut ab optimorum auctorum usu neuiquam abhorreat.

- b ἐν τῇ κ α ρ ι ε τῆς Ἀττικῆς. » Locus Atticae, ubi dicitur » inventa esse tragoedia, *Icaria* dicebatur. Itaque scribe ἐν » τῇ κ α ρ ι ε, non Ἰκαρίῳ. Stephanus: Ἰκαρία, δῆμος Αἰ- » γηίδος φυλῆς, ἀπὸ Ἰκαρίου τοῦ πατρὸς Ἡριόδου. » Sic CASAUB. cui ne obtemperarem, Suidas vetuit; apud quem in voc. Θέσπis haec leguntur: Θέσπis, Ἰκαρίου, πόλεως Ἀττικῆς. Quae verba, quamquam nec ipsa suspicione mendii carent, (de qua vide Reines. Variar. Lect. lib. III. p. 364.) tamen eodem modo repetuntur apud Eudociam p. 232. Accedebatque Plinius, qui in Attica *Icarium* montem commemorat, IV. 7, 11. nulla *Icariae* facta mentione. τραγωδία τὸ πρῶτον ἐκλήθη ἡ καμφοδία. Hinc Hesych. τραγωδεῖν, καμφοδεῖν. ubi vide loca ab Interpretibus laudata. Praesertim vero consulendus Bentlei in Dissert. upon the Epistles of Phalaris p. 298 sqq. ubi τραγωδεῖν pro vulgato τραγωδοῖν restituendum Athenaeo XII. 551. c. docuit. Casaubonus de Satyrica Poësi l. 1. p. 22. post ἐκλήθη censuerat καὶ ἡ τραγωδία καὶ ἡ καμφοδία scriptum oportuisse: quod nullo modo necesse esse videtur.

Euripidis verficuli in Bacchis leguntur num. 771 sqq.

ANTIPHANIS fragmentum in duos hos senarios redegit Grotius Excerpt. p. 635.

Συνεχῶς γὰρ ἐμπικλάμενος ἄνθρωπος, ἀμελής  
 τίς γινέται, ὑποπίνειν δὲ πᾶν φροντιστικόν.

Ibi ἐμπικλάμενος intelligunt interpretes vino se explens; quod si verum est, recte etiam (vi oppositionis) ὑποπίνειν parcius bibens, paulum addibens, fuerint interpretati. Attamen aliàs ὑποπίνειν, largiter, graviter bibere significat, aut certe, generatim, potare, potui indulgere; & ὑποπίνων, bene potius. Itaque videndum, ne, eadem notione accipiendo h. l. verbum ὑποπίνων, (sedulo bibens, largiter se proluens,) superius illud ἐμπικλάμενος non de bibente sit accipiendum, sed de eo qui cibo ventrem implet; qui & vulgatissimus est illius verbi usus, & huic loco perapte conveniens. Qui cibis continue ventrem implet, sit piger & negligens; qui vino se probe proluuit, admodum sit industrius.

Difficillate non carent ALEXIDIS versus, Οὐ μεθύω τὴν ἐρήνην, &c. quos qui apud poetam pronunciabat, is hoc voluit: (ut ait CASAUB.) *n* se vini potui tantisper indulgere, donec adhuc lingua non titubet, sed articulate voces possit proferre; nedum ut ad dementiae usque se ingurgitet, *n* Trochaicos esse versus, recte idem monuit Casaubonus: at statim initio, quod ille non observasse videtur, claudicat prior versiculus, ob brevem syllabam θυ in μεθύω. Cui incommodo in promptu foret remedium, si pro μεθύω posset μεθύσκω scribi, hac notione, non inebrio mentem & intelligentiam meam: sive μεθύσκω non modo activum & transitivum, (ut aiunt grammatici) sed etiam neutralem & intransitivum habere significatum potest, ut μεθύσκω τὴν φρόνησιν idem valeat, ac μεθύω κατὰ τὴν φρόνησιν. Quorum si neutrum placeat, coniectare licebit, fuisse apud poetam versum interiectā post μεθύω particulā δὲ vel γὰρ suffultum; eamque particulam sive librariorum aut Epitomatoris culpa, sive etiam ab ipso Athenaeo, ut saepe aliàs factum videmus, fuisse praetermissam. Aliam viam Grotius iniit, Οὐ μεθύω τὴν φρ. scribens: qua ratione versus quidem bene consultum video, non item sententiae. Nam quod ille verba ista sic interpretatus est, *Doctus esse non laboro*; prorsus contrarium dicunt graeca ab ipso posita: quandoquidem μεθύω per se, absque negatione, non laboro, non cura, significat; quam in partem & Suidas & Hesychius μεθύει, ἀμελεί interpretantur. Praeterea, sententiam istam si sequaris a Grotio expressam, nulla prorsus superest ratio, cur versus isti hoc lo-

cco, cum quo nihil commune habent, fuerint ab Athenaeo adducti. Eodem priori versu pro τοιούτων, Cal. τοσούτων maluerat: at id quidem nec necessarium admodum erat, & metro adverbabatur. *Posteriore versu*, cum ait,

τὸ διορίζεσθαι βεβαίως τῷ στίχῳ τὰ γράμματα,  
illud τὸ διορίζεσθαι, quod ad orationis structuram adinet, percommode se haberet, si in priori versu valeret Grotii ratio: *Doctrinam non curo*, - - *hoc unum curo*. Ex aliorum vero interpretum ratione, quam & nos (cum certius nihil haberemus) secuti sumus, impedita utique est orationis structura, nec commodus ipse sensus admodum expeditusque. Plana, puto, forent omnia, si, pro τὸ διορίζεσθαι, οὐ διορίζεσθαι legeretur; unde haec prodiret sententia:

*Non citius ita sum, ut mentis non sim compos; sed eatenus solum,*

*ut non possim distinde literas omnes pronunciare.*

διορίζεσθαι βεβαίως τῷ στίχῳ τὰ γράμματα dicit, quod in eadem re διορθοῦν τὴν λέξιν Aristoteles dixit, Problem. sect. III. quæst. 31. Pro τὰ γράμματα malles quidem τὰ ῥήματα, quod ipsum etiam peraptum metro foret: sed agebatur fortasse in Alexidis fabula, de scripto quodam, quod clara voce praelegere debuerat is qui hic loquitur; quam in sententiam, cum Grotio, vocabulum hoc interpretatus sum. Caeterum satis etiam constat, labantem ebrii hominis linguam in aliis magis literis, quam in aliis, pronunciandis solere offendere. Dalechampius vero, eodem vocabulo γράμματα, ut videtur, commotus, τῷ στίχῳ in τῷ ῥήματι mutavit, sic vertens:

*Literas ut oculis certo queam discernere.*

Quod Grotius, in Notis ad istos Antiphanis versus, ait, male apud Athenaeum βέβαιος scribi, id nonnisi Basileensem editionem ferit, in qua mendose βεβαίος expressum.

In *Etymologia vocabuli ἀλλία*, monuit Casaubonus, perperam Dalechampium ἀλλίζοντο legisse, pro ἀλλίζετο, quod est ab ἀλλίζωμαι, congregor; cui cognatum etiam nomen ἀλλία, congregatio, coetus, ionice ἄλλη, Herodoto frequentatum est. Et ἀλλίζοντο recte quidem iam in ed. Ven. erat expressum: caeterum non dissimulandum, vocalem u in mssis nostris esse adiectam, sed ita tamen, ut asper spiritus adpositus (ἡλλίζοντο) mendam prodas. Ipsum no-

men, quod *comestiones* significat, perinde est,  $\Delta\alpha\lambda\iota\alpha\varsigma$  scribas cum editis, an  $\Delta\alpha\lambda\iota\alpha\varsigma$  cum nostris codicibus: tenui priorem formam, ut frequentiore, & magis (ut videtur) legitimam; in quam & alibi libri nostri consentiunt, velut XII. 532. f. De perpetua confusione vocalium  $\epsilon\iota$  &  $\iota$ , quae in eisdem libris nostris obtinet, iam saepe monui. Homericum  $\delta\alpha\iota\tau\alpha$   $\delta\acute{\alpha}\lambda\iota\alpha\varsigma$  supra etiam l. 3. d. citaverat Noster.

In *Aristotelis* verbis, nisi aliud quid turbatum aut im- d perite omisum est, ad  $\tau\delta$   $\delta\epsilon$   $\mu\epsilon\theta\upsilon\epsilon\iota\iota$   $\phi\eta\sigma\iota\iota$  intelligendum e superioribus fuerit verbum  $\acute{\omega}\nu\omicron\mu\acute{\alpha}\sigma\alpha\iota$ : tum vero, pro  $\tau\delta$   $\mu\epsilon\tau\grave{\alpha}$   $\tau\delta$   $\delta\upsilon\epsilon\iota\iota$ , oportebat  $\delta\iota\grave{\alpha}$   $\tau\delta$   $\mu\epsilon\tau\grave{\alpha}$   $\tau\delta$   $\delta\upsilon\epsilon\iota\iota$ , aut aliquid in eandem sententiam. Sic demum deinde pronomen  $\alpha\upsilon\tau\tilde{\omega}$ , quod aliàs nil habet quo referatur, ad ipsum  $\tau\delta$   $\mu\epsilon\theta\upsilon\epsilon\iota\iota$  commode referetur; ut  $\chi\eta\sigma\theta\alpha\iota$   $\alpha\upsilon\tau\tilde{\omega}$  (scil.  $\tau\tilde{\omega}$   $\mu\epsilon\theta\upsilon\epsilon\iota\iota$ ) sit *vino indulgere*.

#### AD CAP. XII.

Si cui subit mirari, ex abrupto huc adduci illos EURIPIDIS *versus*  $\Theta\epsilon\omega\iota\varsigma$   $\mu\iota\kappa\rho\grave{\alpha}$  &c. is cogitet, (quod per totum Librum primum secundumque numquam obliviscendum) non ipsum Athenaei opus, sed *Epitomen* hanc esse, in qua resecta sunt multa, quae universae disputationis gressum connexionemque erant illustratura. Ipsum Euripidis fragmentum quinque versibus ab initio auctum exhibet Stobaeus Serm. XCV. in  $\Sigma\upsilon\gamma\chi\rho\iota\varsigma\iota$   $\Pi\epsilon\tau\iota\alpha\varsigma$   $\kappa\alpha\iota$   $\Pi\lambda\acute{o}\upsilon\tau\epsilon\upsilon$ , ubi simul docet, ex fabula desumptum cui *Danaë* titulus fuit. Inde in Florilegium suum recepit Grotius pag. 391. & in Euripidis Fragmentis posuit Barnes. p. 443. & Musgrav. p. 559. In *priori vers.* post  $\mu\iota\kappa\rho\grave{\alpha}$  apud Stob. recte inserta est vox  $\chi\epsilon\iota\rho\iota$ , ad versum necessaria, quae, nullo sententiae incommodo praetermitti ab Athenaeo potuit. Ex vulgata quidem apud Stobaeum scriptura, iuncta intelligebantur verba  $\mu\iota\kappa\rho\tilde{\omega}$   $\chi\epsilon\iota\rho\iota$ , quasi *parca manu* dixisset poeta: sed,  $\mu\iota\kappa\rho\grave{\alpha}$  ex Athenaeo tenendum, & ad  $\tau\acute{\epsilon}\lambda\eta$  referendum, monuit Musgravius;  $\chi\epsilon\iota\rho\iota$   $\delta\upsilon\epsilon\iota\iota\tau\alpha\varsigma$ , illos intelligens, qui tribus digitis (ut est apud Aristophan. Vesp. 95.) aris thura iniiciunt. Et eadem quidem ratione in Stobaei optimo codice msto Parisiensi, e quo olim omnia poetarum loca cum Florilegio Grotiano diligenter contulit Brunckius noster, non  $\mu\iota\kappa\rho\tilde{\omega}$  scriptum est, sed  $\mu\iota\kappa\rho\grave{\alpha}$ ,

d prorsus ut apud Athenaeum, & ex hoc apud Eustath. ad Iliad. μ'. 847, 48.

Ad eadem EURIPIDIS verba, tum ad id quod de vocabuli τέλος significatione mox traditur apud Nostrum, non praeterire hoc loco debeo quae sunt a CASAUBONO adnotata. » Τέλη μικρά (inquit) in Euripidis versu, *minores* » sunt *hostiae*, & *minoris impensae*: haec nominis ratio. » Alioqui τέλος pro *hostia* non dicitur: etsi scio, proditum esse contrarium ab antiquis grammaticis, qui omnes » secuti sunt auctoritatem Athenaei, aut illius unde ipse » habet. Mihi vero & absurdum videtur & ridiculum quod » scribitur hic ab auctore, τέλος significare *δυσίαν* in eo » quem profert Homeri loco ex principio noni libri Odysseae. [ Od. l. 5 sq. ] Atque ego mirari satis nequeo, » tam φορτικὴν interpretationem tam erudito viro probari » potuisse. Melius illi, qui τέλος in illo versu accipiunt ut » apud philosophos, cum in morali disciplina de *finibus* » disputatur. Etenim dubitari non potest, illud ultimum, » quo omnia consilia & vota nostra referuntur, ea voce hic a poeta intelligi. Est sane familiaris ionice scribenribus dictio τέλος, quae saepe nihil sonat aliud, » quam *χρῆμα*, *res*. τέλος θανάτου, *res mortis*, pro *morte*, » saepe apud Homerum & Hippocratem: ut *res voluptas* » Plauto, pro *voluptates*. Hoc etiam modo exponas » recte οὐδ' ἂν τέλος χαριέστερον, *res nulla gratior*. u — Haec ille. Alia exempla similis usus vocabuli τέλος collegit Perizon. ad Aelian. Var. Hist. III. 43. laudatus ab Ernest. ad Homer. l. c. Quibus tamen in exemplis vocabulum illud plerumque non exiit vulgarissimam eam notionem, quae *finem*, *exitum*, *eventum* denotat: & apud Homerum quidem l. c. commodissime *eventum* interpretabimur. Apud Euripidem vero videndum, ne recte τέλος pro *sacrificio* vel *munere Diis oblato* ea ratione accipi possit, quod sit veluti *tributum* quod Deo ab homine solvitur. Caeterum, quod iam saepe monui, haud satis observatum Casaubono, recordentur velim Athenaei lectores, ne, si quid etiam oppido absurde dictum in his libris repererint, statim in ipsum Athenaeum absurditatis illius conferant culpam. Plurima quippe nonnisi historice, ut sic dicam, ab hoc scriptore proferuntur, id est, ut aliorum sententias exponat, suo non interposito iudicio: multa item sic proponuntur, ut inducatur deinde alia persona, quae con-

tra disputat, superioremque confutat sententiā: sed haec ipsa praesertim operis oeconomia minus conspicua est in duobus prioribus libris, quorum Epitomator personarum partes plerumque non distinxit, magnamque partem eorum, quae a diversis personis dicta Athenaeus retulerat, praetermisit.

In ALEXIDIS *vers.* 1. adiciendam in fine vocem ἀεὶ e monuerat Casaub. eamque recepit Grotius in Excerpt. p. 597. Quae ratio explendi mutilatum versum adeo certa olim mihi visa erat, ut praecuntes illos viros sequi non dubitaverim. Voculam istam ΑΕΙ a praecedente verbo ΔΕΙ, similibus fere ductibus scripto, expulsam fuisse, mihi persuaferam. In *Vers.* 2. nihil mutandum Casaubonus adnotavit, nisi quod ποιῶν pro ποιῶν scriberet; quod non erat necessarium: nam sicut vs. 4. syllaba ποι in πεποιήκει brevis est ob sequentem vocalem, sic & hoc loco in ποιῶν. Nec tamen legitime fuit versus, ob spondaem, τὴν τοῦ, in quarta iambi sede. Quare qui iustum habere versum cupit, accipiat Grotii emendationem; ni minori molimine sic maluerit legere:

φαρμακὸν τε τὴν δόξιν ποιῶν τὴν τοῦ θεοῦ.

Sed ecce, nullā prorsus mutatione verbis illatā posse & primum & secundum versum in ordinem cogi, docuit Hermannus in libro de Metris Poëtar. Graec. & Roman. p. 165. sic scribendo:

--- Τοὺς εὐτυχούτας ἐπιφανῶς  
δεῖ ζῆν, φαρμακὸν τε τὴν δόξιν τὴν τοῦ θεοῦ  
ποιῶν. —

Cuius rationem lubens securus essem, si ea, quae sequuntur, (de quibus mox) pariter nobis probasset vir doctus.

*Versus* 3. & 4. sic editi legebantur:

Ὁ γὰρ δίδωκός τ' ἀγαθὰ, τὴν μὲν ὣν  
πεποίηκεν, οἷσται χάριν τιτὸν  
ἔχειν ἑαυτοῦ.

Quos Casaub. in hunc modum relictos voluit:

Ὁ γὰρ δίδωκός τ' ἀγαθὰ δαίμων, τὴν μὲν ὣν  
πεποίηκεν αὐτὸς οἷσται χάριν τιτὸν δεῖ.

Grotii emendationem ipsi contextui subiectam dedi, cuius sententiam ille latinis versibus sic expressit:

Nam qui beneficiū est auctor, hunc, qui sic agit  
uique novit [sc. qui novit uti beneficio] gratiae nonnulli sibi  
habere credit.

e Quod vero idem Grotius ait, in aliis libris apud Athenaeum περιόχων αὐτὸς εἰσται legi, id si de scriptis libris intellexit, deceptus est eo quod in ora ed. Caf. anni 1612. (sicut & in postrema, quae anno 1657. prodiit) γρ. αὐτὸς εἰσται notarum est. Quā notā saepe deceptos doctissimos viros video, ut illas marginales lectiones e scriptis libris aut certe e vetustis editionibus ductas esse existiment; quarum longe plurima pars, sicut & ea ipsa lectio, de qua hic agitur, non nisi ingenio debetur Casauboni, & coniecturae in Animadversionibus ab illo propositae. In quarto quidem versu nihil variant editi libri; nec ab editis quidquam dissentiant manuscripti. Sed in tertio, nostri codices ambo non τὸν μὲν, sed τῶν μὲν dabant; quod ego accipiens, utrumque versum ita constitui, ut a poeta scriptum fuisse suspicatus eram; adhibita quidem ea cautione, ut verba ex ingenio adiecta uncis includerem, cum praefertim eadem verba, si vel maxime eis usum esse poetam constaret, tamen consulto ab Athenaeo praetermissa videri possent, quoniam absque his etiam sententia reliquis verbis constabat. Illud quoque, leviusculum quidem, observabit lector metri studiosus, quod versu tertio pro τ' ἀγαθὰ, quod erat in editis, τὰγαθὰ cum Grotio scripsi, ut prima syllaba, quae in altera scriptura brevis erat, per crasin longa fieret. Naturalem orationis structuram talem conceperam: Ὁ γὰρ δειδωκὸς τὰγαθὰ, εἰσται, τούτους (scil. εἰς ἰδὼκεν αὐτὰ) ἔχειν αὐτῷ χάριν τινὰ τῶν (i. e. τούτων) ὧν (artice pro &) περιόχων αὐτούς. ubi ἀγαθὰ περιόχων τινὰ eodem modo dictum putavi, atque vulgo εὖ ποιεῖν τινὰ dicere graeci consueverunt. Hermannus l. c. eisdem versus ita digessit:

ποιεῖν ἰ γὰρ δαίμων δειδωκὸς τὰγαθὰ  
αὐτὸς μὲν ὧν περιόχων εἰσται χάριν  
τιν' ἔχειν αὐτῷ &c.

Ubi, ne de vocabulo δαίμων dicam ex mera Casauboni coniectura adscito, videtur Vir doctus dictionem χάριν ἔχειν ad Deum referre; quasi sonaret, gratiam reportare; quod vereor ne non ferat graeci sermonis usus, iuxta quem χάριν ἔχειν dicitur is, qui (quemadmodum etiam latine dicimus) gratiam habet alteri.

Vers. 6. In transpositione illorum verborum, πρᾶττοις μετρίως, quam iambici versus leges desiderabant, praecunctes habui Casaubonum, Grotium, Hermannumque.

## AD CAP. XIII.

Οὐ χαίρει τῷ πνεύματι &c. Recte monuit CASAUB. alium hic convivam induci loquentem, qui sequentem longam de *Aquis* disputationem erat habiturus. Mox idem conviva adlati HESIODI *versibus* monet, in epulis quamvis lauris prudentes viros non tam vino aut cibis delectari, quam iucundis utilibusque sermonibus. In *priori* illorum versuum, Ἠδὺ γὰρ ἐστ' &c. particula γὰρ metri causa adiecta est a primo editore, cum sive ab Epitomatore sive ab ipso Athenaeo esset praetermissa. Certe eam non solum h. l. ignorant nostri codices: verum etiam in illo supplemento locorum nonnullorum e Secundo Libro olim integro excerptorum, quod in codicibus Epitomes exhibetur post Epitomen libri XIII, (de quo Supplemento iam supra diximus) ubi hi versus Hesiodi reperiuntur, pariter deest eadem particula. Ibidem vero recte in fine versus *πνεύματι* scribitur, pro quo hic mendose *πνεύματι* habent nostri codices.

Οὐ τι τοῖς ἡμῶν ἐπὶ πᾶσι. Contra editionis Ven. & msstorum fidem ἡμῶν excusum est in ed. Bas. quod temere inde a Casaub. & in contextum receptum, & in Commentario repetitum est. *περὶ ὃ δ' ἄταρ εἰπεῖν τι. ὃ δ' ἄτος* habent ambo nostri codices; sed quoniam iidem mox deinde in *ἀφ' ὧν* consentiunt cum editis, tenere hic cum eisdem editis *pluralem* malui, quam ibi *ὧν* in *εἰ* mutare, quamquam per se paulo commodius hoc videri poterat. καὶ ὁ οἶτος φέρεται. Recte φέρεται correxit editor Basileensis. Perperam ἀφύεται ed. Ven. cum nostris mssis, eisque quibus Casaub. usus est. In aliis quidem ἀφύεται scribi ait idem Casaub. sed id non nisi in ora alicuius libri ex docti cuiusdam viri coniectura adnotatum fuisse suspicor.

Pervulgatus est PINDARI *versiculus* e primae odae Olympicae principio. HOMERI locus de *populis arboribus aqua* a *enutritis* legitur Od. ρ'. 208. Alter locus, de *limpida aqua*, Od. ε'. 70. quo in versu perperam *πισσουργος* scribunt nostri codd. Quod de *Titaresio* amne dicit, &c. τῷ Πανειῷ συμμίσγεται, id ex Homer. Il. β'. 753 sq. corrigendum monuit CASAUB. ubi poeta, de Titaresio loquens, dixerat ait:

Οὐδ' ὅγε Πανειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,  
ἀλλὰ τέ μιν καλύπτειν ἐπὶ ῥέει, πύτ' ἔλαιον.



- a Ac potuit utique negativa particula per librariorum negligentiam intercidere. Poterat vero eandem ipse etiam Athenaeus, & quidem citra gravem magnopere culpam, omittere, superiores solummodo poetae versiculos nunc respiciens:

Ὅτ' ἄμφ' ἡμερτὴν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,

ἔς δ' ἐς Πηνειὸν ποίει καλλιέρρον ὕδωρ.

Nam τῷ Πηνειῷ συμμίσγεται potest idem valere, & ex usu graeci sermonis idem valere solet, ac eis Πηνειὸν ποίει τὸ ὕδωρ, in *Peneum* influit.

Quod mox sequitur de PRAXAGORA Coo, medico, turbatum nonnihil Epitomatoris culpā videtur: nam nec per se bene cohaeret oratio, & versus, qui adducitur, non Praxagorae est, (ut orationis connexio indicare videbatur,) sed Homeri ex Od. ζ'. 87.

- b Διαστέλλει δὲ καὶ γλυκὺ ὕδωρ ἀπὸ πλατίος. Ita prorsus hoc dictum est, quasi πλατὺ ὕδωρ, utpote τῷ γλυκεῖ oppositum, *falsam* aquam denotaret; quam in partem etiam apud Hesychium glossa est, Πλατὺ ὕδωρ, τὸ ἀλμυρὸν. Eademque ratione τὴν πλατὺν Ἑλλάσποντον (apud Homer. II. η'. 26. & ρ'. 432.) *falsum* interpretatur non quidem ipse Athenaeus, (quod Casaubonus ait,) sed tamen grammaticus ille, ex cuius sententia haec dicentem unum e Deipnosophistis Athenaeus induxit. Quae quidem sententia & per se satis absurda videri poterat, quoniam nihil commune τὸ πλατὺ cum τῷ ἀλμυρῷ (*latum* cum *falso*) habet; nec suffragantes habet alios Grammaticos, Scholiorum minorum auctorem. (ad II. η'. 26.) Scholiasten Venerum Villosioni, (ibid.) Eustathium, (ad II. η'. p. 135. l. 32.) & Apollonium in Lexic. Homérico; qui omnes eam Hellepontii partem intelligunt, quae Troiam spectat, ubi, quod aliàs flumen esse videbatur, nunc latum mare esse incipit; cum quibus etiam ipse Hesychius consentit in Πλατὺν Ἑλλάσποντον. (conf. Rich. Wood on the original Genius of Homer, p. 320 sqq. laudatum ab Alex. Tollo ad Apollonii Lexic. p. 554.) Nec desunt tamen illustres auctores, qui priorem illam vocabuli acceptionem (πλατὺς pro ἀλμυρὸς) non modo apud Homerum probent, sed etiam ipsi in scriptis suis imitentur. Sic certe Aristotelem locutum esse, meminisse se ait Casaubonus, Meteorolog. lib. II. (cap. 3. T. I. p. 556. ed. Duval.) Ὅθεν μὲν οὖν ἡ γένεσις ἐνιστὶ τοῦ ἀλμυροῦ ἐν τῷ ὕδατι, εἰρηται. καὶ
- T.
- Animadv. Vol. I.*

δὲ αὐτὸ τὰ τε νύτια ὕδατα πλατύτερα, (h. e. *salsores*) b καὶ τὰ πρῶτα τῶν μεταπορινῶν. Et paulo post: Ἀνάγεται δὲ καὶ τὴ μέρος αὐτῆς μετὰ τοῦ γλυκέος ἀλλὰ ἑλαττον τοσούτῃ, ὅσον καὶ ἐν τῷ ὁμένῳ τὸ ἀλμυρὸν καὶ πλατὺ τοῦ γλυκέος ἑλαττον. Ibidemque tursus: Ἐν τῇ Χαορίᾳ κρήνῃ τίς ἐστὶν ὕδατος πλατυτέρου; ἀπερίει δ' αὐτῇ εἰς ποταμὸν πλησίον γλυκύν.

Mox quod ex Homero citatur, cum vulgo sic scriberetur, Στῆσαν μὲν τῆς &c. e librariorum errore natum mihi visum erat: nec enim ulla causa erat cur α σ τ ῆ σ α μ ε ν, quod est apud poetam, (Od. μ'. 305.) discederet Deipnosophista: quare hoc reponendum putavi. Videtur vulgata scriptura ab homine fuisse inuenta, qui istis verbis unum Homeri versum comprehendi putaret, cum sint duorum versuum priora hemistychia inter se iuncta.

#### AD CAP. XIV.

Οἷος δὲ καὶ τὴν χλιαροῦ φύσιν &c. Vide Homer. Il. λ'. 821. 829. & 845. Commodum utique foret τὴν τοῦ χλιαροῦ φύσιν, adiecto articulo, quem in ora sui libri adscripsit Brunck: sed ferre vulgarum debui, quod tenent (quoad quidem sciam) mssii cum edd. Cum eodem Brunckio mox deinde καταιορᾷ & ἐπαιορᾷ malles, pro καταιορεῖ & ἐπαιορεῖ: sed & haec in librorum consensu erant ferenda, cum praefertim eandem verbi terminationem & Suidas agnoscit in Καταιοροῦσι, & Hesychius in Καταιορεῖ, ubi vide quae a docto editore adnotata sunt. Conf. H. Steph. Thes. Gr. Ling. T. I. col. 180. a.

Verba ista, καὶ τοὶ εἰ ἐπισχινῶν ὄδει τὴν αἰμορραγίαν &c. respectum habere ad Hippocratis Aphorism. sect. V. num. 23. commodè monuit Villebrune.

Poetae versus de Scamandri fonibus leguntur Il. χ'. 149 c sqq. Eorum versuum primum Casaubonus in Animadv. ad h. l. ita citavit, quasi apud Homerum Ἡ μὲν τοὶ ὕδατι esset scriptum. Inde factum, ut pro Ἡ μὲν γὰρ (quod cum Homeri exemplis tenebant & Athenaei codices mssii & superiores editiones, atque etiam ipsius Casauboni editio) dein in duobus posterioribus editionibus, quae Casauboni nomen praeferunt, Ἡ μὲν τοὶ ederetur. Eisdem Homeri versus citans Strabo, (lib. XIII. p. 602. ed. Casaub.) vocabulum λιαρῶ pariter per δερμῶ interpretatus est, ut hic

a Deipnosophista factum videmus. Quod sequitur ἀρά γε, in eo convenit cum editis cod. b. Commode vero ἀρα δὲ cod. a. Mox ubi de altero Scamandri fonte agitur, pro more suo sensim sensimque a suis verbis ad ipsa poetae verba progreditur Athenaeus: nam apud Homerum quidem primus versus integer sic sonabat:

Ἦ δ' ἐτέρη θέραι προρέει, εἰκυῖα χαλάζει.

d De Agamemnone saucio versiculus existat II. κ'. 266. De cervo, ibid. vs. 477. cuius in versiculi fine temere apud Athenaeum ἐόρει erat editum, ubi nostri mssii cum Homeri libris in ἐόρη consentiebant.

Tepidam aquam ab Atheniensibus μετακέρως dictam fuisse, iterum monet Athen. III. 123. e. & pluribus adlaris exemplis ibi probat. Videtur autem ista vox a vocabulo μετακέρσμα (mixtio, temperamentum) decurtata; significans quippe ψυχρὸν καὶ θερμὸν μετακέρσμα καὶ κοινόημα, ut loquitur Plutarchus, citatus ab H. Steph. in Thef. II. 139 extr. Conf. Foessii Oeconom. Hippocr. in Μετακέρσμα.

ERATOSTHENIS verba, quae hic proferuntur, sane non carent difficultate. Dalechampius quidem, vulgaram tenens scripturam, dissimulato tamen altero φησι, latine sic vertit: Sic Eratosthenes dixit, Aquosum & μετακέρως, id est, tepidum. CASAUBONUS vero satis habuit, dubitationem suam significare his verbis: »Cum de aqua tantum dici »VOX μετακέρως videatur, quid vocat Eratosthenes ὕδα- »ρής? Non enim, si vinum quoddam dici solet οἶνός τις, »ultam ideo aquam (quae quidem pura aqua sit, nec me- »dicamentosa) ὕδαρην recte dixeris.« Post hunc SAM. PE- TITUS, locum hunc tractans Miscellaneor. libro V. c. 1. p. 7 sq. graeca verba sic citavit, quasi semel tantum φησι hic legeretur, tum reliqua sic corrigenda censuit, ὕδαρ ῥής καὶ μετακέρως, ut adnotaverit geographus Erato- sthenes, alicubi aquam e fonte tepidam fluere. Quae emen- datio mihi eo magis probabilis visa est, quod non ὕδα- ρής, sed ὕδαρ ῥή habent ambo nostri codices; quod (pro illorum more vocales ei & i & n perpetuo inter se permu- tandi) perfacile ex ὕδαρ ῥή oriri potuit. Sed quanam deinde vis insit particulae καὶ, non video: quae adeo aut delenda fuerit, aut statuendum, aliud quid proxime ante eam intercidisse. Quod vero repetitum verbum φησι adtinet, si utroque loco recte stat, referendum fuerit al-

terum ad auctorem eum, e quo hanc partem disputationis de *Aquis* sumfit Deipnosophista, alterum ad ipsum Eratosthenem, cuius verba idem auctor citaverat. Sin importunam atque vitiosam iudicamus istam repetitionem, quidni posteriori loco ex φύσει corruptam potius statuamus, (e quo proclivis erat librariis in φησι transitus) quam prorsus abiiciendam?

# AD CAP. XV.

Δροφερὰ καλεῖ, ὅς ἀχρεῖα. Il. ε'. 15. & π'. 4.

— — — ὅστις κρηνὴ μελάνυδρος,

ἢ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης Δροφερὴ χεῖρ ὕδωρ.

» Δροφερὰ ὕδατα (ait CASAUB.) interpretatur Athenaeus » ἀχρεῖα: sicut Latinis atrum in cuiusque rei vituperatione. » ne. » Sed aliter vulgo explicant Interpretes poetae, ad quos cum Casaubono remittimus lectorem. Quod dein de » fontana aqua ait, longos fertilium terrarum tractus perfluente, id pertinet ad Odysl. ε'. 70 sqq.

Hesiodi versus est ex 'Eργ. 593. (vf. 556. ed. Bruck.) In eo ἀσπράσσ duplici » scribunt nostri libri, reclamante metro. PINDARI versiculi in Odis non supersunt: in Fragmentis eos retulit Schneider num. xcviu. Eosdem ex Athenaeo repetiit Eustath. ad Od. ε'. pag. 410. sub fin. adiectā etiam de obitu Tiresiae historiola; cuius auctor Aristophanes, ab Athenaeo citatus, Grammaticus est Byzantius, saepe & aliās a Nostro laudatus.

In his quae de Nili aquis traduntur, turbavit interpretes quod ait δεῖ καὶ λύειν τὰς ποικίλεις, quasi dicat, eam ob causam alvum mollire Nili aquas, quod dulces sint: quod absurdum illis videtur. » Nam si ideo alvum solvit » aqua Nili, (inquit CASAUB.) quia dulcis est, cur non » omnia dulcia eandem vim habent? » — Itaque verba ista ita reddiderat Dalechamp. quasi ἀλλὰ λύειν scriptum esset, atque etiam sic legendum contenderat. Casaubonus vero καὶ ὕτῃ λύειν legi voluit, quemadmodum est apud Eustath. ad Od. ε'. p. 173. 20. At (ut ab hoc incipiam) licet ibi Eustathius hunc Athenaei locum ob oculos habuerit, tamen istae coniungendi particulae καὶ ὕτῃ ab eo sic ponuntur, ut praecedens ipsius oratio desiderabat, non ut inde colligi possit, sic eum apud Athen. scriptum reperisse. Ex perraro omnino Eustathius suo in codice Epito-

fmes (nam Epitome sola usum esse constat) bonam aliquam reperit lectionem, quae non, si minus in omnibus, certe in uno aut altero eorum codicum, qui ad nostram aetatem pervenerunt, reperiretur. Hoc vero loco libri omnes in vulgatam scripturam consentiunt: quae, verum si quaeris, ne debebat quidem sollicitari. Nam si vel maxime sic nude ac citra restrictionem Theophrastus (e quo haec adfert Athenaeus) scripsisset, *Nili aquam alvum solvere eo, quod dulcissima sit*; ferendum hoc erat, cum & errare potuerit Theophrastus, (nobis autem nunc non tam de re, quam de scriptura quaestio est;) & non magnopere erraturus fuisset, quoniam plurima dulcia illam vim habere constat. Atqui non nude id dixit, sed adiectis verbis *μᾶλλον ἔχον* (vel *ἔχοντα*) *λιτρώδης* significavit, causam cur illam vim inesse *Nili aquae* existimaret, hanc esse, *quod simul dulcissima esset, simulque nonnihil nitrosa*. Illud commode habet Eustath. quod *ἔχον* scribit, ad *ὑδωρ* relatum, quod etiam ex ed. Bas. in suam editionem recepit Casaub. Sed quoniam in *ἔχοντα*, quod ad ipsum *Nilum* referri potest, cum editione Ven. non modo nostri codices mssii consentiunt, sed etiam ii quibus Casaub. usus est, tenendum hoc putavi. Eorumdem codicum, tam nostrorum, quam Casaubonianorum, auctoritate *λιτρώδης* recepi, pro *λιτρώδης*, quod dabant edd. cum Eustath. Eadem attica vocis forma cum alibi apud Nostrum recurrit, tum mox p. 43. a.

Quem locum mox ex THEOPHRASTI libris *περὶ φυτῶν* citat, is in Histor. Plantarum lib. IX. cap. 20. his verbis conceptus vulgo legitur: *Ἐνιαχοῦ μὲν γὰρ φασὶ τὸ ὑδωρ παιδογόνον εἶναι γυναιξίν, ὥσπερ καὶ ἐν Θεσπιαῖς. Ἐνιαχοῦ δὲ ἀγρον, ὡς ἐν Πύρρῳ*. Quo ex loco, pro *παιδογόνον*, quod apud Athen. edebatur, *παιδογόνον* scribendum monuit Casaub. Atque hoc ipsum, ni fallor, indicatur compendiosa scribendi ratione, qua in fine vocis utitur noster codex b. Et *παιδογόνον* recte iam ediderat H. Stephanus, qui hanc Athenaei disputationem de Aquis & Fontibus (inde ab illis verbis, *κρίνῃ δὲ ἐν Βοιωτίᾳ*, pag. 41. e. usque ad ista *τὸν τοῦ αἵτου ἑδμὸν*, p. 43. f.) inferuit libello anno MDLVII edito, cui titulus *ἐκ τῶν Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου &c.* pag. 147 sqq. In nostro cod. a. quidem *παιδογονίας* distincte scriptum; cui si adiectum *αἵτων* esset, nihil utique desiderares. Vocabulum *παιδογόν-*

1105 (ut taceam, nusquam alibi reperiri) per ipsam suam formam non poterat *activam* illam notionem habere, quae huius loci erat, quaeve vocabulo *παιδευόμενος* ineest, quod idem prorsus valet ac *παιδευόμενος αἰτίας*. Ad *παιδευόμενος* hoc loco e Theophrasto γυνάξ) adiectum malles cum Casaubono; sed eam quidem vocem, quam ignorant Athenaei libri omnes, nullo incommodo omittere potuit Deipnosophista. Pro Πύρρα apud Theophr. & pro Πύρρα apud Ath. restituendum utrobique Πυρραΐα vel Πυρραΐα censuit Bodaeus a Stapel ad Theophr. p. 1167. & p. 1172. scilicet ex Plinio, XXXI. 2, 7. ubi, *In Pyrrhae, inquit, flumen, quod Aphrodisium vocatur, steriles facit*. Eundem Plinii locum cum nostro etiam contulerat CASAUBONUS; qui quod dein subiicit: » Legit Plinius apud Theophrastum *ἐν Πυρραΐα*, non *ἐν Πύρρα*. « — ex Plinii quidem verbis tuto colligi non poterat, legisse eum *ἐν Πυρραΐα* in eodem Theophrasti loco, quem Athenaeus hic respexit: quod si enim totum Plinii locum inspexeris, intelliges, aut alium praeter Theophrastum auctorem ibi ob oculos habuisse Plinium, aut certe alium Theophrasti locum. Neque vel ex Sirabone vel ex Siephano Byz. (ad quos provocant) efficias, debuisse h. l. Πυρραΐα scribi, quod alter *universus Thessaliae*, alter *partis Thessaliae*, vetustum nomen fuisse tradit. Gravius aliquanto est, quod apud ipsum Theophrastum de Causis Plant. II. 8. (ubi non modo de eadem re agitur, sed & ad id, quod in libris de Hist. Plant. dictum est, provocatur) *περὶ τὴν Πυρραΐαν* vulgo scribitur. At potuit uno loco Πυρραΐαν vel Πύρραϊαν scribere Theophrastus, altero Πύρρα: & non modo Πύρραϊαν, sed & Πύρραϊαν dictam fuisse Thessaliam, ex Rhiano docet Apollonii Rhodii Scholiastes ad III. 1089. Et oppidum Magnesiae Thessalicae, cui *Pyrrha* nomen, memorat Plin. IV. 9, 16. cuius oppidi regio potuit a Theophrasto Πύρραϊας nomine designari. Quare, quamquam lubens largior, potuisse apud Athen. facile a librariis Πυρραΐα in Πύρρα decurrari, nihil tamen mutandum censui, cum praesertim in Πύρρα hoc loco libri omnes, editi scriptique, & mox dein rursus manu exarati omnes consentiant.

Pergit Deipnosophista: καὶ τῶν γλυκίων δὲ, φασὶν, ὁδῶ-  
των ἵνα ἀγροῦ ἢ οὐ πολύγροα ὡς τὸ ἐν Φάτῃ, καὶ τὸ ἐν  
Πύρρῃ. Quae verba Theophrastus eo consilio adiecit Athenaeus, quoniam notabile hoc ei visum erat, quod non

f modo nitrosae aut id genus aquae, verum etiam *dulces* nonnullas, exitiosam illam vim habere tradantur sterilitatem adferendi, aut certe minuendi fertilitatem. Non esse autem haec verba ex eodem Theophrasti loco ducta, unde ista de quibus modo egimus, ipsa loci inspectio docet. Nec vero ex alio eiusdem auctoris libro qui hodie superstit, desumpta sunt: sed haud dubie (quod etiam Dalechampsius adnotavit) in libro paulo ante citato Περὶ Τόπων illa scripserat Theophrastus; quo scilicet libro ex professo de diversis Aquarum viribus egerat disertus ille naturae interpret. In eisdem autem verbis nihil variant apud Athenaeum libri, nisi quod pro Πύρρα, quod hic rursus communi consensu & nostri codices & Casauboniani dederunt, nescio quo sive casu sive consilio Τάρρα erat editum. Pro ἄγωνα & πολύγωνα suspicatus olim eram ἄτροφα & πολύτροφα h. l. scriptum oportuisse, quemadmodum apud Theophr. de Causis Plant. II. 8. est ἢ ἔλας ἄτροφον, ἢ μὴ (sic enim ibi pro εἰ μὴ scribendum) τελεσφόρον: ut ἄτροφα nunc ad ea pertineret quae e terra gignuntur, sicut superius ἄγωνα ad animantes. At nihil opus erat sollicitare vulgatum: nam, & verba hic citata non esse ex illo Theophrasti loco desumpta adparet, & ab eodem Theophrasto τὸ ἄγονον promiscue ad animantes & ad plantas refertur: sic, verbi gratia, de Causis Plant. II. 7. ἄτροφα, αἰτ, καὶ ἄγωνα φυτόν: ibidemque paulo post, καὶ ζῶον καὶ φυτόν ἄγωνα. De Πύρρα iam paulo ante dictum. De Φείτα, cuius nusquam alibi mentio occurrit, locus coniectura locus est. Dalechampsius, ἐν Οἷτῃ legendum censens, nil adtulit quo coniecturam suam firmaret. At confectam sem nuperus Gallicus Interpres contendit eo, quod apud Theophr. Hist. Plant. IX. 11. cum Pyrrhaea (ut ait) Oeta iungatur. Qui (quum apud hunc auctorem l. c. ubi non de Aquis, sed de Ellebora agitur, sic scriptum legatur: ἀλλὰ πρὸς τὴν Πυλαίαν οἱ ἐκ τῆς Οἷτης συλλέγουσι - - - μοῖα· καὶ δὲ φέται τῆς Οἷτης πρὸς τὴν Πύραν.) si pro Πυλαίαν, Πυραίαν scriptum oportuisse censuit, docere nos debebat, quo fundamento nitens pro certo & confecto id suspexit; aut quo pacto id, quod in quaestione versabatur, adhibita sumtione non minus controversa extra dubitationem collocari potuerit: sive pro πρὸς τὴν Πύραν, πρὸς τὴν Πύρραν aut Πυρραίαν legit, Livium adeat XXXVI. 30. aut Hemsterhusium ad Luciani Timon. c. 6. qui eum do-

ceant, quaeenam illa Πυρὰ sit, quam dixit Theophrastus. — « Φεραῖς fortean, aut Ἀφείταις, (ait CASAUB.) » scripserat Theophrastus. « — quorum oppidorum utrumque Thessaliae fuit, & Ἀφείται quidem eiusdem Magnesiae Thessalicae, in qua Pyrrha oppidum a Plinio memoratum supra diximus. Poteras etiam Φεραῖ coniectare, quod Arcadiae oppidum satis notum est, cuius etiam Plinius eodem loco, quo de Aquis agitur, mentionem fecit. XXXI. 5, 30.

αὐχμῶν δὲ ποτε γατομένην περὶ τὸν Νεῖλον &c. Repetiti a haec ex Nostro Eustathius ad Il. λ'. p. 762. 22. Plinius vero, XXXI. 4, 29. eundem, ut videtur, Theophrasti locum ob oculos habens: *Nili rigus*, inquit, *pluviae amara fecere, magnā pestilentia Aegypti*. Quem si sequaris, statuendum erit, aut intercidisse aliquid in nostris libris, aut pro αὐχμῶν (quae est siccitas ex vehementi aestu) ἑμβρῶν oportuisse.

μεταβάλλειν τέ φησι. Αἰ, nempe Theophrastus, e cuius libro περὶ Ἱδμάτων & superiora ducta sunt, & quae sequuntur. Pro ἀλυχὲς, mendose h. l. ἀλυχὲν habent tres editi. Casaub. (sic & paulo post bis habet ed. Ven. quae h. l. verum tenuit cum nostris mssis;) tum κατὰ pro καθὰ sola postrema ed. Cas. Quibus sublati mendis, vereor tamen ne vel sic nondum satis emendata oratio sit; cum qua conferendus est Plinius XXXI. 5, 30. Mox, cum in ed. Ven. & Bas. consentientibus mssis in hunc modum legeretur, καθὰ τὸν ἐν Κιθαίρωνι παρ' ᾧ Ζηνὸς Ποσειδάωνος ἱερὸν ἔστι: editor quidem Venetus, post Κιθαίρωνι stellulam posuit, defectus significandi causa; Natalis vero Comes latine sic vertit, quasi nihil deesset: *Sicut qui in Cithaerone est, apud quem Iovis Marini templum est erectum*. At lacunam, quae erat in Graecis verbis, disertior interpretes doctiorque Dalechampius perspicte e Plinio sic explevit: *ut ad Cithaerone, ubi Iovis, & in Caria, ubi Neptuni delubrum est*. Scilicet Plinius (loco modo citato) praetermissa quidem Cithaeronis mentione, & Iovis templi, peropportune eam ipsam partem verborum Theophrasti, quae apud Athenaeum interciderat, conservavit, cum ait: *Et in Caria, ubi Neptuni templum est, amnis, qui fuerat ante dulcis, mutatus in salem est*. Ex eodem Plinio dein Casaubonus graeca ea verba effinxit, & in contextum recepit, quae exhibuimus; de quo supplemento, aut de lacuna



- a quae in Graecis libris erat, mireris eundem Casaubonum ne uno quidem verbo in Animadversionibus monuisse lectorum: cuius silentii ea, puto, causa fuit, quod eadem graeca verba cum in ora alicuius libri aut in excerptis lectionibus, quibus ille usus est, e docti cuiusdam viri emendatione adnotata invenisset, pro vetusti alicuius codicis scriptura habuerit, eaque tam evidenter verà, ut non modo absque cunctatione in contextum recipienda, sed ne ulla quidem adnotatione indigere ipsi viderentur.

## A D C A P. X V I.

Ἄλλα δέ. Sic recte dedere nostri codices, non ἄλλα δέ, ut erat editum, τὸ ἐν Τροιζίνι. De aquis in Troezen illud adnotavit Plinius, quod earum culpa omnium pedes vitia sentiunt. XXXI. 2, 8.

- b Ad ἐνενήκοντα ἑξ recte Dalech. e graecorum usu vocabulum δραχμας intellexit. Mira vero & incredibilis est differentia, cum legimus, cotylam aquae Pangaei montis hieme nonaginta sex drachmas pendere, aestate nonnisi quadraginta sex. Ea causa eundem DALECHAMPIUM commovit, ut, merà quidem ex coniecturà, (nam nec alium testem invocat, & codice manuscripto nullo se usum esse ipse in Praefatione professus est; quem etiamsi habuisset, nihil hic ab editis discedentem reperturus erat:) pro quadraginta sex, sexaginta sex poneret, hac adiecta adnotatione: »Cotyla continet cyathos sex: cyathus fescunciam» & scriptula quatuor. Cyathi sex efficiunt drachmas fescupmaginta octo. Aqua Pangaei hyeme gravior est reliquis, uncis duabus & toridem drachmis; aestate levior »fescuncia.« Absque animadversione hunc locum praetermisit Casaub. In proxime seqq. verbis ευστέλλει δὲ αὐτὸ, ex mssis αὐτὸ restitui; pro quo cum vitiose ed. Ven. & Bas. αὐτὸς haberent, suo arbitratu αὐτὸ ediderat Casaub.

Διὸ καὶ ἐν τοῖς γνόμεσι ῥέον. »Sine exemplo, quod eundem meminerim, (ait CASAUB.) γνόμενα pro horologio-  
rum eo genere posuit Athenaeus, quod horas fluxu aquae »inducat. Gnomonice, »expolita Vitruvio in nono libro, circa umbrarum rationem tota versatur. Sed auctor speciei »nomen γονικῶς usurpavit. Itaque τὸ ἐν τοῖς γνόμεσι ῥέον »ὑδωρ, est aqua fluens in horologiis, quae proprie clepsydrae

»vocantur.« — At per ipsum ververbium, vocabulum ἡ γράμμιον (nempe τῶν ὁρῶν, id est, horarum index) perapte de quovis genere horologiorum usurpari poruit. Qua occasione, cum *Athenaeum* rariore notione illo vocabulo usum esse dicat Casaubonus, iterum iterumque monitum velim lectorem, ut, sive de rebus agatur, quae toto hoc *Athenaei* opere tractantur, sive de stylo ac dicendi formulis, meminerit, vix centesimam partem ipsius *Athenaei* esse; reliqua omnia, cum res, tum verba, iis auctoribus esse tribuenda, e quibus excerpta haec omnia congestaque nobis adposuit Deirnosophista.

ὅς καὶ τὸ θαλάσσιον, θερμότερον ἔχει τὴν φύσιν, καὶ μὴ ἕμειον πάσχει. Ad priora verba ὅς καὶ τὸ θαλάσσιον, intelligi par est e proxime praecedentibus, πλείονος δαίτας κατεργασίας, coëctioque indiget diligentiore. Quo ex loco colligi videtur, haud incognitam fuisse veteribus rationem, aquam marinam coquendo potabilem aliquatenus reddendi: quam tamen nonnisi fere ad medicaros usus videntur adhibuisse, de quibus consuli Plinius potest XXXI. 6, 33. Postrema verba, καὶ μὴ ἕμειον πάσχει, ad litteram sonant, nec similiter adscitur; quod quo referreitur cum non viderem, paulo commodius, nec vero minus ex usu graeci sermonis sic converti posse putavi, sed illam qualitatem non habet; qualitatem autem intellexi terrenam, de qua modo dixerat, τὸ δὲ ἄλκυδι ὕδωρ, γυνδίστατον ἐστὶ. Quod recte-ne, an secus, a nobis factum sit, iudicet peritus lector; aut videat, magis-ne satisfaciat Gallicus interpret, felix ingenium, cui nihil obscurum, nihil absconditum, omnia aperta, certa omnia. Eius interpretatio totius huius loci haec est: *L'eau siléniteuse* (sic enim intelligendum τὸ ἄλκυδι ille contendit, quod graecis omnibus idem ac τὸ ἄλκυδι valet) *est plus terreuse que les autres, & d'une coëction plus difficile: c'est ce que prouve l'eau de la mer, qui, quoique naturellement d'une qualité plus chaude, ne s'échauffe pas sur le feu en même raison.*

μέγας δ' ἀτίραμνος τῶν ἄλκυων, τὸ τῆς Ἀρεθούσης. Una cetero omnium falsarum prorsus indomita est *Arethusae* aqua. Cum plures variis in regionibus memorentur *Arethusae* fontes, quorum celeberrimus ille est, qui Syracusis in Sicilia fluebat, de quo mira etiam multa narrantur; de eo ipso fonte hic agi statuerunt interpretes Dalech. & Casaub. Quo summo, illud oriebatur incommodum, ut, quo-

ciam potu iucundam nec falsam utique fuisse Arethusae illius aquam satis constat, (quod etiam diserite Strabo docet lib. VI. p. 271. ed. Cas. cum quo conf. quae notavit Hemsterh. ad Lucian. Dial. Marin. III. 2.) pro τῶν ἀλυκῶν, τῶν μὴ vel οὐχ ἀλυκῶν corrigere cogerentur: cuius remedii violentia eo magis etiam importuna hoc loco videri debebat, quod totius orationis connexio indicare videbatur, non de dulci aqua, sed de falsa, eodem hoc loco loqui voluisse auctorem. Accedebat alterum incommodum, de insigni proae caeteris ἀταραμνία, id est, ad coquendum & ad concoquendum difficultate; (conf. Foessii Oecon. Hippocr. in voc. Ἀτίραμνος) quae immerito utique tribui illius Arethusae aquae videri debuit. Quas effugissent difficultates, si, ut a Gallico interprete prudenter factum video, aliam circumspexissent *Arethusam*, in quam revera caderent ea, quae hic consentientibus libris omnibus leguntur. Atqui eam in Armenia maiore erant reperturi, in qua *nitrosus lacus* fuisse, cui *Arethusa* nomen, Plinius memorat, II. 103, 106. quem eundem lacum *omnia illata pondera sustinere*, & *nitrum nebulis exhalare* scribit idem Plin. VI. 27, 31. Alii quidem Arethusam vel Artifam eum lacum, alii aliter vocant, ut monuit Salmas. ad Solin. p. 489 sq. quos nunc non moror; illud unum mone-re contentus, si integrum haberemus hunc Athenaei librum, adiectam fortasse visuros nos fuisse notam aliquam, qua caveretur, ne istam *Armeniae maioris Arethusam* cum aliis Arethusis confunderet lector.

ὃν Κραννῶνι δ' ἐστὶν ὕδωρ ἡσυχὴ θερμὸν, δὲ θερμαῖον διατηρεῖ κραννῶντα τὸν οἶνον ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας. Pro vulgato Κραννῶνι Brunckio adnotatum Κράνωνι video; nescio an ex cod. nostro b. quem ille olim tra-ctaverat, e quo tamen in notulis nostri caussa excerptis nihil ad hunc locum adnotatum reperio. Quidquid sit, utrumque rectum fuerit: nam quamquam in Thesfalici il-lis oppidi nomine magis vulgata scriptura Κράνων est, cum apud alios auctores, tum apud Steph. Byz., tamen apud eundem Stephanum in loco e Strabone citato Κραν-νῶν dare mssos libros docuit Holstenius. Sequentibus in verbis iungendam putavi codicum nostrorum scripturam cum edita, alteramque ex altera supplendam. Orationis autem structuram talem intellexi, ὕδωρ ἡσυχὴ θερμὸν, δὲ θερμαῖον τὸν κραννῶντα οἶνον, διατηρεῖ (scil. αὐτὸν θερμὸν)

ἐπὶ δὴ τοῦ &c. id est, aqua leniter calida, quae calefaciens vinctum cum ea mixtum, conservat illud calidum &c. Calaubonius, scriptorum librorum nullam faciens mentionem, veluti sua de coniectura sic scribendum censuit: ἡσυχῇ θερμαίνον, ὃ θερμὸν διατηρεῖ &c. quod si cui commodius videretur, cum eo equidem minime pugnabo. Eandem rem, eundem cum Athenaeo auctorem (qui etiamnum Theophrastus esse videtur) secutus Plinius, his verbis expressit: *Cranone est fons calidus citra summum fervorem, qui in vinum additus triduo calorem potionis custodit in vasis.*

Διὸ καὶ τῶν ὑμβρίων βελτίω, καὶ τὰ ἐκ κρυστάλλου δέ. d. Dalechampius venit: *Eadem ratione coelestis aqua melior est, & quae liquatur e glacie; in eandemque sententiam Gallicus interpres. Qui non viderunt, pro ista sententia τὰ ὑμβρία oportuisse, non τῶν ὑμβρίων. At nihil mutandum, modo recte interpreteris. Dixerat, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐπὶ τῆς χιόνος (scil. ὕδατα) δοκαί χρυστὰ εἶναι: ad ista verba referuntur haec, διὸ καὶ τῶν ὑμβρίων βελτίω, scil. αἰεὶ τὰ ἐπὶ τῆς χιόνος, id est, quapropter aquae e nive liquatae, meliores etiam sunt quam pluviales. Quam in sententiam Plinius, eadem graeca verba respiciens, ait, Ideo & nives praefertunt imbribus. Scilicet, licet levissima aliàs censerī solear imbrium aqua, tamen ei praefertunt aquam e nive; quia nempe, ut modo dixit Athenaeus, continet nix id quod maxime potabile est, (vellem addidisset levissimum vel subtilissimum, quod fortasse ab Epiromatore omissum) idque ab aëre percussum: quam in partem Plinius XVII. 2, 2. ait, nives liquorem praebere purum levissimumque, quando nix aquarum coelestium spuma est. Pergit dein Noster, καὶ τὰ ἐκ κρυστάλλου δέ, scil. βελτίω τῶν ὑμβρίων, id est, atque etiam quae e glacie liquantur aquae, praefertunt censentur imbrum aquis. Verum ista quidem verba Plinius eodem loco ita reddidit, ac si non τὰ ἐκ κρυστ. sed τῶν ἐκ κρυστάλλου legisset; nam cum dixisset, Ideo & nives praefertunt imbribus, subiicit, nivibusque etiam glaciem: quod minus commodum videtur.*

τὸ γοῦν τῆς ἐν Βαβυλῶνι λίμνης, ἐρυθρὸν γίνεται ἐπὶ τινὰς ἡμέρας. Plinius XXXI. 5, 30. *Mutantur & colores aquarum: sicut Babylone lacus aestate rubras habet diebus undecim.* Graeca vero verba ex Athenaeo sic repetiit Eustath. ad Iliad. λ'. p. 762. l. 21 sq. ut intelligas, non magis ipsum suo in codice, quam nos in nostris, adiectam

e vocem *ἑρπες* (quae ab Epitomatore praetermissa videtur) reperisse.

τὸ δὲ τοῦ Βορυσθένης, κατὰ τινὰς χρόνους ἰσθαφίς, καίπερ ὅντος καὶ ὑπερβολὴν λεπτοῦ. Graeca verba usque ἰσθαφίς pariter habet Eustath. eodem loco, quo superiora. Latine omnia Plinius l. c. sic expressit: *Et Borysthenes aestatis temporibus caeruleus fertur, quamquam omnium aquarum tenuissimus.* Quae apud Athenaeum sequuntur verba, cum satis emendata dedissent scripti libri, in editis varie alterata sunt & corrupta, partim negligentia, partim intempestiva sedulitate Editorum. In ed. Ven. erat: σημειὸν δὲ τοῦ ὑπάριος ἑτάω γίνεται διὰ κουφότητα τὴν ἐν τοῖς βορείοις. In ed. Basf. σημειὸν δὲ τοῦ ἑτάω γίνεται, διὰ κουφότητα τὴν ἐν τοῖς βορείοις. scil. perperam omisso nomine ὑπάριος. Eandem scripturam H. Stephanus secutus est. Denique Casaub. sua auctoritate sic edidit: σημειὸν δὲ τοῦτου, τὸ ἑτάω ὑπάριος νύχεται, γίνεται διὰ κουφότητα τὴν ἐν τοῖς βορείοις. In Animadversionibus vero idem Casaubonus monuit quidem, τὴν ἐν τοῖς βορείοις verri debere *stantibus Aquilonibus*, non (ut a Dalecampio factum) *in locis septentrionalibus*: caeterum nec de mutatione Graecis verbis a se illata, nec de superiorum editionum lectione, nec de codicum manu exaratorum scriptura, vel uno verbulo monere dignatus est lectorem. Atqui codices mssii id ipsum dedere, quod dedit Veneris editor; nisi quod hic, cum, quid esset τοῖς βορείοις, parum intelligeret, suo ex ingenio duas voces τὴν ἐν adiecit, quas recte ignorant mssii. Et in ipsa illa codicum scriptura, quam eandem verbum de verbo recepi, nihil admodum desideres; nisi forte particulam ὅτι post σημειὸν δὲ positam malueris, quemadmodum paulo ante dixit, σημειὸν δὲ ὅτι καὶ ἡ κρύσταλλος: sed poterat etiam abesse ea particula, quemadmodum in illis exemplis abest, quae e Polybio in Lexico Polybiano (sub voce Σημειὸν) a nobis indicata sunt. Ac postulare quidem videbatur cultior sermonis graeci usus, ut, absente particula ὅτι, deinde γὰρ poneretur, hoc modo: σημειὸν δὲ τοῦ γὰρ ὑπάριος &c. sed potuit etiam ista vocula (ab Epitomatore saltem) citra graviorem culpam omitti. Quod si pro γίνεται, νύχεται dedissent scripti libri, lubens utique accepissem. Sic Plinius loc. cit. de Borysthene loquens, ideoque *innatans*, ait, *Hypani*: at idem valet

id quod dani apud Athenaeum, libri omnes, τοῦ Ἑπτά-  
 ντος ἐπὶ αὐτῶν γίνεται. Quod Casaub. monuit, ἐν τοῖς βορείοις  
 (scil. ἀνέμοις) valere flantibus aquilonibus, recte provo-  
 cavit ad Aristot. Problem. XXII. 9. Αἱ nil opus erat  
 adiecta ἐν praepositione, quae percommode poterat ab-  
 esse, & plerumque abest in illa dicendi formula. Sic sane  
 in eodem Aristotelis loco paulo post habes τοῖς δὲ βορείοις  
 absque praepositione: &, esse in hoc genere hunc mo-  
 rem loquendi frequentiore, observaverit quisquis non  
 hospes est in graecorum scriptorum lectione. Sic τοῖς ἐπα-  
 σίοις vidimus apud Polyb. IV. 44, 6. sic in sing. βορὴ ἀνέ-  
 μω est apud Herodot. VI. 139. & apud Hippocr. de Aëre,  
 Locis & Aq. T. I. p. m. 284. τοῖσι νοτίοις, τοῖσι βορείοις.  
 Pro eo, quod apud Athenaeum scribitur, flantibus aequi-  
 lonibus Hypani superiore fieri Βορυσθηέναν, vice ver-  
 sa Plinius, nec ab simili tamen sententia, verbis supra ad-  
 lais haec subiicit: In quo illud mirabile, austris flantibus  
 superiorem Hypanim fieri. De Hypani vide mox rursus  
 Nostrum p. 43. d.

#### AD CAP. XVII.

Πολλὰ γὰρ δ' εἰσι κρήναι, αἱ μὲν ποτιμώτεραι, καὶ οἰνωδέ-  
 στεραι, ὥς ἢ περὶ Παφλαγονίας. Quod hic οἰνωδες vocat,  
 id ipsum mox dein τὸ ἔξυ dici: quo magis adparet, de  
 eis aquis hic agi, quae acidulae vocari solent: de quibus  
 Plinius agens II. 103, 106. eundem Paphlagoniae fontem,  
 de quo Noster loquitur, commemorat: Lynceus (inquit)  
 aqua, quae vocatur acidula, vini modo temulentos facit: item  
 in Paphlagonia. Eiusdem fontis Vitruvius, Casaubono ci-  
 tatus, meminit: (VIII. 3. extr.) Sunt etiam fontes ut vino  
 mixti: quemadmodum est unus Paphlagoniae, ex quo etiam sine  
 vino potantes fiunt temulenti. Quod autem hic legitur αἱ  
 μὲν ποτιμώτεραι, i. e. alii (fontes) potabiliores, refertur  
 ad id ipsum quod mox sequitur, ἀλμώδεις δ' ἄμα τῷ  
 ἔξυ, quod idem valet ac si dixisset ἄλλαι δ' ἀλμώδεις ἄμα  
 τῷ ἔξυ (intell. εἰσὶν) ἐν Σικ. alii vero simul cum acido sa-  
 pore saluginosi, adeoque minus potabiles. Pro πρὸς ἢ  
 φησι, φασὶ adnotavit Brunck, i. e. aiunt; quod per-  
 commodum utique foret: sed φησι, in quod consentiunt  
 libri, ut per saepe in hac disputatione, sic & hoc loco  
 non minus commode sive ad Athenaeum referri potest,

e quem id dicere aiat Epitomator, sive ad Theophrastum aliumve auctorem, quem id tradere dicat Athenaeus.

Quem ἐν Σικανίᾳ τῆς Σικελίας fontem memorat, acidulam aquam fundentem, eamque simul falsam; eiusdem meminit Antigonus Carystius Historiar. Memorab. cap. 154. edit. Becm. auctorem Lycum Rheginum citans: Λύκος δὲ τὸν Ῥηγίονον λέγειν, τὴν μὲν ἐν τῇ Σικανῶν χώρα (κρήνῃ) αἶρειν ὄξος, ὑπὲρ ἐπὶ τῶν ἰδωσμάτων χρῶνται. Quibus fortasse verbis nitens Salmasius ad Solin. p. 89. ubi Athenaei hunc locum citat, ἅμα τῷ ὄξει pro ἅμα τῷ ὄξει scripsit: quae novatio non modo parum necessaria, sed ne commodum quidem erat. Nam sicut apud Carystium percommode τὸ ὄξος stabat, id est acetum; sic apud nostrum cum τῷ αἰνῶδει & ἀλμῶδει, quae praecedunt, aprius conveniebat adiectivum pro substantivo positum, τὸ ὄξος, quod acidum saporem significat. De Σικανίᾳ, cum satis constet universam Siciliam olim Sicaniam fuisse dictam, monuit CASAUBONUS: »fuisse Sicaniam etiam peculiare nomen »cuiusdam particulae; istamque Sicaniam haud procul »Agrigento fuisse, e Stephano Byzant. videri constare.<sup>14</sup> Nempe Stephanus: Σικανία inquit, ἢ περίχωρος Ἀκραγυρτίου. Alii quidem etiam oppidum commemorant, cui Sicania nomen, in Agrigenti vicinia, ut notavit Scholiast. Lycophr. ad vf. 951. ubi ad ipsius etiam Lycophronis provocat auctoritatem, scil. ad ea quae vf. 870. scripserrat ille poeta.

ἐν τῇ Καρχηδονίῳ ἐπικρατεῖα &c. Eisdem verbis Aristoteles de Mirabilib. Auscult. cap. 123. (ed. Becm.) Ἐν τῇ ἐπικρατεῖα (inquit) τῶν Καρχηδονίων --- κρήνην ἑλαιοῦ φασὶν εἶναι. Eundem fontem alii in agro Agrigentino in Sicilia, alii prope Myristratum Siciliae oppidum ponunt: qui omnes amice inter se consentiunt. Quam enim Carthaginiensium dittonem Aristoteles dixit, ea ditio in Sicilia insula intelligenda erat: quod non observasse videtur Casaubonus, qui postquam Aristotelis verba modo dicta adposuerat, continuo ista Vitruvii subiecit: [VIII. 3.] Item Carthagini (sive Carthagine) fons est, in quo natat insuper oleum, &c. tum illa Sotionis, [ex libello περὶ Ποταμῶν καὶ Κρήνῶν καὶ Λιμνῶν, p. 141. ed. H. Steph.] Ἀριστοτέλης ἰστορεῖ, κατὰ Καρχηδῶνα κρήνην εἶναι ἑλαιοῦ &c. nulla adiecta animadversione, qua moneret, falsos esse Vitruvium & Sotionem, cum prope Carthaginem ponerent,

quod in Sicilia erat quaerendum. De quo errore Salmasius monuit ad Solin. p. 89. & Becmann ad Aristot. l. c. & Antigoni Carystii interpretes ad cap. 154. Simillimum Stephani Byzantini errorem, aut eius qui opus illius in Epitomen redegit, notavimus olim ad Appiani Hist. Hisp. cap. 33. & ad Polyb. l. 24. 10 & 11.

Quod ait ἡ ἀποσφαιρούσδαι, Dalechampsius nude quo ex-  
cepto vertit; Salmasius vero (loc. cit.) isto verbo indicari  
modum existimavit, quo oleum illud ab incolis eius re-  
gionis colligebatur. Scilicet, quod Plinius XXXV. 15, 51.  
dicit, ubi de oleo illo loquitur, quod pingue bitumen liquoris  
oleacci videretur; Incolae id arundinum paniculis colligunt, ci-  
tissime sic adhaerescens; aut, quod paulo pluribus verbis  
Solinus cap. 5. complexus est, hoc pingue (oleum) haeret  
arundinum comis de assiduo volutabro, e quarum capillamentis  
legitur unguentum; id ipsum Salmasius existimavit apud  
Athenaeum ἀποσφαιρούσδαι dici, id est, volutatis in sum-  
ma aqua harundinum panniculis adhaerescere illud oleum, ac  
sic colligi. Quorum mihi quidem nihil reperire in verbo  
ἀποσφαιρούσδαι licuit, quod & vi originis & per ipsam suam  
formationem nihil aliud hoc loco significare posse vide-  
tur, nisi σφαίρας ποιεῖν, id est, globulos vel pilulas facere:  
quae dictio, σφαίρας ποιεῖν, eiusque synonymum, εν-  
στρογγύλλειν, iocoso quodam sensu intra occurrit, IV.  
165. e. ubi homo, qui bona sua abligurivit, dicitur σφαῖραν  
πεποικέναι τὴν οὐσίαν, καὶ ενστρογγύλλεται, id est,  
bona sua veluti in pilulam conglobata devorasse, ut commo-  
de reddidit H. Steph. in Thef. III. 1160. h. Igitur silentio  
praetermittens Athenaeus, aut certe Epitomator, rationem  
colligendae illius pinguedinis, ait, globulis ex ea factis  
uti incolae πρὸς τὰ πρόβατα καὶ τὰ κτήνη: quod Plinius,  
ad scabiem iumentorum, dixit; Solinus vero, unguentum me-  
dicum contra armentarios morbos; Antigonus Carystius, δὲ-  
νασθαι, ait, εὔματα καὶ ψώραν ἰασθαι, vim habere tuber-  
culi scabiei que sanandi. — Haec scripseram, cum verbum  
illud ἀποσφαιρούσδαι eadem fere ratione, qua a nobis, a  
Gallico interprete redditum vidi: les gens du pays s'enlèvent  
par globules.

Ἐν Αἰγαῖς τῆς Κιλικίας. Ex pluribus oppidis, quibus Αἰ-  
γαῖ nomen, primo loco Aegae Ciliciae nominavit Steph.  
Byz. Ex apud Strabonem quidem, XIV. 676. b. mutatā  
paulisper terminatione Αἰγαῖαι vocatur id oppidum; sed



2 alii auctores (quorum testimonia Cellarius in Geogr. An-  
 riq. collegit) in Αἴγαι nomen consentiunt. Quare per se  
 nihil habet vulgata apud Nostrum scriptura, quod suspen-  
 dam eam reddere debeat. Sed calidarum aquarum apud Ae-  
 gas Ciliciae nemo alius, quod sciam, scriptor mentionem  
 fecit: ac Segestae vel Egestae in Sicilia (Graecus scriptor  
 diceret ἐν Αἰγίῳ Σικελίας, vide Plutarch. Mor. p. 315.  
 c. d. & Strab. XIII. 608. h.) haud dubie erant calidae  
 aquae, Σερμὴ·λουτρή·Ἐγχεταῖα vel Αἰγχεταῖα. Diodor.  
 Sic. IV. 25. Strab. V. 275. a. Antonini Itiner. p. 91. Et,  
 quemadmodum Athenaeus noster ait dulces esse (id est,  
 ποτὶ ἀπὸ·ς) eas aquas de quibus hic agit, sic Egestaeas  
 aquas potabiles esse diserte Strabo l. c. observavit. Iam,  
 quam facile ex Αἰγίῳ Σικελίας a librariis effingi Αἰγῆς  
 τῆς Κιλικίας potuerit, nil adinvenit dicere. Accedit, quod  
 Plinius XXXI. 6, 32. ubi easdem, quas continuo deinde  
 Athenaeus nominat, aquas commemorat, quae sunt in  
 Larissa Troade, Magnesia, Melo, Lipara, ibidem easdem  
 praemittit aquas quae sunt in Segesta Sicilia; ut eundem,  
 e quo sua Athenaeus hausit, ob oculos habuisse auctorem  
 videatur: nam quod ibi Plinius non, ut hoc loco Athe-  
 naeus, aquas istas ut dulces commemorat, sed hoc ait,  
 esse illas calidas quidem, nec vero medicatas; non adeo  
 multum interesse videtur. Sed hoc quaecumque sit, sa-  
 tis fuisse causae mihi visum erat, cur ὡς τὰ ἐν Αἰ-  
 γίῳ (sic enim in Nota sub contextu nostro positum  
 volueram, non ὡς τὰ περὶ Αἰγίῳ). Σικελίας scrip-  
 sisse Athenaeum l. l. suspicarer. Sed quoniam, ut initio  
 dixi, est revera etiam Ciliciae oppidum, Aegae dictum;  
 vix credibile fortan videatur, tam docte peccasse libra-  
 rios, aut fortuito casu ita factum esse, ut hi, cum in  
 utroque & oppidi & regionis nomine (Αἰγίῳ & Σικελί-  
 ας) a vero aberraverint, in istam potissimum scriptu-  
 ram per se speciosam inciderent: itaque altera simul oc-  
 currebat suspicio, utrumque fortasse oppidum nomina-  
 tum hoc loco fuisse ab Athenaeo, librarium autem fu-  
 gitivo oculo ab ὡς τὰ ἐν Αἰγίῳ ad ὡς τὰ ἐν Αἰγῆς ab-  
 errasse. Sed de hac altera suspitione utrumque statuas;  
 alia etiam, aequae gravior, & dubitatio eodem hoc loco mi-  
 hi oborta erat, cuius rationem insequenti annotatione ex-  
 plicabo. ὡς τὰ ἐν Αἰγίῳ, ὡς τὰ ἐν Αἰγῆς, ὡς τὰ ἐν Αἰγῆς  
 τῆς Κιλικίας. Τῆς γὰρ τῆς Αἰγῆς unde arripueris  
 Animadv. Vol. I. V

primus editor, nescio: suspicor autem, ex mera coniectura ita posuisse doctum virum Musurum, inductum eo quod continuo in mssis sequebatur τὰς ἐν τῇ Τρωϊκῇ Ἀπρίστῃ, cum meminisset loci in Τροάδε, cui *Tragafae* nomen. Erat nempe Τράγασαι, sive (ut alii scribunt) Τραγᾶσαι, palus salsa in Troade, e qua *Tragafaeus* qui dicitur *sal* conficiebatur, cum aliis auctoribus celebratus, Straboni XIII. 605. a. b. Polluci VI. 63. Plinio XXXI. 7, 41. (ubi confer quae ab Harduino num. 6. adnotata sunt:) tum ipsi nostro Athenaeo III. 73. d. At *calidorum fontium Tragafaeorum* nemo fecit mentionem. Nec verò Τραγασὰς habet melior noster codex a. sed Παγασσὰς, quod etiam ex aliis codd. mssis enotatum Casaubonus reppererat. Erat autem Παγασσαί (sive, ut alii scribunt, Παγασαί) Thessaliae oppidum maritimum, de quo Strabo consulendus IX. 436. a. & Plinius IV. 8, 15. Et *Pagafaeos calidos fontes* diserte idem Plinius XXXI. 7, 39. commemorat. Iam vero ne hanc quidem librorum scripturam difficultate vacare fatendum est: nam, cum ex *calidorum fontium* numero eos nunc se nominaturum professus sit Athenaeus, qui *dulces* essent; ecce Plinius, eosdem calidos Pagafaeos fontes *salem ferre*, ait. Quid quod, verum si quaeris, etiam qui deinde apud Nostrium nominantur calidi fontes, non in *dulcibus* videntur illi commemorari debuisse. *Magnesian* certe *salsas* fuisse *aquas calidas*, idem Plinius docet XXXI. 5, 30. *Meli* vero insulae fontes, & *Liparae*, vel sulphuratos fuisse, vel aluminatos, ex eiusdem Plinii lib. XXXV. 15, 50. & 52. coll. cum XXXI. 6, 32. colligi videntur. Itaque apud Nostrium post verba ἐν Αἰγύπτῳ Σικελίας intercidisse conieciavi ista, ἀλλὰ δὲ ἀλυσά, id est, *aliae vero salsae*; quae verba superioribus illis, ἡνικα γλυκύτα ἐστὶν, responderent. Sed & hanc coniecturam nonnisi dubitabundus proposui: cui etiam illud opponi posse intelligo, quod, ad ἡνικα si refertur ἀλλὰ δὲ debebat, ἡνικα μὲν oportuerit, non ἡνικα simpliciter.

τὰς ἐν τῇ Τρωϊκῇ Ἀπρίστῃ. τὰς pro vulgato τὰς corrigendum commendavit Casaub. quod verum putavi, praesertim quum non Τραγασὰς, sed Παγασσὰς, quod Thessaliae oppidum, non Troadis est, dedissent libri mss. Apud Plinium, loco supra dicto, XXXI. 6, 32. ubi eorundem de quibus hic agitur, fontium sit mentio, per-

a peram vulgo *Larissa*, *Troade*, edunt, interposito commate, quod delendum. Nec enim de Larissa Macedoniae ibi agitur, ut in Indice Geographico Harduinus statuit; sed de *Larissa Troadis regionis*, quam *Larissam Troadem* vocat Plinius, eadem ratione qua *Alexandria Troas* dicebatur pro *Alexandria Troica*.

ἐν δὲ Προύσῃ -- τὰ βασιλικὰ καλούμενα. Quid praedicaverit de calidis illis *Prusensibus aquis*, quas *Regias* adpelatas fuisse ait, aut quodnam ad genus illas retulerit, ad *dulcium*-ne, an ad *salsum*, (pro coniectura nostra de verbis nonnullis paulo ante omissis,) aut quodnam tandem ad aliud genus, haud adparet: nec apud alios auctores mentionem illarum aquarum factam reperi. *Aquat regiae fontem* in Epiro, Plinius commemoravit lib. IV. cap. 1. Quum iam non, ut in proxime praecedentibus, καὶ ἐν Προύσῃ dicat, sed ἐν δὲ Προύσῃ, indicare haec adversativa particula videtur, ad *diversum a superioribus genus calidarum aquarum* fuisse hanc *Prusensem* ab auctore relatum: sed nullum verbum, quo id genus indicetur, comparet; nisi forte in eis quae proxime sequuntur ἐν δὲ Ἀσίᾳ -- ἐστὶ λειπὰ, pro ἐν δὲ debuit ἐν τ' scribi, *coniunctivā particula*; quā posita, *regia illa aqua* cum eis, quas proxime deinde nominat, ad *pinguium* genus fuerit relata. In eisdem vero verbis τὰ δὲ ἐν Ἀσίᾳ περὶ Τράλλεως, ipsum vocabulum *Ἀσία* suspectum mihi visum est. Nam cum *Myfiam* modo nominasset, cur ab ea *Asiam* distingueret? cum *Myfia* perinde ac *Lydia* aut *Caria*, cuius erat urbs *Tralles*, non modo in *Asia*, sed in ea etiam *Asia* fuerit, quae sub Romanorum imperio strictiori sensu *Asia* nominata est. Itaque vide, ne τὰ τ' ἐν Ἀσίᾳ περὶ Τράλλεως scriptum oportuerit. Nomen urbis, quod Τράλλεις hic vulgo scriptum erat, in singulari quidem numero sic effertur apud Steph. Byz. & alios nonnullos scriptores: sed in plurali (qui hic obrinet) nonnisi eorum libroriorum ista scriptura est, qui discrimen inter αἱ & ι susque deque habent. Χαρακμητὴν ποταμὸν nusquam alibi memoratum reperiō. Vetustum nomen *Trallium* Χάραξ fuisse, ait Steph. Byz. in Χάραξ, quod an huc faciat nescio. Illud video, a Χάραξ formarum *Χαρακμητὴν* oportuisse: igitur nomen loci unde formarum adiectivum, quod hic legitur, fuisse debet Χάραξ κώμη vel Χάρβα κώμη.

Νύσσα, quam alii Νύσα scribunt, haud procul *Tralli-*

bus, Ilydiae oppidum, aut Cariae, ut statuunt alii. *ἰθα-  
πολουμένους* tenui ex ed. Caf. consentientibus (quod sciam)  
mssis. *ἰθαπολουμένους* habent editt. vet. quod & ipsum  
quidem ferri poterat. Conf. not. ad p. 5. f. *Δασκυλίου  
κώμη*. Aliis *Δασκυλίων*; aliis *Δάσκυλος*, in Bithynia. *Ca-  
tura*, in confinio Cariae & Phrygiae, ut adnotavit Ca-  
saub. *Μηνὸς κώμη*. *ἢ Menis pagum* (ait idem CASAUB.)  
»illum vicum intellige ubi fuit *Μηνὸς Κάρου ἱερὸν*, de quo  
»Strabo in descriptione Phrygiae lib. XII. [pag. 580. a.]  
»nisi malis illam intelligere *καμύπολιν*, ubi *Μηνὸς Φαρνά-  
σκου* delubrum; de quo Geographus libro eodem. « [p.  
557. a.]

Cum *περὶ Δονύλαιον* haberent edd. cum mssis, adnota-  
vit CASAUBONUS: *ἢ Donylacium* nullum equidem ex ve-  
»terum lectione habeo notum. Scribe *περὶ τὸ Δορύλαιον*.  
»Sic omnes veteres nominant. « — Cui obtemperandum  
putavi. Haud rara Phrygii illius oppidi mentio; in cuius  
»nomine scribendo variant quidem nonnihil auctores,  
(quorum testimonia collegerunt Stephani Byz. interpre-  
»tes, & Cellarius in Geogr. Antiq.) sed nusquam *Δονυλ-  
»α* pro *Δορύλ.* scriptum reperitur. Nec tamen prorsus abie-  
»ctam volui scripturam quae apud Athenaeum ad hunc diem  
obtinuerat: sed extra contextum adnotandam putavi.

*περὶ Βαίας ἢ Βαίου λιμένα*. Prorsus mendose olim *περὶ  
βαίος ἢ βαῖον λιμένα* ed. Ven. & Bas. Dein *περὶ Βαίας,  
ἢ Βαίων λιμένα* edidit Casaub. Denique vero in Animadv.  
idem CASAUB. monuit: »Lego cum mss. *περὶ Βαίας ἢ  
»Βαίου λιμένα*. De isto *Βαίω* Strabonem consulere potes  
»ac Servium. « — Eandem vero scripturam nostri etiam  
dedere codices. *Baius* unus ex Ulyssis fociis fuisse perhi-  
betur, ibi locorum sepultus.

#### AD CAP. XVIII.

*Τῆς ἐν Κορίνθῳ Πειρήνης*. Vide Pausan. II. 3. & conf. in-  
fra IV. 156. c. οὐ γὰρ Ἀντιφάνει τῷ κωμικῷ πεπίστευκα  
&c. »Atticae aquae libro primo improbatae sunt, [I. 33.  
»c.] & σκληραὶ διτταί, hoc est, *difficilis concoctionis*, ut ex-  
»plicat Galenus. Recte igitur negat hic Athenaeus se as-  
»sentiri posse Antiphani, qui etiam huius laudis palmam  
»tribuit Athenis. Audiamus Vitruvium: [VIII. 3.] *Aquae  
»species est, quae cum habeat non satis pertucidas venas, spu-*

b nma, uti flos, natat in summo, colore similis vitri purpurei.  
 » Haec maxime considerantur Athenis. Ibi enim ex huiusmodi  
 » locis & fontibus, & in Asly, & ad portum Piraceum, du-  
 » nti sunt salientes, e quibus bibit nemo propter eam causam:  
 » sed in lavationibus & reliquis rebus utuntur. Bibunt autem ex  
 » puteis, & ita vitant eorum vitia. » CASAUB.

ANTIPHANIS *Vers.* 1. Οἷα δ' ἂν χάρις φέροι. Sic recte  
 omnes dabant infra, III. 74. e. ubi tres priores horum ver-  
 suum, cum initio quarti, reperuntur. Ibi Casaubonus (cum  
 utroque loco veluti soluta oratione scripti vulgo essent  
 hi versus) docuit, in trochaicos tetrametros catalecticos  
 esse digerendos: quem secutus sum in tribus prioribus,  
 quamvis *vers.* 2. intelligam vix laturas delicatiores aures  
 c spondaeum πᾶσις in impari sede trochaici. In *sexto versu*  
 nihil erat difficultatis, nec in eo a Casauboni ratione dis-  
 cessi: nam quod ille sic ibi scripsit, Σφίδρ', ὅστις καὶ  
 &c. id imprudenti viro docto exciderat, qui haud dubie  
 in fine quinti versus vocem σφίδρα adiectam voluerat.  
 Pro quarto & quinto versu, in libris, cum scriptis, tum  
 edijis, non nisi novem verba supererant; ea ipsa quae  
 exhibui, exceptis duobus quae uncis inclusi. Quos duos  
 versus ut completeret Casaubonus, magnis motibus usus  
 est, sic scribens:

διαφέροντα καὶ πάντ' ἂν αὐτὴ φέροι, βοσκήματα,

ἔρια, μύρτα, δύματα, τυροὺς, ὕδωρ διαφέρον σφίδρα.

Mihi primum distinguendae visae erant personarum par-  
 tes, quas ille non distinxit: tum lacunam indicare, ubi  
 verba nonnulla praetermissa videbantur, malui, quam ex  
 ingenio pro lubitu supplere. Duas tamen voculas μύρ-  
 τα, uncis quidem ab aliis seclusas, inferere tentavi: quae  
 ab insequente simillima voce μύρτα extrusa fuisse suspi-  
 catus eram. Ac sane μύρτα ἐξ Ἀθηνῶν apud eundem An-  
 tiphane disertè laudatum vidimus I, 27. e. δύματα ge-  
 neratim sunt sacrificia quaevis; cum cruenta, id est, vi-  
 ctimae; (ut apud Hesych. δύματα, σφάγια: & apud  
 Athen. IX. 377. 2. τὸ δύμα, βοῦς) tum incruenta, i. q.  
 ἀπαργαί, apud Hesych. & i. q. θυμιάματα, apud Schol.  
 Sophocl. ad Electr. 636. qui sic interpretatur τὰ δύματα  
 πύργαυρα quae ibi dixit poeta, nempe varias herbas odo-  
 ratas ad libationes adhiberi solitas; quam in partem fortasse  
 h. l. accipienda ea vox: nisi forte libarum potius varia  
 genera Diis oblatorum significare poeta voluit, quod ex

Schol. Thucydidis ad I. 126. & ex his quae ad Polluc. c. I. 26. Kühnius adnotavit, sit probabile, cum inprimis eximium haberetur pistorium opus Athenis factum. conf. IV. 101. d. e. Pro τυρὸν Brunckius πυρὸν conieclaverat, id est *tritum*: quod non probo. Recte quidem, ut modo dixi, pistorium opus Atticum laudari poterat, quemadmodum & vs. 3. *panes* Attici laudantur, rursusque III. 109. d. e. 112. b. IV. 134. e. at *tritici* non erat serax Attica, sed aliunde advehebatur illud frumentum. Contra, ubi praeciara pascua, (quae modo laudata sunt) ibi praestare etiam *caseos* & butyrum consentaneum est.

Τὸ ὕδωρ, ποταμοῦ σῶμα &c. Commode CASAUB. monuit, non illud insolens videri Eubulo debuisse, quod *aquam* Chaeremon tragicus *fluvii corpus* dixerit; nam & Aristotelem & alios haud absimili ratione vocabulo σῶμα esse usos, & doctissimum Strabonem XVII. 786. b. eodem fere modo τὸ σῶμα τοῦ Νεῖλου dixisse: sed »Sicut Aeschylum videmus, ait, dare Aristophani poenas quod *νδῖς ταυτὶν εἶπῃ*, [Ran. vs. 1154 sqq. ed. Br.] sic Chaeremonem Eubulo: nam vel ὕδωρ dixisse, vel ποταμοῦ σῶμα, ad sententiam satis erat; non satis ad verum: hanc nigitur metri στοιβὴν sive tibicinem irridet comicus.

καὶ ἡμῶν δὲ πᾶσα δύναμις ἐξ ὕδατων ἄρδεται. »Haec »quo pertineant, nescio: nam cum praecedentibus versibus nihil eis commune. » CASAUB. — Sam. Petrus Miscell. V. 1. p. 80. loco suo mota ista verba contendit, referendaque ad extr. p. 40. Adiecta enim ea fuisse ab Athenaeo Pindari testimonio de aquae utilitate; ut his quasi duobus testibus ostenderet Athenaeus, disputationem de Aquis, sibi non fuisse praetermittendam. Ego, quamquam verborum illorum connexionem cum proxime praecedentibus certa ratione demonstrare nequeo; tamen non praecise contendere ausim, nihil ad illa haec pertinere. Metrum utique verbis non inesse adparet; sed inerit, si levicula mutatione legas,

καὶ ἡμῶν δὲ πᾶσα δύναμις ὕδατων ἄρδεται.

Sic ὕδατων ἄρδεται idem valebit ac ἐξ ὕδατων, ut XIII. 601. b. *μηλίδες ἀρδόμεναι ῥοῶν* (dorice pro ῥοῶν, i. q. ἐκ ῥοῶν vel ὑπὸ ῥοῶν) ἐκ ποταμῶν, mali arbores rigati rivulis & fluminibus deductis.

HERODOTI locus legitur cap. 52. libri quarti.

παρὰ τὸν Ἐριγῶνα. In παρὰ nil mutant libri: at, d

Id quod ferri possit, vix video. Non enim *secundum fluvium* dixerit auctor esse illum fontem, sed alicubi *prope, iuxta, circa* illud flumen. Id autem graece est, *παρὰ τὸν ποταμὸν*, quod reponendum puto. Fluvii nomen *Ἐργάνη* dabant impressi libri, corruptum. haud dubie. In utroque nostrorum codicum satis clara exstant vestigia verae scripturae *Ἐργάνα*, quam ex nostro cod. b. etiam Brunckius ad sui libri oram adnotavit. Est enim *Erigon* (i. e. *Ἐργών* vel *Ἐργόν*, Strab. VII. 327. b.) fluvius Macedoniae & Epiri, Lyncestidem Epiri regionem perfluens. Atqui, in Lyncestide fuisse eum fontem, de quo hic agitur, complurium auctorum testimoniiis constat, quae collegit Harduin. ad Plin. II. cap. 103. p. 121. e quibus Sotion p. 140. ed. Henr. Steph. & Plinius XXXI. 2, 13. diserte ad eundem auctorem Theopompum provocant, quem Athenaeus citavit.

#### A D C A P. XIX.

τὸ δ' ὕφεσται καὶ ἀλμυρόν. Sane non in *summo*, sed in *imo* erat salsa aqua. Quare ferri vulgatum *ἐφεστάνης* nullo modo potuit, quod contrarium significat. *ὑφίστασθαι* est in *imo*, in *fundo* (vasis) *subsistere*, velut apud Hippocr. de Aëre, Aquis & Locis, sect. 52. pag. 46. nuperriimae editionis a Coray viro doctissimo curata: pariterque *ὑπίστασις* & *ὑπίσταμα* apud medicos sunt *sedimenta*, ut plurimis exemplis Foësius in Oecon. Hippocr. docuit. De confusione, tam frequente, quam proclivi, syllabarum *ωφ* & *εφ*, cum saepe alias monui, tum ad Polyb. I. 36. 3. & ad Epicteti Dissert. lib. III. 1, 13. Similiter vero aliorum fontium Plinius meminit, (XXXI. 10, 46. num. 2.) quorum *summae aquae* dulces erant & potabiles, *inferiores* nitrosae.

τὸν ἥρωα, ὅτε ἀπέκτεινε Τράμβηλον. Heroem esse Achillem; *Strambelum* vero, (sive potius *Trambelum*) Telamonis filium, Aiacis fratrem, ab Achille occisum, ex Parthenii Eroticis cap. 26. docuit Casaub. monitus de ea re a iuvene tunc temporis Meursio. Ex eodem Parthenio, & ex Lycophr. vs. 467. monuit idem, *Τράμβηλον* πρὸ Στραμβ. scribi debuisse. Conf. Gale ad Parthen. p. 390. 5. & Canteri notam ad Lycophr. 467. Est autem & ista confusio, literarum *στρ* & *τρ*, ex frequentibus admodum.

πρότερον, φησιν, ἢ μῦν. Si verum est ἢ μῦν, oportebat dein ἢν, verbo finito, non εἶναι: & reliqua, quae sequuntur, in oratione finita erant efferenda. Percommode vero omnia habebunt, deleto isto pronomine. De via, quae Corintho Argos & vice versa ducebat, cui Κοντοπερία nomen erat, vide Pausan. II. 15. & notata ad Polyb. XVI. 16, 4. ubi sub finem Adnotationis Tom. VII. p. 262. nostrae editionis corrigat velim lectior typographi sphalma, nunc primum in oculos meos occurrens: pro *quidem simpliciter*, *quidni simpliciter* oportebat.

Φύλαρχος δὲ φησιν, ἐν Κλειτέρῃ εἶναι κρήνην &c. Eandem rem, eisdem paene verbis, ex Ifigono auctore refert Sotion, περὶ Ποταμῶν καὶ Κρήνῶν, p. 139. Rursusque de eodem fonte loquens idem p. 140 sub fin. ait: ἐν Κλειτέρῃ τῇς Ἀρκადίας κρήνῃ φησὶ εἶναι, ἀφ' ἧς τοὺς πίνοντας μέσῃν τὸν οἶνον.

μέλι δὲ, καὶ ἔλατον, χλωρὸν. Sic *mel χλωρὸν* dicit Homer. II. λ'. 630. Od. κ'. 234. ubi quidem νέος, πρόσφατος intelligunt Scholiastae, id est, recens; sed poterat etiam de colore accipi. Denorat autem τὸ χλωρὸν, colore pallide viridem, ex viridi flavescentem, qualis est germinum recens protuberantium.

τὸ δ' ἐκ τῶν μύρων ἐπιβόρμενον, μέλαν. Vulgatum μύρων defendat qui potest, ac cui lubet: *expressam pinguetorum faciem* vertit Dalech. Equidem non dubitandum putavi; quin μύρων corrigere; de vino myrteo vel myrtice accipiens, de quo vide Dioscorid. V. 37 sq. Catonem de Re Rust. c. 125. Columell. XII. 38.

Εὐβουλος Εὐρετικούς, φησὶ, &c. EUBULI verba, quorum priorem partem metricis numeris solutam adposuit Athenaeus; ad metri legem revocaturus Casaub. in Animadv. invertit sententiarum ordinem, in hunc modum:

Ὁ μὲν οἶνος ἡμῶν τῷ φρονεῖν ἐπισκοτεῖ.

Ὅσων δὲ τοὺς πίνοντας εὐρετικούς ποιεῖ.

Eandemque fere rationem tenens Grotius in Excerpt. p. 659. priorem versum sic mutavit:

Ὁ μὲν οἶνος ἡμῶν τῷ φρονεῖν ἐπισκοτεῖ.

diserte etiam in Notis monens, pro τῷ φρονεῖν se τὸ φρ. posuisse: qua quidem mutatione minime fuit opus; nam verissima erat verbi ἐπισκοτεῖν constructio, quam ex Athenaei libris tenuerat Casaubonus.



## A D C A P. X X.

f. *Ταυτὰ, ὥστερ εἰ ῥήτορες, πρὸς ὕδωρ εἰπών.* Perperam *εἶπεν* erat editum; pro quo ex melioribus libris *εἰπών* reponendum monuit Casaub. Et hoc quidem nostri etiam dabant codices. Ludit auctor in dictionis *πρὸς ὕδωρ* ambiguitate. Disputaverant Deipnosophistae *de Aqua*, id est, *πρὸς ὕδατος*: pro quo etiam dici poterat *πρὸς ὕδωρ*, id est, *ad aquam quod spectat*. Notum vero, diversa notione dici oratores *verba facere πρὸς τὴν κλη-ῦδρας* vel *πρὸς τὸ ὕδωρ*: cuius locutionis exempla qui desiderat, dabit ei Reiskii Index Graecitatis Demosth.

a. AMPHIDIS versiculis subieci Grotii versionem, ex Excerpt. p. 522.

ANTIPHANIS festivum fragmentum, paulo correctius quam erat vulgo editum, exhibuit idem Grotius, ibid. p. 635. cuius ex ingenio *Vers. 1.* adiecta sunt verba *τῷ & χρῇ*, ad complendam iambici tetrametri catalectici mensuram: nam illo metri genere hic usum esse poetam, liquido parebat ex *verss. 2. 5. & 6.* qui prorsus incorrupti erant. Cum istis verbis, *Οἶσθ' τὸς οἶνον ἐξέλαύνειν*, commode Casaub. conferri iussit illa Alcaei (Antiphane vetustioris) apud Nostrum, X. 430. d. *ἄτεραι τὰς ἐτέρας κύλιξ ἀθνήτω*: admonuitque de adfusione ad notum illud proverbium, *clavus clavo truditur*.

*Versus 3.* in hunc modum editus legebatur:

*καὶ ψέφῃ ψέφον, τριβόλῃ δὲ πόρνον.*

quem claudicantem sic refinxit Grotius:

*καὶ τῷ ψέφῃ πάλιν ψέφον, τριβόλῃ δὲ πόρνον.*

Sed, ut iaceam, insertam vocem *πάλιν* rapido horum iamborum cursui concisaeque brevitati parum videri convenire, voculam *καὶ* initio *versus* ignorant mssati: unde collegi, ante verba *ψέφῃ ψέφον* duo alia nomina substituta, ad reliquorum similitudinem formata, ac duos iambicos pedes efficientia, intercidisse. In mssatis nostris vox *τριβόλῃ* non satis perspicue scripta: nec tamen videntur aliud quidpiam debuisse aut voluisse librarii. *Scorta diobolaria* Plautus dixit in Poenulo, I. 2, 59.

*Vers. 4.* *αὐθαδῖαν & αὐθαδίαν* recte Grot. pro vulgaris *αὐθάδειαν & αὐθαδείαν*, quae non ferebat metri ratio. Quod ait, *Καλλίστρατον μαγεῖον*, hoc quam potissimum vim habeat, haud satis mihi liquet. Nec enim satisfecit

DALECAMPIUS, sic haec interpretans: » Ineptum & molestum coquum, altero importuno & odioſo expellendum.« Illud perſpicuum videtur, rideri *Callistratum*, oratorem & demagogum Athenienſem; quem eundem *ad voluptates incontinentium* fuiſſe Theopompus prodidit, apud Athenaeum noſtrum IV. 166. c. An igitur hoc dixerit Antiphanes, obſonii quidem parandi ſcientiâ ita eminere Callistratum, ut cum coquo conferri poſſit; ad adminiſtrandam vero rempublicam parum valere? At quo pacto id cum ſingulari illa auctoritate conveniat, in qua cum apud populum, tum apud principes Athenienſium, fuiſſe eundem virum conſtat, non ſatis video. Conſule Ruhenkii *Hiſtoriam Crit. Oratorum Graecorum*, (in Reiskii *Oratorib. Graec. Vol. VIII. pag. 140.*) & quos ille laudavit auctores.

#### AD CAP. XXI.

*Θεόδωρον τὸν ἡμισσαῖον.* Hunc nec in viginti illorum *b Theodororum* numero, quos Laërtius II. 103 ſq. recensuit, nec alibi uſquam memoratum reperi.

*καὶ τοὶ πλευσιωτάτους πάντων ἀνθρώπων.* Vocem *πάντων*, & mox dein verba iſta, *κέκτηνται γὰρ -- πλείους*, omiſſa ab Epitomatore, inferui ex Stephano Byz. qui in voce *ἱσχυίας* verbotenus ſic locum hunc citavit ex Athenaei libro II. quo ille integro uſus erat. Ex eodem Stephano verbum *τυγχάνοντας*, pro vulgato *ἔοντας*, adſcivi. Verbum *μεροσιταῖς* h. l. Dalech. & apud Stephanum Berkelius *ſolus cibum capere* interpretati ſunt; per ſe quidem, ac vi originis, ſatis probabiliter: ſed uſus obtinuiſſe videtur, ut in iſta notione verbo *μεροφαγῶν* uteretur graecus ſermo, (quod I. 8. c. occurrebat) *μεροσιταῖς* vero hos dicerent, qui nonnifi ſemel de die cibum caperent; ut paulo poſt ad II. 47. c. d. oſtendetur. Quo pacto, quod dein dicit *ἐσθῶτας τὸ φοβὸν πλῆντα*, cum *avaritia*, de qua modo dixerat, conſentiat, haud ita liquet: & paulo utique commodius videri (ſaltem poterat adverſativa particula *δὲ*, quam editi libri apud Athenaeum habebant; ſed haec e primi editoris ingenio accita videtur; noſtri quidem mſſti cum Steph. Byz. I. c. in *τὸ* conſentiunt. Ac poteſt ſane homo, quem avaritia retinet, ne in gulam bona ſua abſumat, ſplendore tamen quodam in externo cultu dele-

Etari, quo ostentantur quidem divitiae, nec vero dissipantur.  
 c. ἐν τοῖς Πειραιῶσι τυραννίσαι. » Ego istos *Piraei*  
*tyrannos* haud novi. Illos novi XXX tyrannos, de qui-  
 » bus multa Xenophon, Plutarchus, alii. Quid de hoc  
 » loco suspicer, non dicam, contentus lectorem advertis-  
 » se. « CASAUB. — » An Περιωτῶν? » ad oram sui libri  
 notavit BRUNCK. Nempe de *Pieribus* Macedoniae cogitans:  
 quam in partem propius etiam ad scripturam librorum ac-  
 cesserit Περιωτῶν, a sing. ἰ Περιωτῆς, (quam formam si-  
 mul cum altera ἰ Περιωτῆς adnotavit Steph. Byz. in Περ-  
 ρία.) aut Πιέρων, ut scribit Herodot. quem vide lib. VII.  
 c. 112. Villebrunius vulgatum h. l. contra Casaub. defen-  
 dens, in cod. nostro ms. b. scriptum Πειραιῶ esse con-  
 tendit: cuius eiusdem codicis scripturam & Brunckius,  
 qui eo olim usus erat, & nuper Godofredus noster Schweig-  
 haeuser, nihil hoc loco a vulgata lectione discedentem vi-  
 derunt. Verbum τυραννίσαι, quod habent ambo  
 codices, percommode teneri potuerat.

οὐδὲν ἥττον διακρίσθαι σῶμασιν ἰρρωμεστετέροις. » Scri-  
 » be cum Eustathio ἰρρωμένους, non ἰρρωμεστετέροις. «  
 CASAUB. — Eustathii locum studiose mihi quaerenti non  
 licuit reperire. At non tam comparativus ille turbare nos  
 debet, loco positivi positus, quam adiectivum, ubi adver-  
 bium desiderabatur cum verbo διακρίσθαι iungendum. Ita-  
 que ἰρρωμεστετέροις corrigendum puto. Nam compa-  
 rativum quidem pro positivo simillima ratione usurpatum  
 habes III. 81. c. στρυφνότεροις ἥττον. Pariterque cum μάλλον,  
 ibidem: μάλλον ἔτι παχύτεροις. Tum vero in proximis  
 verbis si abesset αὐτῶν, bene haberet τὸν δ' ἰδρῶτα δυσώ-  
 δη αὐτῶς ἔχειν: scilicet, ἔχειν αὐτοὺς τὸν ἰδρῶτα αὐτῶ  
 δυσώδη: sed servato pronomine αὐτῶνq; necessario δυσώ-  
 δῶς αὐτῶς ἔχειν videtur legendum.

d. Μάτρει δ' ἰ Ἀθηναίῳς. Si *Matrin* ὑμενογράφος illum dixit,  
 cuius Encomium Herculis infra X. 412. b. laudatur, Dio-  
 doro Siculo etiam I. 24. memoratum; illum quidem *The-*  
*banum* facit Ptolemaeus Hephæstion apud Photium p. 246.  
 ed. Hoefch. (p. 313. ed. Galei in Historiae Poëticae Scri-  
 ptoribus.) Nec tamen idcirco continuo equidem cum Tou-  
 pio (ad Longin. sect. 3. p. 160.) corrigendum hoc loco  
 Θεβαίῳς pronunciem. Mox vero, pro δὲ ἰβίω χρόνον,  
 perquam utrique probabile est, quod Casaubon, monuit,  
 δὲ οὐκ οὐκ; cuius vocis duae priores literae absor-

prae sunt ab illis, in quas exit praecedens vox Ἀθηναῖος. d Adeoque in contextum repositum ὅσον malim; quamquam & vulgatum defendi utcumque possit. Pro μυρίων, quod perperam editum erat, recte μυρίους dedere libri nostri.

Λάμπρος ὁ μουσικός. De hoc conf. XL. 506. f. tum Muretum, Var. Lect. IX. 5. & quae notavit Fabricius ad Sext. Empir. p. 359. Λάμπος ὁ ἀρνεῖν (scil. αὐτὸν,) ἢ οἷα Λάμπρος ἐναπέδνησεν. Larus sive gavia, avis est aquatilis & rapax, piscibus vivens, & cadaveribus in maris litus aut in fluminum ripas eiectis: de qua consuli doctissimus Gesnerus potest, Histor. Anim. lib. III. p. 523 sqq. Quod autem inter gaviarum vixisse Lamprum ait poeta, non tam rapacitatem harum avium, quam id unice spectasse videtur, quod aquam illae continuo sequantur; ut eatenus earum quasi sodalem fuisse Lamprum, utpote aquae potorem, dixerit. In Epigrammate Anthol. T. I. p. 240. ed. Br. video quidem iuvenem, qui naufragio perierat, fingi a Laris defletum: quid autem lucis inde lucrari haec Phrynichi verba dixerit Iacobs, vir doctus, in Animadv. Vol. I. Part. I. pag. 129. id non satis me intellexisse profiteor. μινυρος antepenacure scribunt quidem h. l. omnes. Rectius vero fuerit μινυρίς; acure, ut apud Hesych. & Theocrit. XIII. 12. alibique. Est autem μινυρίς non modo minutus, ut in versione posui, Hesychium secutus, qui μικρὸς & ὀλίγος interpretatus est: sed & i. q. μινυρίζων, i. e. exili, querula ac flebili voce loquens vel canillans, quemadmodum idem Hesychius & Theocriti Scholiastes l. c. exponunt; quam in partem rectius eodem hoc loco acceperat eam vocem Dalecampius, praeviente Mureto l. c. Fortasse autem interposito commate seiungi debebant vocabula μινυρίς, & ὑπερσοφιστής: quae quidem iuncta, ut vulgo leguntur, accipiens Muretus, sic vertit haud incommode, mirificum artificum lugubre quiddam & querulum concinendi. Qua notione ἀνδρῶν ἡπιάλος dicatur Lamprus, haud certo definire ausim. Lusciniarum febrem vertit Muretus; quo sensu accipiens, nescio. Illud docet Hesychius alique Grammatici & Schol. Aristoph. ad Vesp. 1033. ἡπιάλος Graecis dici febris frigidae accessum, & ipsum febrilem algorem. Conf. Foef. Oecon. Hippocr. hac voce. Docet vero idem Hesychius, ἡπιάλος etiam dictos esse τοὺς ψυχροὺς. Quare si luscinias cum Dalecampio possas sive cantores intelligas, fuerit fortasse ἀνδρῶν ἡπιάλος,

d *cantorum frigidissimus*. At equidem, videns ἡπίαλος etiam idem ac ἡπιάλης vel ἐπιάλης denotare, (Schol. Aristoph. ibid. Etymolog. M. in Ἠπίαλος, Eustath. ad Iliad. ε. pag. 426, 14 sq.) scilicet nocturnum illud *terrículamentum*, quem *Incubum* vocant, quem *malum* quemdam *genium* esse fingunt *terrorem* hominibus *incutientem*; putavi ineptum cantorem per iocum haud ita absurdum *lusciniarum terrículamentum* dici potuisse. Denique ὕμνος ἔδου, quod Muretus simpliciter *Plutonis hymnum* reddidit, vix ferendum videtur. Itaque Dalecampium probavi, qui *inferorum cantor* interpretatus est, quasi ὕμνος δὲς in graeco esset. Et hanc quidem graecam vocem non modo sententia desiderare videtur, sed etiam ipsa metri ratio: nam si numeris suis distinctos describere istos *PHRYNICH* *versiculos* volueris, tales erunt fere:

— — — — (φασίν) λάρους  
 ὄρνειν, ἐν οἷσι λάμπρος ἐναπέθεσκειν, ἦν  
 ἀνθρωπος ὑδατοπότας, μινυρὸς ὑπέρσεφος,  
 μουσῶν σκελετὸς, ἀνδρῶν ἡπίαλος,  
 ὕμνος δὲς ἔδου. — —

# AD CAP. XXII.

e *Λυχρὸν ὕδωρ πεπακέναι*. Deest ὕδωρ codici a. nec ita male fortasse.

περὶ αὐτοῦ μάρτυς ἀχιλλεύου Δημοσθένης. Vide Philip. II. p. 73. ed. Reisk. περὶ αὐτοῦ, ut per saepe alias, idem valet ac περὶ αὐτοῦ; de se.

Πυθέας γοῦν. De ΠΥΘΕΑ, Atheniensis oratore, vide Ruhnkenium in Hist. Crit. Orator. Graec. & in Adnotat. ad Rutilium Lupum, in Reiskii Oratorib. Graec. Vol. f VIII. p. 158 sq. & 175 sq. De DEMADE vide eundem ibid. p. 150 sqq. μεριμνῶν τὰς νύκτας. noctes studiis incumbens. Eo spectabat notum eiusdem Pythae dictum, *lucernam olere Demosthenis orationes*. Pro ἀνακλυεῖται, perpetuam est ἀνακλυεῖται in nostris codicibus: videturque vulgata lectio ex emendatione esse primi Editoris, cui eo nomine gratiam habemus.

In *Euphorionis* historiola de *Lasfytia*, quem merito (ut videtur) *planum* & *agyrtam* adpellat *CASAUBONUS*, pro verbis οὐρος δὲ προΐετο, idem vir doctus εὐδ' αὐρὸν προΐετο legendum contendit; atque, cuivis attendenti ad verba

auctoris manifeste id patere. Quod mihi plane contra videtur: perspicue enim significare videtur auctor, pertinuisse hoc ipsum ad augendum miraculum, quod, *licet potu omni abstineret ille homo, tamen meieret sicut alii homines.* At, quae paulo post sequuntur verba, haud dubie corrupta, & defecta sunt; quod interpositis duobus *stellulis*, ubi nonnihil excidisse suspicatus eram, indicavi. Nam quod CASAUBONUS ait: «*ἴστα, τὴν κῆστιν δ' αὐτοῦ ἔχοντα*,» hanc sententiam arbitror continere: istos, qui Laiyrtiam observabant, verum putasse ipsum meiere numquam, » quod illum semper viderent, *τὴν κῆστιν αὐτοῦ ἔχοντα*, » id est, *vesicam eodem semper in loco & statu habentem*: u in eo ne ipse quidem sibi, ut ingenue fatetur, satisfecit. Ac sane nec sententia ea huius loci esse videtur, & ad illam efficiendam in τῷ αὐτῷ oportebat, non αὐτοῦ. Sam. Petrus, Miscell. V. 2. p. 81. postquam superiora verba οὐρον δὲ προίστε contra Casaub. defendit, h. l. τὴν πίστιν δ' αὐτοῦ ἔχοντες corrigebat, i. e. *illius rei argumenta & probationes habentes*: suspicabatur autem, post ἀμυρῶ nonnihil intercidisse. Brunckius τὴν κῆστιν δ' αὐτοῦ κατέχοντα coniecitavit, haud satis scio qua sententiā; puto, *retinentem urinam*, i. e. *non mientem*; ut probasse videatur superiorem Casauboni coniecturam οὐδ' οὐρον. Veram equidem putavi sententiam, quam Dalech. in versione expressit, *vesicam tamen exonerari lotio plenam*: quam in partem ἐκχέοντα pro ἔχοντα in graecis legendum suspicari possis; nec tamen id satis esse videtur. Difficultatem omnem sustulit scilicet, & acu rem tetigit divinum Villebrunii ingenium, qui velut de tripode loquens docuit nos, τὴν κῆστιν *matulam* denotare; itaque, αὐτοῦ adverbialiter accepto, perspicuam esse sententiam, *vidisse illos observatores, ad manum homini fuisse matulam.*

ANTIPHANIS *versiculum primum*, quem truncatum ab initio & mutata verborum serie retulit Athenaeus, statuere cum Casaub. licet talem fere fuisse:

Τὸ γὰρ μεταλλάξει διαφόρα βρώματα.

*Vers. 2.* *Ἐνυλλοιμένα* non modo sunt *de quibus vulgo multa loquuntur*; sed & generatim *vulgata, vulgaria*; ut IX. 403. f. Et adverbium *πολλάκις*, subtilius si species, non tam ad *Ἐνυλλοιμένα* fuerit referendum, quam ad *παραγούσασθαι*, *gustare etiam interdum*. Sic enim plurimis in locis accipi *πολλάκις* debet, ut non tam *saepenumero*, quam

a interdum, subinde, intelligas. Verbum παραγεύσασθαι (vers. 3.) est obiter gustare, aut, ut Casaub. ait, gustare aliud atque aliud more fastidientium, sic ut in nullo adquiescas. V. 4. Verborum ordinem, quem praeibant libri, tenens Grotius, articulum τὴν delevit. Sic prodibat versus,

καὶ τοῦ διπλασίας παρέσχεν ἡδονήν.

qui versus, praeterquam quod caret artic. τὴν, quem non sine vi adiectum dabant libri omnes, illud etiam incommodi habet, quod antepenukimam In διπλασίας longam faciat, quae apud Aristoph. quidem (Acharn. 88.) in simillimae formae voce τριπλάσιος brevis est. Quare laboranti in vulgata scriptura metro malui cum Casaubono audā transpositione duarum vocum succurrere: quam rationem Toupius etiam tenuit in Curis Noviss. in Suid. p. m. 280.

### AD CAP. XXIII.

ἐν τῇ πρώτῃ Ἡρόδοτος. Sic contexit editor Basil. unde tenuit Casaub. ἐν τῇ τετάρτῃ erat in ed. Ven. & ἐν τῇ δ'. in mssis; scilicet perperam a superioribus librariis Δ' literā posita pro Α'. Legitur enim ille Herodoti locus lib. b I. cap. 188. Μοχ Χοάσπεις ex ed. Ven. in alias propagatum. Sed Χοάσπιν habet cod. a. Χοάσπεις cod. b. Χοάσπιν oportebat, (a recto casu, ὃ Χοάσπης) quemadmodum non modo apud Herodotum est, sed & apud Eustath. ad Od. δ'. p. 173. 23. qui ex Athenaeo, non ex ipso Herodoto, hunc locum citavit. In CTESIAE verbis, quid opus sit pro φέρεται τῷ βασι. corrigere συμ-φέρεται, quod Valckenario ad Herodot. l. c. placuit, equidem non video. POLYBII locum, de Ptolemaeo Philad. eiusque filia Berenice, cum, quoniam ex Historiarum libro illius scriptoris ductus esset, haud adpareret, in Polybii editione T. V. posui in Fragmentis Historicis, num. 54. c p. 69. τὴν Ἐπιφανὴ Ἀντίοχον -- Ἐπιμανῆ. Conf. infra, V. 193. c. d.

τὴν Φρύγα Μίδα φησὶ Θεόπομπος &c. Vide Aeliani Interpretes ad Var. Hist. III. 18. qui cum alia multa ad istam fabulam spectantia, tum ex Servii Comment. ad Virgil. Eclog. VI. hoc docent, narrasse eam Theopompum in libro, cui Θεωμάσια titulus erat; de quo vide Voss. de Historicis Graec. I. 7. p. 31. Confer etiam Davis. ad

Cic. Tusc. I. 48. Σειληνός. Σειληνός adnotavit Brunck. c. quâ scripturâ quidem libi V. p. 199. a. b. & alibi verustas nostras membranas usas esse videbimus. Sed, neutram scripturam auctoritate carere satis probata, cum ab aliis monitum est, tum a Perizonio ad Aelian. I. c.

ἔστι δὲ ἡ κρίσις, ὅς φησι Βίων, μέση Μαίδη καὶ Παιών. *Medi* (Μήδαι) in Pannoniae vicinia nulli sunt: sed *Mædi*, satis notus Thraciae populus, a meridie Macedoniae imminens, ab occidenta *Pæonias*, id est, Pannoniae. Quare *Μαίδων* corrigendum monuit Casaub. Ex sic passim, penacutè scriptum reperitur id nomen, veluti apud Thucyd. II. 98. Appian. Illyric. cap. 5. & olim apud Polybium. Paulo rectius vero me faciurum putavi, si *Μαίδων* cum accentu in ultima scriberem, quemadmodum apud Polyb. X. 41, 4. ex probatissimo codice msto edideram, consentiente Stephano Byz. qua ratione etiam apud Strab. VII. pag. 318. e. editum est, nisi quod ibi in prima syllaba, ex vulgari pronunciatione, s pro ai positum. Sed illud velim nos hoc loco docuisset Casaubonus, quum *Phrygiae regem* communi consensu *Midam* faciant omnes scriptores, quumque locum etiam Phrygiae in Asia definiverit Xenophon, (de Cyri Exped. lib. I. p. 194. ed. Leuncl.) ubi sua adhuc aetate *fons* ille monstrabatur, ad quem *Midas* Silenum (quem *Satyrum* ille vocat) cepisse perhibetur, quum fontem vino miscuisset; qui factum sit, ut ab eo auctore, quem Athenaeus citat, idem fons in *Macedorum atque Pannoniorum confinibus* poneretur. Mihi quidem *BION*, quo auctore hoc refert Noster, (sive is *Solensis* fuit, qui Aethiopica ac forsâ etiam alia scripsit; sive, quod ego suspicatus sum, illo antiquior *Proconnesius*, qui Cadmi Milefii Historias in compendium redegit perhibetur) viderur ille non modo, ut Herodorus VII. 73. & post hunc alii, statuisse; Phrygas ex Europa olim in Asiam immigrasse, sed & factam esse eam migrationem *Midæ* ductu; & ante id tempus in Macedoniae confinibus accidisse ea, quae de Sileno a *Mida* capto narrantur. Certe haec omnia eadem statuentem video Cononem, (Narratione prima, p. 243. ed. Galei) qui fortasse eodem *Bione* auctore usus erat.

\**Ἰννα καλουμένη*. Nil minuit libri. Quod Casaub. in Commentar. fontem *Innam* sive *Oenam* dicit, ex *Dalecampii* versione ductum est, qui suo ex ingenio *Oenam* potius



erat, quasi *Οἶνον* scriptum esset, & in ora annotaverat:  
 »Tanquam *νῆφος*; ἀπὸ τοῦ οἶνου.»

Στάφυλος δὲ φησι, τὴν τοῦ οἶνου πρὸς τὸ ὕδωρ κρᾶσιν  
*Μελάμποδα* πρῶτον εὐρεῖν. Tria verba πρὸς τὸ ὕδωρ, cum  
 deessent editis, adieci duorum nostrorum codicum aucto-  
 ritate. STAPHYLUS, quem dicit, Grammaticus sive Phi-  
 lologus fuit Naucratis, cuius varia scripta ad illustran-  
 dam antiquitatem spectantia, de Rebus Thessalicis, Atti-  
 cis, Aeolicis, Pelasgicis, passim citantur: quem scripto-  
 rem mireris a Fabricio in Bibl. Graec. in Grammaticorum  
 recensione suo loco (T. VII. p. 171.) alibi que praeter-  
 missum esse, ac nonnisi in numero Medicorum, ad quos  
 nihil ille pertinebat, (T. XIII. p. 427.) uno verbo no-  
 minatum; cum tamen de eodem Staphylo idem Fabricius  
 ad Sextum Empir. p. 272. satis accurate testimonia vete-  
 rum collegisset, cui iam olim praeiverat Vossius de Hi-  
 stor. Graec. lib. III. p. 416. Confer Harduini Indicem  
 Auctorum, quibus Plinius usus est, T. I. Opp. Plin. p.  
 66. ubi quidem pariter Medicum facit hunc scriptorem  
 Harduinus. *Melampus*, vetustus vates & medicus, nemi-  
 ni ignotus: quem & alia multa Graecos primum docuisse,  
 & nomen atque sacra Bacchi eis interpretatum esse, He-  
 rodotus tradit II. 49. & Diodor. Sic. I. 97. Quid ergo  
 mirum, quod Athenaeus, licet II. 38. c. IV. 179. c. XV.  
 675. a. b. de inventione τῆς κρᾶσεως τοῦ οἶνου alias aliorum  
 sententias retulerit, hoc loco nos doceat, *Staphylum* scri-  
 ptorem inventum illud ad *Melampodem* retulisse? Aut quid  
 causae erat, cur exclamaret ad hunc locum Casaubonus:  
 »Quis, malum, iste *Nigripes*?» Scilicet, cum minus no-  
 tus esset *Staphylus scriptor*, turbaverat virum doctum,  
 quemadmodum & dein Gatakerum, (Adversar. Posth. p.  
 454.) id quod apud Plinium vulgo legitur, VII. 55, 57.  
 ubi ait: *Vinum aqua misceri* (invenit) *Staphylus Sileni fi-  
 lius*. At ibi vide, ne, sive librariorum culpa, sive ex  
 ipsius etiam Plinii fortasse errore, confusio aliqua exstite-  
 rit: sin vel maxime integra statuas Plinii verba, & e ve-  
 rusto nescio quo auctore ducta; nihilo minus Athenaei  
 quoque verbis, de quibus agitur, sua constare integritas  
 poterit: nec eam vim habere dissensus ille auctorum cen-  
 sendus est, ut de veritate scripturae apud Nostrum dubi-  
 tationem nobis debeat iniicere. Caeterum de illo, quem  
 Plinius dicere videtur, Staphylo consulendi sunt auctores,

quos ad Aristophanis Plut. p. 371. citavit Hemsterhusius, quibus adici poterat Scholiaſtes Apollon. Rhod. ad III. 996. qui omnes in hoc conſentiunt, ut Staphylum illum non, ut ſit apud Plinium, Sileni filium ſtatuant, ſed ipſius Bacchi ex Ariadne. Perperam κράσιον h. l. edd. Corrige κράσιον. Πλειſτικος. Dubitare videtur Caſaubonus, utrum Ap. d. pionem Grammaticum h. l. Athenaeus dixerit, qui Πλειſτικος eſt cognominatus, an Medicum. Haud dubie medicum Πλιſtonicum dixit, Praxagorae diſcipulum, Plinio, Celſo & Galeno laudatum; de quo vide Harduin. in Ind. Auſt. & Fabric. Bibl. Graec. T. XIII. p. 374.

#### AD CAP. XXIV.

Ὅτι τοῖς προπίνουσι. Sic mox iterum iterumque compoſito verbo προπίνειν utitur, agens ſcilicet de potatione, quam ante coenam ſumebant; a qua etiam ciborum nonnullorum Guſtaſiō, quae legitimam coenam praecedebat, nomen πρόπωμα ſortita eſt; de qua ex profeſſo deinde verba facit p. 58. b. cap. 51. huius edit.

καὶ πολλάκις φθορὰς τῶν ληφθέντων παρασκευάζει. τὰ ληφθέντα ſunt ſumti cibi. Commodius videri poterat φθόρων, quod eſt in noſtris mſſtis: ſed ſimillima notione infra p. 53. c. rurfus in plurali φθορὰς τῆς τροφῆς conſentientibus libris legitur. Quod ad ipſam vocem ſpectat, illud mihi notabile viſum eſt, quod apud Medicos verbum quidem φθίρεισθαι, ubi de ſumtis cibis agitur, in bonam fere partem uſurpari ſoleat, ut corrumpi idem valeat ac concoqui in ventriculo, & εὐφθαρτος idem fere ſit eis atque εὐπρεπτος, concoſtu facilis, δὺςφθαρτος idem quod δὺςπρεπτος. vide Athen. II. 50. b. 68. f. III. 87. d. VIII. 355. d. &c. quem uſum etiam latine loquentes imitati ſunt, veluti Celſus II. 28. At nomen φθορὰ h. l. & p. 53. c. ubi pariter quidem de ſumtis cibis agitur, haud dubie in deteriore partem accipitur; puto, de cibis, qui non concoquantur ac diſſolvuntur in ventriculo, ſed vix mutati per alvum tranſeunt. Sed haec, & quae ſunt eius generis alia, quae bene multa apud Noſtrum occurrunt, Medicis diſquirenda explicandaque debeo relinquere.

ὥς μὴ προσεκλύειν τὴν στόμαχον. Eadem ratione e I. 22. f. τὴν πνύμωνα vidimus ἐκλυτον dictum. Videtur autem προεκλύειν h. l. oportuiſſe; quemadmodum & mox

ε προκαληθῆναι dicit. εἰς τὴν ἕξιν. Vide notata ad I. 26. b.

τοῖς πέρασι τῶν ἀγγείων, *vasorum lateribus* interpretatus sum. Nescio an rectius Gallicus interpres de *extremis* *vasorum* acceperit, scilicet de externis venarum ramulis, qui a vini aciditate adstricti crispatique transire sanguinem non patiuntur, sed retrocedere eum cogunt. *Vasorum finibus* dederat Iatinus Interpres. CASAUBONI ad hunc locum haec est adnotatio: »Τὰ πέρατα τῶν ἀγγείων sunt ora venarum quibus alimenta suscipiunt. [νομί-  
» λuerat, puto, suscipiuntur.] Galenus modo πέρατα, mon-  
» do στόματα τῶν μεταλαμβανέτων τῆς τροφῆς ἀγγείων  
» appellat. ἀγγεῖα in Medicorum libris dicuntur venae &  
» arteriae angustiore significatione. Unicum Galeni lo-  
» cum adscribam, qui illi lucem afferet magnam. Sic ille  
» III. in librum Hippocr. Περὶ Ὄξεως [Διαίτης] commenta-  
» rio: Ὁ οἶνος κατὰ τὸ ὕψος ἐξ εὐρέων ἀγγείων τῶν ἐπὶ  
» ταῖς πύλαις εἰς στενὰ παραγίνεται πέρατα τῶν ἐν τοῖς  
» σπμοῖς αὐτοῦ μέρεσι, καὶ τῶν ἐν τοῖς κυρτοῖς καθ' ἃ καὶ  
» ἢ μεταλήψεις ἀπάντων τῶν ἀναδιδόμενων εἰς ὅλον τὸ σῶ-  
» μα γίνονται.«

γλυκὺν ὕδαρ ἢ θερμὸν προλαμβάνεται. Vulgata scri-  
ptura, γλυκὺ ὕδωρ ἢ θερμὸν, nec ob antecedentia ferri  
poterat, quia nunc loquitur cum eis qui aquam bibere  
gravantur; nec ob sequentia, quoniam, quod ait μέλι-  
στα δὲ τὸν καλ. πρότροπον &c. (cf. I. 30. b.) perspicue  
indicat, de vino, non de aqua, proxime ante esse dictum.  
Quare haud dubie pro γλυκὺ ὕδωρ ἢ corrigendum γλυ-  
κὺν ὕδαρ putavi, quod & ad sententiam apertissimum erat,  
& a scripturae vestigiis minimum recedebat. γλυκὺς, sub-  
intellecto nomine οἶνος, vinum dulce est; ὕδαρς autem vi-  
num dicitur, cum est aqua probe dilutum, IV. 143. c. X.  
427. c. 431. d. & saepius aliàs. In eandem sententiam  
corrigendus hunc locum Villebrunius, γλυκὺ ὕδαρς scri-  
bendum censuit, immemor vocabulum οἶνος masculini esse  
generis. Quod vero dein ἢ θερμὸν adieci, rectius factu-  
rus eram, si, omisā ἢ particulā, quam e terminatione  
praecedentis vocabuli ὕδαρ perperam effinxerunt librarii,  
nude θερμὸν scripsissem. Itaque in hunc modum rescrip-  
tum velim, γλυκὺν ὕδαρ θερμὸν, id est, vinum dulce ca-  
lidā aqua probe dilutum.

Ἰσχυρότατος ἐν τῷ περὶ Διαίτης &c. De eo libro con-  
sule Fabric. Bibl. Graec. T. I. p. 849. num. 66. & Acker-

mann. in Harlesii nova edit. Biblioth. Gr. T. II. p. 556 sqq. quorum ab utroque praetermissum mireris hoc Athenaei testimonium de diversis eiusdem libri titulis. Verba Hippocratis ab Athenaeo adlata, habes T. I. Opp. p. m. 392. l. 21. (Francof. 1621.) Ibi post verbum ἀπτόμενος, commode legitur καὶ διαχωρεῖ. quam voculam ignorant Athenaei libri. Mox τὸ ἔντερον, sic nude in sing. positum, idem valet ac ἡ кишла καὶ τὰ ἔντερα, p. 53. c.

Quod de Carmanis narratur, similem morem de Scythis, cum foedera ineunt, tradit Herodot. IV. 70. conf. Lucian. in Toxari f. de Amic. c. 37. προσφέρσθαι. Minus recte Dalech. bibendum offerunt; quem & Gallicus secutus est interpres. προσφέρσθαι, de cibo usurpatum, est comedere; de potu, bibere. Sic mox, μετὰ τὴν προφοράν, eroto sanguine. τέλος φιλίας, i. q. ὕψος φιλίας, (ut monuit Casaub.) i. e. perfectissima amicitia. Eodem modo τὸ πέραι VII. 290. b. & l. 15. b. ubi vide not. eis τὸ ἀποκροῖσθαι τὸ ἀπὸ τοῦ πόνου. Perspice Casaub. sic corrigi iusserat; monens, τὸ ἀπὸ τοῦ πόνου id ipsum esse, quod mox τὴν τοῦ οἴνου ἀναθυμίασιν dicit.

In ALEXIDIS vsf. 2. ποιῶν praetuli, quod legitur XV. 687. d. ubi hi versiculi repetuntur: quo loco etiam nomen fabulae (ἡ Ποιήρα) editur, unde ii ducti sunt. Conf. Clement. Alex. Paedag. lib. II. p. m. 132.

#### AD CAP. XXV.

τὰ παχέα τῶν μύρων. τὰ πάχῃ dant nostri mssii; quae vera videtur scriptura, a sing. τὸ πάχος. Abstractum pro concreto, ut in scholis dicunt. Et amant Graeci nominibus eiusmodi in plurali numero uti; sic τὰ ψύχῃ, τὰ βάλλῃ, & id genus alia.

τὸ δὲ συμμέτρως θερμαινόμενον καὶ ψυχόμενον ὕδωρ. b Duobus modis haec accipi possunt: sive quae facile calefit aqua & facile refrigescit; quam in partem p. 42. c. dixerat, τὰ ταχὺ θερμαινόμενα, κοῦφα καὶ ὑγιεινά; vel quae non nisi modicum & caloris & frigoris gradum recipiunt, ut spectetur id quod ead. pag. 42. d. ait, τὸ δὲ σωματώδες, καὶ θερμανθὲν θερμότερον, καὶ ψυχθὲν ψυχρότερόν ἐστι. Posterior interpretatio magis cum vi vocabuli συμμέτρως convenire videtur; prior magis cum Hippocratis verbis, quae continuo post citantur. Ad rem ipsam haud multum in-

b teresse videtur, quoniam alterum coniunctum est cum altero. Cito venit Dalech. Unde συνεκτός coniecit Purlanus.

καὶ εἰς χαλκὸν ἢ ἀργύρεον ἄγγος ἐγγεγραμμένον οὐ ποιεῖ τὸ ἰῶδες. Utrique καὶ δ' εἰς χαλκ. aut δ' καὶ εἰς χαλκ. males; quod & Villebr. monuit, fortasse a viro quodam docto in ora libri, quo ille usus est, adnotatum. Dein τὸ ἰῶδες pro τὸ scribi vult idem Villebr. quod non ita necesse videtur. τὸ ἰῶδες (ut monuit Casaub.) sunt maculae, de quibus Vitruvius VIII. 5. *Si fons novus fuerit fossus, & in vas Corinthium, sive alterius generis, quod erit ex aere bono, ea aqua sparsa maculam non fecerit, optima est.* Et Plin. XXXI. 3, 22. *Damnantur fontes, si vasa aerea insciunt.* Monuit idem Casaub. non itaris caussae esse, cur vocem ἀργύρεον cum Gesnero damnemus, & cum σιδήρεος permutatam velimus.

HIPPOCRATIS verba, ὕδωρ τὸ ταχέως &c. leguntur in Aphorism. V. 26. & Epidem. lib. II. haud multum ab initio. Ἐν τῷ περὶ ὕδατων Ἱπποκράτης καλεῖ τὸ χρηστὸν ὕδωρ, πόντιμον. Sic pro mendoso πελύτιμον correxit Caf. in Animadv. ipsum autem locum existimavit in Hippocratis libris hodie non exstare. Scilicet quaevisse eum videtur Casaubonus cum Foessio in eo libro, qui inscribitur vulgo περὶ Ἀέρων, ὕδατων, τόπων: cuius libelli ea verba, quae leguntur p. m. 283. l. 36 sq. spectasse hoc loco Athenaeum censuerat Foessius not. 21. coll. eiusdem not. 1. ad initium illius libelli. At ibi vocabulum πόντιμον, aut aliud simile, non reperitur, nec alibi uspiam in eodem libello: nec mirum; nam iste libellus paululo post sub titulo περὶ τόπων citatur, ut diversus ab eo de quo hic agitur. Pari vero ratione Erotianus, in Praefatione ad Dictionum apud Hippocratem occurrentium Interpretationem, manifeste libellum περὶ ὕδατων ab altero isto, cui περὶ τόπων καὶ ὠρῶν titulum facit, distinguit. Unde perspecte nuper monuit CORAY, vir doctus, in libelli περὶ τόπων editione, (*Discours Prélimin.* p. 113 sq.) priorem libellum, cui περὶ ὕδατων titulum Athenaeus & Erotianus faciunt, eum esse qui περὶ ὕγρων χρήσεως vulgo inscribitur. Atqui in illius libelli ipso principio aqua ea, quam ὕδωρ χρηστὸν (id est, ad usum bonam, communi hominum usui inservientem) h. l. Athenaeus dicit, veluti proprio quodam & signato vocabulo πστδς dictam videmus: quae vox πστδς aut ipsa restituenda h. l. Athenaeo pro

corrupta πολύτιμος fuerit; aut, quod facile mihi persuasi, b statuendum est, pro ea Athenaeum vocem πέντιμος, ut prorsus synonymam illi, (confer Suid. in Ἀγρευτός, & Aristotelis verba ibi a Küstero citata) eamque minus ambiguam, posuisse. Et alibi quidem (in libro de Medico, T. I. Opp. p. 19.) ipso etiam vocabulo πέντιμος eadem insigniori notione, de qua Athenaeus hic monuit, usus est Hippocrates, ut ad hunc locum adnotavit Villebrunius; a quo etiam id, quod de libello περὶ Ὑγρῶν χρήσεως modo dictum est, iam ex parte occupatum video.

τοῦ ἐξ Ἀμφιαράου ὕδατος. Non ex Amphiarao, ut vertit Dalech. sed ex fonte Amphiarai. Nempe: » In agro Oropiorum sanum Amphiarai fuit, & fons non procul inde, » qui dicebatur Amphiarai, sive Amphiaracus. » CASAUB. Vide Pausan. I. 34. p. 84. & II. 37. p. 200.

Ἰπποκράτης δ' ἐν τῷ περὶ Τόπων. De eo libello, de quo proxime ante nonnihil notavimus, vide Fabric. Bibl. Gr. T. I. p. 845. & Ackermannum in Harlesii nova ed. Bibl. Gr. T. II. p. 561. inprimis vero consulenda novissima ipsius libelli ed. paulo ante laudata, quae e mssis libris emendata, cum Gallica versione & Adnotationibus atque Introductione, Parisiis anno IX (1800) duobus voll. in 8vo prodit, auctore CORAY, Smirnenfi, Med. Doct. cuius viri cum doctrinae & ingenio, rum singulari de bonis literis bene merendi studio, haud parum etiam debitum Athenaeum nostrum spero; ad quem vel emendandum vel illustrandum symbolam ille suam, quam confido minime vulgarem futuram, pro sua benevolentia ultro mihi obtulit propediem conferendam.

ἐκ λήφων. Ξηρῶν. » Mirum quid appellet colles seccos, » vel aridos. Nam si arēt, quomodo illinc manabit aqua? » si venas habent aquarum, cur sicci dicuntur? Scribendum ἐκ λήφων γερῶν ex ipso Hippocrate, qui λήφους γερῶν vocat, quos vulgo Graeci γηλόφους & γηολόφους. » CASAUB. — Locus est in Hippocr. Op. T. I. p. m. 284 med. Iamque in eo equidem eram, ut γερῶν apud Nostrum etiam reponerem, cum me cautior retraxit Coray, dubitans (in Notis, T. II. p. 111.) an potius apud Coum Philosophum fortasse, pro insolito γερῶν, ipsum hoc Ξηρῶν ex Athenaeo sit reponendum, ut opponantur hi clivi iis locis, sive campestribus, sive clivosis, quae ἐλάδην habent ὕδατα, de quibus aquis paulo ante dixerat. Nam,

c verum si quaeris, sunt etiam ἰλῳδεις (i. e. palustres) haud pauci clivi: nec vero ex his solum, verum etiam ex aridis caeteroquin & πετρωfis clivis exire fontes possunt. At rursus minime spernendum videtur, quod pro γερῶν porro adtulit CASAUB. sic scribere pergens: »Distinguunt »Medici aquam e colle terreo fluentem, ab illa quae de ru- »pe: hanc aquam damnant, illam praestantissimam esse »pronunciant. Lege Oribasium V. 3. Aërius quoque in »optima aqua desiderat τὸ διὰ πέδου τινὸς ἢ γῆς καθαρᾶς »διηθησθαι: quae verba ipse mutuatus est a Galeno Ἑγεί- »των lib. I. Propterea dicebat paulo ante Athenaeus, [p. »41. d.] Homerum aquas improbasse τὰς ἐκ πέτρων φέ- »ρομένας: laudasse τὰς διὰ εὐκάρπου καὶ πλείονος γῆς φέ- »ρομένας. Denique non aliter visum praestantissimis qui- »busque Graecorum Arabumve Medicorum. — Quare ego, Athenaeo quidem suum ξηρῶν, donec in melioribus codicibus aliud fuerit repertum, relinquens, (in quo ipse Athenaeus vel errare vel suo uti iudicio potuerat;) γε- »ρῶν tamen apud Hippocr. sollicitatum nollem, quod, prae- »terquam quod ad rem convenit, vocabulum est legitime formatum, ut ὑγερὲς, διψερὲς, aliaque multa Hippocrati familiaria; & apud alios etiam scriptores olim occurrisse videtur, quandoquidem & apud Suidam adnotatur Γερ- »ρῶν τὸ γῆρας.

τὸν οἶνον ἐλάχιστον φέρειν οἷά τε ἐστὶ. Dalech. nec limi tra-  
here multum: scilicet πηλὸν aut θαλὸν pro οἶνον legendum  
praeter rationem suspicatus. Recte CASAUBONUS monuit:  
»Aqua κατὰ φύσιν ἔχουσα nullum saporem, nullum ve-  
»rum colorem, nullam denique ποιότητα habet. Optima  
»illa, quae maxime talis & ἀποιωτάτη. Hanc ait Hippo-  
»crates τὸν οἶνον φέρειν ἐλάχιστον, hoc est, minimo infuso vino  
»recipere ποιότητα & saporem. Contrarium usu venit in ea  
»quae sua natura est saporata aut medicata: nam, ista  
»ut suum amittat, & vini assumat saporem, maiore vini  
»copia est opus. Pari ratione vina quaeque generosissi-  
»ma, sunt πολυφερύτατα, id est, plurima opus habent  
»aqua, ut naturam mutant, & saporem amittant ἡφύ-  
»ητον. — Eodem vero modo iam ante Casaub. ab Hippo-  
cratis interpretibus exposita fuisse ista verba monuit Coray.

d ἀνάγκη γὰρ λαμπρὰ εἶναι. Sic codex noster uterque,  
sere ut apud ipsum Hippocr. ubi ἀναγκαῖον γὰρ λαμπρό-  
τητα εἶναι. Corrupta fortasse in Musuri codice fuerat pri-

ma vox; quam ille correcturus, sic edidit, τὰ γὰρ ἀνα-  
τολικά λαμπρὰ εἶναι, quod tennere posteriores editores.

Πραξαγ. τί φησι ταῦτά. ταῦτά φησιν adnotavit  
Brunck. quod paulo quidem concinnius videtur, sed te-  
nere debui librorum scripturam. ἐπαινεῖ δὲ τὸ ὕμνων.  
Confer supra p. 42. d. & Plin. XXXI. 3, 21. & ibi Har-  
duin. Mox pro Ἀμφιράτου perperam h. l. partim Ἀμ-  
φιράτου, partim Ἀμφιράδου erat editum. Vide paulo  
ante ad lit. c.

## AD CAP. XXVI.

πτισάνη. πτισάνη (nescio an ex nostro cod. b.) ad-  
notavit Brunck. Utraque probata scriptura. διοικεῖται.  
Corrupte διακίεται cod. a. Verbum διοικεῖν aliās, ut διοι-  
κομαιν, de digestionē ciborum usurpatur, ut ostendit P.  
Leopard. Emendat. I. 12. in Gruteri Thes. Crit. T. III.  
p. 8. nunc, notione non multum diversa, de nutritione.  
conf. Steph. Thes. Gr. Ling. II. 1224. a. b.

Δημόκριτον δὲ &c. Conf. Diog. Laërt. IX. 43. qui loco  
mellis, cuius odore vitam per dies aliquot prorogavit se-  
nex philosophus, calidos panes nominat. ἐξάξαι αὐτὸν.  
Haec haec scriptura ex prima ed. Cas. Et sic h. l. vide-  
tur esse in mssis nostris, e quibus nihil discrepantiae ad-  
notatum est. Nec male vero, ut alibi vidimus, est αὐτὸν  
(idem valens ac ἑαυτὸν) in ed. Ven. & Bas. quod & in  
tertia ed. Cas. revocatum. Ei τὰ μὲν ἔνδε μέλιτι βρέ-  
χαι &c. Idem Democriti responsum ex Diophanis me-  
dici scriptis refertur in Geoponicorum collectione, lib.  
XV. c. 7. Ibi verbum χρίσαιτο in optativo sive poten-  
tiali modo ponitur, ut apud nostrum βρέχαι in superio-  
ribus edit. Sed nec minus bene habet indicativus βρέχει,  
quem dedere nostri mss: malim tamen h. l. βρέχαι resti-  
tutum, ob constructionem quae in praecedentibus obinet  
verbis. Ad rem quod spectat, simillimum responsum Pol-  
lio Romilius Augusto dedit, pulsum pro melle nominans,  
auctore Plinio XXII. 24, 53. ἀνίστους διατελεῖν. Sic me-  
lius mss: nostri, quam ἀνίστους edd.

## AD CAP. XXVII.

\*Ορα τὸ ἀνατιθεμένον &c. Est Epitomatoris observatio



a ad verbum istud pertinens, (conf. Not. ad p. 35. a.) quo usus erat Athenaeus; quod rarius urique ista notione occurrat, nec tamen sine exemplis, quorum nonnulla Stephanus collegit in Thes. Gr. Ling. III. 1482. d. e.

τὸ ἀνηστis, ἢ τοῖς νῆστis. Sic quidem edd. ex primi editoris fortasse ingenio. Veram puto scripturam, quam ex nostro cod. b. enotatam nunc demum animadverto, τὸ ἀνηστis ὁ νῆστis, quod ad sententiam quidem nil differt ab edita scriptura: nam hoc dicit, vox ἀνηστis, pro ὁ νῆστis (i. e. ieiunus) posita; aut, vox ἀνηστis idem valens ac νῆστis: sic autem, ubi tale quid significare volunt, loqui amant graeci Grammatici. In cod. a. est, τὸ ἀνηστis ὁ νῆστis, mendose; nisi forte omissum aliquid, ut debuerit librarius ὁ καὶ ὁ νῆστis.

παρὰ Κρατίνῳ. Poterat ex Suida (in Ἀνηστis) titulus fabulae adijci, ἐν Διονυσιαλεξάνδρῳ. Bene autem idem Suidas docuit, non esse per merum pleonasmum litteram α initio adiectam, sed vim ei inesse intensivam; quippe ἀνηστis in eodem Cratini versu interpretatur ille ὁ νῆστis λίαν. In versu ipso, pro Οὐ γὰρ, Suidas τοῦ γὰρ habet, tum vero post πρῶτος interserit vocem ἀκλῆτος. Quare Toup in Append. Notar. in Theocr. p. 14. ex Suida supplens Athenaeum, vicissimque ex Athenaeo Suidam corrigens, sic scribendum Cratini versum censuit: Οὐ γὰρ τοῖς σύγῃ πρῶτος ἀκλῆτος φοιτᾷς ἐπὶ δούπτον ἀνηστis, ut sit versus tetrameter anapaesticus catalecticus in syllabam; qui, qualis apud Athenaeum vulgo legitur, fuerit trimeter hypercatalecticus.

b DIPHILI versibus Grotii versionem subieci ex Excerpt. p. 796. Quos ibi omnia ante tempus scire cupidos dicit, putabam esse parasitos non modo famelicos, verum etiam catillones, qui e coquo ante percunctantur, quanam fercula in epulas, quibus inhiant, parata sint. CASAUBONUS vero translate hic usurpari vocem ἐξυπνιστος censuit de eo qui valde aliquid cupiat, ut apud Cic. ad Attic. IV. 13. & II. 12. ubi ait, Sum in curiositate ἐξυπνιστος &c.

In ANTIPHANIS vers. 2. perperam in omnibus editionibus factum, ut verbum λήγεις isti versui adiceretur, quod ad sequentem pertinebat. Id & nostram observationem, nescio quo pacto, effugerat. Scribe igitur vers. 3. λήγεις κομίδῃ &c. Nam anapaestum in secunda sede non respuit apud comicum poetam iambicus versus: quod ni

ita esset, in promptu foret, καμῶν λέγειν scribere. De b Theſſalorum voracitate conf. omnino X. 418. c.

In EUBULI verbis, quis sit qui dicitur Zethum iuſſiſſe Thebas migrare, Amphionem vero Athenas, nescio. De diverso fratrum illorum ingenio, res satis nota; quo etiam respicit id quod infra legitur lib. VIII. 351. b. Nec vero omnino ab alio veterum, quod sciam, Amphion fingitur Athenas migrasse. Vers. 2 ſq. ἀξιωτέρας ἀρτους non (ut Dalech. reddiderat) praestantiores esse panes, sed qui minori pretio veneunt, monuit CASAUB. Et sic sane apud Aristophanem plus semel, aliosque Atticos, ἀξιος idem atque εὖρος valet. Nempe quoniam verbum ἀγειν, a quo derivatur id nomen, aliquando τῆς σταθμικῆς proprium, (ut ait CASAUB.) & pro ἔλκειν, pendere, usurpatum fuit; hinc quod a liberali venditore emerant cumulatione mensura, & quidquid parvo emtum videbatur, ἀξιον adpellabant. Sic quidem ille. Sed fortasse magis placebit alia ratio, quam indicare Etymologus videtur: nam quemadmodum τὸ ἀξιον inter alia etiam significat id quod aequum vel iustum est, ἀπὸ τῶν σταθμῶν τῶν ἰσῶν ῥῶπην ἔχοντων; sic graeci τὸ ἀξιον pro τῷ εὖρος simillimo modo dixerint, atque nos vernaculo sermone à juste prix dicimus, pro à bon marché.

Vers. 4. σὺ δ' ὁξυπνεύς. Sic libri omnes; quod ita defendi possit, ut intelligatur verbum ἴφν: tu enim, inquit ille, famelicus es. Vs. 6. οὐ ῥᾶτ' ἀπὸ πεινῶσι &c. »locatur in tenuem Atheniensium victum. Ait, eos non vivere, sed esurire. Erat enim solum Atticum parum uber; ipsi deparci. — Tenuitatis victus, quo utebantur, testes η Aristophanes & Comici omnes: sed inprimis insignis est » locus Lyncei Samii, quem habes lib. IV. α [p. 131 extr. & ſq.] CASAUB. — ῥᾶτ' ἀπὸ percommode nostri codices. dedere. ῥᾶστα δὲ edd. Vers. 7. ἐλπίδας σιτοῦμενοι. Dictionem praeverat Aeschylus, Agamemn. 1677.

## AD CAP. XXVIII.

Ὁ δὲ μονοειτῶν &c. Verbum μονοφάγῳ I. 8. c. de eis usurpatum vidimus qui soli, sine convivis, cibum capiunt. Eodem modo μονοφάγους dictos ait Plutarch. Quaeſt. Graec. pag. 301. qui domi cibum capiebant, ἀλλοτρίου μνηδὲν παρσιόντες. Et sic hoc nomen supra apud Ameipsiam comicum in convivii loco positum vidimus, cui

c praeiverat Aristophanes in Vesp. 923. ed. Br. cum nominat nonneminem,

*κυνῶν ἀπάντων ἄνδρα μοροφαγίστατον.*

Iam, per se, idem valere videri poterat alterum verbum; huic simile, *μοροσιτεῖν*. Et in eamdem etiam partem sequiori quidem Graecitatis aevo usurpatum docuit Casaubonus, cum Iohannes Chrysostomus accusatus traditur, ὅτι τὴν φιλοξενίαν ἀθετεῖ, *μοροσιτεῖν ἐπιτηδύων, καὶ κυκλώπων ζῶν βίον.* (Vellem scriptorem nominasset vir doctus: equidem de ea re apud Photium, p. 141. l. 2. ed. Hoefsch. apud Socrat. Hist. Eccl. VI. 4. & Sozomen. VIII. 9. nil aliud reperi, nisi ὅτι *μόνος ἥσθιον*, & *μὴ βούλεσθαι συνσθίσιν τινι*, *μηδὲ καλούμενον ἐφ' ἑστίαςιν παραγίνεσθαι.*) Eademque notione videri poterat accipi id verbum posse paulo superius apud Nostrum p. 44. c. ubi *Hispaniae incolae* dicuntur *μοροσιτεῖν* ἀλλ' διὰ μικρολογίας: qui similitur apud Strabonem III. 154. c. dicuntur *μοροτροφούντες καθαρίως καὶ λιτῶς*: sed usus obtinuit, ut apud probatissimos quoque auctores *μοροσιτεῖν* & *μονήσιν* ii dicerentur, qui non nisi semel quousque cibum capiebant. Sic quidem saepe & constanter Hippocratem usum esse, post H. Stephanum & Foesium, CASAUBONUS docuit. » In libro de » Victus ratione in Acutis, [ inquit ] *δὲ σιτίεσθαι τῆς ἡμέρας & μονοσιτέειν* non semel opponuntur. Alibi apud eundem τῷ *μονοσιτέειν* opponitur τὸ *ἀριστᾶν*. Nam quia » fere prandio potius, quam coena, abstinebant qui semel » comedebant, ideo *ἀριστᾶν* ponit pro *bis de die vesci.* u &c. Eundem usum nominis *μονοσιτία* ex Galeno adnotaverat H. Sreph. Nec vero solis Medicis proprius ille usus: nam eodem modo Xenophon locutus est Cyropaed. VIII. 8, 9. & in Comici Platonis verbis, quae paulo post adfert Athenaeus, manifeste idem usus obtinet.

In ALEXIDIS verbis, si priores duos versus per se spectes, putes fortasse *ἄνδρα μοροσιτούρτα* hominem dici, qui solus cibum capit, quam in partem Dalech. vertit: *Privatum hominem cibum capere solum si videris, aut poetarum versus & numeros non expetere*: sed ea quae sequuntur considerans intelliges, secundo versui longe aliam inesse sententiam, & in primo verbum *μοροσιτούρτα* commodius eadem notione, de qua modo dictum est, accipi. Sententiam rotius loci commode exposuit CASAUBONUS: » *Si e vulgo*, inquit poeta, *aliquem videris, qui semel de die sumat*

«cibum, aut poetam qui recitandis versibus convivae non ob-  
 «tundat, statuere debes, & poetae artem suam cessasse infelicitate,  
 «& illum alterum bonorum suorum dimidium amisisse, ambos  
 «denique vivere miserrimos. Saepius de die cibum sumere,  
 «tam soliti veteres plerique quam nos hodie; nisi quod  
 «parcius fere prandebant. Multi etiam coena tantum vel  
 «prandio erant contenti: ii nempe, qui vel studio vir-  
 «tutis, vel amore literarum, aut propter valetudinem,  
 «genium defraudabant suum. De his non sentit poeta,  
 «verum de caeteris; quos *ἰδιώτας* vocat. Sic illam vo-  
 «cem accipio apud Hippocratem aut Polybium [Poly-  
 «bium] initio libri de ratione Vietus salubri: *Τὸς ἰδιώ-  
 «τας, αἷτ, ὧδ' ἔχ' ἰδιωτὰς διατρεῖσθαι*. Idiotas arbitror intelligi  
 «eos, qui more communi vitam degunt, nec peculiari aliqua  
 «ratione suae valetudini convenienter, illam instituunt.  
 «Alibi [lib. III. de Diaeta] vocat *τὸ πλῆθος*. — Grotius  
 (cuius versionem ex Excerpt. p. 596. adposui) usitatā ma-  
 xime notione *privatum* hominem intellexit, *publicis nego-  
 iis non districtum*, ut fere Galenus apud Hippocr.

*Vers. 2.* Pro mendoso *ποιητικὰς*, non modo nostri msssi;  
 sed & Levinii codex apud Casaub. *ποιητὰς* dabant:  
 at *ποιητὴν* in sing. oportuisse, quod & Cas. propo-  
 suit, manifeste ex vs. 4. adparet. *ποθοῦντ' ἰδίας* nude est,  
 qui *delectatur cantibus*. Pro ea sententia, quam Casaubonus  
 expressit, aliud verbum graecum expectasses; sed in vul-  
 gato acquiescendum.

PLATONIS (non philosophi, puto, sed comici) verba, d  
 quae sequuntur, cum deessent editioni Ven. & Bas. pri-  
 mus edidit Casaub. ex Italico codice ab H. Steph. excer-  
 pta, & ex Leviniano: eadem vero & nostri codices ex-  
 hibent.

*Ἀραρὸς, ἐν Καμπυλίῳ*. Titulum fabulae, qui h. l. de-  
 erat vulgo, adieci ex III. 86. d. & e Photii Lexic. ms.  
 apud Albert. ad Hesych. T. II. pag. 695. In ARAROTIS  
*versu* deerant in edd. particulae *μὲν δὲ*: sed *μὲν* dedit no-  
 ster cod. a. *δὲ* vero cod. b. quas iunctas desiderabat me-  
 trum. Conf. not. ap. III. 86. d.

In ALEXIDIS vs. 1. perperam & invitis mssis *εἰνάρεσθαι*  
 erat editum. *Vers. 3.* pro καὶ τῷγ. est ἐρωγὰλίζει in po-  
 stris codd. Inde Brunck ἐρωγὰλίζει corrigebat & vs. 2. ὑπο-  
 βρέχων. Sed ὑποβρέχει & καὶ τῷγὰλίζει, ut hoc loco erat

d editum, sic habent libri omnes I. 28. e. ubi iidem versu-  
culi recitantur.

'Αντιφάνης ἐν Βουσίρῳ. Fabulae titulum rursus ex Pho-  
tii Lexico adieci, unde eum ediderat doctus Hesychii edi-  
tor ad voc. Νωγαλείματα. In fine versus ANTIPHANIS,  
ἕτερα νωγαλείματα invito metro erat editum: quod mi-  
reris eodem modo apud Photium I. c. legi. Recte vero  
νώγαλα dedere nostri libri cum Eustath. ad II. ε'. p. 1222,  
9. Conf. Suidam in Νωγαλέων, quae vox mendose ibi sic  
scripta videtur, & haud dubie in Νώγαλον mutanda. Pro  
ῥοῖας in eodem versu ῥοῖας habet Phot. quod perinde est.  
Caeterum similia quidem verba quaedam I. 29. d. ex Ephip-  
po adlata video: nec vero idcirco causa ulla fuit, cur  
hunc locum ex illo corrigendum censeret Casaub.

'Απίσιτον δ' εἶρηκε Φιλονίδης. Ipsum PHILONIDIS ver-  
sum, e fabula *Cothurnis*, habes VI. 247. c. De voce con-  
suli potest Foef. in Oecon. Hippocr. & Hesychii interpre-  
tes; quibus adde Koen ad Corinth. de Dial. p. 250 sq.

c Κράβυλος: nempe ἐν Ἀπαρχομένῳ, ut discimus ex VII.  
248. b. ubi auctius adponitur fragmentum. Ibi etiam vi-  
des, verba παράσιτον, αὐτίσιτον, esse initium senaril: quae  
nescio quo pacto tamquam finis versus adposita sunt in  
nostro contextu. αὐτίσιτες, ὁ εἰκίσιτες. Suid. nempe qui  
non est parasitus; aut qui, ubi cum alio coenat, suam  
symbola confert, ut monuit Hesych. Paulo post, quod,  
pro εἶρηκεν Εὐπολῆς, in ed. 1612. εἰσικεῖ Εὐπ. legitur,  
sphalma est illi editioni proprium.

'Αναγκίστιον. » Cui potius, quam Athletae, id verbi  
» quadret, non video. Sic passim auctores ei hominum ge-  
» neri tribuunt βίαιον τροφήν, & ἀναγκοφαγίαν, sive τὴν  
» πρὸς ἀνάγκην ἐξωδὴν: ut Aristoteles, Clemens, Plutar-  
» chus, Galenus; qui etiam scribit, ἀθλητάς, τροφὰς προσ-  
» φέρεσθαι σὺν ἀνάγκῃ πολλάκις ἄχρι μέσων νυκτῶν. » CA-  
SAUB. — Conf. Epictet. in Enchir. 29, 2. & Dissert. III.  
15, 3. ibique notata.

Μειράκιον κατὰ τύχην &c. » Intelligit adolescentem tonsu-  
» capite, eo genere tonsuras quod σκάφιον dicebant. σκάφιον  
» esse εἶδος κουρᾶς, ex comicis scire debemus & Gramma-  
» ticis. [ Vide Suid. & Hesych. ibique Interpretes. ] Cae-  
» terum integram huius loci sententiam parati sumus illi  
» aperire, qui integrum *Nicostrati* drama nobis exhibuerit. »  
CASAB.

## A D C A P. XXIX.

κατεκλίνθημεν. Haec verbi formatio pro κατεκλίνθημεν e (de qua ad II. 37. d. nonnihil dictum) tam frequenter apud Nostrum, quam altera, occurrit: sic rursus p. 49. d. IV. 149. e. & alibi. τῶν τῶν δειπνῶν ταξίαρχον. Festive; centurionem dicit militum suorum nomina praelegentem. Adludit ad κτάλογοι στρατιωτικῶν, quem dixerat I. 2. f.

PHRYNICHIS versum, Ἑπτάκλιτος &c. trochaicum esse putavi: sed, ut metro constet ratio, pro εἴτ' fuerit κ α ἰ scribendum.

EUBULI verba, quae veluti metro soluta vulgo scribebantur, legiimi sunt iambi senarii; quorum tertio in fine deest unus pes cum dimidio. Vers. 3. Σικελικὸν cortexit in ora exempli sui Brunckius, ad superiora verba referens. Equidem in vulgata scriptura adquiescendum putavi.

AMPHIDIS verba, Οὐχ ὑποστρώσεις ποτὶ τρίκλινος; sic a in ed. Cas. velut unus versiculus, aut pars versiculi, scribebantur. At, verum si quaerimus, erunt tria priora verba posterior senarii pars; vox τρίκλινος autem, initium senarii sequentis.

In ANAXANDRIDIS vs. 2. editam scripturam libri omnes tenent. Ibi CASAUB. ait: » Lego γερουσιαί, & συνάγει » σῶσαι συναυλίαν γερουσίαν interpretor, convenisse in unum » plurium senum turham. Emendationem facit necessariam » lex metri. « — Deest utique syllaba ad complendam versus mensuram: at potuit apud poetam alia vox quaecumque monosyllaba versum claudere. Quae continuo sequuntur, Ἀλλὰ ξενῶτας εἶγε, &c. alterius nescio cuius sunt poetae, cuius nomen intercidit: quare haec nonnihil a superioribus separanda curavi. Ibi recte κρατῆρα δ' αἶρου ed. Cas. Corrupte αἶργον ed. Ven. & Bas. & αἶργον alter e nostris codd. alter αἶργον.

## A D C A P. XXX.

Initio huius capitis asteriscum posui, ut defectus signum. Nam sicut proxime ante intercidit nomen auctoris, cuius sunt isti versus: sic haud dubie hic interciderunt priora verba, quae ex PLATONE adposuerat Athenaeus. » Plato- » nis locus [ut monuit CASAUB.] est in Politico: ubi cum » velamenta corporis in duo genera divisisset, σκεπέσματα,

- a « & περικαλύμματα, postea sententiam eandem aliis verbis repetens, διετίμωμεν ἀπ' αὐτῆς, inquit, artem intelligens texendi vestes, νῦν δὲ τὴν τῶν στραμάτων σύνθεσιν, περιβολῇ χαρίζοις καὶ ὑποβολῇ. » Scilicet artem vestium conficiendarum, & artem conficiendorum stragulorum, sub communi genere τῆς ὀφαντικῆς, id est, texitoriae artis, dixerat contineri; distingui autem eas inter se ita, ut altera τὰ περικαλύμματα sive τὴν περιβολὴν curet, altera τὰ ὑποπετάσματα sive τὴν ὑποβολήν. Vide Platonis Opp. p. 52. T. VI. ed. Bip. ubi vulgo quidem & in Graecorum verborum distinctione & interpretatione solent peccare. Sic enim erat oratio distinguenda: τὴν μὲν διετίμωμεν ἀπ' αὐτῆς (scil. τῆς ἱματουργικῆς) νῦν δὲ τὴν τῶν στραμάτων σύνθεσιν, περιβολῇ χαρίζοις (nempe αὐτὰς) καὶ ὑποβολῇ.
- b Comici PLATONIS versus, duo Anapaestici sunt tetrametri catalecticici, qui quoniam paulo longiores erant, quam ut quaeque una e nostris lineis caperet, in duo hemistichia partitus sum utrumque ibi ubi caesura est, post quartum pedem. Eandemque rationem deinde in similibus versibus tenere constitui. In hemistich. 3. percommode; si modo metro conveniret, ferri posset vulgata scriptura Σαρδισια καῖσι: nam eadem nominis formā βάμμα Σαρδισιακὴν Aristophanes dixit, Acharn. 112. & Pac. 1174. ubi erravit quidem Scholiastes ad Acharn. quod ad Sardiniam insulam nomen istud retulerit; magis vero erravit Suidas in βάμμα, & Michaël Apostolius Proverb. Cent. V. 38. qui Scholiasten illum exscribentes, quod ille dixit, posse etiam ad Sardes Lydiae urbem referri, praetermiserunt, unius Sardiniae mentionem facientes. De quo errore (in quem Casaub. etiam h. l. inciderat) monuere Holsten. ad Steph. Byz. sub voce Σάρδεις, & Küster ad Suid. l. c. Est nempe Σαρδισιακὴς possessiva forma, quam dicunt Grammatici, a gentili Σαρδισιῶς. Non minus haec forma, Σαρδισιῶς, quam altera, conveniebat huic loco: & quia unice ad metrum apta erat, haud dubie a poeta h. l. adhibita est. Ex eadem sane formā non modo Σαρδισιῶν κάρυον dictum videmus Il. 53. f. & Σαρδισιῶν βαλάνους pag. 54. c. verum etiam (quod inprimis huc facit) Φιλοδάπιδας Σαρδισιῶν, XII. 514. c. Quo minus dubitandum duxi, quin Σαρδισιακαῖσιν hic corrigerem. Hemistich. 4. pro κοσμησαμ. est κοσμισαμ. in cod. b. peius etiam edito. Ego vero ita certam emen-

dationem κοιμῶμενοι puto, quam & Casaub. proposuit, & ante eum iam Dalech. in versione expresserat, ut iam propemodum ipse nesciam, cur in contextum non receperim. Videntur fere ex eodem hoc Platonis loco expressa Varronis illa verba a Nonio XIV. 34. citata, cubo (id graece κοιμάομαι est) in Sardinianis tapetibus: ubi vix dubito, aut Sardinianis aut Sardinianicis scriptum oportuisse.

HIERONYMUS scriptor, quem citat, Rhodius esse videtur; qui Epigramma istud fortasse ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι retulit, quae alibi laudavit Athenaeus. Sed de his, & quae sunt eiusdem generis, olim, si Deo placet, in Auditorum Indice, quibus usus est Athenaeus, dicitur. In Delphico Epigrammate, perperam vulgo ὃν ἐν χερσὶ legitur in edd. & mss. Recte vero Brunck in Analectis T. III. p. 192. ὃ ἐν χερσὶ edidit, cui praeiverat Eustath. ad Od. κ'. p. 32. 31. Quod Salaminus Helicon dicitur, de Salamine Cypri accipiendum esse, e superioribus intelligitur: nec ex alio auctore (quod Casaubonus existimasse videtur) hoc adnotavit Eustathius.

EPHIPPI versus ita digeri poterant:

— ὡς ἐγὼ σκιρτῶ πάλαι, ὅπου  
ῥεδόντα στρώματ' ἔσθ', καὶ λοῦμαι μύραις  
ψαλαστοῖς.

Nam λοῦμαι, pro λούομαι, dicebant Attici; ut iam alibi observavimus. ψαλαστὰ μύρα vetustioribus Graecis dicta unguenta quae posterioribus στακτὰ, inquit Eustathius Iliad. κ'. [pag. 1093, 9.] allatum hic sine dubio Ephippi locum respiciens. CASAUB.

ARISTOPHANIS Fragm. citavit Eustath. Od. κ'. p. 271, 31. Apud Brunck. legitur in Fragm. p. 277, 2. SOPHRONIS στρεβλὴ ἐλγυμὰ (ut monuit CASAUB.) iapetes sunt, in quibus expressae animum imagines; ut ζυωτὰ, bellua. Corrupte στρεβλὴ edd. vet. quod e mssis correxit Casaub. Mox IDEM: ἐντιμωμένα, pro magni emta, etsi non damnamus, veteris tamen coniecturae nondum nos poenitet, ἐντιμωμένα, confortata stragula. Eam vocem apud Aristophanem legas non semel. — Probabilis utique coniectura. Certe verbum ἐντιμωσθαι nusquam aliàs, quod sciam, nisi singulari illa notione occurrit, cum quis alteri, loco paratae pecuniae, quam ei debet, vasa, vestes, aut alias res tradit, certo pretio aestimatas, illique pro eo pretio imputatas. Vide Poll. VIII. 142. Harpocrat. in



c' Ἐντιμᾶτο, & ibi Valef. tum Reiskii Indic. Demosth. in Ἐντιμᾶς.

Ὅμηρος δὲ &c. Eustathius hunc Athenaei locum citans, ad Od. α'. p. 32, 28. ait, *Athenaeum dicere, Homerum vocari θαυμασιώτατον καὶ ἱερώτατον*. Unde Casaubono probabile visum, post θαυμασιώτατος h. l. Eustathium in suo Athenaei exemplo καὶ ἱερώτατος legisse. At potuit illud epitheton ex alio Athenaei loco huc retulisse Eustathius; quamquam locus, ubi ἱερώτατον Homerum Athenaeus nominaverit, nullus mihi nunc in promptu est. Daphnum medicum ἱερὸν ab eo adpellatum in Praefat. p. 1. c. memini. Caeterum additamentum istud libri omnes Epitomes h. l. ignorant: & satis caeteroquin constat, sola Epitome usum esse Eustathium, non integro Athenaei opere. Homeri locus, quem prae caeteris hic respicit Deipnosophista, est Od. κ'. 352 sq. cui adde Il. ω. 644. & Od. α'. 130. De voce λίτα adnotavit CASAUB. „λίτα scribunt multi grammatici apud poetam, & hic quoque pars veterum codicum: Athenaeus circumflectit, teste Eustathio. Eum consule, & auctorem Etymologici.“ — Vide Eustath. praesertim ad Od. α'. p. 32. lin. 19 sqq. Quos hic veteres codices dixit Casaubonis, nulli alii sunt nisi editio Ven. & quae eam secuta est Bas. in quibus tamen non λίτα, sed λίτα scriptum. λίτα correxit Casaub. & sic (si fallor) scribitur etiam in nostris codd.

#### AD CAP. XXXI.

Πρῶτοι δέ. Καὶ πρῶτοι δὲ edd. ubi delevi priorem par-ticulam auctoritate nostrorum codicum. εὐάφεια, quam mox dicit, mollis contactus est, ut bene monuit Casaub. Quem Cretensem noster Timagoram memorat, eum Atheniensem apud Plutarchum in Pelopida dici, adnotavit idem Cal. At Atheniensem Timagoram, pluribus scriptoribus commemoratum, (vide infra ad VI. 251. b.) bene noverat etiam Athenaeus noster, eumque paulo post ipse nominat. Φαιίος h. l. habet cod. a. Φαιίος b. cum edd. τὴν ὑποστρώσσεια. στρώτας δερμάποτας dicit Plutarch. in Pelopida, p. 294. c. τὸ συγγενικὸν ἀριστον. cf. Not. ad I. 30. a. & infra, III. 114. e. Curt. III. 3, 14. ibique Freinsh. c. ψυχολογίας commodè dedere nostri mss. τὸ ὕψος τῆς ἀπὸ τῆς τραπέζης ἀπιστάλλου. »Scribe τούτῃ τῆς Ἀνιμάδου. Vol. I.

»[ait CASAUB.] non τούτων.» — Quà novatione nil e-  
 opus videtur. Adest enim paucis ante verbis dativus ca-  
 sus Τιμαγόρη τῷ Ἀθηναίῳ, ad quem haec referuntur; qui  
 si etiam longius abesset, facile subintelligeretur αὐτῷ. Ge-  
 nitivus τούτων vero, post τῶν δὲ παρατεταμένων βασιλεῶν,  
 signanter nec sine emphasi repetitur, quasi diceret *de his*  
*ipsis*. Vide Lexic. nostrum Polyb. in Οἶτος. Pro ἀπεστέλ-  
 λετε Brunck ἀπέστειλε malebat; puto, quoniam mox se-  
 quitur ἐπεμψε in activo: quod tamen non satis causae vi-  
 detur, cur a librorum scriptura discedamus, cum praefer-  
 tim constructio illa, τινὰ ἀπεστέλλετο, conveniat cum stru-  
 ctura verborum praecedentium, τοῦτο εὐχ ὑπῆρξε. σκη-  
 νήν εὐρανόφρον. »Intelligit tabernaculum diversorum colorum,  
 »in tholi modum factum: nam tholi forma est εὐρανοειδής.  
 »Propterea dicebat Dio lib. LIII. [cap. 27.] Pantheon,  
 »quod Romae Agrippa condidit, Δολοειδὲς ἐν, τῷ εὐρανώ  
 »προσμοικέσαι. Alii scriptores, ut formam huiusmodi pa-  
 »pilionum indicent, εὐρανόφρους appellant. [conf. infra,  
 »V, 196. b.] Talem fuisse tabernaculorum figuram qui-  
 »bus reges Persarum utebantur, etiam Hesychius [in Οὐ-  
 »ρανός] admonet: Πέρσαι, inquit, τὰς βασιλείους σκηπὰς  
 »καὶ αὐλὰς, ὧν τὰ καλύμματα κυκλοτερῆ, εὐρανοῦς. Deest  
 »vox ἐκάλεον aut similis. » [Quale verbum quidem per-  
 saepe consulto omittere solent Grammatici.] » Hodie in  
 »idiotismo nostro ἀκύρος coelum lecti appellatur summum  
 »illius tegmen, etiam si nihil in eo εὐρανοειδοῦς formae.«  
 CASAUBONUS. Pro εὐρανόφρον, quod recte editum, men-  
 dose εὐρανοφρόν esse in scriptis libris, ait idem Caf. At  
 nostri quidem libri verum tenent.

#### AD CAP. XXXII.

Initium huius Capitis in Codicibus mssis Epitomes tale a  
 legitur, quale illud exhibuit, Τράπεζαι ἐλεφαντίν-  
 ποδες &c. usque ποικιλιών. Tum vero de ΚΡΑΤΙΝΙ  
 versibus nonnisi tria posteriora verba erant adposita, hoc  
 modo: Κρατίνος Τράπεζαι τρισκαλεῖς σφενδάμνται. Sic  
 nempe Epitomator hunc locum ex opere integro excerp-  
 serat. Musurus vero, qui Venetam curavit editionem,  
 (suum nescio codicem, an ingenium, secutus) prima ver-  
 ba sic dedit in accusativo casu posita, τραπέζας ἐλεφαντί-  
 πους: & ea quidem a praecedentibus interposita puncto

a distinxit. Basileensis dein editor, suo arbitratu, punctum illud *commate* mutavit, ut ista verba cum praecedentibus cohaerere viderentur: eandemque rationem Casaubonus tenuit, nulla mentione facta scripturae codicum; illum modo corrigens superiorum editionum errorem, ut pro σφενδάμου & σφενδαμιναι, quod illae habebant, σφενδάμου & σφενδαμιναι poneret. De CRATINI *versibus* Eustathius non amplius quam eadem tria verba, quae Epitomator adposuerat, cognita habuit: certe nonnisi illa citavit in Comment. ad Od. α'. p. 29, 30. Integros vero duos tetrametros trochaicos dedit nobis codex noster a. (olim Sedanensis, hodie Parisiensis) in illo, de quo iam saepius dixi, *locorum nonnullorum ex libro II. olim integro ductorum Supplemento*, quod ibi in fine Epitomes libri XIII. exhibetur. Ibi media inter alia fragmenta ex abrupto sic legitur: Κρατίνος Γενμήσαι &c. sicut edidimus; praeterquam quod μεῖραξ in codice scribitur, quod haud dubie ex μεῖρα x s s est corruptum: quem lapsus librarii, qui scripturam sui exemplaris perperam acceperat, non mirabitur is, qui noverit literam x in fine vocum (nam terminatio superne adponebatur, ut x in fine esset vocis) ita mire interdum in codicibus mssis circumduci solitam, ut prorsus literae ξ figuram referat; cuius scripturae qui exemplum desiderat, adeat Montfauc. Palaeogr. Graec. p. 345. videatque ibi col. 3. post medium, quibus ductibus vox βασιλευς per compendium scripta sit: de eadem scriptura confer quae supra ad pag. 31. a. (pag. 229. harum Animadv.) diximus. Eisdem CRATINI *versus* ex eodem codice a se excerptos olim Ruhnkenius cum Valckenario communicaverat, qui illos in Diatribe Hippolyto Euripidis adnexa p. 163. primus edidit, posteriorem versum sic corrigendum censens,

μεῖρακος φαιδρα) τραπέζας τρισκελαῖς σφενδαμινάς.

Equidem a codicis scriptura, nisi ubi manifeste corruptus erat, mihi non discedendum putavi.

ἐξ ἀπραξίας. Perperam ἐξ ἀπορίας ed. Ven. & Bas. Recte vero istud e mssis, quibus & nostri adsentiuntur, restituit CASAUB. idque in Animadv. interpretatus est: *n post cessationem*, vel, *pro cessatione*: aut ita accipe, [ait,] *n istius inertia negotium hodie creabit mihi.* — Tum, quod & mihi primum ista verba legenti visum erat, adiciit: *» Videtur mutuatus ex aliquo vetere scriptore.* — De

vocabulis *τρίπους* & *τράπεζα* haec monuit idem CASAUB. a » Offenditur Ulpianus isto vocis *τρίπους* usu: quasi *tripedi-  
nibus* ollis tantum, non *mensis*, id nomen conveniret. At-  
» qui scire licet, mensarum alias tres, alias quatuor pedes  
» habuisse: illas proprie *τρίπους* dici; has *τραπέζας*,  
» quasi *τετραπέζας*. Usus, penes quem loquendi norma  
» est, obtinuit, ut in totum mensae *τράπεζαι* vocaren-  
» tur, relicta appellatione *τρίπους* alterius generis uien-  
» sili. Tamen eruditi scriptores, ut hic Athenaeus obser-  
» vat, etiam aliter sunt locuti. — Eam in partem inprī-  
» mis illustis est XENOPHONTIS locus, de *Exped. Cyri* VII.  
p. 315. ubi easdem *mensas* modo *τρίπους*, modo *τραπέ-  
ζας* nominat.

In ANTIPHANIS senario, κατὰ χειρῶν εἴχομεν idem vac-  
let ac κατὰ χειρῶν λαβόντες apud Menandrum, infra lib.  
IX. p. 408. l. De more illo, simulque de loquendi for-  
mulis, vide ibi totam fere pag. 408 & seq.

De EUBULI versculis monuit CASAUB. » Pleraque Eu-  
» buli comici venustatis aliquid redolent; & saepe sunt  
» subobscura; non raro etiam depravata. Omnia haec istis  
» censeo inesse: *Τρίπους οὗτοι πάντα σοι, καὶ πάντα πεν-  
ντηκοστολόγος γνήσιοναι*. Lego *Κρέα πάντα*. Induce-  
» bar aliquem Eubulus, qui alteri traderet aut incoram  
» recenseret *quinque mensas*, & *quinque apponendarum car-  
nium frustra*: fortasse etiam plures aliae res pari numero  
» erant enumeratae, quas suo more praetermisit Athe-  
» naeus. Viut sit, repetita saepius vox *πάντα* occasionem  
» praebuit iocandi ei, cui ista dicebantur. Ego, inquit il-  
» le, *qui tot rerum pemptadas accipiam, πεντηκοστολόγος  
γνήσιοναι*. Proprie sic dicitur *publicanus*, qui *vestigal quin-  
n quagesimas* exercet. Meminit Demosthenes illius vestiga-  
» lis in Orat. contra Midiam, & in ea contra exceptiono-  
» nem Lacriti, & alii oratores. — Ipsum vocab. *πεντη-  
κοστολόγος* habes apud Demosth. T. I. p. 558. 18. & T.  
II. pag. 909. 10. Latine vero, sicut *vicefimarius* vocatur  
qui *vicefimas* exigit, (de quo dictum ad Epicteti Dissert.  
IV. 1, 33.) sic *πεντηκοστολόγος* non *quinquagenarius*, sed  
*quingagesimarius* dictum volueram.

EPICHIARMI versus non carent difficultate. Adponam  
ipsam librorum scripturam, ut commodiora tentare possit  
qui nostra non probavit. Neglecto metro neglectaque di-  
versarum partium distributione scripti in superioribus edi-

c tionibus versus erant, & a Casaub. in hunc modum editi: Ἐπίχαρμος, τί δὲ τὰς ἐστὶ; δηλαδὴ τρίπους. τί μὲν οὐκ ἔχει πέντε τέτταρες; οὐκ ἔστι τρίπους, ἀλλ' οἶμαι, τετράπους. ἐστὶ δ' ὕμν' αὐτῷ τρίπους, τέτορας γὰρ μὲν ἔχει πέντε. Οἰδῖπους τοῖνυν ποτ' ἢν αἰνίγματ' οὐ νοεῖς. Librorum varietates hae sunt. Priora verba in ed. Venet. perincommode sic distincta sunt, τί δὲ τὰς ἐστὶ δηλαδὴ, τρίπους. Sed, ut apud Casaubonum, sic distincta exhibentur apud Eustath. ad Od. ε'. pag. 29. l. 48. eodemque modo, ni fallor, in nostris mssis. Tum ed. Venet. sic pergit: τί μὲν οὐ. ἔχει πέντε τέτταρες. & sic fere mssii nostri, qui magis quidem mendose τίμασι ἔχει habent. Eustathius vero absque negatione, & adpositio interrogandi signo, τί μὲν ἔχει πέντε τέτταρες; Deinde pro αὐτῷ, αὐτῇ legit idem Eustath. sic, ἐστὶ δ' ὕμν' αὐτῇ τρίπους. & in his verbis finem facit ille huius fragmenti. Mox pro τέτορας γὰρ μὲν est quidem in ed. Ven. & Basf. τέτταρες γὰρ μὲν, quod etiam in ed. 3. Caf. (Lugd. 1657.) repositum video: sed τέτορας ex mssis (quorum quidem ad hoc vocab. nullam mentionem facit) adscivisse Casaubonus videtur; agnoscunt quidem hoc loco eandem scripturam nostri codices. In postremis verbis nil ab ed. Caf. discrepat ed. Ven. nisi quod pro scriptura manifeste vitiosa ποτ' ἢν, quae ex ed. Basf. in Casaubonianas transit, ποτ' ἢν habet cum nostris codicibus. In fine vero, pro αἰνίγματ' οὐ νοεῖς codices nostri αἰνίγματ' οὐ νοεῖς habent. Grotius (in Excerpt. p. 481.) totum hoc Epicharmi fragmentum in quatuor tetrametros trochaicos, quo fere genere usum Epicharmum constat, sic digessit:

- A. τί δὲ τοῦτ' ἐστὶ; B. Δηλαδὴ τρίπους. A. τί μὲν οὐκ ἔχει  
 τέτορας. B. Οὐκ ἔστι τρίπους οὐ, ἀλλὰ γ' οἶμαι  
 τετράπους.  
 A. Ἔστι δ' ὕμν' αὐτῇ τρίπους. τέτορας γὰρ μὲν ἔχει  
 πέντε.

\* Οἰδῖπους τοῖνυν ποτ' ἦσα, κ' οὐ νοεῖς αἰνίγματα.

Quem ego in aliis secutus, in aliis scripturam librorum pressius tenendam putaveram; personarum etiam partes nonnihil mutavi. Initio *primi versus* non ferebar trochaicimetri ratio anapaestum τί δὲ τοῦτ', a Grotio inventum: quare tribrachyn τί δὲ τὰς tenui, quem libri dabant. At *secundum versum*, qualem equidem constitui,

τέττορας πόδας; οὐκ ἔστι τρίπους, ἀλλὰ γ' εἶμαι ὁ  
τετράπους,

ferri non posse intelligo, ob spondaeum in tertia sede. Itaque aut ad Grotii rationem recurrendum fuerit, aut sic scribendum,

τέττορας πόδας; οὐ τρίπους οὖν ἔστιν, ἀλλὰ τετράπους. aut, servato verbo εἶμαι, quod habent libri:

τέττορας πόδας; οὐ τρίπους οὖν, εἶμαι ἄλλα τετράπους. quod fortasse verissimum fuerit, ut particula οὖν in vulgata scriptura statueretur expulsa fuisse per glossam olim superscriptam ἔστι. Pro vulgato τέσσαρας, dorice perinde & τέττορας & τέτορας dici potuit, ut docuit Maittaire in Dialectis Gr. Ling. p. 189. Ad totum Epicharmi locum nihil adnotavit CASAVB. nisi ad postrema verba; ubi, tamquam versus esset trimeter hypercatalectus, ait: "Sic scribebam, Οἰδίπους τὴν ποτ' ἄν, αἰνίγματ' οὐ νοεῖς; Tu qui Oedipus alter cluīs, aenigmata non intelligis? Paul-  
lo tamen aliter optimi libri, Οἰδίπους τοῖνον ποτ' ἦν  
"[melius ἦν] αἰνίγματ' οὐ νοεῖς. Ergo tu Oedipus es: aenigma enim intelligis." — Ego vero cum Grotio existimavi, eandem mensuram hunc versum debere habere atque praecedentes: ibique cum codices msti (tam nostri, quam illi quorum excerptis Casaubonus usus est) pro vulgato οὐ ante νοεῖς particulam τοῖς habeant, suspicatus sum, ob ea expulsum fuisse vicini soni voculam τὸν, (dorice pro οὐ) quae illam sequi debebat. Pro ποτ' ἦν, quod habent libri, utrum rectius sit, ποτ' ἦσθα, quod Grotius posuit in praet. imperfecto, an, quod mihi visum erat, ποτ' ἔσθ, in praesente, pronunciabunt hi quibus de sententia postremi versus certo constiterit. In latina versione, Grotii verba adposui, quae ipsius Graecis respondent: nostrae scripturae haec inerit sententia: Oedipus ergo tu es; aenigmata sane tu nosti. (subintellige, non ego.) Sed, pro hac ipsa sententia, deletam malim personae B. notam initio versus; ut ei, qui id quod quatuor pedes habet, tamen constanter tripes vocat, ista dixerit is qui hoc non capit, & cui hoc simile videtur aenigmati Oedipodis. Una mihi dubitatio superest, de vocula ποτ': quae primum non dorica est, nam ποκ' oportebat; deinde ad propositam sententiam parum apta est. Itaque suspicor, non ΠΟΤ, sed ΠΟΥ, olim scriptum fuisse. Nisi forte tali quodam modo concipiendus fuerit versus:

Οἰδῖπου τοῖνυν ποῖα ποτ' ἦν αἰνίγματα τὸ εὖ νοεῖς;

*Oedipi ergo quae fuerint aenigmata, tu non nosti?*

ARISTOPHANIS *iambos* ex Athenaeo repetiit Eustath. ad Od. α'. p. 29. 47. Postremum autem versum alibi rursus memoriter citans idem, (ad Iliad. λ'. p. 813. 35.) sic mutavit, οἶμοι πῶς ἂν εὐροῖμαι τρίπουν τράπεζαν; Brunck in Aristophanis Fragm. p. 277. n. 3. *primum versum* ita scripsit, quasi τράπεζαν esset primum verbum versus, & ἡμῖν φῆς duo postrema; ut omissa fuerint ab Athenaeo quae inter ista interiecta fuissent. Equidem post τράπεζαν partitulam οὖν ex coniectura inserui. *Vers. 2.* μὴ 'χέτω habet edd. omnes: mssci vero nostri μὴ ἔχέτω, negligentes (ut fit saepe in optimis vetustissimisque codicibus) elisionem, quam postulat metri ratio.

### AD CAP. XXXIII.

καταλαμβάνει. Vide paulo ante, ad II. 47. e.

De DAMASCENIS, aliisque *prunis*, consule Bodaeum a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. IV. 3. p. 317 sq. κάλαστα γεωργεῖται. Conf. Suid. in Βράβυλα. ἄλλοι τε μέμνηται. Sic tacite ex ingenio correxit Casaub. ἄλλος τε μέμνηται habent edd. vet. & mssci.

HIPPONACTIS *versus*, Στέφανος &c. quodnam ad genus pertineat, mihi incompertum. Est unus pes tribrachys, tum quatuor spondae cum dimidio. Quatuor *spondaeos* dico: nam syllaba κυ in κοκκύμηνον, licet in Alexidis sequentibus versibus bis brevis usurpetur, tamen & longa esse potest, quia ex κόκκυρος μῆλον contractum vocabulum: κόκκυρος autem penultimam longam habet, ut paulo post ex Nicandri versu adparet. In ALEXIDIS *vers. 1.* pro ὕπνω, est ὕπνωες in cod. a. commode. In *vers. 2.* metro non convenit νικατρίων, quod pro νικατρίων propositum Casaub. Itaque νικατρίων suspicatus sum, licet nusquam repererim hanc vocabuli formam. In fine *vers. 4.* desunt vulgo verba ὡς ἐμὲ, quibus explendum versum idem Casaub. probabiliter coniecit.

*Vers. 5.* στεφάνη κυλιστῆ. κυλιστῆ utique malim cum eodem Casaub. Nam & grammatica analogia desiderare hanc formationem videtur, & eadem constanter alias occurrit. Vide infra XV. 678. e. f. Eustath. ad Od.

s'. pag. 228. 28. Pollucem VII. 199. Proinde restituendum hoc Athenaeo censeo, licet pertinaciter h. l. libri vulgatum teneant. — » Veteres in coronas addebant non solum *flores*, sed etiam *fructus*, ut pruna, ficus, & similia his: atque hae sunt coronae quas vocarunt *κυλιστεύς στεφάνους*, διὰ τὴν ἀδρότητα καὶ τὸ μέγεθος, quia videlicet propter firmitatem circuli *κυλισθῆαι* corona ac *rotari* poterat. Latine *volubilem* aut *rotabilem* coronam dixeris. Interpres, *torilem*: is vero est *πλακτὸς στέφανος*, » non *κυλιστεύς*." CASAUB. — Vide auctores modo citatos, & Bod. ad Theophr. p. 317. Eodem vers. 5. exclamationem Ἡράκλεις alteri personae tribuendam putavi: si eidem homini malueris tribuere, qui insomnium narrat, non repugno.

Ex sequentiibus quatuor eiusdem ALEXIDIS versibus, duos f. priores sic legendos censuerat Casaub.

Ἐώρακα πώποτε εὖ ἰσχυασμένον  
ἦνυστρον, ἢ ἔπτον σπλῆνα μαμυθυσμένον;

quibus verbis tamen non magis constat metri ratio, quam vulgatis. Commodius primum versum sic refinxit Dawes Misc. Crit. p. 202.

Ἐώρακα ἦνυστρον ποτ' ἰσχυασμένον.

In vers. 2. deest puto vocula: verbi causa, ἢ σπλῆνά ποῦ ἔπτον, vel ἢ σπλῆνα ἔπτον καὶ ἔσ. Sed nil adinet his immorari. Vers. 4. Pro μέτωπον, πρόσωπον legendum censuerat Casaub. ex Eustath. Iliad. β'. pag. 160, 4. De verbo *μυθυσμένον* dictum est ad I. 4. b. (p. 49 sq. harum Animadv.) Ad argumentum quod spectat horum versuum, adnotavit CASAUB. » Loquebatur poeta de pugile, cui pugnis facies probe fuerat contusa. Eam foeditatem exprimere cupiens, variis hisce similibus ingeniose usus est. Porro istis Alexidis locis alium addas licet ex lib. IV. ubi ἀποθέτω κακχυμήλων facit mentionem: ea » erant pruna *Damascena* sole siccata ad perennandum. "

βράβυλα. Sic h. l. edd. omnes, nec e mssis ad hunc eundem locum enotata est varietas: & sic apud Hesychium scribitur, (ubi pro βράβυλος, fortasse βράβυλα oportebat) & apud Suidam, qui sua ex Athenaeo hausisse profitetur. Mox vero in Theocriti versibus, quorum prior a est ex Idyll. VII. 146. alter ex XII. 3.) in ed. Ven. & in nostris codicibus βράβιλ. per *iota* scribitur. Quod dein ait, τῇ περιφορῇ, adnotavit Casaub. nove id dictum esse



a pro περιφρασί. SELEUCI grammatici verba ex Athen. repetiit Eustath. ad Od. α. p. 836. 26. ubi bis βράβηλα per-  
scribitur, mendose; nam penultimam brevem habet hoc  
nomen, apud Theocritum quidem. In eisdem Seleuci ver-  
bis, priori loco βραβυλὰ (sic, acute scriptum) legebatur  
apud Athen. in edd. omnibus; βράβηλα, in nostris mssis:  
posteriori loco, βράβυλα in ed. Bas. & seqq. eodemque  
modo (ni fallor) in mssis; βράβηλα vero in ed. Venet.  
Apud Suidam, qui eadem Seleuci verba ex Athenaeo re-  
fert, in Küsteri quidem editione constanter βράβυλα scri-  
bitur: sed in vetustis editionibus (in Mediolanensi quid-  
em, & in Bas. quae e Veneta expressa est) constanter  
βράβηλα, quod ex βράβηλα potius quam ex βράβυλα  
corruptum videri debet.

τὰ μὲν μάρτυρα. Nil mutant libri: & consentiunt Suid.  
& Eustath. locis citatis. Apud Hesychium vero legitur:  
Ἀμάρτυρα κοκκύμηλα Σικυόνιοι. (int. καλοῦσι.) quod non  
convenit cum etymologia, a Seleuco tradita. τὰ δὲ βρά-  
βυλα, φησὶν, ὅτι. Verbum φησὶν h. l. ignorant codices  
nostrī, nec male.

Θείφραστος δὲ &c. Apud Theophr. Hist. Plant. III. 7.  
ubi de arboribus agitur, sic legitur: κοκκύμηλα, καὶ σπο-  
δία: αὐτὴ δ' ἐστὶν ὡς περ ἄγρια κοκκύμηλα. Inde, cum  
σποδίας scriptum esset in ed. Ven. & Bas. & σποδία: &  
in mssis, σποδίας apud Athen. correxit Casaubonus:  
κοκκύμηλα vero, quod utique videtur utrobique in κο-  
κκύμηλας mutari debuisse, intactum reliquit. Attamen  
in arborum numero etiam memorantur κοκκύμηλα apud  
Polluc. I. 232. nisi ibi pariter mendosa scriptura; quod  
facile credas. Nomen σποδίας vel σποδίας nusquam alibi,  
quod sciam, legitur. Praeferam quidem ego cum Casaub.  
priorem vocis formam, ut a cineris calore ductum sit  
nomen.

b Ἀραρὸς δὲ κοκκύμηλας καλεῖ τὸ δένδρον, κοκκύμη-  
λον δὲ τὸ ἀκράδνον. » Qui ita loquitur, clarum dat indi-  
cium, alios scriptores aliter has voces usurpasse; quod  
» falsum est: nam arborem istam semper philosophi & me-  
» dici vocant κοκκύμηλας; fructum, κοκκύμηλον. » CA-  
SAUB. — At, quoniam κοκκύμηλας habent libri no-  
stri, videri posset hunc ipsum proprium Ararori poetae  
usum adnotare voluisse Athenaeus; nisi simul illud de fru-  
ctus adpellatione, in qua quidem nihil singulare est, ad-

iiceretur. Observat vero (ut mox idem adnotavit CASAUB.) Pollux l. 132. *apud mediae aetatis comicos*, qualis fuit Araros, Aristophanis filius, *prunum arborem appellari κοκκύμηλον ἄρσενικῶς*. Ex eo haud improbabili-  
 ter coniebat Casaub. sic scripsisse Athenaeum: Ἀραρὸς δὲ τὸν κοκκύμηλον καλεῖ τὸ δένδρον, τὸ κοκκύμηλον δὲ τὸ ἀνρό-  
 δρον. Quod autem adiicit idem CASAUB. «Postea anim-  
 » advertimus, non multo aliter esse in uno e mssis. « —  
 commodè sciaturus erat vir doctus, si codicis scripturam,  
 qualis fuerit, declarare nobis esset dignatus. In nostris  
 quidem libris nullum talis scripturae vestigium cernitur.  
 — » Fructus coccymeae, testibus Aëtio & Aegineta,  
 » πρῶτον in Asia vulgo appellabatur: quamquam Gale-  
 » nus lib. II. De Vi Alimentorum προῦμα ait dicta suo  
 » tempore fructus τῶν ἀγρίων κοκκυμῶων. Utut sit; ab  
 » Asiatica voce originem habet Latinorum prunus. πρῶτον  
 » tamen etiam Theophrasto arboris nomen. Fuerunt et-  
 » iam e Graecis, qui fructum, qui aliis κοκκύμηλον est,  
 » μέλτων appellarent. Hesychius: Μελτώες, τὰ κοκκύ-  
 » η μῆλα. « CASAUB.

εὐφάρτα. De huius vocabuli usu apud medicos dixi  
 nonnihil ad p. 45. d.

#### AD CAP. XXXIV.

Θεόφραστος. Vide Hist. Plant. III. 13. *Cerasi florem di-*  
*citur ex micrῶν ἀνθῶν συγκαίμενον, κηρίδες*. Cum perperam  
 oīm apud Theophr. κηρίδες legeretur, monuit Casaub.  
 corrigendum id esse ex Athenaeo. κηρίον Graecis *savus*  
 dicitur, non modo *apam*, sed & *vespatum*; qua de fami-  
 lia est genus quoddam solitarie viventium, quae favum  
 sive nidum construunt flori fere similem, pediculo insi-  
 dentem, & super eo veluti in umbellae formam expan-  
 sum. Cum his, ut videntur, potissimum conferre Graeci  
 solebant tam *flores* eos, quos proprio nomine *umbellatos*  
 vocant recentiores botanici, quam alios quoslibet qui si-  
 milem fere speciem utcumque referunt. Eodem modo ce-  
 rasi florem κηρίδα vocat Theophrastus, id est, exteriori  
 habitu κηρίον referentem. Pari modo idem eodem cap. 13.  
 lib. III. de sambuco ait: Τὸ δὲ ἄθος λευκὸν ἐκ μικρῶν (sic  
 recte ibi editt. veteres, non μίσχων, ut posteriores) λευ-  
 κῶν πολλῶν, ἐπὶ τῇ τοῦ μίσχου σχίσσει κηρίδες. Idem III.

c 12. postquam dixit forborum fructus racemis provenire similes, addit, πολλὰ ἀπὸ τῆς αὐτῆς κορίνης, ὥστ' εἶναι παλιότερ' κηρίον. Herodorus II. 92. in plantae cuiusdam aquaticae descriptione ait, ὁ καρπὸς γίνεται κηρίῳ σφηκῶν ἰδέαν ὁμοιότατον. His locis, quae ad illustrandum vocab. κηρίῳ Casaubonus collegit, adiecit idem vir doctus alium de faba Aegyptiaca ex Theophr. IV. 10. cuius partem etiam Athenaeus noster initio libri III. citavit, sed ibi quidem alia ratio est.

ὁμοίους δισπύρῳ. *Diospyrus* ille, vel potius *diospyron*, quisnam fructus sit, ignorare se profietur Bodaeus ad Theophr. Suspiciatur autem, esse aliquod genus *cerasi sylvestris*. In sylvestribus certe fructibus τὰ δισπύρα (quae a Theophrasti *δισπύροις* non diversa videntur) commemorat Galenus, de Aliment. Facult. II. 38. cirante Bodaeo p. 208 extr. Gallicus Athenaei interpres in brevi ad h. l. nota ait, esse « *Plakminier, de la famille des Airelles. Voy. n Adinson Familles des Plantes, T. II. num. 22. a* »

καὶ πάλιν κράταιγος &c. Vide Theophr. Hist. Plant. III. 15 extr. & ibi Bodaeum p. 233. *Folium τεταμένον*, (proprie *tensum, intentum*) idem valere ac τετανὸν apud Theophrastum, nempe *glabrum, laeve, non rugosum*, plane ex Galeno Bodaeus demonstravit. Ipsam vero vocem τετανὸς habes etiam apud Nostrum II. 69. e. Pro μεσπίλῃ, perperam est μεσπίλῃ in sola edit. 1612. & sic ibi mox iterum. μεῖζον ἐκείνου tacite e Theophr. correxit Casaub. Perperam ἐκείνος edd. vet. & mss. καὶ πλατύτερον καὶ προμικέστερον. Ex Theophr. a nobis sic repositum est; quod & a Dalech. & a Gallico interprete factum video. Quam recte, viderint qui rei herbariae me sunt peritiores. Si ἢ προμικ. teneas, longe diversa fuerit sententia, *magis latum quam longum*. Pro χαραγμὸν, male d χαρασμὸν edd. vet. μονήριζον εἰς βλάβος ὥς ἐπὶ πολὺ, id est: *radix singularis, alie admodum descendens*. Pro hac sententia tamen oportebat potius ὡς εἰς πολὺ, quam ἐπὶ πολὺ. Proterus vero in contrarium Dalech. non alie; quasi esset οὐκ ἐπὶ πολὺ, αὐτὸ οὐκ εἰς πολὺ. Apud Theophr. est ὡς ἐπιτοπολὺ, idque fortasse rectius; quod sonat *plerumque*. Istam autem dictionem apud Theophr. plane non expresserunt interpretes. Pro κέτινος est κέψιμος apud Theophrastum, quod ex Athenaeo corrigendum ibi monuerunt interpretes. τὸν χυλὸν μεσπίλου. Sic recte h. l. mss.,

ubi de fructu agitur, non de arbore: in eandem sententiam κατὰ τὸν χυλὸν μεσπιλάδες est apud Theophr. Perperam h. l. μεσπιλάς apud Athen. editum erat.

In *sine cap.* quod *crataegum cum ceraso confudisse* Deipnosophista perhibetur: »Danda venia, ait Bodaeus, »Athenaeo, in re herbaria parum exercitato.« — Ibi quod ait φησὶν ὁ φιλόσοφος &c. haud dubie φησὶν ad *Athenaeum* refertur, quem Epitomator ait id dixisse: sed ὁ φιλόσοφος dubites utrum idem Epitomator dixerit, de eodem *Athenaeo* loquens; an Athenaeus, loquens de *Theophrasto*. Ego priori modo accepi, ut, quem alibi σοφιστὴν adpellat Eclogarius, ut l. 4. a. l. 26. c. II. 49. a. alibi τὸν ῥήτορα, ut hac pag. lit. f. eundem nunc τὸν φιλόσοφον dicat, quemadmodum L 20. c. Ad sententiam quidem h. l. nihil interest.

#### AD CAP. XXXV.

ὁ δὲ καρπὸς τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἕμοιος. Non sicit, cui e similis. Sed quum de *chamaeceraso*, id est, de *humili* & *rumila*, quae dicitur, *ceraso* agatur, consentaneum est, ut intelligatur fructus dici similis *fructui cerasi*. ἀλγείν τὴν κεφαλὴν τίησι. Sic codices nostri. Diverſa verborum serie βαρύνει τὴν κεφαλὴν καὶ ἀλγείν τίησι edebatur, e primi editoris fortasse ingenio, cui commodius hoc visum esset. τὸ τε γὰρ φέρον αὐτὰ δένδρον τοιοῦτον. In ed. Ven. corrupte sic legebatur, τὸ τε γὰρ τότε γὰρ (sic ista bis) φέροι αὐτὰ δένδρα τοιοῦτον. Inde sic ed. Cal. τὸ τε γὰρ... φέροι αὐτὰ δένδρα τοιοῦτον. In Animadv. vero monuit: »Tolle notatam lacunam, & scribe τὸ τε γὰρ φέρον αὐτὰ δένδρον τοιοῦτον. Diu est cum ex coniectura sic emendaveram: admonitus sum postea ab eruditiss. Levinio, »ita scribi in membranis melioribus.« Et sic quidem priora sex verba etiam nostri dant libri; sed iidem vocem τοιοῦτον (eam ipsam, quam unam recte tenebant editi) non agnoscunt: & in cod. b. quidem simpliciter ea abest, in cod. a. exiguum pro ea spatium vacuum relictum. Mox in ὁ πλάσι τῶν ἑπτὰ τοῦ καρποῦ consentit cum editis noster cod. b. in cod. a. vero defunt duo verba τῶν ἑπτὰ, sed rursus vacuum nonnullum relictum est spatium.

ARISTOPHANIS *versum* apud Brunck in *Fragm.* non reperi. Est anapaesticus tetrameter catalecticis; quem, quia una nostrarum linearum non capiebat, in duo hemisti-

chia divisum excudi iusseram. In posteriori hemistichio est pes proceleusmaticus κυλα φνε, quem fert anapaestici metri ratio. Si anapaestum malles, φνται oportebat pro φνε-ται. In THEOPOMPI iambo, pro mendoso Τράγουσι, quod erat editum, recte Τράγουσι dedere libri nostri. In CRATETIS vers. 1. nil opus erat sollicitare ὁρικωτάτη, quod ad puellam refertur de qua agitur. In vers. 2. τὰ τίτθι per apostrophum scribebat Brunck. Mihi commode teneri posse vulgatum videbatur. AMPHEDOTIS iambo, ex h. l. repetiit Eustath. ad Od. x'. p. 395. 24. In vs. 1. perperam Ὁ συκάμινος συκαμίνους habebant editt. vet. cum mssis nostris & Eustath. Recte συκάμιν' ed. Cas. quod & metrum & res desiderabat; poterat vero etiam συκάμνη absque apostropho scribere. Ad metrum quod attinet, observent qui rationem eius non in promptu habent, in vocibus συκάμινος & συκάμινος syllabas συ & μι longas esse. In vers. 2. πρίνος vulgo acute scribebatur: sed, πρίνος oportuisse, vel hic ipse iambus docebat; nam sequens vox ἀκύλευς penultimam brevem habet, (Homer. Od. x'. 242.) ut secundus pes sit tribrachys. THEOPHRASTI verba de *Arbutu*, habes Hist. Plant. III. 16.

De *Agene* fabulà, conf. XIII. 586. d. & 595. e. Et quem admodum posteriori isto loco scribitur Πύθων ὁ Κατὰν. ἢ ὁ Βυζ. sic fortasse & hic ἢ ὁ Βυζάντιος cum articulo scriptum oportebat, quo *Catanaeus Python* distingueretur a *Byzantino Pythone*. De Byzantino conf. XII. 550. f. & Suid. in Πύθων.

ὁ παρὰ τοῦ ῥήτορος Λαρήνσιος. » Dicit ista auctor Excerptorum. ὁ ῥήτωρ est Athenaeus. Ille quidem philologus nappelletur ex isto opere iustius, quam rhetor: sed ita passim Eclogae confarcinator & Eustathius alique Grammatici Athenaeum indignant. « CASAUB. — Conf. paulò ante, not. ad lit. d.

ὁμοίης εἰ Γραικοί. » Spiritum viri Romani arguunt haec verba, quae latine verti debent, vos Graeculi. Apud scriptores Graecos vocabulum Γραικός tantumdem valet, quantum apud Latinos Graeculus. Sic apud Plutarch. in Cic. Γραικός καὶ σχολαστικός, Graeculus & Scholasticus; item in illo veteri dicto in Christianos iactato, ὁ Γραικός ἐπιβήτης. « CASAUB.

Λούκιλλος, ὁ Ῥωμαίων στρατηγός, &c. » Lucillum centesimos primum Romam invexisse e Ponto ad annum Urbis

» DLXXX, notum ex Plinii libro XV. [cap. 25. sect. 2  
 » 30.] Ammiani lib. XXII. & Hieronymi ad Eustochium  
 » epistola quadam. Sed falsum est quod de *cerasorum* ap-  
 » pellatione disputat hic Laurentius, *cerasorum* nomen esse a  
 » Lucullo inventum, &c. [At nempe] ita vulgo Romanis  
 » fuisse persuasum video. Hieronymus, vir undecumque  
 » doctissimus: Hoc genus pomi, Ponto & Armenia subiugatis,  
 » de Cerasunte primus Lucullus Romam pertulit. Unde & de  
 » patriis arbor nomen accepit. Refellit hoc merito Athenaeus,  
 » & *cerasorum* nomen multis ante Luculli aetatem seculis  
 » fuisse Graecis cognitum, auctoritate Diphili probat. Cur  
 » huic potius in hanc rem testimonium denuntiavit, ne-  
 » scio: erant enim ad manum Diphilo antiquiores, qui  
 » *cerasorum* nomen meminissent: sed illos fortasse non Athenaeus  
 » praetermisit, verum iste Eclogarius. Nos amplius dici-  
 » mus, *cerasorum* appellationem ipsius *Cerasuntis* urbis na-  
 » talibus esse antiquiorem. Κερσους indubitanter dicta ἀπὸ  
 » τῶν κέρσων, ut Ἀγροῦς, [vide Steph. Byz. in hac vo-  
 » ce.] Ἀραγυροῦς, Ἀχραδῶς, Ῥαμνοῦς, Μυρρίνοῦς, Σαλι-  
 » νοῦς, Πυξοῦς, Μυρικοῦς, & similia his ab aliis plantis lo-  
 » corum deducta nomina. « CASAUBONUS.

τὴν καρπὸν καλίστως κέρσων. Sic mssii nostri, ipsum  
 latinum nomen *cerasum* exprimentes. Δάφνης τις. Intelli-  
 gitur *Daphnus* Ephesius, *medicus*, de quo in Praefatione  
 Athenaei dictum. Vide Animadv. ad p. 1. e. πνευμαλλοῖς  
 ἐνταυτοῖς. Posterius vocab. ex primi editoris ingenio  
 suppletum videtur: nec satis commodè permulti anni di-  
 cuntur, pro duobus fere seculis, quae a *Lyfimacho* ad  
*Syllam* elapsa sunt. Quare χρόνους oportuisse suspica-  
 tus eram. Sic πολλοὺς χρόνους, τοσούτους χρόνους, & si-  
 milia, dixerit Polybius & alii.

ἐκ ψυχροῦ δὲ λαμβανόμενα, εὐστύμαχα. ἐκ ψυχροῦ, in-  
 tellige ὕδατος, ut monuit Casaub. conf. XIV. 650. c.  
 Difficultatem autem, quam creat illud vocab. εὐστύμαχα  
 nude sic repetitum, non tetigit idem doctus Animad-  
 verfor.

#### AD CAP. XXXVI.

Ἀλεξάνδροις μέντοι μύρα ὀνομάζονται. Repetit ista &  
 alia ex hoc loco Eustath. ad Iliad. λ'. p. 819 extr. Hoc,  
 puto, dicit Athenaeus, sequiore aetate solos *Alexandrinos* μύ-

ρα νομῖνασθε τὰ συκάμυνα: nam paulo post (lit. c. d.) idem nomen eodem modo ab Aeschilo & Sophocle usurpatum docet. ἐν τῷ ἡμέρῳ τριῶν. τεττάρων volebat Casaub. ex Theophr. IV. 2. ubi τετταρία πέντεται: cui suffragatur Plin. XIII. 7, 14. At parum fane interest.

c Φέρει δὲ τὸν καρπὸν — ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν ἐπικαρτίων. Tractavit hunc locum H. Steph. in Thes. Gr. Ling. II. 80. d. e. & Bod. ad Theophr. pag. 289. Scilicet vocab. τὸ ἐπικάρπιον rarioris est usus, ac nusquam alibi (quod sciam) nisi his apud Athenaeum occurrit. Quod ille h. l. dicit ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν ἐπικαρτίων, id Theophrastus IV. 2. his verbis expressit, οὐκ ἀπὸ τῶν βλαστῶν, οὐδ' ἀπὸ τῶν ἀκρεμίων, ἀλλ' ἐκ τοῦ στελέχους: eisdemque fere verbis Galenus & Dioscorides. Pariter Plinius XIII. 7, 14. Pomum fert, non ramis, sed caudice ipso. Quare propemodum suspicari licebat, pro ἐπικαρτίων apud Athenaeum ἀκρεμίων (i. e. ramorum) oportuisse, quo Bodaeus inclinabat. Sed prudenter tamen idem Bodaeus censuit, nihil praepropere mutandum. Nempe ἐπικάρπια videtur Athenaeus, sive auctor e quo is haec depromsit, dixisse illos ῥαμυλὸς sive surculus (βλάστας & βλαστήματα Theophrasti, Galeni, ac Dioscoridis) e quibus in aliis arboribus progerminat flos, & suo tempore fructus dependet. Similiterque II. 68. b. τὸ ἐπικάρπιον cucumeris aut peronis dicitur surculus ille & germen, e quo fructus hi enascuntur; cauda sive pediculus, e quo fructus dependet.

πικαιτέρος μύρον. Similiter apud Theocrit. VII. 120. exoletus homo ἀπίος πικαιτέρος dicitur, i. e. piro mollior, καὶ κατὰ τῆς βάρους. Sic recte edidit Casaub. suis e mssis, quibus adfentiuntur nostri, (cf. Eustath. II. λ'. p. 769. 5. & mox cap. 37. lit. e.) In edd. vet. erat κατὰ τῆς κατ...

d cum lacuna. In vers. 1. ex AESCHYLI Cressis μελαγχύμοις edebatur; quod vel eo reprobandum erat, quoniam χυ in χυμὸς longa est syllaba. Veram scripturam codices nostri dedere. Cf. Brunck ad Aeschyli Perias vs. 299. & Eustath. ad II. χ'. 1349, 27. Vers. 2. μιλοπρέποις edd. illegitimā vocabuli forma. CASAUBONUS adnotabat: « Scribe μιλοπρέπαισι, vel μιλοπρέποισι, ut laudat Eustath. » — At Eustath. l. c. (in editione quidem Bas.) μιλοπρέποις habet: & terminationem αισι metrum h. l. respuebat. μιλοπρέποις legitimam formam dedit noster cod. b. In cod. a. terminatio intricata voci superscripta est, quae ne-

scio an *μυλοπρεπεί* sit: ea forma magis etiam foret legitima a sing. *μυλοπρεπής*. In fine eiusd. vers. monstrofe *ταυτοῦ χυμοῦ* dabant edd. vet. ubi *χρύου* ex mssis correxit Casaub.

SOPHOCLES duos *iambos* tertio auxit Brunck in Sophoclis Fragm. p. 39. num. 40:

*ἔπειτα γῆρας λαμβάνεις Αἰγύπτισιν.*

quem duobus prioribus iunctum dederat Lexicon ms. Bibl. Sangerm. Duos istos ex Athenaei Epitome repetiit Eustath. ad II. λ'. p. 769. 3. diserte adnotans, τὸν μέρον masculinē ibi dici. Mox in *Nicandri* vs. 2. est *ἐπώραν* in nostris mssis, non *ἐπώρη*.

### AD CAP. XXXVII.

Ξυανθείσης τῆς σφαίρας τῆς συκαμινώδους, σπερματικὰς ἔχει τὰς συκαμινώδους διαγόνας, &c. Corruptum haud dubie locum expediendi nulla satis commoda ratio mihi occurrebat: itaque in istis quidem verbis nihil mutavi, & interpretatus ea sum utcumque potui. Videoque etiam Casaubonum ingenue profitentem, se nihil in eis intelligere. Quod autem idem etiam ait: » quid τὸ μέρος τὸ βατώδες » appellet Phantias, amplius quaeramus: « — confecta res mihi videbatur, sic appellari ab eo *mori sylvestris* i. e. *rubi fructum*. Conf. Salmaf. Exercit. p. 328. Bodaeus hunc locum tractans ad Theophr. p. 270. corrigebat *σπερματικὰς καὶ συκαμινώδεις ἔχει γόνας καὶ διαφύσεις, ὥσπερ ὑγαινοῦσας, ἁδυρὰς καὶ εὐχύμους*. Totumque locum sic vertit: *Mori pitula ubi maturavit, ad instar mori fructus eminentias & discriminationes quasdam veluti contextas habet glabras & succulentas. Cui (quod ille diffimulavit, quemadmodum & alios plerumque emendationum propositarum auctores tacuit) praeiverat doctus olim Medicus, CASP. HOFMANNUS, in Variarum Lectionum libello, Lipsiae anno 1619. edito, ubi eandem prorsus emendationem proponens, γόνας intelligendas censuerat » fructum ipsum, aut fortasse minuta illa granula, quae in ficibus sunt κρυφὰ μίδεις, & quae non minus in moro, quam in ficu, verum ac foecundum semen sunt. Ut autem deleam (inquit) τὸ σπερματικόν, videtur postulare sensus; sin retinere placet, & ad foecunda illa granula referre, non repugno. Muto διαφώρες in διαφύσεις, & puto indicari*



e » tubercula illa, quibus totus est compactus fructus, quæ-  
 « si e segmentis seu tessellis quibusdam, seu opere textu-  
 « rio. » — Equidem vocem *διαγορεύς*, quamquam  
*ἐπαξ* (quod sciam) *λογούμεν*, sollicitare non ausim, quæ  
 fortasse idem fere ac *διαφύσεις* sonare potuerit; de quo  
 posteriori vocab. vide H. Steph. in Thes. T. IV. 286. d.  
 & conf. Nostrium III. 72. c. d. Suspensus sum autem, in  
 eandem fere sententiam, quæ est ab Hofmanno exposi-  
 ta, sic fortasse hoc loco scripsisse Athenæum, *σπορμα-  
 τικὰς ἔχει τὰς περὶ γαμίδων διαγορεύς*, aut *περὶ γα-  
 μίδων ἔχει τὰς σπορματικὰς διαγορεύς*. Dein vero,  
 quod editum erat, *ὕφαινεύς*, cum activam haberet  
 notionem, nullo modo teneri posse mihi persuasi, sed in  
 vocem passivæ significatioois mutandum. Et ad *ὕφαι-  
 νους* quidem proxime dutebant vestigia scripturæ nostri  
 codicis *h*. Sed *ὕφαινεύς* acute scribunt graeci: itaque *ὕφαι-  
 νεύς* oportebat, aut, servatâ *ους* terminatione, *ὕφαι-  
 νεύς*; videtur enim hoc adiectivum, utpote derivatum;  
 Atticorum more etiam in foeminino genere retinere pos-  
 se terminationem masculinam. Vulgatum vero *διατροφ-  
 ρεύς*, cui non erat hic locus, in *διατροφῆς* mutavi,  
 quod iam Casaubonus proposuerat. Nam non modo *εὐ-  
 χύμους*, quod sequitur, ad *nutrimenti* facultatem diaete-  
 ticam manifeste pertinet, sed & τὸ *ψαθρὸν*, quod prop-  
 prie tactilem aliquam qualitatem significat, haud raro ad  
*cibi* qualitatem refertur. Valet autem idem *διατροφῆς* ac  
*τροφῆς*, & de quolibet *alimento* usurpatur. Paulo quidem  
 rarius vocabulum; quod unius Hefychii auctoritate (qui  
 habet *διατροφῆς βρώματα*.) citavit H. Steph. Viitit au-  
 tem eo non modo D. Paulus I. ad Timoth. 6, 8. sed &  
 Epistheus in Enchir. cap. 12, 1. (olim cap. 16. ubi in ed.  
 Naog. sicut h. l. pro *διατροφῆς* perperam *διαφορῆς* legi-  
 tur;) indeque in Simplicii Comment. p. 109. c. & p. 144.  
 e. τὸ *ψαθρὸν*, quod Attici *ψαθρὸν* scribebant, idem va-  
 lere ac *ψαφρὸν*, Hefychius & Galenus docent; quibus  
 vocibus significatur *friabile*, *siccum*, *pinguedine carens*, *le-  
 ve*, *tenuis*. (conf. Foessii Oecon. Hippocr. in ὑποψαθρῶν.)  
 Ita *alimentum ψαθρὸν*, fuerit *siccum*, *tenuis*, *leve*: & tota  
 phrasis, *διατροφῆς ἔχει ψαθρὰ καὶ εὐχύμους*, idem va-  
 lebit atque id quod mox apud Nostrium Diphilus istis  
 verbis effert, *εὐχύλα μὲν οἷσι μέσως, ἐλεγχέτροφα δὲ*. De  
 cognato vocab. *ψαφρὸς* supra disputantem Casaubonum  
*Animadv. Vol. I.*

vidimus ad I. 26. d. ubi, quod *λίαν λεπάρης* dicitur vinum Surrentinum, de *aspera* & *intrastabili* eius *natura* ille accepit, quod de *siccitate* porius & *tenuitate* erat accipiendum; quo & spectat id ipsum, quod ibi adicitur, *ἀλιπής*, id est, vinum *non pingue*, *non multas habens partes oleosas*. Quare eidem vino Plinius etiam *tenuitatem* tribuit XIV. 6, 8. num. 3. Quod Casaub. adnotavit, in verbis τὸ μέρον τὸ βατώδες in quibusdam exempl. μέρον per α scribi, sicut in Galeni libris saepius: nostri libri nil mutant, & constanter (quemadmodum & Eustath.) μέρα tenent; nisi quod semel paulo inferius αὶ καὶ μέρα (sic) ex cod. a. ciaturum video pro μέρα.

ἄβρυα. Hesychius: ἄβρυα, συκάμνα. Idem alibi: βῆτια, - - καλεῖται καὶ ἄβρυα ἢ μέρα. Ab ἄβρης, *mollis*, derivatum nomen coniecit H. Steph. in Indice Thef. SALMONIUM, sive Grammaticum, sive Medicum, e quo dein vocab. βῆτια ciatur, nusquam alibi commemoratum reperi. Notandum vero, in utroque nostrorum codicum terminatione plurali scribi nomen, *Salmonii*, vel *Salammonii*; quasi populus aliquis vel incolae oppidi nescio culus designarentur. Et est quidem *Salmonis* oppidum Pisatidis in Peloponneso: memoratur item *Salmonium* (aliis *Sammonium*) promontorium Cretae insulae. Possis etiam de *Salaminis* cogitare; sed parum probabile videtur, tam notum nomen in iam obscurum mutasse librariorum. Medici nescio cuius, sive foeminae quae de rebus ad medicam artem pertinentibus scripsit, cui *Salamine* nomen, ex Serapione meminisse Fabric. Bibl. Gr. T. XIII. p. 386. itemque *Salomonis* archiatri, (nisi corruptum nomen) ad quem Galenus scripsit libellum περὶ Εὐπορίτων, ibid. pag. 390. Pro βῆτια, Galenum plurimis locis constanter βῆτινα dixisse adnotavit Casaub. ubi intelligendum substantivum συκάμνα vel μέρα monuit H. Steph. in Ind. Thef.

Δημήτριος δὲ, - - οὗτος αἰμώρρος καὶ σύκων ἀμείνω. Pro αἰμώρρος est αἰμώρρα in nostris mssis: post hanc vocem autem reperebatur in edd. & mssis vox μέρα, quam deleri iussit CASAVB. hac adiecta notā: «Id est: *Demetrius nixion eadem putat esse sycamina & mora: sic dicta, quasi αἰμώρρα*, [i. e. *sanguinea*,] & *σύκων ἀμείνω*, [i. e. *ficis n. meliora*.] Vult mora ita dicta ob succi colorem; *sycaminas*, ob saporis praestantiam, quasi ficibus sapiant melius. Eustathius, quo loco disputat de mutatione diph-

f. »thongi si in simplicem i vocalem, [Iliad. ζ. p. 982. r.] »hoc *sycaminorum* etymon non praetermisit. — Vocem *μηρα* post *αἰμυρόρα* delendam unque censui, ut e scholio invecitā. In *Versione* vero *Latina* temere omīssa est interpretatio verborum *αἶον* — *αἰσινω*, quam e superiore adnotatione petat aequus lector, qui quidem eam desideraverit.

*ἔνωμα*, *crudiuscula*, quibus adhuc *cruditatis* aliquid inest, *nondum satis matura*. In isto vocabulo praepositio *ἐν* eandem vim habet, quam in *ἐνευθέης* supra cum Casaub. observavimus, ad l. 26. a. *εὐχυλα μὲν εἰσι μέσους*. Sic cod. b. cum edd. In cod. a. est *εὐχυλα μὲν ἔστιν*, & abest *μέσους*. *ἐπιδημία* *ποδαγρικὴν* recte dedere nostri codd. Perperam *ἐπίδ*. *ποδαγρικῶν* edd. *περιπτύειν δὲ τοῦτω τῷ δεινῷ καὶ αἰπύλῳ*. Sic pro vulgato, quod teneri nullo modo poterat, corrigere iusserat Casaub. & sic corrigi debuisse consentient omnes, qui constantem apud Graecos verbi *περιπτύειν* constructionem noverint. Vide Lexic. nostrum Polyb. & Indic. in *Epiēter*.

## A D C A P. XXXVIII.

*πάντα τὰ ἀκρόδρυα, κάρυα λέγουσιν*. Si (quemadmodum H. Steph. in Thef. T. I. 1045. g. indicare videtur) *ἀκρόδρυα* proprie, & ex vulgato maxime Graeci sermonis usu, dicerentur ii *arborum fructus*, qui in ambitu *lignosum putamen habent*; nihil difficultatis haberent verba supra scripta. Certum est enim, & ex eis etiam, quae in hac ipsa disputatione ab Athenaeo passim adferuntur, satis adparet, omnes eius generis fructus apud graecos scriptores communi nomine *κάρυα* fuisse adpellata; quemadmodum apud Latinos idem genus communi adpellatione *nucum* continetur. conf. Macrobi. Saturn. III. 19. Et ponit quidem Collector *τῶν Γεωργικῶν* vel *Γεωπονικῶν* lib. X. cap. 74. inter *τὰ ἀκρόδρυα* & *τὴν ἐπώραν* eandem distinctionem, quam Latini scriptores inter *nuces* & *poma* ponunt: aitque, *ἐπώραν* dici omnes *arborum fructus qui foris nihil lignosi habent*; *ἀκρόδρυα* vero, *quicumque lignosam partem vel putamen habent extrinsecus*. At strictior iste vocabuli *ἀκρόδρυον* vel *ἀκρόδρυα* usus unius illius hominis auctoritate, qui decimo post C. N. seculo scripsit, nititur; nullumque eius vestigium sive apud Grammaticos graecos,

sive apud alium quemquam (quod sciam) veterum scriptorum reperitur: nam quod capirulum illud, quo istam distinctionem exposuit ille Geoponicus, ad *Democritum* auctorem refertur; quam sit vanum absurdumque illud commentum, facile cognoscet qui praecedens ibi caput, quod eidem Democrito tribuitur, perlegerit. Constanter veteres omnes quodlibet genus fructuum, quos ferunt arbores, ἀκρόδρνα adpellant. Diserte Suidas: Ἀκρόδρνα καρποὶ δένδρικοι πάντες οἱ τῶν δένδρων καρποί. Nec aliter Hesych. quamquam non ita clare; sed vide ibi Interpretes. Pollux I. 30. mala, τὰ μήλα, diserte ad τῶν ἀκροδρῶν genus refert. Erymologus M. in Δρύϊνος Ἀκρόδρνα vocari ait οὐ μόνον βαλάτους, ἀλλὰ παρὰ τὸν καρπὸν ἰδιώτημον, cuiusvis arboris & arbusculi (ea enim vis est graeci vocabuli φυτόν: ) fructus edules: rationem etiam addens, quoniam δρύς veteribus non modo *querus* dicebatur, sed etiam *arbor quaelibet*. Cum quo convenit quod apud Athen. III. 78. c. ξύλινοι καρποὶ pro synonymo τῶν ἀκροδρῶν eadem generali notatione usurpatur. Nec vero aliter, nisi eadem generaliiori notatione, vocabulum ἀκρόδρνον Hippocrates, Theophrastus, Aretaeus, alii, usurparunt. Denique apud Athenaeum nostrum idem nomen promiscue de pomis, piris, ficis, prunis dictum reperitur; I. 26. f. II. 49. e. 50. a. III. 81. b. 82. d. At hoc quidem loco haud dubie idem Athenaeus nonnisi de eis fructibus, qui extrinsecus putamen aut lignosum corticem habent, loqui potuerat: nam hos solos a Graecis communi nomine καρνα adpellatos esse constat. Quare non dubito, adiecta h. l. ab auctore fuisse verba nonnulla, quae id, quod voluerat, planius declararent; scilicet πάντα τὰ ἀκρόδρνα, ἢ σα ξυλῶδες λίπος ἔχουσιν, ut ait Nicandri Scholiastes citatus a Bodaeo ad Theophr. pag. 89. aut ἢ σα ξυλῶδες ἢ δερματικοῖς τισι περιέχεται, ut Theophrastus loquitur de Causs. Plant. I. 23. Epitomator autem, cuius aetate vocabulum ἀκρόδρνον strictiori illo significatu, de quo compiler Geoponicorum dixit, frequentabatur, verba ista, cum minus necessaria iudicaret, consulto omisisse videtur. Similis quaedam de huius loci lectione dubitatio oborta Pursano olim videtur, cui ita occurrendum ille censuit, ut legeret: Κάρνα οἱ Ἀττικοὶ - - - πάντα τὰ ἀκρόδρνα σκληρὰ λένουσιν: scilicet posterius κάρνα in σκληρὰ mutans, satis id quidem ingeniose; sed, hoc vocabulo σκληρὸς in ea re usos esse

Graecos auctores, nusquam reperi. Vide tamen p. 54. e. Sic vero iam Dalech. in versione latina posuerat, *fructus omnes operimento duro tectos*; e qua istud sumit Purfsanus.

b καρυοτρόγυα κάρυα. conf. p. 54. b. c. καρυὰ τρογάλια, κάρυα &c. legendum suspicatus erat Casaub. Ego vulgatum non sollicitem. ἀὰ, κάρυα, ἀμυγδ. Ova in Gustationibus diserte inferius commemorantur, p. 57. d. sqq. Quare non admodum opus erat, sollicitare hoc loco librorum scripturam: nec tamen tacere debeo Purfsani coniecturam, ἰὰ legendum suspicantis, i. e. *forbs*: de quo fructu eiusque graeco nomine consulendus Bod. ad Theophr. p. 104. Sed hanc rursus coniecturam eidem vizio docto iam praeiverat Dalech. in versione latina. τὰ νῦν καστάρεια. Aut καστάρεια αὐτ καστάρεια, puto, oportebat; aut brevius etiam, κάστανα.

φυγούς, κάρυα, καρύστια. φυγούς h. l. non arbores, sed *fructus fagi, glandes fageas* dici adparet; sicut p. 54. c. & 55. a. κάρυα Καρύστια iunctim accepit Dalech. & Καρύστια pro nomine proprio habuit: tum in Nora, nescio quo auctore, ait, *avellanam, nucem Caryssiam* vocari. At, quum Carystus sit Euboeae oppidum, fuerit potius *Carystus nux* eadem, quae aliis *Euboica* dicitur, scilicet *castanea*. (vide infra, pag. 54. b.) Sed interposita distinctione a praecedenti κάρυα separant libri vocabulum καρύστια, quod ego cum Hofmanno Variar. Lect. III. 15. adpellative accepi, pro diminutivo vocis κάρυος, quod idem ac λεπτοκάρυος significaret, id est *avellanam, quasi minutam nucem*. Erraverat vero etiam Dalecampius, quod verba haec de arboribus interpretatus est: quam in partem in graeco καρύας oportuerat, non κάρυα. Quare etiam corrigendum videtur id, quod doctus Hesychii editor ad voc. Καρύστειος e Photii Lexico msto protulit: Καρύστια, γένος καρύων. Lege: Καρύστια, γένος καρύων. Vix enim dubitandum, ex hoc Athenaei loco citata esse ista verba a Photio, quemadmodum frequenter alia ex eodem auctore.

ημίστηνα κάρυα quatenam sint, (ait CASAB.) ex-  
pecto ut aliquis me doceat. In libris Medicorum plurima extant καρύων cognomina: unum illorum hic latet, ut arbitror, corruptum. — Coniectare licet, oportuisse fortasse μυκρὰ, ut mox litera c. aut μυκρὰ ex pag. 53. d. Salmasius vero in Exercir. Plin. p. 424. b. D. tam ingeniose, quam docte, duas voces καί μίστηνα ex una

voce Πραινοστῖνα corruptas censuit, intelligens *avel-*  
*lanatum* illud genus, cuius Plinius meminit XV. 22, 24.  
& XVII. 13, 21.

## A D C A P. XXXIX.

PHRYNICH *versus*, cum neglecto metro eisdem verbis, c  
quae ego non mutata reddidi, scripti essent, Casaubonus  
inferis duabus vocibus in iambicos senarios sic redigen-  
dos censuerat:

τοὺς δὲ γομφίους  
ἅπαντας οὕτως ἐξέκοψεν, ὥστε οὐκ  
οὐκ ἂν δύναίμην Ναξίας ἀμυγδάλην  
κατάξει.

Mihi citra ullam mutationem duo legitimi trochaici tetra-  
metri brachycatalecti esse visi erant: nam in hoc genere  
nihil impedire videtur, quo minus pes ultimus, (veluti  
ὥστ' οὐκ, in fine vers. 1.) licet in sede impari, spondaeus  
esse possit; quemadmodum in illo ipso, qui ab Hephae-  
stione (in Enchirid. de Metris, p. 19.) pro exemplo huius  
generis est adpositus:

οὐδ' Ἀμειψίας ὄρατε πτόχον ὅτ' ἐθ' ἔμιν.

Id si non placet, vide an magis arrideant duo iambici  
octonarii, in quos levi mutatione eisdem versus digessit  
Pierfon ad Moeridem p. 111. li sic sonant:

Καὶ τοὺς γὰρ γομφίους ἅπαντας ἐξέκοψεν, ὥστε  
οὐκ ἂν δύναίμην Ναξίας ἀμυγδάλην κατάξει.

Ubi ego quidem dubito, an ὥστε, quamquam in fine ver-  
sus, tamen, cum sequatur vocula οὐκ a vocali incipiens,  
pro voce dissyllaba usurpari possit. Quae difficultas for-  
tasse Toupium commovit, ut maioribus etiam motibus ad  
remedendum his versiculis opus esse iudicaret: quem vi-  
de in Emend. in Suid. Part. I. p. 27. ed. Lips.

Διάφοροι - - κἄν Κύπρῳ &c. » Cypriae amygdalae hodie  
» in Hispania praesertim non rarae. Inde allatas Lugduni  
» vidimus, prorsus ut ait Athenaeus, triplo aut quadruplo  
» vulgares superantes, & figurā accedentes ad siliquas. «  
CASAUB. — Μοχ τὰς ἀλλεχίδας (i. e. quae aliunde adfer-  
untur) revocavi ex mssis: sic enim & nostri libri & ii  
quibus Casaub. usus est. ἀλλεχίδας editum erat, ex Mu-  
suri fortasse ingenio.

τὰ μαλακὰ κάρνα μυκήρους. μουκήρους p. 53. b. Utrum-

que recte. Pro *μυγάλα*, quod erat editum, *μεγάλα* dedere nostri libri, & alii e quibus excerptas lectiones habuit Casaub. Inde corrigenda vulgata scriptura apud Hesych. in *Μύκρος*, ubi perperam *μυγάλα*. *Molluscas naves* vocat Plin. XV. 22, 24. & Macrob. Saturn. III. 18. d. *Εὐπλοῖς, Ταξιάρχους*. Fabulae nomen, quod deerat vulgo, adieci ex Ammon. in *Ἀμυγδαλῇ*, ubi prior istorum versuum adfertur. PLUTARCHI locus est Sympol. I. 6. In ista narratione, pro *ὡς περ κωλυθεῖς*, est *ἕπερ* in nostris mssis; quasi praecessisset *ἀμύγδαλα*, non *ἀμυγδαλας*. e. n. Erymon dictionis *Ἀμυγδαλῶν*, quod ex Herodiano n. affertur, idem est cum iis quae ex Oro [Grammatico] n. describit auctor Erymologici, ubi scribendum: *Ἀμυγδαλῇ*, [potius *Ἀμυγδαλῶν*] *παρὰ τὸ ἐν τῇ καλυφῇ, τῇ* n. [vulgo τὸ] *μετὰ τὸ ἐξω χλωρὸν, πολλὰς ἀμυγδαλὰς ἔχει.* n. *Amygdala inde dicta, quia in tegmine, quod extimo videri proximum est, multas scarificationes habeat.* u. CASAUB.

*Ὅσος βυδιεῖς εἰς ἀχὺρα τραγημάτων.* Brevius vulgo fertur proverbium, *Ὅσος εἰς ἀχὺρα*: quod Erasmus cum Suida & aliis Paroemiographis accepit de his, quibus fortuna lautior praeter spem obrigit. Sed ei sententiae in Philemonis quidem versu, ut observavit etiam Casaubonus, parum convenit verbum *βυδιεῖς*: quare cum eodem Casaub. de his accipi malim, qui *postpositis melioribus, eligunt deteriora*. In eam sententiam in his nostris regionibus, qui elegantiores esse volunt in ciborum selectu paratuque, in eos qui non sunt tam delicati, dicere solent: *den Bauern gehöret Haberstroh* !. Sed fateor, non satis mihi perspicuum esse dictionem istam, *εἰς ἀχὺρα τραγημάτων*, quae accipienda fuerit, quasi esset *εἰς ἀχὺρον τραγήματα*, vel *εἰς ἀχὺρὰ ἀντὶ τραγημάτων*: nisi forte *ἀχὺρα τραγημάτων* dixerit poeta *putamina nucum*, & alia quae de bellariis non comedunt homines, sed abiciunt.

Quo consilio pauca dein illa ex NICANDRI *Georgica* verba adferantur, non magis ego, quam olim Casaubonus, adsequor. Sed miratus sum eundem doctum Virum editam tenentem scripturam, *φῆγιστον Πανὸς ἄγαλμα*, id est, *saginem Panis simulacrum*; cum tamen ipse docuerit, partem mssorum *φῆγιον*, non *φῆγιστον*, dare. Atqui sic uterque noster codex: quod ego adscribendum putavi, *Fagos arbores intelligens, Panis*, (id est, *sylvarum*) *ornamentum*.

## A D C A P. XL.

ἄμωτος τῷ ἀμυγδαλῷ. In lat. versione posui »pariter ut f in τὸ ἀμύγδαλον.« Scilicet ἀμυγδαλᾶ vox barytona est; (i. e. ultimam nec acutam, nec circumflexam habet) sicut vox ἀμύγδαλον. Si malueris »pariter ut in voce ἀμυγδαλῶ:« hoc simul indicatum fuerit, habere penultimam acutam.

καὶ Ἀρχιλόχος. Corrupte Ἀρτίλοχος edd. pro quo istud ex Ammon. p. 123. reponendum monuerat iam Valcken. in Animadv. ad Ammon. p. 204. Sic enim ille: Ῥοδῷ δὲ, τὸ φυτόν. Ἀρχιλόχος

ἔχουσα πολλὰν μυρσίην ἐτέρπετο,  
Ῥοδῷς τε καλὸν αἶθος.

Quos versiculos etiam in Archilochi fragmentis exhibuit Brunck Analect. T. I. p. 46. Nomen Ἀρχιλόχος vero apud Athen. quoque agnoscunt ambo nostri codices.

Φιλόξενος δὲ ἀμφότερον περισπᾷ. Sic & Hesych. Ἀμυγδαλὴ τὸ δένδρον, καὶ τὰ τραγήματα: nam τραγήματα pro inepto πράγματα, quod ibi vulgatur, legendum perspette monuit CASAUB. Caeterum de tota hac Athenaei disputatione conf. H. Steph. in Indice Thef.

In ARISTOPHANIS vers. 1. ἀμυγδαλᾶς scriptum erat in ed. Ven. & ἀμυγδαλᾶς in ed. Bas. & Cas. Equidem ἀμυγδαλᾶς corrigere non dubitavi. Vers. 2. Verba ista, τὴν κεφαλὴν σουτοῦ, alteri personae tribui, Toupium ex parte secutus; qui & vocem λίθῳ simul cum istis alteri tribuit personae, Emend. in Suid. P. I. pag. 27. Olim omnia eidem personae tribuebantur; ubi adnotavit CASAUB. »Iocus est, cum ait Aristophanes, Age, sume has amygdalas, »et saxo tibi caput frange. Expectabat auditor, & illas saxo »frange. Plenae exemplis figurae huius & Aristophanis & »aliorum comicorum fabulae.« — Fragmentum istud Comici in Brunckii editione frustra quaesivi.

κτετικῷ - - τοῦ χαρακτῆρος. Possessivā formā; scilicet, b ut v. gr. χρυσῷ, χαλκῷ, λευκῷ. Nempe ex ἀμυγδαλέα contracta vox. conf. Etymol. in Σικῷ. μουκροβάτης, a recto casu μουκρόβατος, id est, (ut ait H. Steph. in Ind. Thef.) quasi super nuces & amygdalas gradens, & eas frangens. At nomen hoc vi formationis suae passivam habet significationem, cum activa h. l. desideretur, quales sunt istae, ἐπιβάτης, ἀεροβάτης, & harum similes. Igitur



b laconicā ( id est, doricā ) terminatione fuerit ἡ μυνκροβάτας. Sic & haud dubie apud Hesych. scribi debuerat, ubi corrupte Μυνκροβάτας, καρνεκατάκτες. Corrige igitur apud hunc, Μυνκροβάτας: & apud Nostrium, μυνκροβάτας. De instrumento isto egit Aristoteles in Quaesit. Mechan. cap. 24. T. I. p. 1194. ed. Duval. Non solum μυνκροβάτας vero, sed & μυνκρούς, dictas a Laconibus nuces & amygdalas supra vidimus, p. 52. c.

# A D C A P. X L I.

Ποσειδώνιον καλουμένων καρύων, & λήπιμα τίττε ἰσομάζουσι, μετρημένοι Νικάνδρος. » Aut Εὐβοϊκῶν scripserat, » aut scribere debuerat. Hesychius: Λήπιμα, κάστανος ἢ δὲ Εὐβοϊκά. Quin ipsa Nicandri verba non longe post » sequuntur: [ p. 208. d. ] Λήπιμον καρύον το Εὐβοίαν, βάπλανος δὲ μεταξέτεροι καλίσαντο. » CASAUB. Cui suffragatur Bod. ad Theophr. p. 173. Recte quidem haecenus, quod haud dubie Nicander de castanea loquitur, quae omnium auctorum consensu Euboica nux adpellatur; non Pontica, quo nomine constanter avellanam omnes designant, conf. Salmaf. Exercit. Plin. p. 424. Sed potuit h. l. Athenaeus inducere aliquem e Deipnosophistis, qui ista nomina confunderet, & Ponticam nucem eam intelligeret, quae Euboica rectius adpellatur: cui dein responderem facit eum, qui p. 54. b. c. de castanea s. Euboica nuce ex professo differit, ibique etiam ipsa Nicandri verba citat. λήπιμα vero dictae sunt castaneae, a λήπιος, (quod idem ac λήμμα & λήπισμα valet) quod tenuiorem corticem & quasi tunicam habent, quam alii ex eis fructibus, qui communi nomine τῶν καρύων (nucum) comprehenduntur. cf. Eust. ad Od. γ'. pag. 694 init. Quo respectu etiam Theophr. Hist. Plant. I. 18. castaneam cum glande iungit, & ab amygdala aliis, quae nucibus eo distinguit, quod fructus glandis & castaneae includatur ἡ γυγιῶς δερματικοῖς, vasis coriaceis; fructus aliarum nucum autem ξυλόδον, ligneis vasis.

Porro HERMONAX & TIMACHIDAS grammatici potuerunt nomen διὸς βάλανος de Pontica nuce, id est, de avellana, interpretari; (conf. mox pag. 53. d. & 54. c.) licet eodem nomine ab aliis castaneam insignitam fuisse cum aliunde constet, tum ex Hesychio in διὸς βάλανος, qui quidem simul monuit, ab aliis sic vocari Ponticas s. He-

*ractoticas* nuces. conf. Salmas. l. c. & quos ille citavit auctores, praesertim Geopon. X. 63. & 73. Potuit vero haec ipsa varietas in usu nominis Διὸς βάλανος occasionem dare errori eorum, qui, ut proxime ante vidimus, *Ponticam* nucem ( quae *avellana* est ) pro *castanea* acceperunt. Pro φ α σ ), Salmasius ibidem φ α σ ) legebat : ac persaepe sane duo ista a libranis nostris confusa vidimus.

παρενδυομενης non male edd. Videtur autem id ingenio deberi primi editoris : possit - ne vero commodius aliquid e corrupta codicum nostrorum scriptura extundi, viderint doctiores. Equidem saltem παρενδυομενης vel προενδυομενης malueram. Pro ἐμπλεκόμενα, perperam ἐμπλεκόμενος codices nostri ; confundentes, ut subinde aliās, α & ος. ἐμπνευματώσεις καὶ φθορὰς τῆς τροφῆς. Conf. ll. 45. d. & ibi notata.

#### AD CAP. XLII.

διὰ τὸ ἔχειν καρχαυῶδες τι. Sic mox rursus de *avellana*, ( lit. e. ) ἔχει δέ τι καρχαυῶδες : rursusque III. 82. f. de nuce proprie sic dicta, quam iuglandem Romani vocabant, λιπαριώτερον καὶ καρχαυῶδες εἶναι. Nihilque in ea voce variant omnibus istis locis mssis : nam, quod Casaub. ait, καρχαυῶδες in mssis reperiri, quovis pignore equidem contendam, non e msto codice, sed e docti alicuius viri ingenio adnotatum hoc fuisse in ora illius libri, in quo id Casaubonus reperit. Nam cerratim viri docti, vim vocis parum intelligentes, corrigere eam tentarunt ; alii ἐλαυῶδες, ῥερχαυῶδες alii, καρχαυῶδες, ἐρερχαυῶδες coniectantes. Denique plurimum sibi gratulatus Casaubonus est, quod unice veram ( ut quidem ipsi videbatur ) scripturam, & in tribus istis locis Athenaeo restituendam, suo ex ingenio invenisset, priusquam eandem alibi iam adnotatam reperisset ; erat autem ea, καρχαυῶδες vel καρχαυῶδες : *cachryn* autem, unde derivatum hoc adiectivum, intelligebat *pilulam* illam in robore aliisque nonnullis arboribus crescentem, Theophrasto, Dioscoridi, & Galeno passim commemoratam, quam in medicina urendi vim habere Plinius ait XVI. 8, 11. quae quidem prorsus ab hoc loco aliena erat. conf. Bod. ad Theophr. III. 7. & Salmas. Exercit. pag. 422. Si quid corrigendum, haud dubie καρχαυῶδες oportebat, vulgatissimum apud vetetes medicos vocabulum, id

d ipsum significans, quod paullo post, ubi de eadem qualitate nucis iuglandis agitur, (lit. e.) planissimis his verbis effertur, φάρυγγα τραχύνη καὶ στόμα, *fauces atque os exasperat*: de quo vocabulo, eiusque coniugais, fuse egit Foësius in Oecon. Hipp. pag. 334 sq. At ne ista quidem emendatione opus erat, quoniam idem valet κερχρῶδες & κερχυνῶδες: quod iam partim ex eis intelligi poterat, quae idem Foëf. ad voc. κερχρίδες docuerat, partim vero ex professo demonstrarunt Casp. Hofmann Var. Lect. III. 22. & Salmat. Exercit. p. 422. coll. pag. 240. Iuvabit unum adposuisse locum, quem ex Galeni Comment. ad Hippocr. de Arte lib. III. citavit Hofmann: Ὅσα βρώματα τραχύ-νοντα τὴν φάρυγγα βίη καὶ κινεῖ, κερχρῶδῃ ταῦτα καλεῖ (Ἰπποκράτης.) Τοῦτο δὲ ἔπεται τοῖς λιπαροῖς καὶ ὀξέ-σι καὶ δριμύσι. — Οὕτω δὲ νομᾶζουσιν εἰ ἰσῆες, ἔσται αἰσθησις ἐν τῇ φάρυγγι τραχυτήτων γίνεσθαι μικρῶν, ὥσπερ κερχρῶν. Confer Valcken. ad Eurip. Phoeniss. 1395.

Τὰ δὲ Ἡρακλεωτικὰ καλούμενα καὶ Διὸς βάλανες. *Heracleotica* nux, ab Heraclea Ponti nomen habens, eadem quae *Pontica* est, (vide Hesych. in Διὸς βάλ. & Eustath. ad Il. 7. p. 925, 42.) adeoque *avellana*. cf. Salmat. pag. 424. Ut hic Diocles medicus, sic paulo inferius (p. 54. c.) Mnesitheus pariter *Heracleoticam* dixit, quam alii *Ponticam*: eodemque nomine Theophrastus usus est, cum alibi saepius, tum manifeste lib. III. c. 15. Nec turbare quemquam debet, quod apud Macrob. Saturn. III. 18. Oppius dicit, *Heracleoticam* quosdam castaneam nominare: is enim singularis quorundam usus esse potuit. Nec rursus illud repugnat, quod easdem etiam Διὸς βάλανες (id est, *Iovis glandes, Iuglandes*) Diocles appellat. Nam licet eodem nomine alii castaneas insigniverint, & in his ipse Theophrastus; (cf. Bod. ad III. 10. p. 172.) tamen minime constans ista fuit appellatio; & *avellanam* ab aliis Graecis sic appellatam paulo ante vidimus: Romani vero etiam idem nomen vulgo *nucibus* strictius sic dictis tribuerunt. conf. Macrob. l. c.

e Τὰ Περσικά. *Persica* nux, quam *Regiam* paulo post Diphilus dicit, ea est quam strictiori sensu *nucem* vocamus; quam Romani, quo ab aliis distinguerent, *nucem iuglandem* vocabant. κεφαλαγικὰ dedere nostri codices. Paulo post, brevius etiam κεφαλαγῇ habes. Quas *latas nuces*, πλατὴνὰ κάρνα, DIOCLES dicit, Casaubonus *amygdan-*

*las*, Hofmannus *avellanas* dici putavit. At de utrisque e iam dixerat Diocles: nunc supererat, ut de *castaneis* loqueretur; de quibus rectissime nomen istud interpretatus est Dalech. suffragante Bodaeo ad Theophr. p. 173. & Salmas. p. 426. Et ratio rominis e vulgare castanearum figura, cum quovis alio nucum genere collata, satis adparet: & quod ait, ἐφα, *elixa s* *has nuces comedi*, ad nullum aliud genus referri potest; aliae enim nuces vel *erudat* vel *frizae* aut *toflae* solummodo comeduntur; solae *castaneae*, etiam *elixa*. cf. p. 54. d.

Τὸ πλατὺ, καὶ τὸ καλούμενον Σαρδιανὴν. *Sardiana nux*, [quam PHILOTIMUS dicit, quam eandem *Sardianam glandem* Diphilus (p. 54. c.) vocat, haud dubio omnium consensu *castanea* est: (Vide Plin. XV. 23, 25. & Bod. ad Theophr. pag. 173.) quae quia hoc ipso loco discerni videbatur ab ea nuce, quae πλατὺ κάμνον vocatur, eo perfluferat sibi Casaubonus, πλατὺ κάμνον & hic & paulo ante non posse de *castanea* accipi. Quam difficultatem ut tolleret Bodaeus l. c. proponebat pro καὶ τὸ καλ. legendum τὸ καὶ καλῶν. ut id ipsum esset, quod Dalech. in versione expresserat, *nucem latam, quam et Sardianam vocant*. At ne ea quidem opus esse mutatione Salmasius monuit Exercit. p. 425. & ipse etiam Bodaeus intellexerat, (ibid. p. 174.) statuentes, duas indicari castanearum species, (sive varietates, ut hodie loquimur) alteram magis *latam* planamque ab uno latere; alteram, quae *Sardiana* vocabatur, rotundior. In verbis igitur, quae ex PHILOTIMI libris περὶ τροφῆς hoc loco adferuntur, agitur de tribus nucum generibus: primum de *castaneis*; tum de *Ponticis*, i. e. *avellanis*; denique de *amygdalis*. Expectabas etiam nonnihil de *Persicis*, id est, de *nucibus* stricte sic dictis, quas *inglandes* Romani vocant; quae silentio hic praetereuntur. At, quod merito mireris, ea ipsa pars disputationis Philotimi, quae hic desideratur, longius abhinc, loco alienissimo, ubi non de nucibus, sed de malis *Persicis* agebatur, nescio quo errore inserta legitur, lib. III. p. 82. f.

#### AD CAP. XLIII.

Παχύνει δὲ τὰς ἕξεις. De voc. ἕξεις vide not. ad I. 26. b. ἐὰν τις αὐτῶν κρατήσῃ. Si quis eas vicerit, i. e. conco-

quere potuerit. cf. III. 79. c. τὰ Ἡρακλειτικὰ, *avellanae*,  
 c vide ad p. 53. d. αἱ ἄμυγδαλαι τε αἱ ξηραί. Ignorant αἱ  
 ante ἄμυγδ., nostri mssii; commode; quia & Διδες βάλαροι  
 absque articulo ponuntur. Sunt autem h. l. Διδες βάλαροι  
 rursus *avellanae*, ut supra pag. 53. b. & d. & e. τὰ δὲ  
 σκληρὰ καὶ στρυφνὰ. Ξηρὰ e superioribus verbis temere  
 huc invecum erat. σκληρὰ correxi ex eis, quae mox so-  
 quuntur. Quod addit αἱ τε φηγαί: si φηγαί sunt *fagi*  
*glandes*, Gallis nostris *faines* dictae, (de quibus vide Plin.  
 XVI. 6, 7.) miror, cur illae hic ad τὰ στρυφνὰ, i. e.  
*acutae*, referantur; cum dulces magis, quam acerbae sint:  
 quemadmodum etiam idem Plin. XVI. 5, 6. adnotavit:  
*Dulcissima omnium (glans) fagi*. Atque etiam Graecorum τῆς  
 φηγῆς (quaecumque illa arbor intelligatur) *dulcissimum* esse  
 fructum Theophrastus ait, Hist. Plant. III. 9.

Σαρδιανὰς βαλάνους. Vide ad p. 53. f. Σαρδιανὰς cor-  
 rexi. cf. Dioscor. lib. I. cap. μς. Perperam Σαρδιανούς  
 edd. & cod. b. Σαρδιανὰ cod. a. quod ita intelligi possit,  
 d Σαρδιανὰ κάρνα καλεῖ βαλάνους. De NTCANDRI fra-  
 gmento vide not. ad p. 53. & conf. Bodaeum ad Theophr.  
 p. 174. col. 2. Pro Εὐβοίης corrupte Εὐβοίης erat in ed.  
 Ven. sed verum tenent mssii. Apud Eustath. ad Od. γ.  
 p. 694, 5. in Nicandri verbis, pro βάλαρον, perperam vox  
 κάρνος repetitur. ἄμωτα. » Dioscorides μῖτα. Alteruter  
 » videtur corrigendus. » CASAUB. — Dioscoridis locus est  
 lib. I. capite modo citato. τὰ κάρνα τὰ Σινωπικὰ. *Sino-*  
*picae* nucis nomen, de *castanea*, nusquam alibi quod sciam  
 legitur. Ab Heraclea, quae, sicut Sinope, *Pontii* oppidum  
 erat, cognominatam a nonnullis *castaneam* fuisse, supra  
 vidimus, teste Macrobian. III. 18.

#### AD CAP. XLIV.

e CROBYLI *versus*, neglecto metro olim editos, sic fere,  
 ut a nobis factum, digerendos docuit Casl. in Animadv.  
 Pro ἐρεβ. τιν', quod erat editum, exserte τινὰ dedit co-  
 dex noster uterque. De *cottabi* ludo fusc infra agetur;  
 vide interim ad l. 18. b. Vini loco hi, de quibus poeta  
 agit, *cicera* in lancem proliciebant. Pro ἔλωε, perperam  
 ἔλωε habent edd. vet. κενὸν potest ad ἐρέβινθον referri: ne-  
 scio vero, an rectius adverbialiter accipiat pro *διανε-*  
*rit*, in vanum, frustra. Pro τραγῆματα δ', in quod con-

fentiunt libri omnes, praeter rationem *τράγημα δὲ* volebat Casaub. Solet fere istud nomen in plur. numero poni: nec obstat quod deinde *ταῦτα* in sing. infertur; quod facile in *ταῦτα* mutari posset, si opus esset. — HOMERI *versus* est ex Iliad. v. 589.

*Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος ἐν Παρθέναις. Παρθέναις* malebat Menag. ad Laërt. IX. 18. qui de *fillis* intelligit, quorum auctorem XENOPHANEM faciunt alii. cf. Fabric. Bibl. Gr. T. I. p. 797. & Hartes T. II. p. 616 sq. Laudatur Matron *ἐν Παρθέναις*, III. 73. d. sed *ἐν Παρθέναις*, XV. 656. e. & sic etiam scripti libri II. 64. c. *Vers. 3. ὑπετρώγῃ*. Potuit *ὑποτρώγῃ* (licet id verbum ignorent lexica) simili ratione dici atque *ὑποπίνῃ*, sive pro simpliciter *τρώγῃ*, comedere, sive *gnaviter comedere*. Et vulgatum tuetur Eustath. ad II. v. 925, 33. *ὑπετρώγῃ* vero malebat vir doctus CORAY; cuius ad me his ipsis diebus transmissas in Athenaeum Notas laudandi dehinc frequens erit occasio. *Vers. 5.* Pro *Μῆδος* fuerat *μῆσος* in edd. vet. errore haud infrequenti, e libris nato manu corrente scriptis, in quibus saepe *σ* & *δ* literas vix inter se discernas. Veram scripturam, quam libri nostri tenent, restituit CASAUB. monuitque: »*Μῆδος* est Persarum rex, » vel Darius, vel Xerxes. Ita Graeci, praesertim Attici, » Persas nominant, & Latini. Catullus: *Cum Medi irrumpere novum mare.* Horatius: *Neu sinas Medos equitare inultos.* » In Xenophanis tempora incidisse Persarum irruptionem » in Graeciam, vel hic locus manifesto arguit. Sunt e » veteribus qui claruisse Xenophanem tradant Ol. L. in » his (si bene memini) Eusebius. Melius Diogenes Laërt. » Ol. LX. Quin hic quoque numerus iusto forsasse minor » est: fuit enim Xenophanes natus minor Pythagora, » quem *ἀκμάσας* scribunt Ol. LX. Marathonia pugna, qua » Darii copiae ab Atheniensibus devictae, pugnata est Ol. » LXXII. 2. Xerxis transitus in Graeciam incidit in Ol. » LXXV. 2. Intercessisse annos aliquot (puta XV aut XX) ab » ea pugna, de qua loquitur poeta, ad id tempus quo » haec ipsi componebantur, per est verisimile. Tempo- » rum rationem nunc ineat lector: reperiet, verum non » esse, florem aetatis suae obtinuisse Xenocratem circa Ol. » LX. etsi scio longaevis hunc virum fuisse, & ultra » XCII annos vitam extendisse.«

SAPPHUS *versiculum* ex b. L. repetiit Eustath. ad II. v. p. f

f 925, 37. αἰῶνων dorice dictum, pro ἡδίων, ut contra Dalech. monuit Casf. χρύσειοι ἱράβητοι sunt πυξοειδείς, quae laudantur p. 55. b.

Θείφραστες δ' ἐν Φυτικαῖς - - κρείους. Apud Theophr. Hist. Plant. VIII. 5. κρείους vulgo legitur, quod *arictinum* cicer Plinius interpretatur XXII. 25, 72. & alii quos ibi citavit Harduin. — » Suspiciatur Eustathius, [ad Iliad. v. 925, 39.] κρείους dictos propter magnitudinem, de nomine Cui, Coeli filii. Favent eius coniecturae SOPHILI » mox verba, ὁ πατὴρ δὲ ταύτης πολὺ μέγιστός ἐστι, κρείος ἱράβητος. Ac sicut modo per α, modo per simplex i scribitur κρείος, cum cicer significat, ita & nomen Gigantis » in Hesiodo [Θεωγ. 134.] Κρείος, Apollodoro Κρίος. [Κρίος, » Apollod. Bibl. I. 1, 3.] vide & lib. III. cap. 10. [Athen. » III. 87. b.] Sed de isto genere cicerum contraria scribuntur magnis auctoribus. Plinius [XVIII. 12, 32.] κρείον » ab arictini capitis similitudine scribit appellatum, & par- » vitate eos facit insignes. Galenus lib. I. de Viribus Alim. » μέλατες δ' εἰσὶν οὗτοι καὶ μικροί, κατὰ Βιθυνίαν μάλιστα » γαστήρες, καὶ καλούμενοι κριοί. α CASAUB. — κρείους vero rursus consentientibus libris scribitur apud Nostrum paulo inferius p. 55. b.

α ALEXIDIS verba, veluti soluto sermone antehac edita, versibus constare *anapaesticis dimetris* mollissime fluentibus perspecte docuit Grotius, Excerpt. p. 597. quem & in Graecis & in latina versione secutus sum. Ac minima quidem mutatione fuit opus. Vers. 3. Vulgarum καὶ ἦδ' nullo negotio in χ' ἦδ' mutabatur. Vers. 4. Adnotavit GROTIUS: » Male legi δειπνοῦμεν offendit quod sequitur. Coenabant » vir, filia, & virgo Olynthia. Anus & puer paululum » quid accipiebant. α — Ubi quod Olynthiam nominat virginem, respexit haud dubie alterum locum III. 75. a. ex quo cum nostro vs. 14 & seqq. collato intelligitur, ductos esse hos versus e Fabula, cui titulus Ὀλύνθιος erat; nisi forte ibi pro ἐν Ὀλυνθίῳ oportuit ἐν Ὀλυνθίᾳ, ut ab hac eadem virgine, quae ἦδ' ἢ χηρὸν h. l. dicitur, titulum Olynthia habuerit ea fabula: cum quo convenit quod apud Suidam in Εὐήμερίᾳ ciatur Alexis in Ὀλυνθίᾳ. Sed idem hic vers. 4. iusto minor erat, cum vocula μὲν tam in edd. & mss. quam apud Grotium deesset, quam ego complendae mensurae causā adieci; cuius voculae vestigium etiam in ipsa illa prava terminatione verbi δειπνοῦμεν quodam mo-

do superesse mihi visum erat. Nam quod in Notis ad extremos versus monuit idem GROTIUS: » Notandum autem, & hic, & aliis plurimis in locis, tum apud Tragicos, tum apud Comicos intercurrere *anapaestos dimetros brachycatalectos*: « id sub finem quidem systematis anapaestici posse locum habere iudicavi, (velut vs. 13. τέτιξ, ἐρίβητος, ἀχράς) non item in medio versuum decursu: praeterea ne erat quidem *brachycatalectus* versus ille, quem h. l. Grotius posuerat, *τούτων οἱ τρεῖς διειπτοῦσιν*, sed *catalecticus in syllabam*, ut aiunt metricae artis magistri. Vers. 6. μέλῃς μικρᾶς, pro vulgato μέλῃς μίας, recte dedere nostri mssti, quod iam e suis laudaverat Casaub. Vers. 9. Rectius *delebitur comma* post ἡμῶν: est enim structura naturalis verborum haec, τὰ μέρη δὲ καὶ ἡ σύνταξις τοῦ βίου ἡμῶν. Commode vero vocabulum μέρος, sicut aliās ἢ μερίς, de cibis, & ciborum portionibus, dicitur. Vers. 10. ἐστὶν posui pro vulgato ἐστὶ, quod & Grotius tenuerat.

Versiculos 12 & 13. citans Eustath. ad Iliad. v. p. 925, 33 sqq. bene monuit, φῡγὼν esse βαλάνους φηγίους, βαλάνιον vero κρέμνυν τι ἄγριον: sed mireris, eundem doctissimum commentatorem in voce τέτιξ haesisse, quam ille τέτιξ simpliciter τ scripsit, & quasi rem aliās incognitam notandam monuit. τέτιξ δὲ, inquit, βρώσιμὸν τι καὶ αὐτὸ, ὃ καὶ σημειώσαι. Quasi non notum satis fuerit, non modo locustis (ταῖς ἀκρίσι, de quibus vide cum alios, tum Wetstenium ad Evang. Matth. 3, 4. & ipsum Eustath. ad Od. v. p. 303, 47.) verum etiam cicadis (ταῖς τέττιξι) pro cibo uti solitos esse multos veterum: quam in parrem CASAUBONUS cum ad alia apud Nostrium provocavit testimonia, velut IV. 131. e. ubi τέττιγες ὀπτοὶ in nuptiarum Iphicratis adparatu recensentur, & IV. 133. b. ubi etiam provocandi adpetitus gratia comestae cicadae memorantur; tum ad Aelian. Hist. Anim. lib. XII. cap. 6 extr. ubi pro μάλα γὰρ ἐδίσπναι utique μάλα γὰρ τις ἐδίσπναι cum eodem Casaub. malles, λαλῆσαι vero non necesse fuerit ex eiusdem praescripto in οὐ λαλῆσαι mutare.

Postrema Alexidis verba sic vulgo scribebantur: τό τε δεῖσιπα γὰρ ἐς μητρῶν ἡμῶν μελὸς ἐστὶν ἀχράς, Φρυγίας εὐρημα συχνῆς. Eodemque prorsus modo repetita leguntur apud Eustath. ad Od. v. p. 275, 18. At δεῖσιπα γὰρ (quod a verbo πηγύναι, compingere, derivatur) quamnam h. l.



a vim habeat, difficile dictu. Poterat *carica* quidem *compacta* dici; sed mirum, si quis a *Deo compactam* dicat. Recurrunt eadem verba apud Nostrum, III. 75. b. ubi *ἡσιόφρων* scribitur, paulo speciosius; quasi *Deorum cibum* dicat. At, ibidem in membranis *ἡσιόφρων* (i. e. a *Diis ostensum*) legi, notavit ad h. l. Casaubonus: quam quidem scripturam, quoniam ibi nec e nostris praestantissimis membranis Veneto-Parisiensibus, nec ex alio Parisiensi codice vel a Brunckio vel a Villebrunio enotatam reperi, non e veteri aliquo codice, qui hodie supersit aut Casauboni aetate superstes fuerit, ductam, sed (quod iam saepe de aliis diximus) e docti cuiuspiam viri coniectura in ora libri alicuius a Casaubono repertam arbitror; at eandem ita non modo probabilem, sed certam, atque adeo unice veram iudicavi, ut cum Grotio in contextum recipere non dubitaverim. Vide apud Paulan. I. 37. p. 89. epigramma in *Cerere*; quae

— — πρῶτον ὀπίρως καρπὸν ὕφρων,  
 ἦν ἱερὰν σὺ κῆν θνητῶν γένος ἐξουμάζεις.

Iam quod *carica* sive *ficus* dicitur *Φρυγίας εὔρημα* (sive *εὔρημα*) *συχῆς*; nescio, quemnam in his verbis iocum sibi reperisse CASAUBONUS visus sit, cum ait: «Videtur iocari facta allusione ad Phrygiam Deam sive Pessinuriam.» Neque magis video, GROTIUM quid induxerit, ut diceret: «Illud *Φρυγίας εὔρημα συχῆς* parodia esse videtur ex Tragico aliquo, apud quem, de tympano forte, «fuerit *Φρυγίας εὔρημα θεᾶς*.» Equidem cum ipso Athenaeo III. 75. a. b. simpliciter de *caricis* vel *ficis Phrygiis* acceperam; quod genus mulier illa prae caeteris colens & aestimans, *inventum* dicat sive *fructum Phrygiae ficus arboris*. Ad metrum quod spectat, Grotius pro *εὔρημα*, quod h. l. libri omnes dabant, ex III. 75. b. *εὔρημα* accipiens, quod per se perinde erat, (vide mox hac pag. b. & III. 78. c.) duos postremos versiculos sic constituerat:

μελέδην' ἰσχῆς Φρυγίας  
 εὔρημα συχῆς.

Ego vero, memor Anapaesticum systema desinere fere in basin, id est in monometrum, sequente paroemiaco quem dicunt, sic malui:

μελέδην' ἰσχῆς,  
 Φρυγίας εὔρημα συχῆς.

Ac scio quidem, postremum versiculum non esse genui.

num paroemiacum; quippe qui debebat esse dimeter ca-  
talectus in syllabam, ut aiunt. Sed mutare nihil volui.  
At levissima tamen mutatione, & restituta quidem etiam  
vocali π in voce εὐρημα, habebimus id quod quaerimus,  
sic scribentes:

Φρυγίας εὐρήματα συκῆς.

Et nihil incommodi habuerit pluralis εὐρήματα, quamquam  
ad singulares, ἰσχὰς & μελέδημα, relatus. Simili quidem  
ratione paulo ante vidimus, τραγήματα δ' ἐστὶ τοῦτο.

• PHERECR. Τακεροὺς ποιήσεις - εὐθὺς. Versus est ex b  
poëiae Crapatalis, ut discimus ex IX. 366. d. Ibi pro εὐ-  
θείας legitur αὐτόθι, id est, hoc ipso loco; pro quo oport-  
rebat puto αὐτόθεν, protinus. Et sic haud dubie hic et-  
iam scripserat Athenaeus; pro quo Epitomator, ut saepe  
solet, interpretamentum εὐθείας posuit: de quo etiam  
monuit CASAUB.

In DIPHILI verbis, σμηκτικοὶ correxit Caf. Corru-  
pte σμυκτικοὶ ed. Basf. Sed μμηκτικοὶ ed. Ven. cum no-  
stris mssis; quae forma ierri fortasse poterat. Certe,  
quemadmodum & σμικρὸς & μικρὸς, & σμίλαξ & μίλαξ,  
& sic plurima alia, duplici formā dicta videmus: sic ni-  
hil impedit, quo minus in verbo σμήχω eiusque derivatis  
idem habuisse locum credamus; nisi quod de hoc quidem  
verbo taceant Grammatici & Lexicographi. Apud unum  
tamen Eustath. Iliad. α'. 101, 27. reperio: μέρω, σμέ-  
ρω καὶ μῶ, σμῶ, ὅθεν καὶ τὸ σμήχω. Sed apud Athen.  
eādem hac pag. 55. f. in eiusdem Diphili verbis formam  
usitatam σμηκτικούς tenent libri omnes.

In DIOCLIS verbis mendose olim ζημωτικοὶ legebatur.  
ζυμωτικοὶ, quod iam Dalech. expresserat, e mssis restituit  
Casaub. cui & nostri libri suffragantur. « ζύμωσις ἥπατος  
» apud Hippocr. interpretatur Erotianus οἰδηματώδη ὄγκον,  
» τὴν μὲν μόλην, i. e. tumorem praeter naturam. Flatuosum  
» esse cicer non minus quam fabam, magis alere, & ad  
» Venerem incitare scribit Galenus: quae omnia vocem  
» ζυμωτικὴς nobis explicant. » CASAUB. ἀποβεβρηγμένους  
dedere nostri codices. Nude βεβρηγμένοι edd.

#### AD CAP. XLV.

ΘΕΡΜΟΛ Ἄλεξις. Auctoris nomen, vulgo praetermiss- c

cum, adieci auctoritate Pollucis VI. 45. ubi nonnulla e sequentibus verbis verba adferuntur.

ἄραιοι μὴ ἴκοιθ'. » Graecis usitata formula fuit, cum imprecari alicui exitium vellent, & mortem anno vertente citiorem, μὴ ἄραιοι ἴκοιτο. Lucianus in Deorum Dial. [VI. n. 4.] Ἄραγε μὴ ἄραιοι ἴκοιτο τῶν ὑπὲρ αὐτὸν ἐπιθυμῶν. » Arage: pereat anno citius quicumque altiora se concupiscit. » [Vide ibi Schol. Graec. & Editorum Notas.] Latini simpliciter dicerent, Male pereat! Idem in Ἑταιρικοῖς. Dial. n. [num. X. T. VIII. p. 242.] Μὴ ἄραιοι ἴκοιτο ὁ κείνος ὁ λῆπρος, τοιαῦτα παιδεύων τὸ μαρτύριον. Et de Saltat. [cap. n. 5. T. V. pag. 115. ubi rursus vide Gracca Schol.] Μὴ ἄραιοι ἄρα ἴκοιμεν, &c. Aristophanes diverso casu extulit, in Lyfistr. [vf. 1037. ed. Br.] Ἄλλὰ μὴ ἄρας ἴκοισθ'. » [Idem tamen etiam tertio casu utus est, ib. vf. 391. ubi vide Brunckii Notam.] Theophrastus in Epistolis, Μὴ ἴκοιτο ἄρας ὁ Λεύκιππος. Et ἄρας & ἄραιοι dictum pro eis ἄρας, ut in contraria bene precandi formula apud Theonem crit. K' eis ἄρας κηπειτα φίλ' ἀνδρῶν ἐν καλῷ εἰς. [Idyll. n. XV. 74. ubi vide Valcken. pag. 370.] Plaro Epitt. VII. n. Μὲν ἐπὶ τούτοις τὸν ἑαυτὸν τούτου, εἰς δὲ ἄρας ἀπίθι. » Glossarium, eis ἄρας, ad annum. Aristophanes, Ranis, n. [vf. 380.] articulum inferens, diverso sensu accepit, » pro quotannis, eis τὰς ἄρας. Nunc corruptum poetae locum emendemus. Scribendum enim:

» Μὴ ἄραιοι δὲ ἴκοιθ' ὁ τοῦς Δέρμου φεγών.

» Nam illa insititia, μετὰ τῶν κακῶν, reliquiae sunt scholioli, quo loquendi hoc genus explicabatur. Primae duae syllabae vocis ἄραιοι coalescunt in spondaecum cum praecedente μὴ, ut apud Poëtam, ἢ οὐχ' ἄραγε. Olim emendabam:

» — — Μὴ ἄραιοι δὲ,

» φεῦ τῶν κακῶν! ἴκοιθ' ὁ τοῦς Δέρμου φεγών. »

Haec CASAU. Commode vero & brevius Eustath. ad Od. l. pag. 342, 8. μὴ εἰς ἄρας ὁ δεινὰ ἴκοιτο ἄλλὰ θηλαδὴ πρὸ ἄρας ἐκθερισθεῖν. Pro κακῶν suspicatus eram, forsitan καλῶν legendum. Nempe εἰ καλὰ ἄραιοι ἴκοιτο, diu νίκασι! sed iste homo μὴ ἴκοιτο, male pereat!

Vers. 4. Pro μάλιστα δὲ Casaub. τίς δ' ὅδε; volebat. Quod quidem, si quid video, nec ad sententiam necessarium erat, & metrum pessumdāt. Versum 7. qui mutilus in fine erat, idem Casaub. indubitanter sic explendum

cenfuerat, ut Κασκίπτος adiceretur: cui ego morem hac parte gerendum iudicavi.

Λυκόφρων -- ἐν σατυρικῷ δράματι, δ' ἐπὶ καταμνήσει ἄγρα-ψεν εἰς Μενέδημον. Tirulus illius dramatis erat Μενέδημος, ut discimus ex Nostro, X. 420. a. & Laërt. II. 140. Pro ἄγρα-ψεν est ἄγρα-φεν in ms. b. quod pro γά-γραφεν positum iudicaverat Brunck, cuius formae plura exempla paulo inferius ad hanc ipsam pag. lit. f. collegit Casaub. In ms. a. decurtatum verbum, ut nec ↓ nec φ conspicitur. Contrarium Athenaeo dicere videtur Laërt. l. c. laudes Menedemi in ista fabula scripsisse Lycophronem. Nempe ironice scriptum erat illud encomium, ut ad Laërt. monuit Menagius. Quod ait poeta, καὶ δημόκοιτος ἐπὶ-χόμενος &c. in mente habuerat Homericum illum versum, quem citavit Noster pag. 54. e. conf. infra, IV. 157. a. Cum δημόκοιτος h. l. vulgo consentientibus legeretur libris, tenens eam vocem in latina versione DALECAMPUS, adnotaverat in ora: «Vulgaris ac plebeius cibus populo gratus. Iocus ex ambiguo. «Eandem dictionem, δημόκοιτος ἄρμος, Casaubonus (obiter tangens hunc locum in cap. 21. Animadv. ad lib. III.) confert cum ista, ἀμφὶς εἶρος, I. 31. e. & in eundem fere modum cum Dalech. interpretatur; simul tamen significans, se istam scripturam non probare: merito quidem, quippe contra quam ipsum metrum (ut alia taceam) reclamabat. Itaque in Animadv. ad h. l. idem CASAUB. «Scribo δημόκοιτος, inquit. ἄρμος δημόκοιτος, cicer plebeium. Persius: plebeia r. s. «dere beta. Alteram lectionem, si cui forte magis arrideat, «explicamus libro sequente. Sed vocem δημόκοιτος in Eu-«stathii scimus exstare Commentariis. «— Iam infra, X. 420. b. ubi idem Lycophronis versus cum nonnullis etiam praecedentibus recitatur, pro δημόκοιτος habent δημόκοιτος editi scriptique libri, ad metrum quidem commode, non item ad sententiam: ubi quod δημοτικὸς corrigebat Dalecampius, ut ad sententiam commodum videri poterat, sic ad metrum reprobum erat. Quare ibi rursus δημόκοιτος (quod quam facile in δημόκοιτος corrumpi potuerit satis adparet) corrigendum Casaubonus perspete monuit: cui utrobique obsecurus sum. Sed, quod plebeium interpretatus est hoc nomen, id quo iure fecerit dubitari poterat: nam δημόκοιτος, aut quod idem valet δημόκοιτος, publicum quidem significare potest, & id quod

ad rem publicam pertinet: (vide Suid.) plebeium vero graece non δημόκοιρον sonat, sed δημῶδες aut δημοτικόν. Quod autem vocem δημόκοιρον apud Eustathium legi Casaubonus ait, id verum est quidem: sed illud vocabulum alia occasione commemoravit Eustath. & notione plurimum diversa ab hac quam eidem Casaubonus subiecit. Scilicet in Comment. ad Od. ε'. p. 651, 6. vocem illam δημόκοιρος adtulit Eustath. ut convicium, quod in pravae homines conlucitur, prorsus sicut latine carnifex! dicimus. Et, verum si quaeris, hoc ipsum sonat illa vox; ut communi consensu Suidas, Hesychius, & Etymologus docent. Et cum bi in univcrsum τὸν δημόκοιρον, τὸν δήμιον aut βασανιστὴν interpretentur; de distinctione etiam nonnulla monuit Heladius in Chrestom. p. 18. ed. Meurs. ubi ait, δήμιον vocari proprie carnificem, qui eos occidit qui ad mortem condemnati sunt; δημόκοιρον vero, tortorem. Itaque perspicue noster CORAY ad hunc locum adnotavit: »Comice »Lycophron lupinum appellat δημόκοιρον, carnificem, ob »amarorem & acrimoniam, (διὰ τὴν δριμύτητα καὶ πικρῆτητα, quarum mox mentio fit) quibus torquet & »quasi strangulat manducantes.« Quod mire convenit cum eo, quod versu proxime praecedente (X. 420. b.) idem lupinus ἀλιτῆριος dicitur, i. e. sceleratus, flagitiosus, abominandus. Adeoque in latina nostra versione, pro Et plebeius, Et carnifex repositum velim. Monuit idem, quem modo nominavi, Vir doctus, eadem maculā, quae Lycophronis versum h. l. occupaverat, Hesychium etiam in βρόχος contaminatum videri. βρόχος ἀγκύλη, δημῶδες, ἀγγόνη, δεισμός. »Lego illic quoque, (inquit) δημῶδες. Nimirum βρόχος veteribus non modo laqueum, strangulationis instrumentum, verum etiam ipsum »strangulatorem vel carnificem significare potuit; ad instar »aliorum vocabulorum, quibus & abstractum & concretum, quod aiunt, promiscue indigitatur; veluti λῆρος, φλύαρος, πλάτος, &c.« — Nisi forsitan δημόκοιρον ibi oportuit, idem valens ac δεισμωντῆριον. coll. Hesych. in δημόκοιρον, & δημῶδες. Longe vero diversa ratione curandum Lycophronis versum, qui nos adhuc tenuit, ΤΟΥΡΙΟΥ censuit, Emend. in Suid. P. III. p. m. 497 sq. δημῶδες legendum contendens; id est, ut ipse interpretatur, lardo unctus.

In posteriore Lycophronis versu quaenam vis sit vocabuli

τρικλίνων, divitum-ne intelligantur triclinia, an pauperum, haud satis mihi liquere fateor. Lib. X. p. 420. b. ubi ποιητῶν καὶ τρικλίνου scribitur, per hendyadin ista interpretatus est Dalecampius, inorum in tricliniis.

In DIPHILI vers. 4. ῥόδα, ῥαφαῖδας, &c. ne quis metri studiosius offendatur eo quod ῥόδα pro iambico pede usurpatur, memento ultimam huius vocis produci ob sequentem ρ litteram, cum aspero spiritu pronunciatam, aut in pronunciando geminari solitam; de quo & Clark & Brunck saepe monuere, & ille quidem praefertim ad Iliad. α'. 51. num. 9. hic vero ad Comici Plutum vs. 1065.

Vers. 5. Pro ἄλλως Coray ἄλμαδας legendum suspicatur; ingeniose utique, ac nescio an vere. cf. p. 56. b. & IV. 133. 2. Tuisissimum tamen fuerit tenere vulgatum, eo sensu quem in versione expressi: praeterea (vel, denique) quidvis aliud facere; nam ad ἕκαστα μᾶλλον non repetendum ποιῆν, sed, ut aliis in hac locutione, supplendum verbum generalioris notionis ποιῆν.

σημείωσας, φησὶ, τὸ θερμικύμους. Conf. Eustath. ad II. v'. p. 925, 23. ubi monet, ideam sonare θερμικύμους atque simplex nomen κύμους. Vocabulo λυσιαίδας cur λυριπὸς insigniverint Lacedaemonii, aliis discutiendum relinquo. Villebrunius ait, λυσιαίδας in mssis legi, quod e neutro ex nostris enotatum. In Natalis quidem versione Lysidas h. l. scriptum video, quod & Dalech. in ora adnotaverat: sed poterat is error vel interpretis esse vel operarum.

Θεόφραστος - ἐν Αἰτίοις Φυτικαῖς. Vide de Causs. Plant. IV. 16. — μέγα οὐ ζοῦται τῶν χεδροπῶν. ηζοῦσθαι graecum dicitur, quod ζῶν ἐμάυει, in quo animal inpasscitur. Alibi θηριεύσθαι dixit Theophr. ut in l. de Causis, cap. 7. οὐ θηριεύται καθάπερ τὰ σιτηρὰ τῶν σπερμάτων. CASAUB. — Iam quod Athenaeus ait, μέγα τῶν χεδροπῶν, id eisdem quidem verbis repetiit Eustath. ad Od. v'. pag. 925, 25. at longe aliter hodie apud Theophr. legitur. — »Theophrasti codices (ait idem CASAUB.) habent hodie, μέγα οὐ ζοῦται τῶν σιτωδῶν. Athenaeus ητῶν χεδροπῶν, & ita Eustath. Non refert hilum. Sic saepe suis pro Theophrasticeis verbis utitur, ut supra quodam loco [II. 50. c.] τεταμένον pro τεταμένον, & his similia multa. — Ubi primum observari velim, in Heinfiana quidem Theophrasti editione, qua utor, vocem μέ-

ea eo loco, de quo agitur, non reperiri, sed sic legi, *ὅθεν καὶ διαφθειρόμενα τὰ τῶν σιτῶδων οὐ ζῶνται*. Tum quod *ne hilum quidem referre* Casaubonus ait, aut valde ego caecutio, aut plurimum falsus est vir doctissimus. Nam (quod etiam per se intelligi poterat) τὰ σιτῶδη, id est, *frumentacea*, ut triticum, hordeum & similia, a τοῖς χοδροποῖς aut (quod idem sonat) ὀσπρίοις, i. e. *leguminibus siliquosis*, qualia sunt faba, cicer, pisum, ita discrete distinguit Theophrast. Hist. Plant. VIII. 1. ut nihil disertius. Et sic quidem saepe aliās: atque eodem etiam loco, de quo hic agitur, (Causl. Plant. IV. 16.) triticum & hordeum hoc ipso differre a lupino & cicere docetur, quod in illis animalcula generentur, in his non item. Quare videant docti, ne hac parte ex Athenaeo corrigendi sint Theophrasti codices. At mox eodem hoc loco alia nascitur dubitatio, ut merito quaesivisse videri possit idem CASAUBONUS: « At quomodo verum erit, *cicer non ζῶνσθαι*, cum statim sequatur, *generari in cicere κάμπαι*? » — Nempe sic mox pergit Noster: γίνεσθαι δὲ, λέγει, κάμπαι ἐν τοῖς ἐρεβίνδοις, ὃ αὐτὸς ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς αὐτῆς πραγματείας. Ubi, quod ἐν τῷ τετάρτῳ ait, tangitur quidem eadem res lib. IV. cap. 15. sub finem, sed ibi est verbum *καυλοκκοῦται*: ipsa vero verba, αἱ κάμπαι ὀγγίσονται τοῖς ἐρεβίνδοις, leguntur lib. III. cap. 27. Quo ex loco collato cum hoc, de quo nos quaerimus, simul intelligitur, ibi de illis frugibus agi, quae adhuc in agris sunt, nondum collectae vel demessae; hic vero de his, quae sunt in granariis repositae. Quod ait, ὃ ἐρεβ. μέλας γίνεται διαφθ., ex Theophrasto de Causl. Plant. II. 4. recipiendum hoc putavi, quod post Dalech. etiam in postrema ed. Caf. 1657. receptum erat: nam μέλας, quod Athenaei libri h. l. dabant, vitiosum utique videtur.

f ἀπογλυκασμένους. « Observabit curiosus lector ἀπογλυκ., pro ἀπογλυκασμ., sicut lib. III. διέγλυπται pro διαγελ., & ἀπογλυκαυμένος III. 117. c. Sic ἐβλάστηκεν, « ἐκτικεν, ἐβούλευκεν, ἐξέτιακεν, & τὴν ἐξέγλυμμένον, καὶ « ἄλλα μυρία, inquit Eustathius. [ad II. l. p. 662, 40.] Lib. III. « in Diphili versu εὐπερὶ κῶς: apud Appian. ὑπομνηκὸς C. « vil. I. apud Galenum γαστέρα ὑπερθερμασμένην, lib. II. « de Facult. Nat. Eunapius in Libanio vocat λέξεις κατα- « γλωττισμένας, quas alii glossas; » &c. CASAUB.  
Συμικτε recte dedit ms. a. In ms. b. corrupte μιτμικτε:

quod cum in suo etiam libro (ut videtur) reperisset editor Ven. in *δυμοτικός* mutavit; dein *δυμοτικός* edidit Cas.

## A D C A P. XLVI.

*Ἐν τοῖς δέλτοις τοῖς καλουμένοις κοπίσι.* De istis Lacedaemoniorum coenis plura habes infra, IV. 138 extr. & seq. Conf. Meurs. Miscell. Lacon. lib. I. cap. XI.

*ΕΡΙΧΑΡΜΙ* *versus* (ut fere sunt alii eiusdem poetæ) trochaicus tetrameter catalecticus est, priori syllabâ demtâ, quam praefixâ καὶ voculâ explevit Toup, in *Curis Noviss.* in Suid. p. 196. ed. Lips. *ὑφύγειν* sive *φώγειν* est *in foco aliquid torrere*. Eustathio *εἶδος πυρέσεως*; melius *ἢ* quam ut alii, *φρύγεσθαι*. Nam τὸ *φρύγεσθαι* proprium *ἢ* iis quæ in farragine coquantur. « *CASAUB.* — αἱ χ' ὁ Διων. *εἰλη* ex mssis correxit item Cas. (Corrupte *αλχ'* ὁ Δ. ed. Ven. *Δειρ* ἀλλ' ὁ Δ. ed. Bas.) Quod autem ait, videri excidisse voculam *σε* ante extremum verbum, id sane nec ad metrum aptum, nec ad sententiam.

*DEMETRIUS*, cuius adfertur versiculus, Comicus est, cuius drama *Σικελίαν* citavit Athen. III. 108 extr. & seq. eiusdemque *Ἀρεοπαγίτην* IX. 405. e. f. Conf. Interpretes Hesychii ad voc. *Ἐμπήρους*.

## A D C A P. XLVII.

*Εὐπολὶς Σηπίας, δρυπαπεῖς τ' ἰλάαι.* Cohæreant-ne hæc Eupolidis verba cum istis, quæ paulo post (hac pag. e.) leguntur, non definiam. In usu vocabulorum *δρυπαπῆς* & *δρυπατῆς*, (sive, ut alii scribunt, *δρυπέπης* & *δρυπέτης*) quæ & de aliis quidem arborum fructibus, sed maxime de *olivis* dicuntur, magna est apud veteres auctores, & apud Grammaticos præsertim, dissensio, plurimum etiam aucta ex librariorum confusione. De quibus turbis, ut alios omittam, consulat, cui vacat, quæ congesta sunt a Bodæo ad Theophr. p. 312 sq. & a Moeridis Interpretibus p. 121 sq. *Ολίνα δρυπαπῆς*, (sive *δρυπέπης*, ut a veteribus penacutè scriptum fuisse Eustathius ait, ad Od. μ'. p. 494, 4.) dicitur *quæ in arbore maturit, ἢ ἐν τῇ δένδρῳ πεπαρθεῖσα*. *δρυπατῆς* autem (sive *δρυπέτης*) a nonnullis quidem pari fere notione accipitur, ut sit *quæ ob maturitatem ex arbore decidit*; ab aliis contra intelligitur quæ



<sup>a</sup> *immatura* (ἀμὰ, ut est apud Hesych.) *decidit ex arbore*. Istam discurre lineam, & quae cum ea coniuncta sunt disquirere, nec nunc nobis vacat, nec huius est loci: sed quum praefertim frequentius apud unum Athenaeum, quam apud omnes alios, qui supersunt, veteres auctores simul sumtos, (Grammaticis exceptis) occurrant ista vocabula; commode factum fuerit, si, quid singulis in locis dent libri nostri, unum sub conspectum adduxerimus. Igitur primo quidem, quod ad accentum spectat, nusquam apud Athen. nec in mssis nec in edd. penacute *δρυάνης* aut *δρυάνης* scribitur; constanter *δρυάνης* aut *δρυάνης* cum accentu in ultima: nam quod hac pag. d. *δρυάνης* scribitur, quasi a sing. *δρυάνης*, id nonnisi in ed. 2. & 3. Cas. factum; superiores omnes cum mssis *δρυάνης* habent. Iam quod ad literam π vel τ pertinet, hoc ipso statim loco, ubi *δρυάνης* editum fuisse dixi in subiecta contextui nota, non omnes edd. hoc habent: sed, postquam temere in ed. Bas. sic positum fuisset, in Casaubonianas editiones transiit ea scriptura. Monuit autem CASAUB. in Animadv. » Scripta lectio habet *δρυάνης*, non *δρυάνης*. « Et in eandem scripturam editio Venet. mssique nostri consentiunt: idque non solum hoc loco, sed quinque etiamnum eadem hac paginā, ubi partim omnes etiam edd. consentiebant, partim in solam ed. Bas. & Cas. temere rursus *δρυάνης* erat inuestum, quod in Arcestrati versu factum, qui proxime sequitur. Iam p. 57. a. & IV. 137. e. nonnisi tertia ed. Cas. istam scripturam habet; superiores omnes cum mssis constanter *δρυάνης* tenent. Rursus VI. 167. e. *δρυάνης* ex ed. Bas. in Casaubonianas migravit: Veneta cum mssis *δρυάνης* servat. Denique IV. 133. a. habent quidem rursus *δρυάνης* tres editi. Casaub. nec e mssis nostris (quae cum prima Cas. collata sunt) aliud quid enotatum: sed ibidem *δρυάνης* tenet ed. Ven. & Bas. ut verisimile sit, casu factum esse, ut e mssis nostris ista scriptura ibi non fuerit adnotata. Ita sit, ut, quod Toupius in Epist. Crit. pag. 106. ait, *δρυάνης Graecorum recentiorum esse, δρυάνης Atticorum veterum*, (quam fuisse etiam Salmastii sententiam, ex Brunckii Nota ad Anal. T. III. p. 177. intelligo) id quidem sere nonnisi tertiae editionis, quae Casauboni nomen praefert, auctoritate, id est, verum si quaeris, nullo prorsus idoneo fundamento nitatur. Nam apud Aristophanem

quoque in Lyfistr. vf. 564. (qui e paulo vetustioribus auctoribus unicus est locus, his exceptis qui ab Athenaeo citati sunt, ubi vocabulum istud occurrat) pro olim vulgato *δρυπίταις*, duntum codicum mssorum auctoritate *δρυπίταις* a Brunckio restitutum est; quam scripturam etiam ob oculos ibi habuisse veterem Comici scholiasten, perspete Pierfon ad Moerid. p. 121. observavit. Sic igitur vetustissimus auctorum omnium, in quo ista scriptura per τ litteram maneat, Romanus Plinius fuerit, apud quem Lib. XV. 1, 2. sic vulgo legitur: *Optima aetas ad decerpendum -- incipiente bacca nigrescere. Nostri vocant drupas, Graeci vero drypetas.* At, quoniam *decerpi* drupas ait, non *delapsas* colligi; videndum, ne ibi pariter *drypetas*, non *drypetas*, scriptum oportuerit: quod & suadet cum hic ipse Athenaei locus, ubi, quae *δρυπίταις* Euphōdi dicuntur sunt, easdem a Romanis *δρύππας* (i. e. druppas) vocari ait; tum & eadem illa vocabuli forma *δρύππας*, quae in Longini Epigr. occurrit, Analect. T. II. p. 200. ed. Brunckii: (cuius confer Notas T. III. p. 177.) quae forma nescio cur non eadem pariter in Phaniae Epigr. 5. T. II. p. 53. recepta sit, ubi, si minus addicebant scripti libri, metrum certe non minus quam altero loco *δρύππας* pro vulgato *δρύππας* desiderasse videretur. Ac turbare quidem has rationes rursus idem Plinius videri poterat, cum lib. XII. 26, 60. ait: *druppa vocatur (oliva,) priusquam cibo matura sit, iam tamen colorem mutans;* quod cum propria vi vocabuli *δρύππας* videretur pugnare. Sed, quamquam & ad hanc difficultatem non desit fortasse quod responderi possit, tamen, ut in initio dixi, non est hic locus universae isti quaestioni ulterius immorandi: quae vero ad eam pertinentia proposuimus, ea ipse hic Auctoris nostri locus, in quo versamur, visus erat desiderare.

τὰς δὲ κολυμβάδας καλουμένας. Eadem a muria, quae b conditae erant, proprio & magis vulgato nomine *ἐλάιδες* dicebantur. cf. IV. 133. a. Eadem sunt *ἐντρίδες* vel *ἐντρίδες* apud Poll. VI. 45. Caeterum cum de hoc, tum de aliis olivarum generibus nominibusque consulendus Boddæus ad Theophr. p. 133 sqq.

Ἀριστοτέλης ἐν Νήσοις. Titulum fabulae adieci ex Poll. VI. 45. apud quem, pro olim vulgato *Νήσας*, *Νήσας* legendum monuit ad hunc locum Caf. De Attica forma *ἐλάιδας*, quam pro *ἐλάιδας* recepit Brunck in Fragm. Aristoph. p. 257.

b vide eiusdem Notas ad Aves 617. — *στέμφυλα* dicebantur & uvarum *faeces* & olivarum *fraces*, id est *expressarum uvarum aut olivarum retrimenta*; quibus pro obfatio (ut ait Suidas) utebantur. Et Antici quidem (ut mox ipse Athen. docet) in *olivarum fratribus* potissimum hoc vocab. ponebant. Sed nonnulli etiam τὰς ἀπυρήνους ἐλάαις (ut Helych. monet) eodem nomine intelligebant, i. e. *olivas quibus demti nuclei*, nempe quae demtis nucleis iussae pressaeque condiebantur; ut eadem videantur esse *στέμφυλα* & *θλασταί* ἐλάαι; quam in partem in illo ARISTOPHANIS versu, Οὐ ταῦτ' ἐστὶν &c. accepisse eam vocem videtur Athenaeus. Nempe ἀλμᾶδες integrae erant *olivae muria conditae*, quae natantes in muria adponebantur mensis: *στέμφυλα* & *θλασταί*, *fractae* erant & iussae compressaeque; quarum condiendarum ratio docetur in Geopon. IX. 32. Apud Helych. l. c. pro vulgato *πταίσματα* corrigendum *πίσματα* vel *ἐκπίσματα* monuit ad h. l. Casaub. In fine versus sq. Θλαστὰς γὰρ εἶναι &c. genitivum ἀλμᾶδ' οὖς tenent libri omnes in eam sententiam, quam in versione expressi. ἀλμᾶδ' αὖς vero (cum H. Steph. in Thes. I. 374. e.) legit Brunck in Fragm. Aristoph. p. 258. hac sententia, Praestat ut confusae sint olivae eae quibus muria conduntur. In ARCHESTRATI versu corrupte Πισαί ed. Ven. & Bas. pro quo Πυσαί ed. Cas. Poterat vero teneri codicum scriptura Πυσαί, de qua vide Var. Lect. Iliad. I. 499. De δρυπεύεις paulo ante dictum. HERMIPPI ludicri versus, trochaici sunt. Foeniculum graecis vulgo μάραθρον dicitur, sed & μάραθρον, II. 70. f. 71. 2. & IV. 131. e. ex codicum scriptura. Inde adlusio ad Marathoniam viciniam. Adnotavit ad hunc locum CORAY: «Olivas foeniculo condire etiamnum apud Graecos solenne est. Has »foeniculo & muria conditas olivas appellant κολυμβητὰς ἐλάαις, vocabulo paulum deflexo a veterum κολυμβάδες.»

Πιτυρίδες καλοῦνται αἱ φαῦλαι ἐλάαι. »Scribit Natalis, αἱ θλασταί. [scil. *olivae tritae* posuit in versione.] »Libri nostri omnes cum editis φαῦλαι. Praeter generalem »notionem vocis φαῦλος, quae omnibus rebus convenit »minus bonis, proprie olivarum quaedam species ita dicebatur ob parvitatem. Grammatici: Φαῦλος λέγεται καὶ πρὶ σμικρότητος ὕδωρ καὶ φαῦλη ἐλαία ἢ μικρόκαρπος, ἢ καὶ φαυλία, γινομένη φασὶν ἐκ κατίνου καπνίσματος καὶ μεταφωτισθέντος. »CASAUB. In φαῦλαι consentiunt no-

stri codices. Grammaticus, cuius verba Casaubonus citavit, Eustathius est ad Iliad. *ω'*. p. 1492. med. quem falli, ubi *φαιλιάς* *olivam* a *parvitate* nomen habuisse ait, cum ex aliis auctoribus docuit Bodaeus ad Theophr. p. 80. & p. 415. tum ex Plin. XV. 3, 4. ubi *grandissimam* quidem *phauliam* dicit, caeterum *minimo succo*. *φάυλαι* igitur vel *φαιλιάς* dictae, ut *viles & vulgares*. Sic *φάυλαι* *μυλά*, non *parva mala*, (nam *magna* sic dici Hesychius docet) sed *vulgaria & trivialia*. cf. III. 81. a. & 82. b.

CALLIMACHI *Fragm.* paulo uberius, quam Epitomator, ex Athenaeo olim integro conservavit Suidas in *Γεργερίμους*, e quo verba nonnulla supplevi, praecedente Bentleio in Callimachi *Fragm.* p. 433. num. 50. Particula *τε*, quam post *Γεργε*. adiiciunt mssii nostri, versui non est apta.

"*Ελεγον δὲ τὰς δρυπέταις ἐλάας καὶ ἰσχάδας καὶ γεργέριμους.*" Quod non *caricas* solum, sed etiam genus *olearum*, *ισχάδας* Attici vocarint, verbo indicat ex Didymo Athenaeus; pluribus ex Athenaeo Eustathius ultimum in Odysseam commentario. «CASAUB. — Ego vero vereor, ne ambiguitate, quae in structura graecorum verborum inest, & Dalecampius & Casaubonus in errorem fuerint industi; quos & ipse in versione latina imprudens secutus sum; quasi hoc dixisset Didymus, *τὰς δρυπέταις ἐλάας* *dictas* *etiam* *fuisse* *&* *ισχάδας* *&* *γεργέριμους*. Et eodem quidem modo etiam Eustathius acceperat, ad Od. *ω'*. p. 838, 37 sq. ubi, hunc ipsum Athenaei locum respiciens, ait, *veteres vocabulum ἰσχὰς non modo de fice, sed & de oliva usurpasse*. At rectius haud dubie idem Eustath. ad Odys. *μ'*. p. 494 init. eundem Nostri locum ob oculos habens, scripserat: *δρυπέταις ἐλάαι, — αἱ ἐν τῷ δένδρῳ πεπανημέσαι, αἱ καὶ γεργέριμοι. — ἐλβόγας δὲ καὶ ἰσχάδας τινὲς, δρυπέταις*. Scilicet vocabulum *ισχὰς*, de *oliva* usurpatum, universa (quod sciam) antiquitas ignorat: Didymus vero hoc, puto, dixerat, vocabulo *δρυπέταις* & de *olivis* & de *ficis* *usus* esse *veteres*; utraque vero *pariter γεργέριμους* *etiam* *fuisse dictas*. Sic sane *δρυπέταις* de *olivis* quidem maxime, sed & de *ficis* fuisse usurpatum, diserte Suidas (in *δρυπέτας*) testatur; cuius usus exemplum habemus in Aristophanis *Lysistr.* 564. ubi etiam vetus Scholiastes monuit, *τὰς ἐν τῷ δένδρῳ πεπανημέσαι ἐλάας κατὰ δρυπέταις* [sive *δρυπέταις*, aut *δρυπέταις* de qua voce confer paulo superius

d dicta.] *νῦν δὲ ἐπὶ τῶν ἰσχυάδων.* Vocem autem *Γεργέριμος* prorsus eodem modo definiri Suidas, quo *δρυπέτης* vel *δρυπέτης* definiri solet, nempe ἢ ἐν τῷ δένδρῳ πεπαισθῆσα ἑλαιά. Igitur Didymi verba sic erant accipienda, ac si hac serie essent posita: *Τὰς δὲ δρυπέτας ἑλάας καὶ ἰσχυάδας ἔλεγον καὶ γεργέριμους.* Et orta quidem fortasse ambiguitas fuerit ex Epitomatoris aut ex ipsius etiam Athenaei studio breviaritis: at, ut nunc etiam leguntur verba, eam quam dixi interpretationem percommode admittunt; perspicuitatis vero causa debebat post *ἰσχυάδας* comma interponi.

In TELECLIDIS verbis, quae corruptissima visa erant Casaubono, nil mutavi; nisi quod, cum neglecto metro fuissent scripta; in duos iambos distinxī, praecedente *ΤΟΥ-ΡΙΟ* in Epist. Crit. p. m. 106. qui prioris etiam iambi initium supplevit, καὶ particulā praefixā. Rectius vero fortasse pro *λιπαρεῖτο*, quod Casaub. edidit, *λιπαρεῖτε* scripsit idem Toup. Nam licet ad sententiam commodius videri possit verbum in tertia persona positum, *orabat me*, quam in secunda, *oratis me*; dubito tamen, an *λιπαρεῖσθαι* in pass. vel med. pro activo *λιπαρεῖν* dictum alibi reperiat: nec augmentum verbi ista ratione ab Attico posita omitti potuisse videntur. Manifesto vero vitio in vet. edd. & in mssis est *λιπαρεῖτω*. Porro pro *με* habent *μου* edd. vet. sed *με* (quod dedit Cas.) tenent scripti libri. Quae sequuntur, ea sic corrigenda Casaub. censuerat, *δρυπέ-παι μάζαις τε· ἀλλ' ἄρ' σκανδικίαις* vel *διασκανδικίαις*, hanc sententiā: *Orabat me obnixi, ut sibi per me liceret drup- pis & μαζα tandem vesci: diu namque se scandice tantum vi- sisset.* In quo mire hallucinatum esse magnum virum, docuit Toup l. c. monens, *δρυπέταις μάζαις* (sive *δρυπέ-ταις*, ut ipse malebat) esse *μαζας bene collas*; (coll. VI. 267. e. & Aristoph. Plut. 1143.) verbum *διασκανδικίαις* vero ex Aristoph. Equit. 19. esse mutuarum. Vide ad il- lum Comici locum quae doctē Brunckius noster adnota- vit: cui tamen non adsentior, verbo *διασκανδικίαις* eam vim inesse, ut sonet *tam insulsa loqui & tam nullius pretii, quam sunt scandices*; sed collato vers. praeced. & Ran. 840 sq. *διασκανδικίαις* nil aliud dixisse putem Comicum, nisi *loqui more Euripidis, σκανδικονώλιδος filii*; id est, *mul- tis bellisque verbis uti parum roboris habentibus, & parum ad rem facientibus*; brevi, blaterare, garrere. Quare h. l. non incommode per *confabulari* reddi posse vitum erat. Bene

vero CASAUB. adnotavit: *ἐνυγγίσσθαι δρυπέσσι*, rem habere cum druppis olivis, pro vesci; ut *ὀμλεῖν οἶνον*, vinum bibere; & τῷ οἶνῳ προσέιναι apud Aelian. Var. Hist. III. [15.] item *συσεῖται μαινιδίοις* infra VII. 308. a. Simile illud Aristophanis in Vespis, *στομφύλων ἐς λόγον ἐνέχουσθαι*. Quod vero idem ait: «δρυπέσσι scribendum προπαροξυτόν»: ad Eustathium provocat, qui ita scripsisse veteres ait, ad Od. μ'. p. 494. § 19. cui morem gesserunt ii qui edit. 2. & 3. Cal. curarunt: sed *δρυπέσσι* tenent mssii cum superioribus edd. Ex apud ipsum etiam Eustath. II. β'. pag. 160, 6. *δρυπέσσι* acute scribitur: ad II. η'. vero p. 532, 17. ait, *αἱ δρυπέσσι*, ἢ κατὰ τινὰς περισπωμένους *δρυπέσσι*. cf. supra ad p. 56. a. βρύτια cum edd. & mssis nostris tenet Eustath. Od. d'. p. 838, 41. βρύτια Suid. βρυττία Hesych. ubi vide Notata.

### AD CAP. XLVIII.

Οὕτως κέκληνται. Rectius videtur quod est in mssis, *ἄται*: *Hae nomen habent*. Nec enim dicunt graeci πῶς καλεῖται; sed τίς καλεῖται; Quod de voce *ῥαφανίδες* alius productus, aliis correptus dicit Athenaeus, id non cum Dalech. ad primam, sed ad *vi* syllabam esse referendum, ex Eustathio docuit Caf. Is ad Iliad. φ'. p. 1302, 1. sic scribit: Ἰστέον ὅτι ἡ *ῥαφανίς*, ὥς δ' Ἀθηναῖοι καὶ αὐτὸ παραδίδωσι, διαφορεῖται κατὰ τὴν καρίδα (dixerat paulo ante, & brevem & longam reperiri in ea voce penultimam.) καὶ ἐκτείνει μὲν φησι τὴν λαγούσαν (ultimam, puta, in casu recto; quae in obliquis penultima est: ) ἄττικως παρὰ Κρατίνῳ, ἐν τῷ, *ταῖς ῥαφανῖσι δοκεῖ, τοῖς δ' ἄλλοις οὐ λαχάνοις. συστέλλεται δὲ παρ' Εὐπίλιδι, ἐν τῷ, ῥαφανίδες ἄπλυτοι*. Itaque cum in Cratini versu in ed. Ven. & Bas. *ῥαφανῖσι* penacute scriptum esset, *ῥαφανῖσι* penultima longa edidit Casaub. Est autem CRATINI *versus* (ut monuit idem Caf.) integer anapaesticus trimeter; nempe catalecticus in syllabam. In eodem versu, verbum *δοκεῖ* latine *similis est* reddidit Dalech. Nescio quam recte: sed nihil certius equidem habui; nisi cum Natali malis, *Raphano videtur, non aliis oleribus*. Adamus, qui ante Villebr. Athenaeum in gallicam linguam converterat, *δοκεῖ* legerat, i. e. *insidiatur*: at Homericum illud verbum cum accusativo casu construitur, non cum dativo.

e Ad EUPOLIDIS verba adnotavit CASAUB. » Hefychius :  
 » Ἄπλυτοι ῥαφανίδες οὕτως ἔναι, καὶ οὐ πετάμναι, ἅς δὲ  
 » καὶ θαλασσίας τινὲς ἔλεγον. Videtur is Grammaticus  
 » hunc ipsum Eupolidis locum respexisse : quod si verum  
 » est, dubitari non potest, scribendum esse [ pro καὶ οὐ πε-  
 » τάμναι, apud Hefych. ] καὶ οὐ σπηΐαι. Confer cum isto  
 » Athenaei loco diligenter. Simul observa, quas vocat He-  
 » fychius θαλασσίας ῥαφανίδας, dici in nostris Athenaei  
 » codicibus θασσίας, corruptis sine dubio aut huius aut  
 » illius exemplaribus. Ab Hefychianis stant aliquo modo  
 » Theophrastea, in quibus λειοθαλασσία dicitur semper, quae  
 » λειοθαλία in Athenaeo. » — Eupolidis verba adlata cum  
 » manifeste videantur esse initium iambici versus, ( conf.  
 » notata ad p. 56. a. initio cap. 47. ) miratus ego sum, quo  
 » indicio Athenaeus aut alii veteres Grammatici, nisi eos  
 » codice usos esse statuamus accentibus notato, scirent, in  
 » vocabulo ῥαφανίδες penultima brevi usum esse poëtam,  
 » quandoquidem in iambico versu primus pes perinde &  
 » anapaestus & tribrachys esse possit. Paulo post, τὸ ἀπλυ-  
 » τοι ex coniect. correxi, persuasum habens sic scripsisse  
 » Athenaeum. Articulus τὸ in errorem induxerat librarios,  
 » ut ἄπλυτον imperite scriberent. ἄπλυτον ῥαφανος esse,  
 » qui intus albus, foris pullus est, & ab ipsa nigredine no-  
 » men habere, quod quasi illotus videatur, monuit Bod. ad  
 » Theophr. p. 770.

ANTIPHANIS verba, scripta olim quasi metro soluta,  
 duos iustos efficere senarios iambicos mihi visa erant : mo-  
 do vulgatum ἐν τρώγεϊν fuit in ἐν τρωγῆϊν mutan-  
 dum, qua formâ ( scil. aor. 1. ) solent in isto verbo uti  
 poëtae Attici. vide II. 65. e. III. 74. a. IV. 159. f. Sic &  
 in imperativo, ἐν τρωγε, VII. 324. b. Ultima vocalis in  
 ᾧα, ob sequentem vocalem, in pronunciando eliditur : ac  
 poterat per apostrophum scribi, ᾧ' ἐγκρίδας : sed pote-  
 rat etiam in scriptura, ut fit saepe in optimis vetustissimis-  
 que codicibus, negligi elisio.

f θασσίας. Vide quae paullo superius a Casaub. ad Eupo-  
 lidis verba notata sunt. θαλασσίας ex Hefych. ( in Ἄπλυ-  
 τοι ) corrigendum visum erat H. Stephano Thel. III. 403.  
 f. Cui coniecturae favebat etiam scriptura apud Theophr.  
 vulgata, λειοθαλασσίας, Hist. Plant. VII. 4. pro λειοθα-  
 σίαν, quod paullo post bis legitur apud Nostrum. Sed sic-  
 ut ibi cum Athenaei codicibus consentit Plin. XIX. 5, 25.

sic hoc loco eorundem codicum nostrorum scriptura firmatur Pollucis testimonio, VI. 63. ubi pariter *Θασίας ραφανίδες* laudantur: quare fuerint potius ex Athenaeo emendandi Hesychius & Theophrastus, quam vice versa; cum praesertim & apud eundem Hesychium alibi legatur, *Θασία, ραφανίου είδος*.

PHIEROCRATIS verbis, qualia hic prolata sunt, non vidi quo pacto constaret metrum: nec expedita occurrebat ratio, qua ad iustos modulos revocarentur. In PLATONIS fragmento perperam *φύλλον* erat editum. Recte *φύλλα* accipiendum, & cum Galeno in Lexic. Hippocr. intelligendum videtur de *herbis hortensibus aromaticis aut odoriferis, quae veluti cumulus addiuntur his qui olera emunt*; quales sunt, coriandrum, mentha, ruta, apium, & similia. Paulo aliter exponunt *φύλλα* vel *φυλλεία* apud Aristoph. Acharn. 468. cf. Hesych. & Suid.

EX THEOPHRASTO qui citatur locus, legitur ille Hist. Plant. VII. 4. cum quo conferendus Plinius XIX. 5, 25. qui (ut paulo ante ad voc. *Θασίας* monui) scripturam *λειοθασίας*, quae est apud Nostrum, contra vulgatam apud Theophr. lectionem confirmat. Caeterum *napos* ibi Plinius vocat, quas *ραφανίδας* (i. e. *radiculas*) cum Theophrasto Athenaeus nominat. Notandum porro, *Ἀμυρῶν radiculam* Theophrasti codices hodie prorsus ignorare: sed praeter reliqua quatuor genera ab Athen. recensita, commemorari ibi quintum aliquod, cuius non alia nota adfertur, nisi quod *folium habeat erucae simile*. Plinius quatuor generibus, *Corinthio, Cleonaeo, Liothasio, & Boeotico*, quintum addit, quod *per se viride* (ait) dixerunt: deinde vero ab his quinque distinctum facit aliud *genus silvestre, cuius folia sunt erucae similia*. Quibus in omnibus nihil inest, quod cum *Ἀμυρίᾳ* Athenaei similitudinem aliquam habere videatur: nec vero ipsum hoc nomen unde dictum sit reperio. Proxime ad id nomen accedere videri possit *armoracia*, quo nomine silvestris raphani genus intelligebatur apud Romanos, Ponticis *armon* dictum, ut Plinius refert XIX. cap. 5. sect. 26, 3. ubi vide quae notavit Harduin. & conf. Bod. ad Theophr. p. 1120.

In CALLIAE verbis pro vulgato *πῦρ* iam coniectaverat Casaubonus, *πύες* forsitan aut tale quid scripsisse poetam. Est autem *πύες* primum lac post partum, quod colo-



a *strum* latine vocatur; & in univ<sup>er</sup>sum *luc concretum, coagulatum*. Iam cum pro *πίως* etiam *πίωας* dixerint veteres, ut Eustathius docuit ad Od. l. pag. 350, 40. perspicte Georg. d' Arnauld Leshon. Graecar. l. 17. iudicavit, *πίωας* h. l. scriptum oportuisse, quod recipere non dubitavi. Vide Notata ad Hesych. voce Πίωας. Caeterum peropportune CASAUB. monuit, intelligi posse hunc Calliae locum de more φαλλοβόλης antiquissimo apud Graecos, de quo more vide quae ab eodem docto viro ad Suetonii Neronem cap. 25. e veterum scriptis collecta sunt. Ubi si praefertim Eratosthenis verba ex Euripidis Scholiaste ad Hecub. 574. prolata consideraveris, non dubitabis agi h. l. de variis muneribus, tenuibus illis quidem, quae in primo comoediae ortu histrionibus tribuebantur a spectatoribus. Eodemque pertinent ARISTOPHANIS versus e Danaidibus, qui continuo deinde adferuntur; e quibus intelligitur, nonnullis ex istis donis corpora sua ornare deinde solitos histriones, alia vero *sub aliis*, id est, in pallii sinu condidisse. In eisdem Calliae verbis, *δρυπηταῖς* habet sola ed. 3. Casf. Superiores omnes cum mssis, *δρυπηταῖς*; de quo supra dictum ad pag. 56. a. *ἐλατῆρες* sunt *placensarum* genus, de quibus vide Hesych. & alios, qui ibi ab Interpretibus laudati sunt. *Aristophanis* duos anapaesticos tetrametros, in duo hemistychia quemque divisi. Ibi αὐτῶν (quod *αὐτῶν* valet) dedere nostri mssii: iidemque σχελίσι tenent, quod iam e suis ediderat Casf. pro *σκαλίσσι*, quod fuerat in ed. Ven. & Basf. Sunt *σχελίδες*, oblonga carniū *frusta*, *costae* praesertim: *σκαλίδες* vero VI. 269. a. & III. 69. a. (ubi male vulgo *σχελίδες*) sunt *pernae*, *petasotes*: quamquam confundere duas voces videtur Hesychius.

## A D C A P. XLIX.

b ΚΩΝΟΙ. Hoc vocab. cum h. l. ignorarent ed. Ven. & Basf. adiecit Casaub. tacite quidem, sed suffragantibus certe nostris mssis. Consuli potest de huius capitis argumento Bodaeus ad Theophr. pag. 168. & Salmas. de Homonymis Hyles Iatricae pag. 82.

ἵστρακίδας καλεῖ τῶν κόνων τοὺς πυρῆνας, ἔτι δὲ κόνους &c. » Si originem spectes, ἵστρακίδας (quasi *di-nas testulas*) eleganter appellaveris *opercula* illa, sub qui-

*Animadv. Vol. I.*

B b

»bus in strobilo latent singulae *πιτυίδες* sive *nuclei*. At b  
 »MNESITHEUS, ut observat auctor, ipsos *nucleos* sic vo-  
 »cabat: *ἴτι δὲ κάρους*, hoc est, ut nos interpretamur,  
 »eosdem *nucleos* vocabat *κάρους*. Apud THEOPHRASTUM  
 »[Hist. Plant. III. 10.] aliosque; *conus* est ipsum [totum]  
 »pomum, intra quod *αἱ πιτυίδες* continentur. Interdum  
 »arboris nomen est, ut in lib. VII. Pauli Aeginetae. Da-  
 »lecampii sententia [qui, quod de Mnesitheo refert Athe-  
 »naeus, sic reddiderat: *ostracidas vocat tum conos ipsos, tum*  
 »*eorum nucleos*] foret vera, si esset scriptum, *ἴτι δὲ τοῦ*  
 »*κάρους*. - - - Quod ait, *οἱ πολλοὶ δὲ πυρήνας*, verifi- c  
 »simum est: nam apud Galenum & caeteros medicos *πυ-*  
 »*ρὴν στροβίλου* est illud quod edimus e strobilo. Hunc usum  
 »vocis *πυρὴν* probat esse antiquum allato HERODOTI lo-  
 »co. Verba illius, quia minus recte leguntur, hic appo-  
 »nam: *καρτὴν δὲ φορεῖ κνῆμα ἴσον, πυρῆνα δ' ἔχει τοῦ-*  
 »*το ἱππὸν γένεται πῆπον, σακκίουςιν ἡματίοισι*. De nuce  
 »avellana loquitur Herodotus, non de strobilo. Ideo fru-  
 »stra [ab Athenaeo hic] allata eius verba putant docti:  
 »qui non animadvertunt, ab hypothesi ad thesin transi-  
 »se Athenaeum, & illud in genere demonstrare, *πυρῆνα*  
 »Graecis id quoque dici, quod in nuce, aut strobilo, aut  
 »in alio quo, sit esui aptum. Usitatore significatione *πυρὴν*  
 »in oliva maloque punico nucleus ligneus dici solet, in  
 »uva τὸ γίγαρτον. Inde appellantur *ἀπύρνη*, quae huius-  
 »modi osse carent: &, per translationem, in his libris  
 »[VII. 299. a.] dicitur *ἀπύρνητος ἰχθύς*: vocante auctore  
 »*πυρῆνα, τὴν ὁσάδην ἰχθυήσαν ἀκαθῆναι*, inquit Eustath.  
 »[ad Iliad. φ'. 1329, 33. Sed istud quidem de anguilla di-  
 »ctum, ex emendatione tam docta, quam ingeniosa, longe  
 »aliter interpretatus nuper est noster Coray, in Notis ad  
 »Hippocr. de Aëre &c. pag. 242.] »Simillimum apud Lati-  
 »nos in voce *nucleus* potest observari. In Herodoto pla-  
 »nissima esset lectio, *τοῦτο γὰρ ἱππὸν γένεται πῆπον*.  
 »Athenaeum puto ita scripsisse: neque id temere, *ὥς γὰρ*  
 »*ἡμῶντες πείθω*.“ CASAUB. — Herodoti locus est IV. 23.  
 »ubi conf. quae adnotavit Wesseling. Paulo superius, ubi  
 »de HIPPOCRATIS libro *περὶ Πτισ.* agitur, recte nostri  
 »mssii δ *ἐκ τοῦ ἡμῶν* dedere. Perperam δ *τὰ ἐκ τοῦ ἡμ.*  
 »ed. Vener. Inde οὖν *τὰ ἐκ τοῦ ἡμ.* ed. Basil. quod tenuit  
 »Casaub.

## A D C A P. L.

d. «ΟΝΥΜ Γραeci vulgo ὄν : Sappho & Iones quidam «ών :iores nonnulli ὄον : Argivi ὄβον, si Hefychio «credimus. Aeoles more suo inter duas vocales digamma suum inferebant, ut in similibus omnibus. Imitati «sunt Latini, ut in plerisque aliis : ονυμ, ονίς, αενυμ, ησκαενυς.» CASAUB.

«ὄρνιθες γάλα. Videtur in vetusto aliquo poemate ista dictio olim, nescio quo metaphorico aut fabuloso sensu, occurrisset; quam ANAXAGORAS in libris, qui τὰ Φυσικὰ inscripta erant, veteres fabulas ad Naturae interpretationem referens, de ονί αὐτὸ μινε interpretatus est. Apud Aristophanem vero in Vesp. (vers. 506. ed. Br.) monent interpretes ὄρνιθον γάλα proverbialiter dici in homines ita felices, ut ea, quae per rerum naturam fieri non possunt, ipsis praesto sint & ex voto succedant. Conf. Eustath. Od. 8. p. 153. 4 sq. Illud Τίκτει πρῶτον &c. legitur in Avib. 695. sed diversis paululum verbis. SAPPHIUS Fragmentum prius paulo uberius habes apud Etymologum in ὄν : Φασὶ δὲ ποτὲ Λύδαν ὑακίνθινον πεποκαυμένον εὐρεῖν ὄνιον. Utrumque Fragm. ex Athen. repetiit Eustath. ad Od. λ'. 437 sub fin. ubi & alia ad hoc caput spectantia.

e. διὰ τεσσάρων δὲ αὐτά. Commode δ' αὐτὰ mssci, per apostrophum. ΕΡΗΠΡΙ verba ex parte iam supra adlata sunt L. 29. d. praemissis aliis nonnullis. Ἀλέξει δὲ ἡμίονός ποῦ ὄων. Vide II. 60. a. ὅα· φασὶ Κλέαρχος. Sic nostri libri. ὄνι edd. Particulam ὄν suo arbitratu adiecit Casaub. praeter necessitatem. ὅα quidem προπεριστοιμῶν in eo significatu scribitur apud Eustath. ad Od. α'. 61. 9. λέγεται δὲ ὑπερῶν, τὸ ὑπερκαίμενος οἶκημα. ὅα γὰρ κατὰ γλῶσσαν, τὰ οἶκηματα. Et ad Iliad. π'. p. 1069, 9. φασὶ δὲ, ὅτι τὰ μέτωπα τῶν οἰκημάτων, ὅα καλοῦσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι.

a. «IBYCUS poeta *Herculem* intellexit, cum caneret, Τούς τε «λευκίππους κούρους τέκνα Μολίνας κτανόντα. Is est qui occidit Alektoridas [Aetoridas] Molionas, sive Molionae filios. Potest scribi vel Μολίνας, Μολίνας; vel Μολίονας, Μολίονες, [i. e. Molionidas.] Nam & Moliena horum mater, & ipsi Moliones poetis dicti. Vide Iliad. λ'. [708 & 749.] «Recte etiam λευκίππους, non λευκίππους : consule Eustathium.» CASAUB. — Multa huc spectantia habet Eustath.

stath. ad Il. ψ. pag. 1442. ubi etiam l. 31 sq. verba illa a Ibyci ex Athenaeo repetit, ἄλικας, ἰσχυροφάλους, &c. itemque ad Od. λ'. p. 437, 43. Historiam Molionidum ab Hercule occisorum narrat Apollodorus Biblioth. II. 7, 2. & quos ibi Heynius laudavit. κταρέντα non omnes edd. habent; sed sic correxit Casaub. cum vitiose κτάροντας expressum esset in ed. Ven. & Bas. At κτάρον ἄλικας dedere nostri mss; ut ipse Hercules loquens induci videatur. In λευκίππους recte consentiunt edd. omnes & mss. Post ἐνιγύους excidit in contextu nostro comma, quod subiici debuerat. Miris istis poetarum post Homerum commentis nil aliud, nisi mira fratrum concordia, indicari debuisse videtur. *Tertio versu*, ἐν ᾧ ἔσθ' erat in editis; nescio an & in manu exaratis. Ibi ὁδὸν penacutē scripsi cum Eustath.

In EPHIPPT *versu* priore, omīssa initio est particula εἴτ', ex XIV. 642. e. supplenda. Cui indicando defectui sic scribi debuerat ille versus: — ἴτρία, &c. Sunt autem ἴτρία genus *placentiarum*, de quibus vide XIV. 646. e. d. In quo vocabulo primam syllabam esse longam adparet ex Sophoclis versu ibi adlato, & ex Aristoph. Acharn. 1092. *Vers. 2.* Recte ἐχναύομεν habent mss nostri. Cum vitiose ἐχναύομεν legeretur in ed. Ven. & Bas. (nec minus corrupte in eisdem editt. XIV. 642. e.) correxit Casaub. ad Eustathium provocans, qui ista verba ex Athen. citavit ad Iliad. π'. p. 1082. 29. ubi etiam verbum χναύειν interpretatur, λήχων ἑσθλῶν.

In NICOMACHI *vers. 1.* legitima quidem maxime nominis forma fuerit Οὐσίδιος, quam & mss nostri offerunt, & tenebant ed. Ven. & Bas. eandemque habes apud Epictet. Dissert. II. 2, 10. Sed quo pacto ea metro h. l. apta sit, non video. Quamvis enim ἀρ pro γὰρ cum Brunckio corrigamus; ne sic quidem consultum iustae versus mensurae fuerit: manebit enim illegitimus pes spondaeus in quarta senarii sede. Atque etiam, ipsam illam ἀρ particulam in senariis locum non habere, pronunciavit idem Br. in Aristophanis Indice. Tenendum igitur putavi Οὐσίδιος, quod tacite hic posuerat Casaubonus, simili formā atque κτησιδίων, γραμματισδίων, λεξιδίων, de quibus dixi ad Epict. Diss. III. 18, 3. Sin Οὐσίδιος malueris, syllaba certe σι longa statui debebit. Sed, utrum praeferas, metro non fuerit consultum, nisi abiecto pronomine personali μιν, quod percommode subintelligi poterat. *Vers.*

2. συνεστρογγύλα. conf. IV. 165. e. & quae a nobis supra ad II. 42. f. notata sunt.

b In ΕΙΡΗΝΙ versibus imprudenti mihi accidit, ut, quod in ora mei libri pridem adnotaveram, negligere, tertiumque versum superioribus non perspicue subiicerem. Sunt enim ista,

οὗτος δὲ φησι, ταῦτα τὴν ἡδυσ τεκεῖν, i. e.

Hic vero dicit, *Ladam* haec peperisse:

non Athenaei aut Epitomatoris verba, sed poëtae; legitimum senarium efficientia, superioribus subiiciendum.

Ἐπαινετος δὲ καὶ Ἡρακλείδης - - τῶν ὧν φησι. In φησι consentiunt libri: & frequenter quidem (ob scripturae compendium) confusa & permutata a librariis sunt φησι & φασί: sed cum hic etiam singularem καταλέγει teneant omnes, nil mutare ausus sum. Sane & alibi similiter locutus est sive Athenaeus sive Epitomator; v. gr. II. 53. c. Ἐρμῶναξ δὲ καὶ Τιμαχίδας - - φησι: quo fortasse indicatur, alterum scriptorem verbotenus exscripsisse alterum; ut nonnisi is proprie dixisse censendus sit; qui primus dixerit. — τῶν τῶν expressum erat in ed. Ven. & τῶν τῶν in ed. i. Caf. cum spiritu aspero in media voce, de qua scriptura vide infra, IX. 397. f. & 398. a. At τῶν dedere h. l. mssu nostri, ut erat etiam in Caf. 2. & 3.

#### AD CAP. LI.

Τούτου φησι περιεσχθέντος, ὃ τῶν δαίπνων ταμίας, Οὐλ-  
πιαγὸς ἔφη. *Dele comma post ταμίας*, ne separentur in-  
vicem verba, quae meo iudicio iuncta intelligenda sunt.  
Verbum φησι haud dubie Epitomatoris est ad *Athenaeum*  
referendum: ad eundem vero (cum post περιεσχθέντος  
vulgo non incisa esset oratio) etiam illa verba ὃ τῶν δαί-  
πνων ταμίας retulit *CASaubonus*, quasi ipse *Athenaeus* ab  
Epitomatore nunc *Coenarum istarum promus condas* dicere-  
tur; quia scilicet is lectoribus suis has *Coenas* (nempe  
*Coenarum descriptionem*) instruxisset adposuissetque,  
quemadmodum *Larensius* per suum promum condum  
ipsam veram *coenam* instrui convivis curaverat: quam  
in partem contulit ille cum hoc loco id quod in Prooemio  
dictum est, (p. i. b.) καὶ ἔστιν ἡ τοῦ λόγου εἰκονομία, μέ-  
μνημα τῆς τοῦ δαίπνου πολυτελείας· καὶ ἡ τῆς βίβλου δια-  
σκευὴ, τῆς ἐν τῷ λόγῳ παρασκευῆς. Quam interpretatio-

nem licet & speciosam esse, & docto viro, qui eam proposuit, minime indignam fatear; non potui tamen quin aliter sentirem, persuasumque haberem, τὸν τῶν δαίτων ταμίαν (i. e. *Coenarum harum, nempe non ciborum, sed sermonum convivalium, qui hoc opere describuntur, Dispensatorem ac Moderatorem*) ab Athenaeo nunc dici ULPIANUM illum, quem ubique ut eum inducit, qui quaestionibus a se quavis occasione propositis, pro ea auctoritate, qua cum apud convivatorem tum apud reliquos convivae valebat, suum fere ad arbitrium sermones illos convivarum dirigeret moderareturque. Eandem in partem iam acceperat Dalecampius; in eo solum leviter peccans, quod pro moderatore, vel dispensatore, censorem dixit; quod nomen Graeci scriptiores (ut monuit etiam Casaub.) vocabulo τιμητῆς, non ταμίας, reddere consueverunt. Possis in eandem quam dixi sententiam ταμίαν τῶν δαίτων latine etiam praesidem coenae interpretari; quemadmodum apud Helychium Ταμίας inter alia etiam προτάτης exponitur.

Εἰ αἰτῆται παρὰ τινι τὸ πρόπομα εὐτὼ καλούμενον, ὃς γὰρ ἡμῖς εἰμέν; De PROPOMATE multa h. l. congeffit CASAUBONUS, e quibus potiora haec sunt fere. Mos olim multis fuit, προπίνειν, id est, a potu incipere coenam, & priusquam cibum caperent, vino dare operam. Quo spectat, (quod hic non tetigit Cas.) id quod legitur apud Nostrum II. 45. d. tum (quae loca Casaub. citavit) III. 120. e. IV. 128. c. d. 142. d. Ab exteris gentibus morem illum ante coenam vinum potandi ad Romanos, haud multo ante suam aetatem, transisse Plinius queritur, XIV. 22, 28. Tiberio Claudio principe, inquit, ante hos annos XI institutum, ut ieiuni bibere, potusque vini antecederet cibos. At πρόπομα quod vocabatur Athenaei aetate, non intra vini potum ante iustam coenam consistebat, sed coniunctum erat cum variorum ciborum usu, qui excitandi adpetitus causa sumebantur: eratque id quod Romani antecoenium, promulsidem, & praesertim gustationem, aut gustum adpellabant; de quorum nominum usu Lexica latina consuli possunt. Graeca vox, si a PHYLARCHI verbis discesseris ab Athenaeo adclatis, (in quibus ciborum tamen cum vino adpositorum nulla sit diserta mentio) ista quam dixi notione primum apud Plutarchum reperitur, Sympos. VIII. 9. pag. 733 sq. ed. Francf. ubi de causis novorum morborum disputans: Quae frigidae, inquit, mensae (ψυχραί τράπεζαι) olim adpel-

c labantur, ostrea, echini, cruda lactuca, nunc a cauda ad caput (ut Plato ait) traductae, primum pro ultimo locum tenent. Magnum vero etiam momentum ad invchendus morbos habent *Propomata* quae vocantur. Nam antiqui ne aquam quidem bibebant priusquam edissent: nunc vino ante cibum caput oppleti, humectato & fervente corpore cibum adgrediuntur, tenuia & acuta & vi incidendi praedita ad adpetitum excitandum ingerentes, ac deinde demum caeteris cibis sese implentes, Athenaeus *προπίμας* nomine omnia ista, de quibus Plutarchus praedictis verbis loquitur, complectitur: & varia ciborum genera, quae eo referebantur, reliquo libro II. totoque libro III. exponit: quos eisdem cibos etiam III. 120. c. τὰς εἰσπύμας προπαρατίθεσθαι περιφερὲς adpellat. In Satyrico Petroniano (cap. 31.) gustationis laterculum est huiusmodi: olivae, glres melle & papavere sparsi, tomacula, Syriaca pruna, grana Punici mali. Conf. Martialis. XI. Epigr. 33. & ibi Interpp. Uberiorem recensum, & in multis similem ei quem dehinc Athenaeus orditur, ex superiori etiam aevo in descriptione coenae Metelli pontificis maximi habes apud Macrobi. Saturn. III. 13. hoc tenore: Coena haec fuit: Ante coenam, (sive, iuncta voce, Antecoena,) echinos, ostreas crudas, quantum vellent, peloridas, sphondylos, turdum, asparagos, &c.

περὶ Ζηλᾶ τοῦ Βιβυῶν βασιλέως. Vide Notata ad Polyb. XXXVII. 2, 1. ἀρέσκειν ἑαυτὸν dedere nostri codices, quod idem valet ac ἑαυτῷ, quoniam perinde cum accus. & cum dativo constituitur verbum ἀρέσκω. Intellige igitur (αὐτὸν) ἀρέσκειν ἑαυτὸν, placere ipsum sibi. Ἦν δὲ τῶν ἐν τοῖς προπίμασι, φησὶ, παρασκευαζόμενον ἄλλα τε &c. Nescio an recipiendum fuerit quod libri nostri dabant, παρασκευαζόμενα: at sic sane nunc videtur, nempe structuram orationis talem concipiendo, τῶν ἐν τοῖς προπίμασι (scil. ὄντων, vel ῥημιζόμενων, vel, genitivum subintellectum ex ipso verbo quod adest repetendo, τῶν ἐν τοῖς προπίμασι παρασκευάζεσθαι εἰσθῆναι) ἢ παρασκευαζόμενα ἄλλα τε καὶ &c. id est, ex his quae solent ad Gustationes parari, parata erant &c.

#### A D C A P. L I I.

d HESIODI de Malva versus est ex 'Erg. 41. conf. paulo inferius ad finem huius cap. notanda. Τοῦτο Ἀττικόν.

Sic nostri codd. percommode. Caeterum, quod ad rem d facit, monuit etiam Moeris pag. 263. *Μαλάχη*, *Ἀττικῶς*, *μολήχη*, *Ἑλληνικῶς*. ubi vide notata a Pierſono. Scilicet *μολήχη* non modo dorice dicebatur, ut apud EPICHRAMUM, quem mox citat Notter, sed etiam communi Graecorum lingua: quare ea forma & in ANTIPHANIS nonnulla exemplaria irrepſit, ut ait idem Notter; itemque in Aristophanis aliquem codicem, apud Hemſterh. ad Plut. vſ. 544. eademque etiam apud latinos ſcriptores Columellam & Plinium occurrit. τοῦ Ἀντιφάνους Μίνως διὰ τοῦ ο γερ. Toridem literis iſta ſic dedere noſtri mſſi; quos cur non ſequeretur nulla cauſa fuit: nam quod ANTIPHANIS *ſabula Minos* a nullo alio, qui ſuperſit, auctore citatur, non illud quidem ſilentium infringere poteſt librorum auctoritatem, qui diſerte eam nominant: ſin minus aptum comoediae argumentum *Minoem* aliquis exiſtimet, non repugnabo fieri poſſe ut leviter corruptum ſit nomen, & ſuſpicari licere, *Μιδῶνος* fortaiſſe debuiffe librarios, aut *Μύλωνος*, coll. Polluce X. 152. & VII. 211. In ed. Ven. ſic legebatur hoc loco, τοῦ Ἀντιφάνους τῷ μ καὶ λος, διὰ τοῦ ο γερ. eodemque modo in ed. Baſ. & Caſ. niſi quod in his καὶ λος eſt, pro καὶ λος. EPICHRAMI verba reperiit Euſtath. ad Od. ε'. p. 40, 41. ſed corrupti illius codices, ex Athenaeo corrigendi.

PHANIAE ſive PHAENIAE priora verba nullam habent difficultatem Eſt tamen ad ea CASAUBONI Animadverſio ſatis prolixa *Malvae*, (inquit) *σπειματικὸν τύπον* adpellavit Phantias, quod Plinius *ſemen*, Dioſcorides τὴν καρπὸν: alii *placentiam*, ait Phantias. Heſychius quoque: *πλάκτους, ὁ σπειματικὸς τύπος τῆς ἡμέρας μολάχης*. Cauſſam huius appellationis explicat, quod orbiculus nille peſtinatim ſit inciſus, ut ſolent incidi *placentarum crepidines*. u &c. — In poſterioribus eiufdem auctoris verbis, καὶ περιληφθεῖς τῆς κρητῖδος ὁμοιοῦς γίνεται τοῖς θαλαττίοις περιγεγραμμένοις ἔχινος, quae prae caeteris explicatione indigebant, deſtituit nos docti Viri auxilium. Ea quum mihi obſcura proſus eſſent, forte fortuna utcumque interpretatus ſum; & ita quidem, ut verear ne longiſſime ab auctoris aberraverim ſententia. Propius, ut nunc quidem denuo hunc locum diſcutienti videretur, a vero abſuit Dalecampius, Graeca latine ſic reddens: *ambitus vero marginis (imitatur) echinorum, quos in*



e mari capiunt, delineationem & circumscriptionem. Quam versionem tenuit Bodaeus ad Theophr. pag. 825. ubi totam istam malvae descriptionem *luculentissime traditam* ait. Ego vero, ut dicam quod sentio, leviter corrupta Graeca ista arbitror, & pro περιληψείας τῆς κρυπίδος legendum suspicor περιληψείας τῆς λεπίδος, in hanc sententiam: *Malvae ille fructus, si ei relictum sit putamen, (i. e. si consideretur quatenus tunicā adhuc suā, quam hirsutam esse scimus, involutus est) speciem refert echinorum illorum marinorum, qui figuras quasdam descriptas in testis habent.*

f Ἑρμιππος δ' ὁ Καλλιμάχειος, ἐν τοῖς Περὶ τῶν Ἑπτὰ Σοφῶν, καὶ εἰς τὴν καλουμένην φησὶν ἄλμυρον, προσέτι τοῦ ἁδίου, &c. Titulum libri HERMIPPI, ab Epitomatore omissum, supplevi ex Proclo, quem laudaverat CASABONUS, haec ad h. l. adnotans: "Ἄλμυρον, intellige σύν-θετον: [sive φαρμακίαν, αὐτὴν κατασκευὴν. conf. quae nād τὰς ἀμεθύστους l. 34. c. notata sunt.] Remedium quoddam id fuit contra famem & sitim; unde nomen utrumque, ἄλμυρον, & ἁδίον. Sapientes illos priscos hoc pharmacō usos legimus pro cibo & potu. [conf. IV. 161. a.] nDe alimo multi: locus autem HERMIPPI est sumtus ex nullius libro De Septem Sapientibus. Proclus in Hesiodum nverum, [paulo ante citatum] Οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ &c. nῖσος, inquit, καὶ ἀφ' ἱστορίας τοῦτο λέγει. Ἑρμιππος γὰρ νέν τῷ [περὶ] τῶν Ἑπτὰ Σοφῶν περὶ τῆς ἄλμυρον λέγει. nμμένονται δὲ τῆς ἄλμυρον καὶ Ἡρόδοτος (malim Ἡρόδοτος) νέν τῷ πέμπτῳ τοῦ κατ' Ἡρακλέα λόγου, καὶ Πλάτων ἐν nγ'. τῶν Νόμων, Ἐπιμενίδην φησὶ μικρὸν τι ἰδεσμάτιον προσ- nφερόμενον, ὃδε διατελεῖν τὴν ἡμέραν ἢ δ' ἐξ ἀσφοδέλου n καὶ μαλάχης, ὅπερ αὐτὸν ἄλμυρον καὶ ἁδίον ἔποιε. u — Procli verba ista leguntur pag. 19 sq. editionis Heinsianae Hesiodi ex offic. Rapheleng. 1603. HERMIPPI libros περὶ τῶν Ἑπτὰ Σοφῶν alibi citavit Athenaeus, X. 443. 2. Herodotus utique, non Herodorus, auctor est τοῦ κατ' Ἡρακλέα λόγου. vide Athen. IX. 410. f. Nec vero in Platonis lib. III. de Legibus, nec usquam alibi apud Platonem id, quod ex eo refert Proclus, reperire mihi contigit; nisi eo referas pauca illa verba, quae haud procul initio libri III. de Legibus leguntur, ubi ait: ὁ λόγος μὲν Ἡρόδοτος ἡμαρ- τούετο πάλαι, τῷ δ' ἔργῳ ἐκείνος ἀπετέλεσεν. i. e. Quod olim verbis divinavit Hesiodus, id re ipsa ille (Epimenides)

perfectis. Quae quidem Philosophi verba in eandem, quam f Proclus dicit, sententiam exposita apud Plutarchum legimus in Septem Sapientum Convivio, T. II. Opp. p. 157. ed. Franc.

### AD CAP. LIII.

Μεγαλοπολίται δ' αὐτὴν Σικυωνίαν ὀνομάζουσι. η Mi-  
num, quare dicatur, *Megalopolitae appellasse cucurbitam*  
*σικυωνίαν*: nam ea vox non *Megalopolitarum* Arcadum pro-  
pria, sed multorum Graeciae populorum communis fuit.  
Hesychius: *Σικυωνία, κολοκύντη*. Hippocrates quoque  
non semel *σικυώνη* appellat τὴν κολοκυνθίδα, interpre-  
tibus Galeno & Erotiano. « CASAU. — Conf. Foef. Oe-  
con. Hippocr.

Θεόφραστος δὲ τῶν κολοκυντῶν, φησὶν, οὐκ εἶναι ἐν μέρος  
ιδίαις. Negotium sibi facere ista verba, professus est CASAU-  
BONUS; nec immerito. «Ipsum primo (inquit) loquendi ge-  
nus suspicionem movet, οὐκ εἶναι ἐν μέρος ιδίαις: quo-  
modo vix putem locutum Theophrastum. Sententia de-  
inde manifesto falsa: nam *plures esse cucurbitae species* di-  
nferre *negat* philosophus. *Σικύου, αἶτ, καὶ κολοκύντης, τοῦ*  
*μηὲν εἶναι φασὶ γένη, τῆς δὲ οὐκ εἶναι* — ἄλλ' ἐν τῷ αὐ-  
τῷ γένει τὰς μὲν βελτίους, τὰς δὲ χείρους. Athenaei for-  
tassis etiam hic memoriam licet accusare, aut librario-  
rum perfidiam: nisi credere malumus attentionem illi  
defuisse, qui haec excerpebat. « — Verba ista leguntur  
Histor. Plantar. lib. IV. cap. 7 med. At initio tamen eius-  
dem capituli idem Theophrastus *cucurbitam & cucumerem* in  
earum numero plantarum retulit, quarum *plura sint gene-  
ra*. Ad verba quod spectat, valet idem μέρος ac γένος, &  
idem *ιδία* ac *εἶδος*. Itaque dicere potuerat philosophus  
*ἐν μέρος καὶ ιδίαις*, quemadmodum v. gr. VI. 1. αἶτ, *ἐστὶν*  
*αὐτῶν εἶδη καὶ μέρη πλείω*: sed *ἐν μέρος ιδίαις* inepte uti-  
que dictum videri debet. Suspiciatus eram, πολλὰς ἐν μέ-  
ροις ιδίαις scripsisse Athenaeum, *multas particulares species* si-  
ve *formas*: sed nec hoc placet; nam *particulatim*, graece  
*κατὰ μέρος* vel *ἐπὶ μέρος* sonat; *ἐν μέρει*, est *vicissim*. Tra-  
stavit hunc locum Bodaeus ad Theophr. pag. 785. parum  
quidem ad levandas difficultates promovens.

ἡ μὲν Ἰνδική, ἡ καὶ αὐτὴ καὶ σικύα. *Alia est Indica; ea a  
ipsa, quae & Sicya vocatur; vel, eadem quae & Sicya voca-*

a tur. In eandem sententiam rectius fuerit ἢ δὲ αὐτὴ καὶ σικ, quemadmodum legendum monuit CORAY.

ἄγχι δὲ τοῦ νῦν λεγέσθαι παρὰ Κνιδίους τὰς κολεκύντας Ἰνδικὰς. » Legi malim — τὰς κολεκύντας σικύας Ἰνδικὰς. » vel sic potius, τισὶς κολεκύντας Ἰνδικὰς. Nam sine distinctione omnes cucurbitas fuisse dictas Cnidiis Indicas, » falsum cenfeo: tamen, ut ista lectio sonat, Cnidiis Ἰνδικὰν tantundem valuit atque κολεκύντη. » CASAUB. Mox, pro Γαλατείας, rectius Γαλατίας scriberetur. Quod b absque apostropho δὲ ἐστίν, δὲ ἢ, & similia, h. l. & saepe aliàs efferuntur; ista ita edita inveni, (nisi quod subinde δὲ ἐστίν, sic, praesertim in ed. Caf. scribitur) nec e codd. mssis aliud enotatum vidi. Malebam equidem δ' ἐστίν, δ' ἢ, & sic de caeteris. Sed in infinita maiorum curarum turba, haec talia negligenda fuere. ἢ ἀρνυτή. » Cucurbita » condiebatur hyssopo, origano, aliisque herbis condimentariis. Aëtius lib. I. χεῖρὶ δ' εὐλατὸς ὀργάνῳ ἀρνυμένη, » διὰ τὴν ἐν αὐτῇ ὑδατῶδη ποιότητα. » CASAUB. In verbis εὐπεπτ. δὲ καὶ ἐκκρητ. particula καὶ in ed. 2. & 3. Caf. desideratur errore operarum. Mox κάτεφος recte e mssis restituit idem Casaub. & sic quoque nostri codices. In aliis quidem, ait ille, κάτεφος esse. Olim mendose κάλυδης edebatur, quod fissilis interpretatus erat Dalech. κάτεφος valde coëla vel εἰκὼ exponit Casaub. Satis, puto, fuerat coëla vel εἰκὼ. De malis στρουθίοις vel στρουθίσις vide ad III. 81. a. Mox εἴ τι τοιοῦτον scripsi cum nostris codd. τοιοῦτε edd.

c Ἀττικαὶ δὲ μόνως καλοῦσιν αὐτὴν κολεκύντην. » μόνως, uno » vocabulo: non, ut aliae gentes, vel Indicas, vel scyam. » DALECH.

HERMIPPI versiculus cuius metri sit, nescio. Olim sic scribebatur: Τὴν κεφαλὴν ὅσῃν ἔχει, ὅσῃν κολεκύντη. Ibi notavit CASAUB. » Potius scribam — ὅσῃν ἔχει; ὅσῃ κολεκύντη. Quam magnum caput habet? quanta est cucurbita: » non ὅσῃν, quantum habet cucurbita caput. » Quem secutus sum. Malim tamen prius hemistychium pro exclamatione, quam pro interrogatione, accipi: Quantum caput habet! In EPICHRAMI iambo, cum τ' ἢν ἔτι perperam vulgo legeretur, τῇν' ἐστὶ correxerat Grotius in Excerpt. pag. 481. sed, pro Dorico poetæ stylo, ἐπὶ oportuisse monuit Koen ad Corinth, de Dial. p. 130. Latinam Grotii versionem adoptavi; quam in partem (de salubritate) etiam

Dalecampius acceperat. Quod si tamen vox ὑγιέστερον c ad hominem aliquem referretur, ut intelligeretur v. gr. μετράκιον, γυνάριον, aut simile aliquod substantivum; magis placeret ERASMI interpretatio, in Proverb. Cucurbita *sanior*, cum ait: »Mihi videtur, non absurde ductum hinc »proverbium, quod cucurbita undique turgat integra, »nec rimis hians, nec vermiculis obnoxia. Est autem »obesitas & integritas corporis, *sanitatis* argumentum.« (conf. Bochart. Hieroz. P. II. lib. IV. c. 27.) Cui interpretationi favet, quod apud Suidam (in Κολοκύνθη, & in Ὑγιής) in masculino effertur proverbium, cui quidem interpretatio non est adiecta, Ὑγιέστερος κολοκύνθης vel κολοκύνθης; (nam utroque modo scribitur.) Et suspicari liceret, in Epicharmi versu fortasse ὑγιεστέρα, in foemino, de puella quadam scriptum oportuisse, nisi rursus in neutro genere usus esset eodem proverbio Sophron apud Etymol. in Ὑγιής. Idem proverbium Erasmus apud Zenodotum (sic ille Zenobium adpellat) etiam legi ait; at ibi mihi non contigit reperire.

#### AD CAP. LIV.

Ἐπικράτης, ὁ κομψοποιός. Τί Πλατὼν; &c. »Comi- d »cos Atticos nihil fecisse libentius, quam ut philosopho- »rum disciplinas & institutionem in scena traducerent, & »populo ridendam propinarent, ex Aristophanis drama- »tibus, Diogenis Laërtii historia, & hisce commentariis »nemo ignorat. [ Vide v. gr. Aristotelicorum irrisiōnem, »III. 98. f. & 99. a. & Stoicorum, III. 104. b. c. & 103. »d. ] Athenaeus h. l. EPICRATIS plusculos *versus* descri- »psit, quibus Platonis schola ridetur falsissime. Inducebatur »medicus quidam Siculus, discipulis Platonis oppedens, »subtilibus atque (ut existimabat) inanibus illorum dispu- »tationibus & divisionibus offensus. Frendunt iuvenes »dentibus, & tantam contumeliam parant ulcisci: fecis- »sentque adeo, nisi eorum motus auctoritas praesentis ma- »gistri compescuisset.« CASAUB. — Festiva illa EPICRA- »TIS verba in ed. Ven. & Bas. veluti nullo prorsus metro addicta continuo tenore scripta sunt. Anapaesticum eis inesse metrum recte videns Calaubonus, sed rationem il- »lius metri vel non satis ipse tenens, vel minus certe cu- »rans, distribuit per anapaesticos trimetros, non modo mire

d inter se confusos, promiscue mixtis aliis integris, aliis brachycatalectis, aliis catalectis in syllabam; verum etiam intercurrentibus passim iambicis aut trochaicis pedibus, quibus in eo systemate non erat locus, misere subinde claudicantes. Ego, GROTIUM fere secutus, (in Excerpt. pag. 669 sqq.) in dimetros anapaesticos dispescui, acatalectos (i. e. integros) plerosque, modo sub initium fere aut finem cuiusque orationis mixtos monometris vel dimetris catalecticis in syllabam. In exemplo, quod typis describendum dederam, quintum quemque versum suâ nota numerali distinxeram; in quo vellem praescriptum meum secutus esset typographus: sic facilius versum quemque reperturus erat lector, quo referuntur animadversiones ad nonnulla loca strictim proponendae.

In *vers.* 1. paulisper hæseram, cum sit *Τί Πλάτων* singulus pes anapaesticus, ubi duo saltem, qui monometrum efficerent, expectasses. Eum fortasse decurtavit Athenaeus. Equidem *Τί δὲ δὴ ὁ Πλάτων* malueram. *Versum* 3. qui est ex catalecticis, sic scripserat Grotius, *πρὶ τισὶ νῦν διατρίβουσιν*; Ubi operarum errore irrepsisse *πρὶ* pro vulgato *πρὸς* putaram, nisi diserte ille in Notis scripsisset: »Legitur apud Athen. *πρὸς τισι*, sed sensus illud magis exigit.« At (ut taceam, citra necessitatem sic proceleusmaticum pedem pro dactylo invehî) eandem vim habet in ista constructione praepositio *πρὸς* atque *πρὶ*. Quemadmodum *πρὸς τινι εἶναι* vel *γύγισθαι* dicunt Graeci, *alicui rei intentum, in ea occupatum esse*; (vide Lexic. Polyb. in *Πρὸς* cum dativ.) eodem modo eodemque sensu *πρὸς τινι διατρίβειν* percommode dictum fuerit. *Vers.* 4. *φροντὶς* meminimus & aliàs frequentatum inprimis de philosophorum curis ac meditationibus. *Vers.* 7. *πρὶ τὰς γὰρ* a Grotio est. Cum *γὰρ* vulgo dorice expressum esset, consentaneum erat, ut adiecta praepositio pariter dorica efferretur formâ. Articulum vero desiderabat metrum, ut fieret versus similis versibus 3 & 5. *Vers.* 10. Vulgatum *μειρακίων* metro prorsus adversabatur: quare commode *μειρακιδίων* correxit Grot. In quo vocab. syllaba *ρα* sua quidem origine brevis erat, sed ob trium brevium in una voce concursum produci potuit. *Vers.* 11. In *Ἀκαδημίας* penultima anceps, hic longa est: quod si opus esset, potuerat *Ἀκαδημίας* e scribi. *Vers.* 14. *ζώνῃ τε βίῃ* recte edd. cum mss. *bi* Perperam *ζώνῃ τε καὶ βίῃ* mss. *a*. *Vers.* 16 sq. In fine ora-

nionis rectius penultimum locum, quam postremum, occupaverit monometer. Quare sic distribuendi fuerint isti versiculi:

τὴν κολοκύντην

ἔχεται, τίς ἐστὶ γένους.

Vers. 18. Casaubonus, superiorem versum vel eius partem cum hoc iungens, sic ediderat:

τίς ἐστὶ γένους. καὶ τί ποτ' ἄρ' ὀρίσαστο;

Grotius, praemisso monometro *τίς ἐστὶ γένους*, hunc subiecit, distinctum personae *A.* nota:

*A.* καὶ τί ποτ' ἄρ' ὀρίσαστο;

cuius mensuram equidem non percepi. Speciem habet dimetri catalectici. Itaque ἄρ' circumflexum est, ut cum prima syllaba ὦ verbi sequentis spondaeum efficiat. Sed deinde *π* in ὀρίσαστο pro longa usurpatur, quod & analogiae & usui repugnat. Nec vero ipsa illa particula ἄρ' circumflecti hoc loco debuit, cum non sit interrogativa, sed ex ἄρα decurtata. Itaque alia ratione consulere metro tentavi, ἐρίσαστο scribens, quod perinde ac ὀρίσαστο dici potuit, quemadmodum pro ὄρακα & ἰώρακα & ἑώρακα dixere Graeci. (vide Not. ad l. 15. c.) Sic existebat dimeter brachycatalectus, cuius primus pes dactylus est, alter proceleusmaticus, tertius trochaeus: quem versum ferri in hoc systemate posse putavi; recte-ne, an secus, iudicent artis magistri, cuius ego tironem me profiteor. Simili ratione vers. seq. vulgatum γένους in γένος cum Grotio fuit resolvendum: sed & duae voces fuere transponendae. Versum 20. sic Grotius curaverat: δῆλ' ὅσον δ' εἰ τι κάτιστα. Equidem pro δῆ, fulciendo metro, γῆ particulam praetuli. Vers. 21. εὖν particulam inserui praecedente Grotio, itemque Scaligero, cuius emendationibus multis usus erat Grotius.

Vers. 22. Percommodum verbum κίψαντες. Valet enim κίπτειν, (sicut κυπτάζειν apud Schol. Aristoph. in Lysistr. 17.) περί τι ποιεῖν καὶ διατρίβειν: scilicet, pronum incumbere in aliquid quaerendum vel elaborandum. Inde ἀνακίπτειν, l. 6. a. ex labore se erigere recipereque. Vers. 25. μετράκιδ' ὦν pro vulgato μετράκιον (sicuti vs. 10. etiam Grotius fecerat) recepi. Nec tamen improbaverim eiusdem Grotii rationem, qui h. l. vulgatum tenens, καὶ particulam initio huius versus posuit, non in fine superioris, qui adeo fiebat catalecticus:

κῆξαίφνης, ὅτι κυπτόντων  
καὶ ζυγούντων τῶν μερακίων.

f Vers. 27. πῶϊαν (inquit Grotius) pro πῶαν, ob versum. «  
In eandem vero formam πῶϊαν consentiebant edd. omnes  
& mssii. Vers. 28 & seqq. In ed. Casaub. sic legitur:

— ταῦτα δ' ἀκούων

ἰατρός τις Σικελᾶς ἀπὸ γᾶς, κατεπάρδεν'

αὐτῶν ὡς λαρούτων. ἢ πού δεινὸς

ὀργισθεὶς, χλευάζεσθαι ἔβησεν.

Nec variant quidquam libri, nisi quod de postremis ver-  
bis infra dicam. Grotius istos versus sic constituit:

Ταῦτα δ' ἀκούων ἱατρός τις

Σικελᾶς ἀπὸ γᾶς, κατεπάρδεν'

τ' αὐτῶν ὡς μάλα λαρούτων·

ἢ πού δεινὸς ὀργισθεὶς,

χλευάζεσθαι τ' ἔβησεν.

In nostrum exemplum quo pacto in primo istorum ver-  
sum, pro ἰατρός, Ionicum irrepsit *ἱατρός*, iam ipse  
nescio: & restitutum velim istud, quod mutare nil erat  
necesse. Caeterum rationem, quā duos proximos versu-  
culos curavit summus alioquin in hoc genere artifex, pro-  
bare non potui; cum & perincommode divisum esset ver-  
bum in fine versus, & vox μάλα praeter necessitatem  
inserta. Adnotavit ad hunc locum ipse GROTIUS: *ἡ μάλα*  
» addidimus, ut esset catalecticis. Si hoc omisso brachy-  
» catalectum malis, non repugnabo. « Nempe ex ipsius ra-  
tione superior etiam versus erat catalecticis. Atqui nec  
catalecticis, nec brachycatalecticis, nec inserta voce, hic  
erat opus. Verbum *πάρδω* nonnumquam quidem in medio  
reperitur, sed multo frequentius in activo, & praesertim  
in Aoristo secundo. Itaque *κατέπαρδ'* legendum mane-  
bant versus dimetri integri, sicut ii qui praecedunt, iu-  
sto tenore fluentes:

Σικελᾶς ἀπὸ γᾶς, κατέπαρδ' αὐτῶν,

ὡς λαρούτων. ἢ πού δεινὸς &c.

At in his, quae nunc proxime sequuntur, fefellisse me ra-  
tionem intelligo. Sic enim scribi debebant *versiculi* 31 & 32.  
ut praeccederet monometer, sequereturque paroemiacus:

ὀργισθεὶς,

χλευάζεσθαι τ' ἔβησεν.

Copulam τε post *χλευάζεσθαι* cum ignorarent editi libri,  
adiexit Grotius; eandem vero nostri dedere mssii: eo-

demque modo etiam Casaub. in Animadv. obiter citaverat f ista verba, nihil tamen nec de edita, nec de scripta le- xione monens.

Sequuntur vers. 33 & 34. verba discipulorum:

ἢ τὸ γὰρ ἐν λέσχαις ταῖςδε τοιαῦτα  
ποιεῖν, ἀπρεπές. α — οὐδ' ἔς.

Recte ταῖςδε post λέσχαις dedit postter cod. α. Alter codex cum editis τοιαῖςδε: quod tenens Grotius, duos versículos sic constituit:

τὸ γὰρ ἐν λέσχαις  
τοιαῖςδε τοιαῦτα ποιεῖν ἀπρεπές.

In ed. Cas. uno dein versu comprehensa erant haec verba:  
ἀπρεπές, οὐδ' ἐμέλησε τοῖς μαιράκιοις.

& continuo sequebatur, Ὁ Πλάτων δὲ &c. Ubi ἀπρεπές corrigendum monuit CASAVB. in Animadv. & pro οὐδ' ἐμέλησε scribendum censuerat οὐδ' ἠμέλησε, non negle- xerunt adolescentes factam sibi iniuriam. Quarum emendatio- num priorem, nulli dubitationi obnoxiam, cum Grotio ad- optavi: ad alteram quod spectat, postquam dixit poeta δεινῶς ὀργισθῆσθαι, vehementer irati sunt; languidus & fri- gidus videri poterat, si nunc demum subiecisset, non ne- glexerunt. Quare aliam emendandi rationem iniens GRO- TIUS, sic scripsit:

οὐδ' ἐμέλησεν τῆς καλοκύντης  
τοῖς μαιράκιοις.

monuitque idem in Notis: » Legebatur, οὐδ' ἐμέλησε τοῖς μαιράκιοις. Atqui iam dixerat, iratos adolescentes ob me- » dici Siculi inverecundiam. Ergo hoc dicit: prae iracundia » oblitus discipulos quaestionis, quae erat prae manibus, nisi » eam Plato forti animo refuscitasset. α — Quam rationem ego, quod ad sententiam, probans, verba sic locavi, quem- » admodum continuus tenor integrorum versuum dimetro- » rum desiderare videbatur. Sed, ut infra contextum signifi- » cavi, non satis videtur οὐδ' ἐμέλησε, sed particulam ἔτι desidero: quare utique οὐδ' ἔτι ἔμελλε (sic scriptum volebam, non ἐμέλει) malim, id est, non amplius cu- » rabant; aut eadem sententiā, quod commodius fortasse fuerit, οὐδ' ἔτι ἔμελλετο. Ac potuit ἐμέλησε ex interpre- » ratione pro ἐμέλλετο, in contextum irrepere: est enim hoc atticum, istud commune, ut docet Eustath. ad Iliad. α'. p. 108 extr. Nomen vero τῆς καλοκύντης recte fuisse a Gro- » tio hoc loco possum, ex his etiam, quae mox sequun-



fur, adparet: quoniam enim iam e plurimorum versuum intervallo nulla *cucurbitae* mentio est facta, non posset deinde sine magno incommodo ita nude poni *τίνας ἐστὶ γένους*, nisi nomen *τῆς κολοκύντης*, de qua agebatur, paulo ante rursus fuisset positum.

*Postremi versus* in ed. Cal. sic scripti digestique sunt, consentientibus (quod ad verba) edd. vet. & mssis:

ὁ Πλάτων δὲ παρὼν καὶ μάλα πρῶτος οὐδὲν  
ἱριθὲς ἐπέταξ' αὐτοῖς, πάλιν ἀφορίζε-  
σθαι τίνας ἐστὶ γένους, οἱ δὲ διήρουν.

Quos Grotius in hunc modum digestit:

Ὁ Πλάτων δὲ παρὼν καὶ μάλα πρῶτος  
οὐδὲν ἱριθὲς ἐπέταξ' αὐτοῖς  
πάλιν ἀφορίζεσθαι, κολοκύντη  
τίνας ἐστὶ γένους. οἱ δὲ διήρουν.

Et ad vers. penult. monuit: » Hoc *κολοκύντη* ex superio-  
ribus hic repetivimus ob versum. « — Ego vero, sicut  
superiori loco peropportune & re ipsa postulante restitu-  
tum a summo viro nomen *τῆς κολοκύντης*, sic idem nomen  
hic languide admodum & inutiliter repetitum iudicavi. At  
illo reiecto, reliqua verba non amplius ad metri legem  
apta erant. Quare verbum *ἀφορίζεσθαι* in brevius  
*ἐρίζειν* contraxi. Quod si quis audacius factum iudica-  
verit, cum praesertim non sit verosimile, e satis noto &  
breviori verbo *ἐρίζειν* longius & exquisitius *ἀφορίζεσθαι*  
effictum esse a librariis; huic ego ultro assentior, ac pae-  
ne persuasum me nunc habere profiteor, servato verbo  
*ἀφορίζεσθαι*, vocem *αὐτοῖς* in *αὐτὸς* fuisse mutandam, ab-  
iiciendamque particulam *πάλιν*, ut postmodum investam,  
postquam *αὐτὸς* fuisset in *αὐτοῖς* corruptum. Sed praeterea,  
quod supra (ad vers. 16 sq. & ad vs. 31 sq.) monui,  
id haud dubie hic pariter, in fine praesertim totius ora-  
tionis, erat curandum; ut monometer non postremum  
locum, sed penultimum, occuparet. Quare quatuor po-  
stremos versiculos sic rescriptos velim:

Ὁ Πλάτων δὲ παρὼν, καὶ μάλα πρῶτος,  
οὐδὲν ἱριθὲς, ἐπέταξ' αὐτὸς  
ἀφορίζεσθαι  
τίνας ἐστὶ γένους. οἱ δὲ διήρουν.

Haec scripseram, cum posteriorem huius Epicratei Fra-  
gmenti partem aliter a nostro CORAY curaram, & insi-  
gnem ei lucem docti viri ingenio adiutam vidi. Is igitur  
*Animadv. Vol. I.* C c

(metrum quidem non tangens; sed ita sumens versus, f prout erant a Casaubono distributi: nec in ipsis verbis quidquam mutans:) collatis Epicratis verbis cum Aristophanis Plut. 698-704. perspectissime monuit: » Ista, Ἡ πικρὸν δεινὸς — ἀπρεπές. versu. 30-34. esse alterius personae *A.* verba; ac tum demum rursus pergere personam *B.* Οὐδ' ἐμέλυσεν τοῖς μαιρακίοις· ὁ Πλάτων δὲ & n quae sequuntur. « — Ita, servato verbo ἐμέλυσεν, & omisso Grotiano nostroque adfumento τῆς καλοκύντης, haec prodit sententia, ut ad id, quod de Siculi medici rusticitate dixerat *B.* respondeat *A.*: *Haud dubie graviter eo facto irati fuerint omnes, seque ludibrio habitos clamaverint. Est enim indecorum, tali in conventu disputationeque talia committere. Cui regerit B: Nec curantur discipuli; & Plato ipse praesens, (nempe, quo praesente tam inverecunde ille se gesserat) nihil turbatus, leniter admodum (quod Philosophi erat ingenium) pergens, rursus definire distinguereque eos iussit, cuius esset generis: & illi definebant distinguebantque. Quam ad sententiam tali quodam modo digerendi fuerint illi verficuli:*

Ταῦτα δ' ἀκούων ἱατρός τις  
 Σικελᾶς ἀπὸ γᾶς,  
 κατέπαρ' αὐτῶν, ὡς ληρύττων.  
*A.* Ἡ πικρὸν δεινὸς ἀργισθῆσας  
 χλευάζουσαι τ' ἔβησας.  
 τὸ γὰρ ἐν λίσχαις ταῖςδε τριαῦτα  
 ποιεῖν ἀπρεπές.  
*B.* Οὐδ' ἐμέλυσεν τοῖς μαιρακίοις·  
 ὁ Πλάτων δὲ παρὼν, καὶ μάλα πρῶτος,  
 οὐδ' ἐν ἑριθίῃ, ἐπέταξ' αὐτοῖς  
 ἀφορίζεσθαι  
 τίνας ἐστὶ γένους· οἱ δὲ διήρουν.

Ubi notabis, in illo Οὐδ' ἐμέλυσεν non absolute positam esse οὐδὲ particulam, ut latine *ne quidem* sonet; sed referri ad istud δὲ, quod v. seq. post Πλάτων est: quo fit, ut, sicut οὐδὲ *ne* valet, sic δὲ *dein* & valeat.

#### AD CAP. LV.

Lepidos istos ALEXIDIS iamtois in Grotii Excerptis frustra quaesivi; quos ab illo praetermissos esse mirari subiit:

*Propoma* quid sit, quod dicit Athenaeus, supra expositum est ad p. 58. b.

- 2 *Versf. 1.* εὐ τὸ πρᾶγμα ἡβούλετο. *Proprie*, quo res volebat. Dalech. quo ducebat fors. Casaub. in *Animadv.* quo res postulabat; quo me accedere mea intererat. *Vsf. 2.* κατὰ χεῖρας ἐδόθη. Vide IV. 156. f. & praesertim IX. 408. f. In illis verbis, τὴν τράπεζαν ἢ ἐχων, τις pro τὴν scribi Casaubonus iussit: qua mutatione nil opus esse putavi, cum percommode subintelligi tis possit. *Versf. 4.* οὐδὲ παρέχουσαι κρίσας ἡμῖν πλείονα. Monuit CASAUB. « κρίσας » & *nidorem* aliàs quidem coenam opiparam indicare; at h. n. l. agi de *gustationis* cibis, cui non pingua adeo & *nidorosa* non conveniunt, verum *tenues* cibi, & non tam alere apti, « quam famem irritare. » *Versf. 6.* Fulciendo mettro *parisculam* γ' inferendam putavi: nisi fortasse, omiſſa etiam illà, ob caesuram produci potuit ultima syllaba vocis ὑπερίφανος. Nec Eustathius quidem, hos versus citans, (ad *Iliad.* ω'. 1481, 17 sqq.) *pariculam* istam agnoscit. *Ibid.* ὄρουσα τῶν Ὁρῶν. » Eustathius: [loc. modo cit.] Τὸ δὲ « ὄρουσα ὥρῶν παραπτοῖσθαι δοκεῖ ἐκ τοῦ Θεοκρίτου, » & *πλυνθῆναι* τι ἐκ πρὸς κράταις Ὁρῶν, ἢ γὰρ πρὸς ταῖς κρήταις αὐτῶν τῶν ὥρων, ἃς κάλλος ἐστὶ τοῖν σμυγνῶν « ἐκείνος οὕτω τὸ καλῶς πλυνθῆναι. *Horae*, pulchritudinis *Deae* » praesides habebantur. Illis tribuebant quicquid in suo « *genere pulcherrimum* esse volebant intelligi. » CASAUB. — Theocriti locus, quem respexit Eustathius, est *Idyll.* I. 150. ubi notata ab Interpretibus consuluisse iuvabit: sed quod ad Theocriti imitationem istud expressum ab Ale-xide ait, *temporum ratio doctum praeiulem fecellit.*

*Versf. 7.* τὸ τοῦ πύλου τοῦ παντός ἡμισφαίριον. » *Polum* » appellat non quod astrologi, sed ipsum *coelum*. Plato in » *Erinomide* pro *οὐδὲ* accepit, ἐν ᾧ χροῖον διεξέρχεται τὴν » αὐτοῦ πύλον, *sumit percipit polum.* » CASAUB. — Conf. Euripidis verba paulo post, pag. 61. b. & H. Steph. Theſt. III. 464 med. *Versf. 8.* ἅπαντ' ἐνῆν ἑκάεῃ γὰρ ἐν ταύτῃ καλῶ. ἐν ταύτῃ scil. *λοπάδι.* τᾶκεῖ, nempe τὰ ἐν οὐρανῷ καλῶ. Quae adnotavi, ne quis (quod mihi initio visum erat) τᾶκεῖ pro τὰ ἐν *λοπάδι* accipiens, deinde pro ἐν ταύτῃ oportuisse ἐν τούτῳ (scil. οὐρανῷ) putet. *Versf. 10.* ὦν ἡμίτομα. Corruptissime ὦν ἡμίτομον ed. Venet. & Baſt. Dein ὦν ἡμίτομον edidit CASAUB. & in *Animadv.* ait: » *Fecimus ὦν ἡμίτομον* ex mss. quamquam alii co-

» dices, servatâ eâdem sententiâ, ὡς ἡμίτομα. « Nostri codd. ὡς ἡμίτομα. Recte vero Eustathius ὡς ἡμίτομα : quae verba iam supra eodem modo citaverat auctor poster, II. 57. e. *Vers.* 14. ἀποδείδοντα κόσμον. » Sic apud b » Lucian. [Epist. Saturn. c. 24.] ἐσθλὴς κοσμοειδὴς τετρα- » πημένη. « CASAUB.

## AD CAP. LVI.

Μύκας. FUNGI. Singularis ὁ μύκης, τοῦ μύκητος & τοῦ μύκου, δίκλιτος, ut aiunt Grammatici. Sed & αἱ μύκαι habes infra (p. 60. l.) ex Epicharmo, tamquam a sing. ὁ μύκας : si modo vera ista scriptura. De ARISTIA comico in Indice Auctorum ab Athenaeo citatorum dicitur : vide interim Fabric. Bibl. Gr. T. I. p. 747. & Toup in Epist. Crit. pag. 50 sqq. In eius *versu*, quem citat Athenaeus, ἐρέχθαι vulgo scribebatur consentientibus libris : sic & apud Eustath. ad Iliad. ο'. p. 1020, 37. apud quem aliâ insuper ex parte corruptum metrum est, cum δάπεδον pro πίδακι scribatur. ἐρέχθαι per α scribebendum, quo constaret senarius, recte monuit Casaub. Et sic puto correxit Valckenaer, cuius Epistola ad Roeverum (laudata in hanc partem ab Harles. ad Fabric. Bibl. Gr. T. II. p. 423.) mihi haec scribenti non in promptu est. Sententia versiculi haud sane perspicua. » Verbum ἐρέχθαι (ait Casaub.) de sono rei in solum proiectae dici norunt eruditi. « Et istâ quidem notione subinde accipitur illud verbum ; de qua consuli Lexica possunt, & Homeri interpretes ; in his Eustath. ad Iliad. ι. p. 1391, 29 sqq. Quare sic interpretatus est illum versiculum Casaub. » Fungis illis resonabat lapideum solum. « Quam sententiam etiam Gallico probatam interpreti video. At quis quaeso umquam fungus illis resonans audivit solum ? Sane, si μύκας hic fungos intelligas, (ut intellexit quidem Athenaeus) aliâ notione accipiendum verbum ἐρέχθαι erat. Quam in partem rectius, meo quidem sensu, DALECAMPPIUS reddidit : Fungos concupiscis lapidosus ager ; adiectâ hac notâ : » Proverbii specie dictum » hoc videtur, & illis convenire, qui id ambiunt & optant » ad quod non sunt apti. Fungi nascuntur in molli ac humida terra, non inter saxa. « Istam interpretationem spectasse Casaub. videtur, cum ait : » Non placet illorum » coniectura, qui emendant hic ἐρέγει. « — Voluit ἐρέγει-

b *tus* dicere; nam ἐρέει prorsus alienum foret. At nulla mutatione opus est: nam, verum si quaeris, idem etiam valet ἐρεχειν atque ἐρέεσθαι; & quidem non solum primitivā notione, cum ad corpus refertur, ubi extendi significat, quam in partem ἐρέχθαι Iliad. Ἀ. 30. in brevibus Scholiis ἐρέεσθαι exponitur: sed & in significato ad animum translato, ubi cupere, concupiscere, desiderare sonat; quam in partem manifeste ab Apollonio Rhodio usurpatur, Argon. I. 275. ubi vide Brunckii nostri Notam. Sed in eodem Aristiae versiculo amplius aliquid videre sibi visus est ingeniosissimus Toupius; (Epist. Crit. p. 51.) scilicet ambiguitatem, in qua luisse poetam existimavit; quandoquidem, sicut verbum ἐρεχειν ambiguum est, modo concupiscere significans, modo resonare; sic & μυκας, prout accentum posueris, (μύκας, vel μυκᾶι) vel fungi sunt, vel pecorum mugitus.

c In POLIOCHI vers. 6. ὑγρῶν ἄς cum Brunckio correxi. Perperam vulgo ἀνυγρῶν ἄς. Mox dein εἰς αἶρος ἀμφιβόλον dicitur puto vinum ita debile, ut dubites vinum-ne, an aqua sit; aut ita acre, ut nescias vinum-ne dicendum sit, an acetum. conf. I. 31. e. Quod vers. 2. ἰσχυρομένους legitur in ed. 2. & 3. Cas. proprius istarum editionum error est: priores recte ἰσχυρῶν. de quo verbo confer proxime sequentes Antiphanis versus. In eiusdem ANTIPHANIS vers. 3. fulciendo metro voculam *tis* inserui, Grotio praeunte in Excerpt. p. 637. Post εἰς τις paulo commodius, loco commatis, minore puncto distingueretur oratio. παραλίδες obsonia interpretatus sum.

d cont. IX. 367. c. d. Versum 7. Thymo nemo vescitur ubi ad est caro, in Proverbiorum numero, quae Erasmanis interspersa sunt, retulit Hadrianus Iunius, qui etiam adnotavit, ductos esse hos versus ex illa Antiphanis fabula, cui titulus Proverbium vel Proverbia erat; quod ex eis quae mox subiecta leguntur, colligi posse ille existimaverat. De θυμῷ conf. Erasmi in Prov. *isidem vespentes cepis*. Est enim θυμός (penultimā brevi) cepa s. bulbis sylvestris, aut allium sylvestre.

\*Οτι Κηφισόδοτος. Perperam vulgo Κηφισόδοτος: de quo corrigendo vitio monuit Ionsius lib. I. de Scriptorib. Hist. Philos. cap. 13. sect. 1. ubi plura de hoc Cephisodoro reperies. Recte vtri nomen expressum legebatur apud Nonnum III. 122. b. & VIII. 354. c. Pro κατὰ Ἀριστοτέ-

λους scribitur πρὸς Ἀριστοτέλην III. 123. b. quod perinde est: & in similibus librorum titulis, quales bene multi multorum auctorum commemorantur, frequentius πρὸς quam κατὰ occurrit; puto, quod illa vocula paulo minus invidiosa videretur. Quod ait Athenaeus, *obtreffasse Cephisodorum Aristoteli, ὅς οὐ ποιήσαντι λόγου ἄξιον τὸ παροιμίας ἀποῖσαι*, id perperam a me sic conversum esse intelligo, quod *Adagia colligere operae pretium non duxerit*; in quo imprudens praeceuntem secutus sum Dalecampium. In eam sententiam *ποιησάμενον* oportebat, non *ποιήσαντι*. Recte CASAUBONUS in Animadv. *quasi operae pretium non fecerit, cum Proverbia collegit*; monuitque: »In Aristoteleorum librorum indice reperies apud Diogenem [V. 26.] »Παροιμίας. ἄ. [i. e. *Paroemiarum liber unus.*] Praeterea ex »Graecorum *Paroemiographorum* & *Scholiastrarum* scriptis constat liquido, eius argumenti librum sub Aristotelis nomine in studiosorum manibus olim esse versarum. «— Conf. Menag. ad Laërt. l. c. In Aristotelis libello igitur ieiunitatem aut nescio quae alia in tractando illo argumento vitia reprehendit ille Isocratis, aemuli Sragiritae, discipulus. *Dramatis Antiphanei titulus* in edd. *Παροιμίας* scribebatur: sed nostri codices *Παροιμίας* dedere, quod e suis etiam enotatum commendaverat Casaubonus. Qui sequuntur ANTIPHANIS *versus*, ex eiusdem Casauboni praescripto correxi. Vulgatam scripturam, in qua nil variant libri, sub contextu indicavi: sed primus etiam *versus* (de quo tacui in istis Notulis) vitiatum vulgo erat, in hunc modum:

Ἐγὼ γὰρ ἄν τι τῶν ὑμετέρων φάγοιμι.

#### AD CAP. LVII.

Φύονται δὲ εἰ μύκητες γῆγενεῖς. » Quod ait; *nasci fungos γῆγενεῖς*, intellige, *spongi*, & nulla cultura, sed αὐτομάτους, ut loquitur Florentinus: [Geoponicorum Col-lectorem dicir. vide Fabric. Bibl. Graec. T. VI. p. 302 sq.] & Athenaeus quoque mox, [p. 62. a.] τὰ ὕδρα γίνεται αὐτῶματα ἀπὸ γῆς. Ridicula alioquin videatur observatio; cum omnia quae terrā nascuntur, γῆγενῶ possint dici. Sed & artificio provenire fungos nemo nescit: ut, ex decocto fungorum in terram proiecto; aut; si resecto populo iuxta truncum aquam sparseris, in qua

» fermentum dissolveris: populeos istos vocant, de quibus in Geoponicis lib. XII. cap. ult. « CASAUB.

f Sequitur EPICHRAMI *versus*, quem sicco pede transiit doctus Animadverfor:

Οἷον αἱ μύκαι ἄρ' ἀπασκλυνότες πιζεῖσθαι.

in quo equidem nec metri rationem, nec sententiam expedio. Denique persuadent omnia, ut oppido corruptum eum pronunciemus. Verba, uti iacent, hoc sonant: *Sicubi fungi sane intabescunt strangulabimini*. Atqui fungi *strangulant*, non *strangulantur*. Quid, quod ne graeca quidem videntur esse ista verba. Sane αἱ μύκαι (a sing. ἡ μύκη, vel ἡ μύκα) de *fungis*, nusquam alibi reperitur. Porro ἀπασκλυνότες quidem verbum graecum est: ἀπασκλυνότες vereor ne non sit graecum. Verbum πιζεῖσθαι, ut aliquem sensum extunderet Gallicus interpres, activa notione accepit: quam recte, ipse viderit. Dalecampius *veluti fungi strangulabimini* interpretatus est; nempe Hadr. Iunii emendationem secutus, qui in Adagio *Tamquam fungus suffocatus* in hunc modum scripserat ista Epicharmi verba:

Οἷον αἱ μύκαι ἄρ' ἀπασκλυνότες.

πιζεῖσθαι. —

Et in eandem quidem sententiam corrigenda illa utique videntur: sed, ut numerus insit, vide ne sic fere fuerit *versus* constituendus:

Οἷον αἱ μύκαι ἄρ' ἀπασκλυνότες πιζεῖσθαι.

Sic fuerit legitimus trochaicus tetrameter brachycatalectus.

In NICANDRI *vers.* 3. σύγκολλα scribendum recte monuit Casaub. quod iam Dalech. viderat. Quos ego secutus, vocabulum illud non, ut iidem, de *glutinoso fungo* natura accepi; sed (quod & res suadebat, & analogia usufque sermonis desiderabat) fungos cogitavi *adhaerentes*, veluti *adglutinosos*, eis arboribus, quas dixit poetam. *Glutinosus* graece κολλώδης sonat: σύγκολλος, est *conglutinosus*, *glutini coniunctus*; de quo vocab. confer notata ad p. 24. b. Salmasii rationem non probavi, qui in Homonymis Hyles Iatricae p. 203. οἰδάμ', οὐ σύγκολλα, legendum censuit, *minime compactos fungos* intelligens. In eiusdem NICANDRI versibus de *fungis ficus arboris*, *vers.* 2. ἀεινάρτοις erat in ed. Ven. & Bas. unde H. Steph. in Indice Thesauri Gr. Ling. statuit rectum casum ἀεινὰς, gen. ἀεινάρτοις, non modo inauditum graecis vocabulum, sed vereor ne contra analogiam formatum. Re-

Ἄε ἀετὰς οὐκ ἐδίδit Casaub. & sic nostri habent codices; a sing. ἀετὰς, quod idem valet ac ἀετῶος. In ed. 2. & 3. Cas. ἀετὰς scriptum, casu-ne nescio, an consilio; certe praeter rationem: nam & ionicae dialecti genius, & praecedens syllaba *α* brevis, (vide Odys. v. 109.) repetitam vocalem *ε* desiderabat. Dein eodem vers. *ποτίζεις* erat editum: ubi percommode *ποτίζεις* dedere nostri libri; & sic etiam Casaub. in Animadv. legebat, nullā tamen mssorum factā mentione. *Sequente versu* iidem nostri codices, pro *φύονται*, quod perperam editum erat, recte *φύονται* dedere. Iam, quod paulo post *conqueritur* ΕΡΥΤΟΜΑΤΟΡ, *se reliqua*, quae in Athenaei exemplo, quo ille usus est, hoc loco scripta erant, *legere non potuisse*: videri quidem id poterat pertinere ad nonnulla quae scripta fuissent post ista verba, *ἀπὸ ρίζης προτάμειο*. Sed, verum si quaeris, nihil ibi magnopere desideratur; certe in illis verbis commode fiebat sententia: at superiori loco, ubi *lacunam* indicavi, haud dubie nonnulla desiderantur. Non confirmem equidem, ad ἀέρας necessario desiderari substantivum *μύκτες*; nam illud fortasse e superioribus versibus, quos non adposuerat Athenaeus, in ipso Nican. dri poemate intelligi poterat: sed cum his minime cohaerere ista, quae vulgo sequuntur (*ὅν σὺ μύκτα* &c.) in apico est. Postquam de *ficum fungis* dixisset poeta, haud dubie *alias quasdam* dein nominavit arbores, *ὅν σὺ μύκτα*, *quātum tu fungum*, inquit, *esculentum tuto praecides* comedesque. Versus, qui sequitur ista verba *ὅν σὺ μύκτα*, foede corruptus in hunc modum legebatur in editis:

Ἐρπτικὰ μὴ τι χαμαιζώνης ἀπὸ ρίζης προτάμειο.  
CASAUBONUS in Animadv. postquam ex meliorum codicum fide hanc commendavit scripturam:

Ἐρπτεῖν μὴ τι χαμῶν ἀπὸ ρίζης προτάμειο:  
sic pergit: »Eos solos fungos pronuntiat (poeta) innoxios, qui in aggesto fimo propius truncum nati sunt: non illos qui in extremis imisque radicibus.“ — Mire utique, & paene ridicule! in quo a Dalechampio, cuius errores aliās quavis occasione singulari cum severitate & tragico quodam supercilio exagitare ipse consuevit, decipi se passus est vir doctissimus. Atqui ille nonnisi corruptum graecum exemplum, quod sequeretur, habuerat ob oculos: Casaubonum vero emendatiores codices meliora docuerant. Cum huius codicibus consentiunt nostri, nisi quod



a non ἀπαίριζας praeferunt, sed ἀπὸ tenent, recte id quidem: & persuasum ego habeo, ne Casauboni quidem codices παραί istud dedisse, sed ipsum suo ex ingenio depromsisse, pari ratione atque ab eodem alibi παραί pro παρὰ (I. 23. a.) praeter necessitatem inventum vidimus: Δραπιδὴν apud poetam idem valet ac profaicum Δραπιδικόν, quod paulo post legitur p. 61. d. Quid vero in ista con-  
 nexione valeret dictio μὴ τι χαμηλόν, minime obscurum erat. Idem valere χαμηλὸς ac χαμαιζελος, diserte Hesychius adnotavit. Dicitur autem χαμαιζελος non modo τὸ ταπεινόν, humile, quod proxime ieritum est; sed & τὸ εὐτε-  
 λές, vile, contemnendum, ut idem Hesychius docet.

Qui deinde in alio NICANDRI versu commemorantur ἀμανίτας μύκτες: n eorum mentio fit [inquit H. STEPHANUS in Indice Thef.] apud Dioscoridem, Oribasium, n Paul. Aeginetam, Nic. Myrepsum, non solum ὡς βορ-  
 ησίμων & edulium, sed etiam ὡς φαρτικῶν & exitialium. n Hos Bodaeus ad Theophr. p. 28. ait esse, quos *suillos* Plinius vocat, XXII. 23, 47. At de his Plinius quidem non nisi tristitia refert. Eundem Nicandri versum ex Athenaeo his verbis citat Eustathius ad Iliad. δ. p. 1020, 42. καὶ τὸ μύκτας ἀμανίτας τὸτ' ἀφούσαις ἢ ἀφούσαις, ἀπὸ τοῦ φύσαις, φλογίσαις, ὑπέρσαις. Inde lectionem ἀφού-  
 σαις adoptavi, quae analogiae convenientior mihi visa erat: sic enim & ἀφούειν dicitur, decoquere; & ἀφούειν, idem quod ἀφούειν denotans; & alia similia. In eodem versu deest initio unus pes; quem defectum transversa li-  
 neola indicavi. In prima quidem editione Casauboniana post καὶ τε nonnihil spatii relictum est, quasi ibi aliquid desideraretur: at id casu, non consilio, factum puto; nec in Animadversionibus eiusdem Casauboni, ubi reperitur ille versus, tale quid observatur. Pro τε, post καὶ, suspi-  
 catus eram καὶ fortasse oportuisse, quod idem ac ἀν vale-  
 ret: sed in tam brevi fragmento nil adtinet talibus con-  
 iecturis immorari.

b EURIPIDIS Epigramma in Analektis Brunckii habes T. II. p. 57. ubi vide quae adnotavit Iacobs Vol. I. P. I. p. 319. Vocem ἀγῆρατος ignorant lexica: sed γῆραι pro γῆρας adnotavit Hesych. At ipsa illa nominis verbalis forma, quam praeferunt editi libri, vereor ne unius pri-  
 mi editoris ingenio debeatur. Ambo certe nostri mssii ἀγῆρατες habent: quod teneri, ni fallor, poterat.

adeoque ( cum nulla esset mutandi causa ) debebat. Habet enim verbale adiectivum ἀγάρτος penultimam longam, utpote a verbo in αω formatum, in quo vocalem α littera ρ praecedit: sic ἀράτος, δυσήματος, ἐπάρτος, & id genus alia. *Pers.* 4. Pro μαιριδίῳ habent μαιραδίῳ iidem nostri codd. insolitā formā, & ut puto, vitiosā. Caeterum, quoties istud Epigramma perlegi, idem me sensitisse fateor quod apertis verbis Musgravius declarat, ( in Euripidis *Fragm.* p. 607. ) satis inficetum dicens. Calamitatum ei similitum, de qua hic agitur, meminit Plinius XXII. 23, 47.

In DIOCLIS verbis inepte, quasi metrica essent, Ἄγρ' c ἰ-ήματα editum erat. Plene, uti par erat, Ἄγρ' habent mssii. Pro ἰ-ήματα, est ἰ-αρά II. 68. d. eādem sententiā. Pro ἀνδράφαξις, Brunck in ora sui exempli ἀνδράφαξος scripsit. E nostris codicibus nil enotarum: ac sane utroque modo scriptum id nomen reperitur apud Theophr. lib. VII. c. 1 & seqq. tum apud Dioscorid. & alios.

#### AD CAP. LVIII.

ΣΙΑ. Qua occasione haec de *σίο*, quae aquatilis planta est, medio sermoni de fungis instituto interluerit Athenaeus, sciremus haud dubie, si integrum hac parte opus illius superesset. Suspiciari licet, a fungis venenatis ansam cepisse Deipnosophistam alias plantas non minus nocivas commemorandi, quae cum innoxiiis (qualia sion & apium) facile permutentur confundanturque. Σία, in plurali numero, dicere graece amant: sic mox σία γὰρ μετὰ σέλλου &c. & III. 74. b. τὸν σίκυν μετὰ σίων λαμβανόμενον. At hoc loco, cum sequatur singularis σιουδε, necessario σίων in sing. debebat praecedere. Itaque aut ipsum Σία in Σιον fuerit mutandum, deleto puncto: aut, si titulum illum teneas, seorsum deinde repetendum nomen σιον, si ve statim initio, Σιον Σπείσιππος; si ve paulo post, φασί σιον ἐν ὕδατι γιν. Mox pro ἐλείψω non nisi operarum errore ἐλείψω erat in ed. 2. & 3. Cal. PTOLEMAEUS, qui mox commemoratur, is est cui *Physicon* cognomen fecere: de quo in Indice Auctorum dicitur. HOMERi *versus* legitur *Odyss.* 4. 72. quo loco Eustathius ( pag. 208, 39. ) probat lectionem σιον, quam eandem & multos e veteribus vulgatae scripturae ait praetulisse.

## A D C A P. L I X.

Verum videtur *εὐστρέμους*, quod pro *εὐστομέ-  
χους*, dant nostri libri; id sonat *ori gratus*. Sic Diosco-  
rides IV. 83. (al. 81.) citatus a Bod. ad Theophr. p. 28.  
*ἡδὺς* esse ait, sed *βλάπτειν δυσπεπτομένους*. Quod ait  
Diphilus, *οἱ μετὰ τὸ ἐλθεῖναι καὶ τεθῆναι προσέμενοι*, id  
Plinius XXII. 23, 47. vertit, *qui in coquendo duriores  
fiunt*; cuius rationem probavit Casaub. in Animadv. Sal-  
masius vero (in Homonymis Hyles Iatricae pag. 206.) de  
*coagulatione* interpretatus est; nescio an rectius. καὶ *ἔξυ-  
μέλιτος ῥίτρου*, καὶ *ἔξους*. Sic mssii cum ed. Ven. quod  
in nostro exemplo temere eodem modo repetitum est,  
cum *ῥηρὸν* (ultimà circumflexà) voluissim. *ῥηρὸν* autem  
pro *ῥεαρὸν*, recens, dixisse Graecos, satis vel ex eo ipso  
adparet, quod nimium fastidiosus Grammaticus Phryni-  
chus (in Ecloga Nominum & Verb. Attic. p. 14.) impro-  
bans illud, ait: *Ἡρὸν ὕδωρ μὴ εἶπες, ἀλλὰ πρόσφατον,  
ἀκραφής*. (Sic sane apud Xenocratem in libello de Ali-  
mento ex Aquatilibus sect. 20. p. 57. ed. Franz. de con-  
chyliorum quodam genere legitur, καὶ ἂν παλαιὸν ᾖσιν,  
ἢ *ῥηρὸν*. ubi quidem alii codices *ῥεαρὸν* praeferunt. Quo  
ex loco saltem intelligitur, non turbare nos debuisse sub-  
tilitatem, qua in definienda vocabuli illius notione usus  
est Ammonius Grammaticus p. 97.) Neque aliud quid suis  
in libris Natalis repererat, qui *mulsi recens* vertit. At in  
ed. Caf. est *ἔξυμέλιτος ῥίτρου*, καὶ *ἔξους*, (sic) nullà di-  
stinctione inter *ἔξυμ.* & *ῥίτρ.* interposita: quasi *ἔξυμέλις  
ῥίτρου* diceretur *mulsum nitratum*, aut *mulsum nitro paratum*.  
Et ante Casaubonum Dalecampius in versione, verbis pau-  
lo commodius distinctis, sic posuerat, *aceti mulsi, nitri,  
aceti*: quam in sententiam graece oportebat καὶ *ἔξυμέλι-  
τος, ῥίτρου*, (vel potius καὶ *ῥίτρου*), καὶ *ἔξους*. Quae  
scriptura utique insignem veri speciem habebat, cum prae-  
sertim ex NITPOT (cuius vocis accentus etiam in hodie-  
na codicum scriptura superest) in NHPOT facillime aber-  
rare vetus aliquis librarius potuerit. Sed quum, unde du-  
cta esset emendatio, quove niteretur fundamento, ne prae-  
terisset, mirarerque & Casaubonum in Animadv. & Da-  
lecampium in Notis nullam eius mutationis rationem red-  
didisse, & scripturae illius, in quam cum editione prin-  
cipe consentiunt mssii, ne mentionem quidem fecisse; in

contextu reponendam hanc, illam in ora adnotandam censueram. Nunc, novis curis quae ad hunc locum spectant excutens, non modo apud Plinium & Dioscoridem (locis supra citatis) in remediis adversus fungorum venenum video nitrum commemoratum, verum etiam apud ipsum Nostrium in proxime sequentibus eiusdem Diphili (e quo haec adducta sunt) verbis intelligo illud μετὰ ἄλων referri ad *salem* aut aliquod *salis* genus paulo ante commemoratum: quare ex ipsa illa orationis connexionione admodum fiebat probabile, pro νίτρου fuisse νίτρου vel καὶ νίτρου legendum; quod adeo repositum in contextu velim. Quod autem nec Casaub. nec Dalech. corruptae veteris scripturae fecere mentionem, ea causa est, quod iam in ed. Bas. quā solā uterque illorum virorum usus est, (quam ego initio oblitus eram h. l. inspicere) eandem scripturam, quae a Casaub. repetita est, repererant; sive ea casu in illam editionem intraverat, sive ex editoris ingenio erat illata. Itaque in brevi sub contextu Notulā, pro editiones Casaub. cum Dalech. scribendum erat ed. Bas. & Cas. Sed casu quidem magis, quam consilio, in editionem Bas. irrepisse probatam illam scripturam, propemodum suspicor; cum quod verba ἐξυμέλτος & νίτρου non, uti par erat, commate saltem interposito distincta sunt; tum quod in exemplo Venerae editionis, quod prae oculis habeo, quo eodem usus erat Basileensis editor Bedrotus, suaeque manu omnia fere, quae in sua dein editione paulo aliter quam in ed. Ven. scripta exhibuit, correxerat, nihil hoc loco correctum est.

Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ περὶ Φυτῶν Ἱστορίας &c. Totum istum e locum, multis difficultatibus pressum, qui ex THEOPHRASTI *Historia Plantarum* hic citatur, nusquam hodie in Philosophi huius operibus legi, monuit post Dalecampium Bodaeus a Stapel ad Hist. Plant. lib. I. cap. 9. pag. 28. Quod ait, ὑπόγεια δὲ τὰ τοιαῦτά ἐστι, καὶ ἐπίγεια: intellige, alia esse ὑπόγεια, ut tubera; alia ἐπίγεια, ut fungos. Ad verba illa, πρίζει καὶ ἅμα τοῖς μύκησι & quae sequuntur, haec adnotavit CASAUBONUS: »*Pericas fungorum genere contineri scribit Plinius: ex Theophrasto*» separat posset, καθάπερ οὗς καλοῦσι τινες πρίζει καὶ ἅμα »*τοῖς μύκησι γινομένους: Ita scripti, non πρίζεις, etsi re-*» *pericas aut pericas Plinii codices; sed Athenaeo mox rectum*» *est πρίζει. Pericas [voluerat puto Peris] & fungi hoc dis-*

« ferunt, auctore Theophrasto, quod, cum sint *ambo nul-*  
*lis radicibus*, fungi tamen *tenuis quoddam radicem habent nul-*  
*dimentum*: caule enim sunt prominulo, unde fibrillae & capil-  
 lamenta pendent, quibus terrae cohaerent & alimentum capiunt.  
 » Verba Theophrasti ita descripta sunt hodie in nostris  
 » [Epitomes Athenaei] codicibus: ἀρρίζοι γὰρ καὶ αὐτοὶ τυγ-  
 νήχαιουσιν. ὁ δὲ μύκης ἔχει προσφύσεως ἀρχὴν, τὴν καυλὸν  
 τοῖς μύκησι, καὶ ἀποτείνουσιν ἀπ' αὐτοῦ ῥίζην. Deest aliquid  
 omnino. Lego & suppleo, τὴν καυλὸν εὐμήκη, καὶ ἔχε-  
 νται τοῖς ἀποτείνουσιν ἀπ' αὐτοῦ ῥίζην. vel, τὴν καυλὸν ὅς  
 μύκησι ἀποτείνονται, καὶ τρέφεται τοῖς ἀπ' αὐτοῦ ῥίζην.  
 » Proprie ῥίζες sunt vimina & οἱ τῆς εἰσόδου λόγοι: durius-  
 scule hic, si modo ita scripsit Theophrastus, pro *fibris*  
*radicalibus*; quas etiam λεπταὶ καὶ μικραὶ ῥίζαι alibi ap-  
 pellat. Harum congerie fiunt *radices δυσαντοειδῆς & sim-*  
*briatae*. Προσφύσεως ἀρχὴν vocat *inchoata & imperfecta*  
*adhaesionis organa*, quia caulis fungi radicem non haber,  
 quae esset vera πρόσφυσις. At qui vocatur *caulis* in fun-  
 go, *pediculus* potius videtur ac μίσχος: propterea Theo-  
 phrastus, *caulem fungos habere*, modo negat, ut in primo  
 » Historiarum, [cap. 2.] οὕτως γὰρ ῥίζαν πάντ' ἔχει, οὕτως  
 καυλὸν, οὕτως ἀκρόμονα, οὕτως κλάδον, οὕτως φύλλον, οὕτως  
 ἄνθος, οὕτως καρπὸν, οὕτως ἂν φλοῖον, ἢ μήτραν, ἢ ἱναί, ἢ  
 φλέβας [οἷον μύκης, ὕδρον.] modo ait, ut libro eod.  
 » cap. 8. ὁ δὲ τοῦ κυπαρίσου καὶ βουτύμου καυλὸς ὁμαλότατός  
 τίνα ἔχει παρὰ τοῦτοισι, ἔτι δὲ μᾶλλον ὁ τοῦ μύκητος. i.  
 Haec ille; quae fere eadem repetiit Bod. ad Theophr. p.  
 24. quibus pauca quae adiciam habeo. πίζικας scrip-  
 si cum ed. Ven. & Bas. nostrisque mssis, e quibus quid-  
 dem cod. b. πίζικὰς acute scriptum habet, in cod. a. vero  
 super terminatione κας inter lineas ας scriptum. Sunt & in  
 fungorum genere (ait Plinius IX. 9, 24.) a Graecis διῆσι πίζ-  
 ικαε, qui sine radice aut pediculo nascuntur: ubi Hardui-  
 nus graecum nomen quasi *fungos sessiles* sonare ait, intel-  
 ligitque de globosis illis fungis, quos *lupi crepirus* vulgo  
 vocant. Ista si vera est scriptura, quam securus sum, fue-  
 rit singularis πίζιξ: pro quo quidem paulo post apud  
 Nostrum (eadem hac pag. extr.) πίζις legitur, sive ibi  
 πίζιξ oportuit, quemadmodum Salmasius legebat in Ho-  
 monymis Hyles lauricae p. 202 & sq. sive cum Brunckio  
 nostro statuas, perinde & πίζις & πίζιξ dixisse veteres,  
 quemadmodum v. gr. perinde & βριθις & βριθιξ scriptum

reperitur, II. 69. b. coll. Hesychio in Βράνθιξ. Ex vocab. e πείξῃ sive πείξε corruptum est mendosum πύξος apud Theophrast. eo loco qui paulo inferius a Nostro citatur. Pro καὶ αὐτοὶ τυγχάνουσι Bodaeus ad Theophr. p. 29. καὶ ἀκαυλοὶ legendum censuit. Libri nostri ab editis nec hic dissentiunt, nec in his quae sequuntur, quorum emendationem Casaubonus proposuit. Mendosum ρίψι, cum certa emendandi ratio non suppeteret, tenui sicut editum inveni. Casauboni emendationem ριψι probavit Bodaeus p. 28. Quam repudians Salmasius l. c. (haud satis video quo pacto structuram concipiens verborum) sic corrigebat, ἡ δὲ μύκης ἔχει προσφύσους ἀρχὴν τὴν καυλὸν εἰς μήκος καὶ ἀποτείνουσας [ἀπὸ τὸν καυλὸν εἰς μήκος ἀποτείνοντα voluerat?] ἐπ' αὐτοῦ ἔρεψεν. Nempe ἔρεψεν (quasi iectum dicas) intelligebat caput fungi, quo pediculus eius tegitur.

Φησι δὲ καὶ ὅτι ἐν τῇ περὶ τὰς Ἑρακλέους στήλας θαλάσῃ, ὅταν πλείω ὕδατα γίνηται, &c. Quae de *summis petrefactis* h. l. commemorantur, (quae ad *madrepোরарum* quaedam genera pertinere equidem suspicatus eram) eisdem verbis apud Theophr. Hist. Plant. IV. 8. leguntur; & quidem ita eisdem, ut, quod ambo nostri codices habent ὕδατα πλείω, (non, uti editum est, πλείω ὕδατα) f id etiam ipsum eodem modo ibi legatur: sed illud naturae phaenomenon ibi ad *Erythraei maris oram*, non ad *Herculis columnas* ponitur, ut a Dalech. & Casaub. est monitum. conf. Plin. XIII. 25, 50. Nec vero idcirco aliena prorsus ab hoc loco erat *columnarum Herculis* mentio: nam apud eundem Theophr. paulo ante (cap. 7. extr. ubi quidem & corrupta & defecta vulgo oratio esse videtur) pariter ἀπολιθούμενα nescio quae περὶ Ἑρακλέους στήλας commemorantur. (Et sicut ibi non περὶ τὰς Ἑρακλ. στήλ. sed nude περὶ Ἡρ. στ. absque articulo legitur, sic & hic apud Athen. uterque noster codex articulum ignorat.) Ea res errori locum dedit, ut Athenaeus hic (nisi librariorum aut Epitomatoris culpā aliquid praetermissum est) *Herculis columnas* pro *Erythraeo mari* nominaverit.

In PHAENIAE sive PHANIAE verbis, ista τὰ μὲν φύσει; quae ignorant nostri msssti, iam ante Casaubonum a Veneto editore (ex coniectura, puto) adiecta video, & in ed. Bas. repetita. Poterat autem ea praetermittere Athenaeus. Mox vero τὰ δὲ εὐδὲ φύσει ex coniecturā scripsi:

ἢ ἢ φύειν aliquis tueatur, in quod consentiunt libri omnes, nihil impedit: & poterit sine magno incommodo verbum φειν e superioribus hic subintelligi. Pro vulgato τὴν ἀνδρίην duo remedia proposuit Casaubonus: primum, ut τὴν ἀνδρίην legeremus, i. e. *paniculam*, (vide H. Steph. Thef. I. 446. c. d.) quod paucis probatum iri existimo; speciosius erat alterum, τὴν ἀρχήν, id est, *omphalo*. Praetuli equidem emendationem a Salmasio in Homonym. Hyl. Iatr. p. 203. propositam, τὴν ἀθήνην, quod idem valet ac τὴν ἀθήνην vel τὸ ἀθήνη. cf. Suid. in Ἀθήναις, & Thomam Mag. in Αὔξην. Malueram τὴν ἀθήνην, sed in vulgato τὴν ἀθήνην adquietendum putavi. Mox κορυμβώσεως recte ed. Cas. ex Eustath. ad Iliad. ο'. p. 1020, 39. Sic vero & nolter cod. a. in quo tamen κορυμβώσεως inter lineas adnotatum. κορυμβώσεως cod. b. Prorsus corrupte κορυμβώσεως ed. Ven. & Bas. Valet autem κορυμβώσεως idem ac βλάστησις, notante Hesychio. ἑλξ est *hedera helix*, de qua vide Bod. ad Theophr. p. 277. Eandem ἀκαρπον esse, i. e. fructum plane nullum ferre, dixit Theophr. III. 18. πτέρις, ἢ ἢ βλάχρον καλοῦσι. Nil mutant libri: & sic legebat etiam Eustath. l. c. qui idem nomen βλάχρον etiam ab Arriano in Bithynicis adnotatum ait. Pro eo autem habes apud Hesychium βλάχρον, βλάχρον & βλάχρα.

Θεόφραστος ἐν Φυτικαῖς Λαϊόφλοια, καθάπερ ὕδνον, μύκητος, πέξις, γράμνιον. Rursus hic, ut paulo ante, e superiori quadam Theophrasti disputatione ad inferiorem aberravit, si ita scripsi, Athenaeus. Lib. I. c. 8. de differentia arborum quoad corticem (τὸν φλοιὸν) disseruerat philosophus: ibique λαϊόφλοια (i. e. *laevi cortice*) esse dixerat *malum & scum arbores*. Cap. 9. differentiam plantarum quoad radices exponit, ubi (quemadmodum hodie quidem verba leguntur) sic scribit: πλὴν εἰ ὅλως ἔστιν μὴ ἔχει (scil. *ρίζας*) καθάπερ ὕδνον, μύκητος, πέξις, (πέξις in ed. Heinf.) κράνιον. Quem locum cum haud dubie hic respexerit Athenaeus, ἀρρίζα si non scripsit, scribere certe debuit, ut post Casaubonum monuit Bodaeus pag. 27. Vulgatum λαϊόφλοια parum felici conatu defendere tentavit Salmas. in Homon. Hyl. Iatr. pag. 202. qui in Exercit. Plinian. p. 498. ἀφυλλα proposuerat, puto quod id propius quam ἀρρίζα ad vulgatam librorum scripturam accedere putaret. Dalecampius coniectaverat, apud Athenaeum fortasse sic legendum esse: *Theophrastus laevi cortice*

*negi scripsit fungum & periten; scabro, tuber & ceraunion.* In *πύξος*, quod corrupte apud Theophr. legitur, latere id fungi genus quod *πέξις* vel *πεξίς* apud Nostrium, apud Plinium *perica* dicitur, a Casaub. aliisque monitum est, & paulo ante a nobis observatum. Etiam *κράσιον* in Theophrasti libris haud dubie corruptum est: pro quo *γεράσιον* ex Athenaeo, apud quem mox idem vocab. eodem modo repetitur, Casaubonus legendum censuit; a quo parum discetis Salmasius, *γεράσιον* legens, Exercit. Plin. p. 498. Esse autem *γεράσιον* (quam scripturam apud Athen. agnoscit etiam Eustath. ad Iliad. δ'. p. 1020, 40.) *tuberis* (*ὑδρευ*) speciem quamdam, mox ipse Athenaeus declarare videtur; ubi de eodem vocabulo rursus dicendi erit locus.

# AD CAP. LX.

*Θεόφραστος τὸ ὕδρον, ὃ καλοῦσι τινες γεράσιον, καὶ αἱ τι ἄλλο ὑπάρχει.* Latus dubitandi locus, si conferas cum his quae hodie apud Theophr. Hist. Plant. l. 10. sic leguntur: *καὶ τὸ ὕδρον δὲ, ὃ καλοῦσι τινες ἀσχιον, καὶ τὸ ὑγγρον, καὶ εἰ τι ἄλλο ὑπάρχειν ἔστιν, ὃ οὐδὲν ἔστιν ῥίζα.* Quae autem mox ex eodem citantur verba, ἢ τῶν ἐγγυτάκων &c. eorum prorsus nullum vestigium hodie in Theophrasti libris, quatenus quidem publicam lucem viderunt, comparat: qui quum infinitis locis adeo misere sint corrupti mutilatique, optandum etiam atque etiam est, ut, si qua etiamnum, de quo desperare nemo debet, latent in bibliothecarum umbris remedia, ea in lucem denique protrahantur, & omnino subtiliore quodam iudicio, quam a Bodaeo factum est, (cui quidem viro doctrina minime defuerat) castigata instaurataque summi Philosophi Opera ad Naturae cognitionem spectantia a Schneidero aliquo aut Corayo naturae & bonarum litterarum studiosis hominibus in manus tradantur. CASAUBONUS, prolatis superioribus Theophrasti ex Hist. Plant. l. 10. verbis, haec subiecit: »Disputat eo loci philosophus de radicis naturā: aitque, si pro radice haberi debeat quidquid sub terra conditum latet, cum alia inter radices fore numeranda, — tum in his etiam tuber quod ἀσχιον vocatur, & vīngum, & si quid aliud simile his sub terram pignitur; quorum omnium nihil est radix. [ Nempe ὅν οὐδὲν ἔστιν legebat. Salmasius contra in Exercit. Plin. p. 499. legebat: ὃ οὐδὲν ἔστιν ἢ ῥίζα,



a *» quod nihil nisi radix est. ] Vingum Aegypti non semel alibi  
 » commemorat Theophrastus; aschium invenies nusquam :  
 » & simul mirum est, vestigium nullum in hac periodo  
 » apparere vocis γεράνιον, quam reperisse constat Deipno-  
 » sophistam in suo codice Theophrasti. « — Pro γεράνιον  
 apud Athenaeum καράνιον legendum cum Dalech. censuerat  
 Bodaeus p. 31 sq. nempe ex Plin. XIX. 3, 12. At ibi gera-  
 nium veram esse scripturam, non ceraunion, cum ex Indi-  
 ce libri XIX Pliniani, tum ex Apuleii testimonio, qui  
 sua e Plinio hausit, evicit Salmas. Exercit. pag. 498. &  
 Harduin. in Emendd. ad Plin. lib. XIX. num. iv. Quo-  
 minus apud Nostrum sollicitari constans librorum scri-  
 ptura debuit, quam eandem & paulo ante libri omnes pa-  
 riter agnoscunt, & ex hoc ipso loco Eustathius repetiit.  
 Iam, quod ait τὸ ὕδρον, ὃ καλοῦσι τινες γερ. id ita accepit  
 Eustath. quasi omne ὕδρον fuisset γεράνιον a nonnullis ad-  
 pellatum : quod cum pugnare videatur cum superioribus,  
 ubi ὕδρον & γεράνιον distinxerat Athenaeus, suspicatus est  
 Salmas. pag. 499. legendum esse τὸ ὕδρον καὶ ὃ καλ. At  
 potest etiam relativum ὃ apud Nostrum restrictivè accipi,  
 ut sit illud genus tuborum, quod geranium nonnulli vocant :  
 cum quo non utique pugnat, quod paulo superius seor-  
 sim nominatum sit primo tuber, dein geranium. Quae se-  
 quuntur de Misy & Iton, quae apud Theophr. desiderari  
 dixi, habet eadem Plinius XIX. 3, 12. Inde pro olim edi-  
 to μίσρον, μίσρον se correxisse ait Casaubonus, quod qui-  
 dem & mssii ipsius agnoscebant, quibus nostri adsentiun-  
 tur. Iidem pariter ἰτερν dedere, (ut est apud Plin.)  
 pro mendoso ἰσρν, quod editiones omnes occupaverat.  
 Praeter rationem a Dalecampio huc tractum esse ostendit  
 Plinio memoratum XXI. 15, 32. & οὐγγον vel potius οὐι-  
 τον Theophrasti I. 11. & alibi, docuere Casaub. & Salmas.  
 Confer Hesych. in Οὐιτόν. Quod ait τὴν ὁσμὴν ἔχει κρεώ-  
 δην, non placuit Palmerio, qui καρνώδην legendum contem-  
 dit, Exercit. lib. II. pag. 485. id est, nucum vel inglandum  
 habere saporem ; quod & verum est ( inquit ) in tuberi-  
 bus. Sed carnosum in tubere, cui misy nomen, odorem sa-  
 poreque Plinius pariter adnotavit l. c. Non ferendum fore  
 talem saporem, Palmerius ait. At morillis etiam, quas vo-  
 camus, haud ingratis sane palato, pariter carnosum esse  
 odorem saporemque recte dici posse videtur.*

Περὶ δὲ τούτων ἰδίῳ τι λέγεται &c. Haec, & quae se-  
 Animady. Vol. I.

D d

quuntur, ad verbum propemodum in latinum sermonem conuerit Plinius eodem loco, XIX. 3, 13. *De tuberibus*, inquit, *haec traduntur peculiariter: cum fuerint imbres autumnales, ac tonitrua crebra &c.* ὅταν αἱ βροταί, ὥς ταύτης β αίτιωτέρας οὖσης. »Obserua numeri enallagen: nisi malis »scribere, ὥς ταύτης τῆς αίτίας αίτιωτέρας οὖσης. α CASSAUB. De tonitruum vi ad gignenda tubera vulgatam fuisse veterum opinionem ex Iuvenal. V. 216 seqq. docuit idem Cassaub. cf. Plutarch. Sympot. IV. 2. ἀλλ' ἐπίταιον εἶναι. Intellige *quid*: ni malis ex pervulgata ellipsi pronominis τι, aut nominis *χρῆμα*, interpretari. Post *χώρα* c ὕπαμμος in editis libris ita legebatur, καὶ γὰρ αίτίαι τοιαυταί: quae verba, utpote absurda, in versione prorsus praeteriit Dalech. Eadem vero & a Cassaub. sine animadversione praetermissa esse mireris. Ex utroque nostro- rum codicum enotata est huiusmodi scriptura, αἱ τι cum nescio quo literarum nexu literis τι superne adpicto: unde nullo negotio intelligebatur, sic oportuisse ut a nobis est editum, καὶ γὰρ αἱ τίαι τοιαυταί, id est, nam *Tiarae sunt tales*, scil. *χώρα ὕπαμμος*. Quam eandem scripturam nunc etiam a sagacissimo CORAY ex ingenii coniectura commendatam video. E corruptis verbis ἐν τῇ Ἀκαρινῇ, nisi ἐν τε τῇ (vel ἐν τε) Ἀκαρινίδι aut simile quid oportuit, nihil extrico. Ea ipsa verba apud Plinium l. c. praetermissa sunt, ubi tamen & Lampascus & Alopeconnesus & Elis commemorantur.

In MATRONIS *versu* doricam ionicamque formam ἡνεῖκε nostri codices dedere. Idem, in DIPHILI verbis, vocabulum φύσει ignorant. In illis, ἐν Ἑλλησπόντῳ, φησὶν, οὕτε ὕδρον γίνεσθαι, οὕτε γλαυκίσκος, οὕτε θύμον, nil mutant libri: nam quod ex θύμον *thynnium* Natalis fecit, ni id prorsus operarum erratum est, ex ingenio interpretis fluxit. Miratus est igitur Casaubonus *glauciscum*, piscem, medium inter duas plantas, *tubera* & *thynnium* nominari: cumque γλαύξ apud rhizotomos herbae nomen sit, (cf. Hesych. in Γλαύξ, & ibi Interpp. not. 22.) eo inclinabat, ut suspicaretur ab illa voce deductum fortasse nomen γλαυκίσκος quod hic ponitur. Cuius ego quidem vel dubitationis vel suspicionis nullam causam vidi: *tubera*, & *glaucisci* (pisces,) sunt ex edulis delicatioribus ac paulo pretiosioribus: (vide de *glaucisco*, ne longius abeam, III. 102. b. & 103. d.) *thymus*, cepa vel allium agreste, vul-

gatissimus praeter mazam, nec is ingratus, tenuiorum Atheniensium cibus; unde de amicis & familiaribus inter tenuiores, *eodem thymo vesci*, proverbialiter dictum apud Aristophan. in Plut. 253. Quis deinde sit NAUSICLIDES, qui commemoratur, prorsus mihi incompertum; nisi *Ναυσικράτης* oportuisse suspicari licet. In huius dicto, quisquis fuerit, ubi ait *μήτε ἕαρ, μήτε φίλους*, quod pro *φίλους* folia posuit Natalis, quasi *φύλλα* legisset; idcirco » varia- » re libros « ait CASAUBONUS, & » hanc lectionem sibi » perplacere « profitetur. In quorum neutro mihi probatur docti viri ratio: nam nec commendabile quidquam habitura illa lectio videtur, si vel maxime vetus aliquis codex exhiberet; & Natalis, sic reddens hunc locum, unde neque ver, neque folia Nausiclidis desertum, satis ostendit, primum, se nullum alium codicem h. l. nisi Veneram editionem ob oculos habuisse; tum vero, ipsum, quid vel legeret vel diceret, perinde nescivisse. Corruptam illam scripturam *δὶδ Νανσικλειδους ἐρημίας* nullus codex mstrus agnoscit: nostri recte cum eis quibus Casaub. usus est, sicut in *φίλους* consentiunt, ita & in id quod edidi, *δὶδ Νανσικλειδην* (vel *Νανσικλειδην*, ut e suis citat Casaub.) *εἰρηκίνας*. Dicto vero illi, de quo quaerimus, vocabulo *ἕαρ* tropica quadam notione accepto, hanc ferre vim inesse suspicatus sum: non licet in illa regione vitam (in iuventute praesertim) laete degere; nec esse ibi amicos, quibuscum aut laute obsonari, aut saltem tenuem cepam lactus comedere possis.

*ῥόδονφυλλον*, herbam quae supra tubera nascatur, commemoravit etiam Hesych. h. v. An hodie rei herbariae peritis comperta talis sit herba, quae tubercum in terra latentium index sit, nescio.

#### AD CAP. LXI.

» In apparatu gustationis recensentur convivatori nostro & URTICAE. Negabat tamen Galenus in II. de Facult. Alim. reperiri aliquem posse qui urticis velit esse » non cogente fame, & quidem maxima. Sed ingeniosa » nimirum gula est, & artifex parare sibi etiam ex aculeatis mollem voluptatem. In superius allato coenae Metelli albo [ex Macrobi. Saturn. III. 13.] *urticae* non sunt » neglectae. Vulgo pauperes & frugi homines urticis ut

D d 2

» caeteris herbis & oleribus vitam tolerabant.« CASAUB. d  
 At nobis noti sunt homines, qui elixis teneris urticae herbis, non tolerandae famis causa, sed pro delicato cibo, vesci adfuevere. Videtur autem Athenaeo commemorandis hoc loco *urticis* occasionem dedisse *urticae marinae* mentio, paulo ante in Lyncei Samii verbis iniecta. De marina urtica, animali ex crustaceorum genere, ex professo infra agitur III. 89. extr. & seq. hic de *urtica herba*: quae, pariter atque illa, *κρίδν* vulgo Graecis vocabatur, Atticis ἀκαλίφν; ut notavit Moeris & alii quos ibi laudarunt Interpretes pag. 66 sq. ARISTOPHANIS verba ex *Phoenissis*, quae hic adferuntur, eadem repetuntur pag. 90. a. duabus quidem ibi vocibus initio audita. ἵχες τὸ πρῶτον &c. Ibidemque ex PHERECRATIS *Transfugis* citantur haec verba, κἄν ἀκαλίφῃς τὴν ἴσιν χρόνον ἴστερανῶσαι. Utrumque vero fragmentum, & prius quidem aliquanto correctius, alterum multo etiam audius, exhibet Suidas in 'Ακαλίφῃ, cum Aristophanis Scholiaste ad Equit. 420. quae ex Athenaei opere olim integro petita videntur; nec vero ex III. 90. a. (quoniam ea parte ipsi habemus integrum Athenaei opus) sed ex hac parte secundi libri, quam nimis decurtatam Epitomator exhibuit. Et fuerat hic locus etiam magis idoneus illis adponendis praedictorum auctorum verbis, quibus de *urtica herba*, non de marina urtica, agitur: quare illa sub contextu nostro adponenda duxi. Confer Brunckii Notas ad Aristophanis Fragm. pag. 168. Pro 'Ακαλίφῃ est 'Ακαλίφῃ in cod. a. quae scriptura (mendosa quidem ea, ut puto, coll. III. 90. a. b.) passim etiam alios occupavit libros; cuius exempla nonnulla habes apud Moeridis Interpp. p. 67. cf. quae ad Hes. voc. 'Ακαλίφῃ notavit doctus Editor. Herbae, cui ἴφν nomen, rursus fit mentio II. 71. a. Vide de ea Bodaeum ad Theophr. p. 669. qui *lavendulam* esse censuit, Hesychii auctoritate.

#### AD CAP. LXII.

De ASPARAGO *Gaetulico* vera videtur scriptura πνεχὺν δούδα, quam ex secundo libro *Deipnosophistarum* Athenaei diserte citavit Stephanus Byzant. voce Γαιτεύλοι: cum quo convenit, quod mox deinde aliorum asparagorum mensura pariter per πύχους (cubitos) consentientibus libris indicatur. πνεχὺν quidem ex h. l. repetiit Eu-

e Eustath. ad Il. μ'. pag. 857, 18. sed is Epitome usus est, in qua multa alterata & adulterata sunt; Byzantinus vero, integro opere. Pro *Γαιτευλία* est *Γατευλία* in nostris codd.

*Κρατίνος* δὲ διὰ τοῦ *φ* ἀσφάραγον ὠμαίνει. Eam formam Atticis propriam fuisse, adnotavit Suidas. Sed quum paulo post diserte moneat Noster, Antiphanem ἀσφάραγος scripsisse, satis indicat, ne apud Atticos quidem constantem fuisse illius formae usum; quod & Galenus lib. II. de Aliment. Facult. c. 38. significare videtur, cuius verba Bodaeus adposuit, ad Theophr. pag. 600. *Cratini* verba, quae respexit Athenaeus, conservavit Phrynichus in *Ἀσφάραγος*, p. 40 sq. quae quo pacto legenda sint, & ad metri legem revocanda, docuit ibi Pauw pag. 43.

f In AMEIPSIAE versu, *σχῆον* Dalech. *lentiscum* interpretatus est: mihi cum Salmas. in Homon. Hyl. latr. p. 8. de *scilla eduli* potius accipiendum h. l. id nomen visum est; quod utrumque significat. cf. p. 67. a. 68. b. & 71. a. ibique not.

ὁ τῆς κραιβῆς ἀσφάραγος, λεγόμενος ἰδίως ὁρμενος, *Brassicae asparagus* proprie κύμα, quasi κύημα, ait Gallenus, nominabant: Attici, ut Athenaeus observat, ὁρμενος: διὰ τὸ ἐξορύσσειν καὶ βλαστάνειν, quod *crumpat* & *germinat*. Inde ἐφορμηκίζω, pro ἐφορμῶν sis αὖξεν. CALSAUB. In ὁρμενος & hic & paulo post consentiunt Athenaei libri, & Eustath. ad Iliad. μ'. pag. 857, 12 sqq. ubi plura leguntur ad hunc locum spectantia; conf. eundem ad Iliad. φ'. pag. 1302, 5 sqq. Eandemque scripturam *leni spiritu* tenent & alii auctores; alii vero ὁρμενος praefurunt, nec tamen consentientibus apud eosdem libris. Vide quae ad Hesych. col. 784. not. 12. a docto Editore congesta sunt. Ad rem quod spectat, quae mihi obscurata videtur ab his qui explicare eam voluerunt, Galenus loco citato perspicue sic scripsit: Καλοῦνται οὖν τῶν Ἑλλήνων σχεδὸν πάντων τοὺς ἀπαλοὺς καυλοὺς, ὅτας αὖξαντας πρὸς τὴν τοῦ καρποῦ τε καὶ σπέρματος ἐκβολὴν, ἀσπαράγους, - - τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐροῦμεν. - - Πολλὰ μὲν οὖν τῶν λαχόντων τε καὶ ὅλων τῶν φυτῶν γενεῶν πέφυκεν ἐκβλαστήματα τοιαῦτα, πάντα δὲ οὐκ ἐσθίουσιν αὐτὰ, καὶ διὰ τοῦτο περὶ τῶν συνθεστέων ὁ λόγος ἡμῖν ἔσται. Quibus verbis, si quid video, clare planeque dicitur, *asparagus* a Graecis vocatos esse plantarum *caules*, teneros quidem eos adhuc, sed qui iam in altum adsurgerent ad semen fructumque ferendum. In eandem sententiam, & aliquanto

etiam differius, Pollux VI. 54. ait: πᾶν δὲ τὸ ὑπερξινθε-  
 κός, ὕπερ ἑκακαυλικός καλοῦσιν, ὁρμεῖται ἀνθήμαζον· καὶ τὸ  
 ὑπέρμαρον τι γινέσθαι, ἐξορμενίσαι. At ecce Bodaeus, ad-  
 positis eidem Galeni verbis, prorsus contrarium inde col-  
 ligit: (ad Theophr. p. 600.) »Est ergo, inquit, *aspara-*  
*ngus*, quod *primum in lucem prodit oleris germen*, priusquam  
 »in folia explicetur, sive recentissimus turio.« In eandem-  
 que sententiam Salmasius, in Homonymis Hyles latr. cap.  
 30. pag. 33. »Graeci ἀσπάραγον – appellant brassicam  
 »cymam, & quemcunque teneriorem *cauliculum olerum pri-*  
*us mitus e terra excurrentium*.« Quae qualia sint, dispiciant ar-  
 tis periti; ergo satis habere debui pugnantiā indicasse,  
 quae in his inesse videntur.

εὐεκκριώτερος pro vulgato εὐεκκριτικώτερος scribendum  
 recte monuerat Casaub. Nam εὐεκκριτος in positivo dici-  
 tur, non εὐεκκριτικός. conf. II. 68. f. & 69. f. Quod de  
*brassicae asparago* ex DIPHILO adfertur, esse ἑ-*ξων βλαπτε-*  
*κόν*, eius contrarium de asparagis proprie sic dictis Plin-  
 ius refert, *oculis claritatem afferre* scribens, XX. 10, 42.  
 Addit tamen de eisdem ibidem: *Urinam citius uilissimae, pra-*  
*etquam vesicae exulcerant*: quae fere conveniunt cum his  
 quae de brassicae asparago mox rursus ex eodem Diphilo  
 Noster adfert: ἔστι δὲ – εὐρητικός, καὶ ἀδικαὶ νοσροῦς  
 καὶ κύστιν. Quo minus video, cur suspicatus sit Casau-  
 bonus, καὶ εὐκ ἀδικαὶ fortasse scripsisse auctorem: nisi is  
 Dioscoridem & qui cum eo forsitan faciunt respexit; nam  
 apud Dioscoridem quidem lib. II. c. τμ'. scribitur, βονθεὶ  
 δουσouroῦσιν, ἰκτερικαῖς, νοσρτικαῖς. Sed haec rursus Medi-  
 cis discutienda relinquo.

In SOPHOCLES ρήσει, post ἐπισχολάζεται perperam  
 punctum positum in ed. Cas. quod ex ed. Bas. irrepsit. In  
 verbis nil mutant nostri libri; sed apud Eustath. ad II. μ'.  
 pag. 857, 14. sic scribitur: Σοφοκλῆς· καὶ ἔξερμενίζει  
 οὐκ ἐπισχολάζεται βλάστη, ταυτίστιν, οὐσχολὴν ἢ βλά-  
 στηχει, ἀλλὰ δηλωότι ἔρμεν εἰς αὐξήν, κατὰ τὰ ἐξορμενί-  
 ζοντα φυτά. Sic quidem habet Eustathii ed. Bas. qua utor:  
 nescio, an aliter Veneta, quae non est ad manus. Brunckius  
 quidem ex eiusdem Eustathii ed. Ven. p. 899. citans istum  
 locum in Lexico Sophocleo p. 62. καὶ ἐξορμίζει, καὶ οὐκ ἐπισχ.  
 scripsit, quemadmodum est in Athenaei libris.

ANTIPHANIS *versus*, legitimus foret trochaicus tetra-  
 meter catalecticis, si *pa* syllaba in ἀσπάραγος produci

a posset, quae brevis est cum aliâs, tum in Theopompi & Ameipsiae versibus supra adlatis; aut si ἀσπάργγος esset scriptum, ut apud Polluc. I. 247. editum est, & olim ibidem VI. 54. editum erat: at istam quidem scripturam per geminum gamma a nullo Grammatico adnotatam video. Itaque fuerit ille versus, si modo caeteroquin integer, tetrameter iambicus brachycatalectus. ἡγλάζεν valet ἡάλλεν. Hesychius: Ἀγλαΐζει, δάλλει.

In his quae ex ARISTOPHONTE adferuntur, corrupta esse quae vulgo consentientibus quidem libris hic legebantur verba, ΠΙΤΤΑΝ, ῥάμνον, σφάκελον, τύμπανον, nemo facile negaverit. Trahsit hunc locum Bodaeus ad Theophr. pag. 638. ubi pro ΠΙΤΤΑΝ, quod *pice* significat, ΠΙΤΥΝ corrigebat, *chamaeritya* herbam intelligens, quam interdum nomine illo designari ait. » Hoc » si minus placet, inquit, pro ΠΙΤΥΝ scribe θύμβραν, vel » aliam quamdam culinariam plantam.« Mihi in ΠΙΤΥΝ latere ΓΗΤΙΟΝ videbatur, i. e. *allii* aut *ceras* quoddam genus, quod simul cum plerisque h. l. laudatis herbis nominatur IV. 170. b. ubi quidem γήτιον scribitur, quod perinde est; nam & alibi non minus recte γήτιον habes, v. gr. XIV. 662. e. ex optimarum membranarum scriptura, quam eandem etiam IV. 170. b. paulo post superiorem locum, ipsum metrum flagitat. conf. infra II. 68. f. ibique not. Adde Poll. VI. 66. Pro ῥάμνον, ῥάφανον probavi ab eodem Bodaeo propositum. Mox σφάκελον tenens Dalecampius, *sphacelum* herbam *similem salviae* ait apud Theophrastum. Et legitur quidem apud hunc scriptorem vulgo σφάκελος lib. VI. cap. 1. & 2. pro *salvia*; unde & H. Steph. in Thes. III. 1165. a. habet; sed istam scripturam merito suspectam faciunt cum alia, tum hoc quod a nullo & veteribus Grammaticis adnotata illa acceptio huius vocabuli est; ut vix dubitandum sit ex librariorum temeritate σφάκελον pro σφάκον & apud Theophr. & h. l. apud Nostrum invecum esse. σφάκον quidem, ut γήτιον, cum eisdem caeteris, quae hic commemorantur, herbis nominatam videmus cum apud eundem Nostrum IV. 170. b. tum apud Pollucem VI. 66. Quare hoc cum Bodaeo non probandum solum, sed & recipiendum putavi. Denique pro corrupto τύμπανον, πύγανον (i. e. *rutam*) oportuisse, iam ante Bodaeum Dalecampius viderat. Totum hunc locum prorsus intactum praetermisit Casaub.

## A D C A P. LXIII.

Ἡσιόδος δὲ τὸν κοχλίαν φερέσκον καλεῖ. Hesiod. Ἐρ. 569. (ed. Bæ. 532.) Notum illud apud Ciceronem de Divin. II. 64.

*Terrigenam, herbigradam, domi - portam, sanguine cassam.*

ANAXILAE versibus subieci Grotii versionem, ex Excerpt. p. 860. ΑΧΑΕΙ verba, quae veluti prosaica scripta erant, in duos trochaicos versiculos distribui. Adposui in fine interrogandi signum: certe ἢ τοσοῦσδε ἀν τοι significat; non vel quot, ut reddidit Dalech. In ed. Ven. & Bas. prorsus corrupte αλτὴν φερεῖ scribitur, pro quo Dalech. alunt nemora posuit. Casaubonus vero Αἰτὴν φερεῖ edens, msstorum vestigia se secutum ait, cum prius ex coniectura αλσὴν vel αλτὴν secisset. Ac sane e nostris mssis nulla ab ista scriptura Αἰτὴν discessio enotata est. At, Aetnae montem prae caeteris magnam alere cochlearum copiam, nec usquam alibi memoratum reperi, nec probabile mihi visum erat id dicere voluisse poetam: nec temperare mihi potui, quin ατμὴ pro Αἰτὴν ponerem. Est enim ατμὴ, non modo fumus aut vapor calidus, sed & humidus quivis vapor; ut pro rore etiam commode accipi possit, quem exhalare terram vulgo putant. Et cochleas adrosis quidem vesci plantis nemo ignorat: at simul tamen, quoniam humida praesertim tempestate, & in matutino rore, magna copiâ comparent, humore atque rore ali, quemadmodum cicadae, putabantur dicebanturque. Id ipsum quidem haud dubie significabat is, qui apud PHILYLLIUM poetam paulo ante dicens inducebatur,

Οὐκ εἰμὶ τέττιξ, εὐδὲ κοχλίας, γύναι.

nempe, non rore aut aqua vivo. Sin vulgatam scripturam Αἰτὴν tenendam iudicaverit aliquis; ne idcirco nimiae nos temeritatis incuset, verum meminerit, non prorsus eliminatam eam esse a nobis, sed simul cum hac, quae nobis praeferenda visa erat, oculis lectorum, si quis eam forte probaturus esset, subiectam. Et provocare fortasse aliquis eam tuiturus poterit ad Dioscorid. II. 9. ubi Siculae terrestres cochleae in optimatum numero commemorantur. Quod vero ait κοχλίας κεράσται, peraptum (ad aspectum quidem animalis) epitheton, cochleae cornutae: a sing. ὁ κεράσταις, quod de cervo proprie dicitur amplis cornibus instructo, ut docet Scholiastes Apollon. Rhod. ad Ar-



b gon. IV. 175. Verba ista Achæi citans Gesnerus de Aq. p. 250. Οὐ τοσοῦσδε, pro Ἡ τοσοῦσδε malebat.

γρίφου τάξιν ἔχεν. Intellige πρόβλημα, e praecedente verbo προβάλλεται.

Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ περὶ Ζῴων Μορίων φησὶν Οἱ κοχλίας φαίνονται κύοντες ἐν τῷ μετοπάρῳ, καὶ τοῦ ἑαρος· μὲτοι τε οὗτοι τῶν ἑστρακοδέρμων συνδυαζόμενοι (perperam συνδιαζόμενοι mssii nostri) ὤφθησαν. Priora verba ducta sunt ex Arist. de Hist. Animal. V. 12. ubi ait κύοντες δὲ φαίνονται καὶ οἱ κοχλίας πάντες ἰμοίως τὴν αὐτὴν ὥραν. nempe paulo ante dixerat, ἐν τῷ ἑαρι καὶ ἐν τῷ μετοπάρῳ. Posteriora verba leguntur hodie lib. III. de Generat. Animal. cap. XI. pag. 1112. c. edir. Duval. ubi sic: μὲτοι δὲ τῶν τοιούτων (nempe τῶν ἑστρακοδέρμων) συνδυαζόμενον ὁράται τὸ τῶν κοχλίων γένος. Videtur iam olim Musurus, vir doctus, qui Venetam curavit Athenaei editionem, observasse, priora ista verba non ex eorum *Librorum* quinto, quos hodie περὶ Ζῴων Μορίων (i. e. de Partibus Animalium) inscriptos habemus, sed ex quinto, ut dixi, *Historiae Animalium* (Ζῴων Ἱστορίας, vel περὶ Ζῴων Ἱστορίας) esse desumpta; quare vocabulum Μορίων, quod post Ζῴων adiectum habent mssii omnes (cum nostri, tum ὁ quibus Casaubonus usus est) obelo *delevit*: quod quidem non hoc uno loco, sed pluribus etiam aliis ab eodem factum reperi. Nam saepe etiam aliàs in Athenaei opere, consentientibus constanter mssis codicibus, citatur *Aristotelis liber Quintus περὶ Ζῴων Μορίων*, ubi semper intelligendus est *Quintus ex eis libris* qui περὶ Ζῴων Ἱστορίας in codicibus Aristotelis, qui hodie supersunt, inscribuntur: quibus in locis fere constanter vocabulum Μορίων, a Musuro deletum, in impressis Athenaei libris non compareret; ego vero, ignarus quaenam fuerit illius confusionis causa, ex praescripto codicum manu exaratorum, & in his veterum nostrarum membranarum Veneto-Parisiensium, ubique restituendum putavi.

c Λέγονται δὲ τινες τῶν κοχλίων καὶ σέσιλοι. Ἐπίχαρμος — — Ἀπελλᾶς δὲ, Λακεδαιμονίους, φησὶ, σέσιλον τὸν κοχλίαν λέγειν. » Alii Grammatici haec aliter tradunt. » Spartanis enim cochleas dici σισήλους: simpliciter vero » cochleas appellari σισήλους. Hesychius: Σισήλοι, κοχλίας, » Λάκωνες. Idem: Σέσιλος, κοχλίας. » CASAUB. Epicharmus Dorica usus est dialecto, quemadmodum & Lacedae-

monii: quare etiam Lacones eodem nomine, quo Epicharmus, adpellaverint cochleam. Ex Hesychio apud Athenaeum *σέσιλον* corrigendum censuit Bochart. in Hieroz. Part. II. lib. IV. cap. 30. Quod nil necesse est. *σέσιλος* (quemadmodum metrum poscit in Epicharmi iambo) penultimam longam habet, sicut *ἀργίλος*, *ὕμιλος*, & id genus alia. Legitur vero idem vocab. etiam apud Dioscorid. II. 9. ubi, Ὁ ταῖς ἀκάνθαις, inquit, καὶ τοῖς θαμνίσκοις προσκολλημένους ἄγριος (*κοχλίας*,) ὃν τινες σέσιλος ἢ σέσλιτα [f. *σσελίδα*] καλοῦσι.

*Ἀπολλίδωρος* — τὴν κοχλίαν φησὶ τινὰς καλεῖσθαι κωλυσιδεῖπνον. Perspecte CASAUBONUS: »Viderit APOLLIDORUS, quam sit verum, cochleas quasdam fuisse κωλυσιδεῖπνους appellatas. Ego existimo, contrarium esse verum; & τοὺς κωλυσιδεῖπνους, qui serius ad conditam coenam ventitarent, & moram facerent diligentioribus, quos vocabant *τρεχιδεῖπνους*, conviviali ioco dictos esse *κοχλίαις*, quod cochleam vincerent tarditudine, ut ille ait apud Plautum. Plurima sunt hoc genus συμποτικὰ ἀστεῖσματα in scriptis veterum. Suspicio est, scripsisse Apollodorum in explicanda origine huius vocis, ortam videri a *κόχλω*, verbo antiquo idem significante ac *γυρίζω*, *roto*: »aut ab *ἐλῶ*, τὸ ευστρέφω, (haec sunt Grammaticorum interpretiae) *ἐλίαν* primo, deinde *κοχλίαν* dictum, [conf. »Etymolog. M. in *Κοχλίδιος*] quod non recta procederent: »παρ' ὃ καὶ κοχλίαις λέγεσθαι τοὺς κωλυσιδεῖπνους. Haec »aut similia Apollodorus: quae lecta negligenter & prope- »rante, neque intellecta ab eo videntur, qui haec ita scrip- »psit, sive Athenaeus, sive eius Breviator. — Vocabulo *τρεχιδεῖπνος* usus erat Noster, I. 4. a. & Plutarchus Sym- »pos. VIII. 6. apud quem τῷ τρεχιδεῖπνῳ opponitur ὁ κω- »λυσιδεῖπνος, qui quod tardius ad coenam venit, alios convivas, dum ipsum expectant, a coena prohibet. Ex eodem Plutarchi loco lux accedit illis Amphididis verbis apud Nostrum I. 8. c. Ἀστυβίλου γὰρ δεῖπνον ἔστις ὑστερεῖ &c. quorum vim me non satis percipere supra profes- »sus eram. Narrat ibi Plutarchus, Polycharmum, Athe- »nienfium demagogum, cum publice pro concione ratio- »nem vitae a se actae redderet, inter alia haec dixisse: *Nam- »quam ego, vocatus ad coenam, postremus veni.* »Videtur enim »hoc (sic dein pergit Chaeronensis philosophus) admodum »esse populare: sicut contra, quos sero venientes prae-

d » stolari coguntur alii, eos hi insuaves & imperiosos iudi-  
cant, molesteque ferunt. »

## A D C A P. LXIV.

Βολβοί. De *Bulbis*, quos dixere veteres, vide Theophrast. Hist. Plant. VII. 13. ibique Bodaeum. » Plurium generum (ait LISTER ad Apicii lib. VII. c. 12.) fuerunt » bulbi: at privatim *esculenti & cibarii* modernis prorsus » ignoti. Vide Io. Bauhinum. An Orchidum quaedam species? - - An radices Tuliparum? - - Bulbi crassiores pituitam faciunt, ait Corn. Celsus. Igitur non possunt esse ex acribus, vel ex ceparum aliquo genere raparumve. »

In EUSULI vers. 1. θερμότερον ἢ κραινότερον ἢ μέσος ἔχον, Casaubonus μέσος ἔχον intelligens inter illa duo quae prius nominantur, pro κραινότερον legendum κραινότερον censuit, ut contrarium τῷ θερμότερον, quo existeret haec sententia: » Inquirunt diligenter homines delicati, quatenam sit cuiusque cibi natura: ecquis, si feruens comedatur, melius sapiat: ecquis si frigidus: quem » rursus tepentem praestet esse: atque hoc probe nosse, id » vero putant isti maius quam Troiam cepisse. » Istamque correctionem suo calculo probavit Ruhnken. ad Tim. p. 168. Quam ego non praecise quidem damnans, vulgatam tamen teneri fortasse posse existimavi, ut μέσος ἔχον intelligeretur medium tenens inter id quod parum & quod nimium est. Sic κραινός sive pro arido accipias, sive pro friabili, quod in cibis idem atque tenerum (germanice mürb dicunt, Graece aliàs ταπερός) valere putavi; haec prodibat sententia: Sit-ne cibus, qui adponitur, plus minus-ve calidus; aut plus minus-ve aridus, (sive tener;) an media quadam ratione (i. e. recte) se habeat; id vero alii maioris rem momenti esse putant, quam Troiam cepisse. Integrum versum 2. expressum esse ex Euripidis Andromache [vf. 369.] docuit Casaub. Vers. 3. κавλοι sunt silphii caules edules: σίλφιον, laserpitum, seu succus ipse silphii, qui Cyraenaicus dicitur. Inde παρσίδα (i. e. obsonia coll. IX. 367. c. d.) quae cum silphio parantur, ιεροσόλου, sacrilega obsonia, vocat; quia silphium frutex est generis ferulacei; (Theophrast. Hist. Plant. VI. 3. Plin. XIX. 3, 15.) & σικπὰς, id est, misera, luctuosa; quod nimiae deliciae multorum e morborum sunt causae. Vers. 8. κρέας ἀσέλοισιν dicit car-

sem germanam, solidam, γαννικὴν, ut ait vs. seq. sive, (ut e Toup interpretatur, Cur. Noviss. in Suid. pag. 222.) simplicem, nullo artis lenocinio corruptam.

Ἀκροκόλια plerumque plurali numero dicta leguntur, (conf. III. 95. f.) trunculi, membrorum extremitates, pedes elixi. Nunc vs. 9. ἀκροκόλιον γαννικὴν est solida & capax patina plena ἀκροκόλιον. Sed de his CASAUBONUM audiamus disputantem: » κῶλα dicuntur, in homine, brachia » & pedes; in brutis, anteriores & posteriores pedes. Ἀκροκόλια, » in macellis & culinis, extremi sunt pedes mactatarum victi- » marum. Quare Aristoteles [Problem. XXIII. 40.] & » Heraclides Tarentinus [apud Athen. 64. e. f.] ponunt » illa inter cibos μυζώδεις, habentesque aliquid ὀλισμον & » γλισχρον. Possunt etiam ἀκροκόλιον appellatione intelli- » gi omnes undeunde praecisae τοῦ ἰσπίου partes extremae, » quibus vescuntur; ut aures, rostra, & similia. — [cf. » Coef. Oecon. Hipp. in Ἀκροκόλια.] Gaza apud Aristote- » lem primus vertit trunculos, Celsi imitatione. [Cels. de » Medic. II. 20.] — Deinde [pro γαννικὴν, quod erat in » ed. Ven. & Bas.] scripsimus nos vere γαννικὴν, gene- » rosam, id est, grande. Aristophanes, ὃ γαννικώτατος κρέας: » [Equit. 457.] Scholiastes exponit, κρέας ἰσχυρὸν, ὃ οὐ » κατεργάζεται πυρί: firmas carnes & difficile coctiles. Ma- » lim ad quantitatem referre, & magnas carnes intelligere. » Sic apud eundem Comicum γανναίαι μάζαι, sunt gran- » des μαζαί. Eustathius quoque sic interpretatur: [ad » Iliad. ε'. pag. 414. 9.] γανναίαι σταφυλὴ, τάχα ἢ με- » γάλῃ· καθὰ καὶ γαννικὸν κρέας παρὰ τῷ κωμικῷ, τὸ ἄδρῶς » κόμμα. » Eod. vs. 9. perperam δελφάκια editum erat, & vs. 10. λιπαστὰ. Pro quo δελφάκι' ἀλίπαστα corripi- » gendum esse ex mssis monuit Casaub. Et sic nostri quoque dedere libri.

In ALEXIDIS versu 2. plene scriptum edebatur ὡς, ἀκροκόλια: nec aliter mssii, in quibus frequenter negle- » sta eliso. Rectius vero h. l. videbatur, si per apostro- » phum scriberetur: quare ὡς ἀκροκόλια dedi, praeunte Iacobs ad Analect. Vol. II. Part. I. p. 234. Fuisset au- » tem fortasse etiam commodius sic: ὢ, ἀκροκόλια. Vers. 4. ἔρῳν' ἑταίρας erat editum: ubi commodiorem pu- » tavi plenam scripturam ἔρῳν' τε ἑταίρας, quam mssii de- » dere. Perapte enim apud comicum secundus senarii pes anapaestus erit: ac nihil impedit quo minus tertius sit da-

f Stylus. Sic fortasse non opus fuerit emendatione, percommoda illà alioquin, quae ab eodem viro docto Iacobs l. c. proposita est,

ἰρὸν ἑταίρας, χῆτερα χρησιμώτερα.

Ξέναρχος ἐν Βουταλίῳ. Cum fabulae titulum, omis-  
sum ab Epitomatore, ignorarent vulgo mssii editique,  
adnotavit CASAUB. »Auctor est Suidas [in Ξέναρχος,]  
»XENARCHUM, poëtam comicum, laudatum esse in *Bu-*  
»*talione ab Athenaeo libro secundo*. Videtur Suidas respexisse  
»eum Xenarchi locum, qui super bulbis laudatus est. Ita-  
»que scribam Ξέναρχος Βουταλίῳ. α — Sane cum non  
alius Xenarchi locus in secundo Athenaei libro citetur,  
non dubitari debet hunc esse quem respexerit Suidas, in-  
tegro utens Athenaei opere: inde fabulae titulum sup-  
plevi. Perperam vero in Küsteri editione Suidae l. c. Βου-  
καλίῳ legitur, quae scriptura (*Bucalion*) ibidem & in lat.  
versione & in Notis repetitur: & sic iam quoque in prin-  
cipe editione Mediol. & in ed. Bas. quae e Veneta expres-  
sa est, scriptum reperio. Recte vero Casaubonus Βουτα-  
λίῳ legebat: fuisse enim *Bucalionem*, hominem oh stulti-  
tiam a Comicis traductum, diserte idem Suidas in Βουτα-  
λίῳ docet, cum Scholiaste Aristoph. ad Ran. 1022. Ac  
fuit etiam Antiphani fabula, Ἀγροίκος ἢ Βουταλίῳ inscrip-  
ta, saepius laudata Nostro. Priora XENARCHI verba sic  
edita legebantur: Φθίρει δῖμος ἄστύτοισι δεσποτῶν κα-  
χρημένος τύχαις: quae eodem etiam modo citavit Eu-  
stath. ad Iliad. χ'. pag. 1390, 5. At quum paulo post se-  
quatur ἄστυτος οἶκος, haud probabile erat, idem voca-  
bulum paulo insolentius tam brevi intervallo bis positum  
a poëta fuisse: & priore quidem loco prorsus importune  
positum esse, metri ratio clamabat. Quare fidenter ἀστυ-  
τά τοις recipere debui, quod & ambo nostri codices  
dabant, & e suis iam commendaverat Casaub. Valet au-  
tem idem ἀσύντατος ac ἀσύντονος, remissus, languidus, &  
hoc quidem loco idem ac ἄστυτος: intelligiturque defectus  
τῆς συντηρίας vel ἐντάσεως τοῦ νήρου. Eustathius l. c. ἀστυ-  
τος per ἄγονος & ἀκαρπος exponit. conf. supra ad l. 5. d.  
(pag. 68. harum Animadv.) & ad l. 18. c. Mox vero pro  
τύχαις suspicabar ↓υχαῖς, quae vocabula persaepe  
inter se a librariis permutata sunt: nisi forte, per iocum,  
tragicum aliquem poëtam irridens, consulto istud vocabu-  
lum hic posuit comicus Xenarchus. Nam in totum hunc

locum valet, quod de posterioribus tantum verbis adnotavit CASAUBONUS, cum ait: »Trium postremorum verbum suum dictio prorsus aliena est ab humili Comicorum stylo. Non dubito, de industria poetam tragica & ampullana dicendi genera usurpasse, ut suorum aequalium tragicum aut Dithyrambicum impetum irrideret: quod videmus ab Aristophane & saepissime fieri, & semper urbanissime.« Ante Πελον. in edd. vet. & mssis καὶ particula erat inserta; commodè quidem ad sententiam, sed importune ad metrum. Quare recte eam eiecit Casaubon. *Vers. 4 sq.* Βυσσυχὸν θεῶς Διὸς εὐτοικός, γηγενὲς βελβός. θεῶς Διὸς editum erat: θεῶς Διὸς dedere nostri mssii, in quibus tamen mendose Διὸν, pro Διὸς. Διὸς, Διὸς, ἡ Δημήτηρ, Ceres, terra. Βυσσυχὸν dicitur, qui brevis est & obsistere collo: ὁ τοῦς ἡμους συνέλκων ἐπὶ τὴν τράχηλον, aut ὁ τὴν αὐχένα συνέλκων, καὶ τοῦς ἡμους ἀνέλκων, ut e veteribus Grammaticis docuit Eustath. ad II. § p. 156, 45. Quod epitheton qua ratione bulbo tribuat hic poeta, utrum ob formam, an ob vim & effectum, non definiam equidem. Ex physiognomices artis ratione insidiatorum esse τὴν βυσσυχονα interpretatus erat Aristoteles, ut Pollux adnotavit II. 135. An eo adludens poeta, bulbum veluti insidiosum dixit? id quidem vix probabile. Dalech. vertit, nec e profundo cervicem exserens: eodemque fere modo sive Adamus sive Villebr. *enfant de la terre, ou il est enfoncé jusqu'au cou*. Mihi eo spectare ista adpellatio videbatur, quod proxime supra radicem folia statim in omnes partes excrecant, quorum e medio deinde demum caulis florem gerens fructumque laturus exsurgat: unde fit, ut, si folia cum caule pro corpore plantae habeas, radicem s. bulbum ipsum pro capite, inter caput corpusque nonnisi brevissimum veluti collum intersit. *Vers. 8.* Φλεβὸς τροπῶτῆρ του αλύπου. Mire CASAUB. »Polypum (inquit) vocat φλεβὸς τροπῶτῆρα, quia colorem mutat.« Polypum in eorum ciborum numero posuisse veteres, qui & Venerem stimulant, & ad eius usum vires homini addant, nisi aliunde constaret, satis ex hoc ipso loco patebat, cum quo commode conferetur alius huic geminus, VIII. 356. f. Quare quam venam hic dicit poeta, ea est, quam γονίμην φλέβα Alcaeus Messenius dixit Epigr. VIII. T. I. Analect. Brunckii pag. 486. & nude item φλέβα Leonidas Tarentinus Epigr. XXVI. T. I. pag. 227. cum quo loco hunc nostrum

a contulit Jacobs in Animadv. ad Anthol. Vol. I. Part. II. pag. 86. τροπότηρ vulgo quidem *lorum* dicebatur, quo ad *scalmum* adligabatur remus; quem solum significatum adnotarunt Grammatici: sed a verbo τροπᾶν (i. q. τρέπω) deductum vocabulum, proprie & per ipsam suam formationem vel eum significat, qui vertit, qui in aliam formam mutat; vel qui in omnes partes vertit, agitatur, exercet. τροχίλατος κήρη, filia agitatur rotæ, est patina fictilis; quod & Casaub. monuit. conf. ad I. 28. c. (Animadv. p. 210.) Adde IV. 169. e. στερεώματος κύτος nescit patinæ cavum, n quod prae sua magnitudine & pectus & corpus totum n vasti polypi caperet. u CASAUB. Equidem τὸ στερεώματος non ad polypi pectus corpusque referam, sed ad ipsius patinæ amplam cavitatem & quasi gremium.

ARCHESTRATI versus 2. cui in fine duo pedes desunt, sic editus legebatur, ταῖς δ' ἄλλαισι παραΐσι πάσαις. Quem sic, uti e nostrorum codicum praescripto fecimus, resingit iussit Casaub. in Animadv.

## A D C A P. LXV.

Quinque verba, πολύτροπα εἶναι ἀλλὰ διὰ τὸ, cum omissa essent in editis, supplevi ex mssis. De eisdem inferendis monuerat etiam Casaub. Deinde vero non cum editis καὶ τὰς αὐτὰς habent nostri mssii, sed τὰς πρώτας φύσεις αὐτὰς τὰς δυν. absque καὶ & absque commate: b quod mendosum iudicavi. Quod mox in Proverbio dicitur, εἰ μὴ νεῦρ' ἔχης, eo respexerat Philoxenus, cum supra (I. 5. d.) νεῦρον ἐπιήρατος diceret. Idem proverbium in animo habuit Martialis, cum scriberet Xenion 34. lib. XIII. Cum his, quae mox de *bulborum varia bonitate* Diophilus ait, contendit Salmastius (in Homon. Hyles Iatr. p. 197. b. A.) ea quae de eodem argumento Dioscorides habet, quae cum his pugnare videntur. Pro σκυλλώδεις, quod erat editum, σκυλλώδεις scribendum monuerat iam Casaub. Sic vero & nostri dedere mssii. Quod autem subiecit idem CASAUB. n *Bulborum & squillae similem* in multis naturam esse, sciunt naturae rerum connscii: u id quidem ab hoc loco alienum erat. Nam σκυλλώδεις multi cibi dicuntur, qui nihil cum *squilla* commune habent, nisi *acriorem* quemdam *mordacioremque saporem*. conf. III. 87. c. IV. 121. a. In eodem vocabulo erravit

Dioscoridis interpretes, II. 161. ubi *σκιλλῶδες*, pariter de b bulbo quodam eduli dictum, ad *scillae figuram propius accedens* vertit: qualibus exemplis discant Medici, quam egregie non modo ludant operam, sed & sese & alios saepe miros in errores sint inducturi, si veterum Artis suae Magistrorum scita atque praecepta e latinis Graecorum librorum versionibus percipi posse confidant. Caeterum non sum nescius, ipsam etiam scillam in bulborum numero relata a Plinio XIX. 5, 30.

## A D C A P. L X V I.

Continuantur DIPHILI Medici verba, usque καὶ εὐέκριτοι. Quod ait *παχύ τι*, idem valet ac *πολύ τι*. cf. I. 33. c b. καὶ γὰρ idem valet ac καὶ τοι, *quamquam*. Istud καὶ γὰρ *ικανῶς εἰσι* referendum putavi ad praecedens *εὐστόμαχοι*: quasi dixisset, καὶ τοι *ικανῶς εὐστόμαχοι εἰσι*, καὶ εὐέκριτοι.

Μάτρων ἐν Παρθέναις. Sic hoc loco, pro olim edito Παρθέναις, commode dedit uterque noster codex. cf. ad p. 73. e. Σόχους agnoscunt h. l. mssii & editiones omnes, postremā Casaubonianā exceptā, in qua Σόχους; quod probum quidem per se, (sic quidem libri omnes p. 60. d. ex Antiphane) sed nil opus erat hic invitis libris obtrudere. Praelatum tamen Σόχους video a Brunckio in Analect. T. II. pag. 249. ubi hi Matronis versus exhibentur. Lepide vero *sonchum*, spinis hispida plantam, festivus Homeri imitator *καρνεομοῦντα ἀκάνθαις* vocavit, quemadmodum alibi echinum marinum, IV. 135. a. Quod deinde *bulbinas*, Iovis Olympii cantores adpellat, eum honorem tribuere iocosus poeta amat cibis flatulentis, qui ventris crepitus solent excitare: sic quidem rursus de squillis cancellis, IV. 136. a. Vers. 5. pro *ιδείν*, quod vulgatum erat, *ιδείν* scripsi, metro poscente, quod iam praeciverat Brunck l. c.

## A D C A P. L X V I I.

Θεόφραστος δὲ ἐν ζ'. Φυτῶν. Forsan Φυτῶν' *ιστορίας*, d ut passim alibi, v. gr. II. 66. e. Locus est in Hist. Plant. VII. 13. Eademque fere Plinius haber, XIX. 5, 30. Quae mox de bulbo *eriophoro* adferuntur, eodem loco habet



Theophrastus; Plinius vero XIX. 2, 10. ubi *πόσεια* *impilia* interpretatur.

- e PHILEMONIS *versus* praetermissi sunt a Clerico in Philemonis Fragmentis; non alia de causa, nisi quod in Auditorum ab Athenæo citatorum Indice locum hunc adnotare oblitus erat Dalecampius; qui Index deinde, sicut eum Dalech. ediderat, secundae & tertiae editioni Casaubonianaë praefixus est, nonnisi paginarum numeris ad has editiones adaptatis. *Vers.* 2. *ἐδουκμή* in ed. Ven. nullo accentu erat notatum: Basileensis editor penacutum fecit, ut esset imperfectum praeteritum, quod tenuit Cas. Equidem in praesente tempore efferendum putavi. *Vers.* 3. In *κρόμυον*, simplici literā *μ*, consentiunt hic, quod sciam, mssii editique: ac ferri id posset, si per metri rationem necesse esset. Sed quum ad metrum isto loco indifferens sit, *κρόμυον* malim, quae est legitima huius vocabuli scriptura. Sic etiam p. 68. e. mssii dedere, ubi pariter ac hic *κρόμυον* editum erat. *Vers.* 3. Pro *ἐφ' αὐτοῦ ἴσθι ποτρὸς*, Brunck in ora sui libri notavit *ἐφ' αὐτοῦ ἴσθι πον*. Quam mutationem & ignorant nostri libri, nec admodum necessariam iudicavi.

Percommode vero deinde *τῶν συμποσίων* habent edd. five id suo in cod. invenerat primus editor, five ex coniect. correxit. Mendosum quidem haud dubie est *τοῦ σίου*, quod pro isto habent nostri codices. Cum in interpretando verbo *περιγράφειν* hallucinatus esset interpres, monuit h. l. CASAUB. «*Τῶν συμποσίων περιγράφειν τοὺς ηβολβοὺς*, verie, *e convivii bulbos circumscribens*: *δε περιγράφειν δὲ τὴν πολλὴν βρῶσιν*, circumscribere oportet *copiam ciborum*. Fori Attici verbum est *περιγράφειν*, pro *adimere*, *auferre*. Creditores cum nomina sua extorquere non poterant, in corpora saeviebant. Prima poena erat, *ademptio libertatis eundi quo vellent*. Locum enim *circumscribebant*, unde illis fas non erat exire ante redditam pecuniam. Hesychius: *Περιγράφειν οἱ δανείζοντες τοῖς μὴ κατεπιδιδῶσι τὸ ἀργύριον περιγράφειν, καὶ οὐχ ὑπερβαίνειν ὡς λῆτεον*. Lego, *περιγράφειν τόπον, καὶ οὐχ ὑπερβαίνειν ὡς τοῦ λύσαι*. Inde igitur *περιγράφειν ἀπὸ πρὸς* — dici coepit, pro, *veluti lineā circumscriptā attingere ab aliquo*. — Eadem in sententiam est apud Epictet. in *Enchirid.* 33, 7. *τὸ πρὸς τρυφὴν ἄπειν περιγραφεῖν*.

## AD CAP. LXVIII.

TELECLIDIS unus *versus* est anapaesticus tetrameter catalecticus in syllabam, quem Aristophanium vocant. Hunc ob spatii angustias, in duo hemistichia distribuere consulum duxi. In eo *εἰς τὴν φάρυγγ'* editum erat: ubi τὴν articulum foem. tenet noster cod. *b.* sed masculinum τὴν habet *a.* quod perinde est: nam perinde *ἡ* & *ἡ* φάρυγξ recte dicitur. At quum duobus aliis apud Nostrium locis, ubi idem versus citatur, (VI. 268. c. & XIV. 644. f.) τὴν habeant communi consensu editi scriptique libri, hic quoque τὴν receptum malim. Pro φάρυγγ', quod habet Veneta editio, perperam est φάρυγγ' in ed. Basf. quod inde etiam in ed. Casf. propagatum. Et φάρυγγ' quidem & hic & duobus reliquis locis tenent (quod sciam) mssii libri: at id quum repugnaret metro, haud dubie in φάρυγγ' fuit mutandum, in quo nobis praecivit Pierfon ad Moer. pag. 85. Est autem poëtis maxime frequentata illa nominis forma per simpl. γ in obliquis casibus. cf. Od. l. 373. & ibi Interpp. In *ἄντα* & hic & VI. 268. c. consentiunt libri: pro quo quum XIV. 644. f. *αὐτόμαται* ad-versante quidem metro, & alioquin etiam corrupte (nam *αὐτόμαται* saltem oportebat) legeretur, ubique fortasse *ἄντα* δὲ *κρχλ.* legendum suspicatus erat Pierf. l. c. *Συρακοῖσις*. At non modo *Syracusi*, sed omnino *Dores*, ut docet Eustath. ad Od. χ'. 795. 38. In EPICHARMi *versu*, *ἐλασιφιλοφάγους* cum mssis nostris dedit Eustath. l. c. e quo eam scripturam etiam CASAUBONUS commendaverat, adiecta hac observatione: «Amant enim *turdi*, *olivis*, non *foliis olivarum*, *vesci*. Integra saepe oliveta sic *turdorum* greges populantur, ut inter agrorum calamitates non postrema ista censeatur.»

*Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις*. Vide Aristoph. Nub. vf. 339. & quae ibi a Bruncchio notata sunt. *Τρία δὲ εἶναι γένη κρχλῶν Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ*. Vide Arist. Histor. Animal. IX. 20. Ibi pro *ἰλλάδα*, quod paulo post habent apud Athenaeum libri omnes, *ἰλιάδα* scribitur. Et «iam olim (ut adnotavit CASAUB.) «philosophi locus ille incipitis «lectionis fuit: nam *ἰλλὰς* ruetur Hesychius: *ἰλλὰς* Eustathius.» Videtur autem mendoso iam tum Aristotelis codice usus esse Hesychius, vera autem scriptura ab Athe-

a naeo conservata: certe nomen ἰλλὰς, quod ex Nostro cum reliquis Aristotelis verbis hic adlaris repetiit Eustath. ad Iliad. v. p. 923, 33. illi *turdorum* generi, quod συγγελαστικὴν esse monet Aristoteles, & sicuti hirundines ἀγελιδῶν (coll. eodem Aristot. Hist. Anim. VI. 1.) nidificari ait, ab ipsa illa avis natura inditum videtur, ab εἰλεῖν, vel ἰλλεῖν, quod συνάγειν & συστρέφειν significat, ut idem Eustath. ibid. docet. Conf. Hesych. in ἰλλάδας & ἰλλας, quae vocabula per ἀγέλας exponit idem ipse Grammaticus. Quod vero doctissimus Gesner de Avib. p. 690. ait, Athenaeum etiam ἰλιάδα habere, id non nisi ad Basileensem spectat editionem, ubi ex vulgaris Aristotelis libris, consilio non optimo, scriptura ista in Athenaeum illata est.

Ἐπιχυλίδες: » *Carmen cantatum ἐπὶ χυχλῆας, pro turdis,*  
» vel *proposita turdorum mercede. ἐπὶ* sic accipiendum, ut in  
» pactis conventis. De hoc poemate vide lib. XIV. [pag.  
» 639. 2.] Meminit etiam Herodotus [in vita Homeri.] «  
CASAUB. — Vide Fabricii Bibl. Graec. T. I. p. 279.

## AD CAP. LXIX.

b ΣΥΚΑΛΙΔΕΣ. FICEDULAE. De hac avicula, sive de variis avicularum generibus, quae isto nomine comprehenduntur, praeter Gesnerum de Avib. p. 339-341. consulenda quae, qua solet cum doctrina, tum iudicio, collegit Camus ad Aristot. Hist. Anim. p. 117 sqq. Nos hic, pro nostro instituto, quae a CASAUBONO adnotata sunt, adponemus: » De *Ficedulis*, inquit, quae ex Alexandro Myndio narrantur, diversa sunt omnia a Philosophi placitis. » Alexander *ficedulas* speciem facit *aegithallorum* sive *parorum*: Aristoteli [Hist. Anim. VIII. 3.] & *aegithalli* & » *ficedulae* species distinctae sunt avium, quae vermibus » vescuntur. Myndius *duo genera parorum* statuit: Stagiritae » philosophus [ibid.] tria diserte ponit. Iam in nominibus ipsis nihil simile. ἑλαίου nusquam in Aristotele mentio: nam ἑλῶς, de quo libro VIII. Historiarum, [cap. » 3.] inter aves nocturnas: & ἑλέα, [al. ἑλέα,] cuius » extrat historia lib. IX. cap. 21. [immo cap. 16.] alius » est generis avis. *πύριος* incognitum philosopho nomen, » ut & *πυρρίας*, quod docti substituunt pro *πύριος*. Aristoteli tamen [VIII. 3.] *πυρρούλας* cum *ficedula* & *melancorypho* inter aves *σκαληποφάγους* recensetur. In Alex.

» andri verbis observamus haec: ὅφ' ὅτ' μὲν ἱλαῖς κα-  
 » λείται, ὑπὸ δ' ἑ τινος περὶ πύρας συκαλλεῖ δ' ὅταν ἀκμάζῃ τὰ  
 » σῦκα. Si haec vera lectio, eadem avis pro diversis anni  
 » temporibus diversa nomina habebit, neque *sicedulis* suum  
 » illud nomen perennabit, sed paucorum tantum erit men-  
 » sum in anno. Hoc mihi videtur absurdum: propterea  
 » suspectam habeo librorum fidem, & deesse verba aliquot  
 » reor, ita, nisi fallor, explenda: συκαλλεῖ, ὅτι ἀλλέκεται  
 » ὅταν ἀκμάζῃ τὰ σῦκα. « — Haec ille. In Alexandri Myn-  
 » dii verbis αἰγυθαλλῶν erat editum; αἰγυθαλῶν habent no-  
 » stri codices, scriptā vocali α super η. Inde alteram λ de-  
 » levi. Scriptura ista per η, quam contextus habet, fecit ut  
 » de *caprimulgo* cogitarem: at is longe diversa avis est,  
 » & graece non αἰγυθαλλεῖ, sed αἰγυθῆλας vocatur, de quo  
 » Arist. Hist. Anim. IX. 30. & Aelian. de Nat. Anim. III.  
 » 39. & XVI. 22. conf. Becmann. ad Antigoni Carystii Hi-  
 » stor. Mirab. p. 90. Quare in latina nostra versione *deleta*  
 » illa verba, *sive caprimulgis*, velim. Apud Aristot. promiscue,  
 » alias acute αἰγυθαλλεῖ scribitur, alias αἰγυθαλος antepen-  
 » acute: quo nomine *parum* aviculam designari, quam *me-*  
 » *sangiam* vulgo vocamus, consentiunt omnes. Vocabulum  
 » ἡλαῖς unde acceperit primus Athenaei editor, nescio:  
 » codices nostri, ut sub contextu adnotavi, ἡλαῖον habent,  
 » haud dubie mendosum nomen. Salmasius Exercit. Plin. p.  
 » 168. ἡλαῖς legendum censuit, eandem aviculam intel-  
 » ligens, quae ἡλαῖα apud Arist. IX. 16. & ἡλαῖς apud Ari-  
 » stoph. in Avib. 303. ubi conf. Schol. Pro περὶ πύρας (vel πε-  
 » ρία, quod habent nostri libri) πυρῖας vel πυρίας aut πυρ-  
 » ρίας emendabant Wotton, Dalech. & Salmas. l. c. Cautē  
 » GESNER pag. 340. » Vide, ait, num *σπιρίας* legi possit.  
 » Est enim *σπιρίτης* aegithali species Aristoteli, [VII. 3.] a  
 » magnitudine fringillae dicta; ut accipiter *σπιρίας* eidem,  
 » qui fringillas venatur. « Casauboni supplemento in ver-  
 » bis seqq. nil esse opus, monuit Salmas. l. c. Nec mirari  
 » adeo duplex nomen, diversis anni temporibus eidem ani-  
 » manti inditum, debuerat vir doctus; cuius usus hodieque  
 » in nonnullis animalibus exempla habemus. De duplici au-  
 » tem illa *sicedulas* adpellatione monuit etiam Plinius X. 29,  
 » 44. quae e communi opinione nata erat, (quam ipse et-  
 » iam Aristoteles professus est, IX. 49.) qua formam suam  
 » mutare *sicedulam* sibi persuaferant; cum, verum si quae-  
 » ris, aliud avium genus sit, quod pro eodem mutatā for-

b mā habuere veteres, ut bene monuit Harduin. ad Plin. l. c. T. I. pag. 361.

EPICHRM: *verba* repetiit Eustath. ad Iliad. p. p. 1148, 41 sq. intermixtis etiam similibus nonnullis eiusdem poetæ verbis, quæ infra lib. VII. pag. 286. b. c. leguntur: quo ex altero Athenæi loco colligi poterat, e fabula Epicharmi, cui *Hebes Nuptiæ* titulus erat, desumpta hæc verba. Verbum ἦν, quod in his legitur, tertia pers. plur. pro ἦσαν est, ex dorica dialecto, ut monuit Maittaire de Dialect. p. 207. quem morem & passim Iones secuti sunt, ut ex Hesiodo adnotavit Eustath. l. c. & ex Herodoto Valckenarius ad Herodot. V. 12. Paulo post, ἐν ἑμῶν ζοιστ' ἂν ex coniect. edidi, oblitus sub contextu adnotare, ἐν ἑμῶν ζοιστ' ἂν vulgo legi consentientibus libris: quem si quis probet subitum a plurali numero ad singularem transitum, non deerunt illi quidem exempla, quibus suam tueatur sententiam. Possit vero etiam haud improbabili suspicari aliquis, esse fortasse ex perperam accepto scripturæ compendio ἐν ἑμῶν ζοιστ' editum scriptumque pro ἐν ἑμῶν ζοιστ' In fine huius cap. δὲ δὲ δὲ δὲ dedere nostri codices; δὲ δὲ δὲ δὲ edd.

## A D C A P. L X X.

Vulgo sic edebatur, consentientibus mssis: ΣΤΙΝΟΛ Εὐβουλος Ἀμφιδραμίον &c. Ubi CASAUB. » Pro Εὐβουλοσ scribendum fortasse Ἐφίππος, ut lib. IX. » Scilicet IX. 370. d. iidem qui hic adferuntur versus, duobus aliis etiam vel tribus initio aucti, diserte ex EPHIPPI *Geryone* citantur; quæ fabula eiusdem Ephippi & alibi passim laudata reperitur. Quare non dubitavi verbis istis & poetæ huius & fabulae nomen præponere. Nec vero idcirco abiiciendum EUBULI nomen, quod dabant libri, putavi: suspicatus scilicet, intercidisse testimonium, quod ex Eubulo hoc loco Athenæus adposuisset. Nunc, oculos forte in ea quæ paulo post sequuntur coniiciens, animadverto, non adpositum fuisse hoc ipso loco ab Athenæo Eubuli testimonium, & ab Epitomatore aut a librariis omissum; sed tale quid h. l. dixisse Athenæum, *diminutivo vocabulo* στίον *usum esse EUBULUM loco paulo post adferendo*. Sic enim & aliàs subinde factum a Deipnosophista videmus; v. gr. III. 95. a. coll. p. 107. a. b. Eo etiam respicit de-

inde δὲ particula, cum ait, (infra, lit. e.) καὶ δὲ καὶ περ' Εὐβούλῃ. De festo die, quem Ἀμφιδρόμια dixerunt Graeci, quo die nomina imponebant nuper natis infantibus, consulendus Hesychius, & quos ibi auditores laudarunt Interpretes, instarque omnium Meurs. in Graecia Feriata, hac voce. *Vers. penult.* πιλεῖν legas, a πιλεῖν, d an ex p. 370. d. πιλεῖν, a πιλεῖν, nihil interest. Utrumque *cogere, consilipare*, proprie denorat: hic autem fortasse non tam *congerere* verti debuit, (ut feci cum Dalecampio,) quam *ingerere*; ut ἐπιστραφεῖς πιλεῖν πλακτάσαι sit *gnaviter implere ventrem polyptorum cirris*. Videntur autem, qui polyptis vesciebantur, *cirros* praesertim in deliciis habuisse. cf. l. 5. d. CASAUBONO etiam (quod nunc demum animadverto) placuit πιλεῖν hic pro *edere* accipi: «Nam » *mandendo*, inquit, *cogitur*; neque inepte, quod *mansum* » est, *πληνμα* dixeris. » De verbo *πνίγειν* (*vers.* 4.) monuit idem CASAUB. esse illum *elixandi modum*, quem hodieque *suffocationem* vocant: «cum in proprio succo co- » quuntur carnes, intra ollam aut patinam conclusae, ut » nullus exhalationibus pateat meatus: unde *πνικτὰ κρέα* » Graeci vocant, quae ita sunt cocta. » — *Ibidem*: « *Στηθί- » νιον*, inquit, apud Pollucem per » in secunda syllaba, » *medium* est *pectoris*: *στηθιον* in Etymologico: *perperam*. » At *στηθία* hic per v recte, *pectuscula agnina*. Frequens » dictio apud LXX: ut Levitici cap. 7. & 8. ac 10. » Denique ad *vers.* 1. animadverterat idem, *perperam* in edit. Ven. & Bal. *ἐνομάζεται* legi: & ex melioribus libris, cum quibus & nostri faciunt, *νομίζεται* ille restituit, quod recte omnes lib. IX. p. 370. d. agnoscunt.

## A D C A P. L X X I.

Νικέστρατος, ἢ Φιλόταιρος. Adici poterat, ex probabili ac paene certa coniectura, fabulae nomen, ἐν Ἀντύλαφ: vide III. 108. a. & 118. e. Quae sequuntur poëtae verba, in quatuor versus erant distributa, quorum primus a Τί οὖν excurrebat usque πολυτελές: alter, Ἀλλὰ -- ἐγέρρασαν: tertius, Καὶ γήττι' -- καί χιχους: quartus, Ὀρνέθων -- χαίρασαν. Quibus quodnam insit metrum, dicat nobis is qui istam distributionem probaverit. Mihi, prout verba digesti, legitimum esse metrum senariorum iambicorum visum erat. *Vers.* 2. μὴ πολυτελές, ἀλλὰ καθαρίως. Recte κα-

d. *Sapienter* nostri codd. quod & e suis commendavit Casaub. Reclamante metro *καβαρίος* editum erat. Idem mendum corrigendum VII. 311. d. & VIII. 359. b. ubi idem prorsus dictum ex aliis poetis citatur. Vide Zeun. ad Xenoph. Cyrop. I. 3, 8. & Var. lectt. ad Polyb. XI. 9, 5. *Vers.* 5. ἐπιθάρσια dedit noster cod. a. Et desiderabatur substantivum in recto casu, ad quod referretur adiectivum *ευχρία*. *Vers.* 6. Percommode *χαρίεν γάρ* scribi iussit Casaub. pro *χαίρειν γάρ*, quod in membranis reperiri ait. Nostri quidem mssii γάρ particulam ignorant. Membranae, quas Casaubonus dixit, Farnesianae videntur esse, quarum collocatione ab H. Stephano olim instituta se usum esse professus est in Praefatione Animadversionum: & est mihi ad manus exemplum editionis Basil. quod olim Casauboni fuerat, in cuius ora h. l. manu ipsius Casauboni sic scriptum est: « Cod. St. χαίρειν γάρ. F. χαρίεν γάρ. »

e. Ἀρτιφάνης δὲ. Ante haec verba Casaubonus vocem ΨΑΡΕΣ, tamquam titulum, contextui inseruit, quam vocem ignorant ibi edd. vet. & mssii. At, eam non modo parum necessariam, sed ne satis quidem commode ibi insertam esse, declarat ratio qua ad *sturnorum* mentionem faciendam transit auctor. Quod vero mox scribitur, καὶ ψάρας ἐν τοῖς βρώμασι καταλέγει; si vera ea scriptura est, indicaverit Athenaeus, ab aliis vulgo in *esculentis animalibus* non solitum esse haberi sturnum. Atqui Galenus, aequalis Athenaei, lib. VI. de Tuenda Valetud. (referente Gesnero de Avib. p. 679.) inter perdices, turdos, merulas, & huiusmodi, quae quidem boni succi esse ab omnibus existimantur, ψάρους, hoc est *sturnos*, etiam commemorat. Quo magis mihi probabile visum erat, *πρεπέμασι* hoc loco, non *βρώμασι*, scripsisse Athenaeum. Vide II. 58. b. c. & 64. f. & 66. c. d. *χῆνες, ψᾶρες, κίτται*. Corrige ψᾶρες, ut habent edd. & mssii: temere ψᾶρες in nostrum exemplum irrepsit. Deinde si κίτται esset scriptum, iustum senarium efficerent ista verba,

Χῆνες, ψᾶρες, κίτται, κολοίδες, κρόγχοι.

Quod ait, Παιτῶν ἡ μᾶς λόγον ἀπαιτεῖς &c. recte observavit DALECAMPIUS, esse ista Deipnosophistae alicuius verba, Ulpianum alloquentis. Ibi, pro ἡμῶν, quod in ed. Ven. & Bas. erat, recte ἡμᾶς edidit Casaub. cui nostri ad stipulantur codices. καὶ δὲ καὶ παρ' Εὐβούλῃ. Vide supra ad initium capitis LXX. τέτταρ' ἢ καὶ πέντε. Deest καὶ

cod. a. στρουθάρια δ' ὅσον ἐντραγεῖν. Reddidi, *aviculas ex e his quae comeduntur*. Dalech. *strutharia quot ad satiandos nos sufficiant*. CASAUB. » accipio, pullos avium, tantum quod » incipientes apti esse ad edendum. Alii, [Dalecampium dicit] » ὅσον ἐντραγεῖν, quos non sequor. » κέρχρηδες » Aviculae sunt non semel Aristophani nominatae. κέρχρη He- » sychio; nisi est mendum. » CASAUB. — Quaecumque sit ista avicula, nomen habere utique videtur a *milio*, quo vescitur. κέρχρος, *milium*: pro quo etiam levi transpositione literarum κέρχρος dicebant, in derivatis certe nominibus, quemadmodum ad H. 53. d. observavimus. Itaque cum Gesnero (de Avib. pag. 548. sub fin. coll. p. 48. extr.) *miliarium* (scil. avem) interpretatus sum; de qua Varro: *In ornithone, praeter alias aves, quidam alunt miliarias ac coturnices, quae pingues veniunt carne*. τὰ τ' ἄλλ' ἢ τ' ἂν ἐπιτύχῃς. τὰ τ' ἄλλ' (vel ἄλλα) ἢ τ' ἂν edd. ἢ τ' ἂν geminata τ littera dedere nostri libri, quod Avicis pro ἢ τινα ἂν usurpatum satis constat. Sed possit-ne verbum ἐπιτυγχάνειν cum accus. casu construi, aut ἢ ττα potuerit-ne etiam pro genitivo ἂν τινα vel ὅταν poni, dubitare me profiteor. Quare videndum, satis-ne persanatus is locus sit. Metrum quidem etiam in toto illo Eubuli fragmento solutum luxatumque est.

#### AD CAP. LXXII.

Quod edidimus, ἴσον καὶ κυνέμων τρώγειν, κεφαλῶν τε οὐ τοκῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων βεβήλων, cum κυνέμους δι κεφαλῆς τε editum esset, recte κυνέμων dedere nostri mssii, perperam quidem κεφαλῆς τε tenentes. Utrobique vero genitivum posuit Eustath. ad Iliad. i. p. 660, 4. cum ait: ἴσον εἶναι μεταλημβάνειν αὐτοῦ, καὶ κυνέμων τρώγειν, καὶ κεφαλῶν οὐ μόνον τοκῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων βεβήλων. Latere autem in istis verbis integrum hexametrum, ex alio Eustathii loco (ad Iliad. v. 925, 15.) docuit Casaub. ubi sic: τοῖς παλαιοῖς λόγον φασὶν εἶναι ἕταρον τοιοῦτον.

Ἰσὸν τοι κυνέμους τε φαγεῖν κεφαλῆς τε τοκῶν.

Διὰ τὸ,

Ψυχῆς αἰζητῶν βέσιν ἔμμεναι ἢ δ' ἀναλαβὴν

ἢ εἰς αἰδῶ [sic Cas. pro vulgato αἰδῶ] ὅταν αὐτὰς εἰσαγῶσιν. —

» Pythagoricae scholae (inquit CASAUB.) hoc scitum fuit:



fquo allusit Lucianus, cum Pythagoram facit apud inferos fabas edere, haec dicentem: Δὲς μόνον κνήμενους ἄλλα παρὰ νεκροῖς δόγματα ἔμαθεν γὰρ, ὡς οὐδὲν ἴσον κνήμεοι καὶ κεφαλαὶ τοκέων ἐνθάδε, α — Lucian. Dial. Mort. XX. sect. 3. ubi vide Interpretes.

οὐδένα γοῦν commodē dedere nostri libri. In verbis illis, διὰ τὸ τὰς αἰσθήσεως ἀπάσας σχεδὸν ἐν αὐτῇ εἶναι, aegre ferebat Casaub. adiectam istam vocem σχεδὸν, quoniam ex philosophorum praeceptis, & ex Galeni praesertim & Hippocratis, omnium quae sensu percipiuntur fons & principium cerebri fuerit dicendum.

Ἀπολλόδορος — οὐδ' ὀνομάζειν τινὰ τῶν παλαιῶν, φησιν, ἐγκέφαλον. Monuit ad h. l. CASaubonus, e veteribus non modo medicum Hippocratem saepe in suis scriptis nominasse τὸν ἐγκέφαλον, sed & Homerum Odyss. l. 458. (cui loco plura alia adici potuerant:) tum & Euripidem in Theseo, apud Scholiast. Aristoph. ad Vesp. 312. Sed istas Apollodori argutias paulo post ab ipso Athenaeo confutatas videmus. Conf. Heyn. ad Apollodori Fragm. pag. 1149. Quod si culpā levare doctum illum Grammaticum vellemus; statuendum foret, τινὰς τῶν παλαιῶν eum scripsisse, non τινὰ. Σοφοκλέα γοῦν — λευκὸν μυελόν. Vide Sophocl. Trachin. 751. ed. Brunckii, qui sic corrigendum censuit:

Κρατὲς δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκράναι μέσθου,  
διασπαρέντος αἵματος, κόμπη δ' ὀμοῦ.

Docuit tamen idem Brunck in Notis, cum Athenaei libris in vulgaram scripturam consentire Sophoclis codices. Observavit h. l. CASaubonus, apud Platonem in Timaeo (p. 395. ed. Bip.) cerebrum dici medullae partem: ipsumque Timaeum, unde ista habet Plato, dixisse, ἀρχὰν καὶ ῥίζαν μυελῷ εἶμεν ἐγκέφαλον, principium & radicem medullae cerebri esse. Ibi ex codicis mssu praescripto Bartheux in Timaei editione pag. 44. μυελὸν εἶμεν ἐγκέφαλον legit, i. e. medullam quae in capite est. Quo pertinet, quod ex Galeno de Usu Partium lib. VIII. adnotavit Casaub. ipsum nomen ἐγκέφαλος, cerebrum significans, non absolute accipiendum, sed intelligendo ὃ μυελὸς ἐγκέφαλος vel ἐγκεφαλῖτος. De quo iam H. Stephanus in Thes. II, 153. monuerat. Denique adnotavit CORAY, hodiernis adhuc Graecis cerebrum, leviter mutato vocabulo, τὸν μύαλον & τὸ μύαλον vulgo vocari; & ἀμύαλον hominem dici fatium.

Qui ex EURIPIDE citantur versus, sunt ex Troad. 1181 sqq. edit. Musgravii, cuius vide Notas. Scripturam verbi *ῥεφέντα* ex mssis nostris recepi. Passim iam & alibi istud verbum in Aor. sec. positum in mssis reperire me memini, ubi temere editores aoristum primum substituerunt. In Euripidis vers. exir. pro *ῥαγόντων* perperam *ῥαφόντων* habent indei nostri libri cum edd. vet. quem errorem ex Euripidis libris correxit Casaub. In eisdem porro edd. vet. corrupte vs. 2. *τύχη* legebatur pro *τείχη*, & vs. 4. *ἐκ γὰρ* pro *ἐγγελά*, ubi verum restituit Casaub. consentientibus (quod sciam) nostris mssis.

*ἔχει δ' ἐπιστάσιαν.* *ἡ ἐπιστάσια*, pro *observatione*, *ἡ* Graecum non est quod sciam: itaque lego, *ἔχει δ' ἐπιστάσιαν.* Et ego *ἐπιστάσιαν* malebam, de quo vocab. vide nostrum Lexicon Polyb. & Indicem in Epistherum: quo minus vero in contextum hoc reciperem, retinuit cum librorum in vulgaram scripturam consensus, tum idem vocabulum eadem notione apud Polyb. II. 2, 2. & II. 40. 3. olim vulgatum, ubi quidem meliores utique libri *ἐπιστάσιαν* dabant. *ἡ τῶν ποιημάτων τούτων ἐκδοχή.* Dalech. *animadvertenda in poematibus actas, seculique successio*: quae quam aliena sit ab hoc loco interpretatio, miretis non animadversum esse a docto Casaubono. *ἐκδοχή* est *acceptio verborum auctoris, interpretatio*. Sic passim apud Polybium, locis in Lexic. Polyb. indicatis. Eadem notione verbum *ἐκδοχάσθαι* habemus apud Nostrum III. 85. f. & X. 430. d. Dalecampium tamen fideliter secutus est Gallicus Interpres: *Il ne faut pas manquer d'observer les différentes époques des poëmes.*

*PHILOCLIS* *versiculus* in ed. Ven. sic scriptus: *Οὐδ' ἂν ἐγκεφάλου γ' ἔσθω λίποι.* Nec aliter in Bas. nisi quod ibi per errorem *ἐγκεφάλου* expressum. Eo refertur Dalecampii versio: *Cerebri pinguedinem non comedo.* CASAUBONUS sic edidit: *Οὐδ' ἂν ἐγκεφάλου γ' ἔσθω λίποι.* Dein in *Animadv.* *Philoclis versum*, inquit, adiuvante nonnihil *Eustathio*, ita scribimus, *ὡς οὐδ' ἂν ἐγκεφάλου γ' ἔσθω λίποι.* Dictum *παροιμιώδες* ac venustum de homine sceleratissimo, aut certe voracissimo, hic vel *cerebra sine fine comederit*. Nam vesci cerebris, antiquitus pessimi hominis erat argumentum. — Nos ita plane edidimus, ut nostri praevire codices, qui consentiunt cum ratione quam in contextu secutus est Casaub. nisi quod γ' particulam igno-

b reni; qua quidem facile carebat versus. Est senarius iambicus, cui deest pes primus, & prior syllaba secundi pedis. Eustathius ad Iliad. l. p. 660. totam fere istam Arthinaei de *certro* disputationem repetens, lin. 9. ita scribit: πολλὰ γὰρ χρῆσις τῆς λέξεως παρὰ τοῖς ἄλλοις, καὶ τῷ εἰπόντι ὡς οὐδ' αὖ ἐγκεφάλων ἰσθίου λίπῃ: in eandem fere sententiam, quam ex vet. edd. expresserat Dalecampius. Quod si librorum nostrorum scripturam tenens Casaubonus, tamen ab Eustathio addiscere aliquid volebat; poterat ἐγκεφάλων fumere, quoniam perinde & genitivo & accusativo casui locus hic erat, itemque perinde in plurali & in singulari (sive sententiam species, sive metrum) poni illud nomen poterat: sed ὡς certe particulam, quā ad coniungendam orationem usus Eustathius est, non debebat doctus Animadversor pro parte verborum poetæ accipere. ARISTOPHANIS versiculus est ex Ran. 134.

c τοὺς γινόμενους ἀπ' αὐτῆς πταρμούς προσκινεῖν. ἀπ' αὐτῆς dedere mssii nostri; quod verum putavi ea notione, quam in latina versione expressi. De re sic CASAUON. *Sternutamentum* veteres adorationes explebant; quod non *scrum* esse tantum putabant, μόνον τῶν πταρμῶν, [voluerunt, μόνον τῶν πνευμάτων: vide Arist. Hist. Anim. I. 11. coll. Problem. Sect. XXXIII. num. 9.] ut in Historiis scripsit Aristoteles; verum etiam *Deum*. [Aristot. Probl. Sect. XXXIII. num. 7.] Xenophon de Exped. Cyri lib. III. [pag. 136. ed. Leuncl. Bas.] Τοῦτο δὲ λέγοντες αὐτοῦ, πτάρνυται τις. ἀκούσαντες δὲ οἱ στρατιῶται, πάντες μὲν ὁρμῇ προσκύνησαν τῇ θεῇ. Alii morbum aut morbi indicium sternutationem interpretabantur: ideo sternutantibus bene precabantur usitatā formulā, Ζεῦ σῶσον. Formulam istam, Ζεῦ σῶσον, habes in Ammiani Epigr. 15. T. II. Analect. Br. p. 387.

τὰς συγκαταθέσεις βιβαιοῦμεν. Ex nostris mssis hoc recepi. βιβαιοῦμεν habent edd. quod & ipsum quidem ferri potuisse intelligo, licet per ἀρακολουθίαν quamdam (nec vero eam inusitam) absolute sic positus fuerit ille accusativus participii; quum, pro connexionione cum superioribus, βιβαιοῦσθαι oportuisset. In Homericō versu, (Iliad. α'. 524.) minus aptum ad metrum est ἐπιτεύσομαι, quia sic brevis foret ultima syllaba vocis præcedentis κεφαλῇ, quæ longa esse debet: rectius κατατεύσομαι.

σομαι apud Homerum vulgatum. Fuisse tamen etiam antiquam hanc scripturam, quam Athenaei libri habent, intelligitur ex Scholiaste Villosioni, ad illum locum monente: Οὗτος, κατασούσομαι, εὐχὴ ἐπιτεύσομαι, Ἀριστάρχος ἐν τοῖς πρὸς Φιλτᾶς προφέρεται.

# AD CAP. LXXIII.

Cum pro φυλλῆς, φύλλης esset editum; CASAU-  
d  
BONUS in Animadv. tentatis variis aliis emendationibus,  
sic commentari pergebat: »Scribebam φύλλια: memor  
»legisse apud Galenum & Comici interpretem, sic voca-  
»ta fuisse ἡδύσματα καπνῖα, olera quorum usus in condi-  
»mentis; ut origanum, apium, hyssopum, rutam, corian-  
»drum, alia id genus. Piperi ista iungi appositissime, ne-  
»mo ibit inficias. [conf. II. 56. d. ibique not.] Ne id qui-  
»dem placet: & φυλλῆς scribo ex lib. III. [pag. 120. d.]  
»ubi dicitur, salubre esse si in gustationibus apponatur φυλ-  
»λης, aut φυλλῆς, ut in Levinii codice. Etiam auctore  
»Hesychio, φυλλῆς est ὑπότρυμμά τι ἐκ λαχάνων σαλευ-  
»ζόμενον. — Eodem pertinere videtur φυλλῆς, IV. 133. f.  
coll. Poll. VI. 71. apud quem φυλλάδες sunt τὰ χλωρὰ  
ὑποτρίμματα. Nobis h. l. nihil opus fuit ex coniectura  
agere: nam perspicue φυλλῆς dedere nostri codices. τὸ  
κύπερος, neutro genere, nusquam aliàs, nisi apud Ho-  
merum legiunt: (latine tamen *cyperum* neutro genere re-  
petitur apud Varronem, Petronium, Columellam:) po-  
steriores Homero Graeci fere nonnisi (ὁ καὶ ὁ) κύπερος  
dixerunt, nonnumquam etiam κύπερος, unde duo genera  
fecit Plinius XXI. 18, 69 sqq. unum *cypiri*, penultima lon-  
ga; alterum *cyperei*, brevi penultima: sed unum idemque  
nomen esse, diversa ratione pronuntiaturum, plura quidem  
genera sub se comprehendens, docuit Bodæus ad Theophr.  
p. 465 sqq. ubi multa docte quidem, sed confuse, ut so-  
let, de ista planta concessit. *Lunci* genus est odorati, gla-  
diolum nonnulli vocant; *radix* sive *bulbus*, ob vim *ar-  
omaticam*, medicis multo in usu erat. In cibum vero adhi-  
bitum κύπερος non aliter reperio, nisi ea ratione quam  
Plinius XXI. 17, 67. his verbis commemorat: *Bulborum*  
*generi quidam annumerant & cypiri, hoc est gladioli, radicem.*  
*Dulcis ea est, & quae decocta panem etiam gratiorem faciat pon-  
derosiotemque, simul subacta.*

d \*Ἄν μὲν ἄρα πέπερι τις &c. n ANTIPHANES Comicus veteribus istis in sycophantas Athenienses, nisi fallor, invehatur; qui suis calumniis urbis illius nomen reddebant exosum. Nam qui Athenas piper aliasque merces peregrinas, in Asiae emporiis emtas, importabant, per calumniam in periculum capitis soliti vocari, tamquam regis Persarum speculatores, non mercatores. Sic apud Aristophanem melli Megarenses & Boeoti, qui res suas vaenum Athenas deferrebant, tamquam insidiatores deferuntur vexanturque. a CASAUB. — Brunckius in Supplem. Notarum ad Aristoph. Aves 1052. T. III. p. 213. dubitans an bene graecum esset illud γράφω σε μυρίας δραχμὰς, pro γράφομαι σε, potuerat, si in mentem venisset huius loci memoria, ad istum Antiphanis versum provocare:

στρεβλοῦν γράφου σε τοῦτον ὡς κατάσκοπον.

At ipsam hanc scripturam, quam editi quidem libri omnes agnoscunt, suspectam facit codicum nostrorum scriptura, στρεβλοῦν φράφρ τοῦτον; quae, quamvis corrupta & monstrosa, verae tamen lectionis vestigia indicare videtur. Sic enim suspicor scripsisse poetam,

στρεβλοῦν γράφρ σὺ τοῦτον ὡς κατάσκοπον.

et hanc torquendum denuncias, ut speculatorem.

In EUBULI vers. 1. rectius κνίδιον minusculâ literâ scriberetur: nec enim a Κνίδῳ, Cretae urbe, nomen habuit illud granum, (licet eodem errore Gnidium apud Latinos scriptores edi soleat) sed ab ἡ κνίδῳ, urtica, quia vis ei ardens urensque inest. Vide Plin. XIII. 21, 35. & XVII. 9, 46. conf. Bod. ad Theophr. p. 1184 sq. Esse thymelaeae semina, quam alii chamelaeam vocant, ex Plinio adnotavit Dalech. κνίδιον est in nostris codd. aut certe in eorum altero; quae scriptura & alibi reperitur. Recte vero κνίδιον edd. nam in κνίδῳ prima syllaba longa est. Vers. 2. διαπάττει τὴν ἰδὴν ed. Ven. & Bas. διαπάττει recte edidit Casaub. cui nostri suffragantur libri. Nec vero, quidnam aliud significant haec verba, nisi id quod idem Casaub. dixit, viam conspergere, video equidem. Et quamquam, quid sit quod cnidio grano aut pipere, admixtâ myrrhâ, viam conspergere iubeatur mulier, definire in abrupto versiculo non ausim; tamen quae hoc loco in immortaliter de Athenaeo meritum virum rustica Gallicus interpres convicia cumulavit, non ea me commovere potuerunt, ut crederem homini suo sensu abundanti, cum pro auctorita-

te contendit, τὴν ἰδὼν hic pro κατὰ τὴν ἰδὼν esse positum, d & idem atque καλῶς (bien, comme il faut,) valere. Cony-ζά, quae continuo deinde commemoratur, decoctā illā quidem, conspergi olim solita esse domorum pavimenta abigendorum culicum pulicumque caussa, ex Bodaeo pag. 577. disco: sed spectare Eubuli verba ad similem aliquem usum moremve, non confirmem.

In OPHELIONIS vers. i. cum καὶ βιβλίον, (non, ut editum erat, βιβλίον) daret codex noster b. quem Brunckius olim tractaverat, (cui, ni fallor, cod. a. etiam adstipulatur) commodè idem vir doctus in ora sui libri adnotavit, ita, uti edidimus, inserta τε particula, scribendum illum versum, quem Toup in Emend. in Suid. Part. II. p. m. 301. sic refingendum censuerat,

Λιβυκὸν πέπερι καὶ θυμίαμα, βιβλίον δεσ.

Opheionis comici poetae mentionem fecisse Athenaeum secundo Deipnosophistarum libro, diserte adnotavit Suidas, in Ὁφέλ. Eiusdem rursus verba nonnulla paulo post citantur. Quemnam vero hic ἐμβρότητον Platonis librum poeta dixerit, difficile dictu: ridendum proponere voluisse philosophum, fatis intelligitur. Quare non incommode Toupius cum istis verbis Horatiana illa contulit, ex Epist. i. lib. II.

Deferat in vicum vendentem thus, & odores,  
& piper, quidquid chartis amictur ineptis.

»In versu i. NICANDRI [Theriac. 875.] scribunt pars e veterum πολίβρονα, non πολύχνοα. Utramque scripturam poetae illius scholiastes agnoscit. « CASAUB. — Ibidem, pro κενύζης, quod habent editi, κενύζης e nostro cod. b. adnotavit Brunck. quae lectio nostris in schedis ex eodem cod. excerptis praetermissa est; nec, quid alter habeat codex, certo iam adfirmare possum. Scripturam per v probant Hesych. & Suid. sed alii aliter, ut etiam H. Steph. adnotavit in Indice Thes. conf. Bod. ad Theophr. p. 577 sq. Alterum Nicandri versum respexit alius e Deipnosophistis infra, III. 126. b. THEOPHRASTI locus est in Hist. Plant. IX. 22. ubi ὡς περ ἕρπες κίλυφος ἔχον legitur, quod & apud Nostrum reponendum putavi. Sic voluerat, puto, etiam Casaub. in cuius tamen editione ὡς περ ἕρπες κίλυφος ἔχον legitur. Recte vero dein apud Athenaeum πρόμηνες scribitur, & paulo infe-

rius *θεματικά*: pro quibus mendose ἀπίμκτες & σπερματικά vulgo legitur apud Theophr.

f. »THEOPHRASTI *libri περὶ Πιργμου* etiam Laërtius facit mentionem. [V. 45.] Puto locutum philosophum eo loco, unde hic quaedam describuntur, de *cicutae veneno*, quod suffocatione necem inferte scimus. Aperte hoc docent praecedentia, δὴ καὶ πρὸς τὸ κάσσιον βοηθεῖ ταῦτα. »Quare falluntur, qui pro κνίδος καρπῷ τριφύλλου νομunt scribi κνίδος κάκκον. [Sic nempe Dalech.] Non veniebat illis in mentem, praecipuum medicae artis auctorem Dioscoridem inter cicutae remedia piper & urticae semen iunctim nominare. Nicander quoque in Alexiph. »[v. 201.] »Ἡ σπέρμη κνίδος το μετὰ [μίγα scr. e cod. »Med.] σπερματὰ λήπας, τριφυλλας. « CASAUB.

εἰ μὴ μόνον τὸ μέλι. »Adde ex Eustath. [ad II. l'. pag. 784, 10.] καὶ τὸ τί. Atque de plenius nominibus cape: »nam τριφυί, κρῖ, ἄλφι, ἴρι, & si qua alia hoc genus inveniantur, non sunt ἀπαθῆ. « CASAUB. — De κνίδος vide H. Steph. in Indice Thef. Habet tamen & κνίφι Eustath. l. c. Confer Etymol. M. p. 524, 18. & quae ibi adnotavit Sylburg. Peregrinis nominibus in 1 definientibus, Eustathius l. c. τὸ εἶναι adiecit, & τὸ σέσση. At sicut ῥάπυ, sic & εἶναι & εἶναι per v scribitur apud Nostrum, II. 68. e. nec aliter mssii IX. 366. d. e. & 367. a.

#### AD CAP. LXXIV.

Σαμιακοῦ ἑλάτου. Σαμικοῦ edd. & cod. b. & sic paulo post iterum edd. in ALEXIDIS versu; formā inusitatā: nam aut Σάμιος dicitur, aut Σαμιακός. Et Σαμιακοῦ ex mssis utrobique corrigendum monuit Casaub. cui priore loco suffragatur noster cod. a. posteriore loco codex uterque. Quod in Alexidis versu a nobis neglectum est, corrigat aequus Lector; ubi metrum quoque, ob primam vocis syllabam brevem, Σαμιακοῦ flagitabat.

a. σχῖνον. σχῖνον edd. & cod. a. Rectius σχῖνον dedit cod. b. Sic pag. 62. f. omnes dabant, ubi & metrum primam syllabam longam manifeste indicabat. Et ibi quidem scilicet edulem, hic lentiscum arbutum denotat; sed id ad nominis scripturam nil differt. Accurate de hoc vocab. egit H. Steph. in Thef. III. 1199. De lentisco arbore five arbutum vide quae collegit Bodaeus ad Theophr. p. 230 sq.

ἐν Καρμανίᾳ φασὶ γίνεσθαι ἔλαιον ἀκάνθινον, ὃ χρη-  
σθαι βασιλῖα. *Ufus est eo oleo rex vel ad ciborum condi-*  
*mentum, vel ad illitum corporis. E qua spina id fieret,*  
*non explicat. κατ' ἐξοχὴν Graeci ἀκάνθας, spinam, vo-*  
*cant, e cuius fructu acacia exprimitur. Quidam legunt*  
*ποσανθίνιον, pro acanthino.* *DALECH.* — In ἀκάνθινον  
consentiant libri & Eustath. ad Od. ζ. p. 248. 19. ubi di-  
ferre etiam adiicit, ἰξ ἀκάνθης factum esse illud oleum;  
Strabo, monens lib. XV. p. 726. *arborum magnarum omnis*  
*generis, olei excepta, feracem fuisse Carmaniam, eundem for-*  
*tasse, quem Athenaeus, Ctesiae locum ob oculos habue-*  
*rat. Quaeenam vero sit spina, quam dixerit Ctesias, in-*  
*certum. Quod dein legitur ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν*  
*Ἀσ. φέρων τρίτῳ βιβλίῳ, videndum ne in voce τρίτῳ, quae*  
*est in editis, aliud quid lateat. Mssti quidem nostri non*  
*τρίτῳ, sed τοῦτῳ, habent. Infra, lib. X. p. 442. 2. nude*  
*citatur Κτησίας ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φέρων.*

ἕλας Ἀμμωνιακὴν tacite reposuit Casaub. cui assen-  
tiuntur nostri mssti & Eustath. Od. δ'. 173. 26. Sua au-  
thoritate, ut videtur, Venetus editor Ἀμμωνιακοῦς posue-  
rat; immemor scilicet, non modo αἱ ἕλας dicere Grae-  
cos, sed & τὸ ἕλας, τοῦ ἕλατος: unde proverbium apud  
Suidam, Ἀλαστοὺ ὕει. conf. Etymolog. p. 71, 15. & 536, 30.  
De Aqua e Nilo fluvio ad Persarum regem missi solita, conf.  
quae ex eodem DINONE Plutarchus refert in Vita Alexan-  
dri p. 686. d. Adde quae e Polybio Athenaeus supra tra-  
didit, II. 45. b. c. Θεόφραστος ἐν τῷ. ἐν τῷ cod. a. Mox  
ἐκ τῶν φαυλιῶν ἔλαιον tacite correxit Causs. φαῦλον ha-  
bent edd. veti. & mssti, quod teneri utcumque poterat,  
quemadmodum & αἱ φαῦλαι ἔλαιαι II. 56. b. consentien-  
tibus libris & Eustathio scriptum vidimus. Sed quoniam  
non modo alii auctores, quos Bodaeus ad Theophr. pag.  
80. & 315. citavit, verum etiam ipse Theophrastus φαυλίας  
ἔλαιας, non φαύλας, dicere adsueverat; non male utique  
fecit Casaub. quod istam vocis formam praetulit. At ex  
grammatica lege (cum sit adiectivum nomen) non φαυ-  
λιῶν oportebat, sed φαυλίῳ penacutē; quemadmodum  
apud ipsum THEOPHRASTUM in libello de Odoribus pag.  
444. ed. Heins. expressum est, pariterque apud eundem  
de Causs. Plant. VI. 11. Quod autem ὁμοτριβὲς oleum in  
isto libello dicit Theophrastus; ad solas olivas pertinet,  
non, ut Athenaeus ait, ad amygdalas. In AMPHRIDIS ver-



ficulo φακῆ scripti cum ed. Ven. non acute φακῆ, ut in ed. Bas. & Cas. Conf. I. 30. b.

## A D C A P. L X X V.

- c In CRATINI versu, ὁ μὲν dedere nostri libri, pro ἡμῶν quod editum erat. Pollux VI. 65. eundem versum citans, ὁ μὲν legebat, quod ad usum sermonis etiam commodius. Quod vero apud Poll. abest verbum ἔσται, claudicat ibi versus. τὴν τάλαιαν interpretes Pollucis *catinum* interpretatus est; cogitans forsitan, *garum* in *qualo* sive *fiscella* non portari. At potuit olla vel lagena, garo repleta, in qualo deponi. PHERECRATIS versum ex mssis (quibuscum & nostri faciunt) restituit Casaub. Deerat ille simul cum *Sophoclis* nomine in ed. Ven. & Bas. quasi *Triptolemus* fabula *Pherecratis* fuisset, quae *Sophoclis* fuit. Integrum SOPHOCLEIS versum conservavit Pollux loco citato:

Οὐδ' ἡ τάλαινα δοῦσα τερνυχροῦ γάρου.

id est, Casaubono interprete: *Misera, quae ne salsamentorum quidem liquamen dare sustinuit.*

Πλάτων Σαπρῶ γάρῳ &c. Particulam Ἐν, quam initio illius versus ponebant edd. cum mssis, delendam esse, nisi Comoediae nomen excidisse velis, monuit PIERSON ad Moer. p. 437. Adhaeserat ea particula ex ultima litera vocis praecedentis Πλάτων: de quo frequente erroris fonte passim ad Polyb. & Epiſtet. dixi. Vide Lexic. Polyb. voce Ἐν, num. 7. & Indic. in Epiſtet. eadem voce. Paulo post, non opus erat ἐστὶν τοῦνομα scribere, quod e superioribus editionibus adhaesit: satis erat ἐστὶ τοῦνομα. In mssis plerumque compendiose scribitur illud verbum; editoris est, ὦ literam vel adiciere, vel omittere, prout res fert.

## A D C A P. L X X V I.

Ἦδος, - - Ἦδος καλῶσι. In mendosum ἠδος & hic & IX. 366. c. coniurarunt scripti editique: & apud Poll. VI. 65. ubi de eodem nomine agitur, pariter ἠδος olim legebatur. Itaque caute CASAUBONUS: » Nisi obstaret, Inquit, tot librorum consensus, perplaceret ἠδος. *Acetum*, κατ' ἔξοχον esse appellatum ἠδος, quasi ἠδυσμα, testis » Helychius. Apponam illius verba sicut legi debent; nam

*Animadv. Vol. I.*

F f

» in vulgatis exemplaribus corrupta sunt multis modis. e  
 » ἡδῶς ἡδονῇ, καὶ ὄφελος, καὶ ὄξος· αἱ δὲ ὁφέλημα, ἢ  
 » ἡδυσμα, ἀπὸ τοῦ ἡδύν· τινὲς δὲ ἡδονῇ καὶ ὄξος. Sic ista  
 » debent continuari : in editionibus perperam insertae sunt  
 » notulae duae: ἡδ' ὄξ, ἔφη ἱκσίτες. &, ἡδ' ὄξ, κατὰ τοῦ  
 » πτο δὲ οὔτως. Non solum autem ἡδῶς pro *aceto* Attici;  
 » sed etiam ἄδῶς alii, mutato Aeolice spiritu, dixerunt.  
 » Hesychius: Ἄδῶς, παρὰ Δαιτυλῶν ὄξος. Omitto quae  
 » alii Grammatici. Ex superioribus verbis Hesychii colligi-  
 » gas, etiam ἡδονῇ, quae vox idem significat atque ἡδῶς,  
 » usurpasse quosdam pro *aceto*. Vix credidissem, nisi ve-  
 » nissent in mentem verba huius τραπεζήτορες lib. VIII.  
 » [ p. 357. f. ] ubi de piscium condituris loquens, *ῥίψαι σα-  
 » πκασίτες ὀπίσθους* esse scribit, τῇ ἡδονῇ [ ἀπλῶς ] σκευασθε-  
 » ντας, hoc est, ut nos interpretamur, *simpliciter cum acce-  
 » nto paratos*. Ex variis locis Gastronomiae Arcestrati li-  
 » quido constat, hanc esse piscium ἡδῶν σκευασίαν. u —  
 » Vide Hesychii interpretes : quorum e numero Albertus,  
 » quod de voce ἡδονῇ pro ὄξος usurpata ex Hesychio colli-  
 » gebat Casaubonus, id quidem non excidere magno viro  
 » debuisse monuit. Caeterum Grammaticorum consensus du-  
 » bitare nos non sinit, in voce ἡδῶς suo more hallucinatos  
 » esse nostros librarios, et pro n perperam ponentes : quare  
 » Casauboni coniecturam pro certa in contextum recepi-  
 » mus. Nam & apud Pollucem veram scripturam meliores libri  
 » dederunt; eandemque Erymologus pag. 626 extr. & Eu-  
 » stath. ad Od. α'. p. 56, 10 sqq. veterum Grammaticorum,  
 » Ori, Aelii Dionysii, Pausaniae, testimoniis firmant. Illud  
 » unum dubitari poterat, ἡδῶς aspero spiritu, an leni ἡδῶς  
 » esset scribendum; de quo iam inter ipsos veteres fuisse  
 » dissidium Eustathius docet. Apud Pollucem ἡδῶς hodie re-  
 » ceptum est; at optimus codex mssus ἡδῶς habebat. conf.  
 » etiam Erymol. p. 420 med.

*Aegyptii aceti* mentionem fecisse Iuvenalem adnotavit  
 Casaub. nempe Sat. XIII. 85. ubi *Pharicum* dicit. Ἀριστοφ. d  
 ἐν Πλούτῳ. Vers. 720. ubi paria Didymo habet Scholia-  
 stes: gemina vero Nostro, nec nominato tamen Didymo,  
 protulit Hesych. in Ὀξος. Ἐν δὲ Κλεωναῖς ὀξύτιδες εἰσι.  
 » Lego, ἐν δὲ καὶ Κλεωναῖς ὀξίδες vel ὀξύδες: nam utro-  
 » que modo scriptum invenio apud Aristophanem & Pollu-  
 » cem. Describat poeta convivii apparatus: inter alia  
 » nadesse aiebat & Cleonata acetabula; de aceto Cleonato intel-

d »lignens, ut interpretatur Athenaeus. *ἐν* pro *ἐν*, ut saepe. « CASAUB. Conf. p. 41. harum Animadv. ubi ad I. 3. f. iam eadem fere idem adnotaverat. — Hodie cum apud Aristoph. tum apud Pollucem ubique *ἔξιδες*, non *ἔξιδες* editur. *ἔξιδες* nusquam reperiuntur: ac ex duplici scriptura (*ἔξιδες* & *ἔξιδες*) imperite in unam confusa utique ortum illud vocabulum videtur. Verum autem *ἔξιδες* puto. In Aristophanis Fragmentis apud Brunckium istud frustra quaesivi.

Ad DIPHLI *versus* haec adnotavit CASAUB. »Loquebatur poeta de quodam non laevi quidem, sed multi cibi, »Eum *abdidisse se*, ait, *in gurgustiolum suum*, quales sunt »pauperum habitationes saepe subterraneae: ibi coenam »sumpsisse Laconicam: potus loco fuisse *acetii congium*. Cum »ostenderet qui audiebat, *mirari se credere*; Quid *miraris*? »ait: *acetii Cleonaei mensuram quantam dixi capiti ipse*. « In eam sententiam idem Casaub. *vers. 2. ὄξους τε* pro *ὄξους δὲ*, & dein *ὄξους μέτρον* pro *ὄξους μέτρον* scribendum censuit. Quae mutationes parum vel necessariae vel commodae mihi visae erant; quamquam haud satis perspectam mihi esse poetae sententiam profiteor. 'Οξίς idem valet atque *ἔξιδας*, quod non modo *acetabulum* sonat, sed & mensurae nomen est, quae seiquicyathum capiebat, & apud Atticos quidem *quarta pars erat corylae*: apud Cleonaeos autem, ait qui hic a poeta loquens inducitur, *acetabulum integram capiebat corylam*. Post 'Οξίς si deletum comma, quod ibi posui, malueris, non repugno. Structuram posteriorum verborum talem concipere possis, 'Οξίς, μέτρον Κλεοναίων, χορεῖ τοσούτο, nempe *κετύλην*: aut paulo fortasse commodius in hunc modum, 'Οξίς Κλεοναίων χορεῖ μέτρον τοσούτο. Ad sententiam perinde erit. Cleonae oppidum Argolidis, in via quae Argis Corinthum ducebat.

In PHILONIDAE *versu*, *τύτοις* erat in ed. Casaub. (casu, puto, magis quam consilio) pro *αὐτοῖς*, quod ex edd. vet. & mssis restitui. Sed metrum versui non inest, nisi initio aut *καὶ τὸ κατὰ χυμ'* legas, aut, quod magis fortasse placuerit, *τὸ δὲ κατὰ χυμ' αὐτοῖς*. Eorum condimenta aceto carent, id est, (ut notavit DALECH.) *insulsa & insipida sunt*.

e In verbis HERACLIDIS Tarentini, medici, manifeste opponuntur *συνιστάειν* & *διαλύειν*, tum vero & *τὰ ἐκτὸς*

& τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ. Atqui, si ( prout ex vulgata scriptura e-  
 necesse est, quae in verbis τὰ ἐν ὕγκῳ adverbativam par-  
 ticulam ignorat) iuncta intelligas illa τὰ ἐν κοιλίᾳ τὰ ἐν  
 ὕγκῳ, eaque cum Casaubono (in Animadv. ad III. 79. b.)  
 sic interpreteris, illa quae sua mole stomachum habent impe-  
 ditum: ut taceam alia, quae, ad medicae artis rationem  
 exacta, falsa & absurda debent videri; consequens erit,  
 ut statuamus, auctorem illum res prorsus oppositas & con-  
 trarias per vocem παραπλησίως, quae similiter, simili ra-  
 tione sonat, coniunxisse. Quod quum citra evidentem ab-  
 surditatem dici non possit, unice vera mihi visa erat DA-  
 LECAMPII ratio, perspete intelligentis, adiectā adverbativā  
 particulā τὰ ἐν ὕγκῳ esse legendum, cum locum hunc la-  
 tine sic redderet: *Heraclides* - - scribit, acetum foris adhi-  
 bitum, externas partes, intro sumptum, ventrem adstringere,  
 tumores autem discutere, quod humores in nobis variū miscantur.  
 Verbum συνιστάειν, quod proprie sistere significat, τῷ  
 διαλύειν oppositum, poterat vel coagulare, inspissare, vel  
 adstringere exponi, prout vel ad fluida vel ad solida refer-  
 retur. κοιλίαν, ex usu medicorum, poterat perinde & ven-  
 triculum intelligere, & alvum, & ventrem universum. (vide  
 Foef. Oecon. Hipp. h. v.) τὰ ἐκτὸς possint dici, quae sunt  
 extra corpus hominis; itemque quae sunt in exterioribus cor-  
 poris humani partibus. Equidem, cum latinam versionem  
 concinnarem, quam graeco contextui subieci, τὰ ἐκτὸς  
 cogitaveram res externas; & τὴν κοιλίαν, ventriculum ho-  
 minis; συνιστάειν vero ( quoniam ex postremis Heracli-  
 dis verbis, διὰ τὸ δαλεῖν τι διαφύρειν ἐν ἡμῖν μίγνυσθαι  
 χυμοῦν, colligi videbatur, omnia ista non nisi de humo-  
 ribus ac fluidis dici) de coagulatione sive spissatione accipie-  
 bam, quemadmodum v. gr. συνιστάειν τὸ γάλα idem ac  
 πηγύναι valet apud Poll. I. 251. Itaque in prioribus ver-  
 bis hoc mihi dicere visus erat auctor: acetum in humores  
 qui sunt in ventriculo, eandem vim exercere, quam exercet in  
 fluida nonnulla quae sunt extra corpus humanum. Rectius  
 haud dubie facturus eram, si cum Dalecampio medico τὰ  
 ἐκτὸς de exterioribus corporis partibus, & τὴν κοιλίαν de to-  
 to ventre & de interioribus omnino corporis partibus accepis-  
 sem. τὸ συνιστάειν vero perinde erat, sive cum eodem  
 Dalech. de adstringendis partibus solidis, sive de spissandis  
 fluidis & sistendo horum fluxu acciperes; qui coniuncti sunt  
 effectus, ab eadem causa proficiscentes. Ac videtur po-

e tiffimum hic agi de *sanguinis fluxu sistendo*; quam in partem similiter Plinius, e veterum medicorum scriptis sua hauriens, ait: *Acetum medetur in sanguinis fluxione; foris, in spongia impositum; intus, potum quam acerrimum*, lib. XXIII. sect. 27. Sed nihil magnopere impedit, si paulo latius etiam extendenda Heraclidis verba statuas, ut ad plures ex illis aceri effectibus referantur, quos ibidem Plinius recenset; quos fere eosdem duobus his verbis Dioscorides comprehendit, (V. 13.) "Ὁξος ψύχει καὶ στυφεί. Ista vero, τὰ ἐν ὕδατι, haud dubie non in eam partem trahenda erant, in quam Casaub. interpretatus est; sed recte a nobis cum Dalecampsio exposita sunt de *humoribus* qui in *tumoribus* insunt; in quos humores, cum sint diversae a sanguine naturae, contrariam vim ait exercere *acetum*, resolvens illos discussiensque.

ΔΑΚΕΛΙΑΚὸν & ΜΟΧ ΔΑΚΕΛΙΚΟῦ dedit noster codex uterque, recte: & sic quidem in Alexidis versum necessarium etiam fuisse ob metrum, monuerat iam Holsten. ad Steph. Byz. ΔΑΚΕΛΙΑ populus Atticae. ALEXIDIS versus ita, ut eos edidimus, constituendos adnotaverat Brunck in ora sui exempli. In postremo versu pro ἀγείε, est ἀγείν in cod. a.

Λεκτέον δὲ ἐξ ὕδατος. Λεκτέον δὲ ὅτι γὰρ cod. a. sub quo an aliud quid lateat nescio. Λεκτέον δὲ ἐξ ὕδατος cod. b. cum edd. vet. quod haud dubie ex ἐξ ὕδατος de curtatum debuit videri. Casaubonus sic ediderat: Λεκτέον δὲ, . . . ἐξ ὕδατος, cum lacunae signo, quasi ibi vox aliqua intercidisset: sed in Animadv. suffragatus est sententiae docti viri Levinii, qui ἐξ ὕδατος legendum monuerat. Nec tamen adparet, quid sit quod h. l. docere Athenaeus voluerit: nam ἐξ ὕδατος, ἐξ ὕδατος, & quaecumque sunt alia vocabula ex ἐξ ὕδατος composita, constanter omnia ab omnibus (ut consentaneum erat) per υ scribuntur, ut nil opus fuisse videatur de ista scriptura aliquid praecipere. Unum vocabulum ἐξίς (quod quidem cum illis conferri non poterat, quia non est compositum) per iota scriptum supra f vidimus. Ubi LYSIAE citatur oratio, perperam ἀλλίως erat in edd. vet. pro αἰκίως, quod restituit Casaub. consentientibus nostris mssis. Vide Lysiae Fragm. in edit. Reisk. pag. 17.

## A D C A P. LXXVII.

Σοφοκλῆϊ ἐν Φαίᾳ ξίτ. Fabulae nomen e Grammatico f San- Germanensi edidit Brunck in Lexico Sophocleo, voce Ἀρτίματα; quem vide. Apud Aeschylum, διαβρέχεις intellige nimia aqua diluís.

»THEOPOMPI historici verba ex ea parte Historiarum illius desumpta sunt, qua Xerxis in Aegyptum expeditio »narrabatur. Habes integrum illum locum, atque in eo »verba hic recitata, apud Longinum [sect. XLIII.] περὶ »Τύλου. u CASAUB. — De Cambysis descensu in Aegyptum egisse eo loco Theopompum, probabilior videtur Toupíi sententia, in Notis ad Longin. Ex Longino ἀρτυμάτων correxi, cum ἀρτίματος esset in edd. & ἀρτίματα in mssis nostris. Τύλακος dedere nostri mssí: quod cum in cod. a. olim vidisset etiam Ruhkenius, praeterendam istam formam censuit (in Notis ad Longin. & in Not. ad Callimachi fragm. 360. pag. 557. ed. Ern.) ut rariorem, a sing. Τύλαξ, vulgatiore Τύλακοι, quam habent editi libri tam apud Athen. quam apud Longin. Quid vero huc facerent βιβλία, aut quo pacto in earum numero rerum, quae essent πρὸς τὴν βίον utiles, potuerint libri commemorari, non magis equidem, quam Toupíus, perspicio: quare, dum certius aliquid proferatur, pro βιβλίω, quod apud Longinum quidem pariter atque apud Athenaeum vulgo legitur, βιβλῶν utique malim, quod est a Toupio propositum.

παρὰ Σοφοκλῆϊ. »Coniciebat VALCKENARIUS, Athenaeum reliquisse παρὰ Σοφίᾳ ἐν Ἀνδροκλῆϊ, »quae forte compendiose scripta auctorem Epitomes fellerunt. Sane ista, Ἐγὼ μάγειρος ἀρτίσω σοφῶς, e com- »oedia sunt. u BRUNCK in Lexic. Sophocl. voce Ἀρτίματα. Fit autem illa coniectura eo etiam probabilior, quod ex VI. 228. b. discimus, de obsoniis (in quibus parandis potissimum exercebatur ars coquorum) habitum fuisse sermonem in illa ANDROCLIS fabula: quo accedit, quod eadem verba παρὰ Σοφοκλῆϊ, paulo ante posita, facile decipere potuerint scribam parum diligentem.

In CRATINI versiculo, cum laboraret metrum, probavi ut facillimum, sic tutissimum remedium a Valckenario propositum ad Herodot. VII. 153. οὐ πρὸς γε πάντας ἔστιν &c. Casaubonus, quamquam intelligens elegantem

a illum usum praepositionis *πρὸς*, tamen longius a librorum scriptura discedere non veritus est, sic scribi volens, *ὃ πάντες ἀνδρὲς ἴσθιν*: imitatum ratus poetam proverbium illud, *ὃ πάντες ἀνδρὲς ἐς Χερσίνον ἴσθ' ὁ πλοῦς*. Casauboni emendationem adoptavit Grotius in Excerpt. p. 489. Sed aliud nunc demum animadverto, quod, cum Graecum constituerem contextum, observationem meam effugerat. CRATINI Comici *fabula*, Γλαῦκος inscripta, nulli alii auctori commemorata est: ac fuerat sane argumentum illud (de quo conf. lib. VII. p. 296 sq.) tragoediae magis, quam comoediae, idoneum. Atqui, nostros Codices misstos si audias, ne Athenaeus quidem talem aliquam Cratini fabulam nominavit: nec enim Γλαύκω illi habent, sed γλαῦκον, quod verum omnino videtur. Igitur ex eorumdem praescripto sic rescriptum hunc locum velim:

Κρατίνος. — Γλαῦκος

ὃς πρὸς γὰρ πάντες ἴσθιν ἀρτῦσαι καλῶς.

id est; *CRATINUS* ait: *Glaucum* (piscem) recte condire, *non cuiusvis sane coqui est.* u. De *glauco* pisce vide VII. 297. & confer VII. 297. b. & quae ad II. 62. d. notavimus. Igitur, donec alius reperiat testis, eiiciendus fuerit titulus Γλαῦκος ex albo fabularum Cratini.

In citandis ANTIPHRANIS *versibus*, Epitomator quidem κατὰ λόγον πον scripsit, Athenaeus vero haud dubie ἐν Λεωκιάδῃ scripserat, quod ex Polluce VI. 66. etiam Casaubonus adnotavit. Adfert ibi Pollux eos ex his versibus, qui in medio sunt, a verbo σπείμον usque χλόης. Ibi pariter ac vulgo apud Athenaeum continuo tenore adposita sunt verba, tamquam nullo metro adstricta. Esse autem verba a Polluce prolata trochaicos versus, recte vidit Salmasius, ut ibi adnotavit Iungermann: idemque metrum in his, quae apud Athenaeum vel praeponuntur vel subiiciuntur, haud obscure adparebat. Sunt scilicet quatuor tetrametri catalectici in syllabam; quorum singulos, cum pro spatio nostro paulo longiores essent, in duo hemistychia divisimus. *Vers. 1.* In voce ἀστάφιδες, ultima syllaba longa est ob sequentem spiritum asperum. *Vers. 2.* pro νίτρου, est λίτρου apud Poll. paulo melius; quoniam ea forma Atticis magis frequentata. Duas voces, ποῦ & μέλιτος, quae apud Athenaeum deerant, e Polluce adieci. Recte vero, apud Nostrium *Vers. 3.* βαταρίων: rectius certe quam apud Pollucem βαταρίων, (id est, *patinae* vel *patellae*)

lae,) quod non erat huius loci. Videntur autem sub βοταίων nomine variae herbulae aromaticae promiscue comprehendendi, quas φύλλα aliās dicebant Graeci. cf. Animadv. nostr. pag. 384. ad II. 56. f. Ibid. ἐλαῖον cum Athenaei libris legas, an ἐλαίου cum Polluce, parum interesse videtur. Prave vulgo distinguebantur verba, ἐλαῖον εἰς ἀβυρτάκην, χλῆος: ubi monuit CASAUB. »Ita scribendum, πῆλαῖον, εἰς ἀβυρτάκην χλῆος, οἶνον, & herbae virentis »ad αἰγυριακά. ἀβυρτάκη, genus condimenti quod e succo virentium herbarum conficiebant. u Vers. 4. τὰρίχον ὡς in suo cod. reperit primus editor, bene fecit quod tenuit. Sin τὰρίχους ille codex dabat, sicut noster uterque, nil opus erat ut id mutaretur; nam & in plurali quidem τὰ τὰρίχον dicebant graeci, sed & singularem collectivè usurpabant. Pleraque ex istis condimentis, quae his verbis recensentur, iunctim pariter nominata reperies IV. 170. VII. 293. b. & 309. f.

ἀρσενικός ὁ θυμός καὶ ὁ ὀρίγανος. Nempe non modo in neutro genere, τὸ θυμός & τὸ ὀρίγανος, sed & in masculino. cf. Eustath. ad II. σ'. 1201, 31 sq. ANAXANDRIDIS hexametros repetens Casaub. in Animadv. vers. 1. pro τήμων, τήμων scriptis: qua mutatione, invitis libris, nil opus est; nam & in τήμων corripit prima syllaba ob debilem positionem potuit. Versu 2. haud dubie praestare videtur τὸ τὰρίχος, quod habet Eustath. l. c. quum praesertim ista forma nominis τὸ τὰρίχον nusquam alibi apud Nostrium, ac ne quidem lib. III. p. 119. ubi ex professio de hoc vocabulo agitur, occurrit. Nec tamen mutare constantem h. l. librorum lectionem ausus sum, quoniam & diserte Τὰρίχα, ὅσα πολυτελῆ, adnotavit Suidas, & ipsum τὸ τὰρίχον etiam ex Plutarchi libello, Virutem doceri posse, ab H. Steph. in Thes. III. 1249. e. citatum video. Pro μίχθην autem, quod cum libris omnibus etiam Casaub. in Animadv. tenuit, non dubitavi ex eodem Eustathio μίχθεις recipere, quod manifeste ad δε δὲ (scil. ὀρίγανος) debuit referri. In IONIS hexametro, perperam libri nostri χερὶ pro χερὶ scribunt.

Fabulae titulus, quae ab aliis PLATONI, ab aliis CANTHARO tribuebatur, Νευμαχία erat, citata a Nostro VII. 312. d. & 314. a. Verba, quae ex illa adferuntur, legitimum efficiunt senarium; in cuius initio Ἡ Ἔ cum apostropho excudendum curavi, ut est in codicibus nostris,



cum plene olim ἡ ἐξ ederetur. Eustathius l. c. eundem versum citans, ἢ particulam praetermisit.

# AD CAP. LXXVIII.

c Σικυὺς σπερματίας. » Cucumerem spermatiam, interpre-  
» tatur Athenaeus *peponem*; Hesychius *melopeponem*; alii ali-  
» ter. « CASAUB. Multa sane in hoc capite obscura & con-  
» troversa, quae ad liquidum perducere hodie eo minus facile  
possint, quod iam olim a multis confusa sunt nomina,  
de quibus hic agitur. Vide auctores citatos ad Hesych.  
voce Σικυὺς σπερματίας; quibus adde Bodaeum ad Theo-  
phrast. pag. 782. Salmaf. Homon. Hyl. lair. p. 38. & Pal-  
mer. Exercit. p. 488. De σικυῶ, id est, *cucumere* ex pro-  
fesso agit Noster lib. III. p. 73. & seq.

CRATINI verba sic scripta erant, quasi duobus consta-  
rent versibus, quorum prior a Πάππος usque φίλον excu-  
reret, alter ab ἐν Πάρῳ usque ἀνδράων. Nec variant quid-  
quam libri. In senarios iambicos, ita ut edidimus, distri-  
buitos voluit Casaub. inserto vs. 1. verbo εἰπέ. Vers. 2.  
vero idem Casaub. pro φίλον, quod habent libri omnes,  
φίλος legebat, iungens παῖ Λαέρτα φίλος. Sic & Palmo-  
rius l. c. nisi quod pro Dorico genitivo Λαέρτα commu-  
nem & Atticum Λαέρτου posuit; vertitque, quemadmo-  
dum haud dubie Casaubon. etiam acceperat, ὁ fili Laertae  
amice. Ubi tamen non ferendum mihi visum erat nomen  
φίλος in nominativo casu iunctum cum παῖ, quod in  
vocativo positum. Quare librorum lectionem φίλον te-  
nuī, ad ἀνδρά referens. Et haec tamen quidem bene, ut pu-  
to. Sed metrum denuo sub examen revocans, intelligo,  
eundem versum secundum,

τὸν ἀνδρα, παῖ Λαέρτα, (sive Λαέρτου) φίλον ἐν Πάρῳ,  
labe adfectum esse, quae ferri non possit, nempe trochaeo  
aut certe spondaeo in quarta sede. Nam in φίλον quidem  
prima non necessario brevis est, sed produci etiam ob liqui-  
dam litteram λ possit: at praecedens syllaba (sive Λαέρτου,  
sive Λαέρτα legas) haud dubie longa est: unde fit, ut quar-  
tus pes, nisi trochaeus, certe spondaeus sit, quod perinde  
contra senarii iambici normam est. Quare quoniam, ut  
in iambos digererentur ista verba, adiecto etiam verbo  
εἰπέ opus fuit, videndum, ne minoribus ambagibus, (non-

πίσι τὸν articulum ad φίλον adiciendo) in duos trochaïcos c distribui poterint debuerintque, qui sic decurrerent :

Πόποι' εἰδὲς μοι τὸν ἄνδρα, καὶ Λαίрту, τὸν φίλον  
ἐν Πάρῳ σικυὸν μέγιστον σπέρματιαν ἀνούμενον;

Ad illa, Πλάτων, Λαίρτ' &c. adnotavit CASAUB. » Me-  
» neager, quem irridet PLATO comicus, staturâ procerâ fuit,  
» curibus gracilibus : quam habitudinem corporis fannis ur-  
» banorum hominum fuisse opportunam dicebamus ad Sue-  
» tonii librum IV. [ C. Calig. c. 3. ] In vers. 2. deest prin-  
» cipium. Legi potest μέγας τε, κόκκυξ ἡλίθιος περιέρχε-  
» ται. Sicyoropon eunuchias poëtae dictus, ad differentiam  
» spermatis : hi erant compacti & breviores ; illi fluxa  
» carne & in longum producta figura, qualis fuit cucu-  
» meris scythalici. De eunuchia cucumere Plinius : [ XIX. 5,  
» 23. ] Sunt qui herbâ, quae vocatur culix nomine, triâ, semen  
» eorum maceratum feri iubeant, ut si ne semine nascantur.  
» Caeterum Platonis hanc Fabulam omnia exemplaria Le-  
» nium nominant. [ Λαίρτ' etiam apud Suidam in Πλατ. κωμ.  
» recensetur in Fabulis Platonis. ] Similis ex eâdem fabulâ  
» in Scholiis Aristoph. Pluti, locus : [ ad vers. 179. ] ubi Πλά-  
» τωνα Λαίρτ' φησιν lego, non Λαίρτ' — Casauboni emendatio-  
» nem in Schol. Aristoph. probavit adoptavitque Hemsterh.  
p. 57 sq. Platonis locum ex professo retractavit PALME-  
RIUS Exercit. p. 484 sqq. ubi multa etiam de peronum toto  
» genere disputat, & nostros melones non ignotos fuisse ve-  
» teribus, contra aliorum sententiam, contendit. Quod autem  
» πέποιος εὔνουχιον κτήμας de crurum gracilitate interpretatus d  
» est Casaubonus, PALMERIUS contra de furis magnis & pe-  
» ronis magnorum more protuberantibus accipit. » Eunuchi enim,  
» inquit, sæpe in amplissimam corporis molem crescunt,  
» ut boves castrati, qui tauris multo maiores evadunt.  
» Sic forte εὔνουχιος [ εὔνουχίας rectius dixisset ] πέπων di-  
» citur magnus & protuberans : & sic intelligi suadet ANA-  
» XILAS, cuius locus statim sequitur, Τὰ δὲ σφυρὰ ἥδε  
» μᾶλλον ἢ σικυὸς πέπων, Malleoli vero tumebant magis,  
» quam perepo. »

In THEOPOMPI comici verbis de amafia agi videtur.  
Verba, quod ad metrum spectat, ita, ut edidimus, distri-  
buenda nobis visa erant. Μαλακωτέρα, pro μαλακώτερα,  
quod edirum erat, dedere nostri codices. lidem cum ed.  
Ven. ignorant καὶ particulam, quam inter πέποιος & σι-

d κυὸν temere interfervit editor Basileensis, & imprudens tenuit Casaub.

» PHANIAE verba sequuntur, Βρωτὰ μὲν ἀπαλὰ τῷ ἐπι-  
 » καρπίῳ σικυὺς καὶ πέπων, &c. quae non experta sunt  
 » fatum clementius quam caeteri omnes fere loci illius scri-  
 » ptoris, qui in his libris hodie reperiuntur: sunt enim  
 » plerique omnes depravati aut mutilate descripti. Dale-  
 » campius sententiam concinnavit ut potuit. Nos quoque  
 » nihil adiuvant scripta exemplaria. An hoc voluit Pha-  
 » nias? cucumeris ac peponis, dum adhuc sunt teneri, & carnem  
 » & semen edī sine noxa: postquam maturuerunt, tantum carnem.  
 » Haec sententia hanc lectionem postulat: Βρωτὰ μὲν ἀπα-  
 » λὰ τῷ ἐπι-καρπίῳ σικυὺς καὶ πέπων μετὰ τοῦ σπέρ-  
 » ματος· πεπομένης δὲ τὸ ἐπικάρπιον μόνον. Nihil  
 » affirmamus tamen, sed suspicionem nostram dubitanter  
 » proponimus, ἐπικάρπιον pro carne semen ambiente in mul-  
 » tis fructibus, vox est Aristotelis & discipulorum eius  
 » Theophrasti ac Phaniae. « CASAUB. — Similiter Dalech.  
 pro ἐπικαρπίῳ, ἐπικαρπίῳ interpretatus erat, sed & alia  
 mutaverat, latine sic reddens hunc locum: *Phanias scri-  
 bit, cucumerem immaturum cum carne quae semen circumdat,  
 in cibo lautum esse, peponem vero detracto semine &c.* Prima  
 specie videri poterant loco huic lucis nonnihil adfundere  
 Galeni verba, quae aliā quidem occasione (ad ostenden-  
 dam peponum & melopeponum differentiam) Palmerius  
 pag. 486. adtulit: *Τῶν πεπόνων οὐκ ἐσθίουσι οἱ ἄνθρωποι*  
*τὸ τῆς σαρκὸς ἔνδον, ἐν ᾧ τὸ σπέρμα· τὸ τῶν μελοπεπόνων*  
*ἐσθίουσι.* Id est: *Peponum homines non comedunt id quod in-*  
*tra carnem est, ubi est semen: melopeponum vero id ipsum com-*  
*edunt.* Sed propius inspecta ea verba, vexeor, ne nihil  
 huc facere comperiantur. Ipsa vero PHANIAE verba, ab  
 Athenaeo hic prolata, non tam desperata mihi, quam  
 Casaubono, visa erant. ἐπικάρπια quatenam dixerit ille au-  
 thor, perspecte iam olim H. Stephanus explicaverat, Thes.  
 II. 80. d. e. nempe ramusculos, sive pediculos, e quibus fru-  
 ctus dependet, & qui sunt super fructum. De eo significatu  
 iam supra ad II. 51. c. dictum est: a quo cur hic dis-  
 cederemus, aut cur mutaretur illud vocabulum, nul-  
 lam causam satis idoneam vidi. Iamque etiam ad oram  
 mei libri adnotaveram, post ἀπαλὰ particulam ἅμα,  
 quae in ista connexionione verborum sine incommodo omitti  
 non poterat, videri excidisse, scil. a praecedente voce in

simillimas literas exeunte (nam *αλα* in antiquis codicibus d eis ductibus scribi solet, ut ab *αμα* vix discernas) absorptam; cum eandem emendationem a Villebrunio T. I. pag. 269. occupatam vidi; qui, in eandem nobiscum sententiam locum hunc interpretatus, haud incommode fortasse etiam Plinii verba huc traxit, (ex XIX. §, 24.) *cucurbitae caulis primus usus in cibo*. In ed. Venet. capite truncata vox *πικαρπίη*; deinde cum apostropho *πικαρπίη* in ed. Bas. sed integram vocem *ἐπικαρπίη* habent mssii cum ed. Caf. Locum istum in hunc modum constituendum iudicavit doctus CORAY: *Βρωτὰ μὲν ἀπαλὰ ὥμα (ex correctione Villebr.) τῷ περικαρπίῳ (ex emend. Caf.) καὶ τῷ σπέρματι, σικνὸς καὶ πίπτον πεττομένον δὲ, (ex em. Caf.) τὸ περικάρπιον μόνον ἄνευ τοῦ σπέρματος. De vocab. περικάρπιον conf. II. 70. e.*

In DIODCLIS Carystii verbis, *ἑλανά* antepenacutè editum erat, quasi a singulari substantivo *τὸ ἑλάνον*, quod nullum est. Ex analogiae & usus lege *ἑλανά* scripsi, i. e. *coctilia*; intellecto substantivo *ἀέχαρα* vel *βρώματα*. Sic passim apud Aristotelem distinguuntur *ἑλανά*, *ἐπτανά*, *οἰμά*: quae elixantur; quae assantur vel torrentur, aut veluti panis coquantur; & cruda. Poterat pro adiectivo *ἑλανά* etiam eadem notione substantivo *ἑλήματα* uti, quemadmodum II. 61. c. ex eodem Diocle ista verba adferebantur: *Ἀγρία ἑλήματα, τεύτλον, μαλάχη* &c. Ac videtur iste locus in Dioclis opere cum his verbis, quae hic citantur, proxime coniunctus connexusque fuisse: & pro *ἑλήματα*, quo ibi Diocles usus est, fortasse hoc loco Athenaeus aut Epitomator suo arbitrio *ἑλανά* substituit. Pro *εἶναι ἑρίδακα*, quod & Casauboni & nostri libri dedere, in ed. Ven. & Bas. imperite *εἰσοῦρίδακα* legebatur, monstro ex perperam accepta abbreviatione vocis *εἶναι* orto. Nec vero causam ullam video, cur commodam librorum scripturam cum Casaub. in hanc resistam velimus, *ἑλανά τῶν ἀγρίων εἶναι, τὴν ἀγρίαν ἑρίδακα*. Mox *ἀδριανὸν εἶναπυ* cum edd. tenet cod. a. nec multo aliter cod. b. in quo *ἀδριανὸν εἶναπυ*: & duas istas voces nullo interposito commate iungunt edd. vett. puro & mssii. Recte vero, si quid video, monuit CASAUB. »Pro *ἀδριανόν*, quod nihil hic significat, *κοριανόν* rescribendum, »aut simile aliud.« DALECAMPPIUS, *Adrianum* tenens, & a *sinapi* distinguens, notulam hanc adiecit: »Ut quibus-

«nam placet, *Apium*.» Ubi, quosnam dixerit, aut quo illi fundamento nisi sint, mihi non liquet. In *Notula sub Contextu nostro*, *κορίαννον* geminâ literâ v scripsi, ut p. 70. a. & alibi scribitur: quod vero in eadem *Notula σιναιπε* per *iota* in fine expressum est, temere factum; nam quamquam haud raro apud alios ea scriptura occurrit, tamen apud Athenaeum & hic & alibi per v scribitur, nec opus erat constantem librorum scripturam mutare, conf. quae ad II. 66. f. notavimus. Dein *κρόμμυον* erat editum, ut p. 64. e. sed recte *κρόμμυον* dedere msssi.

Ad ista DIOCLIS verba, *κρόμμυον τοῦτον εἶδος Ἀσκαλόνιον καὶ γήτειον*, haec monuit CASAUB. «Cum facit *spencies* *ceras*, *Ascaloniam* & *getheum*; sine dubio *γήτειον* est *neā ceras*, quam vocat Plinius *gethyum*. Hefychius: *Γήτια* «*κρόμμυα*, & καὶ γήθια καλοῦνται. Alii γήθιον putarunt *esse potum sylvestre*. Hefychius: *Γήθια* ἀμπέλῳ πρᾶσα. οἱ δὲ, γήθυλλιδας. (scribe *γήθυλλιδας*, & vide librum IX. n [p. 371. f.] Athenaei) οἱ δὲ, μεγάλα κρόμμυα. ἄλλοι, «*χλωρά*. Eustathio [ad *Iliad*. δ'. p. 1211, 10 sq.] nihil differunt *γήτειον*, *γήθιον*, & *γήτιον*. Legi etiam *γήθω*, pro *ceras*. Psellus in versibus politicis, quibus obscuras voces exposuit: *Κίκαλον δὲ ἰστέβηλος* τὸ δὲ κρόμμυον, «*γήθω*.» — Perinde & *γήτειον* & *γήτιον* scribi pronunciarique potest, prout metrum desiderat: utramque scripturam habes IV. 170. b. Pro *γήθια*, quod IX. 371. f. editum est, *γήθια* habent veteres nostrae membranæ: eademque *γήτιω*, pro *γήθω*, XIV. 662. e. In tribus posterioribus nominibus subito mutata structura orationis erat: cum praecessissent accusativi ad verbum *εἶναι* relati, nunc in eodem sermonis tenore sequebantur nominativi, *φύσιγγες*, *σικυδὲς πέπων*; *μήκων*: quod cum librariorum errore commissum existimarem, restituendos accusativos, *φύσιγγας*, &c. putavi. In quo si quis audacius me versatum iudicaverit, reponat, me non repugnante, in contextum quae a me in ora sunt adposita. *φύσιγγες*, quas ab *allio* hic discernit Diocles, aliis erat *propria* quaedam *allii species*, aliis erant *alliorum capisula*, *σκορόδων κεφαλίδες*, ut ex Hefychio adnotavit CASAUBONUS; ubi simul monuit restituendam eam vocem THEOPHRASTO Hist. Plant. VII. 4 extr. & sic ibi legendum: *πέποι δὲ φασὶ καὶ τὸ σκορόδον ἐπὶ τῆς φύσιγγος σκίροδα, ὡς καὶ τὰ κρόμμυα*. » Dixerat modo Theophrastus, (inquit)

» solitum fieri in cepis, ut ex eadem radice novae soboles pullulent: addit nunc, etiam in aliis simile usu venire; *agnasce enim capitibus aliorum nova allia.* »

In eisdem DIOCLIS verbis, ἐφθες ἡ σικυδὲς &c. non absolute intelligendum mihi videbatur nomen σικυδὲς de cucumere; quippe de quo deinde III. 74. b. c. adferuntur Dioclis verba: sed de *peponis* illa specie, cui σικυδὲς πέπων nomen erat. Contra CORAY noster totum hunc locum, ἐφθες δ' ἡ σικυδὲς usque διαχωρητικώτερος ad unum eundemque cucumerem referendum censet: ita quidem, ut ἡ σικυδὲς ἡ παλὴ sit cucumis immaturus; ἡ πέπων vero, cucumis maturus. Quae fortasse verissima fuerit interpretatio.

τὴν πέπων καλεῖ σικυδὲς. σικυὰ alias species quaedam cucurbitae vocabatur, ut supra dictum II. 59. a. Sed omnino multa in omnium istorum nominum usu confusio est.

In DIPHYLI medici loco cum ἑπικρατητικὸς legeretur consentientibus libris, adnotavit CASAUBONUS: » Scribo cum Dalecampio ἑπικραστικός. In libris » Medicorum saepe imperiti librarii pro ἑπικρατικός scripserunt ἑπικρατητικός, ut factum isto loco, vel contra. Significatio tamen longe diversa: nam, quae *alvum* fiunt, » ἑπικρατητικά dicuntur, contraria τοῖς ὑπακτικοῖς: at ἑπικραστικά vocarunt, sive εἰς ἑπικράσιν ἐπιτίθεται, ut » libro III. loquitur Athenaeus, [immo idem Diphilus » apud Athen. III. 91. f.] illa, quae malum in corpore humorem valent temperare, ac tandem mutare, ut explicat Gale- » nus lib. II. de Facult. Simpl. Medic. & libro IX. Metho- » di. Idem auctor ἑπικράσαι & ὑπαλλάξαι τὴν ἐνζήκυαν » τοῖς μέρουσιν ποιότητα dixit in commentario Qui sunt Pur- » gandi; & ἑπικράσιν καὶ κένωσιν alibi coniungit: quae » omnia naturam τῶν ἑπικραστικῶν nobis aperiant. » — Conf. Foef. Oecon. Hippocr. voce ἑπικράσις. Casauboni Dalecampique emendationem adoptavit Salmast. in Harmon. Hyl. latr. p. 38. Equidem cogitaveram, verumne esset fortasse ἑπικρατητικός hoc sensu, quod ἐπικρατεῖ, id est, diutissime duret, in stomacho: quam in sententiam Plinius XIX. 5, 23. de Peponibus ait: Vivunt hausti in stomacho in posterum diem, nec perfici queunt in citis. Sed huic sententiae quum e diametro adversetur id, quod continuo deinde idem Diphilus ait, εὐφάρτεον esse peponem, id est facile alterari in stomacho concoquique, abieci illam cogitationem, & doctorum, quos dixi, virorum securus sum

f iudicium. Et ad *pepones* relatum esse a Plinio id quod de *cucumeribus* Diphilus III. 74. c. commemorat, monuit iam ad Plin. I. c. Harduinus. Dein, quum post *ἐπικρατητικός* — proxime sequerentur illa verba *κακοχυλότερος δὲ, ἐλγύτροφος δὲ καὶ εὐφάρτος*, asteriscum interposuit Casaubonus, quo lacunam indicaret, quam cum Dalecampio sic explendam censuit, ut legeretur, *ὁ σικυρὸς κακοχυλότερος, ἐλγύτροφός τε καὶ εὐφάρτος*. At de *σικύρῳ* vel *σικυρῷ*, i. e. de *cucumete*, adferuntur infra p. 74. c. eiusdem Diphili verba, ab his non modo diversa, sed partim etiam prorsus his contraria. Quare mihi omnino per errorem huc irrepsisse visa sunt ista verba *κακοχυλότερος δὲ*, adeoque reicienda.

## AD CAP. LXXIX.

In EPICHARMi Fragmento, *ἀπολεημένας τὴν καυλὸν*, vertunt *decorticatae caulem*, a verbo *ἀπολέπω* deducentes; nec ita male fortasse. Mihi vero Dorice, ut *ἐμὲ* pro *εἰμὲ*, & similia, sic *ἀπολεημὲ* pro *ἀπολεημῇ*. dictum visum erat, ut esset *lactuca*, cui *dentus* *caulis*. conf. pag. 69. b. In versione nostra sub contextu, corrige *dentus*, pro mendoso *denta*.

- a STRATTIDIS cantilenam, continuo verborum tenore vulgo scriptam, versiculis diversi generis putavi consistere; quos ita distribuere tentavi, ut tres primi cum duobus postremis essent anapaestici, tres medii iambici, inaequali quidem fere omnes mensura, sed haud ingrato modulo. In quo si audacior fui, ac plurimum fortasse a vero modulo aberravi, lubens meliora discam ab artis magistris.

*Vers. 1.* pro mendoso *κατ' εὐφύλλου, κατὰ φύλλους* legendum perspetse docuerat Valckenar. in Diatr. Eurip. p. 231. quam emendationem etiam CORAYO nostro proprium ingenium obtulisse video. Ut *κατὰ φύλλους* & *κατὰ φύλλους* dicitur, & id genus alia; eadem analogiā *κατὰ φύλλους* fuerit *herbis repletus, herbosus, frondosus*. Casaubonus in vulgata lectione tollendum aut *κατὰ* aut sequens *ἐν* censuerat. *Vers. 2.* Ad *ποδῶν* pertinuisse puto illud *ποδῶν*, olim in margine notatum, tamquam in locum *τοῦ ποδῶν* reponendum, quod dein perperam alieno loco *vs. 4.* positum videtur. *Vers. 3.* *βαίνοτ' ἰσχυρῶς* percommode dederunt nostri codices. Corrupte *βαίνοσθ'*

τ' ἐφαττόμεναι edd. Ven. & Bas. βαλονται τ' ἐφαττόμεναι a ed. Cas. βαλονται vero in mssis esse ait idem Casaub. *Vers.* 4. ποδῶν perperam, ut modo dixi, ex ora in contextum receptum, aliam vocem, quae ibi erat, extrusisse videtur. *Herbas* interpretatus est Dalech. Inde ποδῶν in ora sui libri correxit Purfanus, commode: quod & in Gallica versione expressit Villebr. Posses vero etiam ποδῶν vel potius ποιοδῶν suspicari, id est, *herbacea quavis*. Id si placet, fuerit quartus versus Anapaesticus dimeter hypercatalecticus. *Vers.* ult. pro σελίνων Casaubonus σελινίων vel σελινιδίων legendum putaverat, ut simile esset praecedentibus σατυριδίων & θριδακινιδίων.

Θείφραττος. Vide Hist. Plant. VII. 4. Inde recte ἀπαράβλαστος adscivit Casaub. pro ἀπαράβλητος, quod habebant edd. vett. & msssi. τῶν δὲ πλατείων. E superioribus editionibus in nostram hoc irrepsit; nec e mssis quidem aliud enotatum: omnino vero πλατείων in foem. cum Theophrasti libris scribi debuit, nempe τῶν πλατείων θριδάκων. καὶ θύραις χρῆσθαι scripsi cum nostris codd. sicut est apud Theophr. Transpositis verbis χρῆσθαι καὶ θύραις edd. Dein pro κηπουρκαῖς, κηπορικαῖς scribitur apud eundem Theophr. quod perinde est. Sequentia verba sunt ex medio cap. 2. lib. VII. Inde παλιβλαστῆς correxi, cum perperam παλαιβλαστῆς apud Athen. haberent edd. & msssi. Paulo rectius fortasse fuisset παλιμβλαστῆς: sed & istud ferri poterat. Caule reciso regerminant, ait Plin. XIX. 7, 36.

#### AD CAP. LXXX.

Βρέθεις. Apud Hesychium scribitur: Βρέθεις· θριδακινόν, κυπρίσις. Utraque fortasse in usu fuit scriptura, βρέθεις, & βρέθεις. conf. quae de vocab. πίζεις vel πίζεις notavimus ad II. 61. e. f. καταφυγὼν recte dedere msssi nostri, de quo reponendo monuerat etiam Casaub. Perperam καταφυγὼν edd. ex παραδιορθώσει (ut videtur) primi editoris.

Ταῖς θριδακίναϊς. Praepositionem Ἐν hic non ferebat metri ratio, quia in θριδακίναϊς syllaba θρι & κι longae sunt, ut mox e primo ex Eubuli versibus adparet: quare eam delevi. Quum vero proxime ante ἐν contra regulam φησὶ vulgo legeretur, ubi φησὶν sequenti vocali oport-



tebat; suspicatus sum, in vetere aliquo codice *φασὶ τὰς* *Ἐριδάκ.* olim fuisse scriptum, ( *ὑπελαυστικῶ* praeter necessitatem, ut subinde alias adiecto ) deinde vero ex eadem litera *υ* voculam *ε* initio vocis sequentis ortum traxisse : de cuiusmodi origine eiusdem voculae paulo ante ad c. II. 67. c. dictum. *Ἀναγκαίαις τύχην* Sophocles *Al.* 485. *servitatem* dixit : longe aliud comicus AMPHIS ( *vers.* 6. ) *necessarium malum* intelligit, nempe genitale membrum. Prorusus vero invitā Minervā ex illo comici versu Hadr. Iunius Proverbium exsculpsit, *Necessariam fortunam iuvare*. In eiusdem AMPHIDIS *vers.* 4. monuit doctus CORAY, Helenismi rationem particulam *ἀν* requirere, itaque pro *στράφεισ'* *ἄν* *τὴν τύχην* legendum *ἄν* *ἐν τύχῃ*. Equidem, sicut lubens istam acciperem particulam, si ferret versus; sic articulo *τὴν* aegre isto loco cariturus eram.

Quae ex CALLIMACHO hic adferuntur, ea in Fragmentis huius poëtae & Grammatici, a Bentleio aliisque collectis, in ed. Ernesti frustra quaesivi. In EUBULI *vers.* 1. recte *παρὰ τῆς* edidit Casaub. quod & nostri codices agnoscunt. Perperam *περί τῆς* edd. vert. Quod ad verba *τεκνὸν βρώμα*, ( *vers.* 5. ) i. e. *mortuorum cibus*, adnotavit CASAUB. » Quae superstitiosa opinio adeo in animis hominum inveteravit, ut ad Augustum principem multis esset religio vesci lactucis, teste Plinio : « respexit vir doctus Plinii verba XIX. 8, 38. Ad eandem opinionem magis etiam pertinet, quod paulo post ex Galeni lib. III. de Facult. Medic. Simpl. idem Casaub. commemoravit : non dubitasse Galenum affirmare, *succo lactucae tam facile tolli aliquem posse, quam cicutas*.

*Τετρακίην τὴν Ἐριδάκα καλεῖν*. Possis suspicari, *τὴν ἀγρίαν Ἐριδάκα* oportuisse. Apud Hesychium certe legimus : *Τετρακίην*, ἢ *ἀγρία Ἐριδάξ*. Videri autem poterat illud vocabulum, sive ex librariorum veterum culpa, sive ipsius vulgi usu, ex *Ἐδρακίην* corruptum, quod idem ac *Ἐριδακίην* valet : pari quidem ratione & *Ἐδραξ* pro *Ἐριδάξ* subinde dictum reperitur. vide Epiet. Dissert. II. 10, 9. ibique not. Sed consule Salmast. Exercit. Plin. p. 896. col. b. *Ἐριδάκα πλατύφυλλον τεταρτὴν ἀκκυλον*. Vide eundem Salmast. ibid. col. a. In *εὐνοῦχον* consentiunt apud Arhænaeum (quod sciam) libri omnes. *εὐνοῦχον* tamen aut *εὐνοῦχον* malles ex Plinio l. c. sive *εὐνοῦχίαν* ; quemadmodum etiam *εὐνοῦχίαν* sive *εὐνοῦχίαν* *εὐκὴν πεποτα* II.

*Animadv. Vol. I.*

G g

68. d. commemoratum vidimus. Et, *εὐνεύχων* etiam graecis literis expressum in vet. exempl. Apuleii scribi, docuit Salmas. p. 897. col. a. extr. At *εὐνεύχων* apud Athen. non modo Eustathius etiam agnoscit ad Iliad. χ'. pag. 1390, 6. sed & ex Hesychio defendi posse videtur, si inter se conferas quae apud illum in *Εὐνεύχων* & in *Εὐνεύχος* leguntur: vide ibidem Interpretum Notas. *ἀστντιδα* recte apud Athen. omnes agnoscunt; unde mendosam in Plinii libris scripturam *astlyda* correxerunt viri docti: quam qui tueri conantur inepte facere, recte iudicavit Casaub. In illis verbis haeseram, *διουρητικοὺς γὰρ παρασκευάζει*, quae ex vulgato usu vocabuli *διουρητ.* sic vertit Dalech. quia *ciet lotium*. At quaenam quæso haec causa est, cur *Astlyda* & *spadoniam* lactucam dicant mulieres, quia *lotium ciet*? Id vero absurdum mihi, medicae quidem artis rudis, videbatur; & adhuc, fateor, videtur; licet Medico Dalecampio suffragantem videam Villebrunium Medicum, qui in eandem sententiam interpretatur, *parce qu'elle pousse considérablement par les urines*. Et, verum si quaeris, ne per se quidem spectata Graeca dictio istam admittit interpretationem: nam, in eam sententiam, sic dicturus fuerat auctor, *διουρητικὴ γὰρ ἐστὶ, καὶ ἐκλύτους παρασκευάζει πρὸς τὰ ἀφροδίσια*, non *διουρητικοὺς γὰρ παρασκευάζει*. Quare mihi persuasi, petendam esse huius dictionis interpretationem ab illo verbi *διουρησιδαι* usu, de quo H. Steph. in Thes. T. II. col. 1497. c. & 1498. e. ex Aristot. de Generat. Animal. lib. III. monuit, ubi *οὐα* dicuntur *διουρησιδαι*, quae *οὔρα*, ut aiunt, vel *οὔρινα* & *ὕπνιναια* fiunt, id est, *serosa*, *saniosa*, *ventosa*, & *sterilia*. (conf. Plin. X. 58, 79.) Denique idem verbum *διουρησιδαι* simillima notione de virili quoque semine a Graecis medicis usurpari docuit me Foësius in Oecon. Hippocr. voc. *Διορρώσιος*: unde de huius loci interpretatione nullus amplius dubitationi locus superesse videbatur.

#### AD CAP. LXXXI

Τὸ ἀπὸ κράμβης ἀσπαράγῳ ἐν λοπάδι. De brassicae asparago vide II. 62. f. ἐν λοπάδι, in *ratina*, idem valet ac *elico*; quemadmodum ἐν τηγάνῳ est *frizum*, conf. I. 5. c. Γλαυκίας. GLAUCIAS Medicus; de quo vide Fabric. Bibl. Gr., T. XIII, p. 171. & Harduin. in Indice Auctorum a

- Plinio citatorum, post primum Plinii librum. Θεοφραστος. Hist. Plant. VII. 1. ἐπισπαρα, *resata*; quae duobus anni temporibus (vere, & autumnus) feri possunt. vide Bod. ad Theophrast. pag. 733.

## A D C A P. L X X X I I.

ΚΙΝΑΡΑ. Ταύτην &c. Κίναρα antepenacutē scribitur in ed. Ven. quasi plurale neutrum esset, quod tamen nusquam alibi occurrit. Dein Ταῦτα edd. omnes cum ms. b. Monuit vero CASAUB. » Scribe ex melioribus libris Κινάρη. Ταύτην &c. » & sic scriptum videtur in nostro cod. a. Deinde mendose Σοφοκλῆς ἐν Κολχίδι dabant edd. & mss; ubi Κολχίδι corrigendum monuit idem CASAUB. » Colchides enim (inquit) docuit Sophocles; non Cochlides. »

κυνάρην καλεῖ. » Hoc voluit Athenaeus: quam herbam per i. κυνάρην alii appellant, Sophocli dictam esse per u. κυνάρην. Galenus scribit, [lib. II. de Aliment. Facult. cap. 51.] priores cīnaram nuncupasse διὰ τοῦ κ καὶ ι: suos aequales amore novitaris διὰ τοῦ κ καὶ υ. Aperte Galeno contradicit Athenaeus, non solum his verbis, » sed etiam paulo post, [p. 71. a.] cum ita scribit, etiam » Sopatrum Paphium, qui temporibus Alexandri M. vixit, κυνάρην ὀνομάσαι, hoc est, per i. hanc vocem extulisse, » non per u. » CASAUB. Mihi tamen non tam aperta pugna, quam vir doctus censuit, Galenum inter & Athenaeum esse videtur. Quod si integrum hac parte Athenaei opus haberemus, videremus fortasse amice eum cum Galeno consentientem. En Galeni verba: (citante Bodaeo ad Theophr. p. 622.) Καλοῦσι δ' αὐτὴν οἱ πάντες φερίζοντες τὸ σύνθετες, οὐ διὰ τοῦ κ καὶ τοῦ ι τὴν πρῶτην συλλαβὴν ὀνομάζοντες, ἀλλὰ διὰ τὸ κ καὶ υ. Quibus ex verbis primum hoc intelligitur, Galeni aetate consuetam scripturam pronunciationemque fuisse per i. Atque id ipsum clare etiam Athenaeus dicit p. 71. a. Dein cum hos, qui κυνάρην per υ scribebant, id facere Galenus ait φερίζοντες τὸ σύνθετες, a consuetā ratione discedentes, non necessario cum Casaub. intelligendum, novitatis studio id eos fecisse; potuerunt enim etiam antiquitatis studio a suae aetatis consuetudine discedere. In eam partem si accipias Galeni verba, nullum erit inter illum & Deipnosophistam dissidium: nisi forte aliis praeterea verbis (quod iam non vacat disquirere) mā-

gis aperte Galenus ea dicat quae Nostro advenfentur. Caeterum quae *Κνάρια* Galeni & Athenaei aetate vocabatur, nostrum esse *Articocum* vel *Articaellum* (*Artichaut*) satis constare videtur: vide Bod. ad Theophr. p. 621 sq. & Salmas. Exerc. pag. 159 sq. Sed, ab ea longe diversum esse arbutum, quod *Κνάρια* vel *κνάρια* antiquiores nominaverant, hoc autem cum illa ab Athenaeo perperam permutatum & confusum esse, iidem docti viri monuerunt, conf. Bodaeum pag. 271. & Salmas. in Homon. Hyl. Iatr. cap. 59.

*Καλλιμάχος γὰρ Νησιώτου αὐτὸ ἀνεγράφει.* n Editus b  
n fuerat a CALLIMACHO Πίναξ παρτοδαπὴν συγγραφήν.  
n In eo libro videtur contra receptam vulgo opinionem scripsisse, librum qui tunc temporis in eruditorum manibus versabatur hoc indice, Ἑκαταίου Μιλήσιου Περιήγησις, non esse *Milefi*, verum alius cuiusdam *HECATAEI*, n hominis *insularis*, id est, *νησιώτου*. Sed quis ille? aut n cuius? nihil enim reperio. Hecataei ex veterum monumentis noti mihi duo: alter Abderita, alter Milesius. a  
CASAUB. — *Νησιώτην*, Luciano commemoratum in Rhetorum Praecept. cap. 9. *Gorgiam* esse *Leontinum*, Graevius docuit ad Lucian. l. c. Eumdemque hic apud Athenaeum Callimachumque intelligendum esse coniecit Toup ad Longin. pag. 160. At, *Gorgiam* illum rhetorem *Descriptionem Asiae* editisse, etiam atque etiam dubitandum videtur. Equidem cum apud Plutarch. in Vita Alexandri p. 691. ed. Francf. *Eretrienfem* *HECATAEUM* (Ἑκαταῖος ὁ Ἐρετριεύς, ex Eretria Euboeae) memoratum videam, qui de Rebus Alexandri scripserit, ad hunc potius auctorem relatum a Callimacho illam *Asiae Periegesin* putem. Quod dein subicitur, ὅστις οὖν ὁ ποιήσας, inseri debebat utriusque nostri codicis mssii auctoritate verbum ὁ στίχῃ, scriptumque sic oportebat, ὅστις οὖν ὁ στίχῃ ὁ ποιήσας. Paulo inferius, praetermissam in Latina nostra *Versione* interpretationem istorum verborum, καὶ περὶ τὸν Ἰνδὸν &c. sic supple: n *Idem ait, circa Indum fluvium nasei cynaram.* a  
Mox post ista, καὶ Σκύλαξ δὲ ἡ Πολύμων, verbum γράφει, quod deerat editis, dedere ambo nostri mssii. Paulo c post, ex eorundem librorum praescripto, verbis *παράτεινε τὸν ποταμὸν* subieci ista τοῦ Ἰνδοῦ, omissa in editis. De utroque supplemento monuit etiam e suis codicibus Casaubonus. Denique vero utique, *deletā* priore καὶ parti-

c *culā*, nude ἄθεν καὶ ἄθεν legendum arbitror; a qua ditione pendunt illi genitivi τοῦ πεταμεῦ τοῦ Ἰσδοῦ.

In DIDYMI verbis, sicut divisim vocibus κυνὲς βάτον libri omnes scribunt, sic mox rursus κυνὲς βάτου divisim dedere mss̄i, ubi iunctim κυνοσβάτου editi habebant. Deinde vero κυνοσβάτες iungunt omnes, nisi quod κυνίσβατες scribit cod. a. Monuit hic CASAUB. de Hesychii errore, qui in voce Κύναρος ait, κύνα γὰρ ζυλίστη τὴν κυνίσβατον ὁ Θεόφραστος λέγει. Nempe numquam Theophrastus cynosbatum adpellavit canem ligneum; sed Pythia, ministra τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ.

d THEOPHRASTI locus est Hist. Plant. III. 18. Ibi de κυνοσβάτῃ eadem fere, quae apud Athenaeum, leguntur, in hunc modum: τὸ δὲ κυνίσβατον τὴν καρπὸν ὑπὲρ ὅρων ἔχει, καὶ παραπλήσιον τῷ τῆς ροῆς: id est, Cynosbaton fructum rutilum habet, similem fructui mali punicae: tum sequuntur ista, ἔστι δὲ δένδρου καὶ θάμνου μεταξὺ, καὶ παρόμοιον ταῖς ροαῖς: τὸ δὲ φύλλον ἀγνώδες. i. e. Est medium inter fruticem & arborem, & simile malis punicis: folium vero viticium, id est, simile vitici vel salici amerinae. Apud Plinium vero. XVI. 37, 31. sic legimus; Rubi mora ferunt: & alio genere similitudinem rosae, qui vocatur cynosbatos. Et apud eundem XXIV. 14, 74. Cynosbaton alii cynaspaston -- vocant; folium habet vestigio hominis simile. Unde CASAUBONUS ait, pro παραπλήσιον τῇ ροιᾷ, quod est apud Athenaeum, aut pro τῷ τῆς ροιᾶς, quod hodie apud Theophrastum legitur, Plinium apud eundem Theophrastum παραπλήσιον τῇ ροιᾷ [rectius dixisset τῷ ρόδι] legisse; pro τὸ φύλλον ἀγνώδες vero, τὸ φύλλον ἰχθυῶδες. Et sic cum apud Theophr. tum apud Athenaeum corrigendum Dalecampius censuerat, in versione h. l. ita scribens: rubro fructu, qualis est rosae; folio vestigio hominis simili: eodemque modo in Graeco suo exemplo correxit Pursianus, ῥόδι & ἰχθυῶδες. Nostrum non est, istam componere controversiam; quam eandem Casaubonus levi pede transiit. Videtur utique in usu vocabuli cynosbatos, (ut in multis aliis) iam apud veteres multum inconstantiae & confusionis obtinuisse. Ex professo hunc locum tractarunt Bodaeus ad Theophr. p. 271 sq. & Salmasius in Homon. Hyles latr. cap. 25. pag. 24. quos consulat Lector harum rerum studiosus, & amplius inquirat. Villebrunius priori loco rosam e Plinio adsciscendam; posteriori

loco tenendum ἀγνώδες ex Theophrasti & Athenaei libris censuit, idque ad alteram viticæ speciem referendum, nempe ad *viticam julio serrato*. Eorum in gratiam, qui Bodaeum voluerint consulere, nonnihil monere iuvabit. Primum: quam ille ait a nonnullis doctis viris ex antiquo Athenaei codice commendari lectionem, ἀγλῶδες, quod illi *splendidum* interpretantur, est ea editionis Ven. & Baf. corrupta scriptura; pro qua in ed. Cas. recte ἀγνώδες est positum ex mystorum praescripto. Tum quae idem Bodaeus Graeca verba, Plinii lectionem ex parte confirmantia, e Varini Lexico voc. *Κυτέσβατος* ita citavit, quasi unius Varini auctoritate starent; ea e Scholiaste Theocriti desumpta sunt ad Idyll. V. 92. ubi sic legitur: *φυτάριον δὲ ὁ Κυτέσβατος ἐστίν, ὅμοιον ῥόδῳ ἔχον τὴν καρπὸν. ἐστὶ δὲ μετὰ δάμνον καὶ δένδρον, παρόμοιον ταῖς ῥοδαῖς ἢ ταῖς ῥοδαῖς, ἀκατῶδες, ὥς φησι Θεόφραστος*. Quibus ex verbis (ut hoc obiter addam) oriri etiam suspicio poterat, pro ἀγνώδες apud Theophrastum alios olim ἀκατῶδες legisse. De caëto quidem, loco paulo inferius citato, observat Theophrastus, folium illi esse ἀκατῶδες.

#### A D C A P. LXXXIII.

De Caëto THEOPHRASTI locus exstat Hist. Plant. VI. 4. ubi nonnulla quidem ad rem facientia leguntur, quae praetermisit Athenaeus, sed & corrupta multa, ex Athenaeo corrigenda; quorum neutra nunc moror. Videndus Bodaeus p. 627 sqq. & Salmas. Exercit. Plin. p. 160 sq. conferendusque Plinius XXI. 16, 57. Quos καυλοὺς ἐπιγίγνους Theophrastus dicit, eos esse *repentes* vel *prostratos*, docuit Bodaeus. Apud Athenaeum *πέρνικα* tenui, quod ex Theophr. & Plin. tacite Casaubonus pro *πέρνικα*, quod libri omnes hic dabant, adsciverat: quamquam fortasse & *πέρνιξ* & *πέρνιξ* perinde dicebatur, quemadmodum *πέρνι* & *πέρνι*, *πέρνι* & *πέρνι*, ut monuit H. Steph. in Ind. Thef. Vide Hesych. in *Πέρνι*, & Poll. II. 193. coll. var. lect. apud eumd. VI. 52. Pro nudo τὸ δὲ περικάρπιον, apud Theophrast. est τὸ περικάρπιον ἐν ᾧ τὸ σπέρμα, τὴν μὲν μορφὴν ἀκατῶδες. Apud Athen. corrupte *περικάρπιον* legebatur in ed. Ven. & Baf. Veram scripturam, quam restituit Casaubonus, tenent nostri codices. Dicunt Graeci *περικάρπιον*, ut adnotavit Bodaeus, quod in *fructu exaro*

e est, & semen ambis; quod in aliis (velut in pomis) esui aptum, in aliis ineptum, pro natura & genere fructus. Sic nunc in *casto*, pomum ipsum (ut interpretatur Salmasius) squammatum compactum, & pineae nuci simile, quod intus semen *κακπῦδες* inclusum gerit, *περικάρπιον* appellatur, quia semen proprie est *καρπὶς*. At Salmasius (praeunte quidem ipso Athenaeo in verbis proxime sequentibus) *castum* illum Theophrasti cum Graecorum *κινάρη* nostroque *articocto*, qui *carduus hortensis* Romanorum est, eundem facit; a quo ramen plurimum differre Theophrasti *castum*, ex ipsa philosophi descriptione intelligi videtur, ut monuit Bodaeus; qui *articoctum* nostrum, (eundem quem Galeni & Athenaei aetate *κινάρην* vulgo Graeci vocabant) Theophrasti *καλόνιον* esse statuit; quod dissidium an recentiori aetate compositum sit a viris rei simul herbariae & antiquarum literarum peritis, non habeo compertum. VILLEBRUNNUS, *κινάρην* Gallice *Artichaut* reddens, *κάκτῳ* graecum latinumve nomen servavit; (*Castus*, *Casté de Sicile*) aitque, videri hunc esse *Cinaram silvestrem latifoliam* botanicorum, quae hodiernum in Sicilia sponte crescat. Confer quae ex Eustath. infra citamus ad p. 71. c. Quod dein adicitur, *ἐμφερὲς τῷ τοῦ φασί νικος ἑγκαφάλῳ*, ad figuram spectare, non ad saporem vel teneritatem, quo Plinius retulit, recte monuere Theophrasti & Plinii interpretes. De palmarum cerebro, sive medulla quae dicitur, vide mox deinde cap. 85. Grammaticae ineptiae, quas e nescio quo veterum Grammaticorum proferentem unum e Deipnosophistis suis inducit Athenaeus, *duarum literarum mutatione* e voce *castus* factum esse *cardus*, merito viris doctis explosae sunt. Ibi sicut *καρδός* (non *καρδύς*) καὶ *κάκτος* libri omnes tenent: sic & paulo ante, ubi *καρδύς* erat editum, *καρδός* dedere nostri mssri, quibus suffragatur Eustath. ad Od. p. 634, 7. Ac nihil sane impedit, quo minus credamus, sic a Graecis pronunciatum aut decurtatum fuisse latinum nomen: fortasse vero ipsi etiam Romani brevius nonnumquam *cardus*, pro *carduus*, dixerunt.

f In corruptis EPICCHARMI verbis nihil nos adiuvarunt scripti nostri libri, qui in omnibus exactissime cum editis consentiunt; nisi quod in prioribus verbis *πῖον* (sic) dabant pro *πῖν*, & sub finem *εσπίδα*, pro *εσπίδα*. CASAU-  
BONUS in Animadv. prioribus verbis ita, ut infra con-

texum adnotavi, ex probabili coniecturâ emendatis, hanc f  
 versionem adiecit: «*Papaver, feniculus, & asperi casti.* Ex  
 n alio loco, *Castum olus licet edere: quem si apposueris in*  
 «*pingue probe intritum, suavis est; ipse per se valeat.*» Tum  
 idem sic pergit: «*Τὸ πικρὸν*, ut Latinis *pingue*, de omni ge-  
 «*nere pinguedinis & κρισεῖς*, oleo, butyro, adipe, & si-  
 «*milibus. Carduos sive castos Siculos* (nos vocamus *Arti-*  
 «*chaux*) bifariam mensis inferebant: vel *per se*, *crudos*,  
 «*sine ulla omnino σκευασίᾳ*: vel *pingui madentes*, & oleo  
 «*& butyro unctos.* Hodie uterque mos ab antiquo ma-  
 «*net.* Ego vero assentior Epicharmo, *castos paratos & con-*  
 «*ditos, crudis & inunctis anteponenti.* Duo loci in unum  
 «*erant confusi, ut saepe alibi.* Sequitur alius locus: *Θρί-*  
 «*δακας, ἐλάτῃν, σχῖνον, ῥαφανίδα, κάπτῃς.* Do-  
 «*ctis placet, ἐλάτῃν, σχῖνον: abiecit, iunctum:* [nempe  
 «*sic Dalech.] sed omnia exemplaria probant σχῖνον.* Quin  
 «*ego alteram potius vocem corrigendam cenleo: nam*  
 «*quis locus abieci inter esculenta?* Scribo, *ἐλάτῃν, σχι-*  
 «*νον: oleam, & squillam.* Τὴν σκίλλαν, ait Plutarchus in  
 «*Pericle, [p. 153.] ἔστιν ὅτε καὶ σχῖνον [immo σχῖνον]*  
 «*ἰσομέζουσι.* Cratinus in Thrattis Periclem *σχίνοκεφαλόν*  
 «*appellavit; quod scillae, inter bulbos nobilissimae, caput*  
 «*haberet simile, σχῖνος aliàs lentisicum significat: an fue-*  
 «*rit, aliquis baccharum lentisici in condimentis usus, non fa-*  
 «*cile dixerim.*» — De *σχῖνω*, *scilla eduli*, conf. Il. 62. f.  
 & 68. b. quibus ex locis discimus etiam, *σχῖνον* penulti-  
 mâ longâ fuisse scribendum, non *σχῖνον*, ut hic expres-  
 sum erat. Quod pro *ἐλάτῃν*, *ἐλαίαν* voluerat Casaubo-  
 nus, probavit Bodaeus ad Theophr. p. 860. *olivam* ver-  
 tens, rectius quam *oleam*, quod imprudens excidisse Ca-  
 saubono videtur. Monuit vero idem Bodaeus, teneri et-  
 jam vulgatum *ἐλάτῃν* posse, *palmae cerebrum* aut *palmae fru-*  
 «*ctum* intelligendo. At, quod in palma arbore *ἐλάτῃ* dicitur,  
 id nec cerebrum aut medulla, quae dicitur, nec fructus pal-  
 mae est, nec omnino esculentum aliquid, ut ex locis ab  
 ipso Bodaeo p. 103. extr. & sq. prolatis intelligitur; sed  
 spatha, sive involucre fructuum. Me, ut tenendum h.  
 l. vulgatum iudicarem, commovis glossa apud Hesychium,  
 quae Bodaei diligentiam effugisse videtur: *Ἐλάτῃ λαχά-*  
*ρον εἶδος.*

In eiusdem EPICHARMI verbis, quae sequuntur, per-  
 quam utique probabilis est Casaubobi emendatio πικρὸν - -



α φέρων, pro φέρει - - φέρων. Nisi luxati mutilaque verius essent, possemus fortasse ex metri ratione de illius emendationis veritate certius iudicare: quod si quidem post μάραθα adellet adhuc una vox trochaicum efficiens, haberemus versum Epicharmo haud sane indignum:

Ὁ δὲ τις ἀγρίων ἢ καὶ μάραθα - ὡ καὶ κάκτους φέρων.

Sequitur ἰφύον: ubi CASAUB. » *Iphyum* inter bulbos ex » Theophrasto notum. Qui ex Plinio emendant *iphyum*, » naudiant Hesychium: ἰφυα, ἢ λυχνίς αἶθος. ἔναι λάχα- » νον, ὃ ἡμῖς λαβαντίδα καλούμεν. οἱ δὲ, αὐτὴ ἀγρία τῶν » σπειρομένων. vel οὐ σπειρομένων. Ubi velim obvieneat » rei herbariae periti, quid appellet *lavantiidem*, *Lavendulam*, » opinor, intelligit: quae tamen oleracei generis non vi- » ndetur esse. u. *Lavendulam* isto nomine intelligendam probavit Bodaeus, ut supra ad II. 62. b. dictum. Villebrune utrobique *asphodelum* interpretatur, quem initio Martii mensis florere ait; tum pro auctoritate pronunciat: » *Bod* » *na tort de prendre l'iphyon pour la sauge.* u. ὁ τὸ στυλ- » λον quid sit, nescire se fatetur Cas. ἑρπυλλον coniecitave- » rat Dalech. *serpyllum* vertens. De σκόλιον vero Dalecampio adfentitur Casaub. σκόλυμος legenti, quod est » *cardui* genus, de quo fusc disputantem vide Bodaeum pag. 619. a. Quam scripturam probans Villebr. praecedentem vocem cum hac iungendam censuit, αὐτὸ στυλον haud » sane improbabiliiter corrigens, & *scolymon* cum ipso caule vel ipsa stirpe intelligens, habito respectu ad Plin. XXI. 16, 36. & Theophr. VI. 4. ubi ipsam radicem *scolymi*, cum co- » ctam, tum crudam, in cibum sumi traditur. Poteras etiam suspicari, duplicem λλ in vulgata scriptura ex μ esse or- » tam, ut αὐτὸ στυμος oportuerit; quam suspicionem firmare videbatur rarior illa apud Hesychium glossa, Στύμος στύ- » λος, κάρμος: sed verendum fuerit utique, ne Στύμος ibi ex Στύλος sit corruptum, quod percommode etiam fere- » bas ipsa literarum series. Dein pro σερίδα, quod erat editum, σερίδα habere mssos libros monuit Cas. quod ipsum & nostri dedere. Est autem σίρις, sive *serpis*, intur- » bus sive *cichorium*; de quo vide Bod. p. 811. Gallicus in- » terpres *escarole* reddidit. Sequitur δράκτυλον, quod *atrachy- » lin* vertit Dalech. probante Casaub. Hanc Graeci aliàs ἀτρακτυλίδα vocant: potuit tamen fortasse alià nominis formà uti Epicharmus. Agmen claudunt duae voces, κάκτους, ὀνόχορδον. Ibi DALECAMPIUS, omissa voce

κακτον, nonnisi *onopordon* in versione posuit, hanc adiectā a adnotatione: » *Cardui* genus asinis gratissimum; sic dictum » quod *asini* eo cibati *pedant*. Galli, graecae dictionis significatum exprimentes, *Asini crepitum* vocant, vulgo *Pet d'asne*. » — CASAUBONUS: » Scribe καὶ τὸν ἐνὶ οὐροῖς. » Nam, quod *onopordon* cardui genus esse doctis placet, » quo auctore suam sententiam nobis probabunt? In Graecorum commentariis [ id est, apud *Hesychium*: nam apud » nullum alium graecum auctorem, si a nostro discefferis, » nomen istud reperitur: ] inventio, *onopordon* esse ἐλξίνην, quae herba muralis est. Nicandri graecus interpres » plura illius nomina commemorat, nullā tamen istius factā mentione, ad Theriaca. Ἐλξίνη, αἶς, καὶ κλύβασις, » καὶ σιδυρίτις, καὶ παρβίσιον, καὶ παρδίκιον, πάντα ἐστὶν ἐν τῷ φυτῷ. » — Sane καὶ κακτον, per se quidem positum, ferendum h. l. non videtur, quum initio eiusdem fragmenti iam nominati sint *cacti*. Nec vero satis placet καὶ τὸν a Casaub. propositum; cum quod *neurrius* generis videtur esse ἐνὶ οὐροῖς, tum quod nulli e caeteris nominibus praepositus articulus est. *Onopordi*, praeter Athenaeum & Hesychium, nemo e veteribus, excepto Plinio, mentionem fecit. Is, *Onopordon*, ait, si comederint *asini*, crepitus reddere dicuntur. XXV l. 27, 87. Esse *cardui* genus, non adicit quidem Plinius: sed, cum quod de asinis tradit illi, tum manens ad hunc diem non modo apud Gallos, verum etiam apud Calabros & Siculos nomen, (cf. Harduin. ad Plin. l. c.) vix dubitare nos sinat, intelligendum ἐνὶ οὐροῖς *cardui* aliquod genus. Quam in partem percommode Villebrunius (a quo lubens disco, quoties bonae frugis aliquid profert) monuit, pro ἐλξίνην apud Hesychium (in Ὀνὶ οὐροῖς) ἰξίνα scriptum oportuisse, quod est *cardui* genus, Theophrasto commemoratum VI. 4. eodem loco, quo proxime dein *cacti* mentionem facit. Id si non placet, statuendum fuerit, ἐλξίνην apud Hesych. eodem modo accipiendum quo apud Plin. XXI. 16, 56. & alibi, ubi scilicet pro ἰξίνα Theophrasti constanter *helxine* ponitur, sive erraverit Plinius, (ut Bodaeus iudicavit p. 823.) sive id latinum nomen eidem *cardo* fuerit. Apud Athen. igitur, in Epicharmi verbis, videtur vox κακτον, nisi prorsus per errorem irrepsit, generale magis nomen esse, cum ἐνὶ οὐροῖς iungendum, quo ad particularem illam *cardui* speciem, de qua diximus, restringatur.

- a In PHILETAE Coi disticho, pro νεβρὸς est νεκρὸς in cod. a. notando errore ad IV. 162. f. V. 187. f. IX. 368. d.

*Ibid.* pro ἐλεσσα, quod Cas. recte posuit, perperam ἔλεσσα erat in edd. vet. & mssis. Vera scriptura servata est apud Antigon. Caryst. Historiar. Mirab. cap. 8. ubi proxime ante istud verbum pro ψυχὴν legitur ζων, quod minus placet. Monuit ad h. l. CASAUB. » Hoc vult Philetas: Hinnulum sive hinnuli ossa apta esse ad lyram, si modo caverit vivus, ne a castro pungeretur. Ex ossibus hinnulorum tibias facere soliti veteres, posteaquam Thebani reliquos Graecos id docuerunt; ut refert Athenaeus lib. IV. [pag. 182. e.] Atque illorum haec fuit opinio, ossa hinnuli quem cactus pupugisset, faciendae lyrae esse inepta. Hesychius: Κάκτος ἀκάνθα, ὃς ἔσται πληγὴ νεβρὸς, ἀχρσία ἰσχει τὰ ἰστὰ εἰς αὐλοῦς. Reperi etiam veteris scholion in optimi & antiquiss. codicis orā h. l. adscriptum: ἔσται ὁ νεβρὸς ὑπὸ τῆς κάκτου πληγῇ, ἀχρσία τὰ πόστα εἰς αὐλοῦς ἰσχει. » Inseruit hoc Distichon Analectis suis Brunck T. II. pag. 524. conf. Niclas cum Becmanno ad Anrig. Caryst. l. c.

## AD CAP. LXXXIV.

- Ἄλλὰ μὴν καὶ κινάραν &c. Vide notata ad p. 70. a.
- b Πτολεμαῖος δ' ὁ Εὐεργέτης. Meminerit lector, de *Evergete* secundo agi, cui *Phyſconi* cognomen erat. Pro ποταμὸς est ποταμίων in mss. a. sub quo latere poterat ποτάμιον: sed in ποταμὸς consentit Eustathius loco mox citando. ἰχθὺς λάβραξ, λαύραξ mss. a. ἰχθὺς cum circumfl. erat editum, ut scribunt subinde ubi indicare volunt ultimam huius vocabuli productam, quae per se in obliquis quidem brevis est, in recto vero casu anceps. Sed, & ubi ultima longa, rectius ἰχθὺς acute scribi putavi. χρυσόφρος recte scriptum in edd. vet. ut alibi. Minus recte χρυσόφρος ed. Cas. Ptolemaei verba, ab Athenaeo citata, repetens Eustathius ad Od. ρ. pag. 634, 9 lqq. ad potestrema verba haec notavit: Καὶ ὅρα τὸ ψιλοῦντες τῶν ἀκανθῶν ὅς οὐ φαίνεται, μὴ αὐτόχρημα κάκτος εἶναι τὴν ἐν τοῖς ἀρτί λεγομένην κινάραν. αὕτη γὰρ οὐχ οὕτω πάντῃ τραχύνεται ἀκάνθαις. id est: Nota ista verba, nuda nite s p r i n i s; e quibus adparet, non esse prorsus easdem plantas, cactum, & cinaram quae in citatis verbis nominatur: ista enim

non ita est aculeata. Castum, puto, non tam aculeatam dicit, quam cingarum: nec tamen satis liquet.

Κίναρον καλούμενεν ῥῖον, ἢς μνημονεύει Σήμεος. » SEMUS » Delius, scriptor non incelebris famae. Cingarum insulam » σκληρὰν, ἀκαρπον, καὶ φυτεύουσαι κακὴν, Gyaris parem, » ex Plutarcho de Exilio [Opp. T. II. p. 610. c.] habemus » cognitam, « CASAUB.

# AD CAP. LXXXV.

De PALMAE CEREBRO vel MEDULLA, quae dicitur, plura vererum loca collecta dedit Muretus Var. Lect. XIII. 12. THEOPHRASTI locus est ex Hist. Plant. II. 8. ubi pro ἀπ' αὐτοῦ est ἀπ' αὐτοῦ τοῦ στελεχους: & legenda verba quae ibi sequuntur. ἐν ᾧ περ recte ed. 1. Cas. cum d superioribus: perperam in deest ed. 2. 3. Cas.

XENOPHONTIS verba leguntur de Exped. Cyri lib. II. pag. 220. ed. Bas. Pro τῆς ἰδούης suspicari posses τῆς ἰδούης: sed ἰδούην de grato ciborum sapore idem Xenoph. usurpavit in Cyropaed. VIII. 2, 4. Quo pertinet quod & condimentum quodvis suave ciborum, ἰδύσμα graece dicitur. Scriptura φοῖνιξ ex ed. Cas. in nostrum exemplum intravit: & sic quidem etiam apud Xenoph. in editione, qua utor, scriptum video. Rectius vero φοῖνιξ fuerat, quod est apud Athen. in ed. Ven. ἵται ἐξαιρέσειν. ὅθεν est apud Xen. ἐξαιρέσειν corrupte ed. Ven. ὅλος, ut est apud Xen. sic dedere mssii nostri cum ed. Ven. Temere ὅλος ed. Bas. & Cas. Dein corrupte prorsus ἐξηνέκται habet ed. Ven. pro quo ἐξηραίνετο e Xenoph. adscivix editor Bas. rum ἐξαναίετο ed. Cas. de qua illegitima forma mireris nihil ab Editore in Animadv. monitum. Allà parte peccant mssii nostri, in quibus est ἐξαναίεσαι, cum aut ἐξαναίεσαι in praesente temp. aut ἐξηνάιετο oportuisset.

Νίκαστρος, Γεωργικοῖς. Γεωργικῷ editum erat: sed pluralem hic, ut alibi, agnoscere veteres libros adnotavit Casaub. In nostris quidem compendiose & dubie picta est vocis terminatio; sed sequi debui constantem aliàs librorum usum in citando titulo illius poematis. δέχομεν ἐγκέφαλον ἔχειν. Usitata loquendi forma. Sic Epistict. Disfert. l. 22, 18. Δεῖ μὲν καὶ φιλοσοφῆν· δεῖ δὲ καὶ ἐγκέφαλον ἔχειν.

ANIMADVERSIONES  
AD PRAETERMISSA NONNULLA  
EX ATHENAEI LIBRO II.

pag. 276.  
nostrae Edit.

AD CAP. LXXXVI.

Iam passim, cum libro I. tum libro II. nonnullas ex opere olim integro Athenaei particulas, quae in superioribus Editionibus, ac partim etiam ab ipso Epitomatore praetermissa erant, e nostris codicibus mssis adiecimus. Superfunt nonnullae, quas, quoniam quo potissimum loco inferendae essent non certo constabat, ad finem secundi libri reiecimus. Ex his quatuor illa Fragmenta, quae cap. 86. & 87. posuimus, in codice nostro ms. a. cum aliis nonnullis in fine libri XIII. scripta leguntur, hoc titulo, 'Εκ τοῦ β. βιβλίου. Haud dubie legebantur eadem in Hoefcheliano codice simul cum illis Panyasidis versibus, quos lib. I. pag. 36. d. exhibuimus; ad quem locum vide quae notauimus p. 262 sq. harum Animadversionum. Eadem certe Fragmenta habet quoque codex mstus Bibliothecae Mediceae, Bandinio memoratus in Catal. Tom. II. pag. 583.

In MENANDRI versibus, quae CAP. LXXXVI. retuli, nec verbum nec literam vel unam mutavi. De solo verbo λαβόν, (vers. 3.) quod compendiofo nexu in codice scriptum est, levis existere dubitatio poterat, esset - ne λαβόν, an λαχόν, legendum; ubi ego praefendam priorem lectionem iudicavi. Non ingrati istam Cantilenam Lectoribus fore spero; nunc primum, quod sciam, in lucem editam. Hanc in trochaicos versiculos distribui, uno sexto excepto, cui unicum pedem amphibrachyn sive monometrum iambicum catalecticum adtribuere placuit. Mihi sic satis commodo modulo fluere isti versiculi videbantur: commodius metrum si quis docuerit, lubens accipiam. Cum πείσαιεν vers. 6. balbutiens interpretarer, verbum πταίεν in animo habueram, & illa Luciani verba, in Somnio cap. 8. ταῦτα καὶ ἔτι τούτων πλείονα διαπταίονσα &c. ubi διαπταίεν balbutire sonat. Sed nihil magnopere opus fuerit a codicis scriptura discedere: ac potuerit fortasse Menander παραιτίσει πείσαιεν (i. e. adhor-

tationes caedit) dicere pro exhortationibus obtundit filios suos, aut omnino exhortationes ultro citroque iactat; quemadmodum fere Terentius, frequens Menandri imitator, sermones caedere dixit, pro sermones ultro citroque iactare, & intempestive multa verba facere. Poteras alioquin etiam πεποικέν suspicari: sed non est verisimile, pervulgatum adeo verbum cum isto exquisitior per librarii errorem fuisse permutatum. Verbum παραλαβῆν absque auctoritate in Lexicis solet adferri. Habemus vero, puto, hic fontem, (vers. 8.) unde ducta glossa apud Hesychium: Παραλαβῆ· φλυαρεῖν, μὴ γινώσκων ἢ λαλεῖν.

## A D C A P. L X X X V I I.

Eiusdem MENANDRI iambi, nullam quoad metrum habent difficultatem. Caeterum nec verborum incorruptam spondere possum integritatem, nec latinae interpretationis, quam subieci, exactissimam veritatem.

ANTIPHANIS duo Fragmenta, quae sequuntur, iam edita erant a Koppiers in Obiervat. Philol. p. 58. cui ea Ruhnkenius ex eodem nostro codice excerpta communicaverat. In eorum priore non magis ego, quam Koppiers, aut metrum extricare, aut sententiam certa ratione constituere potui. Nec, quo illud pertinuerit, liquido adparet. Cum in codice nostro insertum sit post duo Fragmenta, quorum alterum ad Il. 48. a. alterum ad Il. 48. c. spectabat, proxime vero ante illud de Tripode, quod ad pag. 49. pertinebat: videtur hoc ea occasione prolatum a Deipnosophista, ut Graecis istis ad Regis Persarum epulas admissis, (p. 48. d - f. Cap. 31. nostrae edit.) opponeretur alius nescio quis, qui, ut mensicus, pro foribus cibum capere coactus fuisset. In fine fragmenti καὶ τίς, non καὶ τίς, scriptum in codice.

Alterum ANTIPHANIS Fragm. eo spectabat, ut, occasione eorum quae de vocabulo Τρίπους pag. 49. disputantur, adnotaret Athenaeus, diminutivum vocab. Τριπίδιον apud hunc poetam legi. Verba ita distribui, ut praeivit Koppiers l. c. qui & adiiciendam δὲ particulam vers. 1. censuerat. ποταμῖον tacite correctum a Ruhnkenio puto. Corrupte πότερον scriptum in codice, ni fallunt nostra Excerpta.

## AD CAP. LXXXVIII.

Fragmentum de CAUSSIS INCREMENTI NILI FLUVII primus edidit H. Stephanus in libello, cuius iam supra p. 203. extr. harum Animadv. mentionem feci, cui titulus: »ΕΚ ΤΩΝ ἈΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΚΑΙ ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ. ΑΡΙΣΤΟ-  
»ΤΕΛΙΣ ΕΥ ΘΕΟΦΡΑΣΤΙ Scripta quaedam, quae vel nun-  
quam antea, vel minus emendata quam nunc, edita fuerunt.  
»Ex officina Henrici Stephani Parisiensis typographi. AN.  
»M. D. LVII.« forma oßona. Ibi, post Photii Excerpta ex Sorionis libello de Flaviis, Fontibus & Lacubus, legi-  
tur hoc Fragm. pag. 144 - 146. praefixo titulo: Περὶ τῆς  
τοῦ Νείλου ἀναπληρώσεως διάφοροι δόξαι. incipiens a ver-  
bis, Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, & desinens in ista, πρὸς τὴν ἀρκτον  
λέγει. In tabula Contentorum libello praefixa, titulus huius  
fragmenti sic repetitur, Περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀναπλ. διά-  
φοροι δόξαι. ἀνωρύμου. Unde vero acceperit illud Step-  
hanus, nusquam declaratur. In nostro cod. a. Epitomen  
Athenaei continente legitur idem fragmentum paulo in  
fine auctius, postremo codicis folio inscriptum; cum cae-  
tera paralipomena ex secundo Athenaei libro inscripta sint  
spatio vacuo, quod in postrema pagina Epitomes libri XIII.  
relictum erat. Porro in exemplo editionis Venetae eodem  
ipso, quod olim Iacobi Bedroni fuerat, Basileensis Editoris  
Athenaei, reperi schedam duobus foliis in quarta forma  
constantem, qua exhibetur notitia Codicis msti Epitomen  
Athenaei continentis, qui codex quidem ubinam locorum  
exstiterit, aut cuius fuerit, non adnotatur. (Ipsum qui-  
dem Bedrotum non usum esse codice msto, ex ipsius Prae-  
fatione constat.) Ea Notitia ab his verbis incipit: Βίβλος  
ἡ καλουμένη Δειπνοσοφιστής: tum per singulos XV Athe-  
naei libros adponuntur prima & postrema cuiusque libri  
verba; & suo numero indicatur folium, quo quisque liber  
Epitomes Athenaei in illo codice vel initium capiebat,  
vel finiebat. Iuvabit h. l. verbotenus adponere postre-  
mam illius Notitiae partem, quae sic habet:

n Fol. 237. b. Ἐκ τοῦ β. βιβλίου. Ἔργον εἰς τρικλίον συγ-  
γνίας [ sic ibi, pro eo quod in nostro cod. melius,  
εἰς τρικλίον & συγγνίας ] εἰσπεσὶν δε. καὶ ἐξῆς πε-  
ρὶ ἀμέτρου οἶνου, Ἐκ γὰρ οἱ αὐτῆς τε καὶ ὕβριος αἰσά  
ὀπνδεῖ. lin. 26. « [ id est, Fragmenta ista in cod. msto  
vixinti sex lineas complebant. Primum ex illis Fragm.

módo exhibuimus cap. 86. nostrae edit. Postrema verba claudunt *Panyasidis fragmentum*, quod a nobis suo loco ll. 36. d. pag. 138 sq. nostrae edit. insertum est ex nostro cod. a. in quo illud pariter postremum locum in *Practermissis ex secundo Athenaei libro* obtrinet.]

«Fol. 238. a. περί της τοῦ Νείλου ἀναβάσεως. Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, εἰς τῶν ζ' σφῶν βς. τὰ δὲ λοιπὰ, Βολβητικὸν, Σεβεντικόν, [σεβεννιτικόν] puto voluit scriba ] μερδίσιν, σαιτικόν, ἐπενεπικόν. lin. 53. u

«Fol. 239. a. In fine libri Catalogus est Autharum Dc. qui ab Athenaeo citantur. u

In illo igitur codice (qui an hodie, aut ubi locorum superfit, scire perquam velim) illud Fragmentum, de quo quaerimus, haud dubie ad *Athenaeum* auctorem videtur relatum. Et in eandem utique parrem accipiendum videtur, quod noster *codex a.* idem exhibeat; quippe qui nihil aliud, nisi quod ad *Athenaeum* pertineat, continet: nec fere dubito, esse illud ab H. Stephano pariter in aliquo codice Epitomes *Athenaei*, quem ille in Italia excussisset, repertum. In eodem quidem Mediceo codice, cuius paulo ante (ad cap. LXXXVI.) mentionem feci, idem Fragmentum eis, de quibus supra dictum, subiectum est. De *Nilo* disputatum videmus apud *Athenaeum* lib. II. pag. 41. f. & 42. a. Ea occasione facile moveri inter *Deipnosophistas* celebris quaestio de *Causis Incrementi Nili* potuit: & in ratione, qua hic tractatur illa quaestio, ac potissimum in formulis, quibus utitur auctor in citandis aliorum auctorum sententiis, *Athenaei* stylus haud obscurè per lucere mihi visus erat. Quidquid sit, eo minus dubitare debui quin illud isto loco adponerem, cum praesertim & haud paulo emendatius, & nonnihil etiam auctius, quam adhuc vulgatum erat, e codice nostri praescripto exhiberi potuerit. Integrum fragmentum nostrà gratià ex praedicto codice descripsit vir iuvenis doctus THORLACIUS, Hafnienfis, cum superiori anno Parisiis studiorum causa versaretur.

De Argumento conferri Herodorus debet, & Diodorus Siculus, alique auctores, quorum disputationes super eadem quaestione adnecti vulgo editionibus Herodoti solent. Nostrum est, nonnisi ea potissimum hic adnotare, quae ad lectionis varietatem aut ad veram iudicandam scripturam spectent. Igitur p. 278. nostrae edit. lin. penult.



duo verba τοῦ Νείλου e nostro cod. adiecta, defunt Stephani exemplo. Pag. 279. lin. 2. καλύειν τὴν ἐπιρροὴν αὐτῶν, scil. τῶν στομάτων εἰς τὴν θάλασσαν. Pro istis quatuor verbis, haec octo habet H. Steph. τὴν ἕκβασιν τοῦ ποταμοῦ ἐκπίπτειν εἰς τὴν θάλασσαν. Lin. 3. Oportebat προστίπτεν ἀντίον τοῖς στόμασι. Vox ἀντίον, quam & noster cod. & H. Steph. agnoscit, nostro errore omissa est. Lin. 4. καὶ τὴν ἀναπλ. Deest τὴν Steph. L. 5. οὕτως γίνεσθαι τοῦ Νείλου, οὕτως φασὶ γίνεσθαι τοῦ ποταμοῦ. St. L. 6. ἀπὸ χιόνος. τῆς χιόνος absque ἀπὸ St. L. 7. γίνεσθαι τοῦ Νείλου. τοῦ Ν. γ. St. L. 8. τῶν τραγωδιοποιῶν. τραγωδιῶν ποιηταὶ St. Ib. καὶ Ἀναξ. Ἄλλ' Ἀναξ. St. L. 9. τὴν γένεσιν λέγει. τὴν γένεσιν, ποίησιν λέγει St.

L. 11. Commode verba illa ἐν δράματι Ἀρχελάφ, quae defunt nostro codici, adiecta sunt in Stephani editione, quae ille haud dubie in suo codice repererat. Nam potuerat quidem Stephanus, ex collatis inter se Strab. V. p. 221. e. d. & Diodoro Siculo I. 38. cum Stephano Byzant. voce Αἰθιοπ., discere esse istos versus ex Euripidis *Archelao* ductos: ac potueras suspicari, fuisse forsasse illum fabulae titulum cum primo versu ex istis auctoribus ab H. Stephano e suae doctrinae copia, nulla codicis ipsius auctoritate, adiectum; qualia multa subinde illum sibi permisisse constat. At, id si fecisset H. Stephanus, cum Strabone & Byzantino (nam Diodorus Siculus fabulae titulum tacuit) nude ἐν Ἀρχελάφ scripturus erat, non ἐν δράματι Ἀρχελάφ, quae est formula Athenaeo passim usitata.

Pag. 280. lin. 1. Recte τεθριππύοντες cod. noster, ut legendum monuerat Vossius ad Melam I. 9. pag. 608. Perperam τεθρίππου ὄντες Steph. Ibid. κατὰ χθόνα, scil. Αἰθιοπίδα, ut monuit Vossius l. c. ubi etiam docet, eodem modo scriptum fuisse in apographo, quo usus erat Stephanus, eamque scripturam temere ab illo in κατ' αἰθέρα esse mutatam. L. 2. Καὶ ἐν Ἑλῶν. In ipso fabulae initio. Ib. ὅμοιον τούτου. Defunt haec ed. Steph. L. 4. ἀντὶ διασφιδος. Perperam ἀντὶ διασφιδος St. Lin. 7. AESCHYLI versus repetiit Stanlei in Fragmentis Aeschyli p. 648. conf. eiusdem Stanl. & Pauwi Notas p. 885. & 1109. καὶ μαθὼν, quod habebat Stephanus, tenens Stanl. commode vertit & expertus. Praeter rationem καὶ παθὼν correxerat Salmas. Exercit. p. 296. quod adoptavit Voss. ad Melam I. c. Lin. 8. ἐπτάβιβρος recte noster cod. ut ex coniecit, emendaverant

viri docti. Perperam ἐπ' ἄλλους Steph. L. 9. κυλίνδρι, κυλίνδρον Steph. In πτυμάτων consentit Steph. πτυμάτων correxit Voss. & adoptavit Stanl. L. 10. ἐν ᾧ, scil. ὅφ, quo tempore. Id. πυρῶδες ἥλιος ἐκλάμψας. Sic noster cod. ut correxit Voss. Corrupte πυρῶτιν μηνὸς ἐκλάμψας Steph. quod varia ratione partim corrigere, partim interpretari tentarunt Salmasius, Stanlei, & Pauw. Ibid. χθονὶ percommode noster cod. φλόγα Steph. quod & ipsum varie tentarunt viri docti. Aeschyli verbum istum in animo habuit Euripides, cum scriberet illum, τερριπύουτος ἡλίου κατὰ χθόνα. L. 11 sq. Duo versus τίνας πειτρ. & Ἀγυπτος &c. perperam inter se transpositi sunt in ed. Steph. Pro πειτραίας, habet πειτρῆιν Steph. L. 13. ἀντίλλαι recte ms. ut & Voss. ἀγγέλλαι Steph.

CAP. LXXXIX. Pag. 281. lin. 3. πολλῶν καὶ λαμπρῶν defunt. Steph. Lin. 4. τὰς τοῦ κυρτοῦ ἀνατολὰς, τὴν τ. κ. ἀνατολὴν St. Ibid. ὥς τις ἐπιτ. Caret τις St. L. 5. ἰησιαι, ἐτίσιος St. L. 6. Caret ἀπμοι St. L. 7. Bene τὰ νέφη St. Ibid. φέρον πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν. πείοντας πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν ἀγειν St. Ibid. ὦν καὶ. ὦν δ' ἂν καὶ St. L. 9. ἀφ' οὗ τὴν Νεῖλον ἀναβαίνειν. ἀφ' οὗ τὴν Νεῖλον πληροῦντος ἀναβαίνειν συμβαίνει St. L. 10. περὶ τὰς χειμ. περὶ μὲν χειμ. St. L. 12. ἀνατμιζόμενης. ἀτμιζόμενης St. L. 13. ὑπὸ. ἀπὸ St. L. 14. τοὺς ἰησιαι. τοὺς ἰησιούς St. Pag. 282. L. 1. ὕμνον. ὕμνον St. praeposito asterisco. Dein defunt apud Steph. octo verba, Τὴν οὖν usque Δημῆριτος.

CAP. XC. Pro Εὐθυμένης, perperam Εὐμενίδης Steph. De EUTHYMENE, cuius haud satis perspicua, aut mira certe sententia, conf. Plutarch. de Plac. philos. IV. 1. Senec. Quaest. Nat. IV. 2. Aristot. Meteor. I. 23. Videtur ille (ni plane mentitus est quae hic ab eo scripta referuntur) e mari Atlantico in magnum aliquem Africae fluvium navigasse, quem cum Nilo coniunctum putaret. Cum isto fluvio coniunctus fuisse ingens lacus videtur, aliàs aquā fere destitutus, aliàs dulci aquā repletus; ad quem spectet id, quod de ipso mari in eis locis narrat navigator. In aliis Africae fluvii, praeter Nilum, reperiri pariter & crocodilos & hippopotamos satis constat. Lin. 4. sq. φασὶ, αὐτὸς πεπλευκὸς, τὴν ἔξω θάλασσαν ἐπιρρ. Ante τὴν ἔξω θαλ. est comma in codice; ne putes cohaerere πεπλευκὸς τὴν ἔξω θαλ. Simul vero satis adparet, ad verbum πεπλευκὸς e consecutione orationis ex communi, ut aiunt, in-

telligi debere eadem ipsa verba τὴν ἔξω θάλασσαν. Stephanus sic habet, αὐτὸς ποταμὸς, φασὶν εἰς τὴν ἔξω θάλ. ἐπ. L. 5. Pro ὡς ἐπὶ τὴν λιθὴν, habet ὡς εἰς τὴν λιθ. St. L. 6. ἰσχυρὰ. δὲ εἶναι. ἰσχυρ. τε εἶναι St. L. 8. ἰσχυρὰ. ἰσχυρὰ St. Ibid. ἀνοθευμένον recte Steph. ubi ἀνοθευμένους e nostro cod. enotatum. Ibid. ὑπὸ πνευμάτων. ὑπὸ τῶν πνευμ. St. L. 9. καὶ μὴν. καὶ ῥεῖν ἴσω Steph. ut sub contextu adnotavi. L. 13. sq. τοῦ ποταμοῦ. τῶν ποταμῶν St. & caret μὲν ante χειμῶνος. Pag. 283. L. 1. ἐπεγιν. ἐπεγεν. Steph. L. 2. συναγαφῆσιν codex noster. συναπαλρευῶν St. Male uterque. Desiderabatur passivum verbum aut neutrum, non activum. Nec dubito affirmare, συναπαλρευῶν nostrum ex συναγαβαίνειν corruptum esse, quod idem ac συναπαλρευῶσαι valet, i. e. incrementum capere, impleri, augeri. Sic ἀναβαίνειν recte legitur p. 281. lin. 9. eademque notione προσαναβαίνειν apud Polyb. III. 72. 4. IV. 39. 8 sq. Verbum βαίνειν haud semel librorum temeritate cum φέρειν permutatum observavi: scilicet, ob vulgarem literae β & diphthongi αι pronunciationem ex βαίνειν primo φέρειν factum; idque dein ab eo, qui emendare vellet, in φέρειν mutatum. OENOPIDAE sententiam, prout hic proponitur, ex Henz. Stephani exemplo sic latine convertit Iungerman. in Adpendice ad Herodotum: » Oenopides Chius ait, tempore hiberno fluviorum fontes exsiccari, qui aestate calore resoti profuant. Quod itaque repleatur illa quae accidit siccitas, in causa esse aquas coelestes hieme decedentes: at quum in Nilum nullae tunc cadant pluviae, iis destitutus, haudquaquam impleri potest: & hanc esse causam, cur hieme minor is existat, plenus vero sit aestate. » Longe aliter eiusdem Oenopidae sententiam proposuit Diodorus Sicul. I. 41.

Pag. 283. L. 4. ὑπερπλίως. ὑπερπλία St. L. 5. παραπλ. δὲ Οἰωνοπιδῶ. Dativum casum recte dedit Steph. qui quidem Οἰωνοπιδῶ per e scripsit ut supra. Perperam Οἰωνοπιδῶς in recto casu habet noster cod. L. 6. τοῦ Νείλου τοιαύτην. Temere in nostro exemplo omisium verbum. Scriptum oportebat cum Stephano, τὴν μὲν γὰρ ῥεῖσιν τοῦ Νείλου φεῖ τοιαύτην. In nostro codice est φασί, minus commode. In Athenaei codicibus frequentissime permutata ista inter se (φασ) & φεῖ) reperiri, iam saepius monuimus. L. 8 sq. ἐπὶ τροπὰς δὲ θερίας. ἐπὶ δὲ θερίας τροπὰς Steph. Pro ἐπὶ utique aut περὶ legendum, aut ὑπὸ, sub, i. e.

versus id tempus. L. 9. πρὸς τὰν ἄρκτον, ὕψαινον. Perperam πρὸς τὴν ἄρκτον λέγει habet Stephanus; & in his verbis finem ille fecit huius Fragmenti, prætermisiss his quæ de *Nili ostiis* adiecta habet noster codex & alii.

E septem OSTIORUM NILI nominibus, quæ hic adponuntur, postremum nomen Ὀπνευτικὸν scribi in nostro cod. visum erat Thorlacio. Inspecito his diebus codice ipso, liquido cognovi, Ὀπνευτικὸν eum dare; eandem prorsus scripturam, quæ & in altero Codice, de quo supra dictum, reperta, & e Mediceo codice a Bandinio (in Catal. T. II. pag. 583.) adnotata est. Sed non magis cognitum hoc nomen, quam istud, in Ostiorum Nili nominibus. *Celeberrima septem ostia* illius fluvii, referente Plinio lib. V. cap. 10. sect. 11. fuisse: *Proximum Alexandriae Canopicum, deinde Bolbitinum, Sebennyticum, Phatniticum, Mendesium, Taniticum, ultimumque Pelusiacum.* Eodem ordine eisdemque nominibus septem ostia recenset Strabo XVII. 801. b. c. monens deinde pag. 802. d. ostium *Taniticum* a nonnullis (ut ab Herodoto) *Saiticum* adpellari. Idem Strabo p. 801. c. docet, *Phatnicum* vel *Phatniticum* ostium maximum fuisse post *Canopicum* & *Pelusiacum*. Atqui huius ipsius mentionem nullam facit Auctor noster; qui pro eo (& diverso quidem loco, si ordinem situs spectes) Ὀπνευτικὸν, *Opnepticum*, nominat; cuius nominis nullum vestigium in tota Aegypti ora, quod sciam, reperitur. Cum Strabone & Plinio consentit Diodorus I. 33. Herodotus quidem II. 17. cum nostro Auctore pariter *Phatnicum* vel *Phatniticum* ignorat ostium; sed pro eo *Bucolicum* nominat, quod a Diodori aliorumque *Phatnitico* non diversum esse Wesselingius censuit. Suspiciatus sum equidem, pro corrupto Ὀπνευτικὸν fortasse Ὀπνευτικὸν scripsisse Nostrium; quo nomine eum adpellasset alvenum, qui ab *Onuphi* oppido in mare decurrit, qui *Diolcos* apud Ptolemaeum vocatur. (conf. Cellarii Geogr. Afric. pag. 22. & pag. 27.) Licet enim minor olim fuerit ille alveus, & inter *falsa*, quæ dicebantur, *Nili ostia* numeratus: nihil tamen impedit, quo minus credamus, Athenaei ætate limo magis obrutum fuisse *Phatniticum* ostium; contra commodiorem navigationi factum hunc, quem dixi, *Onuphiti-cum* alveum. Sed de hoc viderint doctiores.

SUPPLEMENTUM NOTARUM  
ET ANIMADVERSIONUM IN LIB. I. ET II.

---

QUUM eruditae in *Athenatum Adnotationes*; quas CORAY noster, Vir doctissimus, nobis communicavit, non prius in manus nostras pervenerint, quam ad medium fere secundum Athenaei Librum progressae typisque iam descriptae essent nostrae Animadversiones; commodè me facturum existimavi, si, caeteras suo quamque loco inferens, has quae ad primum Librum & ad priorem secundi partem spectant, hoc loco continua serie adponerem; ita quidem, ut nonnulla etiam interspergerem, quae in eadem operis parte a nobis sive in Animadv. praetermissa, sive in ipso Contextu minus recte constituta, obiter interim observassem. Idud Supplementum iam sic paratum & in eo erat ut prelo subiceretur, cum insperato CODICEM illum MANUSCRIPTUM olim SEDANENSEM, qui saepe a nobis in his Animadv. laudatus est, (cod. a.) *Epitomen exhibentem Athenaei*, his ipsis diebus ad me Parisiis delatum, in manibus meis vidi. Meminerat adolescens ille, qui ante hoc biennium conferendorum Codicum Athenaei operam Lutetiae susceperat, in Libro tertio & sequentibus, quibus ipsum plenius Athenaei opus exhibetur, Codicem hunc eadem continuâ & exquisitâ diligentia, qua vetustus Venetus minutatim excussus est, conferri a se non potuisse, cum ob temporis angustias, quod in eum laborem impendere licuerat, tum hoc ipso, quod non nisi Epitome haec est, adeoque non pede pressio sequitur verba auctoris. Meminerat simul, quantum inter scripturae ductus huius Codicis & illos alterius interesset: in Venetis membranis

H h 3

verba omnia omnesque syllabas cunctis suis elementis perspicue esse expressas; connexas quidem literas nonnullas, velut illas *et u ur*, sed nullum usquam vestigium illorum compendiorum, quae non modo lectu difficilem, sed saepe etiam prorsus dubiam faciant scripturam: contra Sedanensium membranarum scribam omne genus libidinis sibi indulgisse, quibus racygraphi, atque etiam calligraphi nonnulli, ita intricatam reddere scripturam consueverant, ut non modo difficillima lectu sit, sed saepe etiam nonnisi hariolando, quid porissimum dare voluerint, extricare possis. Quare iam pridem pulcre intellexerat noster ille primus codicum horum explorator, haud exigui fore ad perfectionem nostri operis momenti, si mihi licuisset hunc potissimum Codicem meis usurpare oculis, & ad manus habere; quem consulere, ubi notulae a se ex eodem excerptae mihi non facturae essent satis, aut super eis dubitatio aliqua oborta fuisset. Igitur nupera opportunitate usus industrius Iuvenis, cum ad salutandum admissus esset Virum omni laude ornatissimum CHAPTALIUM, cuius auspiciis Interiora Reipublicae negotia administrantur, me incito rogaverat ab hoc Viro, impetraveratque, ut illius Codicis mihi copia fieret. Quem codicem quemadmodum posthac in tertio Athenaei Libro & sequentibus diligenter sum excussurus, sic cupide statim in eodem duos priores Libros perlegi, quo, si qua supplementa ille daret ad corrigenda nonnulla in istis Libris loca, ea continuo cum Lectoribus nostris possem communicare. Et nec poenitendus labor, nec exiguum sane spicilegium fuit lectionum, partim optimarum & unice verarum, partim probabilium utique, denique mendosarum quidem, sed tamen notabilium, quae vel praetermissae erant in prima collatione vel minus recte enotatae. Nec mirum: sunt enim ex illis Lectionibus primum bene multae, ad quas vix fieri poterat ut adverteret animum, aut, si animadvertisset, rationem earum ullam habendam censeret is qui non totus in meditando contextu auctoris iam pridem fuisset ita occu-

patus; ut minutatim syllabarumque verba omnia excussisset, & quamlibet in partem vertisset: deinde, in eodem codice, pulcherrime licet ad speciem & splendide exarato, tamen, singulatim si spectes, ita lascive grassatus est calligraphus in adhibendis quibusque compendiorum scripturae generibus, & in his multorum perraro alibi occurrentium, ut non modo longo codicum mssorum usu sit opus, sed & peculiare studium in cognoscendo huius scribae more ponendum, quo, quid sibi voluerit homo, intelligas; & vel sic saepenumero nonnisi divinare, ac saepe etiam ne divinare quidem ulla ratione, quid vel voluerit vel debuerit, valeas. Nam in fine potissimum verborum, ubi maxime sibi indulgere soliti erant illi homines, non satis habuit vulgatos illos scripturae nexus adhibere & compendiosas notas, lubricas saepe ac levi momento discriminatas, eoque facilius confundendas; verum persaepe etiam non modo unam ultimam vocalem, (quod & ipsum ab aliis frequenter usurpatum) sed duas, tres, & plures quoque postremas vocis literas ita prorsus praetermittere consuevit, ut ne ullà quidem adiectà notà, quid voluerit vel debuerit, significaret. Quae cum ita sint, non tam negligentiae postulandum Adolescentem nostrum puravi, quod alias lectiones, ratus ab impressis non dissentire, non adnotasset, aliarum consulto rationem non habuisset, alias minus accurate excerpisset; quam laudandam cum animi constantiam, qua taediosum illum difficillimumque laborem codicis huius conferendi suscepisset, tum & industriam & sagacitatem, quam plerisque in locis nobis probasset. Nonnulla etiam, dum codicem excutio, animadverti, quae, cum iam ab eodem nostro speculatore recte fuissent adnotata, meam observationem, quo tempore vel contextum Athenaei constituebam, vel Animadversiones conscribebam, effugerant. Ista igitur cuncta, quaecumque sunt, quae vel prius dare non posuimus, vel quae temere a nobis praetermissa erant, ad suum quodque locum relata, & CORAYI nostri *Adnota-*

*nionibus* intertexta, studioſo Lectori hic exhibemus: ſic non erit ei neceſſe, per diverſas operis partes diſperſa *Supplementa* inutili labore conquirere.

## AD EPITOMEN LIBRI I.

*Ad pag. 1. a. ed. Caſ. (Animadv. noſtr. p. 5.)* Titulum, Ὑπόθεσις τοῦ Συγγράμματος, ignorat ms. *a.*

*Ibid. Ἀρίστος.* Sic ed. Baſ. & Caſ. Ἀρίστος ed. Ven. & mſ. *a.* & *b.* omneſque puto codices, fere conſtanter. Tamen lib. II. p. 50. f. ms. *a.* Ἀρίστος tenet. Coniecturam viri docti, qui Τερπίστος oportuiſſe ſuſpicatus erat, reſtuli in Praef. contextui praeſmiſſa, p. 50. not. g.

*Ad p. 1. c. Μαρσύριος. Μαρσύριος ms. a.* inſertâ litera γ, ut in vetuſto editionis ſpecimine, de quo in Praefatione dictum p. XXVII. in not.

*Ibid. Μάρκος.* Nomen Μίρες, quod eſſe in mſſis dixi, in ms. *a.* duobus punctis ſuperne adpoſitis, ut mendoſum, notatur a prima manu. Saepius iſta nota occurrit in eo codice, ubi vox mendoſa eſt, aut calligrapho mendoſa viſa erat. Et, ut ſemel dicam, omnia in iſtis membranis, etiam quae correctâ ſunt, aut inter lineas vel in margine adſcripta, ab eadem manu ſunt.

*Pag. 2. a. ἀπομαξαμίνοι. ἀποδεξαμίνοι ms. a.* ſed ἀπομαξ. inter lineas. Vide Animadv. p. 28.

*Pag. 2. c. πάντα ἀρίστον. πάντα ἀρίστον ms. a.* *Ibid. ἱερουργίαν*, ut a nobis editum eſt, recte ſcribitur in ms. *a.* Puto & in *b.* unde enotavit Brunck.

*Pag. 2. d. συναγωγῆς.* Sic plane, ut edidimus, eſt in ms. *a.* compendioſa quidem ſcripturâ. Quod mox ibi *ναταεργαῖα* *vetuſtas leges* dicit auct̃or, in eandem ſententiam nonnemo apud A. Gellium XVI. 10. ait: *Omnis XII. tabularum antiquitas conſopita eſt.*

*Pag. 3. a. De PISISTRATI bibliotheca* vide A. Gellium VI. 17. & conf. Wolfii Prolegom. ad Homer. p. 145.

*Pag. 3. c. τίς γὰρ τὰ αἰὶοι ποθεῖ.* In ms. *a.* videtur eſſe ποθεῖ. Rectius (puro) fuiſſet τίς γὰρ αἰ -- ποθεῖν; *Ibid. in Apollodori* vſ. 3. εὐδὲς *εἰσιέντι. εἰσιέντα* perſpicue ſcriptum in cod. *a.* recte, uſitatâ Graecis poetis enallage. *Ibid. vſ. 5. in ἱέρει* conſentit ms. *a.* Videtur autem primum ἱέρει dare voluiſſe librarius. *Ibid. ἱεραι*



σας δέ τις. In ms. a. est ὑπάντησέ τις, dein demum super a inter lineas scripta vocalis η.

Pag. 3. f. Χίου κεράμιον. Ad Animadv. nostr. p. 41. *lin. antepenult. addē*: Sed super istis verbis, quae nimis diu nos tenere, audiamus, ut breviter, sic luculente, disputantem CORAYUM. «Χῖον κεράμιον, inquit. Ita lego pro «κεράμιον. Hodiedum Chia fictilia, parviora praesertim, quibus pro vasis aquariis utuntur Graeci, in tanto sunt pretio, ut mittantur dono ad incolas Smyrnae & Constantinopolis. Satis itaque erat, Ionem fictili Chio, vel vacuo, viginti millium Atheniensium (si solos cives intelligere velimus) viritum quemque donasse.» — In Χῖον κεράμιον consentit noster codex.

*Ibid.* συμπεπτοκούς. Vox βασιλικούς in ms. a. notatur ut mendosa.

Pag. 4. a. εὐτρεπίσαι στιχίδια. εὐτρεπίσαι ms. a. recte; *parata habuisse.*

Pag. 4. c. ἐγγραφεύμενος. Percommode ἐκγραφεύμενος dat idem codex: id est, cum sibi exscripisset, descripisset, transcripisset. Vide Reiskii Indic. Demosthen. *Mox*: pro ἀντιλήφει, idem ἀντιλήφει habet, quod potest esse ex librarii usu, si & permurantis. Nec tamen ille error frequens in hoc codice: quare fuerit potius Attica plusquamperfecti forma, quae in isto praesertim verbo etiam vulgo satis erat usitata. Paulo post, pro πλωτὰς ἐγχεύει, suspicabatur CORAY, fortasse κοπαιδας ἐγγ. legendum; coll. Athen. VII. 304. a. *Ibid.* Pro τῶν Παχυρικών Σύνων, peropportune τῶν Παχυρικών Σύνων dat noster codex, implicato quidem scripturae nexu, sed neutiquam ambiguo. *Ibid.* Vox ἀδύξων in msto ut mendosa notatur.

Pag. 5. a. Μιτρίας ὁ Πιταναῖος. Μιτρίας ms. a. Sic pro Μιτρίου I. 19. d. est Μιτρίου in ms. b. Sed haec temere.

Pag. 5. b. ὁ ἐπικληθεὶς Φακῆ. Φακῆ ms. a.

Pag. 5. c. τὸ γὰρ δέμας ἀνδρὲς ἀνορθοῖ. Pro ἀνδρὲς possis & τοῦτό γ' suspicari legendum, scil. τὸ διατρέγειν βούε. Id quidem commodius quam εἶτος, quod coniecit Casaub. conf. Animadv. p. 65 sq. *Ibid.* μετ' ἐλίγον. μετ' ἐλίγον videtur indicare compendium scripturae in cod. a. Et sic legendum puto, quemadmodum perspicue scriptum II. 56. b. & alibi. Pag. 5. d. in Platonis vers. ult. pro παύσει γ' est παύσει γ' in ms. a. In Animadv. ad eundem locum, p. 68. *lin. 6. a fin.* scribe ὑπελθόν? u CASAB.

Pag. 5. e. (*Animadv.* p. 69.) 'Εγὼ κατέχω τὴν ὑπερφάνησιν. » In hac locutione quidem τὸ κατέχω non est *memoria* ut existimat Casaubonus: sed valet tantum *posui*. Infra apud Nostrium IX. 378. d. κατέχων & ἀγνοῶν » usurpantur ut voces oppositae. Hodiernis Graecis, maxime Cretensibus, κατέχω est plane synonymum verborum εἶδα, γινώσκω. u. CORAT.

Pag. 6. a. ἀνακύψαντα. ἀνακάμψαντα perspicue habet ms. a. sicut ed. Ven. & Bas. contra quod dictum est in *Animadv.* p. 72 med. videturque ἀνακύψαντα ab Athenaeo esse, ἀνακάμψαντα ab Epitomatore. Pag. 6. b. ὡς ἴσκει. Ex superioribus edit. istud propagatum: corrige ὡς ἴσκειν, quod & recte habet ms. a. *Ibidem*, in eodem codice verba sic distinguuntur, ἐπιμεμψόμενος τὴν φύσιν εἰς τὴν ἀπύλυσιν, πῦρ κατὰ ποτὶ &c. commodius, ut videtur: quod ad sensuum voluptatem adinet, naturam accusans.

Pag. 6. c. Φανίας. Φανίας ms. a. & sic constanter alibi, nonnisi uno quodam loco inferiore excepto. *Ibid.* τὴν δὲ ἡρώτην. ἀποκεκρ. Si vera est librorum scriptura οὐκ ἀποκεκρίσθαι, intercidisse necesse est verbum εἰδέναι aut aliud quod simile. Pag. 6. f. τὴν τρίγλυν. Recte τὴν τρίγλυν ms. a. sicut paulo superius & apud Suidam. conf. *Animadv.* pag. 76.

Pag. 7. b. ὑπὲρ γὰρ τὰς ἐν Σμύρνῃ μέγισται. Vide Praef. contextui nostro praemissam, pag. LI. n. g. Pag. 7. d. ὑπὲρ σοφίας αὐτῶν τῶν σοφῶν. αὐτοῦ ms. a. quod verum videtur. Pag. 7. e. in *Euphronis* vs. 5. παρέθηκεν ἡ δεισιτε. ἡ δεισιτε ms. a. ἡ δεισιτε fortasse debebat, quod esse videtur in ms. b. Vide *Animadv.* p. 81 sq. *Ibid.* vers. 9. ἀποζέσσαι δ' ἔλαιον ἐπιχίας. Immo vero ἀποζέσσαι, ἔλαιον ἐπιχίας. Sic plane & perspicue optimus noster codex a. qui & δὲ particulam recte ignorat. Eodemque modo Suidas, in Ἀφύα, apud quem prava vulgo distinctio verborum turbas dedit, cum sic oportuisset, ἐπιχίας, ἔλαιον ἐπιχίας, ἔλαιον καὶ μέλιτος ἐπιπάσας. Idem cod. a. recte etiam ἐπιπάσας habet, pro ἐπιπάσας quod olim editum erat.

Pag. 8. a. γογγυὺς Μυκονίου. Sic h. l. per o breve scribit hoc nomen ms. a. quemadmodum paulo ante ter deinceps. *Ibid.* Ἀγαθὸς ἄν. Ignorat ἄν particulam ms. a. Vocem vero Ἀγαθὸς ab maiuscula litera rubra incipit; significans scilicet, nihil haec verba ad superiora pertinere. In ora

ibi notatur: Παροιμία. Pag. 8. b. in Eubuli vsf. 5. ὅν φασὶ παρακληθῆντ'. Bene noster cod. a. ὅν φασὶ ποῖ κληθῆντ'. Ibid. pro πρὸς φίλου dat idem ὅς φίλου. Quas dein duas voces αὐτοῦ τινος adiecit idem, eae sunt ex interpretatione.

Pag. 8. c. Pro αἰς ἀοιδῶν, habet αἰὲν ἀοιδῶν codex noster. Vide vero ne ante ἀοιδῶν interciderit αἰ articulus. Ibid. τί καὶ βλάπτεις ἐμέ; Nostra de coniectura interrogative ista extulimus. Vulgo, Μοροφῶντις ἢ δὴ τί (ἢ δὴ τι ms. a.) καὶ βλάπτεις ἐμέ. absque interrogatione. Quare poterant etiam sic distingui verba: Μοροφῶντις ἢ δὴ τί καὶ βλάπτεις ἐμέ. Mox deinde: verba ista, Περὶ τοῦ τῶν Ἑρώων καὶ Ὁμήρων βίου, in ms. a. ipsi contextui inserta leguntur, ut in ed. Ven. Vide Animadv. pag. 92 med.

Pag. 9. c. ἀπελύον τοὺς ἀνθρώπους. ἀπολύμενος videtur esse in ms. a. Ibid. ἐξαίρετος. ἐξαίρεται haud dubie habet idem codex, quemadmodum coniecta-veram in Animadv. p. 97. Dein τοὺς πρώτου vel πρωτοῦ habet idem, quod ex πρωτοῦ corruptum suspicavius eram.

Pag. 10. b. ποτὶ ὄψιν. ποτεῦ ὄψιν. ms. a. quod & ex cod. b. enotavit Brunck. Sic & infra, p. 24. l. Pag. 10. c. βλάπτεσθαι φησί. Scribe cum nostro codice βλάπτεσθαι ἐν Ὀδυσσεύει φησί: nam id valere eam abbreviationem, qua ibi usus est librarius, collatis aliis locis (l. 11. b. & 17. c.) liquido cognovi. Mox, pro διεκέλευς, sic διέστε scriptum in ms. a. sed non sine mendae nota superne adposita.

Pag. 10. c. ὅς οὔτε φλεγμονὴν οὔτε ἀκρᾶσίαν πασχόντων τῶν εὐβελιωκῶν, καὶ σωφρόνους ἀπτομένας. n. Ultima vox refertur non ad γυναικας, ut putat Casaub. n sed ad eosdem quibus auctor tribuit τὴν εὐβελιωκῶν. Legendum itaque videtur ἀπτομένων, in sensu τοῦ γεννομένων, in quo passim & apud alios scriptores occurrit. a CORAY. — Sic sententia fuerit, & qui cibo moderatissime vivunt. Quibus scriptis, nunc demum animadverto, quod iam pridem in schedis meis notatum habui, utrumque codicem a. & b. vocem πασχόντων proisus ignorare: qua abiecta, utpote ex παραδιδράσσει primi editoris nata, delectoque commate post βελιωκῶν, (quod & ipsum noster codex a. ignorat, satis quidem & frequens alioquin & adcuratus in ponendis orationis distinctionibus) recte omnia habent, hac sententia: consentaneum esse ratus nullā libidinis

*flamma tangi* (vel *corripi*) hos qui bene & temperanter vixissent. Sic ἀπτομένους referretur ad οὔτε φλεγμένον οὔτε ἀκράσιον, eritque accusativus participii absolute positus, ex usu haud infrequente Graecorum; cuius exemplum habes apud Polyb. XI. 14, 7. *Ibid.* ταῖς ἡδοναῖς παρακολουθήσαντας. Aptius est ἀπακολουθήσαντας, quod h. l. habet ms. a.

*Pag. 11. a.* Ἄλλ' ἐπεὶ ἀσάμην. Nescio quid sit quod pro ἀσάμην ms. a. ἀκὸν habet, quod quidem verbum ibidem ut mendosum notatur. *Pag. 11. d.* ὅτι τροφαῖς ἐχρῶντο οἱ παλαιοί. Post τροφαῖς inferre τέσσαρσι vel τέτταρσι ex nostro codice, qui eo loco d' interferit, constanter fere nudis literarum notis numeros significans.

*Pag. 12. a.* ἐπὶ μὲν σῖτες πολλὰν ἤρην. πέλν, ut nos edidimus, sic habet ms. a. tum idem ἤρην, mendose quidem, sed in quo ἤρην lateat, quod adeo adoptandum fuerit. Vide Animadv. p. 108.

*Pag. 12. d.* ἐπεὶ γὰρ ἡ τροφή τῷ ἀνθρώπῳ ἀγαθὴν ἀναγκαῖον ἦν, ἐκτείνοντας φωνὴν εἰρηκεν εἶσεν. Pro ἀγαθὴν habet quidem ἀγαθὴ ms. a. (ut vulgo edebatur) sed id ex correctione, ab eadem quidem manu: prius autem ἀγαθὴν scriptum fuisse videtur, sicut est apud Eustath. Vide Animadv. p. 111. Tum vero post ἀναγκαῖον pro ἦν est τὴν, in quo videndum ne lateat diversae lectionis vestigium. Ac statim quidem probabile videri debet, intercidisse nomen substantivum φωνήν, ut τὴν φωνήν sit accusativus a verbo ἐκτείνοντας pendens; ad quod verbum utique desiderabatur accusativus casus. Sed nec id quidem satis esse videtur: desideratur enim declaratio ipsius vocis, quam dilataverit Homerus, cum τὴν δαίτη dixit εἶσεν. Igitur vide, ne sic scripserit Athenaeus τὴν εἶσιν (vel εἶς) ἐκτείνοντας φωνὴν εἰρηκεν εἶσεν. Sin aegre careas verbo φωνήν, quod equidem facile patiar abesse, scribes φωνήν (φωνή) εἰρηκεν εἶσεν. Conf. Animadv. nostras p. 112 sq. De Zenodoro autem consule WOLFIIUM in Prolegom. ad Homer. p. 199 sqq.

*Pag. 12. f.* ἐκ τῆς πρόσθεν βίας. Cum προκινητικὸς ante nos editum esset, (cf. Animadv. p. 115.) suspicabatur CORAY, pro βίας fortasse βουλῆς oportuisse. Sed post id quod meliores libri dedere, nihil amplius desideratur.

*Pag. 13. a.* οἱ παρ' Ὀμήρῳ δασυμένους. παρ' Ὀμ. οἱ δασι.

ms. a. Pag. 13. b. ἢ καὶ συγγράμματα. Caret καὶ ms. a. Ibid. Περὶ κράτη. Sic, uti ex Suida edidimus, habet etiam noster ms. Pag. 13. d. παράκλιται ποτήριον. Non dubito, hoc nomen significari illa abbreviatione, quae h. l. adhibita est in ms. a. Conf. Animadv. p. 118. & 248.

Pag. 14. d. ἐβούλετο, ἐβούλοντο ms. a. Ibid. δὲ καὶ κυβιστητῆρες. Mendosa scriptura κυβιστ. ex ed. Cas. in nostrum exemplum irrepsit. Sed sicut paulo post uterque nostrorum codicum κυβιστήρων, non κυβιστητήρων, sic & h. l. alter certe ms. a. κυβιστῆρες exhibet, quod non repudiandum. Vide Animadv. p. 124.

Pag. 14. c. τὰ πρὸς ἀνάπαυσιν προσφίρων ms. a. Pag. 14. d. τὰ μάλιστα αὐτὸν τέρποντα. τέρποντα idem cod. Pag. 14. f. φαίνεται. φαίνεται α ante penacutem scribit noster codex, & hic & deinde constanter. Pag. 15. a. Ἐκαλεῖτο δὲ φαίνεται ἀπὸ τῆς ἀφίσεως. CORAY, ἐφίσεως tenens a Casaubono propositum, sic legendum coniecit, Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἐφετίγδα ἢ φαίνεται, ἀπὸ τῆς ἐφίσεως. Idem Vir doctus mox, pro παίζων, in Antiphanis versu, παίζων malebat.

Pag. 15. b. In Demoxeni vers. 1. recte sīs, prorsus ut a nobis editum est, exhibet ms. a. Ibid. ad vers. 2. monuit CORAY, vocem ἴσως non debuisse a Dalecampio per sorte reddi; sed valere circa, circiter, fere; quo sensu & infra lib. XI. occurrit, χυρύντα κοτύλας πέντ' ἴσως. Sic & Apud Hippocratem, inquit, lib. IV. Epidem. p. 1122. g. » edit. Foel. legitur de quodam aegro: τρέχῃλος σκληρὸς ἀπεγίνετο. τρίτην ὥραν ἴσως ἀδυνάτην ὕστερον. Nec mendam huius loci, nec sensum vocum ἀπεγίνετο & ἴσως perspexerunt Interpretes. Lego ac distinguo: τρέχῃλος σκληρὸς. Ἀπεγίνετο τρίτην ὥραν ἴσως ἐξ οὗ ἀδυνάτη ὕστερον. » Collum durum erat: mortuus est circiter tertiam horam postquam secunda vice doluerat. Eundem duplicem sensum invenies & in Italorum forse. Aliquando & Germani suum *nein* (quod proprie est forte) in sensum *teu* circa desinere amant. Hinc & Hesychius explanari potest: Βίωσις (i. *Biosis*) ἴσως, σχεδόν. Δάκνους. α — Nos in eandem sententiam fere scripseramus: eundemque vocis huius usum saepius olim apud Polybium observavimus, ubi quidem subinde corruptam vidimus a librariis.

Ibid. In Demox. vs. 7. τί τ' ἴσως, ἢ το τάξεις. In ms. a. sic scribitur, τὸ δ' ἴσως, ἢ δ' ἐτάξεις, quod adiectum in-

dicat loquentis, ac vim & robur addere videtur verbis. *Verf.* 9. πέραις ἐστὶ κάλλους. Codex nosster, prius verbum ad superiora referens, sic scribit & verba distinguit: ἐφαίνετο τέρας. ἐστὶ κάλλους, ἄνδρες, οὗτ' ἀκήκοα ἡμπροσθεν οὗτ' ἰώρακα τοιαύτην χάριν. Ipsi quidem *Versus* in hoc Codice nusquam distincti sunt.

*Pag.* 15. c. Ἐπειδὴ σπορδαὶ ἐγένοντο. Ἐπ. σπορδαὶ καὶ ἐγεν. ms. a. *Ibid.* Στάλλαν. σιδάλλαν ms. a. sed τ super δ inter lineas.

*Pag.* 16. d. Ἐρατοσῆ. οὕτω δ' εἶν γαγρ. Abest δ' αἰν msto a. *Pag.* 16. f. Scribe Ἀπίων δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς καὶ ἀκηκόωνται φησί. Particulam καὶ percommode dedit nosster codex.

*Pag.* 17. a. Ad verba καὶ πάλιν στάντα τὴν Πενελόπην, quae sic absque ἐκεί scripta erant in editionibus superioribus, adnotavit CORAY: » Melius ἰστάντα, vel στήσαντα. »

*Pag.* 18. a. καὶ ταῦτα ἑαυτοῖς σκευάζονται. σκευάζονται ms. a. recte, in verbo medio: quo adscito, fuerit paulo fortior distinctio ante καὶ ταῦτα ponenda. *Pag.* 18. c. Οὕτω στερεὴν τι πρᾶγμα. » Ironice capiendum hic πρὶν στερεὴν, pro οὕτω ταχεῖς ποιεῖ τὰς σάρκας τὸ θερμὸν ὕδωρ quem sensum indicat vel ipsa aquae calidae natura. Comice auctor dixit οὕτω στερεὴν: id est, οὕτω στερεὰς ποιεῖ τὰς σάρκας. » CORAY. *Ibid.* In scribendo Hermippi priore senario indicari debuerat, primum deesse pedem. *Pag.* 18. d. οὕτω φησὶ τινες ἐχευτικὰς δυνάμεις εἶναι. ἐχευτικοὺς εἶναι, absque δυνάμει, ms. a. multo commodius; nam sequentia verba ἐπιτελεῖν & ἀποκρίνεσθαι ad homines referuntur, non ad τὰς δυνάμεις. *Pag.* 18. f. Πάντα γὰρ [σε πέρι] στέφανος. Πάντα γὰρ σε στέφ. ms. a.

*Pag.* 19. a. μόνον βούσι. In ms. a. non perspicue est μόνον, sed potest videri nude μόνον esse, quod equidem malim, aut μόνον αὐτὸ βούσι. *Ibid.* πολίτην ἐποίησαν. » Imo ἐποίησαντο. » CORAY. Percommode monitum, & ex usu sermonis. Parique ratione Eustathius, hunc locum ob oculos habens, ad Odyss. θ'. p. 315, 45. πολίτην ποιησάμενοι scripsit.

*Pag.* 19. d. Ἐλευμάζετο δὲ. Caret δὲ ms. a. *Ibid.* ἐποίησε δ' οὗτος καὶ παρὰ τὰς Ἀριστοτέλους ἀπορίας. » Forte melius κατὰ, ut interpretes. » CORAY. Nos praepositioni πα-

ἢ ibi similem vim inesse existimavimus, atque in verbo *παρωδῶν* & in nomine *παρωδία*. Neque vero idcirco hic circulator cum illo Matrea sive Matrone parodo, de quo p. 5. a. & alibi agitur, confundendus videtur. *Pag.* 19. c. τῇ νευροσπάστῃ τῇ σκατὴν ἔδωκεν ἀφ' ἧς &c. Nobiscum consentiens CORAY, ad scripturam olim vulgatam adnotavit: «*Lego νευροσπάστῃ & ἐφ' ἧς.*» Vide nostras Animadv. p. 158 sq. In ms. a. nescias, utrum *νευροσπάστῃ*, an *νευροσπάστῃ* voluerit librarius, nam extremam vocalem suo more prorsus praetermisit.

*Pag.* 20. a. *Νόημων ὁ ἦ...* Abbreviata vox, quam ibi habet ms. a., ut mendosa notata est ab ipso librario: nec vero dubito, *Ἰθακήσιος* cum debuisset. *Ibid.* *πλάτοι ἐνδοξοὶ ὡν Κηφισίδωρος καὶ Πανταλῶν.* «*Est hodieque apud Graecos in insula Chio genus hominum, his πλάτοις, de quibus Athenaeus, persimile; qui quasi artem profutentur iocosam illam decipiendi industriam, quam Galli per mystifier aut donner des poissons d'Avril exprimerent.*» Et, quod singulare videri potest, novi ego hominem Chium eiusdem nominis *Πανταλῶντες*, alioquin quidem etiam inter Chios usitatissimi, qui in futili ista arte prae caeteris excellebat. «*CORAY.*»

*Pag.* 20. b. *Ὅτι οἰκουμένης.* Perspicue *Ὅρος* ms. a. quod vel ex *Ὅρα ὅτι*, ut dixi, vel ex *Ὁ φιλόσοφος* decurtatum est, ut τὸν φιλόσοφον *Athenaeum* dixerit Epitomator. *Ibid.* *τοξεύων λέγει. τοξεύων λέγει* ms. a. leviter corrupto posteriori verbo. Conf. Animadv. p. 162. *Ibid.* *Ῥώμαίω πῶλον. Ῥώμην πῶλον* perspicue ms. a. cum quo facit Suidas in *Ῥώμη*. *Ibid.* *κατ' ἰδίαν δὲ τὰς πολλὰς. τὰς πολλὰς* intellige *magnas, amplas, frequentes, opulentas.*

*Pag.* 21. a. *παντὸς εἶναι μέλους.* «*Omnium corporis membrorum.*» Male cepit interpretes in sensu musico. «*CORAY.*» *Pag.* 21. b. *πάντα δυνάμενον. δυνάμενον* haud dubie habet ms. a. sicut editt. vet. & Suid. (Conf. Animadv. p. 169.) Et paulo post idem non *λαβόντες* habet, sed *λαβόντα*, mendosum hoc quidem vel decurtatum pro *λαβόντας*. *Pag.* 21. c. in *Sapphūs vers.* 1. *ἀγροὶ ὦτις* habet idem codex, non *ἀγρώτις*: & *vers.* 3. *ἔλκεσι* (non *ἔλκεν*) ἐπὶ τῶν σφυρῶν. Vide Anim. p. 170 sq. *Pag.* 21. f. *αὐτὴν τὴν λισχύλον.* Ignorat τὴν ms. a. cum edd. vet. Et facile carebimus articulo, citra necessitatem a Casaub. adiecto.

*Pag. 22. a.* Ἀριστοκλῆς γοῦν. οὐν ms. *a.* ut saepe alibi. *Ibid.* ὄρχηστικοὶ ἐκαλοῦντο. Perspicue ὄρχησται ms. *a.* *Pag. 22. b.* τὸν Ἀπὸλλων ὄρχηστήν. τὸν Ἀπὸλλωνα videtur esse in ms. *a.* *Pag. 22. c.* Εὐμῆλος δὲ, ἢ Ἀρκτῖνος ὁ Κορίνθιος. In ms. *a.* est Εὐμῆλος δὲ ὁ Κορίνθιος, tum demum verba ἢ Ἀρκτῖνος, primum omissa, superne super ὁ Κορίνθιος rubris literis (ut solitus est ille librarius, ubi aliquid omissum suppler) adposita. Debuerant autem (puto) illa verba magis ad dextram poni, ut post Κορίνθιος inferenda. Vide Animadv. pag. 179. *Pag. 22. d.* Ἀλέξανδρος δὲ, ἐν τῇ πρὸς Φιλέξαντον ἐπιστολῇ &c. Vide Plutarch. in Vita Alexandri p. 676 sq. *Ibid.* Ὅτι τὸ Μουσεῖον. Quid sit quod codex noster τὸ Ἀθήνησι τὸ ἐν Πρυτανεῖῳ Μουσεῖον habeat, viderint docti. De Atheniensis certe Museo, cuius Pausanias I. 25 sq. meminit, cogitari hic non potest. Nec rem conficit, quod a Socrate dictum apud iudices Laërtius refert II. 42. Alexandrinum Museum, pars regiarum aedium (τὸν βασιλείον) erat, teste Strabone lib. XVII. pag. 793. extr. Quod si regia Alexandrina etiam τὸ Πρυτανεῖον fuisse adpellata, (quod parum quidem verisimile mihi videtur,) suspicaretur pro Ἀθήνησι oportuisse ἐν Ἀλεξανδρείᾳ vel Ἀλεξανδρίῳ.

*Pag. 23. d.* In Alexidis vers. 3. ἀν λέγη τις. Forf. ἀν λέγη τί τις.

*Pag. 24. a.* εἰς κέρον γὰρ ἔλθειν. Ignorat γὰρ ms. *a.* Debuit forsan εἰς κίρην ἔλθειν. conf. Suppl. ad pag. 30. c. *Ibid.* καὶ τὰς αἰσῖτος. καὶ τ' αἰσῖτος ms. *a.* fere ut apud Homer. Od. δ'. 788. (Perperam Od. γ'. 788. expressum est in nostris Animadv. p. 186, sub fin.) *Pag. 24. b.* Ποτικελλῶν. Recte ποτικελλων ms. *a.* sicut editt. vet. Vide Animadv. p. 187. Cognatam vocem σύγκολλος habes II. 65. f. Mox, ante Ὅτι Σάλευκός φησι, in ipso contextu verba haec inserit ms. *a.* Ἐτι περὶ τοῦ τῶν Ἡρώων βίου. *Ibid.* τὰς Κερκυραίας γυναῖκας. In Κερκυραίας recte cum Corseliano codice consentit noster, contra quod in Animadv. pag. 188. dictum est. *Pag. 24. d.* ἀπεσκληρυνμένα. ἀπεσκληρυνμένα ms. *a.* minus recte. πρὸς τὸ ἀπεσκληρύνθαι scribit Eustath. ad Od. δ'. pag. 148. 9. *Pag. 24. e.* βληθεῖν. In ms. *a.* videtur esse βληθῆ, ut apud Eustath. *Pag. 24. f.* καὶ τοῖς κακοχυμωτάτοις. καὶ ἐγκακοχυμωτάτοις ms. *a.* recte quod με brevi vocali scripsit, ob syllabam χυ longam: sed quid sit quod pro τοῖς articulo



praepositionem *ἐν* nomini praetexuerit, non percipio. *Mox* idem cod. pro *πρὸ τῷ ἔξῃ* habet *πρὸ τοῦ ἔξ.* sicut supra p. 10. b.

*Pag. 25. a.* Ἐθεν δένδρεα μακρὰ. Recte Ἐθνα ms. a. *Pag. 25. b.* τοῖς θαλλοῖς. τοῖς θαλοῖς idem. *Pag. 25. c.* *in Eubuli vers.* 5. αὐτῶν ἑαυτοῦς. αὐτῶν caret ms. a. sed habet ms. b. Pro ἑαυτοῦς vero uterque codex αὐτοῦς habet. *Pag. 25. c.* τοῦτο σημαίνει. Commode τοῦτου σημαίνει ms. a.

*Pag. 26. c.* πέπτει ῥᾶον, ξηρατικώτερος ὢν. πέττει & ξηρατικῶς habet ms. a. quemadmodum & ex ms. b. enotaverat Brunck. Quare utrumque in contextum adoptandum. *Pag. 26. f.* ὁ Γαύρανος. (Vide Animadv. p. 198.) In ms. a. sic scriptum: ἀπὸ ἐτῶν 1: ἡ γαύρανος δὲ. *Ibid.* ὁ Μαρσιῶς. ὁ Μαρσιῶς δὲ ms. a. *Ibid.* ὁ Ἀγκωπιτᾶνς. ὁ Ἀνιτᾶνς (sic) idem ms.

*Pag. 27. a.* λιπαρὸς πος. In ed. Ven. erat λιπαρὸς πος (sic) cum exiguo dein spatio vacuū. In ms. a. est λιπαρὸς πο cum exiguo item spatio. *Ibid.* ἡ μφερὸς ἔχει. Ante ἔχει in ms. a. vox est & capite truncata & in fine ambigue scripta: puto voluisse librarium φερὸς dare, debuisse vero ἡ μφερῶς, quo positō reliqua recte habet noster codex, cuius ex praescripto sic refingendus locus: ὁ Βυξεντίος ἡ μφερῶς ἔχει τῷ Ἀλθανῷ τῷ ἡμφακίᾳ. Sic melior codex (quamquam nec ipse vitis vacans) praestit ingeniosae coniecturae ex qua hunc locum constituerat suppleveratque primus Athenaei editor. *Ibid.* τοῦ Φαλερίου σύστημα. Sic recte, ut alibi, mss. a. & b. Temere h. l. Φαλέρου erat editum.

*Pag. 27. b.* Σίγνιος. Σίγνιος ms. a. *Ibid.* ὁ Σπαλητῖος δὲ οἶνος. δὲ ignorat ms. a. non male.

*Pag. 28. a.* Ἀπὸ Ταῦγέτου. Ἀπὸ Ταῦγέττει ms. a. *Mox* vs. 4. perspicue ἐξοχώταται, ut volueram, sic habet idem ms. Dein idem sic scribit & verba distinguit: ἄρμα Θηβαίων· ἀπὸ τῆς ἀγλαοκαρποῦς Σικελίας ἔχημα δαιδάλεον ματεύειν: ubi si τᾶς ἀγλαοκάρπου correxeris, omnia recte habebunt, & tenenda fuerint. *Pag. 28. c.* Κνίδια κεράμια. κεράμια ms. a. Conf. Animadv. & Suppl. ad p. 3. f. *Pag. 28. d.* Νάπυ Κύπρου. Κύπριον videtur esse in ms. a. quod commodius: & sic est quoque apud Polluc. VI. 67.

*Pag. 28. e.* (coll. Animadv. p. 213.) In contextu *Animadv. Vol. I.*

dex noster perinde ac superiores editiones sic habet: *Χίος δὲ οἶνον καὶ Θάσιον μύμνεται Ἐπίλυκος. Χίος καὶ Θάσιος ἡθημένος.* Tum a maiuscula rubra litera incipiens, ut solet ubi novum adponitur testimonium, pergit: *Οἶνος Λέσβιος, δὲ αὐτὸς &c.* Super voce *Ἐπίλυκος* est signum, quod refertur ad ea quae in interiori ora minutis rubris literis (qui mos est illius calligraphi, ubi aliquid quod in contextu praetermiserat, in ora libri supplet) scripta leguntur. Ea nonnihil abeunt ab his, quae ex Corseliano codice a Schotto deprompta in nostro contextu repraesentavimus, & paulo commodius sic habent: *Καὶ ἀντίδοτον δὲ Θάσιον ἔγχρει δὲ γὰρ λαβὼν μου καταφάγει τὴν καρδίαν, ἔταί τῶς πευτ', εὐδὺς ὕγιης γίνεται Ἀσκληπίος κατέβρεξε.* Recte utique δὲ, pro καὶ, post ἀντίδοτον: tum recte δ (non ὁ) & καταφάγει, non καταφαγεῖν: perperam vero λαβὼν μου, pro λαβὼν μου, quidquid me prehenderit, corripuerit, quod eor corrodat meum. Denique pro γίνεμαι, quod habebat Schottus, (quod in γίγνομαι mutaveram praeter necessitatem) haud incommode γίνεται dat, ad καρδίαν referendum. Versus eodem modo, quo a nobis factum, distribuendi fuerint: sed primus aliquam habet difficultatem, cui medebimur, si pro ἔγχρει licuerit ἔγχρει scribere:

— Καὶ ἀντίδοτον δὲ Θάσιον ἔγχρει.

In vers. 2. si opus esset, possemus δ τι γὰρ pro δ γὰρ ponere. Videntur autem ipsi isti versus, *ΕΡΙΛΥCΙ* esse: verba autem sequentia, *Χίος καὶ Θάσιος ἡθημένος*, ex alio quodam scriptore profaico esse deprompta; fortasse iungenda cum sequentibus *Clearchi* verbis. Paulo post, ad ista verba *Λεσβίου πώματος &c.* in ora exteriori nostri codicis haec scripta: *Ὅτι δὲ Λέσβιος οἶνος ἡδίων τῶν ἄλλων πάντων, φησὶ Ἀλεξίς.* Quae sunt Athenaei verba, ex integro opere conservata.

*Pag. 29. b. in Archestrati vs. γ. Βύβλινον. Βύβλινον ms. a. non male. Sed idem infra p. 30. f. & 31. a. in Βύβλινον & Βιβλίνου consentit. Pag. 29. d. Κάρυα, ρεῖα, φοινίκια. Scripturae compendium, quod h. l. est in ms. a., φοίνικας significat, quod adeo in contextu ponendum, ut iusserat Casaub. (Vide Animadv. nostr. pag. 213. ubi corrige repetitum operarum errorem, bis φοινίκας pro φοινίκας ponentium.) Caeterum γοργαλιέματα pro γοργαλα haud dubie Epitomator (nescio an etiam Athenaeus) scripsit; idemque deinde post οἶνον vocem μικρὰ omisit:*

quae vox utique cum Casaub. addenda, & νόγῃα scribendum fuerit, si ipsos *Poetae* versus restitutos velis. *Μοχ* *ibid.* ὑπαινώγυντε, quemadmodum edidimus, sic habet h. l. ms. a. *Ibid.* Νῦν δ' ἄν' ἵδῃσι. Recte ἴδῃ uterque cod. a. & b. *Ibid.* καὶ λέγει. καὶ λέγεται ms. a. male.

*Pag.* 29. f. Φαιίας. Φαιίας ms. a. ut fere constanter. *Ibid.* Περκώπην. (Vide Animadv. p. 223.) Περκώπην ms. a. & sic in eadem re scribit Schol. Aristophan. ad Eq. 84. & Plurarch. in Themist. p. 127. a. Et est Περκώπην Troadis oppidum, Homero memoratum Il. β'. 835. & saepius alibi: quare mirum videri potest, quid sit quod in Stephani Byzantini Epitome legatur, τὴν Περκώπην prius Περκώπην fuisse nominatam; cum istud nomen iam Homeri aetate fuerit usurpatum. Sed nimirum semel apud Homer. Il. λ'. 229. memoratur Περκώπην, quod nonnulli idem oppidum cum Περκώπην statuunt: Eustathius vero pag. 776. l. 40. diversum ab illo esse contendit, & mox ibidem l. 43. hanc Περκώπην & Παλαίσκη-ψιν ait Themistocli a rege Persarum donatam esse στρωμνῆς χάριν καὶ ἡματισμοῦ, καλέσας ἑκείνην στολὴν φορεῖν βαρβαρικὴν. Quibus ex verbis intelligitur, ex ipso hoc Athenaei loco ista accepisse Eustathium, nec vero cum nostro ms. a. Περκώπην hic legisse, sed cum aliis Περκώπην. Verumtamen apud ipsum etiam Homerum, praedicto loco, vetustissimae editiones cum pluribus mssis, & duobus Scholiastis (Pseudo-Didymo, & Scholiaste Villosioni) non ἐν Περκώπην, sed ἐν Περκώπην, legerant.

*Pag.* 30. b. ὁ Πρίαπος. ὁ Πρίπος ms. a. bene, ioni- cā formā. *Pag.* 30. c. Πράμιον εἶνον, ὃν καὶ. Caret ὃν ms. a. notando errore ob alia eiusdem generis exempla; quale unum notavi supra in Supplem. ad p. 24. a. *Pag.* 30. d. λαγῶν. λαγῶων ms. a. bene. *Ibid.* Φυκοῦσαι. Sic recte ms. a. sed idem mox perperam λοταδοῦσαι. *Ibid.* Οἰνοῖον. Οἰνοῖον idem. *Pag.* 30. f. Ἐν δὲ μὲν μοι. Caret μοι ms. a. male. Recte vero idem vs. seq. καλλιμένος.

*Pag.* 31. a. μῆδεν. Sic, quemadmodum ex coniect. edidimus, videtur esse (compensiose quidem) in ms. a. Sed praecedit haec vox, sequitur κρηταλῶν. *Pag.* 31. b. Συρακούσαι. Συρακούσαι ms. a. *Ibid.* Χρυσμός. Πῖν' εἶνον &c. In ora nostri codicis adscripta sunt haec verba: Ἐν τῷ χρησμῷ, φησὶν, ὁ θεὸς ἐν τῷ τομάτισιν. Quae verba ex pleniore Athenaei opere conservata sunt. φησὶν scil.

Athenaeus. *Pag. 31. c. ἀπὸ Ἀρθευτινῆς.* Nil mutat ms. sed Ἀρθευτινῆς, puto, oportebat; si a viro, non ab *Αθηδονε* oppido, nomen Ἀρθευτινῆς deductum statuas. *Ibid. σταδίου ἑπτά. στάδια ζ.* ms. a. id est, ἑξήκοντα, sexaginta. στάδια etiam, non σταδίου, alibi passim usurpat. *Pag. 31. c. Πράμειον. Πράκτιον ms. a. Ibid. αὐτίτην. αὐτίτην* videtur esse in ms. *Ibid. Ἀμφίς δ' οἶνος. Ἀμφίας ms. a.* recte. Vide Animadv. p. 235. *Pag. 31. f. ὑπὸ-τικόν, ὑπὸωτικόν,* ut volueram, sic est in ms. a. Puto & in b. unde Brunck ad oram sui libri adnotavit.

*Pag. 32. a. ισχυρότερος. ισχυρότερος ms. a. bené. Pag. 32. b. διψήρης, ἀτοπος. »* Forfan ἀτοπος. « *CORAY. Pag. 32. c. πεπτικός τε. πεπτικός τε ms. a.* sed alibi istam formam πεπτ. in adiectivo tenet: in verbo quidem alteram formam πεττ. constanter praefert. *Pag. 32. c. ἀλμοπί-τιν. ἀλμόποτιν ms. a.* cum accentu in antepenult. *Ibid. τετύχηκε θαλάσσης.* Super τετύχηκε in ms. a. rubro superscriptum est verbum κεικοιρώνηκε. Istud Epiromatoris esse videtur; hoc Athenaei.

*Pag. 33. a. διὰ τὸ πέλὺς εἶναι τῇ δυνάμει.* Scripturae compendium, quo usus est noster calligraphus, πολὺς valere potest, quemadmodum edidimus. *Pag. 33. c. σκληρὰ τὰ τοιαῦτα ὕδατα.* Recte ignorat ms. a. vocem τοιαῦτα, perincommode h. l. positam.

*Ibid.* Ad ista Sophoclis verba, ὅφ' ἥς τὸ κρυφθῆναι ἐκφανεῖς ἀνάκτορον, haec adnotavit CORAY: »Ultima vox ut exprimat principium, quod Interpres voluit, debebat saltem scribi ἀνακτόρων, gen. plur. nominis ἀνάκτωρ. »Ait, si lectio ἀνακτόρων vera est, quod probabilitate »haud caret, malim eam interpretari regiae, a sing. τὸ »ἀνάκτορον. Hefychius ἀνακτόρον interpretatur per εἰκὼν »βασίλειον. Difficile sane est, fabulae deperditae particu- »lam & quasi laciniam refarcire vel interpretari. Nihilominus aliam proponam coniecturam, priore non minus »verisimilem. Scripsit forsitan Sophocles ἀνάκτορος: quod »vocabulum, relatum adiective ad ἀνάγκης, hunc exhibet sensum, ὅφ' ἥς ἀνάγκης ἀνάκτορος (i. e. ἀρασσοῦσης, »idque in sensu τοῦ καλενοῦσης) ἐκφανεῖς κ. τ. λ. Ἀρασσί- »ημι Hefychio est καλεῖν. Amat porro Sophocles partici- »pium cum adiectivis commutare. In Oed. Tyr. 966. po- »nit ὕφρητων pro ὕφρηται, & in eadem fab. 1260. ὕφρηται pro ὕφρηται, κ.

In eadem regione ubi in Contextu scripti sunt isti *Sophoclis versus*, in interiore *Ora Codicis ms. a.* haec leguntur verba rubro scripta: *Αὐτὸς ἑμαυτοῦ ἰώλεός τε καὶ Ἀλκείδης γενήσεται.* id est, *Ego mihi ipse & Iolaeus & Hercules ero.* Quod percommode dictum, an & alibi aut ubinam scriptum reperiat, mihi non liquet: & cum haud dubie e poeta quodam ductum sit, metrum tamen non expedio, nisi fortasse *Ἀλκείδης* penultima brevi, pro *Ἀλκείδης*, scribere licuerit; quod nescio an haecenus ferri possit, ut per paronomasiam quamdam non tam ab avo *Herculis Alcaeo*, quam a nomine *ἄλκη, robur*, derivatum istud nomen statuerit poeta. Ea si valet ratio, erit legitimus senarius cum initio sequentis:

*Αὐτὸς ἑμαυτοῦ ἰώλεός τε καὶ Ἀλκείδης  
γενήσεται.* — —

*Pag. 33. d. κόμη περιελείβη μέγας. κώμης περιελείβη μέγας ms. a. Pag. 33. c. κράσιν. κράσιν idem ms.*

*Pag. 34. a. ἐκτὸν σταδίου. στάδια* videtur esse in *ms. a.* ut *p. 31. c. Pag. 34. c. ἐφθὰς, καὶ μέχρι τοῦ δαῦρο.* Et καὶ particulam & distinctionem post *ἐφθὰς* ignorat *ms. a.* commode. *Ibid. τὰς - ἀμειψύτους.* Eadem ratione dicitur ἡ ἀμειψύτος, qua ἡ ἄλμος & ἡ ἀδίφες, *II. 58. f.* scilicet σύνθεσις. *Pag. 34. d. Οἶδ' ὅτι καλούμεν. Εἰ δ' est* in *ms. a.* quod verum videtur. Sic vero ὅτι divisim scribendum fuerit, & punctum post *κράμβην* commate mutandum, hanc sententia: *Si id, quod nos ῥάφιστον vocamus, vos hospites contra κράμβην nominatis, tu id curare putas mulieres? Poteras etiam, si opus esset, coniectare Εἰ δ' ὅτι legendum, pro Εἰτα ὅτι.* Nec vero dissimulare debeo, tria verba in fine, *οἷσι δὲ τί, deesse* nostro codici. Est autem nonnihil spatii vacui relictum. *Pag. 34. c. παύσεται. παύσεται ms. a.* bene: *desinet*, ut vertit *Dalech.*

## AD EPITOMEN LIBRI II

*Pag. 35. a.* Inscriptionem noster Codex auratis literis hanc habet: *Ἀθηναίου ἐκ τοῦ δευτέρου βιβλίου:* & sic deinde initio reliquorum librorum. In interiore ora, fere ubi in contextu illa verba sunt, *Ὅτι τὸν οἶνον &c.* rubro scripta haec leguntur, *οὐκ ἀπὸ σκοποῦ τοξεύειν:* quae scilicet ex pleniori *Athenaei opere*, in quo illis hac in regione usus auctor erat, conservata sunt. Simillima dictio.

ne iam usus erat I. 20. b. *Pag. 35. b. ἐπὶ βασιλείᾳ.* Hoc sic in ms. *b.* scriptum esse adnotavit Brunck. In ms. *a.* vero ἐπὶ βασιλείᾳ scribitur, minus recte. *Ibid.* Mendosum αὐτὸν κατὰ. tenet ms. *a.* Corrigendum esse αὐτὸ, iam a Brunckio adnotatum erat. *Pag. 35. c.* Verba ista, Ὁ τῶν Κυπρίων ταῦτέ φησι ποιητὴς ἕστις ἂν εἴη, de quibus in Animadv. p. 255. dictum est, leguntur quoque in interiore ora nostri codicis. *Pag. 35. d. Εὐρείτας. Εὐρείτας* idem cod. *a.*

*Pag. 36. b. In Mnēsitheī vers. 13.* recte τῶν σμμάτων abfque γῆ habet noster ms. *a.* itemque ms. *b.* ex quo eam emendationem duxit Br. Vide nostras Animadv. p. 257 sq. *Pag. 36. d. (pag. 138. nostrae Edit.) In Panyasidis vers. 4.* πῶτος bene dederat Hoesch. Noster vero ms. *a.* πῶτος scribit. In eiusdem *Panyf. vs. 14.* non κακὴν ἐπιθήσεις, (ut in Var. Lect. p. 139. nostrae edit. dictum) sed κακὴν δ' ἐπιθήσεις, habebat & Hoeschelii codex & noster ms. *a.* *Pag. 36. e. In Alexidis vs. 4. ἀπανήσαντα δὲ ἀπανήσαις* πάλιν ms. *a.* *Pag. 36. f. τὰ δὲ τοὶ κεκρυμμ.* τὰ δὲ κεκρυμμ. ms. *a.* Debuerat scilicet τὰ δὲ καὶ κεκρ. ut est apud Stobaeum: sed καὶ absorptum a sequente syllaba κε.

*Pag. 37. c. ἐγκληθέντες. ἢ ἴμο ἀνακρίθεντες, interrogati, u* CORAY. Percommode; nisi paulo longius recederet a scripturae vestigiis. Tum vero & id ipsum, *interrogati*, mox illis verbis *πυνθανομένων τῶν ἀρχόντων* continetur. Quo minus dubito, ex *ἐγκληθέντων* corruptam esse scripturam librorum nostrorum, qui *ἐγκληθέντων* habent.

*Pag. 38. a. οἰκίος -- οἰκίος.* Utrobique *οἰκίος* habet noster ms. *a.* *Pag. 38. c. τὴν τεῦ οἶνον κρᾶσιν. κρᾶσιν* idem. *Pag. 38. d. ἔδειμεν. ἔδειμ* idem ms. cum exiguo spatio, & mendae nota. *Ibid. ἀκράτου μὲν ἔσεν γεύσασθαι.* ἢ Ex hoc loco emendat Casaubonus locum parallelum p. 693. e. ubi legitur ἀκρατοῦμενος, ἐν γεῦμα καὶ δεῖγμα. ἢ Malim utroque loco legi ἀκράτου μὲν ἔσεν γεύσασθαι, ἢ δεῖγμα &c. CORAY. *Pag. 38. f. ἅμα δ' εὐωδίας.* Nobiscum faciens CORAY, ad vulgatam lectionem εὐδίας adnotaverat: ἢ Lego εὐωδίας. Mox habes καὶ τὰ τῶν ἀνθῶν εὐωδία. conf. p. 32. a. u

*Pag. 39. a. in Sapphūs vs. 2. Δαῖς οἶνε χέουσιν. χέουσιν* ms. *a.* optime: sic & apud Eustath. Od. *l.* pag. 360, 49. Quamquam & negligi augmentum verbi potuit, quemadmodum in prosa etiam oratione *ειρωμέτος* pro

ἀπομένους dici apud Epictetum nuper observavimus. *Pag.* 39. b. ἰνναπλάσιαν. ἰνναπλάσιαν ms. a. *Pag.* 39. c. πλέον. πλέον idem. *Ibid.* Ubi de *Cratini* ebriofitate agitur, in *Ora* ms. a. est nescio quid; sed videtur voluisse aut debuisse se librarius, ζῆται καὶ παρ' Ἀριστοφ. ἐν Ἰπποῦσι. Scil. *Arctoph.* in *Equit.* ubi vide Schol. ad vers. 526. At disertius de eodem *Cratino* locutus est *Comicus* in *Pace*. *Ibid.* Μονυχία. Μονυχίῳ idem ms. a. sicut Ἰκαρίῳ pro Ἰκαρία *pag.* 40. a. *Pag.* 39. c. οὐ γὰρ ὡπὸ πάσης εὐθυμίας -- τὸ καυχᾶσθαι. Huc spectant (ut monuit *CORAY*) quae habet *Suidas* in *Οἰνοποτάζων*, ubi ait, ἐν συμποσίῳ παρὰ τὴν οἶνον αἱ καυχῆσεις γίνονται. Quae ille ex pleniori *Athenaei* opere depromsisse videtur. *Pag.* 39. f. In *Bacchylidis* vs. 7. Αὐτὰ μὲν πύλων scribit cod. a., ut αὐτὰ sit ἡ ἐλπίς. Id si probetur, fuerit tamen id, quod sequitur, μοναρχήσεων ad ipsum bibentem referendum. Sed praeteram equidem vulgatum αὐτὸς.

*Pag.* 40. a. Ubi est versus *Sophocleus* in *Contextu*, ibi in interiore ora rubro haec scripta sunt in ms. a. ὥς ὅ γε πίπων, εἰ μὴ γέγνηθε, μαινεται. Id est: Qui bibit, nisi laetius est, insanit. Ubi si πίω pro πίπων scripseris, habebis legitimum senarium,

ὥς ὅ γε πίπων, εἰ μὴ γέγνηθε, μαινεται.

Qui versus fortasse apud *Sophoclem* proxime secutus erat eum, qui in *contextu* adpositus est.

*Paulo post*, ubi in nostra ed. incipit cap. xi. ab illis verbis, Ἀπὸ μέθης καὶ ἡ τῆς κομποδίας &c. ibi in exteriore ora eiusdem ms. a. haec lacinia ex *Athenaei* opere olim integro servata est: Ὅτι Σιμωνίδης τὴν αὐτὴν ἀρχὴν τίθησιν οἶνου καὶ μουσικῆς.

*Pag.* 40. c. in *Alexidis* vs. 1. τὸ τοιοῦτον μένον. » Interpres melius legisse videtur τοιοῦτον μένον. » *CORAY*. Vide *Animadv.* nostr. p. 283. *Pag.* 40. d. τὸ μετὰ τὸ δύειν. Forf. τῷ μετὰ τ. ὅ. aut παρὰ τὸ μετὰ τὸ δύειν. cf. *Animadv.* p. 284. *Ibid.* καλοῦμεν τὰς ἐτι μεζύους. Forf. καλοῦμεν καὶ ἔτι τὰς μεζύ. ut καὶ ἔτι idem valeat ac ἔτι καὶ νῦν, adhuc etiam, etiam nunc. *Pag.* 40. e. In *Alexidis* vs. 4 sq. χάριν τινὰ ἔχειν ἑαυτῷ. χάριν τιν' ἔχειν αὐτῷ ms. a. *Pag.* 40. f. ἀνελευθέρους τε. ἀνελευθέρους τε idem. Et *ibid.* καὶ ἐπὶ καιροῦ habet idem cod. pro nudo ἐπὶ καιροῦ.

*Ibid.* Ubi initium capit in nostra Edit. caput xiiii. ibi

*Codex noster in interiore ora haec habet: Τεσσαῦτα εἰς οὐ  
λογήσαντες, ἵτοι περὶ οἶων εἰπόντες: & continuo de-  
inde: λαφύσσοντες (sive λαφύσσονται) οἶων  
ἐνέματα. Ubi duo prima verba, & tria postrema, ex  
Athenaei opere servata sunt, media ab Epitomatore adie-  
cta. Amavit verba ita iocose formata, ut illud εἰρηλογεῖν:  
vide I. 23. a. & quae ibi adnotavit Casaubonus, e cuius  
Nota ad eum locum intelligimus, eadem verba, quae h.  
l. codex habet noster, ex alio codice msto ipsi pariter in-  
notuisse. Postrema verba an apud Athenaeum cum supe-  
rioribus proxime connexa fuerint non liquet, cum prae-  
sertim haud adpareat, utrum λαφύσσοντες an λαφύσσονται  
voluerit librarius; nam terminationem verbi nulla ratione  
indicavit. Si λαφύσσονται legas, sensus erit, deglutitum vi-  
porum nomina: & ipsum iocosa quadam ratione dictum.*

*Ibid. ἡδὺ γὰρ ἐστὶ ἐν δαιτὶ. ἡδὺ ἐστὶν ἐν δαιτὶ ms.  
a. cum hoc loco, tum in Fragmentorum nonnullorum Sup-  
plemento, quod Epiromae libri XIII. adrextum est.*

*Pag. 41. b. στίσαμεν, ut edidimus, sic perspicue ha-  
bet ms. a. Ibid. καταιορεῖ. καταιορεῖ ms. a. sed su-  
perscripta terminatio εἰ. Mox vero, pro ἐπαιορεῖ, unice  
ἐπαιορεῖ habet. Vide Animadv. p. 290. Pag. 41. d. Ἐρατο-  
σθένος. φησὶν, ὕδατος &c. Ἐρατοσθένης, φησὶν ὕδατος ms. a.  
comma post Ἐρατοσθένης ponens, & φησὶ vel φησὶν (com-  
pendiose scriptum) cum ὕδατος iungens: unde probabile  
sit, illud φησὶ ex φύσει esse corruptum, mox deinde ve-  
ro recte suo loco stare idem verbum. Vide Animadv.*

*Pag. 42. a. καθὰ τὸν ἐν Κιθαίρων, παρ' ᾧ Ζηνός  
καὶ τὸν ἐν Κάρῃ, παρ' ᾧ Περσείδης (perperam Περ-  
σεῖδ. in nostro contextu) ἰστέον ἐστίν. Vereor ne ista ἰστέον,  
primum a Dalecampio (ut in Animadv. docui) in latina  
versione in eandem sententiam prolata, dein a Casaubo-  
no graece conversa, & tacite in contextum illata, mera  
sit παραδίφθεσις. Primum meminerit lector, Plinium XXXI.  
5, 30. cum haud dubie eundem Theophrasti locum,  
quem Athenaeus, ob oculos habuisset, Cithaeronem h. l.  
ignorare; & nihil aliud habere, nisi haec, & in Caria, ubi  
Neptuni templum est: tum vero cogitet, e montibus quidem  
fontes & rivos descendere; sed, in monte Cithaerone fluvium  
commemorari, absurditati proximum esse: denique sciat,  
Cithaeronem etiam optimum nostrum codicem ignorare. Fue-  
rat haud dubie ille codex, quo usus olim Venetus editor*



est, scripturae compendii atque nexibus fere ut noster Sedanenſis impeditus & intricatus. Nexum, quem h. l. in ſuo codice reperit Muſurus, *Κιβισπῶν* ille interpreta- tus eſt: aliis dein viris doctis, qui alios codices cum im- preſſo exemplo contulerunt, idem accidit quod Godofredo noſtro; cum *Κιβισπῶν* expreſſum viderent, compendioſā ſcripturā ſuorum codicum minus diligenter inſpectā idem ſignificari arbitrati ſunt. At mihi perſpicuum videtur & extra dubitationem poſitum, eo ſcripturae nexu, quem hoc loco noſter codex habet, nihil aliud niſi *Καρία* ſi- gnificari. Igitur ſic ille praefert: *κατὰ τὸν ἐν Καρίᾳ, παρ' ὧ Ζεὺς Ποσειδάωνος ἱερὸν ἔſτι*. Ubi quidem, ſi opus eſſet, poſſes ſuſpicari, *Ζεὺς καὶ Ποσειδάωνες* oportuiſſe, id eſt, *Iovis et Neptuni templum*: e quibus templis alterum, *Neptuni*, omiſſo *Iovis* templo, nominaverit Plinius; alie- rum, *Iovis*, Strabo XIV. 659. b. ubi *Carii Iovis templum*, commune omnibus *Caribus*, commemorat. Sed quaenam tan- dem neceſſitas urget, ut iſtam optimi codicis ſolicitemus ſcripturam? Pluto apud Homerum *Ζεὺς καταχθόνιος*, apud Virgilium *Strygius Iupiter* adpellatur. *Δία τὸν ἐν θαλάσῃ*, id eſt, *marinum Iovem*, (ex Aeſchylo quidem) Pauſanias memorat, II. 24. p. 166. monuitque Etymologici M. au- thor, pag. 409. 7. vocabulo *Ζεὺς* nonnunquam etiam *τὸν Ποσειδάωνα* designari; quo quidem ille verba traxit poëtae, *Ζεὺς δὲ κατὰ Πόντον ἑτάραζεν*. Quae ſi vel maxime omnia contendas parum conferre ad id, de quo quaeritur, effi- ciendum; tamen eo valent, ut intelligatur, non debere incredibile videri, Theophrasti aetate *Cares*, maritimum populum, ſupremum Deum mari potentem ſub *Ζεὺς Πο- σειδάωνος* nomine coluiſſe; ſive latine *Iovem Neptunum* red- dere illud velimus, ſive, priori vocabulo adiective ſum- to, *Summum Neptunum*. Quare interim, dum in aliam par- tem certius aliquid adferatur, iſtam codicis noſtri ſcriptu- ram ad verbum tenendam cenſuerim. Idem quidem no- men an & alibi occurrat, mihi non liquet; nec, quem auctorem Dammius ſpectarit, compertum habeo, cum in Lexico Etymologico Homérico p. 2884. ait, *alibi Ζεὺς Ποσειδάωνος templum memorari*, niſi ipſum Athenaeum in ani- mo habuit, apud quem eadem verba *Ζεὺς Ποσειδάωνος ἱερὸν* tenuerant veteres editiones. Caeterum, quod *Ζεὺς* no- men apud Plinium non expreſſum legatur, id quidem tur- bare neminem debet: potuit illud ſuo arbitrio Romanus

scriptor negligere, potuere etiam librarii aut ipsi editores sua vel levitate vel temeritate omittere.

*Ibid.* πίπτειν περὶ τὸν τόπον. ἐπὶ ms. a. sed περὶ ab eadem manu superne adscriptum. Pag. 42. b. Numeros illos ἀνιστήκεντα ἕξ & τεσσαράκοντα ἕξ librarius noster, pro suo more, brevibus notis literalibus expressit. Pag. 42. c. ἐν Κρανίῳ. Sic prorsus, ut editum est, perspicue habet ms. a. Pag. 42. c. σημείον δὲ. Eadem h. l. compendiosā notā ulus est noster calligraphus, quae aliās σημειώσεις significat: quod temere illi excidit. *Ibid.* (cap. 17. nostras ed.) πρὸς ἢν φησὶ. Recte φασὶ ms. a. ex quo intelligo, eandem scripturam a Brunckio ex ms. b. esse notatam. cf. nostras Animadv. p. 302.

Pag. 43. a. τὰ βασιλικὰ καλούμενα. Est Leontii Scholastici Epigramma, num. 17. in Brunckii Analectis T. III. p. 107. sic inscriptum, Εἰς τὰ Θερμὰ τὰ Βασιλικὰ. An vero de his *Thermis Prusensibus* ibi agatur, mihi haud liquet. *Ibid.* Τράλλεις. Sic recte ms. a. quod & ex ms. b. adnotaverat Brunck. Pag. 43. c. in *Antiphanis* vs. 5. τὴν πρὸς πυρὸς perspicue ms. a. ex quo colligo, eandem scripturam a Brunckio non ex coniecturā, (ut in Animadv. pag. 310. dixeram) sed ex ms. b. adnotatam fuisse. Quo loco si quis ex me quaerat, (cuius fere generis quaestione memini nonneminem publice olim mecum expostulare) cur tandem, pro mea cum Brunckio familiaritate, non ex ipso doctissimo Viro quaesierim, quatenam esset illarum notarum ratio in oris suorum Athenaei exemplorum consignatarum: is sciat, nullam me discendi occasionem ultro solere praetermittere, neque neglexisse quin de ea ipsa re Brunckium compellarem; qui mihi ingenue professus est, se nihil aliud recordari, nisi quod promiscue alia ex codice Parisiensi, alia e sua coniectura, alia ex doctorum virorum libris adnotasset. Quare nihil aliud supererat, nisi ut ipse ego, ubi certis rationibus non possem, ibi de mea coniectura statuerem, quid ex manuscripto libro, quid e Brunckii ingenio ductum videretur. Nunc, collatis eisdem notulis cum lectionibus quas in nostro msto a. reperio, intelligo de earum nonnullis aliud, atque olim feceram, iudicium esse faciendum.

Pag. 43. c. Ἐν τῇνυ κρήνῃ ἰστῖν. Nominatim ex Athenaeo citavit hunc locum Steph. Byz. in *Tῶν*: ubi pro ἐν τῇ γέσφ oportebat puto ἐν τῇνυ τῇ γέσφ, quemadmo-

dum ab Athenaeo in opere pleniore scriptum fuisse suspicor. Sic & pro eisdem verbis ἐν τῇ νήσῳ, quae apud eundem Steph. proxime ante ex Aristotelis Aulcult. Mirab. citantur, apud ipsum Aristotelem pariter ἐν τῇ τῇ νήσῳ legitur, cap. 93. ed. Beckmanni. Pag. 43. d. παρὰ τὸν Ἐργῶνα. Recte περὶ, ut volueram, sic perspicue scribitur in ms. a. Fluvii quidem nomen ibidem est Ἐριμῶ (sic) mendose & in fine compendiose. In ms. b. est Ἐργαῖον aut aliquid simile. Pag. 43. f. Κλειτορι. Κλιτορι ms. a. minus recte. Vide nostrum Ind. Polyb. in Clitor. Ibid. οὐκ ἔτ' ἀπέχουσαι. Caret ἔτ' ms. a. Ibid. τὸ δ' ἐκ τῶν μύρων. Ad vulgatum olim μύρων, quod noster etiam codex tenet, adnotavit CORAY: »Legendum videretur μέρων, »quae μελέγχυμα vocat Aeschylus apud Nostrum infra pag. 51. d. u.

Pag. 44. a. in Antiphanis vs. 4. αὐταδὶαν αὐταδίε. Sic; quemadmodum cum Grotio edidimus, perspicue dat ms. a. Pag. 44. f. ἀνακυκλεῖται. In utroque msto verbum mire decurtatum, & difficili nexu indicatum magis quam expressum. Speculator noster, in editis ἀνακυκλεῖται expressum videns, mstorum compendium interpretabatur ἀνακαλεῖται. Mihi fere non est dubium, ἀναβοᾷ (i. e. vociferatur) & voluisse & debuisse scribam nostri msti a. nec sane terminationis verbi passivi ullum vestigium adparet. Ibid. καὶ ἀπίστυσαν πρὸ τοῦ εὐρεῖν. »Interpres legit καὶ ἠπίστυσαν, non crediderunt. Quid si καὶ πούκ ἀπίστυσαν legas? Caeterum simile quid narrat de »Epimenide Laërtius l. 144. » CORAY.

Pag. 45. b. τοῦ δὲ μόνου πῖσις ἐ βασιλεύς. Ignorat δὲ ms. a. recte, ut Herodot. l. 188. nempe τοῦ ἰονίκε pro οὔ. Pag. 45. c. Σειληνὸν. Σιληνὸν ms. a. quod & ex ms. b. adnotavit Br.

Pag. 46. a. μετὰ δὲ τὴν προσφορὰν &c. Perperam haec a nobis praecunte Dalecampio, & silente Casaubono, ad superiora relata sunt. Fortior distinctio ponenda erat post αἵματος. Dein a maiuscula litera incipiendum, Μετὰ δὲ &c. tum ad συγχρίσθαι ex illis verbis multo ante praecedentibus, Οὐ δὲ δὲ προτίειν, verbum δὲ intelligendum. Itaque & in versione (pag. 174 extr.) sic scribendum: Post orationem vero unguento caput illi inendunt. Ibid. εἰς τὸ ἀποκρούσθαι τὸ ἀπὸ τοῦ πύτευ. Dixi in nota sub contextu posita, τι, non τὸ, vulgo scriptum

esse: atqui non id solum tenet noster codex, verum etiam τῆ πούου habet, non πότου. Utrumque verum, & auctiori restituendum: eis τὸ ἀποκρούεσθαι τι ἀπὸ τοῦ τῆ πούου: id est, ut (vini vaporem) depellant aliquatenus a parte adfecta, scil. a capite. Vel in vulgus notum est, quid adpellent medici τὸ πικρὰ καὶ τὰ φαρμάκων, scilicet quae ipsi laboranti parti admoventur: eadem ratione ὁ τῶς medicis dicitur pars corporis adfecta. Vide Foef. Oecon. Hippocr. in τῶς. Ibid. Pro τοῦ οἴνου, minime male est τῶν οἴνων in eodem ms. a.

Ibid. (cap. 25. nostrae ed.) ὕδωρ — λεπτὸν καὶ διαυγές. » Lege λευκόν. » CORAY. Perspice: sic paulo post, ταῦτα γὰρ λευκά, & passim alibi. Noster quidem ms. hic vulgatum tenet.

Pag. 46. b. καὶ εἰς χάλκεον ἢ ἀργύρεον ἄγχι ἐγγυόμενον οὐ ποιεῖ τὸ ἰώδες. » Lege τοῦ τοῦ (sc. τὸ ἀγχι) ἰώδες. » Gesneri emendatio, (σιδήρεον pro ἀργύρεον) iniuriā forsā a Casaubono damnata, nititur Hippocratis verbis de » Usu Liquidorum, initio: καὶ γὰρ σιδήρεοι καὶ χαλκίοντες » (melius χαλκίοντες) κράτιστοι. p. 599. T. I. ed. Van der Linden. » CORAY. Ibid. καὶ ὁ ἰπποκράτης. Caret ὁ ms. a. non male.

Pag. 46. c. τοῦ μὲν φαύλου, τοῦ δὲ χρηστοῦ, ὅττω εὐδ' ἢ τις ἐστὶ διαφορά. » Malim εὐδ' τις (i. e. εὐδαιμία) » vel εὐδ' ἦτισον. Forte & pro ὅττω legendum ὅττων, » id est, καὶ περ ὅττων τοῦ μὲν φαύλου, τοῦ δὲ χρηστοῦ. » CORAY. Apud Polybium quidem plus semel ὁ τις pro ὅττων usurpatur: (vide Ind. Polyb. in Ὅστις.) puto & apud alios scriptores. Quare illud εὐδ' ἢ τις non videtur sollicitandum. Sed de ὅττω perspicue viderat Vir doctus, haud satis commode positum esse. Scribe omnino τοῦ δὲ χρηστοῦ ὅττω, εὐδ' ἢ τις &c. Sic perspicue noster ms. a. Ibid. ὅσα ἐκ μεταώρων χωρίων εἶ, καὶ ἐκ λόφων ξηρῶν. Priora verba eodem quidem modo vulgo leguntur apud Hippocr. sed ibi ante λόφων abest repetitum ἐκ. Placeat vero, & haud paulo commodius, quam vulgatum, videtur id, quod habet noster ms. a. in hunc modum, ὅσα ἐκ μεταώρων χωρίων εἶ, καὶ ἐκ λόφων ξηρῶν.

Pag. 46. d. καὶ ἥιστα καρβαρικὴν, κινητικὴν τε ψυχῆς καὶ σώματος. » Negationem ἥιστα referendam esse ἀπὸ » κοινοῦ ad sequentia κινητικὴν τε &c. existimo. Aliiter interpretes, » CORAY. Ibid. Πραξαγόρας τί φησι ταῦτα.

Non modo concinnior, sed ipsa etiam librorum scriptura est ista, ταύτα φησιν. Sic sane & ms. a. & eandem scripturam ex ms. b. adnotaverat Brunck. Pag. 46. c. πτισάν. πτισάνη ms. a. & b.

Pag. 47. a. περί Σαρδῶν, περί Σαρδῶνα ms. a. Pag. 47. b. in Eubuli vs. 2. οἰκῶν καλεῖται. Nil mutant Libri. Sed καλεῖω legendum censeo, in prima persona; (quicumque fuerit qui loquens inducitur:) sic bene habuerit quod vs. 4. sequitur σὺ δ' ἐξύπνιστος. Pag. 47. d. In Alexidis vs. 2. ὑποβρέχει. ὑποβρέχων h. l. mss. a. & b. quod tenendum, & vs. sq. ἐνωγάλης legendum, (conf. Animadv. pag. 332 sq.) licet l. 28. e. paulo aliter expressi sint iidem versus, ubi etiam versus primus paulo plenior adpositus est. Pag. 47. e. in Alexidis versu: συντόμως συντομον videtur esse in ms. a. quod probō. σύντομον ἀριστοδαιπτον, un court dîneur dinatoire.

Pag. 48. a. in Alexandridae vs. 2. γέροντι. In ms. a. est γερόντ, (scil. τ litera superne adscripta cum accentu ad ρον non ad γε spectante;) quod γερόντιος interpretor, idem valens ac γερόντιοι vel γεροντικάι. Si γεροντικά voluisset librarius, caudam usitatam ad τ adiecturus erat, qua literae ικ significantur. Pag. 48. b. in Eriphanti. ᾧ ἐν χερσὶ. Recte ᾧ ms. a. non ὧν. Pag. 48. c. Pro ἀπεστέλλετο & Ἀνταλλεῖδε recte ἀπέστειλλε & Ἀνταλλεῖδε habent mss. a. & b. Pag. 48. f. οὐρανόροφον. οὐρανόροφον ms. a. ut mss. Casauboni: puto & ms. b.

Pag. 49. a. Verba ista, τίμαρον ἐγὼ &c. iustum facient senarium, si modo primam in πράγματα corripere liceat:

Τίμαρον ἐγὼ πράγμαδ' ἔξω ἐξ ἀπραξίας.

Pag. 49. c. In Eriphanti vs. 1. quod τίμαρον habent mss. nostri, id ex τί μάρ ὧν corruptum videtur: ὧν Dorice pro ὡν. Pag. 49. d. κατακλιθέντι. κατακλιθέντι ms. a. & b. Sed p. 47. e. in similem istī formam κατακλιόμενος consentiebat uterque. Pag. 49. e. In Alexidis vs. 2. pro νικητήριον, quod nec ad sententiam satis, & ad metrum neutiquam aptum erat, νικητικὸν est in ms. a. quod verum utique videtur. Sic vero vs. 1. pro ἐν ὕπνῳ legendum ἐν ὕπνῳ fuerit; nisi fortasse ex iisdem verbis ἐν ὕπνῳ deinde ad νικητικὸν satis commode substantivum ἐνύπνιον vel φάσμα subintelligi possit. In fine vero eiusdem vs. 2. idem ms. a. προσέχει δὲ habet; quod ferri ob metrum non potest, nisi aliud quid turbarum statuas.

*Pag. 30. b. μέσως* φησὶν εἶναι ταῦτα εὐχολα. με-  
τρίως habet ms. a. tum vero p. 31. f. ubi eadem Diphili  
verba reperuntur, eam vocem prorsus omittit: tenet ta-  
men μέσως inferius lib. III. pag. 82. f. *Pag. 30. f. in*  
*Amphidis vs. 2. ὁ πρῶτος*, ut edidimus, sic cum circumflexo  
scripta vox in ms. a.

*Pag. 31. a. πρῶτος διακείμεσθαι*. Sic recte ms. uterque &  
ed. Ven. Temere διακείμεζεν ed. Cas. cum ed. Bas. *Ibid.*  
*Λυσίμαχος τὸν βασιλέα. τὸν β.* habet ms. a. quasi voluif-  
set τὸν δεύτερον, quod quidem non probō. *Pag. 31. b.*  
*ἄωτον ἐπὶ τοῖς φυτοῖς. ἐπὶ τοῦ φυτοῦ* ms. a. recte.  
*Pag. 31. d. μιλοπρέπτοις*. In ms. a. videtur μιλοπρέπτοις  
esse, debuisse vero μιλοπρεπέσι. *Ibid. μόρην τε καλῶν.*  
*καλεῖ* ms. a. multo commodius. *Pag. 31. e. διατρεφᾶς.*  
*διαφῶς* ms. a. in contextu, & διαφῶς inter lineas.

*Pag. 32. a. περιπέσειν δὲ τοῦτω τῷ δεινῷ καὶ αἰπῷ.*  
Superiorum editionum scripturam, περιπέσειν δὲ οὕτω  
τὸ δεινὸν καὶ αἰπολίῳ, omni ex parte perspicue tenet  
noster ms. a. Ubi cum pulcre nossem, recte graece dici  
τὸ δεινὸν ἐπιπίπτειν τινί, sed Casaubono essem adensus,  
eamdem constructionem cum verbo περιπίπτειν non se-  
rendam consenti, meliora docuit CORAY, proferens ex  
Aristophanis Thesmoph. 272. verba illa, ἢν μοι τι περι-  
πίπτῃ κακόν. Igitur satis iudicavit idem Vir doctus, si οὕ-  
τω in τοῦτο mutaretur. At, verum si quaeris, ne ea qui-  
dem mutatione fuerit opus, & tota tenenda librorum scri-  
ptura. τὸ δεινὸν iam per se idem ac τοῦτο τὸ δεινὸν va-  
let, nec illo pronomine adiecto opus est: adverbium ve-  
ro οὕτω signate hic positum est, ad sequens ὡς relatum.  
Tum vero peropportune rursus idem CORAY monuit,  
αἰπῶτιον unice caprarum gregem denotare, vocabulum πρέ-  
βατον vero de quolibet pecudum genere usurpari; quam in par-  
tem multa exempla Foësius in Oecon. Hippocr. collegit.  
Quare in latina nostra versione (p. 199.) pro pecudum gre-  
ges, caprarum greges repositum velim; tum, pro ovium  
duas partes, duas pecudum partes: intelligendas autem  
adparet duas tertias partes, sive duas de tribus.

*Pag. 33. a. καὶ μὴ τὰν ἀμυγδαλιν. ἀμυγδαλὴν* ms. a.  
*Ibid. τὴν τὰς ἀμυγδαλάς. ἀμυγδαλᾶς* idem. *Ibid. ἀμυγδα-  
λη τῆς βελχῆς.* Rursus ἀμυγδαλῇ videtur esse in ms. a. De-  
inde vero pro ἀμυγδαλῇ μὴ videtur in eodem ms. esse  
ἀμυγδαλῇ μὴν, quod haecenus bene habere videri pos-

set, quod & paulo post (*Pag.* 53. *b.*) ἀμυγδαλῇ δὲ in nominativo videtur positum; sed, quod sequitur, τὸν καρπὸν, accusativum arguit. Rursus vero difficultatem habet illud ipsum ἀμυγδαλῇ δὲ τὰ δένδρα: nam si cum superioribus conferas, videtur ἀμυγδαλῇ in accusativo poni debuisse; si spectes τὰ δένδρα, quod sequitur, videtur oportuisse ἀμυγδαλαῖς in plurali. Quam difficultatem levaturus H. Stephanus in Indice Thes. p. 390. e. ista verba ex Athenaeo citans, posteriori loco ἀμυγδαλῇ δὲ τὸ δένδρον scripsit in nominativo singulari; at priori loco τῶν ἀμυγδαλῶν μὲν in accus. tenuit.

*Pag.* 54. *a.* εὐχυλότερα, & aliquanto post rursus εὐχυλότερα. Priori loco eandem scripturam tenet noster ms. *a.* altero vero loco εὐχυλότερα: per breve scribit, ut aliàs constanter: istud male, hoc bene. Utrobique εὐχυλότερα oportebat. *Pag.* 54. *d.* in *Nicandri* vs. 2. καλέσαντο. καλέσαντες ms. *a.* *Ibid.* ἄμωτα καλεῖ. Scripturam hanc firmat Galenus de Aliment. Fac. II. 38. notante SCHNEIDERO ad *Nicandri* Alexiph. pag. 162. *Pag.* 54. *e.* πῖθικου - - δυστυχούς. Vide ne δυστυχῆς eadem fere ratione sit accipiendum ac ἀτυχῆς & ἀτύχημα apud Epictetum, de quarum vocum ulu dixi ad *Epict.* Diff. I. 3, 7 sq. & ad *Polyb.* V. 67, 4.

*Pag.* 55. *a.* in *Alexidis* vs. 14. Δεισφαῖς. Adnotavit hoc Brunck h. l. in ora sui libri: nec vero e mssio, sed a Grotio id sumfisse videtur. Noster quidem ms. *a.* Δεισπαγῆς tenet. Vide *Animadv.* pag. 368 sq. & debuerat hoc a nobis sub contextu adnotari. *Pag.* 55. *c.* ἀπέβαλλον. ἀπέβαλον ms. *a.* quod & ad metrum convenit, & ad constructionem cum οὐ πάποτε commodius est.

*Pag.* 56. *a.* οὐκα τὰ ξυρὰ. Sic & mss. sed οὐκα το πuto oportuisse. *Pag.* 56. *c.* πάντες αἰεὶ ἐμβάλλουσιν. Non deest adverbium nostro ms. *a.* sed sic habet ille, πάντες ἐμβάλλουσιν αἰεὶ: commode, si in αἰεὶ mutes. *Pag.* 56. *d.* ἐλάγοιτο μένον. Recte ἐλάγον μένον ms. *a.*

*Pag.* 57. *a.* πύαρ. Notaverat hoc Brunck h. l. ex viro-rum doctorum coniect. non e mssio. *Pag.* 57. *f.* γεγεννημένη. Recte γεγεννημένη ms. *a.* Sic mox omnes γαινη-σῆσαι, & γαινωμένους.

*Pag.* 58. *d.* in *Epicarmi* verbis: ἔγωγε μολόχης. Recte μολόχας ms. *a.* in contextu; sed n inter lineas, ex scho-lia. *Pag.* 58. *f.* οὐκ εἶναι ἔν μέρος ἰδίας. Recte ἐν μέρος

ms. a. id est, *particulares species*; quemadmodum equidem, addubirans licet, suspicatus eram. (Vide Animadv. pag. 394.) Dubitationem levat id quod est apud Epictet. Diff. IV. 7, 6. ubi τὰ ἐν μέρει (quibus opponuntur τὰ ὅλα) idem valet ac τὰ ἐπὶ μέρους vel κατὰ μέρος. Cuius generis etiam exempla nonnulla H. Stephanus citavit in Thef. II. 849. e.

Pag. 59. a. κολοκύντας δὲ τὰς περ. Caret δὲ ms. a. sed eius loco *comma* habet. Pag. 59. b. στρώθια. στρουθία h. l. ms. a. ut infra. Pag. 59. c. in *Hermippi versu*. ὅση κολοκύντη. Perspicue ὅση κολοκύντη ms. a. quod vide ne verum sit.

Pag. 60. a. ὧν ἡμίτομα. Sic recte codex uterque, a. & b. Pag. 60. e. κ' εἰ ἀποτίγῃ βρώμα τι. καὶ εἰ τι πνιγῇ βρώμα τι ms. a. qua in scriptura commode in indicativo ponitur verbum, tum nec male habet καὶ, ubi elisione non erat opus. Ergo versus sic constituatur:

καὶ στρωφὰ μῦθα, καὶ εἰ ἀποτίγῃ βρώμα τι.  
Nam repetitio quidem voculae τι vix poterat ferri.

Pag. 60. f. in *Nicandri vsf.* 2. ροῖς τε πρίν τε δρῶς τ' ἄπο πῆματα κῆται. Pro ἄπο, ἔπῃ corrigit doctissimus SCHNEIDER ad *Nicandri Alexiph.* pag. 282. Mihi quidem videbatur simplex κῆται percommode pro composito ἐπίκειται accipi posse, praepositio ἀπὸ vero recte posita videbatur, e qua penderent praecedentes genitivi; ut constructio in hunc modum conciperetur, πῆματα κῆται (i. e. ἐπίκειται) ἀπὸ ροῖς τε πρίν τε &c. In superiore *Epicharmi versu*, pro πνιγῆςδε perperam πνιγῆςδε est in ms. a. in quo tamen haud ita frequenter occurrit ista aliis libris solennis confusio vocalium: nam & doctum virum & diligentem fuisse huius codicis scribam adparet, qui non nisi compendiosis verborum notis crucem subinde videtur figere voluisse lectoribus; sed easdem, puio, aut simillimas notas ille iam in exemplari, de quo suum exemplum descripsit, repperat: ac iam ipse olim Epitomator parcere chartae voluisse videtur.

Pag. 61. a. νοτίζοις. Ad *Animadv. nostras p.* 408. lin. 9. post verba, nullā tamen mssorum facili mentione, haec addenda: Non equidem νοτίζοις scribitur in *Casauboni Animadv.* sed πνιγῆς, quod & SCHNEIDERUS recepit, (in *Notis ad Nicandri Alexiph.* pag. 251.) existimans ex cod. msto ibi sic posuisse *Casaubonum*. At codicis nullius



auctoritatem ibidem invocaverat Casaub. ac ne deliberato quidem ita scripsisse videtur, sed casu, nec attendens animum ad id quod libri dabant, quemadmodum & illud quod initio eiusdem versus ibidem posuit, *κακαρύδας ὕδατ' ἐστ'*, pro *κακαρύδας ὕδατ' ἐσσι*, quod tenent libri omnes. Verbum *ροτίσεις* vero confirmat etiam Eustathius, haec verba citans *ὕδατ' ἐσσι ἀνιέσται ροτίσεις*, ad II. μ'. p. 866. lin. ult. de quo & ipse Schneiderus monuit.

Pag. 61. c. (pag. 237. ed. nostr.) *ῥίξαι*; quam hic noster ms. a. habet, duobus punctis pro more suo superne impositis (: ) ut *mendosam* noravit calligraphus. In promptu erat suspicari, ex *ῥίξαι* esse corruptam; si caetera convenirent. Pag. 61. f. τὰ δὲ εὐδὲ φῶσι τὴν ἀνθῆν. φῶσι, sicut ex coniectura edidimus, sic perspicue scriptum in ms. a. reperio: dein vero τὴν ἀνθῆν habet idem codex, non ἀνθῆν ut olim edidit. Ibid. σποριατῆς ἔχοντες κορυμβώσας. Possis vertere, vestigium clavae semen continentis. Intelligitur foeminea plantarum pars, quod *pisillum* botanici vocant. conf. SCHNEIDERUM ad Nicandr. Alex. p. 208 sq.

Pag. 62. a. *βρονταὶ γίνονται. γίνονται* ms. a. commodius. Pag. 62. b. τὴν ἀνθῆν ἔχουσι. Recte *ἔχουσιν* ms. a. quo adscito, minus punctum post *εἶναι* ponendum. Pag. 62. c. Ἀκαριδῆ. Ἀκαριδῆ ms. a. propius vero. Ibid. καὶ τῇ ἡλίου. Sic & ms. in contextu, sed inter lineas ἡλίου.

Pag. 63. a. in *Philyllia* versu. γύται. ὅ γύται ms. a. repugnante metro. Pag. 63. c. in *Epicharmi* vs. 2. κόγχων δὲ τὴν σείλιον ἀπαγ' &c. κόχλον enotatum ex ms. b. sed κόγχων habet ms. a. & deinde punctum post *σείλιον*. Optime. Quare sic rescribe:

κόγχων δὲ τὴν σείλιον. B. Ἀπαγ' ἐς τὴν φθόρον.  
id est:

& conchas (commutant) cum seculo. B. Abi in malem rem!  
Pag. 63. e. in *Alexidis* vs. 3. ἀν τις εὐροι. Bene εὐροι ms. a. sed id ex εὐροι correctum. Pag. 63. f. βυσσάχην. βυσσάχην ms. a.

Pag. 64. a. τῆς τροχλιάτου κύρης. τῆς τροχλιάτης κύρης ms. a. contra regulam de motione adiectivorum compositorum, in *es* desinentium. Ibid. καὶ τὰς πύττας δυνάμεις. Quam (in *Animadv.* p. 431.) mendosam iudicaveram librorum scripturam, αὐτὰς τὰς δυνάμεις, absque καὶ & absque praecedente commate, ea ipsa vereor ne  
*Animadv.* Vol. I. K k

vera sit, & praeter rationem a primo editore mutata. Qua adoptata, ordo naturalis verborum talis fuerit concipiendus: διὰ τὰς πρῶτας φύσεις (scil. αὐτῶν) ἔχουσιν αὐτὰς τὰς δυνάμεις ἁμοειδῆς τῷ σπέρματι. Pag. 64. b. οἱ καὶ κρείττονες. κρείσσορες ms. a. Pag. 64. d. ἐν ζ' φυτῶν. Recte φυτικῶν ms. a. ut volueram. Ibid. πῶδεια καὶ. ποδειακὰ absque καὶ ms. a. male. Conf. He-fych. in Πῶδια, & ibi Intt. Pag. 64. e. τῶν συμποσίων. Imprudens ego perperam acceperam notulam e mssis enotatam. τὸν συμποσίου habet codex uterque; quod minime improbandum.

Pag. 65. b. In Epicharmi verbis, συκαλίδες & συκαλίδες scribunt nostri codices, contra disertum Athenaei monitum, quod mox subiicitur. Pag. 65. c. Χερσονήσιον. Χερσονήσιον ms. a. Pag. 65. d. in Nicostrii vs. 2. δασύποδα ms. a. quod in contextu ponendum, ad ἀγόρασον relatum. Vers. sq. pro νήπτι recte idem cod. a. νήπτια habet, ut edidimus. Pag. 65. e. Περδίκκα λάβε τέταρ'. λάβετε τέταρ' ms. a. Ubi si recte habet pluralis λάβετε, vide ne in fine verborum Eubuli ἄπ' ἂν ἐπιτύχη fuerit scribendum, i. e. quascumque inciderint. At ibi quidem vulgatum ἐπιτύχης tenet noster codex. Pag. 65. f. κεφαλῶν τε. Sic recte ms. a. ut edidimus, non κεφαλὰς τε.

Pag. 66. a. in Euripid. vs. 1. ὡς σ' ἔκιστον. ὡς ἔκιστον ms. a. Pag. 66. d. in Anirrh. vs. 2. γράφουσι τοῦτον. γράφει τοῦτον ms. a. Sic & puto esse in ms. b. conf. Animadv. p. 445. Ibid. in Eubuli vs. 1. πεπήμες. Sic & ms. a. in contextu, sed πεπήμες inter lin. quod ipsum sub fin. eiusd. pag. in contextu habent omnes: sed πεπήμες pag. 67. a. & III 90. f. Pag. 66. e. κονίζης. κονύζης habent ms. a. sicut ms. b. quod in contextu poni debebat. Ibid. vers. seq. pro δ' ἢ habet δὴ ms. a.

Pag. 67. a. ἀλείφειτο. Recte ἀλείφεται ms. a. Ibid. σχῆνεν, ut in ms. b. sic & recte est in ms. a. Pag. 67. b. μέμνηται θεόφραστος. μνημενεύει Θεοφ. ms. a. Ibid. ἐν Γίλα φακῇ. Sic h. l. ms. a. Pag. 67. c. τὰ ἐν κοιλίᾳ, σὰ δ' ἐν ὄγκῳ. Iungit ista τὰ ἐν κοιλίᾳ τὰ ἐν ὄγκῳ ms. a. nulla interposita distinctione. Ibid. τὸ Δεκελικὸν. τὸ Δεκελεικὸν hoc loco (ubi etiam ferri poterat) habet ms. a. mox vero dein recte idem Δεκελικόν. Pag. 67. f. Πλοῖ μὲν ἀρτυμάτων μέδμενοι. In cod. a. sic scribitur & distin-

guitur: Πελάμ μὲν ἀρτίματα. μέδιμα πελλεὶ δὲ σάκκος καὶ δύλακος βιβλίον. Vox δύλακος ut mendosa notata.

Pag. 68. e. φύσγγας, σικυὸν πίπων, μήκων. Ms. a. sic scribit & distinguit: φύσγγας· σικυὸν· πίπων· μήκων.

Pag. 69. b. βρένθιν. βρένθιν ms. a. Ibid. in Amphidie vs. a. εἰ φάγοι. εἰ φάγοι viderur esse in ms. a. quod magis placet quam quod idem post ἐπὶ τοῖς vs. sq. λαμβάνει pro λαμβάνει habet. Pag. 69. c. vs. 4. μηδὲν τι πλέον. Καρτεῖ τι idem ms. a.

70. a. (cap. 82. nostr. edit.) ΚΙΝΑΡΑ. Adpositum accentum habebam, κινάρα, ut in ms. a. Dein ταύτην, ut edidimus, non dubie habet idem ms. a. perinde ut ms. b. Pag. 70. b. Νοσίστην αὐτὸ ἀναγράφει. Sic edidimus ex codicum nostrorum praescripto. Mox ibid. scribe cum eisdem δασὶ καὶ ὕλησι, pro ὕλησι. Pag. 70. d. (pag. 272. ed. nostr.) ἀφίσει δ' οὐδὲς πρὸς τῆς βίτης. πρὸ τῆς βίτης ms. a. ἀπὸ est apud Theophrast. Pag. 70. e. περικάρπιον. Perperam περικάρδιον ms. a. Pag. 70. f. in Epicharmi verbis: τραχέος τε κάκτοι. Τοῖς ἀλλοῖς καὶ πρὸς κάκτοι nudum comma ponit ms. a. quasi sequentia cum superioribus cohaereant. Idem dein, pro εἰς τὸ πῖον, absque accentu εἰς το πῖον scribit fere velut unam vocem, sed eam duobis superne punctis ut suspectam notatam.

Pag. 71. a. Φιλήτας. Φιλήτας ms. a. Pag. 71. d. φοῖνιξ. Recte φοῖνιξ idem ms. Ibid. ἔταιν ἐξαιρέθην. ἐξαιρέθην viderur esse in ms. a. recte. Apud Xenophontem ἐξαιρέθην bene stat cum ὄθεν.

Ad cap. LXXXVI. nostrae edit. p. 276. οὐ λαβὼν. Compensatio nota, h. l. usus est noster calligraphus, non dubie λαβὼν significat. Quod vero in Animadv. p. 477. dixi, nec verbum nec literam vel unam in illis MENANDRI versiculis a me mutatum esse, video id imprudenti mihi excidisse: nec enim tunc recordabar, versiculum quintum (p. 277. lin. 2.) sic e msto enotatum fuisse, (quemadmodum & nunc in ipso codice scriptum reperi) πατὴρ καὶ παραίνεσις: ubi mea de coniectura articulum ὁ adieci, & παραίνεσις in παραίνεσις mutavi; quae utrum emendatio sit, an depravatio, iudicent doctiores ac praesertim metricae artis peritiores. Quidquid sit, scripturam codicis sub contextu certe debueram adponere.

515

3.3.305

3,3, 302



